

Lukas Schermers Poëzy

<https://hdl.handle.net/1874/203922>

LUKAS SCHERMERS

POËZY.

Te HAARLEM by WILHELMVS VAN KESSEL, Boekverkooper .

h
L U K A S

1688-1761

S C H E R M E R S

Instituut De Vooys
voor Nederlandse Taal-
en Letterkunde aan de
Rijksuniversiteit te Utrecht

P O E Z Y .

1e dr.

T E H A A R L E M ,
By W I L H E L M U S V A N K E S S E L , 1712.

P. V L A M I N G
A A N D E N
L E Z E R.

Elyk onder alles , dat de waerelt voor waard en aangenaam houd, niets met recht wezendlyk en loffelyk genoemt word, buiten Deugt, Geleerdheit en Kunst; is het ook zeker dat geene zaak eenen edelmoedigen en kunstlievenden aart meerder zal behagen, dan vernuften, die met deze uitmuntende gaven versiert zyn, na hunnen dood in eene gestadige geheugnisse te zien leven. ook is heuchelyk voor de nakomelingen, en verstrekt de volgende eeuwen tot een spoor, dat men de byzondere eigenschappen en levenswyze der genen melde, die met deze zeldzame sieraden zich zelve van den gemeenen hoop der stervelingen hebben afgescheiden, en door den glans hunner gaven niet alleen bloedverwanten, maar zelfs gantsche steden, uit den duistern

* 4

ren

AAN DEN LEZER.

ren nacht der vergetelheit, in het helder licht der eeuwigheit hebben overgevoert. hier uit kregen de levensbeschryvingen van voorname mannen hunnen oorsprong. hier uit sproot het oogwit der aloudeit, wanneer zy niet alleen maagen en vrienden, maar zelfs vreemden het van hunnen plicht deed achten, de grafstenen en lykbuflen van de uitmuntende vernuften, met eenig opschrift of gedicht te vereren, en in het zelve hun hoedanigheden en levensgevallen, de eeuwigheit te bevelen. dit betuigen zo veele opschriften, den tant des alverflindenden tyts ontkomen, en, na duizenden van jaren, vermaakt zich de tegenswoordig levende in de overdenkinge der deugden van lang versturvene Grieken en Romeynen. Deze zelve gewoonte oordeelde ik dat my omtrent den dichter SCHERMER te volgen stond, ten enen-deele, om dat hy alle de drie genoemde eigenschappen te gelyk bezeten heeft, ten anderen om dat ik in het byzonder daar toe verbonden scheen, door dien hy een myner gemeenzame vrienden geweest is, en my onmogelyk viel, de schult, die ik zyne gedachtenisse uit my zelve verplicht was te be-
ta-

AAN DEN LEZER.

talen , op het verzoek van hen , die ik het niet wilde noch konde weigeren , langer onder my te houden. ik hoop derhalven , dat dit myn opschrift , het geen zyn gedenkteken ('t welk door hem voor zich zelve in eigen werk opgericht , zo wel als duurzaam marmer den tyt te verduren slaat) op het voorhoofd draagt , den Lezer niet onaangenaam zal zyn , die daar in onzen dichter in de waare hoedanigheden zyns levens beschouwen zal , gelyk hy de eigenschappen van zynen verhevenen en aartigen geeft in de gedichten , die binnen dit kabinet zyn opgesloten , alom ziet uitschitteren. ja ik vleie my , dat , zo de verfturvene eenig gevoelen van ons of het onze hadden , hem zelve niet onbehagelyk zoude zyn , dezen plicht door myne hant , die hem in zyn leven liefen waard was , na zynen doot aan zyne gedachtenisse gedaan te zien ; te meer dewyl in dit myn fchryven geen vleiere de minste plaats heeft , die nooit by den levenden , en ook nooit omtrent den doden haar valsche loftuiteren behoorde uit te galmen.

LUKAS SCHERMER werd op den vyfden dag van Herftmaand in den Jaare 1688. te

AAN DEN LEZER.

Haerlem geboren, en had tot ouderen Adriaan Schermer en Hester van der Heyden, beide uit deftigen geflachte gefproten, beide onbesproken van leven. de eerlykheit zyner afkomst werd door zyne deugtzame ouderen in zyne opvoedinge beantwoord, dewyl hy van hen in alle Godsvrucht niet alleen onderwezen, maar ook door hun voorbeeld aangemoedigt; als die zyne neiginge tot de wetenschappen, dewelke met de jaren vermeerderde, gestadig aanqueekten, met het loffelyk voornemen om hunnen zoone met den tyt ten predikstoele en stichtinge van anderen gevordert te zien, ten dien einde werd hy in den jare 1703 het 15de zyns ouderdoms (eenen levenstyt waar in andere naauwlyks het Latyn beginnen te stamelen, hy zelfs in die tale tamelyke vaerzen dichte) naar Leiden ter Hooge Schoole gezonden, doch zyn quaal van den steen, die hem als van de geboorte verzeld had, verzwaarde meêr en meêr, en dwong hem naar zyne ouderen te keeren; wanneer hy te rade werd, de oeffeninge der godgeleertheit, in die der rechtkunde te verwisselen, waar in hy zo veel vorderde, dat hy binnen korten

AAN DEN LEZER.

ten tyt zyn oogwit bereikt, en den tytel van rechtsgeleerden bekomen had, indien hem, door zyn veelvuldige smart en daar uitgevolgden doot deeze eer niet was ontzegt.

Boven alle deze letteroeffeningen blonk in hem de liefde tot de dichtkunde uit, als waar aan hy door de natuur toegewyd schein, die hem met goed geheugen, doordringend oordeel, en schilderachtige verbeeldingen versiert had, gaven, die hy volmaakter deed worden door zyne gestadige oeffening in de goede letteren, en het dagelyks doorbladeren der aloude dichteren (de enige meesters in de kunst, van welken alle nieuwe, die voor den val van Icarus bevreesst zyn, de aanwyzing van hunnen weg moeten afzien) en voornamelyk Virgilius en Ovidius, van welker eersten hy de eenvoudige schoonheit en natuurlyke bevalligheit in zyne Herderszangen trachtte te ontlennen, en uit welker laatsten hy de gestadige verandering der verdichtzelen, een ongemeen sieraad der Poezye, in zyne vaerzen wist over te brengen. Deze gaven en dit oordeel verdienen ieders verwondering, dog werden verre overtroffen door zyn ongemeen gedult.

Instituut De Vooy's die
voor Nederlandse hoofst-
en Letterkunde aan de
Rijksuniversiteit te Utrecht

AAN DEN LEZER.

hoofddeugt der Christenen. daar hem het geweld zyner quale de tederste delen des lichaams van een reet, en het dootzweet gestadig op de kaken bracht, was hy altoos van eene gesteldheit des gemoets, die zekerlyk uit zyne godsvrucht en onbevlektheit veler dingen, die de jonkheit met zich sleept haren oorsprong had. de bereydwillingheit om zich de hand des Heeren te onderwerpen, deed hem alles onverzaagt uitstaan; als die dacht, dat het zynen veldheere behaagde hem op dezen harden post te stellen, om hem met zo veel te schoner krone, na zyne aflossinge, te vereren. Op de minste verpozing van pyn, die hem zelden gebeuren mocht wakkerde zyn dichtlust. alle zyne vaerzen zyn dus voortgekomen, dewyl men zyn gantsche leven niet als eene gestadige smart, met geringe tusschentyden van verlichtinge, mag en moet heten. De twee laatste jaren voor zynen doot, werd zyn ongemak van dag tot dag grooter, nochtans bestede hy den weynigentyt, die hem zonder smart te verslyten vergunt wiert, of in iets tot zyn of zyner vrienden vermaak te dichten, of tot het verzamelen zyner Poëzye, als zyn sterven zelf

voor-

AAN DEN LEZER.

voorziende, en de waerelt deeze, tot een gedachtenisse, in eenen bondel willende nalaten, tot dat hy, onder de vergadering der zelve, en als het werk reeds tot de 374te bladzyde afgedrukt was, op den tienden van Sprokelmaand in den Jare 1711, het twee-entwintigste zyns levens, met een bestendig gemoet, en Christelyk betrouwen op zynen Heyland, zyne ziele, tot zyn groote vreugde, aan den Schepper opofferende, gerustelyk ontsliep, latende niet alleen in zyne droevige ouderen, maar ook in alle die hem gekent hadden, eene vurige genegenheit tot hem na, dewyl hy by ieder, door zyne byzondere deugt, en zeldzame gaven, in blakende gunsten byzondere achting stond. Hy was altoos vrolyk, scherzende, doch met aartige slagen, die geenen angel in de wond lieten. door zyn liefstalligheyt bekoorde hy zelfs den geenen, wiens vereelde tong geenen smaak in de letteren vond, en door zyne zedigheit won hy de liefde der geletterden, dewyl hy zelden eens anders werk verachte, nimmer op zyn eigen boogde, hy liet die dwaasheit voor hen, die, zich alleen Dichters wanende, op de verfmading van eens
an-

AAN DEN LEZER.

anders Poëzye, de grootheit en vermaardheid der hunne menen te bouwen, gaarne sprak hy van de goede letteren, en betuigde geenen lust tot de meeste dingen, daar de dwaze jeugt haar grootste vermaak in stelt; nochtans was hy zo eigenzinnig niet, of hy voegde zich altoos naar den geenen met wien hy verzeld was, zo ver als orde en betamen toelieten. Menigwerven beklaagde hy zich dat 'er in zyn geboortestad zeer weynige gevonden wierden, die zo veel kennis van zaken bezaten, dat hy zyn werk hen konde voorlezen, om door eens anders oordeel zyn eigen nut te bevorderen, en, het geen hem naar zyne gedachten ontbrak, door de vernuftige onderrichtinge van eenen anderen te vervullen en te verkrygen, een der nodigste zaken waarlyk voor hen die in de dichtkunde zoeken uit te blinken, schoon zy door velen, die, naauwlyx leerlingen zynde, zich groote meesters wanen, te dwazelyk van de hand word gewezen. Krachtige getuigen van zynen leerlust verstreken vele brieven met my gewisseld wanneer hy het voornemen had, om de Satiren van Juvenalis en Persius, zo als die reeds

AAN DEN LEZER.

indicht vertaald waren, by een te vergaderen, de onvertaalde in Nederduitſche vaerzen over te brengen, en tegelyk in het licht te geven: dit gaf hy my te kennen, en verzocht, dewyl 'er vier onaangeraakt overſchoten, dat ik twee der zelve voor my zoude verkiezen; het geen ik gaarne uit liefde tot den Satirdichter, wien ik langen tyt achtting gedragen had, aannam en volbracht; hy gaf zyn oordeel over de myne, en onderwierp de zyne aan myne gedachten, beide veranderden wy, dat, naar onze mening, te veranderen ſtond, en verdeelden den arbeid, daar hy de voorreden, en ik de korte verhandeling wegens de Satiren ſchreef. Te wenschen was het geweest, dat verſchil van woonplaats en tuſſchenkomende bezigheden aan mynen kant, en onpaſſelykheit aan den zynen, ons niet hadden belet verdere mededeling met elkanderen te onderhouden. Overall ſpreekt hy zedig van zich zelve wel verre van dat hy zich by Virgilius of Horatius durfde gelyken, (eene ongehoorde ſtouthet, waar zommiger opgeblazenheit zich nu niet ſchaamt toe te komen) achtte hy zyne gedichten meermalen minder dan
hun-

AAN DEN LEZER.

hunne waarde , en voldeed altoos de waereld meerder dan zich. Deeze gaven des gemoets huisvestten in een teder doch reyzig lichaam : blond was zyn hoofdhair , en blank zyn verwe : minzaam zyn uitzicht en vrolyk de opslag der oogen : blyde en aangenaam zyn wezen , doch het geen op het laatste meer en meer , door de veelvuldige pyn , waar van hy geene ontlastinge , als door den doot te gemoet zag , betrokken stond.

Zyn Poezye beloofde den vaderlande eenen dichter , die de beste naa de kroone zoude steeken , en weynige van onze Dichteren zyn in die jonge jaren zoo verre in de Nederduitsche dichtkunde gekomen. Zyne Herderszangen zyn teder , natuurlyk en eenvoudig , eene eigenschap die hunne schoonheit maakt. grootfch is zyn Treurspel. verheven en vol fchoone gedachten zyn zyne Heldenichten , waar in hy vier der hevigste jaaren van dezen bloedigen oorlog den Lezer in zo veel kunstige taferelen voor ogen stelt. In deeze ziet men genoegzaam wien hy zich ten voorbeelde verkoren had , en hoe hy , het spoor der goefche zwaan volgende
de-

AAN DEN LEZER.

dezelve door het vuur van zynen onbekrompen geest, had de hemel hem langer leven vergunt, op zy zoude zyn gekomen. De voortreffelykheit van de ader zyner dichtkunde is zo ongemeen, dat men die van geen misflag beschuldigen kan, als van te grote en te onbesnoeide rykheit en weeldrigheit, de beste dichteren in hunne jeugt meest eigen: andere oordelen staan hem niet te duchten. Geen Ezels, die met hunne onbezuifde poten de lier willende slaan, dezelve te barste trappen, terwyl hun dikke kop zo weynig van breyn voorzien is, als hun gerekte oren van goed gehoor, zullen door hun gebalk hem schade, of door valsche loftuitingen eere aan zynen geachten name toebrengen. Wat zyn vertalingen aangaat, dezelve zyn los en vry, zyn oogwit was geenzins latyn in 't duitlich te spreken, maar op die wyze zyne vertalingen te behandelen, dat zy in de tale, die hy haar schonk, gedicht schenen; geen wonder dan zoo het wel iets verloor, dewyl, volgens de stelling van den grootsten onzer dichteren, het overgieten door eenen engen hals zelden of nooit zonder plengen toegaat: is hier of daar een gebrek,
* * *
men

A A N D E N L E Z E R .

men wyte het zyne jonkheit , pyn , en de weynige gelegenheit die hy had , om het zyne met eenen anderen te overleggen. Zyn deugtzaam en kuifche imborft blykt uit alle zyn gedichten : niets is hier of het ſtrekt tot deugt , en onzondig vermaak ; hy achte zyn pen veel te goed , om die met vuiligheden te befmetten ; verre was hy van de Poëzye , die edele en kuifche maagt , tot eene gevaarlyke hoere te misbruiken , en haar te dwingen , dat zy , door bedriegelyke en valfche bevalligheden ,

De zielen trekke en troon , om , door
haar vleyend ſmeken ,
Zich heymlyk in het hart te dringen , te
doorſteken
Den boezem , daar zy werd gekoeftert en
gevoed.

Ik twyffel dan , en met groot recht , niet het allerminſte aan de algemeene gunſt , met welke deeze verzameling van de gantsche waereld ſtaat te worden ontfangen , als zyn de gedichten van die waardye , en voortgekomen van iemand , die , zonder uitzondering , van die hem kende en niet kende , gelieft

AAN DEN LEZER.

lieft was, waar van de veelvuldige lykvaerzen, door ieder een byna, zyner gedachtenisse opgedragen zonneklaare getuigen zyn, daar elk al een bloempje op zyn graf heeft willen strojen, en de blaauwe korenbloemen, die men, tusschen geurige rozen, lieffelyke violen, en welriekende hyacinten gemengelt ziet, de onmacht wel tonen, maar te gelyk ook de genegenheit der offeraars. geen sieraden, waar mede dit werk opgetooit is, en die de zedige dichter Bruin met geestige vaersjes noch meerderen glans bygezet heeft, zullen het zelve, men houde dit oordeel my ten goede, zoo helderen luister geven, als de beminde naam van SCHERMER, voor wien ik het my eere rekene, myne agting met deeze letteren getoond te hebben, en dat men in deeze bladereu den name van zynen vriend zal vinden, die met tederheit aan hem denkende, zich genoodzaakt vind om het ongedult waar mede hy hem derven moet, dus te uiten,

Helaas! dat in zyn levens lent',
De doot, die zelf de bloeizels schent,
Den

AAN DEN LEZER.

Den jongen dichter ons te schielyk heeft ont-
nomen,

Doch, Lezer, denk op elken bloem,
Die geuren heeft en gloed en roem,
Wat sehone vrucht van zo een boom had kun-
nen komen.

Amsterdam den 25 van Grasmaand, 1712.

UIT-

UITLEGGINGE DER TYTELPLAAT.

Hier zit de Dichtkunst, en zy leest,
In opgetogenheit van geest,
Een reeks van bloemen, door een wicht haar aan-
geboden,
Terwyl zy, reets om 't hooft bekroont,
Tot meerder zich genegen toont,
Waar toe 't gevlerkte kint haar minlyk schynt te noden.

Zy vlocht den bloemenkraus 'er af,
Dien zy een ander wichtje gaf,
Dat daar mée vrendelyk God Spaarnes zilvre hairen,
(Die leunend' op zyn stroomkruik leit
En Haarlems schilt met nat bespreit)
Versieren zal, voor lisch of riet met scherpe blaren.

Zy rust, dus zittende, en zy zet
Den voet by 't dicht bepluind helmet;
Waar by een krygsklaroen, omslingert met laurieren,
Haar eigenschap vertoont en aart,
Het zy zy 't bloedig oorlogs zwaard,
Dehelden aangord, of vol vreugt helpt zegevieren.

Een oude Vaas, vol beeldwerk, steunt
Op 't voetstuk, daar zy tegen leunt;
Op deze staat het z wyn in marmer uit gehouwen,
En, nevens dat, de gantsche jacht,
Door SCHERMER op 't toonneel gebracht,
Wanneer wy Atalante in Calydon beschouwen.

Drie minnewichtjes zweeven hier ,
Twee hebben reeds d'yvore lier ,
En ruischpyp aan den stam van eenen boom gebonden,
Daar't andre, met zyn toorts vol gloed,
Zich voor God Hymen kennen doet,
Die waare lieven leit naar vruchtbre huwlyxsponden.

De Herder, even in 't verschiet,
Verbeelt den Herderszang, die niet,
Door zyne eenvoudigheid, ooit zal den wimpel stryken
Voor helden styl, of krygstrompet,
Waar voor 't geringe visschersnet
Met kunst behandelt niets, het minste, hoeft te wyken.

De voorgrond toont der muizen stryt,
Door SCHERMER, in zyn' vroegen tyt,
Zo wonderlyk den prins der dichtren nagezongen.
Een zwaan, die door het water streett,
Verbeeld hem, die onsterfelyk leeft
In deze bladeren, geroemt van alle tongen.

P. VLAMING.

RE-

OP DE
GEDICHTEN
Van den
HEERE
LUKAS SCHERMER.

Hoe voelt myn' Zanggodin haar' drift ontfonkt in
de ad'ren!
Nu zy de werken van Apollôs waardsten zoon,
Zo vaak van hem vereerd met eene Lauwer-
kroon,
Door eene nyv're hand, ziet tot elks nut vergad'ren.

't Was, Schermer, u vergund des Zangbergs koor te na-
d'ren,

Als ge u liet hooren, op een' onnavolg'bren toon,
De krygsklaroen staakt, en ophefte van Belloon,
Of queelde een Herderslied in schaduw van de blad'ren.

Wat pen, wat dichtgeest, kan naar eisch de Poezy
(Of schoon een driestig rot van Mopsen haar beny?)
Waardeeren, die ons wordt geschonken in dees' bondel?

Leest kunstbeminnaars, leest, hier ge hebt een' ryken schat.
Pryft hem, die had hy slechts meêr leevens tyd gehad,
Voor Neêrland mooglyk waar geweest een tweede Vondel.

Den 7den van October, 1712.

P. A. DE HUYBERT,
Hr. van KRUININGEN.

RE-

R E G I S T E R

D E R

H O O F T Z A K E N .

	I.	
M Eleager en Atalante Treurspel.		pag: 1
	I I.	
Heldendichten.		75
	I I I.	
Herderszangen.		139
	I V.	
Visscherszangen.		229
	V.	
Het Haarlemmer Hout en Sparen.		245
	V I.	
De Stryt der Vorsche en Muyzen.		265
	V I I.	
Mengeldichten.		285
	V I I I.	
Oude Gedichten.		423
	I X.	
Lyk-enGrafdichten op Lukas Schermer.		459
		ME-

VERTOONDERS.

ENEUS, Koning van Kalidonien.

ALTHEA, Koningin.

MELEAGER, Erfprins van Kalidonien.

ALKMENE, Dochter van Plexippus, nicht en bruit van Meleager.

ATALANTE, Arkadifche Prinſes, Minnares van Meleager.

PLEXIPPUS, Broeder van Althea.

DIANIRA, Vertroude van Alkmene.

LICIDAS, Hooftman van Eneus Lyfwacht.

Griekenlantsche Ridders.

Z W Y G E N D E.

GEVOLG VAN ATALANTE.

Het Tooneel verbeelt de Hofzaal van Kalidon : het Spel begint met den morgen, en eindigt met den avont.

M E-

M E L E A G E R

E N

A T A L A N T E,

T R E U R S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

E E R S T E T O Ò N E E L.

E N E U S , M E L E A G E R .

M E L E A G E R .

Yn Vader weigert dan dit heusch verzoek
 zyn zoon?
 En roof al willens d' eer der Kalidonische
 kroon,
 Door Meleagers lof tot aan 't gesternt ver-
 heeven?
 Zo heeft deeze arm vergeefs gantsch Azië
 doen beeven,

En onzen nagebuur het sluimeren belet;
 Nu gy myn oorlogsmoet door weig'ring paalen zet.
 Is dan een Vreemdeling tot dit geluk geboren?
 En dult myn Vader, dat myn glori gaat verlooren?
 Ei, staak dit opzet, zo verderf'lyk voor uw lant,
 En zie; hoe d'ed'le Deucht in deeze borst ontbrant,
 Die langs het smalle pat door duizende gevaaren,
 Haar' lievelingen voert, by d' ongenaakbre schaaren

Te HAARLEM by WILHELMVS VAN KESSEL, Boekverkooper .

Der Hemelgoden, in Gradivus heldenkoor.
De Vorst zwygt still, en geeit myn bede geen gehoor?

E N E U S.

Laat af, myn waarde telg, dit onophoudlyk sinecken,
Het vaderlyke hart poogt gy vergeefs te breeken:
't Belang van Kalidon hangt van uw leven af.
Gyziet; hoe d'oude vuist dees diämanten staf
Al zidderende zwaait, hoe 'k, afgeslooft van jaaren,
Vorst Cignus pluimen tart met deeze zilv're haaren,
En, wars van heerschappy, voor een geruften staat,
Myn zoon den luister geef van 't purper ryksgewaat.
't Is Meleägers tyt myn zetel op te klimmen,
De Lykbus eifcht myn afch, en d'Elizeefche schimmen
Myn geest, die lang genoeg dit lichaam heeft verzelt:
Verhaast uw doot dan niet, maar leef gelyk een helt,
Om schrand're wetten, voor het oor der onderdaanen,
Te spreken; dit 's een weg langs 't spoor der glori baanen,
Indien g' u zelven spaart tot welltant van myn kroon.

M E L E A G E R.

De wakk're Helden, van alle oorden op ontboön,
Zyn vaardig, om, door kracht van hun' gespanne boogen,
Het Everzwyn te doön; uw hofftat opgetogen
Vloeit famen, om te zien deeze ongewoone pracht;
De flauwe Morgenzon, verdryvende den nacht,
Bespiegelt zich in hun' gepluimde krygshelmetten;
De jagers oeff'nen zich, op 't klinken der trompetten,
En wachten met gedult naar 't Koninklyk bevel:
Hier ziet men Thezeus en zyn trouwen metgezel
Perithois vol moet hun' bruine kleppers spooren,
Daar fieren Jazon, uit een ed'len stam geboren?
Gints ziet men in 't verschiet de zoonen van Tindaar
Twee Legerbliksems by den ridderlyken schaar
Op 't hoogst uitschitteren in edelmoedigheden,
En pracht van wapenen, 't sieraat van hunne leden,
De dapperheit blinkt elk in 't moedig wezen uit:

En

En Meleager zou, als een ontaarde spruit
 Van Vader Enéus, dan zyn lafheit moeten toonen,
 En met een yd'lenglimp van ryksbelang verschoonen?
 Neen gryze Vorst gy vergt eene ed'le ziel te veel.
 Dees uitrocht was naar recht myn en geen anders deel:
 En weigert gy my noch, om met dees vreemdelingen
 Op't woedend Everzwyn helthastig in te dringen?
 Zo is myn rust by 't volk eene opspraak, maar geene eer;
 Het schrap om eene fout den luister van zyn' Heer,
 Schoon diep geklonken in metaale en marm're boogen.

E N E U S.

Devaderlyke zorg en liefde, van vermoogen
 Zo groot, zo teder, heeft uw bede wel ontzeit,
 Maar aarfelt door 't bewys van uwe dapperheit:
 Rechtschaape zoon ga heen, voldoe uw welbehaagen,
 Gy toont, hoe waart gy zyt myn goude kroon te dragen,
 Gadwing het monster, door de krachten van uw schicht,
 Op dat de lantman juiche, en door een liefdeplicht
 Genoopt de zoomen kus' van uwe feestgewaaden,
 Als een Verwinnaar, die zyne akkers door uw daaden
 Gezuivert hebt, van dit verderfelyk gedrocht,
 En 't omgeleege lant in zynen bloei gebracht.

M E L E A G E R.

'k Omhels den Vorst en kan zyn heuschheit niet betaalen
 Met dankbaarheid; zyn zoon mag dan de zege haalen
 Met d'and're Ridderfchap, en naar die glori staan,
 Die eeuw'ig roemen zal de juichende onderdaan,
 En veilig na dees daat op Meleäger steunen!
 My dunkt, 'k zie reets van veer het schrikdier, door het
 dreunen

Der Jachtklaroenen en het hoefgeklep gespoort,
 Zyn hol ontspringen, en, belust op menschemoort,
 Het heir der Ridderen al woedend tegenstreeven,
 Die elk om't leverigt zich in 't gevaar begeven,
 Braveerende de doot in 't mager aangezicht.

ENEUS.

Alkmene zal dan zyn het loon voor uwen plicht,
 En myne rykskroon, 't is van daag myn welbehagen,
 U met dit huwelyk myn scepter op te draagen.
 Op dat Etolië dees dagh als plechtig hou,
 Die Meleäger kroont, en kluistert door de trou,
 En 't schriklyk bosz wyn ziet verflagen voor zyn voeten.
 Laat ons de gramfchap vast der Jachtgodin verzoeten
 Door offerhanden in haar heilig tempelkoor.

MELEAGER.

„Alkmene, o wreet besluit!

ENEUS.

Wat zeyt myn zoon?

MELEAGER.

'k Ben voor
 Uwe edelmoedigheid verplicht, ik was dit leeven
 Onwaardig, zo 'k dit heil zou spoor'loos wederstreeven,
 Maar zie Plexippus.

T W E E D E T O O N E E L.

PLEXIPPUS, ENEUS, MELEAGER.

PLEXIPPUS.

'k **B** Id zyn Majesteit verlof,
 Om hem te melden, welk een wonder 't gantsche hof
 Verbaast maakt,

ENEUS.

Ik verlang, myn Broeder, dit te hooren.

PLEXIPPUS.

Deglinsterende Auroor blonk nimmermeer te vooren
 Op d'inkarnatae koets met zulk een blank gelaat,

Als

Als heden in uw hof de schoonste Dageraat,
 Die in 't paleis verryft, en doet den morgen zwichten,
 Gelyk Dianaas glans het heir der mind're lichten.
 Naauw fcheen de dagtoorts, na het wyken van den nacht,
 Wanneer de morgenftar verliet haar hemelwacht,
 Of ziet een Nimfe, vreemt, doch vol bevalligheden,
 Zo blank als elpenbeen, drong fchielyk, vlug van fchreden,
 Door 't faamgerotte volk, dat met een graag gezicht
 De Helden aanfchout, die, gereezen met het licht
 Zyn' Majesteits verlof verwachten met verlangen:
 Men zag een pylbus aan haar linkerzyde hangen,
 En een balynen boog in haare rechterhant,
 Haar ongeplooidé kleet met een fatynen bant
 Van purper opgeftrikt, haare ongevlochte haaren
 In eenen knoop gelegd, gelyk de maagdeschaaren
 Van 't hoog Arkadië, Jachtnimfen van Diaan.
 Gy Helden, riep zy, die, door uw gevreefde daan,
 Zyt ftrengge geeffels in de vuift der Hemelingen.
 Gy Godentelgen, die, om 't monfterdier te dwingen,
 Vast in het harnas blinkt, en tart de felle doot,
 Vergunt een teed're macht te weezen deelgenoot
 In uwen uittocht, in uw glori, in uw daaden,
 'k Beken, 't is veel gevegt, doch 't kan uw roem niet fchaaden,
 Mits 't my genoeg zal zyn, indien een fcherpe fchicht,
 Gevlozen van myn pees, het eyerz wyn maar licht
 Mag treffen, zo 'k de doot met u mag tegenftreeven,
 Gy Ridderen, die, door een edelyuur gedreeven,
 Het ryk van Kalidon zult redden, hebt den lof
 Dat gy het fchrikdier flagt, en fleepd door 't bloedig ftof
 Voor Vader Eneustroon, op 't hantgeklap der fchaaren:
 't Is roems genoeg, dat ik in 't nypen der gevaaren
 Uw medeftryfter ben, fchoon ongelyk van kracht,
 En sneuvel ik, 'k heb lang naar zulk een doot gewagt,
 Die edelmoedigheid doet by den Nazaat leeven.
 Hier zweeg de macht, en kon aan elk reets blyken geeven
 Van dapperheit, door 't vuur dat uit haare oogen blonk.

Wanneer ik naderde, en met heusheit haar ontfontk,
 En poogde te vergeefs dit groots besluit te breeken.
 Haar wensch was eindelyk zyn Majesteit te spreken.
 Waar na ik haar, met haar vertroude, zo het scheen,
 Hier heb op 't hof geleit.

E N E U S.

Gy melt ons wonderheên.
 Myn Broeder; deedt zy haar niet kennen?

P L E X I P P U S.

Haar kleaadje
 Verbeelt een woutnimf uit de bossen van Arkaadje,
 Maar zelfs verbergt zy ons haar naam en Vaderlant.

M E L E A G E R.

Wanneer is haare komst?

P L E X I P P U S.

Wie weet het?

E N E U S.

•Myn verstant
 Is byster, of zy is gezonden van de Goden.
 Ik ga haar zien, en zelfs tot dezen uittocht nooden,
 In 'taanzien der Vorstin en Meleagers bruit.
 Wat Sterveling doorgront het Hemelsche besluit!
 Wietwyffelt? of Diaan, bewogen door het treuren
 Van zo veele armen, door den rook der wierookgeuren
 Haar gramschap toegezwaait, door zo veel naberouw,
 En schulterkenning zent ons moog'lyk deeze vrouw,
 Om uit te voeren, daar de Ridder voor bezwyken.
 Licht redt haar dapp're hant myne uitgeteerde ryken.
 Wel aan, ik ga om haar dit groots besluit te raân.

DER DE TOONEEL.

MELEAGER.

Goon! welke rampen moet een Vorst niet ondergaan!
Die hy van daag ontvlucht, moet hy weer morgen draa-
gen,

Hier dwingt hem Staatsbelang, daar hevige oorlogsplaagen,
Gints muiteryen van het wispelturig volk,
Hier bergt zyn grootste vriend, op wien hy steunt, een dolk,
Tot Vorstenmoort gewet, om op den troon te raaken.

De luister is wel schoon van 't konink'lyk scharlaken,
De naam van Majesteit geheiligt by 't gemeen,
Maar nimmer dringt het oog door 't gloejend purper heen,
Men schraacht niet op den nek de ryksbekommeringen,
Men merkt niet aan den ramp der staatsverwisselingen.

Een Koning is alleen een dienstknecht van 't Geval,
Een slaaf van staatsbelang. Hoe weinig is 't getal
Der Vorsten, die 't geluk by goude scepters vinden,
Veel wispeltuuriger, dan 't draajen van de winden!

Dit overwegende verhef ik het geluk
Van eenen Akkerman, die, vry van hooffchen druk,
d'Opgaande zon begroet, in 't krieken van den morgen,
Die veel geruster, en, ontlast van zwaarezorgen,
Veel veiliger als wy op 't elpe Ledekant,
Zich in de lommer leit te rusten op zyn hand.

Hy zoekt zyn glori niet in brandende gevaaren,
Maar zegeviert, als hy de zwang're korenaaren
Naar zynen dorsvloer sleept, hy is in 't hart verblyt,
Door hoop van sob'ren winst. Waar is die blydetyt,
Saturnus gouteeuw, daar d'Oprechtigheit in bloeide,
De Deucht veel weeld'riger, dan olmen opwaarts groeide,
En de Rechtvaardigheit beklom den hoogsten troon!

Nu slaat de bliksem ons der granne Hemelgoon,
Om 's menschen ondeucht, door geen duizend offerstieren,
Te paajen. Kalidon gy voelt de felle vieren

Der gramfchap van Diaane ontbranden op uw hoof.
 Uw landen leggen woest, van hoop en vrucht berooft,
 En 't opgefchoote graan vertrappelt op den akker :
 De Ryksfchat wordt verteert, mits d'onderdaan, zo wakker
 Voorheen in 't geeven, nu bezwykt in zynen plicht :
 Elk speelt de droefheit in het treurende aangezicht,
 En ziet geen kans om 't woën van 't Everzwyn te ftuiten.
 Het mompelende graauw, begerig om te muiten,
 Wordt naauw gebreidelt door beloften van den Vorft,
 Die al' dees' rampen vast op zwakke fchoud'ren torft.
 Hy noodt de wakkerfte der Griekenlantfche Ridderen,
 Die op hun oogwenk doen den ruimen aartbol fidderen,
 En nu reets vaardig zyn, om 't monfter te verflaan.
 Ik, ook begeerig om naar deezen roem te ftaan,
 Word afgezet, en kan myn' Vader naauw verzetten,
 Die hier beletten wil, dat hy niet kan beletten,
 Hy aarfelt eindelyk, en ftemt myn bede toe.
 Doch 't fchynt de plaag is nooit in het vervolgen moe,
 Wat heil voorfpede ik my ! Doch fchielyk weer verflaagen
 Wil hy Alkmene my ten huwelyk opdraagen.
 O neen Alkmene beeld u zulks in 't minften in ;
 Ik bind my niet aan u, door opgedronge min.
 Geen trou beftaat, waar in geen weërmin wordt gevonden :
 Zo my geen liefde bindt, zo blyfik ongebonden :
 Geen staatsbelang ontrooft myn vryheit, ik verlaat
 Myn Vaders kroon voor zulk een afgeperften ftaat.
 Maar hoe weerhoude ik beft het opzet van den Koning ?
 Hoe vinde ik beft voor my eene eerlyke verfchoning,
 Al dobb'rende op een Zee van twyffelmoedigheid ?
 Ik moet ondankbaar zyn aan zyne majefteit,
 Of tegens wil en dank met haar in 't huwelyk treden.
 Poog ik de Koningin myn moeder, met gebeden,
 Te winnen, op dat zy wat uitfel van de trou
 Den Koning affineeke, het was vruchteloos, ik zou
 Den Vorft veel eerder dan de Ryksvorftin verzetten.
 Waar vinde ik toevluet, om dit onheil te beletten.

Of zou ik 't weigeren in 's Konings aangezicht?
 Hy zou my grinnig, als ondankbaar in myn plicht
 Myne oneerbiedigheid met bitse reên verwyten.
 Hoe zou hy uit zyn hoofd de zilv're haaren ryten,
 En zeggen, heeft zo lang het Nootlot my gespaart,
 Dat ik myn Zoon zou zien van een ondankbren aart
 En myne goetheit zo hartnekkig tegensfreeven?
 Heb ik hem niet beloofd myn sceptorstaf te geeven,
 En wordt myn heufcheit dus onheufch van hem beloont?
 Ga Meleager, ga, uw Vader is gehoont,
 Die u het leeven gaf, dien wilt gy 't leeven rooven.
 Ondankbaar streeft gy al d'ondankbaarheid te booven,
 Het slimste monfter dat Hidaspes steenrots voedt.
 Dus sprekende gifft hy met rede myn gemoet,
 En Meleager is nu walglyk in zyne oogten.
 Rampfâlige ga heen, en toon uw groot vermogen
 In 't flachten van het zwyn, uw glori wordt bevlekt,
 Mits uwe ondankbaarheid u meer tot fchande strekt;
 Oftrouw Alkmene, en roof de vryheit van uw leeven.
 Maar 'k zwyg, zyn majesteit komt herwaarts zich begeeven,
 Verzelfchapt met . . .

VIERDE TOONEEL.

ENEUS, ALTHEA, ATALANTE, *met haar gevolg*
in Jachtkleeden. MELEAGER, PLEXIPPUS.

ENEUS.

IK bid Mevrouw geef ons verlof,
 Dat wy eerbiedig u ontfangen in ons hof,
 Waar in zo groot een feest bereit wordt, als voor deezen
 Nooit is in 't ryk gezien.

MELEAGER.

„ Wat schoonheit mag dit weezen!

ATA-

A T A L A N T E.

Zyn Majesteit vergeef de vryheit eene maacht,
 Die weereeloos uw troon, noch scepterftaf belaagt,
 Maar als een vreemdeling, door enkele eer gedreeven,
 U affmeekt, om zich mee ten uittocht te begeeven,
 Om deelgenoot te zyn in 't flachten van dat beest,
 Zo lang door 't gansche ryk van Kalidon gevreesft.
 Engy, ô Erfvorst van uw Vaderlyken zetel,
 Vergun me, dat ik, schoon in driften te vermetel,
 My voor uw' voeten werp, o Helt, die, door uw daan,
 Met eerbiet wordt genoemd, daar vader Oceaan
 In 's werelts ander deel, met zyn gevreesde handen,
 Den Zeevork zwaajt en stroomt langs d'afgeleege stranden,
 Vergeef my, die een vrou iets mannelyks besta:
 Diana eist myn plicht, ik volg haar godtheit na.

M E L E A G E R.

Rys op o schoone rys, op dat ik my verneêre,
 Wy weigeren van u deeze al te waardige eere;
 Niet te vergunnen aan de brooze sterfelykheit.

A T A L A N T E.

Eerbiedig buige ik voor uw 's Vaders Majesteit,
 De Ryksvorstinne, en hun' verheeye Stamgenooten.
 Hoe, komt deeze eer niet toe aan Koninklyke looten,
 En Koningen? mits zy, op hun' verheven troon,
 Zyn wereltheerschers met d'onsterfelyke Goôn.

A L T H E A.

O neen mevrouw, zy die onsterfelyk regeeren,
 En ryken naar hun wil verdelgen of vermeeren,
 Wier bliksems Koningen zo wel als armen slaân,
 Vereischen meerder eere als wy; merk, hoe Diaan
 Ontbrandt in gramfchap op de Kalidonsche staaten,
 Te min geviert, en in haar' tempelen verlaaten.

P L E X I P P U S.

Zyn Majesteit, 't is tyt te haasten naar 't altaar,

't Ge.

't Gekranste slachtvee staat reets vaardig, en de schaar
Der Pricsteren gereet om 't offerbloet te plengen.

A T A L A N T E.

Niet eerder voor den Vorst myn bede zal gehengen.

M E L E A G E R.

„ O Hemelfch beelt waar voert gy Meleager heen,
„ Door 't roozebloet, gespreit op 't zuiver elpenbeen
„ Van uwe kaaken, door het lonken van uwe oogen!

A T A L A N T E.

Is dan zyn Majesteit tot noch toe niet bewogen?

E N E U S.

'k Was ongevoeliger, als marmarsteen, Mevrouw,
Zo ik deeze eedle drift in u beteug'len wou:
Wy stemmen 't toe: ga, toon, dat gy, een Jagerinne
Van 't hoog Arkadië tot eer der Jachtgodinne,
Geene Oorlogshelden wykt van 't srytbaar Griekenlant.

M E L E A G E R.

„ Belet dit Goden, houdt dees schoonheit uit den brant
„ Van 't veege Jachtgevaar!

A T A L A N T E.

Hoe zal een teed're toonen

Haar volle dankbaarheid, en zulk een weldaat loonen.

Leef leef o Majesteit, lang zie d'alziende Zon

U wetten geeven op den troon van Kalidon,

En door de heirbyl van uw zoon dit ryk vermeerren.

M E L E A G E R.

Wy wenschen dat mevrou in zegepraal mag keeren,
Naar 't Vaderlyk paleis, dat zy door haare kracht,
Tot een verwondering der Ridd'ren, 't monster slacht.

A T A L A N T E.

Neen Prins, naar deezen roem moet Meleager streeven,
't Is eer genoeg, dat ik my mag ter jacht begeeven,

Met

Met zo veel Ridderen, waar van de werelt waacht.

E N E U S.

Mevrouw, indien gy ons graag wederom behaacht,
Wy wenschen dat g' ontdekt, uit wien gy zyt gesprooten.

M E L E A G E R.

„Gewis uit Koningen, of Koninklyke looten.

A T A L A N T E.

Ik weigerde dit nooit, o Vorsten, die gy ziet,
Die zo veel heufcheit in uw gastvry hof geniet,
Is Atalante, een spruit van Jazius den Koning.

E N E U S.

Is 't mooglyk Jupiter!

A L T H E A.

Prinfes ik bid verſchoning,
Zyt gy niet in ons hof ontfangen naar uw ſtaat.

A T A L A N T E.

Uwe edelmoedigheid, Vorſtin, en heufcheit gaat
Veer boven myne macht van dankbaarheid te pleegen.

M E L E A G E R.

Wees welkoom andermaal Prinſes.

E N E U S.

De Hemel zegge
Den Vorst uw' Vader, myn getrouwſten bontgenoot,
En u, zo waardig, dat gy uit zyne aad'ren ſproot.
Kom gaan wy (het is tyd, de Zon begint te branden)
Dianaas gramſchap door kerkplichtige offerhanden
Verzoenen. Hemelgoon, u is ons lot bekend,
Dees dagh ryft wonderlyk, geeft maar een heilzaam ent.

V Y F D E T O O N E E L.

M E L E A G E R.

ZO gaat gy, ach, hou stant bevallige, overschoone!
 Op dat ik eerst aan u myn tedre liefde toone,
 Kom Atalante, ik brande, ei blusch myn minnegloet.
 Kom edelmoedige, die zulk een grooten moet
 In uwen boezem draagt, gy hebt my overwonnen.
 Peleponzer macht: wat zeg ik onbezonnen?
 Zy is Diana zelfs, de schoone Jachtgodin,
 Vermet'le laat dan af te voeden zulk een min,
 Vermetelheit verdient de goddelyke plaagen.
 Nochtans Rampzaalige, toen haar myne oogen zaagen!
 Met welk een vriendlykheit heeft zy my toegelont!
 Ik brand, hoe berg ik best myn hartvlam? 'k ben ontvonkt,
 En mag het voorwerp van myn liefde niet beminnen.
 Alkmene is uwe bruit, stel dan op haar uw zinnen;
 O Meleager, dit 's een Hemelsch beelt. Maar ach
 Zy heeft myn min gemerkt, en met een zoeten lach
 My toegeknikt, als scheen zy my wat hoop te geeven.
 Wel aan dan laten wy in haare liefde leeven,
 Of sterven, 'k offer my gewillig aan haar haat,
 Indien haare ongena my met haar bliksems slaat.

Einde van het eerste Bedryf.

D I A N I A

-T W E-

T W E E D E B E D R Y F

E E R S T E T O O N E E L

ALKMENE, DIANIRA.

ALKMENE.

K Om Dianira laat ons vluchten.

DIANIRA.

Laat ons wachten
Mevrouw, misschien krygt hy weer andere gedachten.

ALKMENE.

Hoe zou ik blijven, daar men 't voorwerp van myn haat
Met zo veel heufchheit eert, en daar ik word verſmaat
Van dien ondankb'ren, neen ik wil zyn vreugt niet breeken,
Maar 't zynder tyt my naar vermogen op hem wreeken.

DIANIRA.

Hebt gy zyn min beſpeurt Prinſes.

ALKMENE.

Ja, zoude ik niet?
'k Heb zelfs het aangehoort, en zwygende verſpiet,
Hy, uitgelaten in zyn ſpoorelooze minne,
Aanbadt haar voor geen menſch, maar voor de Jachtgodinne,
My hoonde hy, ik was een plaag in zyn gemoet.
Nu zoek ik wraak: o Goôn! zo gy myn wensch voldoedt,
Zo hoor ik haaft, dat zy verſcheurt zyn door de tanden
Van 't Everzwyn, dat hart en lillende ingewanden
Het lichaam uitgerukt vertreden zyn in 't ſtof.
Kom vluchten wy.

DIANIRA.

Prinſes, ons byzyn in het Hof
Is noodig, hy is uten bruidegom gegeven,

Het

II. B E D R Y F.

Dianaas auter driupt van stroomend offerbloed,
 Waar na de Helden 't zwyn in 't bosch gaan ringelooren,
 Wyl troostelooze Alkmeen door haat en liefde woedt,
 Nu Atalante wordt voor haare min verkooren,
 Uit welk een razerny de Vorst veel onheil spelt,
 Schoon Meleagers arm het monster heeft gevelt.

Het Kalidonfche volk, door blyfchaf aangedreeven,
 Juicht langs de ftadt, en roept al zegenwifchend uit,
 Lang leevve d'Erfsprins met zyn' Vorftelyke bruit.
 Hun' Majefteiten zelfs beminnen u, zy hoopen
 U faamen aan den bant des huwelyks te knoopen,
 Eer d'avontzon weërom in 't weften nederdaalt.

ALKMENE.

Kondt gy, gy zoudt my wel vertrooften, maar verhaalt
 Myn droevig nootlot vaf, fchoon z' alle my beminnen,
 Ach d'Erfsprins bandt alleen Alkmene uit zyne zinnen.

DIANIRA.

Men kan hem dwingen, zo hy weigert uwe trouw.

ALKMENE.

Neen Dianira 'k haat uw voorftel; hoe? ik zou
 My dan verbinden aan myn haater; 'k wilde eer draagen
 De ftraf der Goden, en de vreefelykfte plaagen
 Van 't duiftere Acheron.

DIANIRA.

Helaas Mevrouw, waar voert

De wanhoop u.

ALKMENE.

Ik word noch meer en meer ontroert.

DIANIRA.

Gy zult hem door gebeën en smecken licht verzachten.

ALKMENE.

Nooit moet dees laffe daat my komen in gedachten.

DIANIRA.

Rampzalige Prinfses ei trooft u in uw lot.

ALKMENE.

o Wreedde, ben ik dan onwaardig het genot

B

Van

Van uwe wedermin, zo hoor naar uwen Vader.
 Of treft het zuchten van dien ouden u niet nader,
 Dan myne traanen? zo zyt gy geenzints zyn zoon,
 Geen wettig Erfprins van de Kalidonsche kroon,
 Die zo vermetel durft dien afgeleiden trotsen.
 Gy zyt in 't kille Noort geworpen op de rotfen,
 En van een Klipbeerin met haare melk gevoet
 In een spelonk, die nooit de blonde Aurora groet,
 Die nooit de Zon befchynt met flaauwe morgenglauffen;
 Maar daar Boötes blinkt aan d'onbewolkte tranffen,
 En fchroomt te duiken in den zilten oceaan.
 Alwaar de winden, uit vier oorden vreeslyk aan-
 Gedrongen, een orkaan verheffen op de baaren.
 Leer Mefeager van de winden eens bedaaren:
 Op dat Alkmene eens mag de stormen van uw haat
 Verandert zien in min, op dat uw trots gelaat
 My aanblik met den glans van wederlievende oogen.
 Geef dit o Venus, die, naar uw geducht vermogen,
 Hem my doet haaten, my hem minnen, die zyn min
 Heeft opgedraagen aan een vreemde Jagerin.
 Zie daar my dunkt hy komt met vriendelyker wezen,
 Eén goede balzfem, om myn hartwont te geneezen:
 Oja, ik zie hem: kom myn minnaar, laat ons gaan
 Naar 't bloeiend mirtebos, langs dees kamillepaañ,
 Daar 's koele lommer, daar kan ons de Zon niet fteeken,
 Daar zullen w' ongeveerinst van onze liefde fpreken,
 Gemengt met kusjes en met duizent tederheên.
 Maar ach! daar vlucht hy weêr. o Wreede! zyn gebeên
 Dan machteloos? zo zal ik gaan de hel beftooken,
 Met helfche Furiën, en opgevlockte fpooken,
 Tot paajing van myn wraak u volgen, waar ik kan.

DIANIRA.

Mevrouw . . .

ALKMENE.

Hoedurft gy noch, o eerlooze, o Tiran

My

My treeden in 't gezicht.

DIANIRA.

Verzameluwe zinnen,

Zoveer verstrooit.

ALKMENE.

Hoe my noch spreken van te minnen!

o Neen, myn wraakzucht heeft myn liefde al lang verkoelt,
Vertrek uit myn gezicht, eer gy myn strengheit voelt,
Ontaarde, ga naar uw Diaan, maar wacht haar' slagen,
Licht zal z' u, spoorelooze, Akteons straf doen draagen.

DIANIRA.

Prinfes!

ALKMENE.

Ach Dianier zyt gy het, 'k word helaas

Geflingert door de drift van myne liefde, ik raas

Gelyk op Nizaas top de reien der Bacchanten.

Ach ondersteun my, ik bezwyk, aan alle kanten

Breekt my het klamme zweet 't vermoeide lichaam uit.

DIANIRA.

Help, help, wienadert ons?

T W E E D E T O O N E E L.

ENEUS, ALTHEA, ALKMENE, DIANIRA.

ENEUS.

o **V** Orstelyke bruit

Welk ongeval heeft u dus schielyk aangegreepen.

ALKMENE.

Ach myne liefde geeft my doodelyke neepen.

ALTHEA.

Wat drukt myn Nicht.

ALKMENE.

Helaas, ik zie hem, van zyn paart
Gerukt, zyn dierbaar bloet uitstorten op der aardt.
Hy sterft, en na zyn doot begeer ik niet te leeven.

ENEUS.

Wat mymery is dit? Hy leeft Prinſes,

ALKMENE.

Verheeven
En dappre Ridders, ei, schiet toe, gy redt hem licht.
Hoc bleek besturven is dat jeuchdig aangezicht!
Myn lief, myn schult alleen heeft u om hals doen raaken,
'k Hebu gevloekt.

ALTHEA.

Hy leeft Prinſes.

ALKMENE.

Wie komt my naaken?
Zyt gy 't o bleeke schim! en rust gy niet beneên,
Voor gy tot paajing van uw wraak d'ontmenschte Alkmeen.
Ziet nederstorten; kan ik met my zelf betaalen.
Geniet dan eeuwig rust in d'Elizeefche dalen.

ENEUS.

Bedaar myn Nicht hy leeft.

ALKMENE.

Ja daar de Heldenstoet
In 't groen Cipressebos malkaar omhelst en groet.

ALTHEA.

o Neen; hy zal haast in verwinning herwaarts koomen.

ALK-

A L K M E N E.

Wat stem verquikt myn ziel zo ras. Hoe, zyn het drboomen?
 Waar ben ik? . . . dat myn dienst den Vorst en Ryksvorstin
 Zich onderwerpe.

E N E U S.

Ach Nicht keert uw verdwaalde zin

Eens weder.

A L K M E N E.

'k Bid verlof, om myn vermoeide leden

Wat uit te rusten.

D E R D E T O O N E E L.

E N E U S , A L T H E A.

E N E U S.

D It's 't begin der tegenheden:
 Wat duistere onweerswolk hangt over deze stad?
 Myn Nicht Alkmene welk een vreeze perst het nat
 Uw' treurende oogen uit langs uwe ivoore kaaken;
 Wat bliksem dreigt den val der koninklyke daken!
 'k Zie, waar 'k my wende of keer, een voorspook van verdriet.

A L T H E A.

Myn Lief uw zwaare geest steur dog de vreugde niet
 Van deezen Feestdagh': laat Alkmene u niet beweegen,
 Haar liefde alleen is om haar bruidegom verleegen.

E N E U S.

Ach myn zwaarmoedigheid voorspelt een deerlyk lot,
 Hoe sprak d'Aarts wichehaar, wanneer hy driemaal tot
 Dianaas autaar trat, en driemaal zyne handen
 Ten hemel heffende beschoude d'ingewanden,
 En taaje vezelen van 't bloedende offervee,
 De Goden geeven u op reis hun' hulpe mee,

Gevreesde Ridders: lang moet onze Vorst regceren,
 En zyn geducht gebiet door Azië vermeeren;
 Maar ieder wacht' zich, want de Hemel dreigt te slaan.
 'k Was naauw'lyks na den dienst den tempel uitgegaan,
 (Gy weet het alles) of een nachtuil op de tranffen
 Van 't hof gezeeten hief een naar geschreeuw, de glanffen
 Der zon verflauden door een opgedrongen mist.
 't Ontroerde my, doch 'k veinsde, en, zonder dat gy 't wift,
 Ging voor een korten stont op myne slaapkoets leggen;
 De slaap bekreop myn leén; maar ach, ik schroom't te zeggen,
 o Droom, o voorboo van den grootsten tegenpoet!
 My dacht, ik zag Diaan, terwyl men 't offerbloet
 Uitstortte in 't midden van de Kalidonfche volken,
 Uit d'oogen blikfemen van gramschap in de wolken.
 Depylbus rammelde aan haar zyde, wyl haar hant
 Den gulden Jachtboog zwaaide. o Kalidon! o lant
 Van myn getergde wraak, zo riep zy, wil niet waanen,
 Dat ik zo licht verzoen door offerbloet en traanen.
 Gedwonge Godtsdienst heeft de minste macht op my.
 Uw wreev'lig hof, dat noch, van straf en plaagen vry,
 Van verre u kermen hoort in d'opgepronkte zaalen,
 Wil 'k zonder uitstel mee zyn reuk'loosheit betaalen.
 Uit hadt z', en, nederziende op 't zuchtend hofgezin,
 Doorschoot uw blanke borst, myn' lieve Koningin,
 Alkmene volgde uw lot, en haar bedroefde vader.
 Dit zag ik oude man, wat droefheit trof ooit nader!
 En, door den schrik ontwaakt om zulk een felle straf
 Vloog ik al beevende van 't hooge rustbet af.
 Rampzaalig Kalidon, wat lot staat u te treffen!
 't Is noodeloos u zelf grootmoedig te verheffen
 Op Meleagers arm, gy stryft nu met de Goën.
 Gy zult dien jongen helt, naftreever van myn kroon
 Met hantgeklap nu niet in zegepraal ontfangen.
 Uw feestgejuich zal haast in droeve lykgezangen
 Veranderen; 't gesteente en 't waardig goutsieraat
 Met roufloers zyn gedekt, als d'eerzuil van uw staat

Wordt

Wordt in het hof gebracht van 't heilloos zwyn verceden.

ALTHEA.

Zwaarmoedigheid en vrees voor zo veel tegenheeden
Heeft uw gemoet ontfelt, en wekte in uwen droom
Dit ydel denkbeeld, 't welk is 't voorwerp van uw schroom.
Myn Vorst gy moet dees waan door vreugde weêr verzetten.

E N E U S.

Zou ik beletten, dat geen Godt zelf kan beletten.
Wie weert d'indrucksels, die, naar tyts gelegentheit,
Ons brein verheugen of ontfellen? ga, bereit
Gy vast het feest, ik moet in weerwil my dus draagen.

ALTHEA.

Heeft dan een yd'le droom den Ryksvorst dus verlaagen?

E N E U S.

Wie heeft een yd'len droom niet dikwils zien vervult.

ALTHEA.

De vrees is tweederlei, voor straf van onze schult,
Of voor 't verliezen van het geenen wy beminnen,
En krygt zy d'overhant, z' ontfelt steeds onze zinnen
Door 't minste voorwerp, ja beneemt al onze vreucht,
En brengt den ouderdom door 't quellen van de jeucht.
Een, die vol vrees is, denkt op duizende gevaaren,
Op droomen, voog'lezang, en blinde wichelaaren,
Die yd'le boden zyn van leven of van doot.
't Is ongegront, myn Vorst, te vreezen buiten noot.
Wy hoorden even noch d'orakelprofecye,
Dat op het hant geklap der blyde borgerye
't Geslachte zwyn eerlang voor 's Konings voeten zou
Geoffert worden.

E N E U S.

Ach kon uw troost Mevrouw
't Denkbeeld verwinnen, 't welk doedt beeven al' myn leden,

En meer gevoet wordt, als ik al d'omftandigheden
 Van 't droevig voorfpook moet herdenken. Is 't niet goet
 Te vreezen? als het valt in een ftantvast gemoet,
 't Welk, door geen kleen gerucht van enig ding bewoogen,
 Een ongeluk voorziet met meer dan Argus oogen,
 En wapent zich by tyts, om 't fors te wederftaan.
 Te zorgeloos te zyn was nimmermeer geraân:
 De zorgeloosheit is een pest in alle ftaten,
 Roeit gantsche ryken uit en geefelt d'onderzaaten.
 Maar vrees, geveft op rede, is nimmermeer beklagt.

ALTHEA.

Voor my 'k voorfpeliets goets, laat vreezen, dien't behaacht.

VIERDE TOONEEL.

E NEUS, ALTHEA, LICIDAS.

LICIDAS,

T Riomfgrootmachtig Vorft, het Boschzwyn leit verflaa-
 gen
 Door Meleagers vuift, daar 't al de Ridders zaagen,
 En poogden te vergeefs naar deeze onsterf'lyke eer.

E NEUS.

Is 't waarheit Licidas!

LICIDAS.

Ik heb hem zelf de fpeer
 Zien duuwen in de fchoft, en 't zwyn met voeten treden;
 Waar op ik fchielyk naar dees ryksitat quam gereeden,
 Omu, gelukkig Vorft, dit heil te doen verftaan.

ALTHEA.

Verhaal ons, Licidas, hoe is de Jacht vergaan.

LICIDAS.

De Helden waaren naauw twee uren veer gekoomen,

Of

Of raakten in het bosch van Faunus, dicht van boomen,
 En nimmer door de byl gekerft in 't heilig hout.
 Hier spanden anderen de netten, and'ren, stout
 Op den aanstaanden roem, ontkoppelden de brakken,
 Wyl anderen het zwyn door kreupelbosch en takken
 Opspoorden over al, in weêrwil van 't gevaar.

Daar leit een duistere vallei, heel diep en naar,
 Wiens binnenste is begroeit met riet en wilgespruiten:
 Hier schiet het schrikdier, als een bliksem, uit naar buiten,
 En stuift heel vreeselyk op zynen vyant in.
 De Jagers schreeuwen, elk steekt met een kloeken zin
 De jachtspeer, scherp van spits, voor uit, om 't aan te randen.
 Maar 't wilt schiet echter toe, en ryt met scherpe tanden
 Den buik der bassende jachtrekelen van een.
 Echions taaje speer, die d'eerste was, vloog heen,
 Doch miste, en wierdt in een ahornen stam gedreeven.
 De tweede spiets hadt in den rug een wont gegeven,
 Zo zy niet was tefel geworpen uit de vuist
 Van den Tessaliër helt Jazon, die ze juist (gen
 Daar boven heen schoot. Toen riep Ampix zoon', myn da-
 O Febus, hebbe ik steeds ten dienste u opgedraagen,
 Vergun uw dienaar dan, dat zyn gevelde speer
 Mag treffen 't woedend wilt, Apol gaf hem deeze eer,
 Hy trof het, doch vergeefs, vermits Diaan, voltooren,
 De spiets in haaren vaart hadt afgekapt alvooren,
 Waar door de stompe steel weêr afftier zonder bloet.
 Het Zwyn, hier door verhit gelyk een bliksem, woedt,
 Afgryfelyk, het dreicht met vreeselyke blikken, (ken.
 Snuijft vuur ten neuze uit, en doctt zelf den stoutsten schrik-
 Gelyk een zwaare kei, die uit een stormschut snort,
 Optorens, vol van volk, en wallen nederstort,
 Zo schichtig vliecht het toe op 't heir der Jachtgenooten.
 Eupalamon wordt fluks ten zadel uitgestooten,
 Met Pelagon, beide aan den rechter drom gestelt:
 De jagers rukken zc terstont van 't bloedig velt;
 Dus wierdt Enezimus ter aarde neergesmeeten,

En schoon hy bevende 't ontvluchten wou, gebeeten
 Degantsche kniefchyf af. En Nestor hadt misschien
 Den blyden uitflag van dees' zege nooit gezien,
 Zo hy niet, smytende zyn' speer en schilt ter zyden,
 Was op den naaften boom geklautert, daar hy 't sryden
 In veiligheid kon zien. Terwyl het Boschzwyn gram
 Door 't ringelooren wet zyn tanden op den stam
 Eens eikenbooms, 't schiet toe op d'ed'le srytgenooten,
 En, steunende op zyn' kracht, rukt het den dy des grooten
 Orithias van een met zyn gescherpt gebit.
 Kastor en Pollux, door een braave wraak verhit,
 Op witte rossen, trots den Adeldom, gezeeten,
 En, sling'rende met kracht hun' spietsen op 't vermeeten
 Boschmonster, hadden 't schier getroffen, maar 't sloof heen
 Ter zyden af in 't wout, alwaar geen paart kon treên,
 En 't dichte kreupelbosch weêr aiffiet al de slaagen
 Der speeren. Telamon, te driftig in het Jaagen,
 Valt door een wortel, die hem stuitte, neêr in 't zant,
 En, wyl hem Peleus helpt, zet moedige Atalant
 Een pyl op haare pees, die, vanden booggeyloogen,
 't Woutmonster onder 't oor getroffen heeit, voor d'oogen
 Der Jag'ren, die, beschaamt om 't dapper vrouwenwerk,
 Malkander moedigen, en, heffende aan het zwerk
 Een yfelyk geschreeuw, in 't hondert hunne schichten
 Verspillen, om niet voor dees Jachtheldin te zwichten.
 Maar 't groot getal belet malkander in zyn' vaart:
 Waar onder Ancus een Arkadiër, van aart
 Vermetel, moedig zwaait den zwynspriet in zyn handen,
 Om, trots den gantschen hoop, de doot zelf aan teranden,
 Hy roept, nu zult gy zien, o Spitsbroers, 't onderscheit
 Van Heldendaaden, by een vrouwedapperheit.
 Benyt myn roem maar niet, ik sal het Boschzwyn moorden,
 In weerwil van Diaan: wyl hy dees dollen woorden
 Uitsnorkt, en, staande op zyne teenen, fluks de speer
 Wil werpen, sinakt het Zwyn den armen stoffer neêr,
 En hort hem in den buik met twe geschaarde ryen

Baktanden, fcherp van beet. 't Gedarmte hing ter zyen
 Den wont uit, en het bloet liep neder in het stof,
 Toen ging Perithoüs op zynen Vyant of, (nen,
 Maar Thezeus, wien 't gevaar zyns metgezels deedt wee-
 Riep in den vollen troep van veer hem toe: waar heenen
 Myn vrient, dien 'k meerder, als myn eigen zelf bemin?
 Blyftaan, myn halve ziel, een helt van dappren zin
 Houdt zich wel fcheutvry, en blyft echter onbesprooken.
 Vermeer'le kloekheit is Helt Anceus opgebrooken.
 Dit fpak hy: maar die Prins dreef een kornoeljen fchicht
 Met enen koop'ren punt naar 't boschzwyn, dat hy licht,
 Heel fix op 't werpen, hadt ter aarde neergeschooten,
 Zo niet een eekeltak den fchicht hadt afgestooten,
 Daar na dreef Thezeus ook de jachtspeer uit zyn vuift,
 Die, mits zy by geval het doel niet raakte, juift
 Een fellen jachthont door den darm aan 't aartryk hechte.
 Toen Meleager zich ook eindelyk oprechtte,
 En twee zwynspeeren van verfcheide uitwerks'len dreef,
 Want, d'eerfte, die hy naar den woutfchrik fmaakte, bleef
 In d'aarde fteeken, maar zyne andere afgezonden
 Met beter toeleg quam die akkerpeft te wonden.
 Zy draeide al woedende, gelyk een tol, in 't ront,
 En, wyl zy fchuimbekt, en het bloet braakt uit den wont,
 Stort zy ter neder, en de dapp're Meleager,
 Zyn kans nu ziende, fart, gelyk een edel jager
 Het neergeworpe zwyn, zyn weergaloozen buit,
 En wringt den jachtspriet in zyn borftelige huid.
 Straks ryft'er een gejuich der Ridderen naar booven,
 Zy geeven hunne hant den lantverloffer, looven
 Zyne overwinning, en verwonderen zich zeer
 Om 't groote Jachtzwyn; elk doopt zyn beproefde fpeer
 Noch eenmaal in den wont. Dit's nu die groote zegen,
 Gelukkig Koning, door den arm uws Zoons verkreegen,
 Helt Meleager d'eer der Helden onzer Eeuw,
 Die, edelmoedig als een Afrikaanfche Leeuw,
 En dapper, d'aarde fchuimt van woedende gedrochten,

Envan Dianaas plaag u wryk heeft vrygevochten,
Hy nadert met zyn buit in zegepraal uw troon.

E N E U S.

Wat offer geevenw' u onsterfelyke Goôn,
Tot volle dankbaarheid! wat heil mag ons gebeuren!
Het ryk Arabië geef' nu zyne eelfte geuren,
Om, groote Jupiter gevreesde Vader, voor
Dees overwinning in uw hooge tempelkoor
U toe te zwaajen, dat nu honderd witte stieren
Uwe auters heiligen, terwyl wy zegevieren,
Op deezen feestdagh, die nooit grooter is gezien.

A L T H E A.

Geluk myn Vorst, wy staan verbaast. Ach kan 't geschien,
Dat ons de Goden dit geluk zo spoedig geeven.
Wie doch beseft het heil, het geen wy nu beleeven!
Kom gaan wy Licidas, herhaal uw rede weêr
Aan Meleagers bruit, die door zyn afzyn teêr
Getroffen is: hoe zal deeze ed'le maacht verquikken!

V Y F D E T O O N E E L.

E N E U S.

JA juich myn Lief, myn vreucht wordt noch alle oog-
blikken
Gematicht, als 'k herdenk aan 't voorspook van 't verdriet.
Wy zyn door dit geluk 't aanstaande nootlot niet
Ontworstelt. Tegenspoet volgt steeds na vreugdetyden,
Ons heil is al te groot, ja waardig te benyden
Van Hemelgoden zelfs, Hoe kan het dan bestaan!
Daar 't alles onvolmaakt op aarde, en alles aan
Een staage wisselkeer der wereltlyke dingen
Is onderworpen? Laat dan and're feestzang zingen;
'k Hou myn' gedachten, maar bidde u, o Hemelgoon,
Dat g' ons uw straffe onttrekt, doch zegent van uw troon.

Einde van het tweede Bedryf.

DER-

D E R D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

E N E U S , A L T H E A , A T A L A N T E , M E L E A G E R .
P L E X I P P U S , G R I E K E N L A N T S C H E R I D D E R S
met de vacht van het Everzwijn.

E N E U S .

WEes welkoom ed'le spruit, na zulk een grooten zegen,
Die overwinnaar zyt, alwaar g' uw slytb'ren degen
Met uwe handen zwaait, verlosser myner kroon,
Dat ik met tederheit u als myn' waarden zoon
Omarme, en myne liefde en vreucht door deeze traanen
Bevestige.

A L T H E A .

Geluk, o eer der Aziaanen!
Gun uwe Moeder dat z' uit blytschap u begroet.

G R I E K E N L A N T S C H E R I D D E R S .

Lang levee d'Erfsprins!

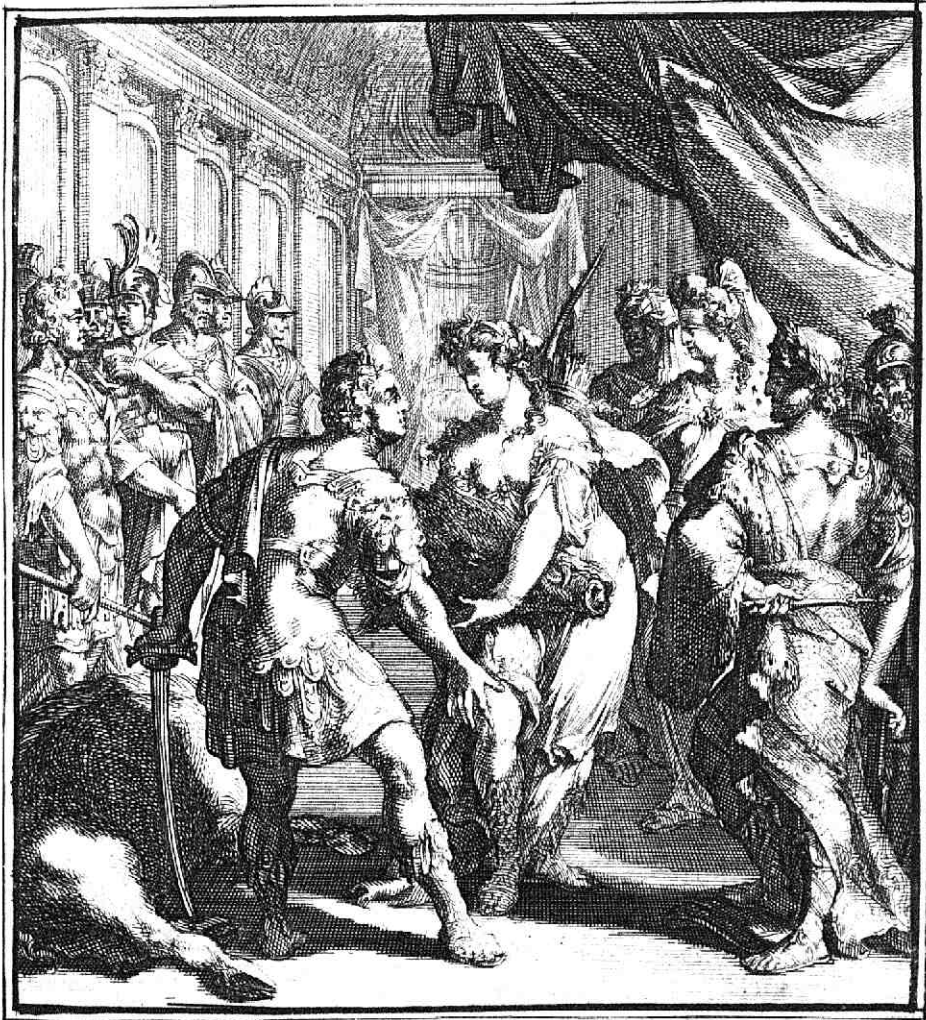
A T A L A N T E .

Die, door dapperheit en moet,
Dit gruuwzaam monster slachtte, een pest voor deeze Staaten.

M E L E A G E R .

Na zo veel' rampen, door uw' treurende onderzaaten
Ten koste van hun bloet zo lang vergeefs bestreên,
Ziet g' uwen zoon in 't eint verwinnaar tot u treên,
En brengen deezen buit ten blyke zyner daaden.
Men naad're nu de Goôn in reine feestgewaaden.
Ten dank van zo veel heil, dat door het gantsche Lant
Het plechtig offer op 't geheiligde auter brandt;
Want zyn wy waardig, dat wy heden zegevieren,

Vol-

III. B E D R Y F.

DE Ryksprins offert hier zyn buit aan Atalant ;
 Zyne ouders zoeken hem dit opzet af te smeeken :
 Doch hy volhart , terwyl Alkmeens verwoede hant
 Haar medeminnares de hartaâr af wil steeken ;
Hen keert dien slag , en bidt , om 't onheil te voorzien ,
 Dat zy uit Kalidon en 's Erisprins oog wíl vlien.

Voldoet den Hemel dan met hondert offerstieren.
 Geen' Goden worde weêr hun offerhande ontroof.
 Want hy verwachtte vry den blikseim op zyn hooft,
 Al wie vermetel hen in 't aangezicht durft trotsen.
 Zo leit Enceladus verplettert door de rotfen,
 Waar mee hy 't starrendak zo fier bestormen dorst,
 Aldus straft Jupiter den ongastvryen Vorst
 Likaon, en hervormt zyne eerelooze leden.
 Atheensche Aglauros, die Minervaas heiligheden
 Ontdekte, wordt gestraft voor zulk een euveldaat.
 Ik spreek van Penteus niet, die Bacchus macht versmaat,
 Van een gescheurt door 't heir der dolle Wynprietstreffen.
 Zelf Ceres, toen zy zou haar dorst aan 't hutje lessen,
 Verdraagt niet wraakeloos den laster van een kint.

A L T H E A.

Wat haalt gy and'ren op? Hoe droevig ondervindt
 Ons ryk Dianaas wraak, en vreeselyke slagen,
 Die het niet onverdiend zo lang heeft moeten draagen!
 Wel aan men off're haar een hinde in 't heilig wout,
 Een ieder toone door zyn' godtsdienst, hoe 't hem rout,
 Dat haare majesteit vermetel is geschonden,
 Licht zalft zy wederom de straf om onze zonden,
 En licht zal Kalidon, zo lang in 't hart geknaacht,
 Zo lang door 't everzwyn in 't harnas uitgedaagt,
 Weêr bloeien als voorheen: ja 'k zie reets met myne oogen;
 Hoe d'Akkerman, zo dik in zyne hoop bedroogen,
 Met overvloet van graan zyn' schuuren overlaat;
 Hoe 't opgesloote Vee weêr zorg'loos graazen gaat,
 En vrolyk huppelt in de klaverryke dalen.
 Ik zie een' zegezoon op onze landen straalen,
 En, daar de doren in de lentehoven stont,
 De roos en hiacinth ontspruiten uit den gront,
 Waar langs de honig zal by droppen nedervloeien.
 Dus zal de welvaart ook in hof en steden bloeien,
 De welvaart wordt gekocht voor eerbiet tot de Goôn,

Die

Die deeze zegenen, die straffen van hun troon,
 Wier onbepaalde wil u d'eer heeft weg doen draagen;
 Dat zulk een monster door uw staal is neêr geslaagen.

M E L E A G E R.

Gy braave Ridders van het strytbaar Griekenlant,
 Die ooggetuigen zyt; dat deeze rechthant
 Het zwyn, in weêrwil van zyn kracht, heeft neêr gedreeven,
 Benyt my niet, gy hebt ook mede uw dierbaar leeven
 Gewaacht, gy zyt in d'eere ook mede deelgenoot,
 Gy, die het harnas aan uw' dapp're leden schoot,
 Niet om uw ryk voor een verwoesting te bewaaren,
 Als ik, maar om van d'aardt ten Hemel op te vaaren
 Als Halvegoden, door uw' Ridderlyke daân,
 Gy wint meer roem, als ik, en meerder Lauwerblaân,
 Die maar alleen uit plicht met u heb moeten sryden.
 Ik bidde u andermaal, wilt my doch niet benyden,
 O Helden, gy hebt ons door uwen dienst verplicht,
 En ach gebeurde 't my, dat gy met uw gezicht
 Het binnenst van myn hart aanschoude, 't zou u melden
 Eene eeuw'ge pooging, om uw' diensten te vergelden,
 En eene dankbaarheid, die nimmer scheiden kan,
 Zo lang ik 't licht geniete. En gy Prinses, die van
 Den Hemel herwaarts koomt, o schoone Jagerinne,
 Die, 'k twyffel, of gy zyt geen mensch, maar een Godinne,
 (Zo deeze twyfeling my vry staat) welk een loon
 Wordt u begaafde van uw' Dienaar aangeboon:
 Gy hebt den lof, dat gy voor d'and're strytgenooten
 Met uwen werpschicht hebt het everzwyn geschooten,
 Dat het zich ieder schaamde, en Anceus wiert verstoort.
 Bevallige gy hebt alleen my aangelpoort.
 Zo ras het my gelukte, en ik uw lonkende oogen
 Aanschouwen mocht hebt gy door wonderlyk vermoogen
 Van my geheel en al u zelf meestres gemaakt
 Gy naamt myn hart in, ja door u ben ik geraakt
 Tot deeze zege, want gy hebt my kracht gegeven

En

En zelf den zwynfpriet uit myn handen weggedreeven.
 Wel'aan Mevrouw u komt de roem toe van dees jacht;
 Ontfang, behaagt het u, dees borstelige vacht:
 Waar van ik meester ben door Jupiters behaagen:
 En ach mocht ik u ook my zelf ten dienste opdraagen,
 'k Schonk Meleager u. Maar wyl de Vorst my paart
 Met myne nicht Alkmeen, zo bidde ik u aanvaart
 Dees versgewonnen buit, dien ik u geef ten teken
 Van eerbiet, die nochtans my eeuwig schuldig reken
 Aan uwe getrouwen dienst en Helledapperheit.

A T A L A N T E.

'k Heb nimmer zo veel eer door 't jaagen ingeleit,
 Dat ik, een sterveling, met dees' onheilge handen
 Zou naasten's Hemels buit, gy haalde op uwe landen
 Veel zwaarder plaagen, als gy nu zyt doorgestreeën.
 Zoekt gy door offerhande en vierige gebeên
 Dianaas ouden wrok te paajen, wil dan geeven
 't Geen zy u afeischt om voortaan geruft te leeven.
 Maar edelmoedige gy meent niet, 't geen gy zegt,
 't Is mooglyk dat gy my dees buit te vooren legt,
 Om myn vermetelheit te toetsen voor elks oogén,
 Of wordt uw heufcheit wel tot deeze daat bewoogen,
 Om uwe Dienaareffe, onwaardig al deeze eer,
 Beschaamt te maaken, en stilz wygend meer en meer
 Haar onvermogen in 't vergelden te betoonen.
 Vergelding heb ik niet, alleen kan ik u loonen
 Met een' opregten wil, die, schoon hy zich verftout
 Te poogen, om al 't geen de werelt waardig hout
 Voor uwe diensten tot vergelding op te draagen,
 In zyn begeerte wordt gefnuikt en neergeflaagen:
 Zo dat my woorden zelfs ontbreeken, ik beken,
 Om uit te drukken, welk een dank ik schuldig ben,
 Wil dan myn machtloosheit, goetaardig Prins, vergeeven
 En dat ik uwe gift met eerbiet moet weêrstreeven.

ALTHEA.

Met recht Mevrouw, schoon wy u alles zyn verplicht,
Dit 's 't offer van Diaan, dat onze straf verlicht.

MELEAGER.

Men paaï de Jagtgodin met andere offerhanden.

ENEUS.

Zie toe, men haalt dus weêr haar gramfchap op dees' landen.

MELEAGER.

Ik heb het zwyn geflacht, dus ftryk' het niemant meer,
Dan deeze Jachtheldin, die, deelende in myne eer,
De Vacht geoffert wordt met eerbiet voor haar voeten.
Men nootzaak my dan niet, dat ik myn buit zou moeten
Een gryzen Tempelier in handen geeven, neen;
'k Begeer myn' wil noch macht in 't minfte t'overtreên.

PLEXIPPUS.

Gy hoont de Goden en uw Vader door dees reden.

MELEAGER.

Een ander gefpe dan het harnas aan zyn' leden,
Die zich kan troosten, dat, al 't geen zyn arm verwint,
De vlam of 't offermes op 't flachtaltaar verflint.

PLEXIPPUS.

't Paff u op zulk een wys den Goden te behaagen.
Gy stort u willens in de vreeselykfte plaagen;
Jagy, die even voor de Goden hebt gepleit,
Zyt d'eerfte hoonder van de Hemelfche achtbaarheid.

MELEAGER.

Hy hoont de Goden, die met opzet zoekt tehoonen,
Dus ben ik vry van fchult.

PLEXIPPUS.

„Enik zal 't fchelmstuk loonen,
C „Mein

„ Meinedige, 't pafft my als vader, vol van moet,
 „ Den hoon van droeve Alkmeen te wrecken in uw bloet.

T W E E D E T O O N E E L.

E N E U S, M E L E A G E R, A L T H E A, A T A L A N T E.

E N E U S.

L Aat af, myn waarde zoon, dit opzet te beweeran,
 Zo fchaad'lyk voor ons Ryk, wil tot u zelve keeren;
 Deeze edelmoedige wil zelf uw gaave niet,
 Mits zy van veer hier door ons onheil naad'ren ziet.
 Ei laat de traanen doch, die uit myne oogen vlieten,
 Uw hart beweegen: laat ik eens die vreucht genieten,
 Dat ik, fchoon zuchtende van ouderdom, myn Lant
 In vrede bloeien zie, door Melcagers hant.
 Dit bid ik, om de wil der kuische Jachtgodinne,
 Dit bid ik, om my zelf, en om de Ryksvorftinne;
 Dit bid ik, om uw bruit, de minnelijke Alkmeen,
 En zelf, om dees Prinſes, vergeet die ſpoorloosheên.
 Of weigert gy hier in gehoorzaamheit te toonen,
 Zo moet myn Majesteit, die 't niemant pafft te hoonen,
 U dwingen tot ontzag, op dat myn blank gemoet,
 Gants onbevlekt van ſchult, Dianaas haat verzoet,

M E L E A G E R.

Gy kunt als Ryksvorft, en als Vader, my gebieden:
 Maar waan niet, dat uw wil zal met myn wil gefchieden,
 Gewillig offer ik myn lichaam u ten ſtraf,
 Maar nimmermeer myn wil, al'z woert gy by uw ſtaf
 En elpenbeenen troon, dat ik naar Stix zou daalen,
 Gy zoudt van 't lichaam, maar myn wil niet zegepraalen.
 Kom Vader, kom, ſtil uw geweten, door myn bloet,
 Dring 't ſtaal in myne borſt, wat wacht gy doch? myn moet
 Is immers groot genoeg myn boezem voort 't ontbloeten,
 Of ſchrikt g' om zelf 't geweer door 't hart uws zoons te
 flooten, Kan

Kan't Vaderlyk gemoet dees wreetheit niet begaan,
 Daar zyn wel beulen, die ten dienste u zullen staan,
 Om my, die niet verdien de morgenzon te groeten,
 Op 't hooge moortschavot te slachten voor hun' voeten;
 De doot, die 'k nimmermeer gevrees't heb, zal dan nu
 Myn smarten eindigen, die ik, o Vorst, om u
 Als Vader met gedult zo lang heb moeten draagen. (gen.)
 Alkmene, ik schrik, ach dat myne oogen haar nooit zaas
 Zal 'k noch van deezen nacht, wat hartzeer my geschiet,
 Omhelzen als myn vrouw! Ik veins nu langer niet,
 Mits 't eenen troostelooze is voor een troost te houwen,
 Zyn opgekropte smart in tyt van noot t'ontvouwen.
 Eer ziet gy, dat Jupyn my bliksem't naar beneën,
 Eer ik myn vryheit zal voor zulk een prys besteën.
 Hoe schrikt gy Vader! ach myne Ouders, 'k moet betuigen,
 't Is recht, door my valt al uw hoop en troost in duigen,
 Ik moorde u door myn rede, ik, 't eenigste overschot
 Van uwe telgen, moet, o al te droevig lot!
 U ongehoorzaam zyn, of ongelukkig leeven.
 Hoe droevig het my valt u dus te wederstreeven,
 Dat weet de Hemel, als getuigen van myn hart,
 Maar, die geen balssem geeft, tot zalving van myn smart,
 Als gy Arkadische, gy schoonheit, die myn' zinnen
 Door uwe Majesteit alleen hebt kunnen winnen.
 Gy hebt myn quelling wel door d'eer van uw gelaat
 Vermindert, maar my ook onschuldig in een staat
 Van 't dreigenste ongeluk geworpen door uw lonken,
 En aan de kêtens van uw liefde vastgeklonken.
 Dit pynigt my, maar o hoe zoet is deeze pyn!
 z' Ontziet geen stormen, zelf hoe vreesfelyk die zyn,
 Zy tart de wreede doot, en schynt veel glori t'erven,
 Indien een Minnaar mag voor zyne liefde sterven.
 Wel dan aanminnige Heldin, zo kloek van aart,
 'k Bid andermaal ontfang dit offer, u zo waart,
 Ontfang het als een merk van liefde uit myne handen.
 Ach had ik zekerder en vaster minnepanden! . . .

E N E U S.

Hou op ontaarde zoon, wat razerny is dit?

M E L E A G E R.

Verwondert g' u, dat een, die niet zich zelf bezit,
Zyn zwakke driften in uw byzyn niet kan toomen.

A T A L A N T E.

Ach edelmoedig Prins, wat hebt gy voorgenomen!
Wat vergt gy my, 't geen gy te laat beklaagen zult;
Zal ik onschuldige, dan torfen al de schult
Van 't onheil, dat u dreicht, zal ik den haat dan schraagen
Van uwe Bruid, die ik heb nimmer haat gedraagen;
Zal ik uw Oud'ren zyn een voorwerp van verwyt,
En Prins Plexippus, die my reets in 't hof benyt
Om zyne Dochter. Welk een ongeluk van booven
Stort tevens neder, om myn blyfchap weg te rooven!
Wat baat myn glori nu, door 't jaagen ingeleit,
Myn schoonheit is een straf voor myne dapperheit,
Die nu vermetelheit en reukloosheit zal heeten.
Geen schult nochtans doorknaagt myn zuivere geweeten;
Daarom, o Majesteit, gaat u myn smeeken aan,
Vergeef my 't geen ik u heb buiten schult misdaan.

E N E U S.

Laat af, Mevrouw, voor ons uw onschuld te betoonen,
Die niet misdoet, hoeft niet, dat and'ren hem verschoonen.
Ontfang geen' mindere genegentheit van my,
En 't gantsche Hofgezin. Alleen verzoeken wy,
Vergeef ons, dat wy u de vacht van 't zwyn ontrekken,
Op dat w' ons niet weërom met nieuwe schult beverleken:
Help ons veel liever van d'onsterfelyke Goën
Afsmeeken, dat zy doch myn spooreloozen zoon
Derechte indrukfels van zyn' dwaasheit willen schenken.

M E L E A G E R.

Noem my vry spooreloos, en wat gy kunt bedenken,

My

My ongelukkige, die, onder Venus macht
 Geboogen, als verhart uw grimmigheid verwacht,
 O Febus, die 't heel al doortintelt met uw' straalen,
 Hebt deernis met myn leet: gy, die langs berg en dalen
 Van 't hoog Tefalië, daar Peneus oude stroom
 Al nedervlietende den groenbewaffen zoom (gen,
 Van 't bronryk Tempe schuurt, uw minnewont liept klaa-
 Toen schoone Dafnes liefde u was om 't hart geslaagen;
 Waarom weêrstont gy niet den schicht vermogent Godt,
 Den schicht van Venus zoon, die, u alleen, ten spot
 Van uwe dapperheit, die Pithon neêr kon vellen,
 Wou zonder wedermin met liefdeprikk'len quellen,
 Maar zegt gy, wie weêrstaat Kupidoos groote macht?
 En ik, een sterveling vol zwakheit, zou, zyn' kracht
 Alleen verachtende, myn' driften overheeren,
 Die zelf de groote Apol onmoogelyk kon keeren,
 Hebt dan meer deerenis, myne Ouders, met myn snart,
 Dan gramfchap. Ach was ik doch meester van myn hart,
 Ik schonk het aan Alkmeen, om u myn dienst te toonen!
 Gena myne Ouders, wilt doch uwen zoon verschoonen,
 En denk, dat ik u niet maar Venus zelf misdoedt,
 Die telkens meer en meer myn' minnevlammen voedt.

DERDE TOONEEL.

ALKMENE, met een blooten deegen, ENEUS, ALTHEA,
 MELEAGER, ATALANTE, DIANIRA.

DIANIRA.

L Aat af Prinfes, ach dat myn sinecken u verwinne!

ALKMENE.

Waar vinde ik den Barbaar met zyne Jachtgodinne,
 Op dat ik hun het hart afsteek met myn staal.
 Hoe durft gy dan noch stout meinedige in den zaal
 Van 't koninglyk paleis uw schelmfche voeten zetten,
 En schroomt gy niet, dat u het dak zal nederpletten,

Of d'aarde zwelgen in haar duifter ingewant?
 Ja denkt gy noch, dat gy, in spyt van my, uw hant
 Uw vreemde Nimf ten trouw voor 't echtaltaar zult geeven?
 Daar ik uw Nicht, door al de Furiën gedreeven,
 Eer dulden zal, dat my Jupyn ten afgront slaat,
 Eer ik verdraagen zou, dat 't voorwerp van myn haat,
 Alkmeen belachende, op den marm'ren troon zou praalen:
 Eerft zal 'k haar leeren, hoe een maacht de heete ftraalen
 Der wraak kan sling'ren in haar haat'lyk aangezicht.
 O Schoone Jachtgodin, wat zyn wy u verplicht?
 Door Meleager hebt gy 't everzwyn verflaagen,
 En daarom is door hem de vacht u opgedraagen,
 Daarom durft gy in 't hof met zulk een fierheit treên,
 En noemen u Prinſes; elk waant het: maar o neen
 'k Heb die gedachten niet. Gy zyt in een der dorpen
 Van 't arm Arkadië door een' boeringeworpen,
 Uw Vader liep op weg zyn lantheers offen na,
 Of dolf om 't fober kosje in 't aartryk met de ſpaa.
 O welk een Prinſlykheit! noch durft g'u hier vertoonen,
 En trots zyn op den glans van geblankette koonen,
 En valsche vlechten, zo bevallig, dat gy 't oog
 Van Meleager tot zyn ondergang bedroog.
 Zie daar uw einde.

M E L E A G E R.

Hou! wat wilt gy doen verwoede?

A L K M E N E..

Myn wraakluft boeten in uw Atalantes bloede.
 Hoe, wat ontrukkt gy my meineedige dees dolk!
 Dat u der Goden ſtraf volg tot den jammerkolk.

A L T H E A.

Laat gy u dan geheel door wanhoop overheeren?

E N E U S.

Kunt gy, door wraak verblint, niet tot u zelve keeren,
 Dat

Dat gy d'onfchuldige durft stooten, naar het hart?
 Bedaar Alkmeneen.

ALKMENE.

Ziet daar, de Vorst lacht met myn smart,
 En hy is, my ten spyt, dees vreemde mee geneegen.
 O Wankelbaar geluk wat loopt g' Alkmene tegen!

ATALANTE.

Ik achte my gehoort Prinfes, bespeurde ik niet,
 Dat gy door razerny u heel vervoeren liet.

ALKMENE.

Jazulk een razerny, die daag'lyks u verbolgen,
 Met geesselzweepen van haar wraaklust, zal vervolgen.

MELEAGER.

Uitzinnige koelt gy niet eerder uwen moet,
 Voor gy u hebt gepaait in Atalantes bloet,
 Die onbevleete, die onfchuldige van leeven,
 Wil Meleager eer den wreeden dootsteek geeven,
 Hy heeft uw wrok verdient, mits hy uw trouw versmaat,
 Kom offer hem terstont aan uw vervloekten haat,
 Daar is uw staal weërom, ik ben bereit te sterven,
 Mag ik hier door de rust van dees Prinfes verwerven.

ALKMENE.

Helaas! aan d'eenen kant worde ik tot wraak gespoort,
 Aan d'and'ren kant verbiet de liefde my dees moort.

ALTHEA.

Kom gaan w' Alkmene, laat ons in den hof wat rusten,
 Daar 't koel preeel ons in den lommer kan verlusten,
 By 't ruiſſchen van een bron, wyl 't pluimgedierte fluit,
 Dus bant men licht de zorg ten angen boezem uit.

ENEUS.

Engy myn zoon, ga heen, 'k heb dees Prinfes te spreken.

o Goden! kunnen myn gebeen uw harten weeken,
Zo ziet d'ellendigheid van Meleager aan.

VIERDE TOONEEL.

ENEUS, ATALANTE.

ENEUS.

HOe dunkt u doch Mevrouw, dat het met my moet staan,
Kunt gy u zo veel smart verbeelden, als 'k moet lyden?
Driewerf rampzaalige, ja haatelyke tyden!
Ach waarom storf ik niet, eer gy my duizent doôn
Deedt sterven, om 't verdriet van myn verharden zoon!
Wat baat my nu 't getal van afgeleefde jaaren,
Wat baat my d'achtbaarheid van zilverblanke haaren,
Die 't voorwerp strekken moet van 's Hemels strenge straf,
Die my allengs vervolgt met geessels tot in 't graf!
Nu moest ik immers, veer van zorgen afgescheiden,
In mynen ouden dagh een eenzaam leeven leiden,
En Meleager zien, verheerlykt met de kroon,
Orakels spreeken op zyn Vaderlyken troon,
Wyl hem Alkmene in 't hof des avonts met verlangen,
Vermoeit van heerschappye, in d'armen kooimt ontfangen,
Zyn zorg verpoozende, met lieffelyke reên,
Met kusjes, lonkjes en met duizent tederheên;
Maar onbedachte hoop, hoe hebt gy my bedroogen!
Nu my voor blyfschap niet als droefheit komt voor d'oogen.

ATALANTE.

Ja schoon 't d'orakelstem van Delfos hadt voorspelt,
't Scheen ongeloofelyk, dat nu den Vorst ontstelt.

ENEUS.

Wat raat Mevrouw, hoeraakt men uit dees' holle stroomen?
Hy maakt zich 'tonheil waart, die 't niet zoekt voortekoo-
men, Men

Men bluft een kleene vlam, eer dat zy verder gaat,
 Maar dwaas is hy, die wacht, tot zy het dak uitflaat.
 Kom zalven wy de wont, eer zy door lang te marren
 Wordt ongeneefelyk, 't is tyt dien draatt'ontwarren.
 Gy weet Prinfes, met welk een zucht tot uw perfoon,
 w' U hebben in ons hof gadvryheit aangeboon,
 Ja zelfs genoodigt om dees zededagh te vieren:
 Maar wyl wy menschen met gedachte een ding bestieren,
 Daar d'uitkomst dikwils leert, hoe't nootlot ons bedriecht,
 Zo moeten wy ook zien dat onze hoop vervliegt;
 Schoon gy onschuldig zyt, nochtans uw lieflyk weezen,
 Van Meleager voor Alkmenes veer gepreezen;
 Is 't fundament, waar op dees rampipoet is geleit.
 Misschien, indien gy u van Meleager scheid,
 Detyt, waar door men ziet dat alles wordt versleeten,
 Zal hem allengskens ook zyn liefde doen vergeeten.
 Licht raakt die duift're wolk van Kalidon dus weg.
 Vergeef Prinfes dat ik u dit te vooren leg':
 Ik word door noot geperst, uw heuschheit ons gebleeken
 Zal 't niet misduiden, noch stilzwygend tegenspreken;
 Dit dunkt my 't veiligst tot behouding van myn kroon.

A T A L A N T E.

Zo het den Vorst behaagt, 'k ontvlie zyn' dapp'ren zoon.

E N E U S.

Zo zal 'k u dan terstont lyfwachten gaan bezorgen,
 Op dat gy heimelyk heen trekken moogt op morgen,
 Gelyk uw staat vereifcht: Prinfes, ik bid verlof.

V Y F D E T O O N E E L.

A T A L A N T E.

ZO bant men u dan weg uit dit ondankbaar hof,
 Rampzaalige Atalante, is dit uw dienst beloonen,
 Neen; 't is u, onder schyn van een beleeftheit hoonen;

C f

U.

U, die tot rust van 't ryk geweigert hebt een gift
 Van zulk een waarde hant: u, die Alkmenes drift
 En schennis met gedult verachtte: u, die van binnen
 Een liefde voedende, niet mooglyk t'overwinnen,
 Toengy den Erfprins zaagt, ontvonkt in wedermin,
 Dien grooten hartstogt moest verbergen tegen zin.
 Wat raat getergde maacht? zal ik, vol liederquaalen
 Myn jeucht verquynende, door Griekenlant gaan dwaalen,
 En sleepen overal myn' minneboeien mee?
 Neen; 'k zal noch, eer Apol neerstruikelt in de zee,
 Myn' hoopelooze min den Prins te kennen geeven,
 En dien beroemden buit niet langer tegenstreeven,
 De noot maakt hier een deucht, schoon het de deucht ver-
 biet,
 En my't gevaar reets dreicht, een' dappere acht het niet.

Einde van 't derde Bedryf.

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TONEEL.

MELEAGER, ATALANTE.

MELEAGER.

I St mogelyk Prinſes; krygt gy zulk een beloning!

ATALANTE.

Dit is het ſtreng bevel, gegeven van den Koning,
Die reets in 't heimelyk myn uittocht heeft beſtelt.

MELEAGER.

O al te ſtreng bevel, dat Meleager quelt,
Ja, levende van angſt doet duizent dooden ſterven.
Wy zullen u altyt aanminnige dan derven!
Gy vlucht dan heene om my! ben ik dees ſtrafheit waart!
O ongeluk! dat meer myn droeve ziel bezwaart,
Dan Etna, door Jupyn op Tifons hart geſmeeten,
Myn Vader waant, dat ik dees ſchoonheit zal vergeeten,
En dat ik leeven kan in ruſt en vrolykheit,
Wanneer die zón niet meer haar ſtraalen op my ſpreit!
Apolloos glaſſen, met den morgen doorgebrooken,
Verquikken alles, dat, in duifternis gedooken,
Zyn ſchitterende verſ bedekte voor 't gezicht;
Bevallige Atalant, met welk een lief en licht
Bezielt uw morgenzon, neerſtraalende uit uwe oogen,
Uw Meleager, die uw gunſt, en mededoogen
Voor uwe voeten ſmeekt; ei ſchoone onttrek hem niet
Uw glaſfryk aangezicht, die door het grootſt verdriet,
In een geduur'gen nacht verquynende zou leeven.
Toen voerman Faëton de lucht was uitgedreeven,
En Febus, treurende om het nootlot van zyn' zoon,
Zyn dagbeurt weigerde, ten dienſt van Menſch en Godd,
Lag wel de Werelt in een diepen nacht gezonken

Noch-

Nochtans de brandende aarde, en opgestoove vonken
 Verschaften eenig licht voor 't menschelyk geslacht:
 Ei overweeg dan eens, in welk een duistren nacht
 Ik, als g' uw glans verbergt, wanhoopende zal treuren,
 Dien niet een straaltje niet een lonkje mag gebeuren.

A TALANTE.

Was ik niet overtuigt, ik twyffelde aan uw trouw,
 Rampzaalig Prins.

MELEAGER.

Maar hoe? wat baat het my Mevrouw?
 'k Laat staan al 't onheil, dat ik om uw min moet draagen,
 Ik min, nochtans myn min schynt u niet te behaagen.
 Weet dat uw koelheit my met strenger zweepen slaat,
 Dan Vaders gramschap, en Alkmenes fellen haat.
 Wat maakt getrouwe min gelukkig? wederminnen.
 Maar Meleager kan geen wederliefde winnen,
 Hy rolt by nacht en dagh met Sififus den steen,
 En kan uw harde hart niet weeken met gebeên.
 Schoon ik in 't aanzien van myne Ouderen dorst waagen,
 Myn weêrgalozen buit uw schoonheit op te draagen,
 Gy weigerde myn gift, schoon ik u myne min
 Ontdekte, gy o wreede als met een wederzin
 Verzocht my, dat ik zou Alkmeen dit harte geeven.
 Dus moet ik eveneens, gelyk Narciffus leven
 Diet' onbedacht en dwaas op zyn bevall'gen schyn
 Verslingerde. Ach Mevrouw wil eens medoogend zyn
 Met Meleagers min, laat ik uw hart beweegen,
 Zo leit my weinig aan myn Vaders troon geleegen.
 'k Laat voor heerszuchtigen de Koningklyke kroon,
 En volg met meerder lust de wet van Venus zoon:
 Ja 't lust m', om u Prinses van 't weeld'rig hof gescheiden,
 Een leeven buiten zorg op 't eenzaam lant te leiden,
 Daar ons een tuintje kan met kost'loos moes verzaan,
 En weinig schaapjes, die eene enge wei beslaan,

Op vers gemolken room en zoete kaas onthaalen:
 Dus liep Apol eertyts om zyn' liefde dwaalen,
 Toen hy, omhangen met een geitevelle py,
 Een veltfluit handelde in Neffeenschelantvoogdy.
 Wat zou de kuifche Liefde ons dan al welluft geeven!

A T A L A N T E.

Waar worde ik, dapper Helt, waar worde ik heen gedreeven
 Door uw gebeden? ga, uw min wordt u betaalt,
 Vermits gy van myn hart door liefde zegepraalt.

M E L E A G E R.

Is't mogelyk, en wilt gy, schoone, dat na deezen
 Uw Meleager zal voortaan gelukkig weezen.

A T A L A N T E.

Gelyk de Wyngaart zich om ryzige olmen vlecht,
 Dus wordt ook myne ziel aan d'uwe vast gehegt.

M E L E A G E R.

Zo acht ik geen gevaar, zo ban ik alle zorgen,
 En volg u wel gemoet bekoorelyke op morgen,
 Dus zal de Koning haast bemerken, dat hy bant,
 Niet Atalante om my, maar my om Atalant.

A T A L A N T E.

Uw oogmerk vliegt te hoog, hy zal ons achterhaalen.
 En om uw trouwheit myne ontrouwighet betaalen.

M E L E A G E R.

Ik volg u licht van verre in onbekent gewaat.

A T A L A N T E.

Als of in 't flechte kleet de luister van uw staat
 Niet uit zou schitteren.

M E L E A G E R.

Hoe zou ik u verlaaten!

Wat zou my 't zoet genot der wedermin dan baaten?

ATA

ATALANTE.

Dat baate u naamaals, als myn Vader, om myn hoon
Te wreken, Kalidon bestormt, en gy, uw kroon
Hem off'rende, begeert zyn dochter tot belooning.

MELEAGER.

Dus wilt gy u, Prinses, dan wreken op den Koning,
Dus wilt gy, dat ik ben verrader van myn lant
Myn eigen Vaderlant! Gy weet, Mevrouw, ik brand
In d'aldergrootste liefde, en, kan ik u behaagen,
Wil alles wel gemoet ten uwen dienste waagen,
Maar van dees gruweldaat schrikt myn bewust gemoet.
't Lant, dat ik schuldig ben myn leeven, zou 'k verwoet
Naar 't harte steeken, en myne achtbaare Ouders moorden,
Daar zelf een Schiet voor beeft, in 't ongeploegde Noorden!
Gy weet met welk een liefde en zoetheit ons beroert
De naam van 't Vaderlant, dat wy, schoon weggevoert
Naar 's werelts einde, steeds om zynen wellust denken,
't Geen ik, veel slimmer als de beesten, zoude krenken.
Een Afrikaansche Leeuw, der beesten Majesteit,
Beschermt zyn schuilplaats in het bosch met dapperheit,
Een wilde Stier hoe wreet kent zyn'gewoone hoolen.
Prinses begeer dan niet, dat ik zo erg zou doolen
Van 't spoor der blanke Deucht. Gy zelf verbeeld u licht,
Hoe zwaar 't u vallen zou, wierdt gy daar toe verplicht.

ATALANTE.

Uw welgegronde rede ontnemt my dees gedachten.

MELEAGER.

Laat ons dan 't nodige tot myne vlucht betrachten,
Het eenigst middel, dat ons oogmerk helpen kan.

ATALANTE.

o Roem van Kalidon vernedert gy u dan
Zoverre, dat g' om my onwaardige uwe staaten,
Tot merkelyk gevaar uw's leevens, zult verlaaten!

Me-

M E L E A G E R.

Zou 'k my vernederen, als ik u volg, Mevrouw,
 Daar men om uw bezit een werelt geven zou.
 Neen, wie kan meer geluk, als ik door u, erlangen?
 Alleen verzoeke ik noch, wil myn geschenk ontfangen,
 Op dat gy hebt een pant van myne liefde, ik weêr
 Een valter blyk van uw genegtheit.

A T A L A N T E.

Myn Heer

Gy twyffelt of myn min wel zal stantvastig weezen,
 Wel aan, om u geheel t'ontheffen van dit vreezen,
 Ik neem uw waarden buit met dank en blytschap aan,
 Mits my de Vorst veel meer, dan ik hem heb misdaan.

T W E E D E T O O N E E L.

A L K M E N E, M E L E A G E R, A T A L A N T E, D I A N I R A.

A L K M E N E.

Gelukkig vinde ik hier den Prins met zyn' meestresse,
 Zo dapper met den boog, als schoone jageresse,
 Die met haar hemelglans bestraalt gants Griekenlant,
 En zet alom het hart der Ridderen in brant.

Gy schynt verwondert, en als t'aarflen op myn' woorden,
 Die uit dien zelve mont noch flus uw laster hoorden,
 Gy denkt misschien, dat ik, den ponjaart onder't kleet
 Verbergende, u, in schyn van vrientschap, ben gereet
 Door enkle wraakzucht naar het edel hart te steeken.
 'k Verdient die achterdocht, 'k beken 't, 'k zocht my te wrec-
 ken

In uw doorluchtig bloet, door minnenyt vervoert:
 Derazerny, die my hadt heel en al ontroert,
 Verwekte zulk een drift in myn' bestormde zinnen.
 Ik minde u, dapper Prins, maar zonder wederminnen.
 Ik wierdt verheeven tot uw koningklyke bruit,

Op

Op 't hantgeklap van 't volk, en vrolyk feestgeluit,
 't Welk ryzende van d'aarde, alstoegezwaide geuren
 Van Godenwierook, schein 't azuur gewelf te icheuren.
 Ik zetelde my reets ten rykstroon der Fortuin,
 En zag de goude kroon neêrschitt'ren van myn kruin.
 Maar sedert uwe komst, Prinses (ik moet het klaagen)
 Is myne dwaaze hoop geheel ter neergeflaagen.
 Ei denk eens, ben ik niet rampzaalig, ben ik niet
 Medoogen waardig in myn uiterste verdriet?
 En was het redeloos, dat ik myn moet wou koelen
 In uw onschuldig bloet, daar ik den haat moest voelen
 Van Meleager, schoon den Bruigom van Alkmeen,
 En daar g' een vreemdeling van hem wierdt aangebeên.
 Maar 'k dank de Goden, die my een gezichte geeven,
 Hoe dwaas het zyn zou zulk een min te wederstreeven,
 Die niemant scheiden kan, zelf niet de wreede doot:
 Ik acht, dat uwe liefde uit wil der Goden sproot,
 Die u hier voerde op 't hof, op dat gy door uw' lonken,
 Prinses, den haater van myn liefde zoudt ontfonken.
 Daarom zal 'k langer niet den Hemel wederstaan,
 Die hem braveert verdient dat hem zyn' bliksems slaan:
 Ik geef den Ryksprins u, myn' Bruidegom voor deezen,
 Ga, dryf nu door de Zon van uw bevallig weezen
 De nevels van zyn hart, laat nu die Helt geruft
 Zich spieglen in uw' glans, voldoe zyn minneluft,
 Ik zal dien dapperen u langer niet benyden;
 Maar laten my ten dienst der Jachtgodinne wyden,
 'k Ontvliehet woelig hof, dat niet als onheil voet,
 En kies een Lanthoef, daar 'k gerustheit van gemoet
 Zal kunnen vinden, van wiens laag gelegen drempel
 't Gesleepe marmere van Dianaas hoogen tempel
 My schittert in 't gezicht, daar is my voor den echt
 Een onbevleete staat van kuisheit opgelegt,
 De kuisheit van gemoet en lichaam op der aarde
 Maakt ons gelukkig, en by 't godendom in waarde.

A T A L A N T E.

Hoe ſchielyk ſtilt de ſtorm van uwe razerny?
Vergeef myne achterdocht, Mevrouw, 'tis veinzery.

M E L E A G E R.

Voert gy nu zulk een taal Prinſes, die ſteets verbolgen
Met geeffelz weepen van uw' wraakluſt ons zoudt volgen?

A L K M E N E.

Toen ſprak de wanhoop met de lippen van Alkmeen.

A T A L A N T E.

Die ons nu laagen leit door honigzoete reën.

A L K M E N E.

Waar mee kan u een Maacht, die weerloos is, beſpringen.

A T A L A N T E.

Uw weerloosheit zocht my den dolk in 't hart te wringen.

A L K M E N E.

Nu zie 'k myn dwaasheit wel, gy myne oprechtheit niet.

M E L E A G E R.

Wy wachten ons met recht voor 't nakende verdriet.

A T A L A N T E.

Van uwe oprechtheit hebt g' ons nooit een proef gegeven.

A L K M E N E.

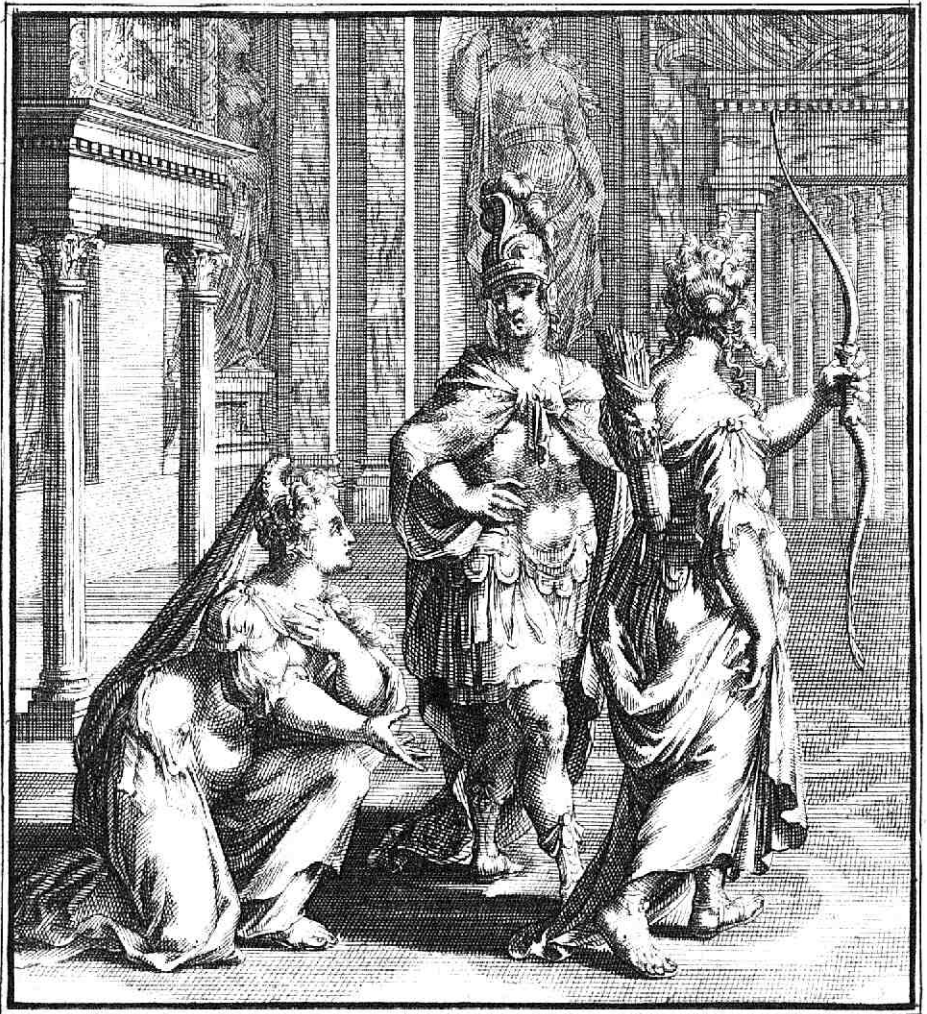
Zelf in myn razerny was ik oprecht van leeven:
'k Heb nooit in 't heimelyk naar uw bederf geſtaan,
Maar in 't gezicht van elk uw min te keer gegaan.

M E L E A G E R.

O zuiv're oprechtheit, die zich zoekt in bloet te baaden!

A L K M E N E.

Geen openbaar geweld des vyants kan zo ſchaaden,

IV. B E D R Y F.

Nimf Atalant gehoont ontfangt haar minnaars trou,
 En raat hem dat hy vluchte uit d'oogen van Alkmenc,
 Die nun vergifnis smeekt, in fchyn van naberou,
 Doch beide zien zy door 't vernifte masker heene:
 Dit itoekt haar woede, doch Plexippus zweert met spoet
 Zyn droeve DocTERS hoon te wreken in hun bloet.

Als een geveinsde vriend, die heimlyk lagen leit,
Daarom noem ik met recht myn woede oprechtigheit.

A T A L A N T E.

Nu g' u niet wreken kunt door openbaare slagen,
Brouwt gy ons heimelyk de haatelykste lagen.

A L K M E N E.

Helaas Mevrouw verwon ik eens uwe achterdocht!

A T A L A N T E.

Zo hadt gy 't ver genoeg naar uwen zingebrocht.

M E L E A G E R.

Gy kunt d'onnozelen met uw gelaat bedriegen.

A L K M E N E.

De Goden straffen my, koom ik u voor te liegen.

A T A L A N T E.

't Bedrieg'lyk zaat verlokt het vogeltje in den strik.

A L K M E N E.

Zo leere u dan de tyt, die alles leert, dat ik,
(Hoe zeer 'k myne onschult zoek met eeden te betuigen)
Onkundig van bedrog my voor u neer moet buigen.
Ei, kan het weezen, laat myn smeeken en geweën
U overtuigen, 'k word helaas te veel bestreën
Van 't ongeluk, dat gy 'er dit noch by zoudt voegen,
'k Geef immers u, al 't geen uw ziel kan vergenoegen.
Wat wapens zoude ik doch gebruiken tot myn wraak?
Men let op al myn doen, zelf myn geheimste spraak,
't Mistrouwen van den Vorst kan u genoeg bevryden.

A T A L A N T E.

Ik zette waarelyk myne achterdocht ter zyden,
Zo 't mooglyk was Prinses, maar waar ik gaa of staa,
d' Inbeelding van uw wraak volgt my geduurig na.

Gy zegt heel wel, de tyt zal best uw onschult leeren.

ALKMENE.

Zo win ik niet, Mevrouw, hoe 'k my zoek te verweeren.
Wel laat ik eene bee, tot lessing van myn smart,
Indien het weezen kan, verwinnen op uw hart;
Vergeef my doch Prinfes, 't geen ik u heb misdreeven,
Het is icts Goddelyks een misdaat te vergeeven,
Myn misdaat is wel groot, maar grooter myn berouw.

ATALANTE.

Ik heb u by my zelve al lang verschoont Mevrouw.

ALKMENE.

Engy doorlugtig Prins, in eeuwigheit te roemen,
Myn Neef, want ik mag u geen bruidegom meer noemen,
Dien zoeten naam verban ik heden uit myn zin,
Gelyk ik ook vergeet myn' hoopelooze min,
Moet ik uw trouwloosheit verwyten, of verschoonen,
Of moet ik zelf, als een, die u haar haat wou toonen,
Vergifnis smecken voor uw voeten met geweent?

MELEAGER.

Ik was nooit trouweloos, 'k heb nimmermeer Alkmeen,
Myn' min geoffert, schoon de Vorst my hadt verbonden.
Nooit voelde ik in myn hart de scherpe minnewonden,
Eer my de liefde trof uit dit volmaakt gezicht:
Derhalven eisch ik geen vergifnis van myn Nicht,
Doch 't geen zy my misdeedt wil ik haar graag vergeeven,
Mits zy door razerny daar toe wierdt aangedreeven.

ALKMENE.

Dit woort is my genoeg, ik wyk gerust naar 't lant,
De Goden willen u geleiden met hun' hant.

ATALANTE.

U ook Mevrouw: vaar wel.

M E L E A G E R E N
 D E R D E T O O N E E L.
 A L K M E N E , D I A N I R A .

A L K M E N E .

DAar gaat die snoode heene,
 En trotst met schamperheit de lang getergde Alkmene,
 Wel lang getergt, maar nooit gewrooken van haar leet,
 Schoon Meleager my om haare min vergeet,
 Ik zal hem nimmermeer om haare min vergeten,
 Voor ik, als Atropos, de diamante keten
 Zyns levens stukken klink, met myn verwoede hant.
 Elk sneekwoord, dat ik zo lafhartig, tot myn schant,
 Doch veinzend, stortte, zal een scherpe spoorslag strekken,
 Om myn gemoet tot hun' rampzaligheid te wekken.
 Waant niet ontaarde, neen mistrouwt Alkmene vry,
 Haare onderwerping was maar enk'le veinzery,
 Waar door zy onvoorziens, eer weer de zon zal daagen,
 Het dood'lyk Akonyt u zal in 't lichaam jaagen,
 Of slaan het scherpe staal in 't eer'loos bekkeneel.
 Het past geringen en kleenhartigen geen deel
 Te neemen in hun hoon, wy leeven onbesprooken,
 Indien ons leet op 't selft aan and'ren wordt gewrooken.
 Alkmene wreek u dan met een heldinnemoet,
 En toon, dat niet vergeefs u't Vorstelyke bloet
 Door d'aders rolt, dus kunt gy juichend zegepraalen,
 En danffen om hun lyk met klinkende Cimbaalen:
 Schoon 't hof een klok opteekt, dat aarde en hemel loeit,
 En in een laauwe zee van brakke traanen vloeit.
 Het zal een keurmuzyk verstreken voor myne ooren,
 Een feestzang tot myn lof, die's Hemels sellen tooren
 Door d'offerhande der trouwloosheit heb verzacht,
 Een beter offerhande, als Meleagers vacht,
 Ten trots der Jachtgodin zyn' woutnimf opgedraagen.
 Die koesterde, maar dees zal eindigen myn' plaagen.

Zyn

Zyn Majesteit tree my vry, hygende op zyn staf,
 Vol droefheit in 't gezicht, hy dreige my zyn straf,
 En klaage door het Hof, dat ieders hart moet scheuren.
 Ach Meleager, moet ik dit noch zien gebeuren!
 Leit dan uw levenslamp ontydig uitgebluft,
 Eer eens de last des ryks op uwe schouders rust!
 Helaas my ouden Vorst uw blytschap leit ter neder.
 Verwoede Alkmene geef my Meleager weder,
 Geef Meleager weer het Kalidonsche hooft.
 Gy hebt de Grieksche zon haar gouden glans ontroofd,
 O schoone morgenglans, hoe helder zoudt gy praalen
 Zo g' op den middagh van uw leevenstyt mocht straalen!
 Gy spreit uw geuren naauw, gewenste dageraat,
 Of hout uw aaslem in, en duikt met uw gelaat
 In eenen neevel, die, verduistrende myne oogen,
 Nooit eenig licht in myne elende zal gedoogen.
 Dus hoor 'k den ouden Vorst reets klaagen dach en nacht,
 Maar 'k heb myn steene hart bebolwerkt voor zyn klacht,
 Ik wil myn straf geruist van zyne hant ontfangen.
 Gy naderende doot, gy zyt myn zielsverlangen,
 Hoe naar gy, voor het oog, geschetst wordt op 't panceel,
 Gy zult door uwe komst myn alderminste deel
 Verwinnen, 't lichaam mag door 't lykvuur vry verteeren,
 Maar myn gedachtenis zal eeuwig triomfeeren,
 En doen den Naneef zien, hoe een verwoede maacht,
 Door minnenyt vervoert, dit rykshof heeft geplaagt.
 Een ander zoek' door lof de lykbus t'overstreeven
 Maar myn gevreesde naam zal door myn wanhoop leeven,
 Veel beeter, als een Helt, die om zyn gloridaan
 In 't Pitisch feest verwint den krans van eikeblaau.
 En gy myn Dianier, nooit in uw trouw bezweeken,
 Wel aan wees deelgenoot in d'eer van my te wreeken.
 Dien zelven naam kunt gy gelukkige met my
 Verwerven na uw doot: kom Dianira, gy
 Moet onder 't avontmaal (de tyt eischt geen verlengen)
 Een dodelyk vergift in 's Erfsprins wyn vermengen,

Zo slurpe hy de doot vry uit het kristalyn,
 En brenghet zyn Prinſes, op dat zy, van den wyn
 Te ſamen drinkende, ook te ſamen barſten moogen.
 Kom Dianira, doe hen ſneu'len voor onze oogen.
 Gy hebt zo dikwils naar gelegenheit getracht, i
 Om my in tyt van noot getrouw te zyn, wat wacht
 Gy nu, myn zoete Nimf, wat aarſelt g' op myn reden?
 Deeze onderneeming wekt een ſchrik door alle uw leden;
 Schep moet, ei ſchroom niet myn kloekmoedige heldin.

DIANIRA.

Ja 'k ſchroom Mevrouw, helaas wat dolheit zwaait uw zin,
 Gy wilt u zelve, en my, en hen, o gruwelſtukken!
 Neêrwerpen in een kolk van eeuwige ongelukken,
 En pryzen my die daat met zoete woorden aan;
 Een, die in euvlen moet een ſchelmſtuk durft begaan,
 Is machtig, om door zyn godtloosheit, na zyn ſterven,
 Een naam, die ieder moet vervloeken, te verwerven.
 o Neen Prinſes, zoek lieft een eernaam door uw deucht,
 De Deucht, verzelſchapt met een ſchoone en friſſe jeucht,
 Riekt kruidiger, dan al d'Araber ſpeceryen;
 De Deucht laat altyt na een voorwerp van verblyen,
 Maar d'ondeucht prikkelt met den angel van berouw.
 Zo ik uw ſtreng bevel hadt opgevolgt, Mevrouw,
 Myn medeweten zou my onophoud'lyk plaagen,
 En, als Prometheus gier, myne eige lever knaagen;
 Jagy zoudt zelf myn daat vervloeken, en ontzint
 Den Prins betreuren, dien gy eertyts hadt bemint.
 Mag ik u bidden, wil uw opzet doch beteugelen,
 Verban uw Minnenyt; hy geeft den wraak luſt vleugelen.
 Gy onderwierpt u ſtraks den Kalidonſchen helt,
 Ei toon nu, dat uw mont hem waarheit heeft vermelt.
 Gy overtuigde u zelve al veinzende, in uw' woorden;
 En zal de wanhoop dan u eige zelf vermoorden?
 Daar gy bewuſt zyt, hoe onbillyk gy u draagt.

ALKMENE.

Verveel my langer niet, oned'le en laffe maacht,
 Uw haatelyke taal zal geenzints my verzetten:
 Ik zal, in spyt van hun, die 't zoeken te beletten,
 Myn moet alleen dan wel eens koelen in hun doot.
 Ach myn getrouwste zyn al mede deelgenoot
 In Atalantes gunst, o Goden, 'k ben verlaaten!
 Wat doch misdreef ik ooit, waarom my elk moet haaten?
 't Zweert alles samen tot Alkmeens rampzaaligheid.

VIERDE TOONEEL.

PLEXIPPUS, ALKMENE, DIANIRA.

PLEXIPPUS.

H Elaas vinde ik u hier dus weenende, en beschreit,
 Myn waarde dochter, ei laat ik uw traanen droogen,
 Die, nedervlietende uit uw' levenwekkende oogen,
 Tot paarlén stremmen door den gloet van uw gezicht,
 Ik gis de rede van uw groote droefheit licht,
 Uw' droefheit, groot genoeg om ieders hart te scheuren.

ALKMENE.

Dan had ik macht gehadt den Ryksprins door myn treuren
 Tot medelyden te verwekken, om myn smart.
 Maar, als een heilige eik de felste orkaanen tart,
 Die met zyn' wortelen den afgront in wil breeken,
 Zo onbeweegelyk staat d' Erfvorst op myn smeeken.
 Hy mint zyn' Jagerin, ik word van hem gehaat,
 En deeze Woutnime durst noch met een trots gelaat
 Alkmeen met schimpen en hoon in 't aangezicht braveeren.
 Is dit geen oorzaak, om myn droefheit te vermeerren?
 Ja Vader zullen wy lafhartig deezen hoon
 Verkroppen, en ons zien geworpen van den troon,
 Waar op wy noch van daag met luister zouden treden.
 Oneen, heb deernis met myn zuchten en gebeden,

En wees doch d'eenigste myn Vader, dien het smart,
 Dat Atalante praalt met Meleagers hart.
 Kom wreken w' ons, 'k eisch wraak, doe Meleager ster-
 ven,
 Wylik zyn fiere Nimf zal in de leden kerven.

P L E X I P P U S.

Myn dochter wees geruft, bezwalk u met geen bloet.
 'k Zal toonen, dat uw smart my prikkelt in 't gemoet,
 'k Zal toonen, dat ik niet ontaart ben van uw Vader:
 Myn vreeslyke straf vervolgt den Ryksprins nader,
 Als hy vermoeden kan. Gy dapp're rechtehant,
 Zo menigmaal beproeft ten dienst van 't Vaderlant,
 Wanneer gy maaide een oogst van Heldebekkeneelen,
 Wel aan verbryzel nu de sterke liefdezeelen,
 Die Meleagers ziel aan Atalante hegt.
 d'Alheerschende Natuur eischt zulk een dood'lyk recht.
 Oncedle beeren zelfs, van Jageren besprongen,
 Beschermen met hun bloet hun' weerelooze jongen,
 En zouden, wy naar 't beelt der Goden gebootzeert,
 Wy edle Schepzels, door de billikheit geleert,
 Die diamante wet van vrouw Natuur vertreden,
 Zo waaren wy onwaart de menschelyke reden?
 Neen droeve Alkmene ik zweer by Zee- en hemelgoon.
 'k Zal wreken naar myn kracht den onverdraagbren hoon.
 Kom gaan w', elk ommezien verquisten wy met draalen.

A L K M E N E . .

Zo ryft myn heilzon weer met nieuwherberboore straalen!

V Y F D E T O O N E E L.

D I A N I R A .

O Vreeslyke aanslag, onuitspreckelyke noot!
 Ach zult gy Dianier gehengen in hun doot,

Die

Die gantsch Etoliën alle eeuwen zou beklagen,
 Alleen om uw Prinses, die wraak zoekt, te behaagen.
 Neen Dianira, red hun leeven, eer te laat
 d'Ontstooke wanhoopstoorts hun in het aanzicht slaat.
 Gy zult uw trouwheit door ontrouwheit niet bevlecken,
 Mits het uw trouw vereischt dien wreeden moort t'ontdek-
 ken.

Einde van 's vierde Bedryf.

In kalder ongeluk grootmoedig tegenwoordig
 Denk wy, dat geen gevaar, noch d'aldergrootste smart
 Een zucht zal wringen om die myn, lang gepynghart,
Dien nu mijn oog een v. van janc ranssen.
 Geen zochtip w edelstaat het loeren der otkanen.

VYFDE BEDRYF.

VEERSTE TOONEEL.

ENEUS, ALTHEA, LICIDAS.

LICIDAS.

Rampzaal'ge Majesteit, die in uw gryzen dagh
Met zo veel ongeluk moet worstelen. O slag!
o Rykshof! vallen dan in 't einde uw' koopre daken
Zo lang met zorg gestut!

ENEUS.

Wat dootverft uwe kaaken

Bedroefde Licidas?

LICIDAS.

Ovrees'lyk Schouwtooneel!

Ach Majesteiten, ach! vergunt my, dat ik deel
In uwe droefheit neem. Laat nu vergramde Goden
Vry brullen op uw kroon, en vee, en menschen dooden;
Zy staapelen nu vry puinbergen van uw ryk,
Want al uw hoop uw heil leit neder in het slyk.

ENEUS.

Wat meldt g' ons dan?

LICIDAS.

Helaas!]

ALTHEA.

Schroom niet de zaak t'ontleeden,

Ik zal al 't ongeluk grootmoedig tegentreden;
Denk vry, dat geen gevaar, noch d'aldergrootste sinart
Een zucht zal wringen uit myn' lang gepynigt hart,
Of persen uit myn oog een vloet van laffe traanen.
Geen zeeklip wederstaat het loeien der orkaanen,

Ge-

Eerste deel van het vyfde BEDRYF.

DE wraakzigt opent hier het droevig treurtooneel,
 Alcxippus, di zyn Neef het zwaart in't hart wou drukken,
 Wordt zeli door hem gevelt, en krygt zyn rechte deel:
 Dit doedt de dolle Alkmene al raazend derwaarts rukken,
 Die, op haar Vaders lyk gevallen, t'onbedacht
 Zich zelf, ten offerhandt van haare liefde, slacht.

Gelyk myn gryze kruin den storm van tegenspoet.

LICIDAS.

Zo vloeit uw ryksstat dan van 't Vorstelyke bloet
Uws broeders, door het staal van uwen zoon verflaagen,
En ach! de schoone Alkmene, in 't opgaan van haar' dagen
Heeft zelf zich met haar hant geoffert op het lyk
Haar's Vaders.

ENEUS.

Hemelgoôn, hoe bliksem't g' op ons ryk!
Helaas! wat slaat gy in ons hart al diepe wonden! (den,
Myn Broeder, door de vuist myns zoons, naar Stix gezon-
Myn Nicht om 's Vaders doot gevallen in het zwaart!
Dat Meleager sterve, onwaardig, dat hy d'aard
Met schelmsche voeten treet, hy sterve voor onze oogen,
't Onkreukbaar Recht wil hier geen deerenis gedoogen.

LICIDAS.

't Onkreukbaar Recht spreekt hier den dappren Erfprins vry
Van alle schult en straf.

ENEUS.

Hoe Licidas durft gy
Een moorder van zyn'oom en ed'le bruit verschoonen
Een Vadermoorder, die, door my gestaag te hoonen,
Van droefheit my elk uur doedt sterven. Neen, o neen,
In plaats van met zyn'bruit naar 't echtaltaar te treên,
Zal ik den fabel der Gerechtigheit doen zwaajen
Door zyn' verharden nek; ik moet de Schimmen paajen
Van mynen broeder, en de Koningklyke Bruit.
Dit zweer, k, o Themis, die in uwe handen sluit
Den gouden evenaar om 't heilig recht te weegen.
Geen Zoon zal 's Vaders hart, tot wraak en straf geneegen,
Vermurwen, als de doot in zyn bedroefden staat
Hem lelik toegrint, met een haatelyk gelaat,
Als hy 't schavot optreet met aarfelende schreeden,

En

En ons 't geval vertoont der aardtsche mogentheeden.

LICIDAS.

Verwyft gy dan uw zoon, eer gy zyne onschult hoort?

ENEUS.

Dat hy strafwaardig is, bewyft zyn schelmfche moort.
 Zo wy het gruwelstuk niet straffen naar behooren,
 Dan zou het gloeiend vuur van 's Hemels fellen toren
 Met heete vonken gantsch Etolië verbrään.
 Een ryk, 't welk 't Recht vertreet, moet zeker ondergaan.
 Getergde Schimmen, ach! hoe zoudt gy my na deezen
 Vervolgen van beneën met uw gedootverft weezen!
 Gy zoudt m' onrusten in myn' droomen, door uw klacht,
 En eifchen wraak van my in 't naarfte van den nacht,
 Wanneer gy 't gaapen toont van uw' bebloede wonden.
 Neen hy moet sterven, die u heeft naar Stix gezonden.

LICIDAS.

Ik bid ten derdemaal hoor d' onschult van uw zoon.

ENEUS.

Wat noemt gy hem myn telg? hem, die myn marm'ren troon
 Wil vesten in ciment van bloet en laauwe traanen.
 Ja droevige gemeente, onzaalige onderdaanen,
 Ik oude Vorst, zo lang uw liefde, sta mee bloot
 Voor Meleagers staal, ei, helpt my in myn noot:
 Hy zoekt door vadermoort myn kroone op 't hooft te druk-
 ken,
 En streeft langs eenen weg van duizende ongelukken
 Naar d' opperheerschappy, elendige geloott,
 Dat gy gestráft zult zyn met zulk een opperhoofft,
 Een dwingelant, voor wien de dwingelanden beeven.

LICIDAS.

Zyn Majesteit schynt my dan geen gehoor te geeven?

ENEUS

E N E U S.

Ja Licidas spreek vry: maar kon uw gladde taal
Myn Broeder en myn Nicht uit Plutoos duifre zaal
Herroepen, ik liet u in louter gout bootseeren.

A L T H E A.

Daar is geen pat, om uit den afgront weêr te keeren;
De weg ter helle is als een visschersfuik, waarin
Men lichtlyk koomt: maar d'onbarmhartige Godin,
Die't nootlot sliert, belet den wedergang naar boven.

E N E U S.

Ach Vorstetelgen! ach! die aan de Grieksche hoven
Een luister waart voorheen, gy blyft dan eeuwig doot!

L I C I D A S.

Mocht ik eens zien dat gy myn voorspraak niet ontvloot
Voor Meleager! 'k zou . . . .

E N E U S.

Ja spreek, wy zullen hooren.

L I C I D A S.

Na dat den Ersprins korts, schoon brandende van toren,
De vacht van 't everzwyn ontrukkt wierdt door de hant
Van Prins Plexippus om de min van Atalant,
En gy geboot, dat men zou zonder tyt verlengen,
Den buit ter eeuwiger gedachtenisse brengen
In 't heilig tempelkoor der machtige Diaan,
Scheen Meleager, om uw grimmigheid t'ontgaan,
Zich zelf in weêrwil van zyn driften te verbyten,
En al het lasteren en spooreloos verwyten
Der opgeruide Alkmeen te kroppen in zyn hart.
Al weenend ging hy uit, en, koomende op de mart,
Zag hy uw Broeder, op een witten hengst verheeven,
In 't midden van het voik, en, wyl hy wordt gedreeven,
Door weetlust, komt 'er een hem schielyk in 't gemoet,
Die,

Die, met eerbiedigheit hem vallende te voet, (den!
 Dus uitroept. Braave Prins, hoe wordt uw deucht vertre-
 Plexippus maalt u af met haatelyke reden
 Voor d'ooren van het volk, 't welk, groeiende in uw schant,
 Uwe oorlogsdapperheit, ten dienst van 't Vaderlant,
 Bezwalkt door zulk een taal, reets misduyt met zyne oogen.
 Hoezeit uw oom, men zal een heiligfchender doogen,
 Daar heiligfchendery ons is zo quaat gelukt?
 Neen, ik heb hem den buit van 't everzwyn ontrukkt,
 En plechtig toegewyt de kuifche Jachtgodinne,
 Dien hy zo spooreloos zyn vreemde Jagerinne,
 Heeft opgedrongen, en myn dochters min verfmaat.
 't Is een echtbreeker, 't is een lafteraar, wiens quaat
 Eerlang zal fchroeiën zyn bevlekte medeweeten.
 Dus fprak de trouwe boo, met oogen nat bekreeten:
 En Meleager ftoof, vol gramfchap, in den drang
 Van 't volk, daar hy zyn oom dus toefnaauwt, 'k heb zo lang
 Geduldig uwen hoon, onedele, verdraagen,
 Ik feur hoe langs hoe meer uwe eerelooze laagen,
 Hoegy, myn naam by 't volk bevlekkende, ureets vleit,
 Dat gy den fcepterftaf met volle Majefteit
 Na vader Eneus doot zult op den rykftroon zwaajen.
 Maar doe uw beft om meer uw lafterzaat te zaajen,
 Door onderdrukking groeit de hagelwitte Deucht
 Gelyk de palmboom op. Ontaarde fchep uw vreucht
 In 't roemen, dat gy my in weêrwil, met uw' handen
 De vacht van 't woedend' zwyn ontrukkt hebt tot myn fchan-
 Maar z' is, tot noch toe, myn met lof verkreege buit: (den,
 Dit zal ik toonen. Fluks drong Meleager uit
 Den hoop van 't volk, en is den tempel ingevloogen,
 Daar hy de huid van 't zwyn uitsleepte voor elks oogen,
 Plexippus zag dit naauw, of, fpringende uit den zaal,
 'Trok zynen fabel uit, dien d'Erfprins andermaal
 Afkeerde, en, ziende dat hy felder zyne slaagen
 Hem toebrecht, riep hy uit. o Borgers, ziet, wy draagen
 Geene onfchult in zyn doot, fterit hy door onze hant.

Dus

Dus zoekt een winterbeer een boschleeuw met zyn tant
 t'Ontzielen, als uw Broër den temmer der gedochten,
 Daar wierdt van wederzy met heeten moet gevochten:
 Hier blikfemt haat en woede uw broeders oogen uit,
 Hy heft zo meenigmaal een vreeselyk geluit,
 Als hy zyn arm verheft, de gramfchap geeft hem krachten:
 Daar vecht uw dappre zoon, niet om zyn' oom te flachten,
 Maar om zich zelf alleen te redden voor 't geweld:
 De Prins verweert zich, als een moedig oorlogshelt;
 Doch eind'lyk moest de doot zyns ooms den tweeftryt schei-
 Een felle fabelflag, rampzaalig voor hun beiden, (den.
 Dringt door zyn bekkeneel, dat hy ter aarde stort.

E N E U S.

o Hemel!

L I C I D A S.

Dit gerucht quam fchoone Alkmene in 't kort
 Ter ooren, ach te vroeg, zy rukt verwoet van zinnen
 Haar blonde vlechten los, als een der Wynpaapinnen,
 Haare oogen gloejen als een Vuur, terwyl zy raaft |
 En naar het marktvelt holt, daar 't volk geheel verbaaft,
 Op 't fchrikkelyk gezicht, en 't fchreeuwen van die fchoon-
 heit, (leit
 Ruimbaan maakt, tot de plaats, daar 's Vaders lyk ten toon
 Gewentelt in zyn bloet. Ik volg u, riep zy, ach
 Myn Vader! wyl zy 't ftaal, dat naaft zyn zyde lag,
 Wanhoopende in haar borft, eer men 't kon merken, drukte.
 Terftont fchoot d'Erfrins toe, maar veel te laat, zy rukte
 Noch zelf het glinfrend ftaal ten boezem uit, na dat
 Zy met een flauwe ftem voor 't laaft gefproken hadt.
 Prins Meleager, 'k fterf: uw misdaat is vergeeven,
 'k Wensch, dat gy na myn doot gelukkiger moocht leeven
 In uw ftantvaste min, als ik geftorven ben.
 Hier zweeg z', en gaf den geest. o Majesteit, wie ken
 Den Erfrins van dees daat nu fchuldig? hy stort traanen
 Op 't lyk zyn's ooms en bruit, uw' zuchtende onderdaanen,
 Staan

Staani om hem, ieder heeft medoogen met uw zoon,
Te king geringeloort door onverdienden hoon.

A L T H E A.

Ach ongelukkig Vorst mag u myn smeeken helpen
Zo laat de droefheit doch uw hart niet overfelpen,
Neen, tart de slagen uit der onverzoenb're Goôn,
Tot het hen zelfs verveelt te woeden op uw troon.

E N E U S.

Wat's dit Mevrouw? u fchynt uw rampspoet niet te treffen:
Gylacht, hoe meer de Goôn hun grimmigheid verheffen;
Is dan uw hart van ftaal? wiezyt g'? ach decr'lyk lot,
Dat gy den Hemel noch in 't aangezicht bespot,
En vol vermetelheit zyn slagen durft verachten!
Nu ziet gy eens myn droom, myneydele gedachten
Op't fchrikkelykft vervult, en blyit gy even fier!
Wy staan, wy leeven wel, maar zie het blikfemvier,
't Welk ons verzengen zal, barft boven door de daken,
Ei bergen w' ons, ik hoor de koop're tranfen kraaken,
Kom waarde Althea, kom ontvlieden wy de Goôn.

A L T H E A.

Waar me, bedroefde Vorst, verdiende ik zulk een hoon
En spooreloos verwyf. Ik laat de Goden woeden,
Gefterkt voort geffelen van alle tegenfpoeden.
Het pafte een laffe ziel te weenen in verdriet.
Gy treft Althea wel, maar treft haar harte niet
Vergramde Hemel, neen. Maar is 't uw welbehaagen,
Dat een onwaardig hooft voor duizent wordt verflaagen,
Welaan, ik offer u myn gryze kruin ter eer?
Ik ben doch afgeleefte, en walg hoe langs hoe meer
Van 's werelts gruuwelen. Dit einde van myn leeven
Zal my veel zoeter fmaak als Hiblaas honig geeven.

E N E U S.

Ga Licidas en zeg, dat d'Erfprins herwaarts koom'
Op dat hy zelf den moort ontichuldigt van zyn' Oom.

LICIDAS.

'k Wierd van den Prins belast den Ryksvorst te gaan **bidden**,
 Dat het zyn' Majesteit behaagen mocht in 't midden
 Van 't volk te koomen, dat, om 't droevig ongeval
 Mistrooftig, uwen zoon genoeg verschoonen zal.

ENEUS.

Ik ga, hoe zeer ik word gepynt aan alle kanten,
 Naar 't treurtooneel van uw vermoorde bloetverwanten
 Vorstin, doch kom in 't kort met Meleager weér.

T W E E D E T O O N E E L.

ALTHEA.

Althea barst nu uit in droefheit, al te zeer
 Getroffen, om u dus gevoeleloos te draagen.
 O smart, ondraagb're spyt, o vreeselyke slagen!
 Een booswicht brouwt ons dan dit gruwelyke quaat,
 Dien d'aarde niet alleen, maar hel en hemel haat,
 Om wien Diana straft d'armzaalige onderzaaten,
 Een rykspest, die elk steeds vervloeken zal en haaten.
 Die 't bosgedrocht wel heeft verwonnen door zyn hant,
 Maar erger monster is, om dit elendig lant
 In eenen korten tyt ten grontvest uit te delgen:
 Maar d'afgront zal zyn ziel eer in zyn' kaaken zwelgen,
 o Ja, Althea, wees gy 't werktuig van de Goën,
 Verlos dit ryk van uw verderfelyken zoon,
 Myn zoon niet meer, maar dien de hel heeft uitgespoogen,
 Na dat de Furiën hem hadden opgetoogen.
 De Goden vorderen dees offerhant van my.
 Komt Wraakgodinnen, ik bezweere uw heerschappy,
 Komt, en vergiftigt voort myn boezem door uw' slangen,
 De moorder moet door moort verdienden loon ontfangen,
 En met dien schelm 't geslacht van Eneus ondergaan.
 Of zou die Vader zo gelukkig zyn? dat aan
 Zyn nazaat wierdt vergunt in Kalidon te bloeien,

E

Wy!

Tweede deel van het vyfde BEDRYF.

Bedroefde Althea, die de Vorstelyke Bruit, (ken,
 En Prins Plexippus zoekt in 't bloet haars zoons te wree-
 Wordt door de teedre drijf van 's moeders hart gestuit,
 Doch sterft van droefheit: dit kan 's Hemels gramfchap bree-
 ken, (spelt,
 Wiens Godtspraak, die het ryk voortaan weer voorfpoet
 De Jachtnimf kluiſtert aan den Kalidonschen Helt.

Wyl Teftius zyn krooft zo deerlyk uit ziet roeien :
 Neen bloetverwanten, neen getergde fchimmen, hoort
 Althea, daar gy dwaalt omtrent den droeven boort
 Van 't onderaartsche Stix, zy zal u fraks ten teken
 Van haare liefde in 't bloet van Meleager wreken.
 Maar ach waar voeren my d'ontzinde driften heen !
 Vergeeft, vergeeft het my, o Broeder, o Alkmeen,
 't Hart van een Moeder kan dees wreetheit niet volenden,
 De straf verdient hy wel, maar 'k fchrik myn hant te fchen-
 In 't vorftelyke bloet van mynen eigen zoon. (den
 Maar zou hy straffeloos regeeren op den troon
 Van Kalidon, en trots op zulk een voorspoet leven,
 En zoudt gy ongepaait dan eeuwig moeten zweeven,
 Rampzaalge fchimmen? neen dat dulde ik niet, hy fterf',
 En fleep' zyns Vaders hoop, zyn ryk, en het bederf
 Zyns Vaderlants in 't graf. Waar is, o groote Goden,
 Het Moederlyke hart zo fchielyk heen gevlooden !
 Waar is de teed're liefde en innerlyke zucht,
 Die 'k altyt heb getoont omtrent myn lieve vrucht !
 Ach Meleager, waart g' een zuigeling gestorven !
 'k Verzette licht myn rouw: door my hebt gy verworven
 Het levenslicht, dat gy door my weer derven moet.
 Ik wil, en kan niet, ach! dan komt my broeders bloet,
 En 't bloet van myne Nicht te gruwlyk voor myne oogen,
 Dan worde ik wederom, fchoon tegens dank, bewoogen
 Door zuiv're moederliefde, en dus al heene en weêr
 Geflingert door myn drift. Helaas! tot wien doch keer
 Ik eindelyk myn hart? gy evenwel dryft boven
 Myn Bloetverwanten, 'k zal uw fchimmen niet berooven
 Van d'onderaartsche rust; mag ik maar na de straf
 Van Meleager kort u volgen in het graf.

DERDE TOONEEL.

ALTHEA, ENEUS, MELEAGER, ATALANTE,
DIANIRA.

ALTHEA.

O Bloethont, nadert gy uwe afgeleefde moeder, (der,
Daar gy noch druipt van 't bloet van haar verslagen Broe-
Die juichend zien kont; hoe uw troosteloze Alkmeen
Zich zelve om 't leeven bracht, op dat gy wel te vreên,
En lachende in uw vuift, een vreemde zoudt genieten!
O neen; ik zal veel eer 't meinedig bloet vergieten,
Dat door uwe aders rolt . . . .

*Terwyl zy dit spreekt, slaat zy haar hant naar het zwaart van
Eneus, doch wordt door moederliefde in 't uitwerken
van haare drift gestuit.*

Althea, ach, wat smart!

Denkt gy niet; dat g'uw' zoon wilt steeken naar het hart.
Vervloekte wraaklust, die my komt tot gruuw'len spooren.

MELEAGER.

Helaas myn moeder! . . .

ALTHEA

Zwyg, ik wil geen woorden hooren
Van een ontaarden zoon: kom volgine Dianier,
Ik schrik voor 't aangezicht van zulk een monsterdier,
Waar door ik telkens word tot wraaklust aangeblaazen.

VIERDE TOONEEL.

ENEUS, MELEAGER, ATALANTE.

ENEUS.

H Eeft zy geveinst, en zyn haar zinnen gants aan 't raazen,
Die 't ongeluk noch pas zo moedig tegenstont?
Rampzaalig Vorst, dit is wel d'alderzwaarste wont,

Een kanker, die allengs myn hartaâr op zal vreeten.
 Ontaarde Zoon, hoe moet uw wroegend medeweeten
 U pynigen, die ons in zo veel' rampen stort,
 En dus een Vaderbeul, en Moedermoorder wordt:
 Of is de menschlykheit geheel uit u vervloogen?
 En voelt uw steene hart geen eenig mededoogen,
 Of knagend naberouw om zo veel gruweldaân?
 Waant gy myn straffe hant dus straffeloos t'ontgaan,
 En morgen op den troon van Kalidon te klimmen?
 Of meent ge, dat gy zoudt de wraakgezinde schimmen
 Ontvluchten, ver van hier, in 't een of 't ander lant?

M E L E A G E R.

Ik eisch noch sceptorstaf, noch kroonen uit uw hant,
 Noch op dees nydige aarde een oogenblik te leeven,
 Myn Vader, zo gy maar myn misdaat wout vergeeven,
 Die my Alkmene zelf al stervende vergaf,
 Een misdaat, dat ik min dees schoonheit tot in 't graf;
 Niet dat ik mynen oom op 't marktvelt heb ver slaagen
 Daar niet alleen het volk, maar zelfs de Goden zagen
 Myn onschult. Hemel, ja, 'k betuige uw oppermacht,
 Zo ik Plexippus niet in weêrwil heb gellacht,
 Zo laat uw bliksem gloet dit eerloos hoofd ver slinden:
 Maar Goden, zo gy my onschuldig zult bevinden,
 Vergunt me, dat ik niet mag sterven met den naam
 Van moordenaar, zo lang verheerlykt door de Faam.
 Dan zal ik juichende myn ongelukkig leeven,
 Tot zoen van Vaders haat, ten offerhande geeven.
 Is zulk een doot niet zoet, bevallige Vorstin,
 Wanneer men sterven mag gelukkig om uw min?
 Vaar wel, vaar eeuwig wel, o Vorstelyke plante
 Van Koning Jazius, weêrgalooze Atalante,
 Het nydig Nootlot wilde onze onbevleete trouw,
 Onze ongeveinsde min niet dulden; maar, Mevrouw,
 Schoon 't Nootlot machtig is, ons leeven weg te rukken,
 Het kan oprechte liefde in eeuwigheit niet drukken,

Die

Die ik tot in het graf zelf mededraagen zal:
 En heeft men noch gevoel van liefde in 't zalig dal
 Der schimmen, hoe zal ik dan elke oogenblikken
 Door Atalantes naam gelyk een roos verquikken,
 Die, door den morgendauw besproeit, haar knopje ontsluit!

A T A L A N T E.

Zoudt gy om myne schult dan sterven, dapp're spruit
 Van Eneus? zulk een slag wil toch de Hemel keeren.
 Het aardryk kan my wel, maar u noch niet, ontbeeren,
 o Monstertemmer: neen, ik ben terfont bereit
 Voor u te sneuvelen, indien zyn Majesteit
 De schuldige voor den onschuldigen laat sterven.
 't Onkreukbaar Recht zal my dees beede doen verwerven.
 Myn komste is oorzaak van uw tegenspoet, en druk,
 Ik stortte Kalidon in 't uiterste ongeluk,
 Straf my dan, gryze Vorst, 'k verdien alleen uw toren.
 Doch 'k zie hy weigert my myn smeeken aan te hooren,
 Myn Minnaar, ach men heeft op u de schult gelaân,
 Gy moct de straf alleen onschuldig ondergaan,
 Maar 'k zal al evenwel in 't aanzien van uw vader
 Kloekmoedig volgen op uw voetspoor, wie zou nader
 Deel neemen, braave Prins, in uwe tegenspoet?
 Schoon 't nootlot onzetrouw benyt, ons purper bloet
 Zal echter na myn doot op d'aarde samenvloeien,
 En zich vereenigen.

E N E U S.

Zult gy noch langer loejen
 Op myn rampzaalig hooft, o onverzoenb're Goôn!
 Waar mee verdiende ik dat? Helaas, ik zoek myn' Zoon
 Geenzints, Mevrouw, tot wraak op 't moorttooneel te
 straffen,
 Daar's bloets genoeg gestort, om droefheit te verschaffen.
 Indien hy schuldig is aan 't deer'lyk ongeval,
 'k Verzeker my, dat hem 't gewisse straffen zal
 Veel erger . . . .

VYFDE TOONEEL.

ENEUS, MELEAGER, ATALANTE, DIANIRA.

ENEUS.

MAar wat's dit. o Goôn, 'k begin te vreezen,
Dit ongeluk zal licht noch't alderergste wezen.
Ach Dianira! wat is d'oorzaak dat gy schreit
Getrouwe Dochter?

DIANIRA.

Orampzaal'ge Majesteit!

MELEAGER.

Volhart de Hemel dan dit koningkryk te plaagen?

DIANIRA.

O Erfprins!

ENEUS.

Droeve macht wat heeft u dus verflaagen.
Wat treft ons wederom?

DIANIRA.

Ach ongelukkig bloet

En krooft van Testius!

ENEUS.

Geen naare tegenspoet,
Hoegroot, zal langer myn bestormde ziel doen beeven.

DIANIRA.

De Koningin . . . . .

ENEUS.

Helaas!

DIANIRA.

Heeft zo den geest gegeven.

ME-

MELEAGER.

Ach Moeder, Moeder, ach! waarom doch hebt gy niet
 Uw eereloozen zoon, de bronaâr van 't verdriet
 Het staal in 't hart gedrukt? ach had ik dat verworven!
 Zo waart gy moogelyk zo vroeg noch niet gestorven.

ENEUS.

Ziet Koningen, ziet hier beheerschers deezer aardt,
 Een ongelukkig Vorst, omtrent eene eeuw gespaart
 Ter straf van 't Godendom: Monarchen van de waerelt,
 Ziet hier een Koning, wel met Majesteit beparelt,
 Maar dien het zaliger geweest was zynen tyt,
 Gelyk een onderdaan, van staatsbelang bevryt,
 Te slyten: dan hadt nooit dees storm myn' laage daken
 Omver geslingert, die myn rykshof nu doedt kraaken:
 Dan hadt de droefheit nooit in 't duister graf gerukt
 Myn lieve Koningin. Helaas, hoe deerlyk drukt
 Haar doot myn bange ziel! hadt gy ons doch gegeven
 o Hemel, tegelyk na dit elendig leeven
 Te sterven; want wat lust my 't leeven in dees noot!
 Maar, lieve Dianier, is 't waarheit, is zy doot,
 Hebt gy met uwe hant haare oogen zelf geloooken,
 En heeft zy tegen u het laatst vaarwel geïprooken?

DIANIRA.

Neen Vorst, gy hebt noch zelf het alderlaatste woort
 Van haare Majesteit daar even aangehoort,
 Waar na z' in haar vertrek uitzinnig is gevloogen,
 En zich op 't rustbedt wierp, wanneer haar' gloeiende oogen
 Van gramschap blikfemden, dan weer een traanenvloet
 Uitgooten, wyl zy zich, gelyk geheel verwoet
 Aanfelde, en, op zich zelf te wreet, haar' gryze hairen
 Uitrukke met geweld, onmooglyk te bedaaren.
 Zy sloeg erbermelyk met vuisten op haar borst;
 Wanneer ik uitriep, helpt de Koningin, o Vorst!
 o Hofgezin! helaas, wy zyn geheel verlooren!

Maar zy, op dit geroep gaf my vol haat en tooren
 Een slag in 't aangezicht: waar na, o groote finart!
 De droefheit onvoorziens beving haar bange hart.
 Zy storf, en moest aldus haar levenslyt bepaalen;
 Wanneer een schielyk licht van schitterende straalen,
 Het duister hofvertrek verlichtte, en onverwacht
 Een Hemelstem my klonk in d'ooren. *Het geslacht
 Van Testius moest dus Dianaas wrok vergelden;
 Dat Kalidon weer bloeje, en d'eer der Grieksche Helden
 Het waardig loon geniet van zyne sprechte Min.*

E N E U S.

Was dit dan uwe wil vergramde Jachtgodin?
 Wel aan, 'k zal my, hoe zeer uw harde slagen snerpen,
 Met lytzaamheit uw' wil gewillig onderwerpen,
 Indien gy my dees bee vergunnen wilt alleen,
 Dat ik den korten tyt myns levens in geweën
 En droefheit slyten mag, van kroon en staf ontslaagen,
 Die gy myn Zoon vry meucht met Atalante draagen;
 Ik zoek nu eenzaamheit, geen rust voor myn gemoet,
 Ontsteek de fakkels van uw huwlyk aan den gloet
 Van moeders lykvvuur, 't is 't behaagen van de Goden.

A T A L A N T E.

Ik dank den Hemel, en zyn Majesteits geboden.

M E L E A G E R.

Met welk een alfemdrank mengt gy den honig van
 Ons onverwacht geluk, o Goden! moest ik dan
 Na zulk een stroom van bloet, na zo veel zielsverdrieten,
 Myn' waardige Atalant tot myne Bruit genieten!
 Gy weet, o Hemel! hoe my 't strenge Nootlot finart,
 Doch hoe ik nimmermeer myn doorgepynigt hart
 Bezoetelt heb met schult; dit zal my al myn leeven
 In myn gerust gemoet een stillen Vrede geeven.

Einde van het vyfde en laatste Bedryf.

HELDENDICHTEN.

ИЗЪЕДИТЕЛИ

TRIOMFZANG
 OVER DE GROOTE
 OVERWINNINGEN
 DER
 BONTGENOOTEN,
 VAN DEN
 JAARE MDCCVI.

*Vincendum toties: terras fundendus in omnes
 Est cruor hostilis. LUCAN.*

Erwyl de beitelslag, met onuitwischb're
 merken,
 Den lof der Helden dryft in duurb're mar-
 merzerken,
 Wier arm den bliksem zwaaide in Vrank-
 ryks aangezicht, (verplicht,
 Vindt zich myn Zangeres, op deesen dagh,

Op 't dertel hantgeklap der blyde borgerye,
 De groote nederlaag der Fransche Monarchie,
 En Neêrlants zegepraal te zingen uit de borst.

Gy strenge Geessels van den gryzen Lelivorst,
 Die 't beelt van Mavors voerd in uwe beukelaaren,
 En naar d'onsterflykheit door d'aangedronge schaaren
 En oorlogs vonken vliegt in weerwil van de doot,
 Verschoont myn Kallioop, zo zy van macht ontbloot

Wordt

Op de Heldendichten.

Hier rust Minerva op de nek der wangedrochten,
 Als op een zeegekoets, verciert met schild en speer,
 Zy draagt d'afbeeldingen der Helden, die om de eer,
 En 't heil van 't vaderland haar vyanden bevochten,
 Die voor hun daaden met Laurieren zyn gekroont:
 Dus zie, o Lelivort! hoe 't kwaad zyn meester loont.

Wordtneêrgedreeven, daar zy reets uit aller oogen
Met uwe glori was ten hemel opgevloogen.

Hoe ydel steunt een Vorst, wiens hart de Heerszucht streelt,
Op 't wankelbaar geval, wanneer hy zich verbeelt,
Door het gevreesd getal van zyne legerbenden,
De Wereltkoningen te trappen op de lenden!
Dit toont een lange reeks van eeuwen middaghklaar,
Dit ziet men afgeschetst in 't afgeloopen jaar,
't Geen wy van d'outheit door getuigenis gelooven.
Het Franssche hof, voorheen een schrik voor and're hoven,
Gevoelt de slagen van de grootste tegenspoet,
Dat opgeblaaze hof, 't welk zo veel martelbloet
Heeft opgeoffert aan de staatzucht van zyn Koning.

Wat gaf 't begin van 't jaar een bloedige vertooning!
Wat duistere oorlogswolk hing over 't vaderlant!
Itaalje rookte door den yfelyken brant,
Geborsten uit de keel der Franssche veltmortieren;
Hier boog het sterk kasteel van Nissa, 't welk die vieren,
Op d'opgeramde vest een maant hadt uitgestaan;
Daar valt Vendome op 't heir der Adelaaren aan,
Noch al te machteloos om tegenstant te bieden;
Zy sneuv'len door zyn staal, wyl d'and're voor hem vlieden,
Nalaatende ten prooy een bosch van krygstrofeen.
Hier wint Villars weerom zyne afgeperite steên,
In 't Duitscheryk, en dwingt Prins Lodewyks soldaaten
By Lauterburg met schandt de linie te verlaaten,
Daar perst men Barceloon te water en te lant.

Maar zegepraal hier vry hoogmoedig Vrankryk, plant
Uw krygstrofeen vast op gebliksemde kasteelen,
Dwing steden door 't geweld van hondert koop're keelen,
Ten trots van Karel en den hoogen Bontgenoot;
'k Voorzie reets, hoe 't Geluk u met de voeten sloot,
Dat u ten tophief, om te lager te doen vallen.

Vorst Karel was een maant beslooten in de wallen
Van 't sterke Barceloon, door Prins Filippus macht
Vermoeit, en op het punt van overgaaf gebracht:

Als dapp're Waffenaar en Leâke door de golven
 Aanstuiven, om dien Helt de tanden van de Wolven
 t'Ontrukken, door den gloet van 't donderend kanon.
 Thouloufe op dit gerucht wykt fchielyk naar Toulon;
 Terwyl Anjou den storm hervat, en, afgeslaagen
 Gebracht in wanhoop van de zege weg te draagen,
 Zyn leger opbreekt van de lang benaauwde ftadt.

Schryf' wond'ren, Zangeres, op 't perkamente blat,
 Ja druk ze in hart metaal; de naneef zal ze leezen,
 En om Godts tekenen met recht verwondert weezen.
 Ten zelve oogenblik bez wynt de glans der zon,
 Waar op het leger vlucht van Lodewyk Bourbon,
 Die 't zonnemerk, als eer de Vorft der Perfiaanen,
 Durft voeren op zyn troon en trotse legervaanen.
 Der zonne stillftant was Godts teken, toen voorheen
 Helt Jozua tot hulp van Gibeon verfcheen,
 En dreef en flachtte, met zyn ftrytbaare Ifraeliten,
 De Koningen en 't volk der vluchtende Amoriten,
 Door hagelftenen meeft op 't legerperk verplet.
 Hier vlucht men reddeloos, wyl alles ongeret
 Verlaaten wordt ten buit der trouwe Bontgenooten;
 Hier wordt het purper bloet der vluchtenden vergooten,
 Door Bergbewoonders in het harnas voor hun Heer,
 Daar weinigen ontvliên hun doodelyk geweer.
 Wie kan nu hier genoeg Vorft Karels glori zingen,
 En voeren tot het zwerk de krygsbezettingen,
 Wel kleen van menigte, maar groot van oorlogsdaan?
 Te rug myn Zangeres, verlaat den Katalaan;
 In 't Spaansche Neêrlant vult het krysgefchrei de wolken,
 De Geete kookt van 't bloet der neêrgeftlaage volken,
 De dappere Ouwerkerk, op 't briefchend oorlogspaart,
 Voert zyne benden, met het uitgetooge zwaart,
 Op d' ys're drommen aan van Vrankryks legerknechten,
 De krygsklaroen ontfonkt den Batavier tot vechten,
 Hy maait een ryken oeft van lyken door zyn hant:
 Terwyl Helt Wirtemberg, in 't midden van den brant,
 Van

Van acht'ren met zyn heir doet Alexanders wonderen,
 De groote Marlbourg toont hier weder, by het donderen
 Van 't barstende kanon, zyn aangestoken moet,
 Waar voor de vyant vlucht ten koste van zyn bloet,
 Of geeft by duizenden zich over tot gevangen,
 Verheugt op zulk een wys het leeven noch t'ontfangen:
 Wyl den verwinnar, tot een blyk van zegepraal,
 Devaanen, standers, en 't verlaten velmetaal
 In handen valt. O slag, ó overgroote zegen!
 Wiet wyffelt? of gy maakt den Franschman meer verlegen,
 Als Varus nederlaag den moedigen August.
 Gy Helden, op wier trouw ons Neêrlant veilig rust,
 Uw daaden schitteren, in zo veel felle slagen,
 Als diamanten voor Apolloos gouden wagen,
 Wyroemen u, u looft het volkryk Albion;
 De Faam bazuint uw naam, zo ver de gulde zon
 Roofst met haar stralen d'Oost- en Weiterindiaan.
 Vervolgt uw zegepraal noch verder op de Haanen,
 Ziet daar, hoe 't grootste deel van Brabant u ontmoet,
 En 't vruchtbaar Vlaanderen als overwinnaars groet,
 En redders uit het juk van zyne slavernye,
 Te lang geringeloort van vreemde dwinlandye.

Hoe kneuft dit uwen roem, ó Lelivorst, hoe fier
 Hebt g' onlangs overheerst den dapp'ren Batavier,
 Hoe deerlyk zucht gy nu, geslagen door zyn' handen!
 Hoe wordt uw schatkist, tot verderf der Franfche landen,
 Door 't oorlog uitgeput, daar 't waardig zilver smelt
 Paait men den borger nu met slecht papieren gelt!
 Hoe klinkt uw ondergang den Zwitser in zyne ooren,
 Dien g' onbewimpelt door uw' Afgezant laat hooren,
 En hem om hulpe smeekt voor uw verlegen staat.

Terwyl Helt Ouwerkerk zyn' legertenten slaat
 Voor 't sterk Ostende, en wint die vesting na drie dagen,
 Die Spinolaas geweld voorheen hadt afgellaagen
 Drie jaaren, eer het boog, ten puinhoop afgeslreên.
 Hier op vliegt Zalifch naar 't ontzich'lyk Meenen heen,

En

En breekt de grendels van de Fransche ryksdeur stukken,
 Dus dwingt men Dendermonde in weinig tyts te bukken,
 En Aath, de laatste zege in 't Spaansche Nederlant.

Waar wende, of keere ik my in zulk een oorlogs brant,
 Die heel Europe dreigt ten gronde te verderven?
 Dit treft Piemont voor al: daar moet de lantmam zwerven,
 Van akker, schuur, en vee door 't kryggewelt ontbloot.
 Ach, roept hy, Titer, ach myn oude tytgenoot,
 Gelukkig, die zo vroeg uwe oogen hebt gelooen,
 Gy rust, en uwe rust wordt door geen kryg gebrooken,
 Maar wy elendigen beproeven 't wreede lot
 Van legerbeulen, die het armelyk genot
 Van onzen akkerbouw den dorpling ontrukken.

Ga, ent nu peeren, een godtlooze zal ze plukken,
 Ga, lei den wyngaart langs de groeiende olmen heen,
 Menalkas zal de druif nooit in de wynpers treên,
 Maar balling achter 't lant zyne afgeleefde dagen
 Verslytên, en zyn noot den hoogen hemel klaagen.

Dus strooit de gryzert vast zyn' klachten in den wint,
 Die geenen rechter voor zyne ongevallen vindt;
 In 't midden van 't geklank der schorre krygstrompetten
 Wordt d'achtbaarheid veracht der borgerlyke wetten.

Zavoje, zo getrouw in Oostenryks verbont,
 En draagende overheert, op zyn verwoesten gront,
 De veltstandaagden en ontrolde legervaanen,
 Stondt lang ter spoorloosheit van Vrankryks onderdaanen,
 En zuchtte dikwils om een redder in zyn noot:
 Wyl Amadeüs zworf van trouwe hulp ontbloot,
 En La Feuillade zocht zyn hofftadt t'overheeren.
 d'Onwinb're helt Eugene, wiens naam op vlugge veeren
 Der Faam gevoert wordt tot de starren van beneên,
 Vloog met zyn oorlogsmacht langs steile bergen heen',
 In weêrwil van Vendome, om Viktors stadt t'ontzetten,
 Vendome, die hem zocht dien optogt te beletten,
 Doch vruchteloos; Eugene staroogende op Turin,
 Rukt met zyn' benden voort, neemt veele steden in,

En

En eindelyk, gevoecht by Viktors legerkrachten,
 Streeft door verschanffingen en diepgegraave grachten,
 En klampt Vorst Orleans en La Feuillade aan boort,
 Zy wederstaan dien Helt door krygsdeucht aangefpoort,
 En dringen in op 't vuur: een mist van buskruitwolken
 Belet het onderscheit der Duitfche en Fransche volken,
 De kogels fnorren uit het gapende metaal,
 De moort vliegt door het heir met zyn verderf'lyk ftaal,
 En zuipt het bloet uit de verflaage bekkeneelen,
 Het naare veltgefchrei gaat op uit duizend keelen,
 Terwyl de Prinffen van Zavoje, pal voor 't vuur,
 't Vyandig dreigement, als op een koopren muur,
 Afstuiten, en een weg ter overwinning baanen;
 Zy jaagen uit het velt 't geflagen heir der Haanen,
 Vervolgen het tot op de grens van 't Daufinè,
 En keeren weder met het slagzwaart in de fchee,
 Naar de verlofte ftadt, vermoeit van zegepralen.

Wat pen is hier bequaam de blytſchap af te maalen
 Der wakk're borgeren? wat dichter zal den Helt
 Eugeen en Amadè, detemmers van 't Gewelt,
 En hunne dapperheit, op Sofokleefche toonen
 Verheffen tot de lucht? hun arm ſchraagt Karels troonen,
 En dryft den Franſchman uit het hertogdom Milaan,
 Dat u, o Adelaar! voor zo veel braave daân,
 Veel hooger ſteig'rende als op Cezars zegewagen,
 Tot glori van uw huis van zelfs wordt opgedraagen.
 Gy, die zo menigmaal uw vyandt hebt vergift,
 Deucht tegens deucht gebruikt, en krygsliſt tegens liſt,
 Verdient geroemt te zyn den grootſten van Europe.

Wat geeft dees zegepraal aan ons noch verd're hoope!
 Medavi roeme vry op voordeel door zyn hant
 Bevochten, wyl hy zich verbergt aan allen kant,
 En ſchroomt zyn vyant in het ſpits van 't heir te vallen.

Wietelt dezegens op? wiedz'overheerde wallen?
 Valencie, Arragon, de Franſchetiranny
 Ontworſfelt, buigen zich voor Karels heerſchappy,

En Alikanten wordt getemt door donderklooten :
 Majorke en Ivika, op 't naderen der vlooten,
 Omarmen het gebiet van Karel hunnen Vorst.
 Schoon noch Filip op 't hoofd de Spaansche rykstroon torst,
 En 't gloejend purper geeft een luister aan zyn leden ;
 Schoon Veltheer Barwich dreigt de neêrgebogte steden,
 Te maken tot een badt van stroomend burgerbloet :
 Zynaad'ren tot ontzet, langs Nereus pekelfloet,
 Om 't Kastiljaansche ryk te zuiv'ren van gedrochten.

Dus verre volgde gy myn Nimf de zegetochten

Der Bontgenooten met de citer in uw hant :

Maar wie ziet nog het eint van zulk een oorlogs brant ?

Helaas wat zien wy noch al bloetrivicren stroomen !

Eer d'Oostenrykse Telg zal tot den scepter koomen.

Gy achtb're Vaders, die den Nederlantschen staat

Op Atlas schouderd schraagt, en door uw wyzen raat

Den ouden Rykstiran doedt voor uw krachten buigen,

Vergunt me, dat ik met myn zangen mag betuigen

Uwe edelmoedigheid, in 't houden van 't verbont :

Geen smeekend Vrankryk zal den nimmer wrikb'ren gront

Van 't Bontgenootschap door een aangezochten Vrede

Ooit ondermynen : houdt den fabel uit zyn schede,

Tot Karel wordt geruimt zyn wettig koningkryk.

Gy wilt geen Vrede weêr, dien dwing'lant Lodewyk

Meineedig breekt tot heil en voordeel van zyn' staaten ;

Maar zulk een Vrede, die hier na uwe onderzaaten

De dierb're Vryheit, nu ten allerhoogsten trap

Gesteegen, het belang van hunne koopmanschap,

En waaren Godtsdienst kan verzeek'ren, die uw Vrienden

Niet uit zal sluiten, maar aan vaster ketens binden.

Dit wilt gy, machtigste Vorstin der Britsche kroon,

Hierom betuigt de Raat des ryks voor uwen troon

Zyn blytschap, de Gemeente aanbiedt haar ryke gaaven,

Om tot uw glori zulk een vast verbont te staaven,

Door een gevreesde vloot en groote legerkracht.

Och rees die morgenstont van Vrede, uit zulk een nacht

Van Oorlog, tot behout van zo veel duizent zielen!
Och mocht haast d'Ocean, gefchuimt van plonderkielen,
De koopvaardyvloot, ryk met koopmanschap gelaân,
Weer zorgeloozer zien het zwalpend schuim beslaan!
Dan zou de blanke Deucht, met felle gecffelslagen,
De Tweedracht weder in haar bergspelonken jaagen,
Daar 't woefte Apulië zyn' wilde monsters voedt;
Dan zou een zegezonden mist van tegenspoet
Verdwynen doen van de verzoende Christenryken,
By wien een zuiverder en vaster trouw moet blyken.

DE
 HELDENDAADEN
 VAN DEN
 JAARE MDCCVII.

Est incerti fallax fiducia Martis. Sil. Italic.

HEerfcht dan Bellona noch, en zwaait ze met haar
 hant
 Geheel Europa door den fellen oorlogsbrant?
 En kan de vredezon, zo lang van d'aardt grweeken,
 Noch niet door zulk een damp van buskruitwolken breeken?
 Oneen; zy, die reets fcheen haar gouden morgenftraal
 Te fpreiden aan de kim, na zo veel zegepraal,
 Is weêr verdonkert in haar glinf'trende geboorte:
 Dedolle Heerszucht houdt Godt Janus ys're poorte,
 Lang opgeklonken, noch ontgrendelt, wyl zy woet
 En baadt en wentelt in het afgetapte bloet
 Van zo veel Helden, door haar godtloosheit verflaagen:
 En gy myn Vaderlant let op haar' fnoode laagen
 Met Argus oogen, en, weêrftaande't blikfemvuur,
 Kneuft noch haar dreigement als op een koopren muur,
 Schoon d'oorlogskans haar meer dan u fchynt toe te lonken:
 Gy ftaat nochtans, en ziet van ver de gloênde vonken
 Opftuiven, daar zy zelf de roode bloetvlag plant,
 Of daar uw Helden haar vervolgen in haar lant,
 En donderen, uit hun' gevreesde koop're kaaken,
 Op zeekafteelen en verheeye tempeldaken,
 Dat aarde en hemel wordt vermoeit door hun geweld.

Wel aan dan Zangeres, gy, die zo meenig Helt,
 Tirannengeeffels, hebt by 't Godendom verheeven,
 Toen zy voorleeden Jaar, door ed'len moet gedreeven,
 Wegblikfemden alom den Franfchman door hun gloet,
 Stryk nu weêr neder, daar het heirvelt rookt van bloet,
 En dreunt door 't donderen der fhorrende oorlogsvieren,
 Geflingert uit de vuift der felle granadieren;
 Maar dertele bekleed u eerft met treurgewaat,
 't Rampzaalig Spanjen eifcht, dat gy een routoon flaat,
 Nu 't, overweldigt door bloetgier'ge dwingelanden,
 Noch d' ys're kluiters torft aan zyn gehoeide handen,
 En wanhoopt fchier, dat het, van kryg en oorlog vry,
 Zyn hals zal fchudden uit het jok dier flaverny,
 Veel flimmer, als wanneer 't veele eeuwen van te vooren
 De heerfchappy verdroeg der Saraceenfche Mooren.
 Zie Zangeres, maar ween om 't nootlot van die kroon,
 Hoe d' ed'le Bontgenoot, vol dapperheit gewoon
 Te zegepraalen, met beproefde legerbenden
 By Alamanze ftuift Prins Berwyk op de lenden:
 Maar deeze Heirvoocht, door een wraakluft aangefpoort,
 Weêrftaat den aanval fors, en dryft den fellen moort
 In 's vyants leger uit metaale veltmortieren.
 Hier ftrydt weêrom de Brit met d' ed'le Batavieren
 Als Helden om den palm, tot koning Karels eer,
 Wyl Berwyk, moedig op zyn glinfterendt geweer,
 En gouden beukelaar, hem van Vulkaan gefchonken,
 De bloem van Vrankryk fpoort in 't midden van de vonken.
 Gelyk de noordewint, wanneer hy, buiten toom
 Aangonzende op de kruin van eenen eikeboom,
 De zwaare takken fchudt met vreesfelyke flagen;
 De boom staat pal, en fchynt zyn woeden uit te daagen,
 En recht zich ruk op ruk weêr moedig op in 't velt,
 Maar, d' aarde losgemaakt door 't fchuddende gewelt,
 Wordt eind'lyk machteloos in 't klaver neêr gedreeven;
 Dus moet de Bontgenoot het eind'lyk ook opgeeven.
 De dapp're Gallowai dit ziende vliegt verwoet

Op't dravend oorlogsros, met reukeloozen moet,
 In't zegepralend heir door vuur en sabels heenen,
 En hier hadt zekerlyk zyn levenszon gescheenen,
 Was hy niet wonderlyk uyt 's vyants hant geredt,
 Die't doodlyk staal hem reets hadt op de strot gezet.

Hou op, myn Kallioop, ons nootlot op te haalen;
 Laat Orleans, beluft op moort, zyn bliksemstraalen
 Vry werpen op de kruin van Spanjes onderdaan,
 En steden, machteloos zyn' felheit uit te staan
 Schrik Zangeres, (hier zou de stoutste zelf bezwyken)
 Te zingen op het puin der neêrgestorte ryken,
 Het grootst gedeelte van Valence en Arragon.
 Schuuw Portugal ook vry, daar waait de Fransche zon,
 Op vaandelen gestikt, van d'overheerschte wallen
 En torentranffen af. Laat het u meer bevallen,
 Helt Thaun en Martinits te volgen met uw zang
 Naar't hooge Napels, dat, geeffelt door den dwang
 Van Eskalona, reets naar d'Oostenryksche schaaren
 Stilzwygende verlangt: kom stel uw gulde snaaren
 Op vreugdetoonen, hier is stof tot lout're vreucht.

Na dat de Franschman was verdreeven, door de deucht
 Van Jozefs legermacht, uit d'Itaaljaansche staaten,
 En Ryksvorst Karel van de juichende onderzaaten,
 Door't gantsche Milancees, als wettig Heer erkent,
 Stont d'oorlogshelt Eugene voor zyne legertent,
 En offerde den Goôn twee uitgekipe stieren,
 Beide even wit als sneeuw, omhangen met lauwrïeren
 En zômerbloemen: maar, terwyl d'Aartswichelaar,
 In't priesterlyke kleet godtsdienflic voor't altaar,
 De vezelen beschout en lillende ingewanden,
 Ziet, een olyvetak vertoont zich in de handen
 Der Vrede aan 's Hemels boog, daar't Ramsgersternte lacht,
 En over Napels blinkt met zyn vergulde vacht.
 Flus ryft'er een gedruis van't gantsche heir naar boven,
 En d'offeraar begint den Hemelvoocht te looven,
 Heft bei zyn' handen op eerbiedig naar het zwerk,

En roept vol blytſchap uit. Ziet hier der Goden werk,
 Otochtgenooten, lang moet onze Rykſvorſt leeven!
 En haalt op Spanjes troon in 't purper zyn verheeven
 In weêrwil van Anjou! ziet daar, myn vrienden, ziet,
 Hoe den Napolitaan het Franſche jok verdriet,
 En zuchtende verwacht, dat wy, op zyn gebede,
 Hem medebrengen den olyftak van den Vrede.
 Hier zwygt hy. En Eugeen, om 't teken van de Goden,
 Gebiet een grooter tal van offervee te doên,
 Ten dank voor 's Hemels gunſt, en, kiezende uit zyn' benden
 Een leger Helden, om naar Napels af te zenden,
 Geeft Thaun en Martinits het opperkrygsgebiet,
 Twee braave mannen, dien de Vrede 't oog uitziet,
 Maar grooter wond'ren om hun vyant uit te daagen.

d'Oranje Dageraat rees, op haar roozewagen,
 Ten nuchtren bedde uit, met het lieve morgenlicht,
 Als 't uitgekooze heir gereet ſtont in 't gezicht
 Des Veltheers, om dien tocht met blytſchap aan te vangen:
 Men zag van elks helmet een wit pluimaadje hangen,
 Een vredeteken, elk hielt in zyn rechte hant
 Een groene olyfpruit, en blonk als een diamant,
 In gout gegreepen, voor Apolloos uchtentſtraalen,
 Op 't Itaaljaanſche ros, dat moedig menigmaalen
 Op 't zilver montſtuk knarſt, en, briefchende overluit,
 Snuift onverduldig rook en vlam ten neusgat uit.
 Eugeen ten laaſten ſpreekt hen aan met deeze rede.
 Gaat heen ſpitsbroeders, gaat naar Napels toe in vrede,
 Op Godts bevel, daar kunt gy winnen, zonder bloet
 Te ſtorten voor uwe eer, ten zy gy ſtryden moet,
 Om trotsen neêr te ſlaan, voorvechters van Tirannen,
 Gebruikt dan krygsgeweêr, als dappere oorlogsmannen,
 Om Karel's erfrecht met den ſabel voor te ſlaan.
 Dit ſprak hy naauwelyks, of 't heir trok heen, op 't ſlaan
 Der keteltrommen, en 't geklank der veltrompetten,
 Terwyl zich elk reets vleit den lauwer op te zetten.
 De zon dook twintigmaal in Tetis zilv'ren ſchoot,

Als 't vredeleger van den hoogen Bontgenoot
 De grenzen naderde der overheerde landen,
 En 't sterke Kapua, 't welk, springende uit zyn banden,
 Filippus afzweert, en Vorst Karel valt te voet.
 Dit heilzaam voorspook geeft den legerhelden moet,
 En ieder werpt vol vreucht zyn vredeftaf naar boven.
 Ja juicht vry Helden juicht, en wilt de Goden looven
 Voor 't aangenaam begin, het einde is even bly.
 Ziet daar ontmoet u zelf de braave borgery
 Der trotse hoofstادت, om, naar ieders welbehaagen,
 Aan Leopoldus zoon den scepter op te draagen.
 De wegen grimmelen alom van 't groot getal,
 Dat d'armen openlaat, en, met een bly geschal,
 U, als herstelders van hun' wetten, komt ontfangen.
 Stokoude vaders, vol van yver en verlangen,
 Treên toe op 't krukje, dat hun zwakheit onderschraagt;
 De moeder sleept haar kint aan haare zyde, en draagt
 Den teëren zuigeling, noch krytende in de luuren,
 Op d'armen, en roept uit: Lang moet het leeven duuren
 Van Karel onzen Vorst, dat hem het onheil slaat,
 Die voor een Vreemdeling in 't blinkend harnas staat;
 De sterke jong'lingfchap gaat hupp'lend voor, en d'Adel,
 Trots opgezeeten in den rykgeboorden zadel,
 Draaft onder d'Overheit u tegen, daar gy vast
 Uw vredecepter zwaait, die nu veel beter past
 In uwe vuist, dan 't staal met heldenbloet bedroopen.
 Treet toe, ziet daar, daar staan de poorten voor u oopen,
 Hier rukt men 't praalbeelt van Anjou op d'aarde neêr,
 Gints fiddert Eskalone, en, zonder tegenweer
 Vlucht heimlyk weg, op dat hem 't graauw niet na mogt
 speuren.

Gelyk een wolf, wiens muil noch bloedig ziet, door 't scheu-
 Van een onnozèl lam, al beevende en vervaart,
 Dat hy vervolgt wordt, vlucht met ingetrokken staart:
 Zo vlucht de Lantvoocht heen, met zyn getrouwe Franssen.
 Daar ryft een sterke stadt, met haar verheeye Franssen

En vestingen, aan den Tirreenschen oceaan,
 Hier bergt hy zich, en plant vergramt de Ielivaan
 En standers op den wal, om, hier uit losgebrooken,
 Den blyden onderdaan geduurig te bestooken.
 Dit dult geen strybt're Thaun; hoe, sprak hy, zal dees hant,
 Die La Feuillade boodt een kloeken tegenstant,
 Toen hy Turin bestormde, en Viktor, door zyn' slagen
 Verdubbelt dagh op dagh, zocht uit zyn ryk te jaagen,
 Nu dulden, dat een hant vol volk zich hier verweert,
 En lachende in zyn vuist my in 't gezicht braveert?
 O neen, wy zullen hen dees reukloosheit vergelden.
 Dit sprak hy naauwelyks, of brengt zyn legerhelden
 Voor 't sterk Gaëta, braakt alom een schrik'lyk vuur,
 En voert den stormbok aan, straks wykt de zwaare muur,
 Maar Eskalona, trots de muurbres, staat hem tegen,
 Tot men den storm hervat, en, met den blooten degen,
 De stad verovert. Toen valt d' Onderkoning neêr,
 En kust eerbiedig het ontzachelyk geweer
 Van Thaun, Gradivus zoon, die wond'ren heeft bedreeven,
 En eeuwig op de tong des stervelings zal leeven.

Dus zong ik verder op een aangenaamen toon,
 En juichte Karel toe, daar hy in Barceloon
 Den Katalaan regeert door Koningklyke wetten,
 Moest ik geen and'ren klank op myne snaaren zetten.
 Hoe zou ik zwygen van Helt Viktor en Eugeen?
 Het lust myn Zangeres hen moedig na te treên,
 Daar zy voor 't sterk Toulon, omringt aan alle kanten,
 Hun' veltmetaalen op de beukeryen planten,
 Daar d' oorlogsvloot Neptuin verbaast in 't waterhof,
 O Helden, myn gedicht zal blinken door uw lof,
 't Zal boven Pindus kruin zyn galmen laten hooren,
 En wederklinken in Apolloos tempelkooren

Zavoje en Piemont was verlost van 't oorlogslot,
 En d' akkerman, op hoop van 't aangenaam genot
 Des ryen oochts, dreef weêr zyn ploeg door d' akkerlanden,
 Noch rookende van bloet, gemest niet ingewanden

Geknaagde schenkelen en beenen, als Eugeen
 En moedige Amadé, na veele moeilykheên,
 Hun leger nederflaan, in Vrankryk, voor de muuren
 Van 't dreigende Toulon, dat stormen kan verduuren;
 De braave Shovel, om den trouwen Bontgenoot (vloot,
 Te helpen, bruiſt door 't ſchuim, geſterkt met Neêrlants
 En ſluit die zeefſtadt in met meenige oorlogskielen.
 Dus ſchoot men eertyts toe om Troje te vernielen;
 Sint Pater beeft van ſchrik, op 't aanzien van dees macht,
 Doch veinfte voor 't volk, dat hy met moet den vyant wacht.
 Men zeit, toen d'Admiraal van 't wapenryk Britanje,
 Vol dapperheit, den ſtorm aanvoerde op 't hoog Kampanje,
 Dat hem de Zeemonarch moeft aanzien met geweên,
 De traanen rolden langs zyn' ſchraale kaaken heen
 In 't water, driemaal viel de drietant uit zyn' handen,
 Och, ſprak hy, beurde 't u, dat gy de Britſche ſtranden,
 O Helt, weêr veilig mogt betreên na dit bedryf,
 Zo ſchoot gy niet vergeefs het harnas aan uw lyf,
 En ik helaas zou nooit, op myn kristallen wagen
 Langs Albion gevoert, de bergen hooren klagen,
 Noch uwe Stroomprinſes, met een bedroeft gelaat,
 Zien ſcheuren van het lyf haar zeegroen feeftgewaat.
 Het Nootlot eiſcht u op, wie kan het nootlot dwingen?
 Dan ſluimert Palinuur, wanneer de Hemellingen
 Hem roepen, gy o Helt, gy zult, de tyt genaakt,
 Verdwaalen door een' miſt, en ſchoon de ſtuurman waakt,
 En meent den rechten koers te houden, uwen ſteven
 Zien barſten op een klip, ten koſte van uw leeven:
 Uw lyk alleen zal ik behouden voor het graf;
 Dit zy uw trooſt. Hier brak de Godt zyn' woorden af,
 Die, korts vervult, den Brit in droefheit uit doen vaaren,
 Om hunnen Waterschrik geſneuvelt in de baaren.
 O Zanggoddinnen! wie zou al het krygsgewelt,
 Wie al de ſtormen, en zo meenig Oorlogshelt,
 In 't aanzien van de ſtadt geſneuvelt, konnen tellen?
 De Telg uit Mantua moſt dan de ſnaaren ſtellen.

Gewis die dichter zong van grooter oorlogsdaân,
 Dan Agamemnons heir voor Troje dorst bestaan,
 Hy kroonde Helt Eugene met meerder lauwerbladen,
 Als hem, die stuvende met barrenende raden
 Door 't opgeworpe zant, driemaal, met fier geschal,
 Den grooten Hektor sleepte om d' Jliumschen wal,
 Zyn zang zou Viktor meer' dan zyn Eneas looven,
 En u, o braave ziel, o Zaksen Gotha, boven
 Den hemeltrans gevoert, wanneer gy, in den brant
 Gedrongen, neêrvielt met de heirbyl in uw hant,
 Hy zou met droever toon uw rookend lyk beklaagen,
 Dan Pallas, Pallas door Prins Turnus neêrgeslaagen,
 En trekken bevende het harnas van uw leên.

Jupyn zag van zyn troon Bellonaas bezigheên,
 Entoonde Godt Merkuur; hoe Orleans in Spanje
 Den meester speelt, ten trots van Neêrlant en Britanje:
 Hoe Vrankryks Marschalk aan den Rynstroom, hoog van
 moet,

In 't klaagend Wirtembergs en vruchtbaar Zwaben woet;
 En Veltheer Ouwerkerk, met Marlbourg aangespannen
 In Brabant, met een heir van hondert duizend mannen,
 Vendome, doch vergeefs, tot eenen veltslag nootd.
 Voor al wyft hy hem; hoe Toulon, door eene vloot
 En machtig leger, wordt gekneust en afgestreden,
 Terwyl Tessé de stadt met haar nootwendigheeden
 Bezorgt, en moedig dreigt zyn vyant op te slaan.
 Myn zoon, wie ziet dit niet met smert en droefheit aan!
 Spreekt Jupiter, wat bloet wordt in Euroop vergooten!
 Ei zie, hoe yveren de hooge Bontgenooten
 Voor Karels scepterrecht, en vleien vast malkaar,
 Met zulk een krygsgeluk, als in 't voorleden jaar.
 Maar 't lust ons nu, om die vermetelheit te vellen,
 Dit jaar de krygskans in den evenaar te stellen.
 Want het geluk verleit de menschen door zyn beelt
 Allengs van nedrigheit, dat ze in hun heil vereelt,
 Als of de hemel hen op aarde niet kon deeren,

't Onsterfelyk Godendom in het gezicht braveeren,
 En houden van 't altaar den wierookgeur. Wel aan,
 Wy zullen een Helt verwekken, door zyn daan
 En zuiv'ren Godtsdienft in Euroope hoog gepreezen,
 Hannovers dapp're vuift zal Helt Villars doen vreezen,
 Dat hy, om wiens geweld het klaagend Duitflant zucht,
 Al beevende weërom den Rynftroom overvlucht,
 Gelyk de stormen voor myn Broeders dreigementen.
 Maar Hertog Orleans zal zyne legertenten
 Neerflaan voor Lerida, en beukende met kracht
 De veften van 't Kasteel, dat d'oorlogsdonder tracht
 Te ftuiten; doch, dien gloet niet kunnende verduuren,
 Den winnaar ftreeven ziet door d'opgeftormde muuren.
 Vendôme zal door lift, in 't Spaanfche Nederlandt,
 Ontwyken Ouwerkerks en Marlbourgs flaande hant.
 Maar gy myn zoon, gy zult Eugene myn wil doen hooren;
 Hem is door 't Nootlot nu die zege niet befehooren,
 Die hein fteets achtervolgt: ga, waarfchou deezen helt,
 Dat hy Toulon verlaat, door zyn gevreeft geweld
 Reets nederftortende, de vlam barft uit de daken,
 De magazynen, en 's lants watersloten blaaken,
 Geen heilig pynboonhout behoet ze voor den brant,
 Gelyk Eneas vloot aan Latium gelant.
 Dit zy dien Helt genoeg. Hier zwygt de Vorft der Goden.
 En Majaas zoon vliecht met d'ontzach'lyke geboden
 Zyns 's grooten Vaders, door de wolken naar beneën,
 En openbaart ze ftraks den legervoocht Eugene.
 De Prins befterft, en werpt zyn veltheersftaf vol toren
 Ter neder, en verzucht. Och hadt gy my te vooren,
 Almogende Jupyn, op 't bedt van eeuwige eer
 In deezen laatfen storm doen fneuvlen in 't geweer,
 Zo moest ik nimmermeer dees groote fchant beleeven,
 Maar verre zy 't, dat wy uw Godtheit wederftreeven,
 Wy volgen uw gebot. Dus klaagt hy, en vergaart
 Den grooten Krygsraat, dien hy 's hemels wil verklaart:
 Een ieder weent, doch fteemt het leger op te breeken.

Maar

Maar Amadeus, door een eedle wraak ontsteeken,
 Rukt met zyn heir te rug naar Suza, daar zyn hant
 Den Franschman, over al gedreeven uit zyn lant,
 Doch hier alleen noch stout trotseerende in zyne oogen,
 Wegstormt, en wint die stad door zyn geducht vermoogen.

Dus loopt dit oorlogsjaar al sukkelende heen.
 't Grootmoedig Vrankryk mag nu weder hooger treên
 Om Spanjes zegepraal, ten trots der Bontgenooten.
 Britanje en Nederlant, zo machtig door hun' vlooten
 En legerbenden, vol van moet en krygsbeleit,
 Vervullen gantsch Euroop met hunne Majesteit,
 Gelyk de middaghzon de werelt met haar' stralen.
 Geen Lodewyks gezag kan by hun' grootheid haalen,
 Want zy 't onkreukbaar recht voortzetten met hun hant.
 Zy helpen Pruisens Vorst, schoon men daar tegen kant,
 Tot Prins van Neufchatel, door erfrecht hem verbonden.
 Een ander streeve vry, door averechtze vonden,
 Naar Munsters myterkroon, in weerwil van den Staat;
 Nochtans krygt Paderborn het Bisschopp'lyk gewaat.
 Myn Vaders merken, dat getrouwe nagebuuren
 Zyn beter voor hun lant, als onverwrikb're muuren,
 Dat lantje, de balans der Christenmonarchy,
 In stormen opgegroeit ten top van heerschappy.

D E
D A P P E R H E I T
D E R
B O N T G E N O O T E N
V A N D E N
J A A R E M D C C V I I I .

*Ite Viri mecum, dubisque evincite rebus
Quæ meminisse juvet, nostrisque nepotibus instent. Val. Flac.*

Hoewel myn Zangeres, die't buitenleven mint,
En steeds haar veltdeun strooit onachtzaam in den
wint,
Als Kumaas Strantfibil haar' Goddelyke zangen,
Weër lauwertelgjes schroomt om d'ed'le kruin te hangen
Der Helden, die't geweld van Vrankryk tegenstaan:
Nochtans biedt haar Apol de goude citer aan,
Om, onder het gedreun van hondert veltmetaalen,
Te heffen hunnen lof tot aan de zonnestraalen.

Hoort Vaderlanders, hoort naar onzen zegetoon,
En zwaait vol dankbaarheid d'onsterffelyke Goôn
Den eelsten balssemgeur van 't morgenbaarend Oosten.
't Herleezen zal misfchien uw naazaat kunnen troosten,
Wat dapp're telgen van Gradivus, in dit jaar,
Heenstooven door den gloet der vyantlyke schaar,
En, volgende gezint de Heerszucht op de hielen,

Haar

Haar nederzwaaiden, en met heete zegewielen
Rontsleepten om het heir, tot Vrankryks ongenucht.

Naauw week de winterkou voor aangenaamer lucht,
Die 't Westewintje blaast uit Zefirs roozenhoven,
Of 't vreeslyk plonderest Duinkerken, door zyn rooven
Op zee van outs befaamt, braakt een geheele vloot
Vol watermonsters uit, voorzien met kruit en loot.
Wacht u o Edenburg, o Schotlant 't zal u gelden;
De dapp're Ridder van Sint Joris, met zyn Helden,
Rydt moedig op een draak, die bliksemvlammen spout,
Om u, die licht te veel op 't Leliryk vertrouwt,
Van 't Bontgenootschap met Brittanjen af te rukken,
Brak niet 's ryks Admiraal zyn dreigement aan stukken.
Neen opgeraapte telg van Stuarts bitt'ren zoon
Gy slaat uw haviksklaau niet licht in Annaas kroon,
Die, blinkende als een zon, met diamante straalen
Der Britsche Majesteit, in Windzors hooge zaalen,
Door haaren wyzen raat, haar voorzorg, en beleit,
Meer toebrenghet tot den val der Franche mogentheit,
Als eer voor Ilium Penthezileaas schichten.
Ziet daar den valschen Prins van Wales heene zwichten,
Voor Bings den waterhelt, naar Grootvaâr Lodewyk;
Wyl hem geen hoop meer streelt van 't ingebeeld ryk,
Wyl hy * een slagpen ziet uit zyne vlerken rukken.
De Schotsche druif was zuur, en t' onryp om te plukken.

Met grooter sceptorrecht streeft Leopoldus zoon,
In weerwil van 't geweld, naar Spanjes hoogen troon:
Hem volgt de Vrede na, met palmen en olyven,
Die meerder harten dwingt, dan Mavors krygsbedryven,
En schaakelt ryk op ryk aan zyne heerschappy.
Maar edelmoedig helt, hoe komt het toch, daar gy,
Veel dapperder, als ooit Vorst Cezar in het woeden
Des Roomschen burgerstryts, in voor- en tegenspoeden
Altyt u zelf gelykt, u zelf altyt verwint;

Dat

* *Het Oorlogsschip de Salisbury door d' Engelschen hernoomen.*

Dat gy, geboogen voor Diones dertel kint,
 De Liefde wierook zwaait op haar gewyden drempel?
 Dat u de zuiv're Deucht, gezetelt in den tempel
 Van 't schoonste lichaam, dat Natuur bootfceren kon,
 Dat u Elizabeth, die braave maacht verwon!
 Die, als een diamant de Vorstelyke staven,
 Het Wolfenbuttelsch huis versiert met ed'le gaaven.
 Daar landt die schoone, ontfonkt door weêrmin in haar ziel,
 Als een Kleopatra op d' Aktiaasche kiel,
 Te Barcelona, de getrouwste stad van Spanje:
 Daar schittert zy, ten troon verheeven op 't Kampanje,
 Bevallig opgetooit, als Cyprus Koningin,
 Hoewel vereenicht zich de Majesteit en min
 In 't wezen dezer maacht, hoe lonkt zy met haare oogen!
 Vorst Karel door 't gezicht dier schoonheit opgetoogen,
 Zit op een witten hengst, en zwaait den scepter staf;
 De pluimen waaien van zyn gouden helmtop af,
 Zyne oogen zyn te zwak, en scheem'ren op haar' stralen,
 Als Faëtons gezicht in Febus morgenzaalen.
 't Is gloejend purpersap, 't is roozeroot, gespreit
 Op leevend elpenbeen, 't is al bevalligheid,
 Die 't oordeel lichtelyk van Paris op zou weegen.
 Dus treet zy haaren helt, en hy zyn' schoonheit tegen,
 Wyl ieder zegeviert, en 't Vorstelyke paar
 Met zegzangen leit, naar 't brandend echtaltaar.
 Dus juicht ook Lissabon, zyn Koning wordt geklonken
 Aan d'Oostenryksche spruir. O kuische minnevonken
 Hoe tintelt g' in het hart der aardsche mogentheën!
 Doch laat ons van de Min naar 't velt van Mavors treên.
 Ziet daar Vorst Orleans de lelibenden pressen
 En op het oorlogsros door d'opgestormde breffen
 Voorvliegende, gelyk een woedende Attila,
 De zwakke lenden van Tortoze en Denia
 Indrukken, door 't gewicht van Flips metaale boeien,
 Terwyl hy Karels macht geheel dreigt uit te roejen.
 Maar trots e Gunsteling der bloedige Belloon,

Men

Men wint in Nederlant de Koningklyke kroon,
 Die op 't gezalfde hoofd van Oostenryk zal straalen.
 Ga, roem vry, dat g' alleen van Vrankryks Generaalen
 In zegestaatfy van uw Prinssen wordt begroet:
 Wyl Karels grootse ziel veel minder, door den gloet,
 Die dreigementen werpt en blikfems uit uwe oogen,
 Als een onwrikbre rots door stormen, wordt bewoogen.
 Zyn Majesteit gebeurt door uwe hant, het geen
 Van Nemezis eertyts afeifte met gebeên
 De groote Vader van den grootsten Alexander,
 Dat zy toch eens, na zo veel zegens, op malkander
 Gestapelt, geeven wilde een weinig tegenspoet.
 O loflyk teeken van een Vorstelyk gemoet,
 't Geen merkt hoe lichtelyk een Koning, te vermetel
 Entopzwaar door 't Geluk, kan buit'len van zyn zetel!
 Vaar wel dan Orleans, wees moedig, op uw groot
 Doch wankelbaar geluk: wy zullen op de vloot
 Der Admiraaalen, door de Middellantfche baaren,
 Met beter oorlogskans naar Kagliari vaaren.
 Twee Temmers van de Zee Helt Leake en Waffenaar
 Doen in een dagh drie vier de wond'ren van een jaar;
 Zy werpen naauwelyks een weinig gloënde bommen,
 Of zien zich op 't gefchal van 't Volk verwellekommen.
 Sardinië loopt uit, en reikhalft op het frant,
 Om, onder het gegalm van iö, zyne hant,
 Niet als Filippus maar Vorst Karels onderdaanen,
 Te kussen, en van vreucht te natten met zyn traanen.
 Juich vry Sardinië, dat deer'lyk hebt gezucht,
 Wanneer de Fransfche pest uw ongezonde lucht
 Veel meer vergiftigde, dan 's aardtryks zwaveldampen:
 Dus ging u Napels voor, en worstelde uit zyn rampen,
 Dur streeft Stanhope ook in de haven van Mahon,
 Die Britfche Perzeus, trots op zyn Bellerofon
 Aanstuiwend, klinkt vol moet Minorkaas boejen stukken.
 Dus zie ik eind'lyk ook Sicilje nederbukken,
 Daar Mulciber en zyn Cikloopen, grof van leên,

In Etnaas duistere finits hunne eige kluifsters sineên.
 Dus zie 'k Filip eerlang van Spanjes rykstroon slingeren,
 De ryken druipen hem als water door de vingeren.

Engy, Sardinische Melinte, zet nu vry
 En zorgeloos weêrom uw kleene zeiltjes by,
 Werp weer uw want uit in de Middelantsche golven:
 Nu zal uw eelfte vangft geen hongerigewolven
 Ten doel staan, u meer waart dan glinfrend Esmerout,
 Waar me gy Galatè, uw teder Nimfje, zoudt
 Verschalken, Galatè in 't quikste van haar' jaaren,
 Zovlug als 't zeeschuim zelfs, zo dertel als de baaren.
 Ga, brei uw netten weêr, haar orgelkeeltje zal,
 Het is des Konings gunft, door aangenaam geschal
 Uw werk doen spoeden, en den blyden weêrgalm leeren
 Vorst Karels; Karels naam, dien alle tongen eeren.

Wyl de Tireensche zee dus vrolyk spelemeit,
 Leeft noch de helderoem en oude dapperheit
 Van Viktor, die vol moet, langs Hemelhooge rotfen
 Een heirweg baanende, de Lelimacht durft trotsfen
 In 't Daufiné, daar hy zyn zegetekens plant:
 Dus zag men Hannibal, op zynen Olifant
 Grootmoedig zwaajende den heirbyl, heene rukken
 Langs 't Alpische gebergte, om Roome t'onderdrukken.
 Vorst Viktor, voegende by krygsdeucht schrand're list.
 Waar door hy helt Villars zo menigmaal vergift,
 Slaat, na veel marschen, na veel valsche dreigementen,
 Op 't onvoorzienft, voor 't sterk Exiles, zynetenten
 En veltmortieren neer, 't welk, schrikkende den gloet
 Der stormen uit te staan, hem ned'rig valt te voet.
 Dus moeten Sint Louis, en La Perouze buigen.
 Dus zult gy zynen roem alle eeuwen door getuigen,
 O Fenestrelles, die, gelyk een bliksemvuur,
 Geweldig nederstortte op uw gevreesden muur,
 Dat alles kraakte, en door 't rammeien spatte in duigen.
 De Franssche Marschalk moest uw nederlaag getuigen.
 Gelyk een winterwolf, die met bebloeden tant

't Gestoole Velthoen dreigt in 't hong'rig ingewant
 Te sling'ren, onvoorziens een Arent neer hoort stryken,
 Die hem den prooi ontrukkt, en deerlyk na laat kyken,
 Daar hy vast in het bosch te gaff gaat op zyn buit,
 Terwyl de rover, met een schrikkellyk geluit,
 Door honger uitgeteert, de bergen vult en dalen.
 Dus ziet Villars vol spyt Helt Viktor zegepraalen
 Met zyn gewonnen buit, daar hy zyn standert plant.
 Hoe past de Veltheersstat in uwe rechthant,
 Savooische Wapengodt, gelyk Jupyn de donder!
 Vergeef m', o Vorst, zo ik my niet genoeg verwonder,
 Wanneer gy toefchiet op uw Vyant als een leeuw,
 En zyt in heldenmoet een Cezar onzer eeuw.

Dus zou myn zegetoon uw krygsdeucht verder melden,
 Moest niet myn Zangheldin de Nederlantsche Helden
 Begroeten, daar Godt Mars, tot moort en brant gewent,
 Twee wolven in 't gareel des oorlogswagen ment (ren,
 Langs 't ruime luchtspoor, en, door hoop van Lauwerblaâ-
 Zyn voesterlingen voert in 't barnen der gevaaren.

De goude Titan gloeide op d'inkarnaate koets
 In 't brandend Leeuwsgesternte, als 't Franssche heir, vol
 moets

Op 't Veltheerschap van Vorst Bourgonje en Berri, beide
 Gesprooten uit den stam van Frankryk, zich bereidde
 In Vlaanderen een kans te waagen, om zyn roem,
 Verwelkt, gelyk de glans van zyne Lelibloem,
 Weêr te doen schitteren met levendige kleuren.
 Dus rukt men voort naar Gent, het welk de ruime deuren
 Der opgekochte poort verraad'lings openzet,
 Is dit uw oorlogsdeucht, waarom dan 't staal gewet,
 Onedelmoedige? zoudt gy wel durven waanen,
 Dat gy u door verraat een zegeweg zult baanen?
 Zag Furius eens op, de dapp're Furius,
 Hoe scholdt hy uw bedryf, die nimmermeer aldus
 Den ringmuur innam der Faliscen, maar met slagen,
 Ten spot der Borgery, den schelm liet binnen jaagen,

Die zyn geboortestad wou goddeloos verraân.
 Hoe zal de wraak eerlang u in het aanzicht slaan
 Driewerf vermeetele, gaat heen, doet Brugge bukken,
 Dwingt Plaffendaal, het zal u voor een tyt gelukken,
 Blaakt, rooït, en brantschat in het weerloos Kadzant,
 Daar d'uitgebrande boer moet doolen achter 't lant,
 Met wyfen kinderen, terwyl de stulpen rooken.
 En gy, meinedig Gent, denk niet, dat g'ongewrooken
 Den hoogen Bontgenoot belachen zult, ó neen
 Geboore muitenaars, de strop, die u voorheen
 Devyde Karel gaf, om 't muiten en misgrypen
 Aan zyne Majesteit, zal u de strot toenypen.
 Hoe dorst gy zulks bestaan ontaarde borgery?
 Wyl onze Alcides waakt voor Karels heerichappy,
 De groote Malbouroug, die, bloozende van toren,
 By 't oorlogsrecht van Mars reets heeft uw strafgezwooren.
 Maar zwyg myn Zangeres, wie schrikt niet voor 't verraat?
 Ik zie den blyden dagh gekoomen, dat het quaat
 Zyn meester loonen zal. Laat ons veel liever zingen;
 Hoe Vorst Bourgonje, met zyn leger, zoekt te dwingen
 't Onzag'lyk Audenaarde. O reukeloos bestaan!
 Gy gryze Watergodt, gy Schelde zaagt het aan,
 En dorst uw biezekruin naauw uit uw golven steeken,
 Gy zaagt den Bontgenoot, noch nooit in moet bezweken,
 Het staal ontblooten, en, voortrukkende, gelyk
 De stormen langs uw vloet, de macht van Lodewyk
 Aantasten, dat alom de hooge heuvels klonken
 Van 't vrees'lyk krygsalarm, gy zaagt de heete vonken
 Opstuiven naar de lucht, en, voor den duïstren nacht,
 Een deel van 't Fransche heir door 't scherpe staal geslacht.
 O Febus, die 't heel al verligt met goude straalen,
 Trof u de schrik dan zo der lociende metaalen,
 Dat gy uw vierspan, langs de heirbaan van de lucht
 Aanzweêpende, zo snel gelyk een arentsvlucht,
 Als of de werelt schokte in duigen uit haare assen,
 Vooroverstruikelde in Neptuinus zoute plassen.

Hoe loofde u Vrankryks macht, doortintelende Zon,
 Die, door de gunst des nachts, ten deele ontvluchten kon
 Het alverteerend vuur der dappere Oorlogsgoden,
 Die, vechtende in den mist der duisterheit, noch dooden
 En vleugelen, die zy ontdekken by het licht
 Der oorlogsfakkel, hun geslingert in 't gezicht.
 Hoe zwol uw zilv're plas, door 't driftig nederstroomen
 Der bloetrivieren, langs uw schaduwryke zoomen,
 O Schelde, toen gy zaagt Vorst Marlbourg en Eugeen
 Op bekkeneelen en verslaage rompen treên,
 En Ouwkerk, zo jong van moet, als grys van haaren,
 Zyn dappre Bataviërs in 't nypen der gevaaren
 Aanvoeren. Maar helaas befaamde Watervorst
 Hoe schuidt g' uw achtbaar hoofd! hoe zucht gy uit de borst!
 Daar gy Grootvader ziet naar groene Lauwren streeven,
 Voor 't lieve Vaderlant, waar voor hy lyfen leeven
 Te pande stelt, terwyl hy waggelt in den zaal
 Door hoogen ouderdom, en met een zwakketaal
 Zyn' kinders noopende, niet schroomt voor uit te rennen.
 Ach roept g', ach Nederlant, op onbezweeke pennen
 Der Faam door 't zwerk gevoert, om zo veel zegepraal,
 Schrei beide uwe oogen uit, ja schreit vry altemaal,
 Die ed'le Deucht bemint in afgeleefde jaaren.
 Ik zie uw braaven Helt, zo veel krygsgevaaren
 Ontworstelt, eindelyk, als een Vespaziaan
 Al staande, veel te vroeg zyn sterflot ondergaan:
 Eer 't jaar ten einde loopt met Vrankryks nederlaagen.
 Maar Nestor onzer eeuw, ach was 't het welbehaagen
 Van Jupiter, dat gy, ten dienst van 't Vaderlant,
 Zo lang den legerstaf mocht voeren in uw hant,
 Tot eens de goude Vrede, uit 's Hemels hooge zaalen,
 Gelyk de Lentezon, op aarde neer quam dalen:
 Tot gy in Vrede storf, en plaatste, ontzach'lyk helt,
 By Ariadnes kroon uw zwaart aan 't starrevelt. (gen
 Terwyl verdwynt de nacht, en 't pluimgediert, voor 't daa-
 In 't lommerboichgewekt, begroet den morgenwagen
 Met

Met duizend gorgeltjes, gemengelt onder een,
 En daar de glorizon van Vrankryk gift'ren schein,
 Blinkt nu geen straaltje meer. Maar 't heir der dapp're hel-
 Regt zegetekens op in d' Audenaardsche velden, (den,
 En heft geen moortkreet meer, maar een triomfgeschal.
 Dit moedigt Prins Eugene, die, als een waterval
 Den Franfchman met zyn' macht komt storten op de lenden,
 Hy rukt naar Ryffel toe, met d'Oostenrykfe benden,
 Die trotsfe hoofstادت van Fransch Vlaand'ren, door haar
 En sterkte, en rykdom in Europa hoog geacht, (pracht
 Zo ziet men hoe de Deucht, nooit in gevaar verlegen,
 Zich baant een glorispoor, door d'aldersteilste wegen.
 Zo streefde eertyts vol moet Filippus dapp're Zoon,
 Met weinig Grieken, naar Darius gulden troon,
 Door Seiffenwielen en ontelb're Persiaanen.
 Bouffers ziet vast, vol spyt, van ver d'ontrolde vaanen
 Neêrplanten voor de stadt. Het grimmelt 'er rontom.
 Hier dringt de schop in d'aardt, daar hakt men bosschen om,
 Tot pallissaden en gevreesde batteryen:
 Hier monstert men het volk, aan deeze en gintsche zyen
 Voert men het grof kanon op zyne affuiten aan:
 Daar ziet men honderden van legerwagens staan,
 Vol krygsbehoefte, tot een zwaar beleg van noden.
 Dus vordert d'arbeit, door 't gezag der Legergoden
 Eugene, en Frizo, die, in zyne jonglingfchap
 Den dapp'ren Kazimier navolgende op den trap
 Der Helden, als een telg uit Nassaus ed'le looten,
 Zich waardig maakt den stam, waar uit hy is gesprooten.
 En gy, die d'oorlogsdaân van Roome en Griekenlant
 Verftuiven doedt, als kaf, door uwe rechtehant,
 Manhafte Eugenius, Euroopas grootste wonder,
 Jupyn werpt boven 't zwerk, gy hier op aardt den donder
 Uit uw metaale vuist, geen donder, als wel eer
 Op Elis Koop're brug gezwaait, den Opperheer
 Vermetel trotzen dorft, in 's hemels blaauwe tranffen;
 Maar, die door zynen gloet het machtig heir der Franffen

Verfinelten doedt, als wasch voor 't brandend zonnevlic.
 Vergun m', o edel Helt, dat ik op myne lier
 Uwe edelmoedigheid en krygsdeucht mag betuigen,
 Met meerder arbeit, dan Mantynsche byën zuigen
 Den zuiv'ren honigdauw, uit tym en roozeblaân:
 Schoon gy verdiende, dat een Itaaljaansche zwaan,
 Klapwiekende in de lucht, uw grooten naam liet hooren,
 Een naam, die tyt noch nyt in eeuwigheit zal smooren.

Kalliope, wel aan, zing deezen oorlogshelt
 In 't midden van de vlam, die 't vreeselyk geweld
 Uit koop're kaaken blaast, terwyl hy, niet te sluiten,
 De Franffen wegdryft, uit rondeelen en reduiten.
 Ach zege veel te duur gewonnen met het bloet
 Des grooten Veltheers, die, te reukeloos van moet,
 In 't uiterste gevaar tracht verder door te booren!
 De kogels gonzen hem by duizende om zyne ooren.
 Te moedige oorlogshelt, hoe kampt gy met de doot!
 Ei spaar uw leeven voor den hoogen bontgenoot,
 Ei wacht uw waarde kruin, de gloet mocht uw' lauwricken
 Verzengen, denkt gy niet, hoe meest de bliksemvieren
 De hoogste Ceders slaan. Ach onbezweeke Eugeen!
 Daar snort een kogel door uw gouden hellem heen,
 En treft uw waardig hooft, waar uit het bloet komt stroom-

men,
 Als 't water uit de kloof der bergen, langs de zoomen
 Der zilv're Deule; die, al zuchtende, ter sluik
 Dit dierbaar purper vangt in haar kristalle kruik,
 Waar in zy 't stroomkleet doopt, dat, leliwit voorheenen,
 Den gloet van Tirus tart. Nu ziet men ieder weenen,
 Om 't nootlot van den Helt, die echter, trots de smart
 Der hooftwonde, elk soldaat noch spreekt een moet in 't hart,
 Die, hooft voor hooft, zich zweert in 't kort te zullen wree-
 Waar na hy wel gemoet naar Meenen is geweeken, (ken:
 Daar hem de goede hulp der balfemartfeny
 Wel haast in staat herstelt, om d'opperheerschappy
 Van 't dringende beleg weêr rustig t'onderschraagen.

• Ter-

Terwyl men Ryffel dus door vreeselyke slagen
 Wil teugelen, komt Vorst Bourgonje weer te velt,
 En slaat zyn tenten neer, aan d'oever van de Scheld;
 Om, vliedende 't gevaar der openbaare stryden,
 Ons 't naderend konvooi van Brussel af te snyden.
 Dees list gelukt hem wel, en dwingt den Bontgenoot
 Met arbeit en gevaar, den montkoff kruut en loot,
 Van 't sterk Ostende, voor ons leger aan te brengen,
 Indien de Graaf la Mot dees toevoer wil gehengen;
 Hy valt op Woudenburg, dien braaven krygsvoocht aan,
 Die, leidende 't konvooi, niet schroomt te wederstaan
 Den sellen overval van twintig duizend mannen,
 Die, vierwerf afgekeert, weer vierwerf saamen spannen,
 En hun gefnuikte kracht herhaalen als verwoet,
 't Is, of zy telkens weer herryzen uit hun bloet,
 Als eer 't gewapend volk uit Kadmus draaketanden;
 Wylzy, by duizenden, gefabelt door de handen
 Van Brit en Batavier, neertuim'len uit den zaal,
 Die eind'lyk, in 't gezicht van 't ned'rig Wynendaal,
 Maar zeven duizend sterk de vyandlyke schaaren,
 Gebrantmerkt op hun rug, met palmen om hun' haaren
 Wegstormen uit het velt. O onuitwisch'bre schant
 Voor Lodewyk! hem valt de scepter uit zyn hant
 Op zulk een droeve maar. Waar zyn zy nu gebleeven,
 Door wien hy wierdt ten top der slerflykheit verheeven,
 Toen hy de werelt zocht te draajen op zyn duim?
 De schrik is in zyn heir, het vlucht als 't lichte schuim,
 Dat langs de stranden stuit, gedreeven door de winden.
 Dat tuig Vendome, die den strot ons toe wou binden
 Door zwarten hongersnoodt, wanneer hy, trots en prat
 Op zyn voorgaanden roem, zyn heir begraaven hadt
 By Oudenburg: die Prins kan zelf getuigen weezen:
 Hoe hy, op het gerucht van Marlbourgs komst, vol vreezen,
 De dyken doorsteekt, en, in 't donkerst van den nacht
 Wegdruipende, den storm niet op zyn' schanssen wacht.
 Alleen moet hy zich zelf vernoegen, d'aarde wallen

Van 't weêrloos Leffingen geweldig t'overvallen,
 't Welk noch een korten tyt zyn stormen uit kan staan,
 Doch eind'lyk nederbuigt. Nu kunt gy hooger gaan
 Vendome op zulk een roem, gy hebt om stof gestreden.
 Maar hoor, hoor eens de Faam door d'omgelcege steden
 Trompetten: hoe Boufiers eens eindelyk de stad,
 Drie maanden achter een door stormen afgemat,
 Heeft opgegeeven aan de wakk're Bontgenooten.
 Daar legt die trotse vest van Lodewyk den grooten,
 Het machtig Ryffel, voor de voeten van Eugeen,
 Gy nevels voor de zon, die over Vrankryk scheen,
 O oorlogswonderen, o bloem der Generaalen!
 Vlecht wyngaatskranssen om de monden der metaalen,
 En hellemkammen, gy verwint op Bacchus feest;
 Hy wierdt voor deezen ook de werelt door gevrees't,
 Wanneer hy, zwaaiende de bloedige oorlogsvaanen,
 De handen kluisterde der strybaare Indiaanen,
 En sloeg Deriades met zyne wyngaatspeer,
 Voor 't bloeiende gareel des zegewagen neêr,
 Ja Helden wilt de Goôn voor zulk een krygsheil looven,
 Ik zie reets; hoe g'in 't kort uw arbeit streeft te boven,
 Als gy de poorten van 't Kasteel zult binnen gaan.
 Eerst moet Helt Marlbouroug Vorst Maximiliaan
 Wegstormen, daar hy trots zyn gloênde bliksemvuuren
 Reets van de bergen werpt op Bruffels hooge muuren.
 Hy rukt zyn macht by een, en, door een zwaaren mist
 Begunstigt, komt gezint, eert't eens de vyant wist,
 Aan d'oever van de Scheld. Fluks vlucht het heir der Frans-
 Als bloode dassen, uit hunne opgeworpe schanssen. (sen,
 Maar Marlbourg volgt hen op de hiel en even vlug,
 En klinkt zyn glinstrend staal van acht'ren in hun rug.
 Hoe trilt het angstig hart van Beieren, op 't hooren
 Van zulk een zwaaren ramp! driewerf treet hy vol toren
 Zyn heirbyl met den voet, en vliegt, met groot geluit,
 Als een verwoede Leeu, de hooge velkten uit,
 Daar hy in 't spits van 't heir voor uitrukt naar de wallen

Van

Van 't moedig Brussel, dat, geweldig aangevallen,
 De stormen negenmaal verydelt. Vluchten wy,
 Roept Maximiliaan, de vyant is naar by,
 Myn helden, ach vergeefs ter slachtbank hier gedreeven.
 Zo vlucht een torteltje van d'olmen, om zyn leeven
 Te bergen, als het maar het alderminst gerucht
 Der haviksvleugelen hoort gieren door de lucht.
 Nu juicht ons Vaderlant, nu galmen bosch en beeken,
 De vyant is vol schrik van Brussel weg geweeken:
 Myn Zangninf volgt dien toon, en pryst uw heldenmoet,
 O Vaders van den Staat, gy waagde u in den gloet
 Der ys're kogelen, en barstende granaaten,
 Terwyl uw achtbaarheid de borgers en soldaaten
 Aanspoorde tot hun plicht. En gy, onwrikbaar Helt,
 O edele Paskal, hoe kneusde gy 't geweld
 Op uwen beukelaar! men zal uw lof verhaalen,
 Zo lang de muurkroon zal op 't hooft der Helden praalen.
 't Is Brussel niet alleen dat door uw dapp're hant
 Geredt is, maar Bouflers, door uwen tegenstant,
 Ruimt Ryffels sterk Kasteel voor 't heir der Adelaaren.

Hier hadt myn Kallioop gezweegen, en haar' sjaaren
 Gehangen aan den want, zo niet Brittanjes Eer
 Degroote Marlbouroug, ten trots van 't winterweer,
 De Gentsche monsters in hun muithol quam bespringen.
 Beeft nu rampzaalige, men zal uw hoogmoet dwingen,
 De vuurgloet slingert reets uw' daken op den gront,
 Uw wyde muurbres gaapt, gelyk de duist're mont
 Van Plutoos jammerkolk: men zal in 't kort u toonen,
 Wat straf zy waardig zyn, die Vorsten durven hoonen.
 Ja Bontgenooten heft een zegetoon, ziet daar
 Myn profesy vervult voor 't einde van het jaar:
 De stadtsvoogt, vreezende den fellen bliksemringer,
 Wykt uit de vesten voor Brittanjes stedewinger.

Al lang genoeg, uw toon verveelt het keurig oor,
 Vemeet'le Zangeres, laat grooter Dichters, door
 Apolloos geest ontfonkt, den lof der Helden maalen.

Zo stelt een krekkel zich by schelle nachtegaalen
 Een schorre rave by een witgepluimden zwaan.
 Neen 't past ons beter, met een beukestar gelaan,
 Veltdeuntjes voor de jeucht te zingen langs de wegen:
 Apol was zelf eertyts tot herderszang geneegen,
 * Toen hy, omhangen met een geitevelle py,
 Een veltfluit handelde in Neffeensche Lantvoogdy.
 Vaart wel dan Helden, wint noch meerder glorikroonen,
 Verdedigt Karels recht, werpt Flip van Spanjestroonen;
 Tot dat gy eind'lyk, na dit gloriryk bedryf,
 Verwifelt den laurier voor Pallas vredeolyf.

** Hoc distichon pag: 45. occurrens, & hisce propter nimiam
 festinationem currenti calamo injunctum, candidi lectoris ve-
 niam facile impetraturum sperat.*

DE
 T E M P E L
 VAN
 S A T U R N U S,
 VERBEELENDE
 DEN
 O O R L O G S R O E M
 DER
 B O N T G E N O O T E N
 VAN DEN
 J A A R E M D C C I X.

*Aspice qui coëant populi, quæ moenia clausis
 Ferrum acuant portis. VIRG.*

Z Ag eer Halcione den Droomgodt, bleek van kaaken,
 In Ceix droeven schyn de marm're bedtspondt naa-
 ken,
 Terwyl hy op een wrak geslingert wierdt in Zee:
 Myn' Vaderlanders is 't dan wonder? dat ik mee
 (Schoon weinige geloof aan herffenbeelden geeven)
 In myne sluimering de Waarheit naar het leeven

Zag

Zag door d'Ervarentheit op 't konftaf' reel gemaalt
 Dat Leevensuurtje, door het Godendom bepaalt,
 Wordt immers maar van ons al droomende verfleeten:
 Dus zal myn Klièd u de Heldendeucht doen weeten,
 Die gantsch Euroop vervult met een triomfgefchal.
 Omtrent een zilv'ren froom, in een vermaak'lyk dal,
 Een froom, die eeuwig van de bergen zyne baaren
 Afwentelt, rylt een kerk, voor meenig duizent jaaren
 Uit blaauw arduin gebout en blinkend marmerfteen.
 Hier wierd ik ingeleit door eene Maacht, naar 't fcheen,
 Een kuifche Priefteres der heilige Veflaalen:
 Men zag iets goddelyks uit d'achtbaare oogen ftraalen,
 Zy hielt een bundel met penfeelen in haar hant,
 En aan haar zyde hing met een fatynen bant,
 Eene elpenbeene harp. Tree wiegy zyt? tree binnen,
 Dus fprak zy, volg my een van d'outfte der Godinnen,
 De gryze Ervarentheit de Dochter van den Tyt,
 Wien van des Werelts wieg dees Tempel is gewyt:
 De zuiv're Waarheit is myn' Zuster, myn' koleuren
 Ontdekken alles, wat op aarde moest gebeuren:
 Ik lach met d'ydelheit der Mefchen wichlary,
 Mits ik zo vaak doe zien; hoe zeer hun profecy
 En losfe giffingen veranderen in logen.
 Dus fprak zy naauwlyks, of twee koopre deuren vloogen
 Van haare grend'len af, en toonden aan 't gezicht
 Een kerkzaal, voor wiens konft het hof van Febus zwicht.
 Saturnus zit aan 't eint, met achtb're gryze haaren,
 Daar hy zyn' Kinders vreet de Dagen, Maanden, Jaaren,
 En, walgend van den brok, weer uit braakt met geweld:
 Terwyl zyn' rechte vuift een fcherpe feiffen knelt,
 Die alles neermaait, dat op aarde is fchoon te rekenen.
 De dwarfe gordel, met zyn twalef hemeltekenen;
 Omvat een ronden kloot met ftarren ingeleit,
 Een rontgekrulde Slang, het beelt der Eeuwigheit,
 Sluit den tweehoofdigen Ontfluiters van de tyden
 In zynen cirkel op. De zaal aan alle zyden

Toont;

Toont; hoe des werelts roem, gelyk een rook, verdwynt:
 Alleen de goude Deucht, op aardt bestendig, schynt
 Op 't keurig konstpaneel met groene lauwerbladen,
 Wyl d'ondeucht, strenggeboeit, de goude zegeraden
 Al aarfelende volgt. 'k Zal sprak d'ervaare Maacht
 De dapp're heldendaan, waar van Europa waacht,
 Den Oorlogsgodt ten prys (zo gy nieuwsgierige ooren
 Wilt leenen aan 't gezang) doen op myn citer hooren.

O gryze Vader der onsterfelyke Goôn
 Saturnus! (dus verhief de Maacht haar heldetoon)
 Hoe glinsterde de Deucht, in d'oude goude dagen,
 Toen d'eerstgevormde mensch u zag den scepter draagen,
 Toen 't al van honig vloeide en ryken overvloet,
 Deblanke Deucht, helaas, vertreeden met den voet;
 Zo ras Jupyn, die naar de Hemelkroon dorst streeven,
 U hadt in 't duister hol des afgronts neêrgedreeven,
 Wat heeft de Heerszucht sint al gruwlen uitgerecht!
 Wat trotseryken zyn door haar in d'afsch gelegd!
 Hoe druipt die booze pest, in welbestierde Staaten,
 Van 't laauvergoote bloet der zuchtende Onderzaaten!
 Dat tuige Lodewyk, die, als Filippus Zoon,
 't Gebiet der wereltkring wou hechten aan zyn kroon,
 Om als eene aardtsche zon op Vrankryks troon te blinken,
 Maar die zyn hoogmoet ziet ter aarde nederklinken,
 Door d'onverwonne vuist der Helledapperheit.
 O Speelpop van 't geval, gezweept Majesteit!
 Die Lodewyk niet meer, die eertyts aangebeden
 Den Vrede schenken kon aan d'aardtsche mogentheden;
 Maar die van 't zegenryk Brittanje en Nederlant
 Het woedend oorlogsvuur, dat op uw grenzen brant,
 En tot in 't binnenst van uw ryk dreicht door te breeken,
 In weêrwil van Anjou, demoedig af komt sineeken.
 Maar d'alverquikb're Maacht, de zuiv're Vree verlaat
 De wolken niet zo licht, daar zy spansecren gaat
 In 't gout en hemelsblau, beslonkert van de straalen
 Der ongenaakb're Zon, zo lang men in de zaalen

Van

Van 't Koningklyk paleis Verzailles, tot den troon
Der Majesteit, vergunt den toegang aan Belloon.

Men zeit, en 't wordt geloofd van ieder, hoe die wreede,
Zoras zy hoorde, dat haar vyandin de Vrede
Van elk wierdt aangebeên, met een verwoeden zin,
Gelyk een bliksem vloog de Franfche raatzaal in;
Zy flingerde de toorts des oorlogs heene en weder,
Het purper bloet liep langs 't befineurde krygskleet neder,
Het faamgeklitfte hair verbeelde 't flangenhooft
Op Pallas fchilt gemaalt. 'k Hadt nimmermeer geloofd,
Dus fpak z', o Majesteit, dat u het fier Germanje
In 't einde ontrukken zou den fcepterftaf van Spanje,
Dat gy, als Kolchos draak al fluiim'rende door kracht
Van 't helfche toverkruit, zo licht de goude vacht
Van 't machtige Peru ten roof zoudt overgeeven.
Hoe zou uw glori, ter onfterf'lykheit verheeven,
Uw glori, die u reets een zetel openhout,
Daar Cezars, Hannibals, en Scipioos, uit gout
En blinkend Paarlemoer, gewyden Nektar drinken,
Na zulk een laffe daat ten afgront nederzinken!
Neen Majesteit gedenk uwe oude heldedaân,
Toeng', als een halve Godt, bekranft met lauwerblaân,
Op 't briefchend legerros de macht der Nederlanden
Omvoerde in zegepraal, en ketende aan uw' banden.
Zou dan, o groote Vorft, een kleene tegenspoet
In uw ftantvafte ziel dien grooten oorlogsmoet
Geheel verdwynen doen? Ik zie hoe weer na deezen
U 't omgedraait Fortuin met vriendelyker weezen
Toelachen zal. Het heir der Portugeefche kroon,
Is reets lafhartig voor uw Legermacht gevloôn,
Ten fpyt van Gallowai, wiens dappere Soldaaten,
In 't nypen van den noodt zo fchandelyk verlaaten,
Vermoort zyn door het ftaal der woedende overmacht.
Delg uit, o Majesteit, detrotsheit, die zich tracht,
Gefterkt door vreemde hulp, op Spanjes troon te zetten.
'k Zal, onder 't dreunen van de koop're veltrompetten,

Weêr

Weêr blaazen in uw heir zyn ouden heldenaart.

'k Zal vechtende in het spits het scherpgewette zwaart
Zelf klinken door den nek der trotse Bontgenooten,
Zo bloei de glori weêr van Lodewyk den grooten.

Hier zweeg ze naauwelyks, of d'algemeeneraat
Boog neder voor Belloon: men speurde in elks gelaat
Een nieuwen lust, om weer het krygsgebiet t'aanvaarden,
Men sprak nu langer van geen Vrede, maar van zwaarden,
Geplumde helmen, en bezwangert velmetaal.
De gryze Majesteit neemt zelf een goude schaal,
Met muskadellebloet ter kimme vol geschonken,
En zeggende, zo wordt des vyants bloet gedronken
Van 't dorstend aardtryk, zet den wynkroes aan zyn mont;
De Prinssen volgen hem eerbiedig in het ront,
En elk zweert by Belloon zyn goet en bloet te waagen.

De Faam hadt dit in kort de wolken doorgedraagen,
Daar Marlbourg en Eugene, de blikfems van Euroop,
Niet steunende op 't gevele van Vrankryk, noch de hoop
Van Vrede, moedigen hun' vliegende oorlogsoorloffen:
Zy beide ontzach'lyk, door hun' witte vederboffen,
En zilv're wapenen, zo konstig als voorheen
De groote Achilles droeg aan zyne onquetsb're leên.
Dus blonken Ledaas Zoons in d'opgepronkten zadel,
Als held're starren by den Griekenlantfchen adel
In keurig krygsfieraat en heldendaaden uit.
Zy hooren naauwelyks Vorst Lodewyks besluit,
Of rukken 't heir by een uit d'omgeleegte steden,
Dat heir, dat Vrankryk durft zo moedig tegen treden.
Daar vloejen duizenden te saamen in het velt,
Elk schynt een Herkules, een temmer van 't geweld,
Een Zeeklip tegens storm en blikfems opgewaffen.
Hier ziet men 't voetvolk op zyn Veltheers order passen:
Daar draaft de ruitery van Batavier en Brit
Op 't moedig oorlogspaart, dat schuimbekt op 't gebit,
En wentelt, als een schim, dan hier, dan gints gevloogen,
Het opgeworpe stof den Ruiters in zyne oogen.

Apollo spiegelt zich in 't glinft'rend kryggeweer ,
 Zo menigmaal gefcherpt tot glori van zyn heer
 Op fteege nekken en gekloofde bekkeneelen.
 De wiltzang van het wout moet zwygen op het speelen
 Der Veltfchalmeien , die haar zoeten toon alom
 Vermengen met trompet en zilv're keteltrom.
 Dus moedig ftaat het heir , om , met eenpaar'ge zinnen ,
 Te sneuvelen in 't velt , of weder t'overwinnen.

Villars , wien Vrankryk hadt betrouwt het krygsgezag ,
 Klonk naauwlyks dit in 't oor , gelyk een donderflag ,
 Of riep , geheel verbaaft : voort mannen , wilt niet wachten ,
 Werpt aarde fchanffen op , graaft ondoorwaad'bre grachten ,
 De Vyant rukt zyn volk reets yverig by een.
 Hy zal in korten tyt ons naderen. Eugene
 Brant reets van ongedult , ik ken hem , om te vechten.
 Onedle fteunt gy dan zo weinig op uw knechten ,
 Zo weinig op uw deucht , en eige heldedaân ,
 Dat gy lat hartig nooit in 't open velt durft ftaan ,
 Maar achter 't bolwerk fchuilt , beplant met velmetaalen.
 Gy fchuuwt de dapperheit , als d'Uil de Zonneftraalen.
 Uwe edelmoedigheid blonk fchoonder , groote Man ,
 O Cincinnatus , dien , om uwe deuchden van
 Den armen ploeg gehaalt , de laft wierdt opgedraagen ,
 Om 't groejende gebiet van Rome t'onderfchraagen ;
 Gy , achtende gehoont Gradivus Majefteit ,
 Dorft wel Minutius van d'edle waardigheit
 Des Burgermeefterfchaps om zyne lafheit'boenen ,
 Died'arentfanders , en talryke Legioenen ,
 Met aarde wallen tot zyn fchande omfingelen liet.

Dus doedt het moedig heir der Bontgenooten niet ,
 O neen , men laat Villars , begraaven tot de lippen ,
 Zich vleien , dat hy nu hun flagz waart zal ontglippen ,
 Men haalt in 't krieken van den zomermorgenftont
 Met een gewenfchte spoet de tenten uit den gront ,
 En wraakende 't gedreun van veltklaroen en trommen ,
 Trekt van zyn legerplaats , heel ftill in vier kolommen.

Den vlakken lantweg op: al 't oorlogstuig gelaân
 Op legerwagens en 't kanon volgt achter aan,
 Terwyl de Nimfen en Stroomgoden opgetoogen
 Al bevende dien tocht naspeuren met hunne oogen.

By Henegouwen ryft, in Vlaanderens gebiet,
 Eene oude en sterke ftadt, waar door de Schelde vliet;
 Het prachtig Doornik, trots op hemelhooge wallen,
 En een onwin'lyk Slot, dat gloënde donderballen
 En ftorrembokken kneuft, op zyn onwrik'ren muur,
 d'Inwoonders roemen by den Vlaamfchen nagebuur,
 Hoe eer een krygsknecht van Hoftilius uit Romén,
 Hun vefting heeft geficht omtrent dees' zil're ftroomén.
 Hier rukken onverwacht de Bontgenooten voor.
 d'Alarmklaroen dreunt voort den Stedeling in't oor;
 De Veltheers deelen voor de dapp're Regimenten
 Quartieren om de ftadt: men plant de legertenten
 Met arbeit in den gront. Hier trekt het hygènd ros,
 Op 't klateren der zweep, kanon en donderbos.
 Daar vloekt een ruuw Soldaat, gelaaden met zyn fnaphaan,
 Op d'arbeit van den Boer, die dagelyks moet fchrap ftaan,
 Om, wyl hem tappelings het zweet druïpt langs zyn baart,
 Met fchop en ys're graaf, uit vette klei en aardt,
 Tot dekking van 't beleg, den ringwal op te maaken.
 Gints rukt men op den gront de hinderlyke daken.
 De lucht weergalmt den flag der bylen, die 't geboomt
 Omwerpen, daar noch korts de fteejeucht onbefchroomt,
 Op 't hemelfch luchtmuzyk der fchelle nachtegaalen
 Verlekkert, af en aan liep dertelen en dwaalen.
 Het krielt 'er om de ftadt, gelyk 't by zomertyt
 In Chloris luftprieel van byén, die met vlyt
 Al brommende dan uit dan in de korven zweeven,
 Men ziet 'er duizende aan ontlooke bloemen kleeven,
 En lekken morgendaau en honig van de blaân,
 Terwyl 'er duizende, met roozegeur gelaân,
 Van 't fchittrend bloemtapyt weerkeeren naar hun wooning,
 Om, onder het beftier van hun' gekooren Koning,

Deraaten te voorzien met honiglekkerny.
 Gy, die de vlerken snuikt van Vrankryks heerschappy,
 Van Lottum, Schuilenburg, en Fagel, uitgekooren
 Tot zulk een zwaar beleg, de Steevoocht, op den toren
 Der ingesloote stadt geklommen, om alom
 Uw' bendent' overzien, stont van verbaastheit stom,
 Toen hy u draaven zag met d'and're Kolonellen,
 Alle oorlogshelden, die hun' leeven minder stellen
 Als 't heil van 't vaderlant. Ach, zucht hy, ben ik dan
 Zo lang van 't Godendom bewaart, ik oude man,
 Dat my dus onverwacht de Vyant moest bespringen!
 't Ontbreekt myn' Vestingen aan krygsbezettingen,
 Myn wapenhuis aan loot, myn korenschuur aan graan.
 Zal dan de bliksem in dees' kerkgewelven slaan,
 En tempelbeelden en gewyde altaaren zengen!
 En zal ik, al te zwak tot tegenweer, gehengen,
 Dat, na een korten tyt, des vyants heir te paart
 De bressen intrekt, met het uitgetooge zwaart,
 Met lauwertakken en ontrolde Leeuwsbanieren.
 Eimoedige Villars, ei keer toch d'oorlogsvieren
 Van d'onbewaakten muur, of, zo het kan geschien,
 Laat uwe schrandre list myn stadt met volk voorzien.
 'k Zal dan gelyk een storm op onzen vyant vallen,
 En sling'ren hem by 't hair ter neder van de wallen,
 'k Zal dan in 't hevigt vuur gelyk een Hektor staan.
 O gryze stedevoocht, sprak Megrigni, die aan
 Survilles zyde stont, wat slyten wy met klachten
 Den kostelyken tyt, laat ons het stormen wachten:
 Vier duizend koppen staan gewapent op den muur,
 Om glinl'rent staal met staal, en bliksemvuur met vuur,
 Tot ons de Marschalk komt ontzetten, af te keeren.
 Ja hoop vry op ontzet, de tyt zal anders leeren,
 Verwaate Megrigni: hoc waant gy is het hooft
 Van 't Franche heir te moe, dat naauwelyks geloof,
 Dat het misleit is, en uw vesting ingeslooten?
 Juist zat de Veltheer aan den disch met d'and're Grooten,

Die onder 't avontmaal zyn moet en krygsbeleit
 Verhieven tot de lucht, toen 't hem wierdt aengezeit.
 Niet anders schrikt een hart, wanneer 't in 't spiegland water
 Geruſt te drinken ſtaat, dat onvoorziens 't geſchater
 Der jaag'ren en 't gebas van looze brakken hoort;
 Als Helt Villars, die bleek beſtorven en verſtoort
 Van tafel opſtuift, en, niet machtig zich te dwingen
 Ald'elementen vloekt, en Zee- en Hemelingen,
 d'Oranje Aurore dreef voor 't lachend morgenroot
 De ſtarren op de vlucht, en ſtrooide uit haaren ſchoot
 Narciffen, eglantiers, en ſchitterenderoozen.
 Wat haaft g', o Dageraat, aan d'oosterkim te bloezen,
 Toef ſchoone morgen toef op uw ſaffraane bedt,
 Geen Cefalus belaagt op 't honigryk Himet
 De vluggehinden meer, maar felle zwavelvieren
 En buskruitwolken, uit de gaapende mortieren
 Gedreeven, vliegen u in 't glinſterend gelaat.
 Voor Doornik is 't alarm, de felle moortkreet gaat
 Ten hemel op, gemengt met het gebries der paarden.
 Met ſtormklaroenen, en 't geklikklak van de zwaarden.
 De dapp're Schuilenburg werpt blikfems aan zyn oort;
 Terwyl van Lottum zelf zyn regimenten ſpoort
 Door eene hagelbui van ys're donderballen:
 En veltheer Fagel, trots het krygsgevaar, de wallen,
 Met ſtorremladd'ren, als een felle Lceuw, beklint,
 Die tegen wolven en onedle beeren grimt.
 Surville, Megrigni, en hun' bezettingen
 Weerſtaan den aanval fors met d'afgeſtroopte klingen,
 Geklonken in hun vuift, zy blikfemen met ſchroot,
 Uit hoornwerk en rondeel, den ſtrytbren Bontgenoot
 Van ſchanskorf, loopgraaf, en verheeve batteryen.
 Het dreunen van 't kanon vervult aan alle zyen
 Het platte lant met ſchrik. De teere Boſchnimf vlucht:
 Den geilen Satir, die den damp der buskruitlucht
 Inademt, luſt het niet haar kniſcheit te belaagen,
 Noch zich te ſchilderen, by d'opgeſchoote haagen,

Met root moerelleſap, hy denkt niet om zyn' krans
 Van pynloof, noch den rei te leiden aan den dans
 Op 't rietefluitje, neen, de Boksvoot weggeſchoolen
 Krimpt beevende als een blat in 't binnenſt' van zyn' hoolen:
 Engy, o Schelde, ſchoon uw oor zo menigmaal
 Vermoeit wierdt door 't geloei van 't gaapend velmetaal,
 Gy echter in uw hart van grooten ſchrik beneepen,
 Vloot naar uw oirſprongk toe, en liet de vlugge Schepen,
 Ten dienſte van 't beleg met oorlogſtuig gelaan,
 Tedeerlyk, door 't gebrek van uwe ſtroomen, aan
 Den modderigen gront hun' zwakke kielen ſtooten.
 Maar zie, de Hemel waakt voor 't heir der Bontgenooten:
 Thaumantiſche Iris ſpreit, op Junoos laſt, terſtont
 Haar' bonte vlerken uit omtrent den Horizont,
 Daar zy den Zeemonarch roept uit zyn' waterkolken,
 En bidt, dat hy toch voort de lichte en dunne wolken
 Verdikke, en voetzelvee, op dat het aardtryk, weêr
 Door regendaau gedrenkt, zyn' vruchtbaarheid vermeer.
 Neptuin beloofd de Maacht terſtont zyn' hulp te geeven.
 Men ziet de wolken, van alle oorden aangedreeven,
 Apolloos gouden pruik en blinkenden karos
 Aan 't Hemelsblauw gewelf beneevelen, en, los-
 Geborſten, met geweld van boven nederſchieten.
 Slagregens, ſteets hervat by vlaagen, doen de vlieten
 Opzwellen, en hoewel de Schelt niet ebben wil,
 Hy heeft weêr nats genoeg ontfangen in zyn' kil:
 De Schepen raaken vlot, en ſtuiven door de ſtroomen,
 Tot dat zy met hun' vracht voor 't blaakend Doornik koomen.
 Gy, die met Hemelzang, met bom, en ſchelle fluit
 Den goddelyken toon van Febus goude luit
 Op 't bronryk Pindus volgt, gewyde Bergkoraalen,
 Zoudt gy wel machtig zyn de ſtormen af te maalen,
 En 't perſſende geweld, dat Doornik uit moet ſtaan,
 Eer 't van den torentans de Nederlantsche vaan
 Zag waajen, in 't gezicht van Vrankryks krygsgezellen.
 Eer zoudt g' o Zuſters al' de de zilv're ſtarren tellen.

Geen Iliüm wordt hier tien jaaren afgestreên
 Door Agamemnons heir, en vestingrammen, neen,
 Na weinig wecken wordt die sterke stad gewonnen.
 Men hadt nu alles tot den laastten storm begonnen
 In 't werk te stellen. Elk soldaat met alle macht
 Brocht takkebossen aan, om in den naasten nacht
 De gracht te vullen, toen de Stedevoocht verslaagen
 Wel ziende, dat Villars 't ontzet niet durfde waagen,
 De bressen inruimde aan den wakk'ren Bontgenoot,
 En zich in 't sterk Kasteel met zyne benden sloot:
 Hier docht hy al 't geweld des vyants te verduuren.
 Na z wygt van kopere en van tichelsteen muuren,
 Van werelts wonderen, voor eeuwen lang vergaan:
 Dees muuren schynen, door het konstwerk van Vulkaan,
 Uit bliksemstraalen aan malkanderen geklonken.
 Hier onder werpt de Hel geduurig z wavelvonken
 En zwarte dampen op. Wacht dapp're Helden wacht,
 Hier rammelt Cerberus aan ketens dagh en nacht,
 En bast de schimmen aan, die Letes vloet bevaaren.
 Schrikt Bontgenooten schrikt: wien ryzen niet de haaren
 Te berge, die van ver dit vuurtooneel beschout!
 Maar neen, o Helden, neen, vergeeft myn yver, zoudt
 Gy voor Alkmenes zoon in dapperheit bez wyken,
 Wiens arm den Helhont boeide in d'onderaardtsche ryken.
 De Deucht, die 't al verwint, blyft voor geen draaiboom staan,
 De Glori spoort haar steeds met ed'le prikk'len aan.
 Geen Kurtius, de roem der Roomsche jongelingen,
 Ontziet voor 't Vaderlant den vuurkolk in te springen.
 Vaart dan o Helden voort, al staat de glori duur,
 Uw Lauwren bloeien weêr in 't midden van het vuur.
 Nu speel met my, myn harp, de bloetrol van Bellone,
 Zo yverig, opgehit tot heil der Fransche kroone.
 Zy brulde uit enk'le spyt, toen Doornik voor de macht
 Der Bontgenooten boog, en riep al woedend, lacht
 Nu vry in uwe vuist, als kon u niemant deeren,
 Vermeestele, ik zal u dien zegetoon verleeren,

Die in uw leger klinkt, ten spyt der Krygsgodin.
 Uit hadt de wreede Maacht, en slaande, dol van zin,
 Twee beeren voor haar koets, stooft door de dunne wolken
 Den Oostenwint voorby naar Heklaas sulferkolken,
 Daar gaapt de gloënde mont des jammerpoels vol schriks,
 Daar vliegt zy van haar as, en daalt naar 't duister Stix,
 Alleen met d'oorlogstoorts, en 't koper schild beladen,
 Zy hoeft geen Strantsibil, noch Venus goude bladen
 Op d'onderaardsche reis, maar op haar Godtheit fier
 Durft op den oever van den brandenden rivier
 Den ouden Charon wel begraauwen om zyn draalen,
 De veerman zag haar naauw, of spoedde in 't overhaalen,
 En groette, met ontzag, de felle Moortgodin,
 Die dagelyks zyn boot, tot onderaartsch gewin
 Van Pluto, overlaat met d'omgebrachte zielen,
 Die in den heeten oogst des oorlogs nedervielen.
 Zy stapte aan d'overzy van Flegeton aan lant,
 En liep, op 't dampig licht des onderaartschen brant,
 Langs 't duister hellepoor door duizent spook en heenen,
 Tot dat z' in 't zwarte hof van Pluto was verscheenen.
 De Koning zat 'er op zyn ys'ren helletron,
 Cipressen sierden 't hooft, om d'ebbenhoute kroon
 Gevlochten, wyl hy hielt den sleutel in zyn' handen,
 Die d'onderaardsche poort met diamante banden
 Houdt toegeslooten. Leer, ô brooze sterf'lykheit,
 Leer, hoe gemakkelyk de weg naar Pluto leit,
 Doch hoe men nimmer weer dien heirbaan op kan klimmen.
 Rechvaardige Eäkus verdoemt de booze schimmen,
 Dus scheurt een Gier het hart van Titius van een,
 Dus wentelt Sififus in eeuwigheit den steen,
 En schélmfche Ixion, vast met ketenen gebonden,
 Wordt aan het gloejend rat gepynigt om zyn zonden.
 Een beter loon geniet de Deucht in 't zalig velt,
 Daar dwaalt in 't lauwerbosch Achilles d'Oorlogshelt,
 Daar hoort men Orfeus en Muzei's saamen paaren
 Den aangenamen toon der goude cimbelnaaren.

Maar

Maar hoe? myn yver wykt van 't spoor af. Naauwlyks stont
 De krygsmacht voor den troon, of opende haar mont.
 Ogy, die Jupiter laat heerschen in de wolken,
 Terwyl gy, in den damp der onderaardsche kolken,
 Prozerpina geniet met ongeveinsde min,
 Gevreesde Pluto, zie Belloone, uw' halsvriendin,
 Komt in het schimmeryk uw trouwe en hulp verzoeken.
 Detrotsche Bontgenoot, dien 'k eewig zal vervloeken,
 Braveert myn' mogentheit voor 't onverwilyk slot
 Van Doornik, daar hy waant dat niemant, zelf geen Godt,
 Zyn onbepaalt geweld en dreigement kan brecken.
 Dit steekt my in den krop, dees fierheit moet gy wrecken
 O Majesteit, wel aan werp sulfer, pik, en harst,
 In 't gloejend hellevuur, op dat het kraake en barst',
 Met schrikkelyk gedruis ten kerker uitgestooven,
 Door 't gaapend aardtryk, 't welk door d'opgebrande kloo-
 De beukeryen, reets met een' vermet'le hant (ven)
 Ten trots van Lodewyk voor 't sterk kasteel geplant,
 En al de legermacht zal naar beneden zwelgen.
 Zo bloeje uw koningkryk, o Pluto, door 't verdelgen
 Der Bontgenooten. Zie, hoe 't reets in Charons boot
 Van Zweedsche schimmen krielt: Vorst Karel is in noot,
 Hy, die Augustus van den Poolsehen troon dorst schoppen,
 En speelen naar zyn lust met Koningklyke koppen,
 Vlucht, voor den fabel van den dollen Muskovyt,
 Met weinig benden, naar den ongastvryen Schyt,
 En Tarter, krimpemde in gevoerde beerenvachten,
 'k Zal Sakfen, Denemarke, en al de Noorsche machten
 Aanhitsen op Stokholm: zo baade Euroope in bloet,
 Zo leef Belloon, voor wie de Vrede wyken moet.
 Hier zweegze, en Pluto, lang verschuldigt aan die wreede,
 Stont van zyn seetel op, en antwoordde op haar reede.
 O dapp're krygsvoogdes, met uw gekant helmet,
 En legerbyl, zo scherp tot menschenmoort gewet,
 De Hel staat u ten dienste, en al de zwarte spooken,
 Zy zullen op uw bee den fellen vuurkolk stooken:

Voldoe uw moortluft vry, 'k zal u behulpzaam zyn.
 Maar 't strenge Nootlot, dat den Dondergodt Jupyn
 Zelf aan zyn wetten bindt zal al uw pooging breeken.
 't Onwinnelyk kasteel moet binnen weinig weeken,
 Door hongersdwang geperft, zich buigen voor Eugeen.
 Dan wil ik echter, sprak Bellona, niet te vreên,
 Myn haaters (als ik zal in 't oorlogsvelt verfchynen)
 Zien ftorten onder 't puin der opgevooge mynen,
 Gelukkig is hy, die, te vreden in zyn lot,
 Des werelts dwaasheit, met Demokritus, befpot,
 Die, zoekende eenzaam zich de Deucht in 't hart te prenten,
 Den Hemel inneemt, en de draajende elementen,
 Met zyn befpiegeling. O wat verfchilt zyn ftant!
 Met hem, die in het vuur des krygs naar glori brant,
 Die met zyne ys're vuift gedochten klinkt aan boejen,
 Gelyk de Bontgenoot, die, fchoon de blikfems loejen
 Op zyn verzengde kruin, fchoon d'aarde fchudt en beeft,
 Onwrikbaar ftaat, en dus 't gevaar te boven ftreeft.
 Alziende Zon, gy zaagt zo menigmaal van boven.
 Hoe hy, telant en zee geweldig aangeftooven, (zwaart.
 Den Franschman fhrikken deedt voor 't glinftrèn van zyn
 Nu vecht hy, voor uw oog verborgen, onder d'aardt
 By 't al verteerend licht der vliegende oorlogsvonken,
 In holen duifterder dan Noortfche bergfpelonken.
 De Hel werpt onderwyl haar zwaveldampen op,
 Zy finakt hem, daar hy zwaait den fabel om zyn' kop.
 En voor geen onheil vreeft, als voor Survilles donder,
 Ten Hemel, en begraaft hem, neergevallen, onder
 Het rookend aardtryk. Dus smeet Jupiter, heel styf,
 Met zyne rechterhant gantsch Etna op het lyf
 Van reus Tifeüs, by de Lelibeeſche ſtranden.
 Maar daar Rechtvaardigheit het zwaart grypt in de handen,
 Daar wordt gewelt in 't eint de gorgel ingetreên.
 Wie is 'er, dien dit ſlot niet onverwinlyk ſcheen?
 Hadt niet de hongersnoodt de magere foldaaten
 Gedwongen, vol van ſpyt, hun' ſterktete verlaaten.

Zy geeven, snakkende naar havening en broot,
 Zich met hun' hoofden aan den hoogen Bontgenoot
 Tot krygsgevangens op, in 't uiterste benouwen.
 Hoe deerlyk was 't Surville, en Megringi t'aanschouwen!
 Zy zagen schreiende wel driemaal om naar 't slot:
 Wel driemaal vloekten zy hun ongelukkig lot:
 Gelyk Eneas, toen hy na het deerlyk branden
 Des Troojschen wapenburg, van Xantus gloënde stranden,
 Met huisgenooten, en geborge Huisgoën, vloodt.
 Gy dapp're Helden van den hoogen Bontgenoot,
 Die, waar gy heene went uw vliegende banieren,
 Steets diamanten wint, om Karels kroon te sieren,
 En op uw oogwenk gantsch Europe in eerbiet houdt.
 Wat beelden maaken w' u uit marmersteen of gout?
 Op dat alle eeuwen u en uwe daaden kennen,
 Uw daaden, door de Faam op onbezweeke pennen
 Den aardtkloot omgevoert: maar gout noch marmersteen
 Kan uw gevreesden naam, uw glori, uw trofeen
 Doen eeuwig op de tong des dankbren Nanceefs leeven,
 Waar is uw Koïsch, waar uw Gnidisch beelt gebleeven,
 Praxiteles? zy zyn in rook en stof vergaan.
 Neen Mavors zoonen leeft op perkamente blaau
 In Helledichten, tot uw glori opgehangen;
 Dus leeft Achilles, door Homerus eergezangen,
 Van Alexander hem zo menigmaal benyt.
 En ach hadt Febus my tot Dichteres gewyt,
 Hoe zou ik als een Zwaan, met opgeheve vlerken,
 Opzingen tot de lucht uwe oorlogs wonderwerken.
 Nu dootverve ik alleen uw daaden in 't verschiet.
 Dus zong ik, toen Villars, hoewel hy met verdriet
 Moest ooggetuige zyn van 's Vyants zegepraalen,
 Iö Iö triomf, op 't dreunen der metaalen,
 Liet juichen door zyn heir. Men hadt hem aangezeit,
 Hoe in der Elzas weër d'aloude dapperheit
 Van Frankryk bloeide, hoe de Rynstroom, op zyn' wagen
 Langs Oetmarsheim gevoert, zag Helt Mercy geslaagen

Door 't leger van zyn Vorst; hy wierdt met moet vervult,
 En, blaakende om dien roem van yvrig ongedult,
 Riep uit. Wat let my toch, dat ik met myne benden
 Den Vyant niet terstont ga storten op de lenden,
 Gelyk een onweersbui of snelle watervloet?
 Helt Ajax bruischte dus van schuimende overmoet,
 Toen Hektor, om de macht der Grieken te vernielen,
 Den sellen vuurgloet wierp in Argos wapenkielen.
 Wel aan Villars, 't is tyt uw' Vyant op te slaan;
 Ruk Marlbourg en Eugeen de groene lauwerblaân
 Van 't zilver krygshelme, gy moet hun glori tergen.
 Helt Heffenkassiel trekt van Doornik reets naar Bergen.
 Dat Bergen is in noot, alwaar uw Vorst ten schimp
 Des Hemels, als Jupyn, op zynen berg Olimp,
 In Oostenryks gezicht den bliksemstraal dorst z waajen,
 Laat Duitfche Uliesses u geen radt voor d'oogen draajen,
 In Henegouwen; nu de loffelyke Deucht
 U met haar' spooren noopt. Maar trotsse laat de vreucht
 Der zege in uwe ziel geen reukeloosheit baaren,
 Dat gy met schamperheit d'ontzachelyke schaaren
 Der Bontgenooten een geringe tegen spoet
 Toebyten durft, en stoot hun eernaam met den voet.
 Denkt gy wel, wie gy durft hoogmoedig ringelooren,
 Eenhorens, Adelaars, en Leeuwen, tel van tóoren,
 Oopgeblaaze Haan, maar wacht, ik zie den tyt
 Gebooren, die u loon zal schaffen voor 't verwyf.

De Zomer nam een eint, en Zaajer met zyn' buuren
 Hadt yverig den oogft gewoekert in de schuuren,
 Wanneer de Herfstmaant op den wynberg deerlyk zat
 Te treuren, toen zy zag haar ranken zonder blat
 En troffen, daar zy mee den Wyngodt plagt t'onthaalen,
 Als zy hem 't vrolyk nat uitdrukte in zilv're schaalen.
 Zy scholdt den Winter uit, wiens woede en razerny
 Haar groene wyngaatskroon vernielt hadt, ja ween vry,
 Bedrukte Herfstmaant ween, niet om uw' dorre heuvelen,
 Maar om de Helden, die uw oog zag deer'lyk sneuvelen

Op

Op Mavors rookend velt, Ach niet vergeefs Godes
 Heeft u Vorst Kommodus genoemd naar Herkules,
 Die d'oorlogsvonken steeds voelt stuiven om uw' haaren;
 Gy zaagt, by Aktium, Augustus op de baaren,
 Met zyn galeien, vol van Roomfche Majesteit,
 Antonis weelde, en Kleopatras dertelheit
 Beteugelen: gy zaagt, bestorven op uw' kaaken,
 't Elendig Salem, met zyn trotse tempeldaken,
 En hooge vesten, door Vespazianus hant,
 Ten schrik van 't Jodendom verzingen in den brant.
 Nu zult gy wederom een bloettooneel beschouwen,
 Een bloettooneel, waar voor een Attila zou grouwen.
 De Prins van Hessen stont met d'afgezonde macht
 Voor Bergen, als Eugene en Marlbourg dagh en nacht
 Op Vrankryks dreigement met Argus oogen letten;
 Zy wisten, dat Villars Grimaldi wou ontzetten,
 Geholpen van Boufflers, die met een verschen moet
 Uit Vrankryk over quam, en reets met alle spoet
 In vollen aantocht was, dies zy, aan 't hooft der benden
 Voortrukkende, hun' tocht naar 's Vyants leger wendden:
 Gelyk een Boschleuwin, die op haar krachten stont,
 De kost loopt zoeken voor haar' welpen in het wout,
 Als zy der jageren bedriechelyke strikken,
 Ziet hangen voor haar nest, met bliksemende blikken
 Aanbrullen komt; de troep wordt naauwelyks gewaar
 De woede van het beest, of zoekt zyn lyfsgevaar
 Al beevende om het snelt t'ontklaut'ren op de boomen:
 Zo schrikt Villars toen hy den optocht hadt vernoomen
 Van Marlbourg en Eugene; hy, ziendet' ongeval
 Hem naderen, wierp een driedubb'len legerwal
 By 't bosch van Janfart op. O wonderlyk vermogen
 Der vrees! 't was of een trits van Bergen voor onze oogen,
 Gelyk de paddestoel, opgroeide in eenen nacht.
 Onedelmoedige, die dus uw Vyant wacht,
 Of hoopt t'ontvlien, als in een sterke stadt beslooten,
 Gy hadt al lang gevoelt den slag der Bontgenooten,

Wierdt

Wierdt Albemarle niet met twalef duizent man
 Van Doornik opgewacht, doch al uw pooging kan
 De Deucht niet hinderen, schoon haar uw' wallen tergen,
 Gy stuit geen Hannibals voor ongebaande bergen.
 Apol verlichtte naau van boven 's werelts ront,
 En 't heir des Bontgenoots in 't blinkend harnas stont
 Gereet, om Vrankryk in zyn werken uit te daagen;
 Toen Neêrlants Maacht verscheen op d'elpebeenen wagen.
 Zy drilde in haare hant de gulde speer en hoet
 Der Vryheit, duur gekocht met stroomend burgerbloet,
 Wanneer zy wierdt verdrukt van woedende tirannen:
 Vier Leeuwen trokken haar, in 't gout gareel gespannen,
 Geen huilende woestyn van 't glœjend Afrika
 Zag van dit viertal ooit zo fors een wederga,
 Dat, moedig op zyn vracht, de staarten krulde en maanen.
 Met zulk een staaci reet de Maacht door al de Vaanen
 En Regimenten heen. Myn kinders, riep zy uit,
 Zo menigmaal verrykt met 's Vyants grooten buit,
 Wanneer uw arm hem hadt het slagvelt uitgedreeven.
 Nu wakker, nu is 't tyt, dat gy weer proef moet geeven
 Van uwen Heldemoet, ruk op den Marschalk aan,
 De Hemel geeft hem in uw' handen om te slaan.
 Of zoudt gy aarselen op 't aanzien van zyn' schanssen?
 Die wierp de blooheit op, de vrees regeert de Franssen.
 Dees Bergen moet gy eerst verwinnen, eer uw hant
 De zegetekens op den muur van Bergen plant:
 Reets hebt gy sint Gillain veroverd met uw slagzwaart.
 Wel aan myn Helden, vliegt daar u de Hemel daghvaart.
 Denkt om myn Vryheit, denkt om Karels sceptorrecht.
 Ik bidde u niet, dat gy in 't naderend gevecht
 Voor uwe dapperheit doet Alexanders wyken,
 Dat voorbeelt is te klein, gy moet u zelfs gelyken.
 Meer sprak zy niet, Maar hoeft een edelmoedig ros
 In 't renperk spoor of zweep. De Helden rukten los
 Op 's Vyants wallen, voor hun dappere oorlogfschaaren:
 Gelyk een ysdrift, die, door 't schuuren van de baaren

Vlot

Vlot raakende, op een dyk of paalwerk met geweld
 Aanschuiven komt. Ziet daar den Vriefchen oorlogshelt;
 Hoe wordt zyn moet aan 't hoofd der vrye Batavieren
 Ontflooken, in het vuur der kraakende mortieren!
 Hy stuit de schanffen op, en, scheurende van een
 Des Vyants drommen, dringt door staal en kogels heen,
 Tot aan den derden wal, maar 't groot getal der Franssen
 Herstelt zich weer; en stuit zyn' aanval op zyn' lanssen:
 Hy echter, met zyn volk, blyft pal staan als een muur,
 Or als een heilige eik voor Jovis bliksemvuur.
 Bellona schatert in de wolken op haar wagen,
 En noopt de Franssen aan, die hun' gevreesde slagen
 Verdubbelen, met een geweldige oorlogskreet.
 Helpt Hemelgoden, helpt, wat is 't gevecht hier heet!
 Hoe dreunt de moortklaroen, hoe klinken d'oorlogszwaar-
 Ophelm en beukelaar! hoe trappelen de paarden, (den
 En schudden briefschende de vonken van hun hoofd!
 Wat wordt 'er menig Helt het bekkeneel geklooft!
 Het uitgestorte bloet bruifcht neder van de wallen
 Zo drittig, als 't geweld van steile watervallen.
 Na zo veel stormen week de Batavier, te zwak
 Voor Vrankryks overmacht, die telkens 't hoofd opstak
 Met verschebenden. Maar Helt Frizo, heet van toren,
 Riep onder 't deinzen, geeft gy dus den moet verlooren,
 Spitsbroeders, zoudt gy zo tot onuitwifchbre schant
 Voor Blodaarts vluchten? neen. Ziet hoe aan d'and'ren kant
 d'Onwinnelyke Eugene met zyne benden doorflaat,
 De zege lacht ons toe daar deeze Mavors voorgaat.
 Hebt gy o Mannen noch een druppel Heldebloet
 In d'aderen, zo volgt uw' Veltheer wel gemoet.
 Dus spreekt hy, en ontwingt een Oversten zyn stander,
 En vliegende voor uit, gelyk een Alexander,
 Plant zyne veltbanier ter neder op de schans.
 Hier Helden, riep de Prins, hier groeit de Lauwerkrans,
 Hier is de gloriberg, langs deeze steile paden,
 Klimt men ten Hemel door onsterfelyke daaden.

O moet!

O moet! o dapperheit! dus wierp Akceüs eer
 Zyn Vaandel in het heir van Hannibal, wanneer
 Hy Kapua besloot, gy dappere Latynen
 Riep d'oorlogshelt, zou't u niet onverdraag'lyk schynen,
 Dat d'Afrikaan zo licht ons legerteken won,
 En om zyn helmtop zwaaide, in 't aanzien van de Zon.
 Op zulk een voorbeeld wierdt Amilkars zoon verdreeven,
 Zo quaamt gy wederom de doot in 't aanzicht streeven,
 Strythafte Bataviers, door krygsdeucht aangespoort.
 Zo vochten overal de Helden aan hun oort.
 In 't spits der Oostenryksche en Britsche legerbenden.
 Zo rukte Eugenius den Franschman op de lenden,
 En dreef zyn klepper langs ontelb're lyken heen.
 Zo haakte Marlbouroug naar lauren en trofeen,
 In 't midden van de vlam en zwarte buskruitwolken.
 Engy, onsterf'lyke eer der vrygevochte volken
 O Goslinga, hoe stelt g' uw leven in gevaar;
 Gy immers Nestor styft den grooten krygsraat maar
 Met wyze orakelen, die van uw' lippen vloejen,
 En spoort gy nu het heir, daar d'oorlogstormen loejen,
 Wanneer het deinzende, op uw voorbeeld, groote Man,
 Durft Luxemburg, Bouflers, Villars, en Artagnan
 Weêr onder d'oogen treen, als onbezweeke Leeuwen,
 Terwyl zy t'onbedacht reets overwinning schreeuwen.
 Nu was de goude zon de middaglyn voorby,
 Toen d'evenaar des stryts sloeg over aan de zy
 Der Bontgenooten; want Jupyn uit 's Hemelszaalen
 Hadt Mars en Pallas tot hun hulp doen nederdaalen.
 De wyze Pallas vloog Bellone in 't aangezicht,
 En joeg die wreede met haar eigen fakkellicht
 De wolken uit, tót in haar' diepste bergspelonken:
 Wyl Mavors, by den gloet der opgestoove vonken,
 Villars van boven ziende in 't bloet der Helden treên,
 Hem wierp een ys'ren schicht door zyne knieschyf heen,
 En hadt hem zekerlyk gedreven uit den zadel,
 Was hy niet tyd'lyk door den toegeschooten Adel

Met

Met d'armen onderschept: de Veltheer, dus gewont,
 Sloeg bei zyne oogen zeer weemoedig naar den gront,
 En zuchtte. Achis'er noch geen bloets genoeg vergooten!
 Komt Helden, wyken wy voor 't heir der Bontgenooten,
 Wy poogen hen vergeefs de wallen af te slaan,
 Vermits de Goden zelfs voor hun in 't harnas staan.
 't Heeft nu de Franschen aan geen dapperheit ontbrooken,
 Maar aan des Hemels hulp; wy vluchten onbesprooken.
 Dus sprak hy: en Boufiers, die's opperveltheers staf,
 Aanvaardde, week terstont van 't gruuwlyk slagvelt af,
 En liet het veltkanon in 's overwinnaars handen.
 Vervloekte kryg, wat zyt g' een kanker in de landen,
 Wat sleept g' al rampen mee, o Schouburg van verdriet!
 Out Roome meldenu van Varus neerlaag niet.
 Ach droeve Weduwen, nu is het tyt van klaagen,
 Uw' Helden leggen hier by duizenden verflaagen,
 By duizend' heffen noch een deerelyk geluit,
 En blaazen met hun' bloet hun dierbaar leeven uit!
 Wat grimmelt het in 't ront van plonderaars en schurken,
 Die, onbarmhartiger als Heidenen of Turken,
 Den halfvermoorden, voor zyn bitt're klachten doof,
 De pannen intreên, om 't genieten van den roof.
 Na zulk een droeven oogst van neêrgevelde zielen
 Rolt Neerlants vrye Maacht met gulde zegewielen,
 Door 't gantsche heir gevolgt op 't roeren van de trom,
 Den vruchtbren akker van 't vernielend oorlog om.
 Zy zag de wallen aan, en twyffelde aan haare oogen;
 Haar scheen onmoogelyk het wonderlyk vermogen.
 Der onvermoeide Deucht, die, 't steilste gloripat
 Opsteigerende, in 't eint den top beklommen hadt,
 Dit is geen menschenwerk, gy vocht voor onze Altaaren,
 Voor vrouwe en kinderen, in 't barnen der gevaaren,
 O Zee- en Hemelgoon, riep zy al juichend uit,
 Laat u behaaglyk zyn ons dankbaar feestgeluit.
 Als heil'ge wierookgeur, die doordringt tot uw' zaalen,
 Engunt ons, dat wy, na een reeks van zegepraalen,

Als

Als 't oorlogsmonster legt geklonken aan den bant,
 Saturnus heileeu eens zien bloejen in ons lant.
 En gy myn Helden, pas den klaau der moort ontwecken,
 Die in uw braave borst het loffelyke teken
 Van uwe dapperheit ziet bloeden, hebt den lof,
 Dat uw gevreesde naam verheeven boven 't stof
 En mist der aarde zweeft, aan d'onbewolkte tranffen,
 Dat gy de geeffels zyt der wreevelige Franffen,
 En, waakende voor 't recht van Karel, door uw moct
 In 't Kastieljaansche ryk Gerion sidd'ren doedt.
 Eert Marlbourg, cert Eugeen, kloekmoedige trauwanten,
 Zy schitt'ren onder u als held're diamanten
 In ed'le krygsdeucht uit. Taft vaardig Bergen aan,
 Grimaldi zal niet lang uw' blik sems tegenstaan,
 Noch Vrankryk onderwyl (al legt Boufflers u lagen,
 Al dreicht u Luxemburg) een veltslag durven waagen.
 Ga dapp're Frizo, win dees parel aan myn' Kroon;
 Maar wees niet reukeloos in 't sryden, braave Zoon,
 Testoute dapperheit kan dikwils 't meeste schaaden,
 Meer wint Uliffes brein, als Ajax oorlogsdaaden:
 Voorzichtig wordt beleit met dapperheit gepaart,
 Zo overwint men 't al, zo wordt het volk gespaart.
 Dus spreekt z', en, om haar gunst en dankbaarheid te toonen.
 Deelt z' aan de krygslui uit gevlochte lauwerkroonen.
 De Helden buigen zich met eerbiet voor haar neêr,
 En hangen 't edel loon der dapperheit en eer,
 (Niet denkende aan den smart der wonden) om hun lokken.
 Gaheen nu Vrankryk, trek ook mee de zegeklokken,
 Zo paait men de gemeente in haar verdrukten staat,
 Op dat zy, lang getergt, niet eens aan 't muiten staat.
 De Bontgenoot vergunt dees vreugde uwe onderzaaten,
 Terwyl hy Bergen dwingt met barstende granaaten
 Met ys're kogelen en bomben, heet van gloet.
 Grimaldi weert zich wel, maar met een slaauwen moct;
 Gelyk een norffe stier, in 't vechterk afgestreden,
 Zyn tegenstreever met vermoede en zwakke leden

Wel telkens afkeert, maar ook telkens weer bezwykt,
 Doch eind'lyk voor 't geweld des overwinnaars wykt;
 Dus staat de Stedevoocht een maant de stormen tegen,
 Die, schoon geholpen van een onophoub'ren regen,
 In 't einde wordt geperst door 't dringende geweld
 De stad teruimen, voor den Vriefchen oorlogshelt.

d'Ervarentheit schein my noch verder voor te zingen
 Den lof der Legergoôn, die Vrankryks hoogmoet dwingen:
 Maar 't Westewintje schoot zyn teere wieken aan,
 En speelde al dert'lende met linde- en ypeblaân,
 In Haarlems lommerbosch, het lustprieel van 't Spaaren,
 Daar ik in slaap gesuft op 't fluisteren der baaren,
 Door 't ruischend koeltje weer' gewekt wierdt by den
 stroom,

Dat Vrankryk nu getuig' de waarheit van myn droom,
 't Welk, als verhardende in de grootste nederlaagen,
 Den Bontgenoot weer trots in 't harnas uit durft daagen.
 Dus krygt de dapperheit weer stof tot Heldenwerk,
 En Klio, om haar roem te heffen boven 't zwerk.

E I N D E .

AAN

A A N D E N
 HOOGGEBOOREN, ONWINNELYKEN
 E N
 ZEEGHAF TIGEN
 V E L T H E E R E
 JOHAN CHURCHIL,
 PRINSE EN HERTOGE
 V A N
 M A R L B O U R O U G, enz.

*Facta Ducis vivent, operosaque Gloria rerum:
 Hac manet, hac avidos effugit una rogos. OVID. ad LIV.*

GY, die Graaf Tallard voor uw gulden zegenwa-
 gen
 Gevangklyk voerde naar het Albionse strant,
 Terwyl uw lof wierdt door de vlugge Faam gedraa-
 gen,

Zo ver de gulde Zon aan 't steil gesternte brandt;
 Gy, die, door 't Britse volk in top van eer verheeven,
 Uw Heldendaaden ziet verbeeldt in marmarsteen,
 Op dat uw groote naam hier eeuwig door mag leeven,
 Nochimmer worden van den gryzen tyt vertreên:

Gy,

Gy, o ontzächlich Helt! o Eer der Britse Ryken!
 Verlaat uw Huisgoon weér, door Krygsluft aangespoort,
 Gy zoekt die vadse rust in 't vaderlant t'ontwyken,
 Gy rust, daar 't bald'ren der kartouwen wordt gehoord,
 Daar 't moedig oorlogsros schuimbekkende op de bitten,
 Den dappren ruiter voert in 't midden van den gloet,
 Daar d'ed'le Bataviers en d'onbezweeke Britten,
 Den Fransman teugelen met onbezweeken moet.
 Schrik dan, en sidder vry op Churchils spoedig naderen,
 Gy, die nog pas ontvloodt zyn slaande regterhant,
 Hy komt, doch keert niet licht, ten zy met lauwerbladercru
 Omkranst, in zegepraal naar zyn zeeghaftig lant.
 Ziet daar, de blonde Teems komt uit haar' zilv're stroomen
 Opor'len, met een rei Najaden vechrezelt,
 Terwyl hy heen'trekt van haar' schaduwryke zoomen,
 Met heldenmoet gestaaft, naar Godt Gradivus velt,
 Zy roept hem agter na, daar hy, op d'oorlogskielen
 Gereet, het krytgebergt verlaat, zo vaart gy heen.
 O Legerbliksem, met zo veel' strythafte zielen,
 Ontziende geen gevaar, noch bulderende zeen.
 Zo gaat gy weér ten dienste van 't vaderlant uw leeven
 Blootstellen voor 't gevaar van 't blaakend oorlogsvuur,
 Zo stelt gy, om met lof langs 't Helden spoor te streeven,
 U zelf in 't spits van 't heir als een metaale muur.
 Vaar wel: keer weér te rug met krygstrofeen beladen,
 Op uwe zegekoets in grooter zegepraal,
 Terwyl 't verwonne rot navolgt de gulde raden,
 Met bloet begruift, geboeit aan ketens van metaal.
 Hier mee besloot de Teems haar' zegenende woorden,
 En dook in 't kristalyn. De Britse Legerhelt
 De dapp're Marlbouroug verlaat terwyl de boorden
 Van 't volkryk England langs Neptunus watervelt.
 Daar vaart die groote Ziel, voor dreigende gevaaren,
 Van 't Godendom beschermt, tot Brit en Neerlants heil,
 Want Febus zent zyn glans van boven op de baaren,
 De zwoele Westewint blaast in 't gezwolle zeil,

Gyzelf, o gryze Godt zit op uw gladden wagen,
 Omfingelt door een stoet van groene Watergoon,
 Uw drietant stremt de golf en norffe noordervlaagen,
 Op 't hooge scheepsgevaart waakt Mavors en Belloon.
 Heel anders worstelde met storm en felle winden
 Eneas, eer hy lande aan de Latynse ree:
 Die Godt gaf hem zyn hulp, dees zocht hem te verflinden
 Met al het Trooife volk, in 't midden van de zee:
 Maar nu het Godendom, eendragtig aangespannen,
 Begunfligt deezen Prins, hy nadert reets het strant
 Van 't out Batavie, gefchuimt van Rykstirannen,
 Wyl Tritons hooren melt fyn komft aan 't vaste lant.
 Hoe juicht nu Neêrlants volk, met zyn' getrouwe Vaderen
 Ontfangend Churchil in zyn vast beslooten tuin:
 De groote Wilhem quam nooit blyder herwaarts naderen,
 Wanneer de Britse kroon gaf luifter op zyn kruin.
 De gulde Vryheit zelf der vrygevochte landen,
 Verfiert met speere en hoet, verwelkoomt deezen Helt,
 Zy looft zyn daaden noch, ja kust die dapp're handen,
 Die's vyants machtig heir verdreeven uit het velt:
 Sy leit hem naar haar hof en luifteryke zaalen:
 Hier blyft hy, tot Belloon hem met haar koets, gemaakt
 Door konft van Mulciber, eerlang komt af te haalen,
 Daar 't fchriklyk oorlogsvuur het alderheevigft blaakt.
 Ogy, die 't steil Parnas uw' hooge Heldentoonen
 Weêrgalmen doedt, verheft terwyl zyn Heldenwerk!
 Wenft hem in 't kort gefiert met meerder lauwerkroonen,
 Als Cezar, die zyn naam bepaalde met het zwerk.
 Karthaag prys Hannibal, dien fchrik van 't magtig Romen,
 Achilles dapperheit word by den Griek geroemt,
 Wy looven Churchil, die zo lang de Donauwftrooinen
 Besproeien Donauweirt, fo lang men Hogftet noemt,
 Zal leeven by den Brit en vrye Nederlanden,
 De Duitfcher dryft zyn naam in duurzaam marmersteen,
 Hy was het, die hem redde uit Vrankryks wreede banden,
 't Welk hem verachtelyk had op den nek getreên,

Vervolg uw zegepraal, snuik de vermeet'le vleugelen
 Der Haanen, staa voor 't staal des vyants als een rots;
 Zo zult g', onwin'lyk Hoofd! die wree gedochten teugelen,
 Als eertyts Herkules met zyn olyveknods.
 Zo ploft gy Lodewyk noch uit zyn zonnewagen,
 Als Jupiter voorheen den stouten Faëton;
 Zo zult gy eindelyk de Heldenkroon wegdraagen,
 En heffen uwe kruin tot aan de goude Zon.

LEGER DER FRANZENZEN

BRABANT BY JOSEPH

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

DE WYLDEN VAN DE WYLDEN

M

13

OP

OP DE
ROEMRUCHTIGE
OVERWINNING,

BEHAALT OP HET
LEGER der FRANSSEN

IN
BRABANT by JUDOIGNE.

*Den 23 van Bloemaant in den Jaare
MDCCVI.*

*Famam extendere factis
Hoc Virtutis opus. VIRG.*

MYn Kallioop streeft met haar' gulde snaaren
Al juichende de Helden te gemoet,
Wier dapperheit, in zo veel' krygsgevaaren
Getoetst, het hart van Vrankryk sidd'ren doet.
De Heerszucht op den Lelitroon gesteigert,
Die Karel, door een goddeloozen vont,
Het Erfrecht hadt van Spanjes Kroon geweigert,
Legt door hun vuist gebliksem op den gront;
Zy geesselen, door hun geduchte slagen,
De trotsheit van den moedigen Bourbon,
Die al te fier zyn zetel wilde schraagen,

Van

Van 't opgaan tot het ondergaan der Zon.
 Judoigne zal zyn nederlaag getuigen,
 Zo lang de Faam hun Heldenlof trompet,
 Zo lang 't Gewelt moet voor de Krygsdeucht buigen,
 Zo lang het staal ten oorlog wordt gewet.
 Judoigne, daar de bloetrivieren stroomen,
 Daar 't grootste deel van Vrankryks legermacht
 En 's Konings huis ter slachtbank is gekoomen,
 Alwaar de wraak des Hemels is volbracht,
 Daar Lodewyk het heir der Bontgenooten,
 Door Villeroy, en Maximiliaan,
 (Van Jozef uit het Keurvorstdom gestooten)
 Meende uit het lant van Brabant weg te slaan.
 Doch nu is hy gedwarsboomt in zyn laagen;
 Als Xerxes, die, met d'aldergrootste schant,
 In het gezicht van Salamien geslaagen
 Door Helt Themistokles, gantich Griekenlant
 Zogt met zyn Vloot en Leger t'onderdrukken;
 Helt Marlbouroug, de Temmer van 't Gewelt,
 En Ouwerkerk slaan zynen raat aan stukken,
 En dwingen hem te vluchten uit het velt.
 Hy knarft van spyt, en rukt zyn gryze haaren,
 En wankelt op het dond'ren van hun lof,
 Zyn hoogmoet zinkt, gesteigert zo veel Jaaren,
 Veel laager dan Godt Plutoos jammerhof.
 Al bliksemt hy op Viktors trotse wallen,
 De Hemel zelf is tegens hem gekant;
 Hy vreeft Eugeen, in zo veel krygsgevallen
 Zo menigmaal geteifert door zyn hant.
 Zyn nederlaag, geprent in marmersteenen
 By Hogitet, bloet weer als een versse wont;
 Dien hy altyt in rouwfloers zal beweenen,
 En klaagen met een stamelenden mont.
 Het Nootlot spaart hem dan, om eens te plaagen:
 Als Priamus, die in zyn gryzen dagh,
 Door Pirrus vuift by 't auter wiert verslaagen,

Toen Trojes roem in affche en puinhoop lag.
 ô Barceloon! getuig hoe hy vermetel
 U heeft benaauwt met legermacht en vloot,
 Om dat gy Flip wilt schoppen uit den zetel,
 En Oostenryk befchermen tot de doot.
 Thouloufe week op 't zien der Admiraalen
 Helt Waffenaar, en Leâke, zo hy niet,
 Getroffen door hui gloeiende metaalen,
 Den Bontgenoot moest afstaan 't Zeegebiet.
 Anjou, die u door barftende granaaten
 En stormen zocht te brengen in zyn' macht,
 Moest reddeloos uw Veftingen verlaaten,
 ô Barceloon van Karel hooggeacht,
 Draag ceuwig, draag ô ftadt die goude merken,
 Dien grooten roem, dat gy den Adelaar
 Een flapen waart in zyn' metaale vlerken.
 En gy, ô Helt, o Peterbourg hoe paar
 Ik beft uw lof met Britfche en Duitsche Helden!
 ô Wakk're Telg uit Hefsendarmftadts bloet!
 Elk zal uw naam, uw deucht, en glori melden,
 Zo lang men 't graf uws dapp'ren Broeders groot
 Met Lykklipres, Lauw'rier, en wicrookgeuren,
 Dien Prins, die voor Vorft Karels troonrecht ftreet,
 En sneuv'lende den Bontgenoot liet treuren;
 Dien gy beweende in 't zwarte ftaatsfikleet
 Myu Melpomeen, terwyl zyn ziel, verheeven
 Ver boven 't zwerk, het loon van Dapperheit,
 Zo menigmaal gebleeken, is gegeven,
 En blinkt met nooit bezwalkte Majesteit.
 Nu is uw glans, ô Franfse Zon! verduiftert,
 En zengt niet meer door 't vuur van dvinglandy
 Gantfch Brabant, lang aan ketens vaf gekluiltert,
 Aan ketens van uw felle heerfchappy:
 Helt Marlbouroug en Ouwerkerk, twee mannen,
 Gewapent met den blikfem in hun vuift,
 Stelt d' Oorlogsgodt tot geeffels der Tirannen,

Door wien uw heir is t'eenemaal vergruift:
 De Nazaat zal uw groote nederlaagen
 Doen drukken op geduurzaam perkament.
 De Luchtbodin zal z' op haar vlerken draagen,
 Zo ver Apol zyn Zonnepaarden ment.
 Hett op uw kruin Bataafsche Nederlanders,
 Noch niet ontaart van uwen ouden moet,
 Die Cezar zelf deelt eeren uwe Standers,
 Gy baant een weg, door 't storten van uw bloet,
 Ver boven het bereik der stervelingen;
 Gy, die, in 't spits het alderfelste vuur
 Afkeerende, u van Vrankryk niet liet dwingen,
 Maar pal bleeft staan, gelyk een koop're muur:
 Gy teugelt hem, die, eertyts ingedrongen
 Met snoot verraat door uw' gesterkte steên,
 De Vryheit schier hadt speer en hoet ontwongen,
 En Godtsdienst op den zuyv'ren nek getreên:
 Gaat zegepraalt met Annaas dapp're benden,
 Volgt Villeroy, die vluchtende niet weet,
 Waar heen hy zal 't verstrooide Leger wenden:
't Vertoeven maakt een Vyant weêr gereet
't Verwinnend heir in het gezicht te streeven,
En moedig op zyn krygskans 't hoest te bien,
Hy wordt het best vervolgt en weggedreeven,
Dan siddert hy, en wanhoopt onder 't vlien,
En heeft geen tyt zyn hoest weêr op te beuren:
 Volgt Villeroy, dringt verder Brabant in,
 Dat onder 't jok van Vrankryk zit te treuren,
 En zwygend juicht om zulk een goet begin.
 Ziet daar, ik zie, hoe Leuvens Burgerheeren,
 Te lang gezweept door Lodewyks geweld,
 Zich voor den voet van Marlbouroug verneeren,
 En bidden om bescherming van dien Helt;
 Hoe Mechelen, en Brussel hem betuigen,
 Als Redder van hun' bitt're slaverny;
 Hoe Lier, hoe Gent en Brugge nederbuigen;

Hoe eind'lyk, wars van zo veel heerschappy,
 Antwerpen werpt de kluisters van zyn' handen,
 En 't grootste deel van Brabant, dat zyn Heer
 Vorst Karel viert als Hertog van die Landen;
 Ja Brabant buk vry voor dien Koning neer,
 Die Marlbourg heeft met Ouwerkerk gezonden;
 Tot zuilen voor uw Vryheit, Recht, en Wet,
 (Gelyk voorheen zyn Voorzaat was verbonden)
 Geen Plonderaars, maar door wiér hant geret,
 Uw heiligdom en tempels kunnen bloeien,
 Uw' kloosters, door den Fransman geschoffeert,
 In Vrede steets en vryen Godtsdienst groeien,
 Door geen geweld van krygren overheert.
 Heel anders was 't, toen eertyts binnen Romén
 Eudoxia, tot wraak van haaren Man,
 Liet Genzerik met zyne benden koomen
 Uit Afrika, die als een wreet Tiran
 Zyne eeden brak, die Romens heerlykheden
 Verwoefte. en de Vestaalsche Maagden schont:
 De krygstucht blinkt hier door gevormder zeden,
 En wykt niet uit de paalen van 't verbont.
 Vervolgt uw roem en kneuft de bekkencelen
 Van hen, die u ó Helden tegenstaan,
 Spout vuur en vlam uit uw' metaale keelen,
 En dwingt zo den gefnuikten Oorlogshaan.
 Zo zie ik haast Vorst Karel wetten geeven,
 Bepurpert met het koningklyke kleet,
 Zo zie ik weer den gulden Vrede leeven;
 Wyl gy 't geweld met uwe voeten treet,
 Wyl u het volk met lauweren zal kroonen,
 En draagen u gelyk als op de hant,
 En roemen, ó Gradivus ed'le Zoonen!
 Als Scipioos ten dienst van 't Vaderlant,
 Die Vrankryks trots en waan hielpt nedervellen,
 En Spanjes troon aan Oostenryk herstellen.

E I N D E.

HERDERSZANGEN.

ИВАНЪ СЛАВЕНЪ

De Ruris beatitudine Prologus in Bucolica mea.

Nostra Syracosio procedit carmine Musa,
 Seu teneras nymphas, sive hymenaea canas,
 Scilicet illa placet, qua nulla beator unquam,
 Pastorum requies dignaque vita Deis:
 Rura placent; valeat, qui sordidus oppida curis
 Incolit, atque aulae limina; rura placent.
 Te colo, te pecorum Custos venerande, labruscis
 Frondeque pampinea tempora cingo tibi,
 Tu primus calamos docuisti inflare sonoros,
 Inter capripedum Numina summe Deus,
 Te resonant arbusta Deum, sacrumque Lupercal
 Pana fremit, Panos cura reservat oves.
 Quam dulce est; ubi rubra diem Pallantias affert,
 Pascere, dum modulis assonat Echo, gregem,
 Dumque vagas viridi pendentes colle capellas
 Servat, & attentus Tityrus audit epos.
 O loca deliciae nostrae, quot fertis odores!
 Quot florum hic radiant germina veris opes!
 Mille thymo resident examina, mille hyacintho,
 Et genus alituum carmina mille canit,
 Sibulus hic Zephyri ludit torrentibus undis,
 Saepius & somnos suadet inire leves.
 O dulcis requies fessis, o summa voluptas
 Quo feror! immensos allicis ipsa Deos.
 Candida simplicitas, Concordia, & aurea Virtus
 Hos gelidos fontes, floreaque arva beant;
 Hic ubi Sparna levi refluit per prata susurro,
 Hic ubi densa Polum vertice sylva petit,
 Menaliis videor nemorum requiescere in umbris,
 Aemonioque avidam pellere in amne sitim.
 Non hic Ambitio plenis sacratum acerris,

Sanguine nec, diro vulnere laesa, madet:
 Æmulus hic Daphnim certat superare Menalcas,
 Sive velit calamo, carmine sive velit,
 Impiger aut teneros Amarillidis ambit amores,
 Dum sibi, ne Mopsum præferat illa, timet.
 Vos queis contingunt, ô terque quaterque beati!
 Exopianda humilis rustica tecta casa,
 Quod violenta vage Fortune fulmina clarum
 Discitis in Regum culmina summa ruant;
 Vos mecum nitidus, fugiens per gramina, rivus,
 Humida vos tenui rore vireta juvant.
 Cedant Ruricolis Reges, spatiosaque regna,
 Et baculum sceptri vincat agreste decus.
 Mi sat erit sylvis, tiliarum tegmine molli,
 Tempora dulcisonis fallere longa modis,
 Sic erit in terris nemo felicior alter,
 Mi modo si Phœbus Pieridesque favent.

DE CIKLOOP
 HERDERSZANG,
 OP DE
 NEDERLAAGEN
 VAN
 LODEWYK den XIV^{den},

Voornaamentlyk eenige van den

J A A R E M D C C V I .

Tolluntur in altum

Ut lapsu graviore ruant.

E lieve Dageraat begon allengs te lichten,
 En deedt den morgenstar voor zyne straa-
 len zwichten;
 Als wak'kre Veldeling, op vreugdezang
 belust,
 Meer wellust scheppen kon, in zulk een
 uchtentrust,

Wanneer hy speelende, op een heuveltje gezeeten,
 Zyn' lamm' ren in 't verschieft het malsche gras zag eten,
 En 't zilver drinken uit eene aangename bron.

Hy groette eerbiediglyk d'alkoesterende Zon,
 Die gloeiende uit den schoot van Thetis op quam daagen,
 En 't moedig vierspan dreef voor haren gulden wagen,

En

Op de Cikloop Herderszang.

DE Fransse Polifeem, door hovaardy verblind,
 Zit aan een rots geboeit door staatzuchts gulde keeten,
 Zyn Haan word van de Leeuw en de Adelaar verbeeten,
 Die strooijen met vermaak zyn veeren in de wind.
O Landreus! dit 's uw straf voor 't eerloostrouw misbruiken,
 Uw zon duikt reeds in 't west, is 't noch geen tyd van duiken?

En juichende verhief de Lantknaap deezen toon.

Ô Febus, wonderlicht der blonde Hemelgoôn!
 Die met uw dagbeurt ryft of neêrzinkt in de baaren,
 Die koestert door uw' glans de goude Korenaaren,
 En opent in de Lent' des aardtryks zwarten schoot!
 * Die Fiere is dan gevelt, die zich uw glansgenoot
 Dorft noemen, moedig op uw' goddelyke merken,
 Een Ikarus vertrouwt vergeefs op wassé vlerken,
 Die Albeheerfcher op zyn lang gevreefde kracht.
 Die Grofgespiede van Cikloopen voortgebracht,
 Van outs een godtloos zaat, een last der Hemellingen,
 † Wist eer den fellen Leeu, al slaapend, te bespringen,
 En met een harde knodts te treffen op zyn hooft,
 Dat hy al duiflend viel, en, van zyn kracht berooft,
 Alle oogeblikken scheen den laaften snik te geeven:
 Die steeds den Adelaar gestaan heeft naar het leeven,
 En zocht ‡ de Britse roos te rukken van haar steel,
 Toen hy, vol listigheid een heevig lantkrakkeel,
 In 't midden van haar stoet van Wagteren, verspreidde.
 Nu legthy, die den val van anderen bereidde,
 Juich, Veldeling, hy legt, die eertyts zo verwoet;
 Uit zynen hellems zoop het afgetapte bloet
 Van uwe vrienden, door zyn slagzwaart neêr geslaagen,
 Die uwe kudde door dien Roover weg zaagt draagen,
 Met schreiende oogen, en vergeefs gestort geklag,
 Die uwe schuuren sloopte, en voor den blyden dagh
 Des oogfts gewoet heeft op uw bloejende akkerlanden:
 Zo helpt d'onnozelheit het schaap voor wolvetanden
 Als 't herderlyk gekerm voor zyn roofgierigheid,
 Het lant was weereloos en alle hulp ontzeit;
 De Goden scheenen zelfs zyn' toomloosheit geneegen:
 De Tuinleeu was geknot, het grimmelde op de wegen

• *De Koning van Vrankryk.*

† *In den Jaare 1672.*

‡ *Toen hy in Engelant Koning Jakob aanspoorde om den Proevstantfchen Godtsdienst uit te roeien.*

Van ongedierte, nu die wachter lag gevelt,
 Die Leeuwendaal zo lang behoedt hadt voor 't geweld,
 Van zo veel nydige en bloetdorftige Tirannen,
 De droefheit hadt alom de vreugde weggebannen;
 De Filomeelen, die zo dikwils met gequeel
 Nabootften in het wout myn Dafnes orgelkeel,
 Verlieten 't lommerbosch, daar zy ten besten gaaven
 Haar' stille holen voor de kraai en zwarte raven.
 Doch eindelyk herhaalt de Leeu zyne oude kracht:
 En valt den Bergreus aan met zyn gelokte macht,
 Hy brult, en schut verwoet zyne omgekrulde maanen,
 Tot wraak genoopt van zyn geteisterde onderdaanen,
 En jaagt hem uyt den kring van 't vrye Leeuwendaal.
 Van dien tyt heeft zyn wrok gestaen naar onzen val,
 Die nu beteugelt is. Hy, die door snoode laagen
 * Een brok den Adelaar onwettig zocht t'ontdraagen,
 Dien hy door erfrecht moest bezitten, is geknot.
 Eenoogige, kost gy u al te deerlyk lot,
 Met eenen oog, waar mee gy zaagt naar hooge dingen
 Niet zien, hoe 't los geval ons solt door wisselingen,
 En heden neerploft, dien het giftren hadt gestreelt.

Graas nu myn kudde graas, terwyl uw Herder speelt,
 En dertel op den klank van zyne vreugde toonen
 Een beemt vol klaver zal uw zoete wellust loonen,
 Wyl nu geen Roofharpy zal steuren uwe rust.
 Groeit vruchtbr' re boomen groeit, uw Herders eer en lust,
 Die vry in 't zoet genot van uwe vrucht zal deelen,
 Mits haar geen vyant zal voor haare rypheit steelen
 Ten zy het woeden van den fellen Noordewint.

Nu woedt de gryze Reus in zyn erots, ontzint
 Door zo veel nederlaag, dat aarde en Hemel beeven:
 Zyn' leliën, zo lang de vreugde van zyn leeven,
 Daar hy zyn hair mee fierde, als hy naar grootheit stont,
 Verwelken nu, veracht vertrappelt op den gront,

K

Zyn

* De monarchy van Spanje.

Zyn morgenwekker treurt, die noch voor weinig jaaren,
 De vlucht bespotte der hoogvliegende Adelaaren,
 En door zyn trots gekraai Euroop dwong tot ontzag.
 De glans, die op de borst des Reus te stralen plag,
 Is door het bloet bezwalkt van zo veel dapp're Helden,
 Die zich in 't krygsgevaar voor zyne grootsheit stelden,
 Gevoet met yd'le hoop van roem en mogentheit.
 Zyn rots, daar eertyts blonk zyn' groote majesteit,
 Op konstapitsfery en keur'ge schilderyen,
 Is nu met purper bloet beverft aan alle zyen:
 De Waarheit heeft aldaar zyn neerlaag afgemaalt,
 Hoe meestentyt het quaat zyn meester zelf betaalt.
 Hier rookt Italië, hier dondert in elks ooren
 Het felle bliksemvuur van Duitflants * Welgebooren,
 Terwyl de lantknaap zucht om 't woedend oorlogslot,
 Die Ceres vrede omhelst, en haat den Wapengodt,
 Itaalje, daar voorheene aan Arnoos groene zoomen
 † De Herder onder 't dak der breede beukeboomen
 Zo dik wils heeft beklaagt den fellen borgerfryt.
 Een ander schildery (wiens aanzien hy benyt)
 Vertoont Gradivus in de lucht op kraakende assen,
 Voorzien met krygsgeweer, met spieffen en rondassen,
 En moedigt, wyl de Reus den Arent met geweld
 Wil snuiken tot ontzet dien grooten ‡ oorlogshelt
 Van 't machtig Roozeryk, en noopt den Leeu tot ftryden,
 Die uit zyn' holen vliegt, geperst door medelyden,
 In zulk een hoogen nootd van zynen ouden vrint:
 Zy vallen moedig aan, gezwinder dan den wint,
 En rukken 't angstig dier uit zyn bebloede handen.
 Men zegt de Vogeltjes in bossen en waranden,
 Wier wicken hingen om hun' Konings ondergang,
 Verhieven nu alom een juichend veltgezag
 Alleen de Haan vloot weg met zyn' gestompte spooren,
 En zwygend liet niet meer zyn' morgentoonen hooren,
 Ver-

* *Eugenius.* † *Virgilius.* ‡ *Marlbourog.*

Vermits een *slagpen uit zyn' vlerken was gerukt.
 Een † Adelaar, die zich hadt onder 'tjok gebukt
 Des Grysaarts (mits hy wiert gestreelt door yd'le hoopes
 Van heerschappye) tot verwond'ring van Euroope,
 Betreurdē nu te laat zyn reukeloos bestaan:
 Terwyl hy and'ren zag zyn eigen nest beslaan,
 Hy klaagt zyn noodtlot aan den Bergreus, die verslaagen
 En afgezonderd zat zyn ongeval te klaagen,
 De striemen schrynden noch op zyn gezwepte huid.
 Waarom hy deerlyk sloeg een jammerend geluit.
 Ja klaag vry, Grysaart, klaag! † uwe opgepropte vlooten,
 Wier macht zelf Nereus vreesde en zyne Zeegenooten,
 Bezwyken op het zien van 's Vyants koopre keel.
 Verbly u met den brok des ** Arents wettig deel:
 Zie daar, hy snort door 't zwerk op onbezweeke vlerken,
 Om op uw kop zyn wraak rechtvaardig uit te werken,
 (U duidelyk verbeelt in 't naaste schildery)
 Wyl gy hem weêrstaat om 't bezit dier heerschappye.
 Doch, zie, een voorspook doet uw moedig hart bezwyken,
 † De Zon, daar gy u steeds me wilde vergelyken,
 De Zon, die niet misgunt de nachtbeurt aan Diaan,
 Haalt haare straalen in, zo als gy tot het slaan
 En stormen u bereit om 's vyants macht te keeren.
 Gy vlucht, en d' Adelaar klapt moedig zyne veeren,
 En wekt den Tuinleu op tot verder †† zegepraal,
 Die moedig op 't gebit, ten trots van vuur en staal

K 2

U

* 't Gewangen neemen van den Marschalk de Tallard en
 andere hooge Bevelhebberen.

† De Keurvorst van Beieren.

‡ Toen zyne talryke Zeemacht op 't naderen der hoogverbon-
 dene vlooten voor Gibraltar met schade de zee moest ruimen.

** Koning Karel.

†† Toen in den jaare 1706 Barcelona te lant door den Her-
 tog van Anjou, enter zee door den Admiraal Thoulouze belegert
 was.

‡‡ De veltslag in Brabant by Ramilles.

U aangrypt, dat gy schier het leeven hadt verlooren:
 Hy zet zyn klaauwen in uw rug (want nooit van vooren
 Ziet men een bloodaart, maar van achteren gewont)
 Gy vluchtte noch, maar vielt al flauwende op den gront,
 Dat uw herstelling fcheen onmogelyk te weezen.
 Een doorgekloofde slang kan wederom geneezen,
 Maar 't fleepend ongemak blyft u al quynend by;
 Zo dat gy nooit (naar 't fchynt) benart aan alle zy
 't Verlaater recht weërom den Arent zult ontwingen.
 Waar zyn de lauwren nu, die uwe kruin omringen,
 En fieren uwe knodts hoogmoedige Cikloop?
 Waar is uw geeffel nu, o geeffel van Euroop?
 Uw lauwren zyn verdort, uw geeffel is genoomen.
 Waar is de Vleiry, die in uw hof gekoomen
 Uwe opgeblaazentheit zo dik wils heeft gestreelt,
 En u ten zetel der onfterfkykheit verbeelt?
 Zy vliet; vermits gy nu zelf ophout u te vleien;
 Alleen 't herdenken van uw zege, onafgefcheien,
 Zal nimmer vlien, zo lang g' uw nederlaag befchreit.

Maar Veldeling zal daags uit enk'le vrolykheit,
 Als hy zyn kudde naar den bron dryft om te drenken,
 In morgendeuntjes uw' rampzaligheid herdenken:
 Zo lang hy 't wollig vee kan volgen uit het ftal,
 Het vlietend beekje zal, op 't juichende gefchal,
 Zyn zilv're golfjes dan vergeeten af te dryven:
 De winden zullen in hun hol gekerkert blyven,
 Op dat geen koelte fteurt, door 't ritflen van de blaân,
 Het pluingedierte zal den zoeten weërklank flaan,
 Niet denken le om 't bedrog van knip of looze ftrikken.

De Reus mag fidderen als hy met droeve blikken
 Aanschout in fchildery * het naakend dreigement
 Der gramme Zeegoôn, dien zyn tirannye in 't ent
 Mishaagt, zy dringen reets van ond'ren uit de golven,
 Op zeedolfinen, tot het teug'len van zyn' wolven,
 Die deerlyk woeden op de fchaapskooi in zyn lant:

Nep-

* Eene voorgenoome landing op zyne kusten.

Neptuin stemt dit besluit, en, zwaajende in zyn hant
 Den gulden drietant, schynt een moet in 't lyf te spreken,
 Om met gelyke kracht het martelbloet te wreken
 Van zo veel lammeren, en herdren omgebracht.
 Waar bergt gy nu uw lyf? geen vlerken van den nacht,
 Geen dieptens zullen u verschuilen voor hun woede,
 O Lelidraager! wees voorzichtig op uw hoede,
 Zy naderen uw strant: maar waar? gy weet het niet.
 Waar zent gy nu uw macht, die trouwen bystant biedt?
 Gy kunt hun diep geheim niet langer ondervinden,
 Gy kent uw Noodtlot niet, noch wat zy onderwinden,
 Schrik Polifeem, ja schrik, Ulis naakt met zyn schip,
 En legt uw laagen in uwe uitgeholde klip,
 Hy naakt, en heeft uw val en ondergang gezwooren,
 Uw ondergang, die nooit zal in de harten smooren:
 Zo lang de wolf vervolgt het weerelooze lam,
 Zo lang de lindekruin staat bloeiende op haar stam,
 Zo lang men troffen perst tot smaakelyke wynen,
 Zo lang de goude Zon zal aan den Hemel schynen,
 Zo lang de Waarheit het verniff bedrog ontdekt.
 My dunkt ik zie u reets, tot ootmoet opgewekt,
 Den Adelaar en zyn' verknöchte Bontgenooten
 Genade smeeken; die zo dikwils u den Grooten
 Dorst noemen, en zo trots in meenigen verbont
 Uw Haanen kraajen liet. Quam nu die blyde stont
 En mocht het u noch voor uw sterfdagh eens gebeuren,
 O Veldeling! mocht gy Godt Janus ys're deuren
 Noch eens gegrendelt zien, en Mavors met Belloon
 Al zidd'rend vluchten voor den Vrede, weer ten troon
 Verheeven, mocht gy eens uw' gryze haren sieren,
 Met palmen en olyf, voor bloejende lauwrieren;
 Wanneer het oorlogsros wordt voor den ploeg gezet,
 En 't glinsterende staal, zo lang tot moort gewet,
 In zyne schede roest, wanneer men weër zal hooren,
 Saturnus goude tyt is in deeze eeu herbooren,
 Nu bloeit de kniisse Liefde en d'Eendracht haar gespeel;

Dan zoudt gy Veldeling den Goden tot uw deel
 Een ooi opofferen, het keurigste uit uw' stallen:
 Een kleene gifte kan den Goôn zo welgevallen,
 Die men eerbiedig brengt op 't auter naar zyn' macht,
 Als een die hun ter eer geheele runders slacht,
 Dan zoudt gy Veldeling een zaal'gen tyt beleeven,
 Waar in weêr d'overvloet zal alles mild'lyk geeven,
 Als zy haar hooren stort in onzen open schoot.
 Ô Goden maakt my aan dees blytschap deelgenoot!

Dus zong de wakk're knaap, daar Bos- en stroomgodin-
 nen,
 Verlekkert op den toon met onverdeelde zinnen
 Naar luisterden, tot dat Apol in 't westen blonk,
 En met zyn gouden glans in d'avontkimmen zonk.

VREDELIEF,
HERDERSZANG,
TER ZILVERE BRUILOFTE

Van den HEERE

WILLEM KOPS,

En MEJUFFROUW

MARIA van KASELE.

*Diligat illa senem quondam, sed & ipsa marito,
Tunc quoque cum fuerit, non videatur anus!*

G Odt Febus koesterde met warmezonnestraalen
d'Alvoedende aarde, en spreidde op akkers, ber-
gen, dalen
Een geurig bloemtapyt in 't prilste van de Lent;
Wanneer Menalkas in den morgenstont, omtrent
Den groenbewassen zoom van 'tkristalyne Sparen,
Zyn Vee te wet dreef in de kabbelende baaren,
En leunende op zyn knodts van beukenhout, verhief
Een Veltzang op het feest van kuiffe Vredelief
En wakk'ren Melibé, den roem der dorpelingen.
Dus toont dees dagh, na vyf en twintig zonnekringen,
Zyn bloozend wezen aan de gloeiende Oosterpoort,
Toengy, ô Melibé, door Vredelief bekoort,
Met haar voor 'r auter van vrou Juno zyt verbonden,

In Venus feestmaant, op de schaduwryke gronden
 Van 't hoog Idalië met mirt en bloemfestoen
 Geviert; uw Bruit getooit met eerft ontlooken groen,
 Gemengelt in den krans der uitgekijpte bloemen,
 Scheen zelf een Venus, daar het Sparen op mocht roemen:
 Toen hefte 't' duister bos van Haarlem zyne kruin
 Veel hooger, als de helm van 't omgeleegen duin,
 En kaatste het geloei van Bacchus Priesterinnen
 Te rug, hoe klonk de vreucht der dert'le herderinnen,
 Als op den vierdagh van Diaan, langs 't vlakke lant!
 Terwyl zy op de maat, gestrengelt hant aan hant,
 Op 't alderkeurigste haar' rappe voeten lichtten,
 En Titir, ongewoon een huw'lyks toon te dichten,
 Zelf tegens Zangeres vaars het aldereelsten ooi
 En een inceuwitte geit, de beste uit zyne kooi
 Verwedden dorst: doch zo moest Marzias bezwyken
 Voor Febus ruispyp, zo is 't klayer tegelyken,
 Dat gy myn lamm'ren scheert, by 't hooge dennenwout.
 ô Zanger, Zanger! die, nu lusteloos, en out,
 Reets uw bedreeven fluit hebt aan den wandt gehangen,
 Die zelf de zwaanen tartte in heerlyke gezangen,
 Daar de Meander drenkt het Frigiaansche lant,
 Haar lykzang heffende, uw verheeve herderstrant
 Kon streelende de ziel als uit het lichaam voeren,
 En 't klinkend orgel van de Filomeelen snoeren.
 ô Zanger, Zanger! fier dees zilv're Bruiloftsfeest,
 En wek de Spaarnimf uit haar kil, die, log van geeft
 Verschuilende op den gront, gy weder kunt bezielen,
 Dat zy in 't praalfieraat met haare gladde wielen
 Het zilver klooft, en u beantwoort met haar toon.
 Menalkas heft ook aan, en viert dees feestdagh, schoon
 Zyn schorre boerefluit het keurig oor zal tergen:
 Vliegt Adelaaren vliegt vry steilder als de bergen,
 Wier toppen hemelhoog zich spieg'len in de lucht;
 Menalkas volgt alleen de laage zwaluwvlucht,
 ô Feest! de blonde Zon verlaat de zilte baaren,

En groet u glanziger, na vyfen twintig jaaren,
 Als Peleus kost'lyk leeft in 't oude Griekenlant,
 De Nymfen groeten u met korven in haar hant,
 Gevult met hiacint en geurige vioolen,
 Nu vliegt de leeurik uyt zyn groene klaverholen,
 En slaat voor dagh en dau een aangenaam geluit.

Gy myne lammeren zet uwe vachten uit,
 Ik zal uw zachte wol in gloeiend purper doopen,
 Niet om z' in free tot winst aan and'ren te verkoopen,
 Maar om voor Vredelief daar van een feestgewaat
 Te maaken, dat haar, als zy naar den tempel gaat,
 Zal fieren: Vredelief veracht geen kleene gaaven.

Hoegroot is uw geluk, ô Herderin, ô braaven
 En wakk'ren Melibé, zolang voort fier gewelt
 Der wreede doot geret! Hoe menig is gevelt
 Door haare zeiffen in den meiryt van zyn leeven!
 Gy kunt nog kussende aan malkanders lippen kleeven,
 En bluffen wel vernoegt uw kuiffchen minnegloet;
 Daar dees of geene reets zyn brakke traanen voedt
 Op 't grafzyns wederhelfts, door troost niet te bedaaren:
 Zo treft een felle storm d'onrype korenaaren,
 En doedt des Bouwers hoop verstuiven als het stof.

Gy leeft, verknochte twee! beplant met vreugde uw hof,
 En snoeit uw boomgaart noch in rust en stille dagen:
 Daar veele lantlui, door hun droefheit neêrgeslaagen,
 Geteiftert door 't geweld der krygeren, hun lant,
 Hun weggestoolen vee, hun hoeft, hun schuur verbrant,
 Betreuren op het puin. ô Heil, ô groote zegen!
 Die u steeds heeft besproeit gelyk een lenteregen.
 Juich Melibé, schenk vry den zilv'ren beker om,
 Diengy uwe and're Ziel op trou gaaft, het gebrom
 Der zegen wensfchen zal terwyl uw hof doorklinken,
 Van hen, die 't schuimend nat op uwe welvaart drinken,
 Endoor het druivepocht vervrolyken hun geest.
 Geef Vredelief een lam ten besten op uw feest,
 Geslacht tot dankbaarheid in Faunus lustprieelen,

Dan zal de Lantjeucht zich verblyden in het speelen,
 En zingen overluit; leef, o gezegent Paar!
 Na deezen blyden dagh noch menig vreugdejaar;
 Zo moeten wy noch eens uw goude Bruiloft vieren,
 Met mirtekranffen en gestrengelde lauwrieren,
 En veltgezangen, dat het schatert door het lant,
 Tot vreuchde uws Nazaats, en Elize uw waarde pant,
 Uw schoone Elize, een praal der blonde Lantgodinnen,
 Die zo veel uitblinkt by al d'and're Herderinnen,
 Als by den Morgenstar het glinstrend Zonnelicht.
 Leef heuffche Vredelief! leef Melibé! zo zwicht
 De wrevelige Nyt voor eeuwig van uw drempel,
 Zo schraage d'Eendracht in uw harten haaren tempel,
 Zo spel de zwarte Kraai u nimmer tegenspoet!
 Leef heuffche Vriedelief! leef Melibé! zo moet
 g' Een hoogen ouderdom, bevryt van zorg, beleeven,
 Tot gy zult van deeze aardt naar 't hof der Itarren streeven!
 Dit zong Menalkas, en hy dreef zyn wollig Vée
 Naar stal toe, om op 't feest van herder Melibé
 En Vredelief het oor door zangen te bekooren,
 Daar hy ruimborstig liet zyn vreugdegalmen hooren.

GALATE
HERDERSZANG,
TER BRUILOFTE

Van den HEERE

KORNELIS VAN ROOYE,

En MEJUFFROUW

ALIDA LE ROY,

ô Melibæe! Deus nobis hæc otia fecit.

DE Zon sloeg haar gespan in brandende gareelen,
En stoof de golven uit, om 'taardtryk meete deelen

Haar albezielenden en goddelyken gloet;
Als herder Bosman wierdt op 't onvoorzienft gegroet
Van Wouter, daar hy aan de kristalyne stroomen
Der Rotte, in schaduwe der groene lindeboomen
Zich neder had gevleit op 't malsche klaverlant,
Wyl hy den Nachtegaal nabootfte met zyn trant.

W O U T E R.

Geluk myn Bosman in dees vroegen lentemorgen,
Op deezen viertyt, die de kommerlyké zorgen
De harten uitbant, en ons noodigt tot gequeel;
Nu Thirzis heden krygt zyn Galate ten deel,
En moedig zegepraalt van haare fiere zinnen,

Zy,

Zy, die gebooren schein, om nimmermeer te minnen,
 Is door de beden van haar Thirzis omgezet
 Dat zy eerbiedig buigt voor Venus huw'lyks wet.

B O S M A N.

Hy was veel ruuwer dan een Noorman, wiens begeeren
 Alleen strekt tot de jacht van toomelooze beeren,
 En om een steile rots t'ontblooten van haar wout,
 Die niet zou juichen, nu die schoone Veltnimf trout
 Met Thirzis, Thirzis zo beroemt by alle knaapen
 Om zynen wakk'ren zorg, in 't hoeden van zyn schaapen.

W O U T E R.

Wel aan dan, zo 't u lust, wy zingen eens by beurt,
 Dat zelf de Maasgodt worde in 't stroompaleis gesteuert,
 En opwelt met zyn stoet op tuimlende dolfynen.
 Ei zie eens Bosman, hoe de zonnestraalen schynen,
 En zierend koest'ren den gespeenden abrikoos,
 Hoe Floraas bloemprieel bezaait met lenteroos
 Verquikt wordt door den daau besproeiende de blaaren,
 Hoe 't labberkoeltje voert het speeljacht door de baaren,
 En ademt ons den geur der bloeiffems te gemoet,
 Hoe 't kabb'lend beekje ruist met een stantvasten vloet:
 Terwyl de Nachtegaal zich uit het bos laat hooren,
 Wy volgen zynen toon, niets schynt ons hier te stooren.

B O S M A N.

Ik hef myn veltzang eerst, indien gy 't billik keurt.

W O U T E R.

Ik zal uw vreugdegalm nabootzen op myn beurt.

B O S-

B O S M A N.

Het groot gesternte blaakt en rooft de drooge landen,
 Als zyne straalen in den heeten hontsdagh branden,
 Met grooter hette en gloet wordt 's Minnaars hart ontfonkt,
 Wanneer hy eenmaal van een Maacht wordt toegelonkt,
 Haare oogen zyn gelyk gesterntes, die hem blaaken;
 Hy brandt, en zoekende op haare elpenbeene kaaken
 Zyn vlam te lessen, wordt gestaag door grooter vuur
 Ontfooken in zyn borst; o wonder der Natuur! (nen,
 & Vlammen! steeds gequeekt door 't straalen van twee Zon-
 Nit uit te blussen, door het nat der zilv're bronnen,
 Noch al het water van den grooten Oceaan,
 Wat sterveling kan uw vermogen tegenstaan!

W O U T E R.

Een vonkje kan het wout van Delfos licht ontsteeken,
 Maar nimmer wekt men vuur uit kille waterbeeken,
 Het vochtig dwarsboomt steeds het brandend element,
 Hoe kan zy, in wiens hart de Min nooit stont geprent,
 En killer is, dan sneeu, een minnaars hart ontfonken,
 Dat hy schier smelt als wasch voor 't straalen van haar lon-
 De koude Dafne wierdt hervormt in een laurier, (ken.
 En kraakt en spartelt noch, geworpen in het vier,
 Doch kon nochtans een gloet in Febus ziel doen glooren:
 Dus schynt een minnend hart zyn ondergang beschooren,
 Zoo het gekerkert vuur geen lucht krygt, als de Min
 Nooit treft den boezem van zyn liefdenswekkerin.

B O S M A N.

Zo lang heeft Thirzis aan zyn' vlammen moeten zuchten.
 Zo lang zyn Herderin wou voor zyn kermen vluchten,
 Hoedwaalde hy door 't lant (wyl hy zyn wollig vee
 Liet treuren in de stulp) om schoone Galate,

Ge-

Gelyk een Boschleeuwin, die haare ontroofde jongen
Langs berg, en dalen zoekt. Hy, die, als andren zongen
Om stryt, altyt den prys behaalde door zyn halm,
Sloeg nu om Galatè een klaagclyken galm.
Dus zegt men, dat Apol in droefheit lag bedolven
Toen Faëton zyn zoon gebliksemt in de golven,
Den Po bepurperde met zyn geronnen bloet,
En 't zuftertal zyn graf beſchaduwde aan dien vloed.

W O U T E R

Hy snee zyn minnequaal in ſchorffen der abeelen,
Waar onder Galate ſteets quam met haar Geſpeelen,
Om kranffen, met viool en mirten geſchakeert,
Te vlechten, op dat zy mocht worden overheert,
Door het onwraakbaar merk van zyn ſtanvaſte zinnen,
Om tot het punt der doot zyn' Galate te minnen.
Hy poogde haare gunſt te krygen door een liet
Te ſpeelen op zyn fluit, wanneer zy in een vliet,
Belommert door een cik, haar' blanke voeten ſpoelde,
En zich voor 't ſteeken van de zomcrzon verkoelde,
Haar hooger heffende, als Diaan; wen z' afgemat
Van 't jaagen zich verquikt in 't kryſtalyne nat.

B O S M A N.

Doch eind'lyk na veel Min zag men zyn lukſtar blinken,
Toen hy in 't ſchemerlicht zyn Galate zag drinken
De zoete teugjes uit een zilv're waterbron.
Hy quam, en ſtortte weer zyn beeden, en verwon
Haar hart, dat tot dees tyt geen vreugde in 't minnen ſchepte,
't Was of zy toen de Liefde als uit een ſchulpje lepte,
Zy gaf hem 't Jawoort op zyn lang gewenſte bee,
Wanneer hy uitriep; graas myn lang verwaarlooft Vee,
Graas nu, uw Herder kan zyn Galate behaagen,
Waar voor hy nimmer wenſte een Konings kroon te draa-
gen, Graas

Graas lang verwaarlooft vee, nooit zult g' in 't droeve stal
 Meer treuren, wyl ik om myn Liefde dwaalen zal.

W O U T E R

ô Trou, schoon Mopsus zal uw heil'ge schakels haaten,
 Gy voedt veel meerder zoet als Hiblaas honigraaten,
 Nooit hebt gy hupfer Paar geklonken aan uw bant.
 Ozilv're Rotte, die langs 't klaverryke lant
 Al ruiffend stroomt en vloeit met krongkelende bochten,
 Die lang getuigen waart van Thirzis minnetochten,
 Hef nu uw hooft op, met een krans van wier gehult,
 Ei ziet, hoe reets de vreucht de gantsche buurt vervult,
 En in de wezens speelt, gelyk de wilgeboomen,
 Als zy zich spieg'len in de kabbelende stroomen.
 Hoe't lantvolk dertelt, en roept juichende overluit,
 Gelukkig Thirsis met uwe overschoone Bruit!

B O S M A N

Doch deeze blytfschap moest voor die der Oud'ren wyken,
 Degoede Guldemont, die steeds zoo trouwe blyken
 Van zyne zorg betoont, wanneer zyn tong, zo wel
 Beschaaft, ons leeraart in de naaste Lantkappel,
 Omhelfde Burgerhart met duizent zegeningen;
 O heilryk trouverbont! kan Bosman zich bedwingen
 Uw lof te queelen op zyn onbedreeven riet;
 Daar zelf de Zaan, die in het Y zyn kruik uitgiet,
 En Waalstroom juichen op den weërgalm over 't water;
 Ja dertel vry, ô Zaan, met ongewoon gefchater,
 Gy zyt in deeze vreucht geen kleene deelgenoot,
 Vermits gy Galate zaagt ryzen uit uw schoot.

W O U T E R. B O S M A N.

Hy die door vier saizoens regeert de vlugge jaaren,

Die

Die op zyn oogwenk dwingt de fteigerende baaren,
 En 't nederftorten van de watervallen fluit,
 Hy die den zwarten fchoot der vrugtbaare aarde ontfluit,
 En door den daau verquikt de bloeiende akkerlanden,
 Die eer het huuwlyk in de zaalige waranden
 Van Eden heeft geveft, ftorte ô gelukkig Paar
 Opu zyn zegen neer verdubbelt jaar op jaar;
 Hy doe uw boomgaard fteets gewenfte vruchten draagen,
 En nimmer zuchten door den ftorm der Noordervlaagen.
 Hy vulle uw vetten beemt met klaver voor het vee,
 En geeve u Thirzis, met u fchoone Galate,
 Altyt een dankbaar hart voor zulke milde giften,
 Hy queeke uw liefde, die de tweedracht nooit mag fchif-
 ten,
 En geeve u hier op aardt het zaaligfte genot,
 Tot hy u boven fchenkt het eeuwig zaalig lot,
 Als gy eens zult volmaakt op Zerafijne veeren
 Voor den geduchten troon van Goël triumfeeren.

161
VREDEGONT
HERDERSZANG,
TER BRUILOFTE

Van den Ed:

WILLEM van REESEMA,

En JUFFROU

KATHARINA GRYSPEERT.

Omnia vincit Amor, & nos cedamus Amori.

E E R R Y K.

NU aan den ondergang de boog des Hemels gloeit
Door purp're verwen, nu de fier in 't klaver loeit,
En, door den fellen brant der heete zomerstraalen
Aamechtig, in den kil van 't Sparen aâm wil haalen;
Wel aan wy groeten mee 't gewenschte schemerlicht,
Te lang verborgen, voor het ziedende aangezicht
Der Zonne, in 't groen prieel met scherpe hult bewassen,
Het lust me, Vroomaart, eens myn boerefluit te passen
Methooger zangen, dan een herderlyken toon:
Hoe korts de Heerszucht, die verwaande, steets gewoon
In haar beruchte hof op leliën te treden,
De Deucht te trappen op haare onbevleete leden,
En 't praalbeelt van de zon te voeren op haar hooft,

L

Zyn

Zyn door de Dapperheit haar leliën ontroof,
 En op dat zy ter deeg haar trotsheit zou beklaagen,
 Te deerlyk afgeroof met strenge geesselslagen.

V R O O M A A R T.

Ja, Eerryk, streefgy vry, met een verheevte vlucht,
 Al zingende van d'aarde, en klapwiek in de lucht,
 Gelyk een witte zwaan, met onbesmette vlerken,
 Nu Heerszucht haaren val en onheil komt te merken:
 Ik kies op Eelharts feest een blyden bruiloftstoon,
 Die nu genieten zal het lang verwagte loon
 Van zyn stantvastigheit, als hy van nacht zal smaaken
 Den lekk'ren honigdauw op Vredegonde's kaaken,
 Die schoone Vredegot, den roem van onze buurt,
 Wiens lof men melden zal, zo lang het Sparen schuurt
 Met zyn kristallen vliet de grocnbewasse zoomen,
 Zo lang de wint rammeit de vrucht'bre peereboomen,
 Zo lang men pryzen zal den ryphen tuinmoerel.

E E R R Y K.

Wel Vroomaart zulk een toon behaagt my al zo wel,
 Een wyzer Dichter kan zich hooger zangen kreunen,
 Het past een lantknaap best, wat zoete minnedeunen
 En bruiloftsliederen te neuren op zyn riet,
 Ik zing met u, indien 't door beurtgezang geschiet,
 Ik moet den feestdag van myn ouden kennis vieren.

V R O O M A A R T.

Kon ik, ik won een krans van bloeiende laurieren,
 Ik zong veel stouter, dan die Trasiſche Poet,
 Dien gryze Veldeling, die veel histories weet,
 En meenige kronyk heeft door en door geleezen,
 My aan den winterhaart heeft dikwils aangepreezen:

Hoe

HELDENDICHTEN.

163

Hoe hy, Kalliopes en Febus ed'le zoon,
De woestyen kon doen hupp'len op zyn toon,
Hoe hy de rotfen wist te buigen door zyn' zangen,
En bos- en berggediert by d'ooren op te hangen.

E E R R Y K.

Kon ik, ik streelde 't oor des Bruidegoms en Bruid,
En dreef hen herwaarts aan, hadt nu myn boerefluit
De macht Arions harp in schelheit t'evenaaren,
Die zich al willens wierp in 't midden van de baaren,
En van Dolfynen wierdt gedraagen naar het strant.

V R O O M A A R T.

Maar nu de macht ontbreekt, ontbreekt ook hooger trant.

E E R R Y K.

Gy Nimfen, die in 't wout loopt dertelen en speelen,
De nachtegaalen noopt door streelende orgelkeelen,
En meenig braaven knaap doet gloeien in uw min,
Helpt Eelharts minquellaadje, om zyne herderin
Zo lang geleeden, eens met zoete toonen zingen.

V R O O M A A R T.

My dunkt, ik zie hem noch bedroeft zyn handen wringen,
Wyl braave Vrede gont zyn' zuiv're trou veracht.
Daar valt hy voor haar neer, en stort zyn liefdeklacht,
Hier spilt hy zyn geweene vergeefs aan doove boomen,
Daar zoekt hy zynen brant te lessen in de stroomen,
Hier zucht hy wederom; ô ongelukkig borst!
Wat zoekt gy laaffenis, geen felle wintervorst
Zal zulke straalen in uwe ingewanden koelen,
Gy zult zo lang die smart in 't binnenste gevoelen,

Zo lang uw Vredegont, onbuigzaamer dan staal,
 Zo ongevoelig lacht om Eelharts minnequaal.
 Of is er kans om voor myn liefde te gaan vluchten,
 ô Neen, die wreede volgt, en koestert myne zuchten,
 En prent my 't denkbeeld in van schoone Vredegont,
 Al liep ik daar voor heen het oude Memfis stondt,
 Daar jaarelyks de Nyl gezwollen door zyn' sroomen
 De dorstige akkers drenkt, en uitgedroogde boomen,
 Noch speelde Vredegont geduurig in myn' zin.

E E R R Y K.

Rampzaalig herder, al te wreede herderin! (pen,
 Schoon gy, ô schoone maagt! alleen scheent vreucht te schep-
 Als gy een frisse teug in 't gulle duin gingt leppen,
 Of als gy kranffen vlocht van roos en angelier,
 En handelde het kruut, dat van den Arabier
 Wordt herwaarts over zee gestuurt met vlugge kielen,
 De looze Min volcht u van agt'ren op de hielen,
 Detyt genaakt, dat gy van weêrmin blaaken zult,
 En Eelhart zal, gezweept door zo veel ongedult,
 Nazyngegeeve trou, uw blanken hals omhelzen.

V R O O M A A R T.

Nu leit hy reets zyn lief in 't bos van groenende elzen,
 Langs roozewegen naar de hooge lantkappel,
 Hoe zedig treet de Bruit, zo net getooit, zo wel
 Gevormt, een eed'le blos bepurpert haare kaaken,
 En tart den hoogen verw van kostelyk scharlaaken,
 Als zy voor 't auter geeft haar blanke rechterhant:
 Ga heene en roem u den gelukkigsten van 't lant,
 ô Herder! noem u ook gelukkig door dit trouwen,
 ô Roem en voorbeeld van de Kenmerlantfche vrouwen!
 En tree met Eelhart naar 't gespreide huuw'lyksbedt,
 Daar zich de liefde en trou heeft op de spond gezet.

E E R R Y K.

Eer zal een Akkerman 't vernielend oorlog looven,
 Eer zal de wintermaant de frisse roozenhoven
 Doen bloeien, eerder wordt het dood'lyk akonyt
 Den mensch een tegengift, eer zal de vlugge tyt
 Zyn loop veranderen, eer Eelharts zuiv'rezinnen
 Verand'ren om de Deucht van Vredecont te minnen.

V R O O M A A R T.

Leef lang ô Eelhart, leef ô braave Vredecont,
 Geschakelt door den plicht van 't eerlyk trouverbont,
 De Hemel maake u ryk door zynen milden zegen,
 Nooit dorste uw akkerlant naar daau of lenteregen,
 Geen ongedierte vreet de bloeifems van uw boom,
 Uw koeien geeven daags een overvloet van room,
 En sleepen d'uiers door de klaverryke weiden,
 De Nyt moet nimmermeer uw kuiffe Liefde scheiden,
 Leef lang gelukkig paar, uw nazaat zy uw vreucht,
 Verheerlykt met den glans van zyner oud'ren deucht:
 Tot gy eens, afgeslooft van ouderdom, zult haaken,
 Het Hemelsch ambrozyn in 't starrenhof te smaaken.

V E L T Z A N G
O P D E N
G E B O O R T E N D A G H
V A N
A M A R I L L I S.

W At vreugde, Goôn! ontroert myn geest,
En noopt my, om met deeze halmen;
Op Amarillis vreugdefeest,
Een blyden morgentoon te galmen?

Riep Melibé, den stulp ontvloôn,
Eer men het morgenroot zag gloejen
En Febus van den oostertroon
Uit Thetis zilv're golven spoejen,
Hy zette zich in 't klaver neêr,
Voor Amarillis bloemprieelen,
Van waar hy 't wollig Vee van veer
Zag in de malsche beemden speelen,
En drinken in 't kristalle wet,
o Veltnimf! liet de knaap zich hooren,
Verlaat het dons uw zachte bedt,
En laat myn zang uw rust verstooren,
Zie uit uw venster schoone maacht,
Op dat ik niet vergeefs mag zingen,
Wat vreugde deeze boezem draagt,
Na zo veel jaarverwisselingen,

Nu

Nu weer verwisselt, op dees dagh,
 Waar op de Zon, van 's Hemels tranffen,
 Uw bloozend aanschyn eerstmaal zag,
 En koesterde met haare glanssen.

Ei sla naar buiten uw gezicht,
 Hoe helder zy weêr op komt daagen,
 Hoe alle duist're nevel zwicht,
 Voor 't blinken van haar gouden wagen.

ô Overfchoone Dageraat!
 Begroet van Bos- en Brongodinnen,
 Hoe lieffelyk is uw gelaat!

Wat wellust wekt gy in de zinnen,
 Bevallige! die steeds het feest

Der Nimfen siert met held're straalen,
 En laat uw gryzen Tithon, meest

Beluft een morgenlaap te haalen,
 Rust scheppen op 't salf'raane bedt,

Wyl gy belonkt de blyde reien,
 En hoe Amintas onverlet

Zyn Silvia naar 't velt mag leien.
 Nu blooft uw helder aanschyn meer,

Als toen gy Thetis troudagh vierde,
 Dien al het Godendom met d'eer

Van zyne Godtlykheit versierde,
 Nu Amarillis weer verjaart,

Dat puik der blonde Herderinnen,
 Tot deezen blyden dagh bewaart,

Voor 't wreede lot der Schikgodinnen.
 My dunkt ik zie de schoone Maacht

Eerbiedig naar den tempel treden,
 Daar zy haar dankaltaaren schraagt,

Tot glory der bevalligheden,
 Tot eer van Febus en Diaan,

Wyl haar de Nimfen vergezellen,
 En brengen korven agteraan,

Gevult met rype muskadellen.

Geluk, o schoone Herderin!
Met het vermeerd'ren van uw jaaren,
ô Voorwerp der oprechte min
Van zo veel Herderen aan 't Sparen!
De Hemel geeve u eeuw'ge Jeucht,
Trots hiacint en lelibloemen,
Wier schoonheit, na een korte vreucht,
Verwelkt, onwaardig om te noemen.
Lang moet gy zien den vreugdetyt,
Wanneer de druifoest zal beginnen,
Als Bacchus weêr wordt ingewyt,
Op 't Evoë der Wynpaapinnen,
Lang storte nog myn boerefluit
Op deezen dagh haar' wensschen uit.

KLORIMEENE
V E L T Z A N G,
TER BRUILOFTE
Van den H E E R E

ABRAHAM VAN DEN BERGH,
En MEJUFFROU
SUSANNA VAN ARCKEL.

*Nom hac sine Numine Divino
Eveniunt.*

SILVAAN, VOGELAAR.

W *As morgenstont, als nywr'e Vogelaar
Zyn knipje hing aan d'opgeschoote haagen,
Om 't vlugge heir der vog'len te belaagen,
Terwyl zyn vee liep zwerwen hier en daar,*
Nu niet gevoedt met geele boterbloemen
En klaver, dat de milde Lente gaf:
Tot hem quam, met een langen beukestaj,
Silvaan, een knaap, dien Rotte en Maas mag roemen;
't Is dan, sprak hy, of vreugde- of treurenstyt,
Myn Vogelaar, wy die in deeze dalen
Zo lang verlicht zyn, door de held're straalen,
Ons wordt te vroeg die groote glans bemyt,
Die groote glans van Klorimeenes lonken,
Een Herder, aan het Sparen opgevoedt,

Op Klorimeene, Veldzang.

Sivaan port Vogelaar te luist'ren naar 't geluid,
 Der negen Zusters op het feest van Klorimeene,
 Zy wenssen, dat de deugd zich met de min vereene,
 Elk zingt ter eeren van Montaan en zyne Bruid,
 En hoeden haar, zo 't in haar magt stont, voor gevaaren,
 Haar beurtzang klinkt zelf van de Rotte tot aan 't Spaaren.

Heeft, door zyn min, vermurwt haar straf gemoet,
 Dat nooit geen knaap tot weêrmin kon ontfonken,
 Zy wykt nu haast van deezen zilv'ren vliet,
 En trekt met hem naar and're lustprieelen,
 Geluk gewenst van zuchtende orgelkeelen,
 Zy wykt, en kreunt zich onzer smarten niet;
 En echter, vrient, wy moeten zegevieren,
 En groeten straks den Bruidegom en Bruit.
 Gelukkig borst met zulk een schoonen buit!
 Gy eischt van ons noch kraassen van lauwierien,
 Gy eischt van ons noch eenen zoeten toon,
 En keur'ge maat van rappelichte voeten,
 Wyl wy te vroeg die veltmacht derven moeten,
 Bezweeken voor de kracht van Venus zoon.

VOGELAAR.

Is 't mogelyk, heeft by haar, door gebeden,
 Vermurwt, heeft zy haar trouw hem toegezeit?
 Wie dacht, dat zy, daar haar' genegentheit
 Aan Vestaas kerk geheilicht schein, zou treden
 In 't echtgareel; zo bout men op de zee,
 Als op een maacht van wispeltaur'ge zinnen.
 Maar zie, Silvaan, wat blinkende Godinnen!
 Zy draagen sluit en harp en citer mée.

SILVAAN.

Zie daar, myn vrint, de drie Bevalligheeden,
 Zie daar den rei van 't negen Zustertal,
 Hoe lief'lyk klinkt haar juichend veltgeschal!
 Hoe geestig plooit de sluier aan haar' leden,
 Bewoogen van den zwoelen zuidenwint!
 Wat sterke geur verspreit zich door de landen,
 Die 't Amber tart, geschikt tot d' offerhanden
 Van Jupiter, en geur'gen Hiacintb!

Zy naderen, om 't bruiloftsfeest te vieren,
 En om van daag dit saamverbonden paar
 Te leiden, naar het brandend' echtaltaar,
 Langs paán, bezaait met mirten en laurierén,
 Kom volgen wy van acht'ren in 't verschiep,
 En luiff'ren scherp, naar 't orgel van haar' keelen,
 Veel scheller als van duizent Filomeelen,
 Zy zingen vast, na 'k hoor, het bruilofs liet.

K L I O.

Wat heeft de Liefde een groot vermogen,
 Gewapent met balyne boogen,
 En scherpe pylen, fel van kracht!
 Zy doedt een macht, hoe fier van zinnen,
 Hoe wars, hoe achteloos in 't minnen,
 Neêr buigen voor haar groote macht.

Heilryke beemden, en waranden
 Van Ciprus, daar d'altaaren branden,
 Tot eer van Venus en haar Zoon,
 Ryft hoger, met uw Mirtbofschaadje,
 Als 't bron- en lommerryk Arkaadje,
 En d'eikebofschen van Dodoon.

De Mingodin heerft door alle eeuwen;
 Zy muilbant d' Afrikaansche leeuwen,
 En, op de steile noorderrots,
 Den wilden hoop der woefte beeren,
 Niets kan haar scherpe flitsen keeren,
 Meer machtig dan Alcides knodts.

Zy schraacht haar troon op konings troonen;
 Zy breidelt Mavors wreede zoonen,
 Haar pyl drit door den beukelaar,
 En borstharnas, zy dwingt de Goden
 Te buigen, onder haar' geboden,

En

HERDERSZANGEN.

En t'off'ren op haar reukaltaar. |

Alleen een maacht, die haar verachtte,
 Die met haar fixe pylen lachte,
 En prees de kuisheit van Diaan,
 Scheen eerst haar' mogentheit te keeren,
 En moedig alles af te weeren:
 Doch wie kan Venus tegenstaan?

Nu mintze een herder aan het Sparen,
 In 't bloejenst van zyn lentejaaren,
 Die lang gesmeekt hadt om haar min,
 Geblaakt door 't vuur van haare lonken,
 't Geen dooffte hart zelf zou ontvonken,
 Tot liefde van dees Veltgodin.

MELPOMENE.

Men zeit dat Venus zoon Montaan, met zyde koorden,
 De handen kluisterde op zyn rug;
 En dreef hem uit zyn stulp geboeit naar Rottens boorden;
 Daar Klorimeene, langs een brug,
 Haar dert'le geitjes dreef, om z' in het wet te spoelen,
 Vast schimpende op Citheres zoon; (len,
 Die eerst Montaan, en straks de maacht zyn kracht doet voe-
 Vergramt om zulk een grooten hoon.
 De Veltknaap minde, en zy afkeerig staat hem tegen,
 Trots zyne liefde en zuiv're min:
 Eer schein men 't marmersteen door zuchten te beweegen,
 Eer Klorimeenes vasten zin. (gloejen
 Doch zucht niet meer, ô knaap, 'k zie 't morgenroot reets
 Van uw geluk, die zelfde maacht
 Haast draagen tegens dank de sterke minneboejen,
 Door Pafos loozen Godt belaaht.
 Thalia hef eens op, hoe zy de mingareelen
 Met fieren moede heeft belacht,

Steets

Steets afgezondert van haar dertele gespeelen,
Wier wulpsche liefde zy veracht.

T H A L I A.

Een ruischend beekje kruipt door 't malsche klaverlant,
Wiens kristalyne stroomen
Nobit krimpen voor Apolloos brant,
Door 't overhangen van de gryze wilgeboomen,
Wier telgen, van den Westenwint
Al ritfelend bewoogen,
Zo vaak getuigen zyn: hoe zeer Montaan bemint
Door zuchten, als vergeefs, zyn boezem uitgevloogen.
Hier zocht de schoone Klorimeen,
Voor 't steeken van de zomerstraalen,
Een frisse waterlucht te haalen,
Terwyl haar kudde, wel te vreên,
De zily're teugjes dronk, hier zocht de Nimf te rusten,
Op 't bloozend dons van roozeblaân,
En rustende zich te verlusten,
Met schoonder toonen, dan de Filomeelen slaan,
Die, uit Godt Faunus boschwaranden,
Bezielt, door zulk een orgelkeel,
Met een weêrgallemend gequeel,
Vervulden d'omgeleege landen.
ô Aangenaame staat!
Waar op een maacht mag roemen,
Die 't minnevuur kan doemen,
En Venus kracht versmaat:
Zy die op Pafos, voor haar elpenbeenen wagen,
Twee witte tortels hout in 't mingareel gelaagen,
En haar gevleugelt kint in 't mirtebosch omarmt;
De beukelaar, die my beschermt,
Zal myne oprechte kuisheit weezen,
Die, haar ten trots en 't weeld'rig wicht,
Om voor haar laagen niet te vreezen,

Een

Een gouden tempel heeft in deeze ziel geficht.
 Tot u hef ik myn vreugdegalmen,
 U viere ik, blinkende Diaan!
 Uw kuiffche Godtheit fpoort my aan,
 Voor u fchakeere ik maagdepalmen,
 En bloemen, uitgekipt in Floraas lentehof;
 Voor u wil ik, door ftruik en haagen,
 In 't jachtgewaat het wilt najaagen,
 En fleepen het geflacht naar 't auter, tot uw lof.
 Gy fchutsvrou van de Vlietgodinnen!
 Die Alfeus tergt, in 't buitenpoorig minnen,
 Als hy, opwellende uit zyn grot,
 De kuiffche bronmaacht Arethuze
 Naar 't vruchtbaar dal van Sirakuze
 Door 't golvend' zilver volgt, genoopt door Cyprus Godt:
 Gy dekt de Nimf, vermocit van 't vluchten,
 En zendende tot u haar' zuchten,
 Met eene wolk, die dees verliefde froom
 Vergeefs omvattende, en bedroogen
 Gelyk een fchaduw mist uit zyn' nafpeurende oogen:
 Ai blonde Jachtgodin, ai koom,
 En hou me toch in zulk een wolk beslooten,
 Gefcheiden van myn wulpfe tytgenooten.
 Dan zal dit zuiver elpenbeen,
 Dit purper, bloozende op myn' kaaken,
 Montaan niet meer door kuiffche min doen blaaken,
 Verrukt door myn' bevalligheên,
 Dit fchoon gelaat en duizend lonken,
 Aan my onfchuldige door vrou Natuur gefchonken.

E U T E R P E.

Montaan, gevoert op minnewieken,
 Vervolgde fteets, waar hy ook kon,
 Zyn Klorimeene, van het krieken
 Des morgenfounts, tot dat de zon

Al hygend neêrzonk in de baaren;
 Hy riep op zulk een droeven toon,
 Verſchoolen in de dichte blaaren;
 Wat baat u dan 't vergang'lyk ſchoon,
 Als om een minnend hart te tergen,
 't Welk hoopeloos beminnen moet?
 Tart gy dan, Nimf, de marmerbergen,
 Onwrikbaare! kan dan een vloed
 Van traanen niet uw hart beweegen?
 Geen dagh is ooit voorby gegaan
 Bevocht met onophoub'ren regen:
 Gy, ongelukkige Montaan,
 Voelt ſteets een vlaag van ongenoegen
 En Klorimeens afkeerigheit:
 Een akkerman hoopt onder 't ploegen
 Den oochſt van zynen arbeit.
 Maar ik ploeg vruchteloos, met zuchten,
 Den akker van myn zuiv're min,
 En heb een ſlechten oochſt te duchten,
 Myn Klorimeen blytt ſtraf van zin.
 Vreest gy dan niet voor Venus plaagen,
 Wiens mogentheit gy ſteets verſmaat,
 Denk, hoe gevaarlyk 't is te draagen
 Der Goden onverzoenb'ren haat.
 Wat lot moest Niobe bezuuren,
 Wat ſtraf voor haar' vermetelheit?
 De wraak der Goden ſlaat alle uuren
 De hoonders van hun' majesteit.
 Keer tot u zelve, hoor myn ſmecken,
 Myn ſchoone, 'k bid om uwe min,
 Dat tuigen boſſchen, bronnen, becken,
 Ik zwerf ſtaag ongeruſt van zin,
 En niemant kan myn quaal geneezen,
 Als gy: myn quaal, die ſteets vergroot;
 Zo lang gy zult afkeerig weezen
 Van myne liefde, die de doot

Alleen kan scheiden, gy de plaagen
En rampen, die ik moet verdraagen.

TERPSICHORE.

Dit klonk haar als een donderslag in 't oor,
Zy, schuw voor hem, vloodt bosch en beemden door,
En stopte, wars van liefde, haar gehoor
Voor zyn gebeden.

Zo vluchtte eertyts de vlietmaacht Peneus spruit
Voor Febus, schoon zyn minnende geluit
Gantsch Tempe vulde, om 't hart van zyne bruit
Als wasch te kneeden.

Rampzaalige, die zonder weérmin mint,
Wiens zucht niet meer, als 't loejen van den wint,
Hecht op 't gemoet van haar, die gy bezint,
Wat baat uw minnen?

Niet meerder als Narcis, die, zyn gelaat
Bespieg'lende, verslingert wierdt: wat raat?
Ten zy alleen de tyt herfschepp' haar haat
In and're zinnen.

ERATO.

Wat is hy gelukkig t'achten,
Die, geslingert door de krachten
Van de golven, van den wint,
Voor de doot een haven vindt!

Daar Montaan flus op de baaren
Van de min, met veel gevaaren,
In het liefdebootje zat,
En de doot voor oogen hadt:

Ziet

Ziet Cupido frykt zyn' veeren,
 En daalt by hem, om te keeren,
 Dat die trouwe knaap niet strandt,
 Maar in beter haven landt.

Klorimeen gevoelt de schichten,
 Die haar tot de min verplichten,
 Die haar lang verharden zin
 Blaaken doen in wedermin.

Als Montaan weërom quam smeeken,
 Daar zy neerzat by de beeken,
 Wilde zy weër vluchten gaan,
 Doch de Liefde hielt haar staan.

Zy begon een zucht te loozen,
 En van ed'le schaamt te bloozen,
 Toen zy eind'lyk met een lonk
 Hem aldus haar liefde schonk.

't Is genoeg gezocht, gebeden,
 Herder, 'k buig my voor de reden,
 't Is genoeg de min veracht,
 Venus heeft myn hart verzacht.

'k Offer willig op den drempel
 Van haar Goddelyken tempel,
 Daar Godt Himens toorts alleen
 Onze zielen smelt in een.

Daar 's myn trou dan uitverkooren,
 Liet de blyde knaap zich hooren,
 Nu gy my met weërmin groet,
 Lang de hoop van myn gemoet.

HERDERSZANGEN.

KALLIOPE.

ô Vaste schakels, die twee kuiffche harten bint!
 Die niemant, als de doot alleen, te niet kan maaken,
 Gy kluiſtert Klorimeene, aan die haar deucht bemint,
 Haar deucht, veel ſchoonder dan het purper van haar' kaaken.

De bytjes zuigen nooit zo aangenaam een zoet,
 Uit tym, en marjolyn, en geur'ge roozebladen,
 Als twee gelieven uit detrou; z'is voor 't gemoet
 Een balſſem, z'is een bat van welluſt, om te baaden.

Zy vloeit van Nektarſap, en zoeten Ambrozyn,
 De Vrede, en d'Eendracht zyn haar' wakkere geſpeelen,
 En d'onbeſmette Deucht, getooit in 't wit zatyn,
 Is aan haar vaſt gehecht met ſterke liefdezeelen.

Zy is gewapent met een ſtrengge geeſſelroe, (ſtukken,
 Waar mee zy d'Ondeucht giſpt, en breckt haar kracht aan
 Zy ademt ons geſtaag veel zoeter geuren toe,
 Veel aangenaamer, dan den kruitgeur der Molukken.

Haar auter brandt door een geheilicht offervuur,
 Steets overgooten met den olie van olyven;
 Op dat de liefdevlam, gekoeftert uur op uur,
 Zou altytduurende in haar' borſt ontſtooken blyven.

URANIA.

Wel dan, driemaal gelukkig Paar!
 Die trou ſpeelt zelf in uw gezichte,
 Die in uw hart haar tempel ſlichtte,
 Tree nu naar 't rookende echtaltaar.

Daar zweeven duizend Minnegoden,
 En Lachjes en Bevalligheên:
 Kom aarſel niet naar 't koor te treên,

Te volgen Cipriaas geboden.

My dunkt zy treên de hoefpoort uit.
Ziet daar de Nimf zo schoon, zo teder,
Slaat, root van schaamt, haare oogen neder,
Als bloozende om den naam van Bruit.

Wat luister geeven haare kleeren!
Hoe blinkt zy uit in 't feestgewaat!
Dat haar veel fierelyker staat,
Als Junoos vogel zyne veeren.

Zo zag men eertyts in Atheen
De schoone en blonde Herffe treden,
Gelaân met Pallas heiligheeden,
Als nu de Veltmaacht Klorimeen.

Wat komt dees dagh al vreucht te baaren,
De Maas verlaat zyn diepen gront,
En zegeviert met hart en mont:
De herders juichen aan het Sparen,

Om zulk een voorspoet van Montaan,
Montaan een knaap, zo welgebooren,
Zo waardig van zyne uitverkooren
De gulde wedermin t'ontfaan.

P O L Y H Y M N I A.

Gezegende leeft lang in zulk een goet begin,
Het liefsch mint nooit zo zeer de vlietende rivieren,
Nooit hecht de klim zo vast aan hooge populieren,
Als d'Eendracht en de Trou op uw verliefden zin.

Geen wrevelige nyt sluipe ooit uw stulpdeur in,
De zegen van de Goôn doe u steeds zegevieren,
En geeve u telgen, die uw huis en dis versieren,
De panden van uw trou en onbevleete min.

De Hemel doe uw gaarde en akker jaarlyks bloejen,
 Hy doe de vachten van uw kudde weelig groejen,
 Geen bliksem van Jupyn, geen stormwint treffe uw stal:
 En als de Schikgodin uw levensdraat zal knippen,
 Drinkt dan het Nektarvocht met uw koraale lippen,
 Uit kost'lyk paarlemoer in 't zaalig zielendal.

VOGELAAR.

*De Thracische Orfeus zong voor deezem
 Zo helder aan Eagrus kant,
 Wat trou zou niet voorspoedig weezen,
 Geviert met zulk een zoeten trant
 Van goddelyke maagdekeelen,
 Die in dees blytschap mededeelen.*

SILVAAN.

*Kom volgen wy naar 't echtaltaar,
 My lust myn ruispyp te doen hooren,
 Tot weërslag van haar' gulden snaar,
 In Venus ruime tempelkooren:
 Wat baat het treuren om dees maacht?
 Dees trou heeft dus den Goön behaagt.*

VELTZANG,
OP DEN
GEBOORTENDAGH
VAN
MAGDALEENE.

Zeer zelden zal de winterzon
De bloeiferns, met haar flauwe straalen,
Uit de opgeborste knopjes haalen,
En koesteren den killen bron,
Op dat de Nimfen 't zilver sinaaken
Uit schulpjes, die, voor 't open velt,
Meer naar den warmen haartstee haaken,
Bevryt voor 's winters straf gewelt.
Gy Magdaleene, die de roozen
In jeucht en schoonheit overhaalt,
En doet op haare steeltjes bloozen,
Wanneer z' uw schoon gezicht besfraalt
Met lonken, die de trouwe knaapen
Doen branden in oprechte min,
Toont door uw beeft, zo wel geschaapen,
Een frisse Lente, midden in
Het guurste van de winterdagen:
Vergunme schoone Magdaleen,
Dat ik dees zang u op kom draagen,
Onwaardig uw bekoorlykheên.

De wintertyt eifcht vreugdetoonen,

De blonde Lente bloemfeftoen;
Kon ik u plechtelyke kroonen,

Met vers ontloken lentegroen
En bloemen, naar de konft fchakeeren,
'k Zou z' in een korfje, net gevlecht,
Vrymoedig op uw feeft vereeren,

Voor uwe voeten neêrgelecht:
Het Nachtegaaltje zou het orgel

Der maagdekeelen, even bly,
Weêrgalmen met haar fchellen gorgel,
Vergeetende de fnoepery

Van Tereus, en haare eerfte jaaren:

Schoon g', op het roeren van uw keel,
Verbluft Arions harpeftnaaren,

En 't veltzang van de Filomeel.

Hoe ver verrukt gy onze zinnen,
Hoe ftreeit gy 't herderlyk gehoor,
ô Pronkjuweel der Herderinnen,

Geroemt dees heele lantftreek door!

Het gryze Sparen ftilt zyn froomen,
En huppelt op zyn watervelt,

Geen wintjes rits'len op de boomen,

De geitjes, door uw zoet gewelt
Weêrhouden, aarfelen te blaaten;

Als gy, in 't zangkoor d'eerfte maacht,
Uw ftem verheft naar konft der maaten.

Wierdt Pallas eertyts uitgedaacht
Van ftoute Arachne, in 't konftig weeven,

De dochter van Mnemofine
Moet u van zelf den zangprys geeven,

Want geen verwaantheit tref u mee,
Uw zangkonft kan zich zelve looven;

Geen konftelooze hoovaardy
Van Marfias ftreeft haar te boven,

Zing lang bevallige in de ry

Der Nimfen; hou hen opgetoogen,
Die, als een arent naar de zon,
Staroogen op uw' stralende oogen:
't Zy gy gezeeten by een bron,
In 't koelste van de middaghlonner,
Uw dert'le kudde gadeslaat,
Bevryt van steedsche zorg en kommer,
Of in 't sneeuwitte feestgewaat
De kuifche Jachtgodin zult vieren.
Leef lang, begaafde Magdaleen,
Bloei als d'onwelkbaare laurieren,
Wier jeucht geen winter kan vertreen.
Lang moet die blonde Aurore daagen,
Die nu met schoonder verwen prykt,
Op haar robynen morgenwagen,
Waar voor 't Granaatsche purper wykt;
Om uw verjaarfeest te vereeren,
Op dat wy met een blyden toon,
Weer onze zegegroet vermeeren,
U met veel eerbiet aangeboon,
De wederslag der held're keelen
Van uwe juichende gespeelen.

E G L E,
 V E L T Z A N G,
 T E R B R U I L O F T E
 V a n d e n H E E R E
 M I C H I E L B L O K,
 E n J O N G K V R O U
 M A R I A V A N B E E K.

Ambo florentes etatibus, Arcades ambo.

DE morgenzon had uit de zee
 Haar dagbeurt naauwlyks opgenoomen,
 En herder Damon dreef zyn vee,
 Naar 't zilver van Nonakris stroomen;
 Als een gezang, die 't ruime velt
 En 't bosch tot aandacht kon verwekken,
 Dien lantman, door zyn zoet geweld,
 Wist vleiende te rug te trekken,
 Hy naderde op dien held'ren klank,
 En hoorde deeze toonen zingen.
 Weet uw geluk aan Egle dank
 Darnéet, ô roem der Jongelingen!
 Die Vlietmacht gunt u nu dien stont,
 Dat gy, in 't bloejenst van uw jaaren,

Zult

Op Egle, Veltzang.

Zie Licidas, Dameet beluif't ren, die een Beek,
 Een Vlietgoddin bemint en tragt haar te beweegen,
 Maar 't was vergeefs, hoe zeer de minnaar ook bezweek,
 't Geluk dat anderen toelachte, viel hem teegen,
 Tot eind'lyk uit de stroom, zyn Egle 't hoofd op beurt,
 En hem voor Bruidegom uit al de knaapen keurt.

Zult kuffen haaren roozemont,
By de ongeschoore hazelaaren.

Ga herder, volg uw lamm'ren weer
Ten stal uit, in den vroegen morgen,
Zo lang verwaarlooft, als hun heer,
Belet, door zo veel minnezorgen,
Zyne Egle zocht, door toverdicht
Of veltgezangen te beweegen.

Ga herder, volg uw liefdeplicht,
Uw Nimfje staat uw min niet tegen,
Maar, door Kupidoos schicht gewont,
Drukt zelf haar' lipjes op uw kaaken!

ô Zoet, ô heilzaam trouverbont,
Wie zou naar uw geluk niet haaken!
Arkader knaapen, siert uw haar,
Met netgevolchte mirtekroonen,
Dametas zal, op 't slachaltaar,
Zyn dankbaarheid den Goden toonen,
En offeren een witte geit.

Zyn Beekje zal vrou Venus eeren
Met eene oprechte eerbiedigheit,
En driemaal tot haar tempel keeren

Den wierook zwaajende in het koor;
Terwyl de herders hunne fluiten

Doen klinken deeze lantstreek door,
En haar' gespeelen d' eerste spruiten

Der lente streng'len tot een kroon.
ô Goet begin der Lentedagen!

Waar op de Min, van haaren troon,
Ons zo veel zoetheit op komt draagen.

Dus zingende, door 't dichte wout,
Komt vast Menalkas Damon tegen;

Hoor gryzert, riep hy, die, schoon out,
Noch kunt den Berkemeier legen,

Ter kimmen vol, met druivebloet,
Die, door het roeren van uw ving'ren

Geheel Peloponnezus doedt
 Op uw verheeven toon versling'ren:
 Kom, neem uw ruispyp in de hant,
 Wy moeten Egles feestdagh zingen,
 't Gejuich gaat op, door 't gantsche lant,
 Van nimfen, en van jongelingen.
 Maar my verbergt men deezen tyt,
 Sprak Damon, 'k heb nooit hooren spreken,
 Dat deeze lantknaap heeft gevryt
 De schoonste der Arkader Becken.
 Verhaal my wat van hunne min,
 Hier na zal ik u helpen speelen,
 En op het feest dier Vlietgodin,
 Myn nieuwste zangen mededeelen.
 In 't midden van den Sprokkeltyt,
 Antwoordt Menalkas, als de knaapen
 Door 't Priefferdom zien ingewyt
 Godt Pan, den hoeder onzer schaapen,
 Wanneer zy 't purper, uit den wont,
 Op Menalus verheeve toppen,
 Door 't slachten van een offerhont,
 Zien langs het auter nederdroppen,
 Quam blonde Licidas, vol vreucht,
 In deezen vollen feestdrang danssen;
 Ziet herders, riep hy, ziet de jeucht
 Van myne onwelkb're mirtekranffen,
 Zo bloeit en groeit de zuiv're min:
 Dametas heeft het hart gewonnen
 Van zyn' stantvaste Beekgodin,
 Dien roem der omgeleegte bronnen.
 Ik heb hun minnery verspiet,
 Verschoolen by haar zachte zoomen,
 Daar zy haar waterkruik uitgiet
 In Erimanthus zilvre stroomen.
 Dus klonk zyn klacht my in het oor,
 Eer hy haar 't gunstwoort af kon smeeken.

Hoor

Hoor schoone Vlietgodin, ai hoor,
Bevalligste onder alle beeken,

Dametas bidt om uwe trou,
Wil eind'lyk voor zyn liefde buigen,

Gun hem den zoeten Nektardou
Van uw koraalen mont te zuigen.

Ach! wanneer ryft die dageraat,
Die u in liefde zal ontfonken,

Als gy, voor zulk een fier gelaat,
My toe zult fchieten duizend lonken,

Het merk van een genegen hert?
o Beekje, killer dan de Beeken!

Vermits de zon verhindert werdt
Door d'eikekruinen heen te steeken,

Die lommer geeven aan uw vliet,
Waar onder gy, met zachte stroomen,

Vastruift, en acht myn klachten niet,
Veel min, dan 't ritfelen der boomen.

De Faam verhaalt ons; hoe voor heen
Pigmalion, door het omarmen,

Bezielde 't levenlooze steen;
Gy, onbeweeglyk voor myn kermen,

Herschept my levendig als in
Een marmerblok, die opgetoogen

Gehouden worde in myne min,
Door 't straalen van uw brandende oogen.

Wat treft my een rampzaalig lot
By d'and're lantjeucht! ik moet zwerven,

En Titir mag het zoet genot
Van bloozende Amaril verwerven.

Roem vry Arkadië de ry
Van uw' begaafde herderinnen,

Die, met een ongeveinst gevry,
Haar' knaapen volgen en beminnen.

Diaan liefkooft Endimion,
Adoon kan Cipria behaagen,

Auroor, de voorbodin der zon,
 Kust, op haar purp'ren morgenwagen,
 Den mont van haaren Cefalus;
 En ik veracht vast goude kroonen,
 Om 't malsch genot van eene kus,
 Die myn stantvastigheid kan loonen.
 Wyl dus Dameet zyn liefde klaacht,
 Beurt Egle 't hoofd op uit haar stroomen,
 En toonde d'alderfchoonste maacht,
 Die ooit Apol in 't licht zag koomen,
 Hy roeme op Aganippes bron,
 Dit Beekje tart de Stroomnajaden,
 Zo veer Hesperie de zon
 Ziet 's avonts in de golven baaden.
 De Nimf, die zyne oprechte min
 Kon in haar diepen kil beweegen,
 Quam eind'lyk, met genegen zin,
 De paarden van zyn kaaken veegen,
 En gaf hem 't jawoort op zyn klacht;
 Toen hadt gy zelf de woelstenyen
 Zien hupp'len, daar hy menig nacht,
 Om zyne tegenspoet in 't vryen,
 Verspilde in klaagen en geweën.
 Dus quam ons Licidas vertellen.
 Kom Damon, laat ons derwaarts treën,
 En hen naar 't echtaltaar verzellen,
 Hun wenschende, met bly gezang,
 Een vloet van Goddelyken zegen:
 Kom gryze Damon, wacht niet lang,
 Zyt gy, zo wel als ik, genegen.
 Dus ging dit herderpaar, vol vreucht,
 Vast koutend' van Dametas minnen,
 En Damon schepte een nieuwe jeucht,
 Een nieuwen wellust in zyn zinnen,
 Hy dreef zyn geitjes, naar het stal,
 En vierde 't feest met bly geschal.

BEEKENHOF, HOFSTEEDE

Van den H E E R E

PIETER PIETERSZ. VAN BEEK.

Wie heeft 'er grooter vreugde in 't leeven?
 Dan die, ontlast van hoofschén pracht,
 Mag woonen, daar het alles lacht,
 En alles kan vernoeging geeven,
 Dit vindt men op het eenzaam lant,
 Alwaar de nedrigheit houdt stant,
 En andren laat (dien 't lust) naar goude kroonen streeven.

Dit vint g' in uwe lustprieelen,
 Gelukkig Heer van Beekenhof,
 Hier vindt myn ruispyp milde stof,
 Op 't keurgezang der Filomeelen,
 Uw heil, uwe aardtse zaligheên
 Te looven, die gy, wel te vreên
 Genietende, verdient den lof van duizent keelen.

Hier zoudt gy 't Godendom onthaalen
 Op zo veel geur en lekkerny,
 Arkaadje wyk dees lantsreek vry,
 Geen Menalus, geen lommerdalen,
 Geen bronnen, daar Jupyn op roemt,
 Zyn hier by waardiger geroemt,
 Hier wykt Hesperie, geroolt door d'avontstraalen.

Hier

Hier blaast het wintje de eelfte geuren,
 Der bloemen ons in 't aangezicht,
 Waar voor de hooffsche Nardus zwicht,
 Hier blinken duizende koleuren,
 En tarten 't Vorst'lyk purper uit,
 Hier streelt ons 't hemelfche geluit
 Der voog'len, op wier stem de dunne wolken fcheuren.

Alwaar de beekjes hunne froomen
 Afdryven met een zoet geruis,
 Daar men, door 't lieffelyk gedruis
 Der hooggetopte lindeboomen,
 Al zachjes wordt in flaap gefuft;
 Terwyl de geitjes, heel geruft, (men.
 Op hunnen wachthont voor geen dreigend onheil fchroo-

Eiziet, hoe gloejen deeze roozen,
 Hoe lacht de purpre tuinmoerel,
 Hoe streelt de zon den muskadel,
 De perziken en abrikoozen,
 De wintjes fchudden van hun blaân
 Den morgendaau, hoe fierlyk ftaan,
 De boogaartappelen aan hunnen tak te bloezen.

Bevallige Anna, die dees dagen
 Besteet in d'aangenaamfte vreucht,
 Op Beekenhof, fchept gy geneucht,
 Kom gaan we naar dees rype haagen,
 Daar valt de vrucht ons in den mont,
 Of laat ons hier van daan terftont
 De vruchtb're telgen zien door voorzorg onderfchraagen.

Waar worde ik, ô behoorlykheden,
 Al heen gevoert! die ook eens waar
 Zulk een gelukkig eigenaar,
 Men zou 'er fcepters voor befteeden;
 Want alles brengt hier vreugde toe,

Nooit

Nooit wordt men zulk een wellust moe,
Daar zelf Saturnus eeu voor zwichten moet met reden.

Wat vreugde kan men hier ontfangen,
't Zy w' op een wagen door het zant,
Naar 't lommerryke 's Gravenlant,
Heen stuiven, 't zy wy vreugdezangen
Verheffen op den Gainfchen vliet,
In 't speeljacht, of met 't angelriet
De spartelbaarsjes uit den vollen vyver vangen.

Lang moet g', ô heufche lantheer leeven,
Lang moet gy, met uw betgenoot,
Begroeten 't lieve morgenroot,
Laat moet gy door de doot begeeven
Dit tweede Tempe, uw aardtsvermaak,
Zo zullen wy van 't Sparen vaak
Vrymoedig als voorheen naar uwe lantvreucht streeven.

WOU.

W O U T E R
 H E R D E R S Z A N G,
 O P D E N
 V E R J A A R D A G H

Van den H E E R E

JAKOB VIRULY.

DE blyde morgen lachte, en 't koeltje speelde op
 't wout
 En wyngaartbergen, daar de muskadel zich houdt
 Verschoolen achter 't blat, dat ritzelend bewoogen
 De troffen, vers van daau, ontdekte voor onze oogen,
 Zo fierelyk dat elk verlekkerde op 't gezicht:
 In deezen morgenstont zat jonge Veenryk, dicht
 By Haarlems lustbosch, aan den zoom van 't zilver Sparen,
 Hy zong van Wouter, wyl zyn geitjes in de baaren
 Zich spoelden, en het gras affchooren op het lant;
 't Was Wouter, Wouter, die de kroon der knaapen spant,
 En zelf den Diemermeer in tucht houdt met zyn' toonen,
 Aldus zong Veenryk voor dien roem van Febus zoonen.
 't Is hoogtyt aan den boort des Amstels deezen dagh,
 Degantsche buurt hout feest, een aangenaame lach
 Speelt in de wezens van de Nimfen en de knaapen,
 Op het Geboortefeest van Wouter, die zyn schaapen
 Zo nyver gadeslaat, in 't zingen uitgeleert.

Op Wouter , Herderszang.

Wie speelt zo lieflyk op zyn zevenvoudig riet,
 Terwyl de morgenzon zich spiegelt in het Spaaren?
 Is't Veenryk? ja hy is't. Ai! hoor naar 't vrolyk lied,
 Het geen zyn vlugge geest gedicht heeft op 't verjaaren
 Van Wouter, die zo wel verlekkert is als hy,
 (Gelyk bemind gelyk) op keur van Poëzy.

Gelukkig Veltpoëet, die, als gy quinkeleert,
 Den nagalm van uw toon hoort in de bosschen schateren;
 Wanneer uw ruispyp weet zelfs de opgezwole wateren
 Weër vlak te stryken door uw lieffelyk geweld,
 Hoor nu den voorzang van uw galmen over 't velt
 Heenklinken, 't pluimgediert zingt voor uit duizent keelen:
 En ik, ik slechte knaap, verstout my mee te spelen,
 En meng myn veltliet met den wiltzang van het wout.
 Vergeef my Wouter, dat myn lantriet zich verstout
 Uw lof te queelen met laagzweevende gezangen:
 Gy hebt (ben ik het waart) myn kruin noch wel omhangen
 Met lauwertelgjes, als ik nederig vol schroom,
 Gezeeten onder 't loof van eenen eikenboom,
 Naast u een herderslietje ophief, en als gy zéide,
 Gavoort o Jongeling, wanneer gy in de weide
 Uw lamm'ren oppast en den malſchen vroegkost geeft,
 Dan moet gy spelen, want die geeft tot spelen heeft,
 Past het door staag gebruik der rietpyp meer te leeren.
 Ach heuffche Wouter, mocht dees toon, opvlugge veeren
 Van 't Westewintje door het lichte zwerk gebracht,
 U vliegen te gemoet, daar alles juicht en lacht
 Op uw geboortendagh, hoe zou ik zegevieren!
 O Wouter, jeuchdiger dan bloejende laurieren,
 My liever, als het bytje een roos of zonnebloem,
 Gy stort veel meerder zoet, meer honig, ed'le roem
 Van Leeuwendal, als gy by laate winternachten
 't Papier vergult met uw hoogdraavende gedachten,
 Op 't sier'lykft nitgedrukt in keur van Poëzy;
 Het zy gy geeffelt de gehaate dwinglandy
 Van een Heerszuchtigen, die voor zyn gloriwagen
 De Vryheit streng geboeijt hielt in 't gareel geslaagen,
 De Vryheit, door zyn val ontwortelt zulk onthaal.
 Zotreurt het lommerbosch, wanneer een bliksemstraal
 De groëne toppen schroeit, het quynend loof, dat even
 Zo fleurig bloeide, hangt verwelkt en zonder leeven,
 Ja schynt al zuchtende te sterven in het kort,

Doch een slagregen, uit het zuiden neergeftort,
 Geeft weder kracht en bloei in zyn verzengde telgen.
 ô Keurzang (laat het zich de bitfe Nyt vry belgen)
 Gy zyt een tegengift voor 't fchaad'lyk Akonyt,
 En tart in duurzaamheit het knaagen van den tyt.
 Dus klinkt zyn bruilofts toon door d'omgeleegedalen.
 Ei ziet, hoe levendig weet hy de Bruit te maalen,
 Zo fchoon, zo bloozende, zo jeuchdig voor 't altaar,
 Terwyl de Bruidegom een kusje steelt, en haar
 Zyn trou geeft op 't gejuich der blyde dorpelingen.
 Hier hoor ik Licidas het paar ter eere zingen;
 Daar zie ik Amaril een korfje vol met fruit
 Van de eerfte perziken opdraagen aan de bruit,
 Of in de Lente 't eelfte uit Bloemerts roozenhoven.
 ô Welk een welluft is 't, die and're ftreeft te boven,
 Als men zyn dichten leeft, waar in Natuur zo fchoon
 Wordt afgefchildert, als een groene wilgekroon
 In 't spieg'lend water van de krongkelende beeken.
 Gelukkig veltpoëet, de boffchen zullen fpreken,
 De groene heuveltjes, 'en d'Echo van uw galm,
 Zo lang men pryzen zal viool en maagdepalm,
 En 't bitter klaverblat de teedre geitjes smaaken.
 Ik (had ik d'eer van u met zingen te vermaaken,
 Als 'k van den veltmuis en den poelbewoonder zong)
 Beloove u in den herfft een veltdeun, en een jong
 En teder zuiglam in den lentetyt te flachten:
 Een eel gemoet zal geen genege gift verachten,
 Ook hebt gy braave knaap my op het hoogft verplicht,
 Door uw gedicht, niet te vergoeden met een dicht.
 Ach wanneer zal dat licht eens aan den opkomst daagen,
 Dat gy weërkeeren zult, en wy, by d'ypchaagen,
 En haagedoornen neergezeten aan den vliet,
 Opheffen zullen uir de borft een herdersliet,
 By beurtzang, beurtzang kan de Nimfen beft bekooren.
 Of dat gy naaft myn zy zult hooger toon doen hooren;
 Hoe Haarlems volk voorheen, de Palestynfche kuff

Bestookende, en met moet en krygslift uitgerust,
Het machtig Damiaat, de kracht der Saraceenen,
Verwon, en streefde door de staale schakels heenen,
Gespannen voor den Nyl, in weerwil van 't geweld.
Of hoe het sloopvlyk Y, dat zo veel kielen telt,
En in zyn engen vliet voor deezen wierdt bevaaren
Van visscherspinkjes, wyl knaap Mikon op de baaren
Al dobb'rende zyn liefde uitzuchtte, nu in macht
De ruimste strooomen tart, en met zyn waterkracht
Den vroegen opgang en den ondergang doet schrikken.
Kom heufche Wouter kom, ik tel vast d'oogenblikken
Dat gy weérkeeren zult met Waarmont mynen Vrint,
'k Heb lekkere appelen, zo als z' een Vorst bemindt,
En zoete schaapenmelk, en keur'ge haazenooten,
Haast u, eer Filis zal den boom van vrucht ontblooten,
Dat dertel meisje snoept gestaadig van dat ooft,
Zy eet de kern, en gooit de doppen naar myn hoofd.
Kom heufche Wouter kom, wat meugt gy langer beiden,
Laat Veldeling zo lang uw zachte lammren weiden,
En drenken in de bron, de tyt verloopt ook al,
De morgen ryst vast laat, en 't vee haakt vroeg naar stal,
De koude schaduw kan de dertle kudde schaaden.
Dan zal ik uwe kruin met vyl en lauwerbladen
Versieren, 't geen ik op uw feestdag nu niet kan;
Dan zal ik mondeling u zegenwenschen, dan
Met u verheucht zyn aan het kristalyne Sparen.
't Welk duuren moet hier na noch veele vreugdejaaren.
Dus zong de lantsknecht, tot een regenvlaag hem dwong
Naar stal te keeren, daar hy weer van Wouter zong.

D A F N E,
V E L T Z A N G,
T E R B R U I L O F T E
Van den H E E R E
G E R R I T F O R T G E N S,
E n J O N G K V R O U W E
A N N A G R Y S P E E R T.

Carmina sunt dicenda; neget quis carmina?

DE druifooft wekte alom op 't lant
Een blytſchap, heuvelen en dalen
Weërgalmden op den zoeten trant
Der Nimfen, d'opgefulde ſchaalen
Met nieuwen moſt, tot Bacchus roem,
Weërſtraalden in Apolloos oogen,
En Egons troufeest met de bloem
Der Kenmermaagden, van vermogen
Zo krachtig door haar ſchoon gelaat,
Verdubbelde de zegezangen,
En zoete druppels van Muskaat,
Naar welke een Koning zou verlangen.
Hier ſcheen Saturnus goude tyt
Herbooren, aan den zoom van 't Sparen,
Hier ſcheen de welluſt ingewyt,

Op Dafne, Veltzang.

Montaan dien ruigen knaap, door't druive bloed beschon-
ken,

Word hier van Thirsis en Menalkas aangerand,
Die hem valt knevelen, terwyl hy legt te ronken;

Dies moet hy, buiten hoop van wraak en tegenstant,
Voor hen niet met zyn wil, maar door geweld en dwingen,
Van Egons Huwlyksfeest en Dafnes trouwdag zingen.

Gedooen onder hazelaaren,
 En lustprieelen, daar geen zon
 Met middaghstraalen door kon brecken,
 Hier lachten beek, en zilv're bron,
 Hier was de droefheit weggeweken.

Daar ryft in het gezicht van 't duin
 Een neêrgeformde muur, voordeezē
 Een heerlyk lantflot, in wiens puin
 Noch uitblinkt zyn aloude weezen,
 Nu strekt het voor de herd'ren maar
 Een schuilplaats, op het velt geleege,
 Als 't blikfemt, en zy veilig daar
 Zich bergen voor den zomerregen.
 Daar vonden Thirzis en zyn vrint
 Menalkas, beide herdersknaapen,
 Beide evenzeer op 't lant bemint,
 Montaan den dronken wynbuik slaapen,
 Zyne aders zwollen van het nat,
 Op Egons feest hem ingegeeven;
 Zyn trouwe wachthont Wakker zat
 By een gebrooke wynkruik, neven
 Zyn' zatten meester, in het gras;
 Dees borsten, dien hy lang te vooren
 Beloofte hadt, als het quam te pas,
 Zyn' veltgezangen te doen hooren,
 Verschalkten hem op deezen stont,
 Zy knevelde zyn ruige handen,
 En vreeven lustig zynen mont
 Met aarde, tot hy, in zyn' banden
 Ontwaakende, uitriep; wat is dat?
 Wat boeit ge my, o dert'le knaapen?
 Laat los, en eifcht maar alles, wat
 Gy wilt, ik zal niet langer slaapen.
 Zy eifchten dat hy zingen zou
 Van Dafne, d'eer der herderinnen,

Zo waardig Egons zuiv're trou,
 Van hem zo waardig te beminnen:
 Ze ontbonden hem, en hy begon.
 Het druivevocht kan liefde ontvonken,
 Daar 't laauwe water uit een bron,
 Met kleene teugjes opgedronken,
 De liefdevlam in 't harte bluff:
 Gelukkig is hy in zyn leeven,
 Die een bevallig Nimfje kuff,
 Door vader Bacchus aangedreeven.
 'k Heb laaft een Venusbeelt gegroet,
 Omkranft met blyde wyngaartsblaaren,
 Zy trat onwaardig met haar voet
 De mirten, die voorheen haar' hairen
 Versierden. Wel dan, heilryk paar,
 Wil tot des Wyngodts eere bloejen,
 Zo zal hy, telkens jaar op jaar,
 Weer nieuwe liefde in 't hart doen groejen.
 De Wyngodt hout de jeucht in ftant,
 Doedt zelf den ouderdom beminnen,
 Ja queekt allengs een minnebrant,
 In 't ongevoeligst hart van binnen.
 Noch meerder had hy in zyn' mont,
 Maar ziet een Veltmif, neêrgezeeten
 Met haar gefpeelen in het ront,
 Daar 't beekje fypelt uit de spleeten
 Van 't duin, by 't nedrig Bloemendal,
 Verhief haar orgelkeel naar boven,
 Om het gelukkig trougeval
 Van Egon en zyn' Bruit te looven,
 't Was Amaril, wiens heldre toon
 Dien dronkert niet alleen kon fnoeren,
 Maar die al zingend was gewoon
 Elk ongevoelig weg te voeren.
 't Is endlyk, zong z', u dan gegont,
 o Egon, Egon, roem der knaapen,

Te drukken Dafnes malschen mont,
 Te mengen uw kamuisde schaapen,
 Met haare geitjes; gy alleen,
 Gelukkige, zult alle uw dagen,
 In duizende bevalligheên,
 Daar duizent herders van gewaagen,
 U spiegh'len, als in 't kristalyn,
 Met beter voorspoet, als voorheenen
 Narcissus, op zyn eigen schyn
 Verliest, die 't voorwerp van zyn weenen
 Vergeefs t'omarmen zocht. En gy,
 o Eerste van myn Veltgespeelen,
 Zo lang wy beide zy aan zy
 Te saamen huuwden onze keelen,
 Wat welluft naakt u in dees trou!
 Gy zult met Egon in den morgen
 Uw geitjes dryven door den dou,
 En, onbewuft van zwaare zorgen,
 Malkander in het lommerwout,
 Met rechte wedêrliefde omhelzen,
 Daar d'Echo zich alleen onthout,
 En 't vogeltje op de groeijende elzen.
 Of Egon, meester op de fluit,
 Zal Pan braveeren in het speelen,
 Pan, d'eerste, die, door zoet geluit
 Der rietpyp, Menalus kon streelen,
 Pan, die de kuddé gadeslaat,
 Wiens Godtheit alle herders eeren.
 o Zoete o wenschelyke staat,
 Wat heil zou men voor u begeeren!
 Roem uw geluk vry Amstelgodt,
 Ge ontfangt dees Veltmaacht aan uw zoomen,
 Gy zult haar zien, wanneer ze tot
 U nad'rende, in uw zily're stroomen,
 Haar blanke voetjes spoelen zal;
 Wyl wy bedroefde herderinnen,

In 't afgeleege Bloemendal,
 Met haar geen speeltjes meer beginnen.
 Haar schoone leest en vriendlykheit
 Verlokte d'Ouwerkerksche knaapen,
 Ja Mopsus zelf, vol onbescheit,
 Zo flordig op zyn vaders schaapen,
 Hem toevertrout, die stamelaar
 Quam ook om in haar gunst te leeven,
 Zo dikwils herwaarts aan in 't jaar:
 Maar gy, o zoete Nimf, gedrecven
 Door ed'ler geest, acht hem niet waart
 Het opslaan van uw lonkend weezen.
 O Nimf, die 't nootlot heeft bewaart
 Voor Egon, dien gy hebt geneezen
 Van zyne minnewont. Hoe heeft
 Die knaap gedoolt langs bosch en beeken,
 Daar wat Natuur den adem geeft
 Van zyne liefde noch kan spreken,
 Toen hy 't gevoelelooze wout
 Scheen te beweegen, door zyne klachten,
 Om haar, die hem geketent hout,
 Zyn schoone Dafne te verzachten.
 Maar nu vergeet gy deezen tyt,
 O wakker herder, die na deezen
 Tot Dafnes bruigom ingewyt,
 Zult Dafnes wederliefde weezen.
 Het heil vermeer' dan, op myn bee,
 Gelukkig paar, der Goden zegen,
 In uwe lanthut, dat uw vee,
 Waar aan uw welvaart is gelegen,
 Geeve overvloed van melk en wol;
 Zogroeje, en bloeje uw vrucht' re gaarde,
 En storte u ooft by manden vol;
 Een vergenoegen, 't best op aarde,
 En reine Godtsvrucht zyn uw hulp,
 Die Baucis en Filemon pasten,

Zo waardig, dat zy in hun' stulp
 Merkuur en Jupiter vergastten;
 Queek telgen uwe stammen waart,
 Wier deucht elk stof geeft om te melden:
 Tot g'in uw ouderdom deeze aardt
 Verlaat, voor d'Elizeefche velden.

Dus zong de maacht, tot d'avontfont
 Den rei naar 't echtaltaar geleidde,
 Daar Egon door het trouverbont
 Aan Dafne wierdt gekluifert. Beide
 De herdersknaapen met Montaan,
 Weer half ontnuchtert door dees toonen,
 Zyn mede tempelwaarts gegaan,
 Om 't plechtig huuwlyk by te wonen,
 Om herder Egon en zyn vrou
 Veel heil te wenschen in hun trou.

B

Van 't ruygen zwelken doer, en had by niet lang
 Zyn stem gelykzaam eenen ligten, zyn zang
 En hoort den dinsten der toomert yk te roeken,
 En nylv' reokjes van den wogeloope doer
 In hoede van ver naar, en nylv' reokjes
 Die ruyt, en eene van yk, en nylv' reokjes
 Gelyk de dinsten, en nylv' reokjes
 Verpikken doch en beam, en nylv' reokjes
 Alder, en nylv' reokjes, en nylv' reokjes
 Un nylv' reokjes, en nylv' reokjes
 Mocht noer, en nylv' reokjes, en nylv' reokjes
 He nylv' reokjes, en nylv' reokjes
 Nylv' reokjes, en nylv' reokjes
 Nylv' reokjes, en nylv' reokjes

N 5 GUL

GULDEMONT, HERDERSZANG,

Ter eere van den eerwaardigen

H E E R E

JOANNES HOUBAKKER.

Accipe jussis carmina cepta tuis.

B Y't hooge Bloemendal daar 't uitgekallekt puin
Van Breroos oude slot zich opdoedt in het duin,
Aan 't gintsche heuveltje, waar op de geiten graa-
zen,

Zat oude Lantspruit, die voorheen de stoutste baazen
Van 't zingen zwichten deedt, en had hy niet al lang
Zyn fluit gehangen aan een wilgetak, zyn zang
Zou noch doen luisteren dees lommerryke strecken,
En zyl're golfjes van de weggesloope beeken:
Nu hoorde hy van ver naar Lammerts herdersriet,
Die zich, ter eere van zyn Vrient, dus hooren liet.

Gelyk de Schaapjes, als de gulde lentestraalen
Verquikken bosch en beemt, in versbegrasde dalen
Aldert'lend scheeren d'eerst ontsproote morgenkoff,
Uit hunnen kerker den beslooten Ital verlost;
Noch grooter wellust bracht uw komst aan onze strecken,
Begaatde Guldemont, toen gy laast bosch en beeken
Van 't ned'rig Bloemendal deedt schaat'ren van uw lof,
Toen gy m', onwaardig knaap, van 't laaggelegen stof
Veel hooger heste, dan d'abeele- en effchekruinen

Des

Des kruitbergs, en den top der Overveensche duinen.
 Maar nu treurt alles, nu gy, na een korten stont,
 Van hier geweeken zyt, met heuffchen Zegemont,
 Daar d'Amstelveensche buurt uw byzyn mag genieten,
 Geëerde Guldemont, deeze omgelege vlieten,
 Dees laage heuveltjes, dees beemden draagen rou
 Met my, die daaglyks, door den vroegen morgendou,
 Myn nucht're kudden in het duin dryfom te drenken,
 En steeds zou treuren, zo 'k geen troost schiep, in 't her-
 denken
 Van onze vriendschap, korts door onze rechtehant
 Weerzyts bevestigt; toen w' een beker, tot den rant
 Geschonken met het sap van versgeperste druiven,
 Uitveegden in het ront: geen hagelwitte duiven
 Zyn zuiverder, dan 't hart, dat ik u toenmaal gaf,
 Begaafde Guldemont, en, van dees heiltyt af,
 Heb ik des morgens steeds uw deugden opgezongen,
 En leve ik lang, ik, zing noch daag'lyks onbedwongen
 Uw gaaven, en den lof van Zegemont daar by,
 Die herder, herder, zingt de wedergalm met my.
 Gewyde veltpoëet, hoe kus ik noch de blaären,
 Waar op dat veltzang blinkt, omtrent het zilver Sparen
 In 't donker lindebos, gezongen tot myn eer,
 Zo menigmaal ik 't lees, zo menigmaal wordt weer
 Myn ziel als weggerukt. Ja was ik niet met reden
 Van Lantspruit neêrgezet; ik had met hooger treden,
 Hoofaardig op dien lof, van dien tyt afgegaan:
 Maar deeze gryzert beet m' in 't oor. Laat staan, laat staan,
 Gy slechte knaap, zo zeer u zelven te behaagen.
 Het staat een dichter vry een grooter roem te draagen,
 Dan 't voorwerp waart is, dat hy in zyn zangen eert.
 Ook heb ik ('t heugt my noch) van een Kolnel geleert,
 Die in ons kerspel eens vernachtte voor veel jaaren,
 Hoe eer een Satyr, in het speelen onervaaren,
 Zelf met den Zanggodt dorst in eenen fluittryt treên,
 En overwonnen, veor zyn trotsheit, lyf en leên

HERDERSZANGEN.

Het vel wierdt afgestroopt; ook dunkt me dat uw galmen
 Noch laager kruipen, als de netgeschoore palmen
 In Tymens kruithof. Dus bekeef hy my met recht,
 En gaf me een nieskruid, goet voor my armzaalig knecht,
 Om zulk een yd'len waan de herffens uit te jaagen.
 Maar echter zing ik noch, schoon nedrig, met het daagen,
 Tot d'avontschaduw van de hooge heuv'len valt,
 Wanneer by 't schemerlicht de zoete lantjeucht malt,
 En speeltjes uitgeeft, daar ik mee, noch jong van leeven,
 My, als myn geitjes naar den stal zyn, ga begeeven.
 Wyl gy, o Guldemont, door hooger geest ontroert,
 Uw weerelooze kudde in klaverbeemden voert,
 Met hemelspyze voedt, en drenkt in zuiv're beeken,
 De Aartsherder zelf beval z' u dier aan deeze strecken;
 Degroote Goël, die ontworstelt doot en hel,
 Van u zo ernstig, in de ruime veltkappel,
 Verheerlykt wordt, die, op een wolktroon na zyn sterven,
 Ten starren ingevoerd, zyn dier verkregene erven,
 Zyn lieve lammeren, van 's hemels blaauwen boog,
 Noch heden gadeslaat, met een genadig oog,
 En niet wil dat 'er een zal van zyn schaapskooi doolen.
 Dus raakt gy ieders hart gelyk met gloënde koolen.
 Zoet is de honig, zoet de rype muskadel;
 Maar uwe redenen, zo net beschaaft, zo wel,
 Verwinnen honig en de zoetste muskadellen.
 Geëerde Guldemont, wie zou uw gaaven tellen,
 Wie pryft de klanken van uw veltsluit naar waardy?
 Al wat zich zelve looft behoeft geen vleiry:
 'Wielaakt de zon? en wie uwe opgeheve toonen?
 Wy, die beneden u zo laag gedookten woonen,
 Ontfangen, als de maan van 't albezielend licht
 Haar flaauwen nachtglans, ook een straaltje uit uw gezicht,
 Het welk ons (zyn wy 't waart) ontvonkt uw lof te queelen.
 Beleefde Guldemont laat het u niet verveelen,
 Dat ik myn vrientschap toone, en deeze galmen flaa:
 De schaduw volgt den knaap, de knaap zyn kudde na,

Maar

Maar beurden 't my, dat ik uw schaduw na mocht streeven,
 Wat lof zou my het volk van onze buurt niet geeven!
 Wanneer o Guldemont komt gy weêr herwaarts aan,
 Schoon reets de lammeren in 't water graazen gaan,
 Schoon vast de winter naakt, ik heb voor weinig dagen
 Geturft in voorraat, ja, bezorgt voor koude vlaagen,
 Voorleden snoeityt almy n houtschuur volgchaalt,
 En 't hout den Lantheer reets met melk en wol betaalt.
 Beweegt u dit niet, laat u Matelief beweegen,
 Zy zal licht wederom, de dichtkonst heel genegen,
 U welkoom heeten met een aardig veltgezang.
 Ik kom geêerde knaap tot u, wacht gy noch lang;
 o Ja, 'k verlang reets, om, naast Zegemont gezeten,
 t'Aanschouwen van naarby de Hemelsche planeeten:
 Om in uw stal te zien het dierbaar bekkeneel
 Van * Rafelszoon, die, met zyn godtgewyde keel,
 Het lantvolk niet alleen van d'aardt naar boven beurde,
 Maar zelf, wanneer hy zong, de hooge wolken scheurde.
 o Bekkeneel! zo waart in zilver te beslaan,
 Gy leert ons d'ydelheit van 's werelts roem versmaân,
 En 't vaste sterflot op uw aanzien steeds herdenken:
 Een felle koude kan de steilste beuken krenken,
 Een bliksem zengtze doot in 't midden van haar groei,
 Dus rukt een kleen geval ons weg in onzen bloei.
 o Nuttig bekkeneel, gy leert ons; hoe na't sterven,
 Een deuchtzaam zanger kan eene eeuwige eer verwerven,
 Schoon 't kerkhof 't lichaam dekt, de naam ontvliet het graf.
 Dus zing ik, steunende op myn zwaaren lindestaf,
 Ruimborstig tot uw lof, van 't lantvolk afgescheiden,
 Beroemde Guldemont, terwyl myn schaapjes weiden,
 En haaken naar den stal, verkleumt door avondou.
 Jaga verzadigt Vee, de schaduw valt met kou.

* Dirk Rafælsz. Kamphuizen.

Z A N G E R,
 H E R D E R S Z A N G,
 Op de doot van den HEERE
 J A N V A N B R O E K H U I Z E N,
 K A P I T E I N

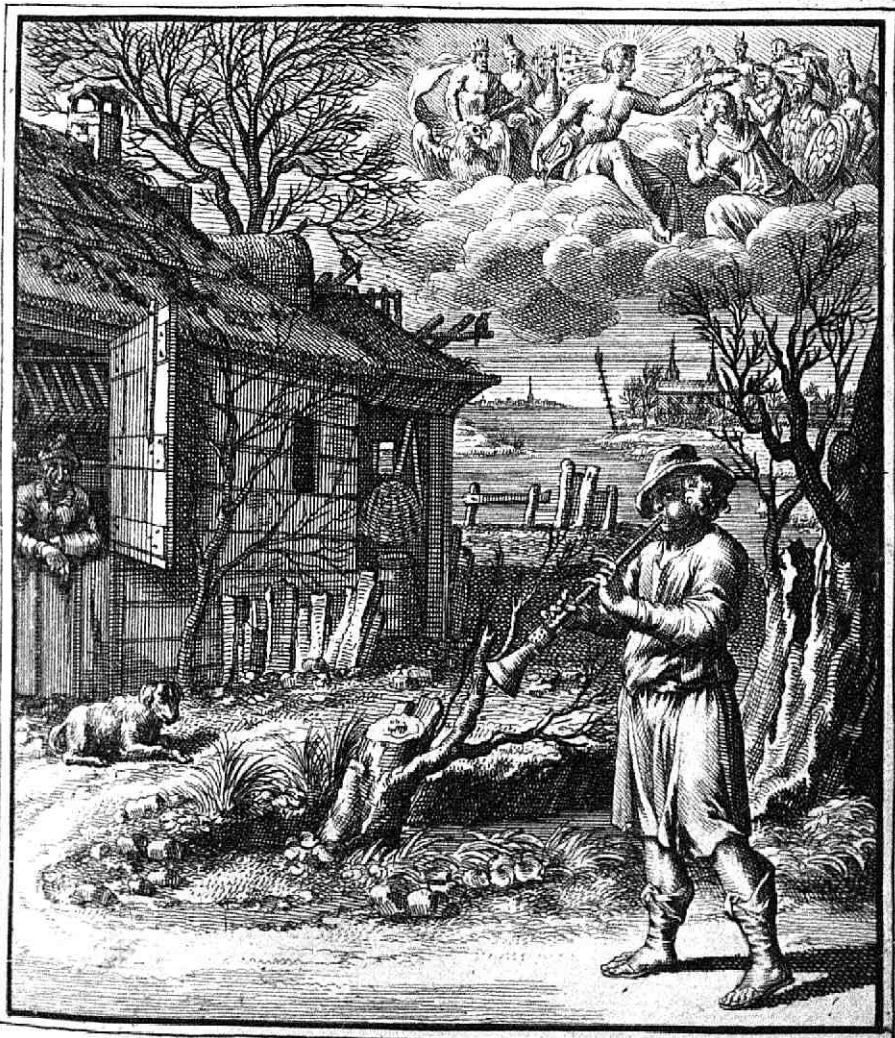
En Fenix der
 N E D E R L A N T S C H E D I C H T E R E N.

Intaminatis fulget honoribus.

O P eenen winterdagh, omtrent den ruimen stroom,
 Daar 't bloemryk Heemstee vloeit van versgemol-
 ken room, (jaaren,
 En 't oude slot, vermaart door halsrecht voor veel
 Zyn torens spiegelt in het Meer en scheepryk Sparen,
 Stak herder Lantman 't hooft verbaaft ter stulpdeure uit,
 Gewekt door Vreeryks klachte en jammerend geluit,
 't Welk hem, ach al te vroeg, veel slimmer klonk in d'ooren,
 Als of hy d'eelste koehadt uit zyn wei verlooren.
 Want jonge Vreeryk treurde om Zangers droeve doot,
 En hielt dien knaap, zo ras hy weer zyn mont ontsloot
 In aandacht, aandacht was ook zelfs in bosch en beeken,
 Om Zanger, Zanger van deeze aarde weggeweeken.
 Ach Zanger, riep de knaap, gy rust dan voor altyt,
 En d'onverzaadb're doot, (als of g' ons wierdt benydt)
 Rukt u van d'aarde weg, daar gy noch kortse geleeden
 De wellust waart van 't wout en d'omgeleegte steden.

Waar-

Op Zanger, Herderszang.

DE droeve Vreeryk speelt een klaaglied op zyn fluit,
 Om Zangers dood, die elk verheugde door zyn kweelen,
 Een Landman steekt het hoofd ter ruïne stulpdeure uit,
 In 't barre winterweer om in den rouw te deelen,
 Een rouw, die Amstelland gevoelig drukt en krenkt,
 Zo dikwils als het om zyn braven Zanger denkt.

Waarom, begaafde ziel, ontzag die wreede niet
 Het streelen van uw luit, die, klinkende in 't verschiet,
 Het speelziek koeltje, dat, al ruifschende op de boomen,
 Ons ongevoelig in den slaap fust, wist te toomen,
 De beekjes ophielt, en den wiltzang zwygen deedt.
 De wreede doot helaas, die van geen uitsfel weet,
 Ontrukt de vroomen ons, en spaart de booze menschen,
 Misschien om ons, die steeds om 's werelts vreugde wen-
 schen,

Haare onvolmaaktheit, door hun voorbeeld, waart te vlien,
 Als in het spiegelnat der bronnen te doen zien.

De braave Zanger valt, in 't afgaan van zyn dagen,
 Gelyk een meibloem, door slagregens neêrgeslaagen,
 En smaakt naau d'achtbaarheid van zynen gryzen tyt.

Nu is heel Amstellant zyn grootste luister quyt,
 Heel Amstellant, en al de Leeuwendaalsche vlekken.

Wie zal de meisjes nu door keurzang tot zich trekken?

Het vrouwvolk mint den zang, gelyk een wilgespruit

Den koelen waterkant. Voor wiens ivoore fluit

Zal nu de nachtegaal stilzwygen op d'abeelen?

Voor niemants, niemand zal 't nu lusten meer te speelen,

Want ieder hangt zyn fluit, mistroostig aan den want,

Die noch gedachtig is; hoe zyn verheeve trant

Een keurig steeman wist als uit zich zelf te voeren.

Koedryvers zullen nu, en onbedreeve boeren,

Op heerewegen en driesprongen, onbelaân

Met grove vingers hun' heefche fluiten slaan:

Toen Zanger 't licht genoot, dorst niemand wiltzang neuren,

De droeve krekkel zweek in d'opgebarste scheuren

Der olmen, raave en kraai weêrhielden haar geluit,

Want Zanger, meester voor alle and'ren op de fluit,

(Gelyk de byen in den meihof uitgelaaten

Voor traage hommels in 't bezorgen van haar' raaten)

Hield door zyn achtbaarheid d'onwetenheit aan bant.

Nu zwygt uw gulde mont, nu rust uw wakk're hant,

o Zanger, die niet meer met eene knodts belaadent,

In schemeravont dryft uw geiten, om te baaden
 Naar 't vlietend beekje, laau door 't sraalen van de zon.
 Nu zwaait gy, als ik kortst van Waarmont hooren kon,
 Den gryzen Lantprofeet, een staf van diamanten,
 En zweeft in 't midden van Godts blinkende Afgezanten,
 Daar g' in volmaakte vreucht geen zorg om 't aardtsche
 voedt;

Wylelk, o Zanger, om uw afzyn treuren moet,
 Vergeefs treurt elk, gy komt nooit weder voor onze oogen:
 Het kuifche duifje, met den morgen uitgevloogen,
 Keert weder, alles keert, maar Zanger nimmermeer.
 Wierdt hy noch op de zee gellingert heene en weêr
 Vervan zyn vaderlant het Tessel uitgevaaren,
 Zo zag men hem eerlang opkomen uit de baaren.
 Hy dapper weerde eertyts des vyants dwinglandy
 Van onzegrenzen, elk mocht zorgeloos en vry
 Zyn' winterappelen afplukken van de haagen,
 Geen onryp koren wierdt door stroopers afgeslaagen,
 De bloozende abrikoos, 't sieraat van Wouters gaart,
 Wierdt aan den vollen tak voor Hageroos gespaart:
 Zo lang hy waakte kon geen akkerplaag ons dwingen.

Gelukkige oudeman vergeef ons, dat wy zingen
 Een treurliet om uw doot, of hoort gy ons nu niet?
 Wy zingen voor geen doove, ons antwoord bosch en vliet,
 U Zanger, Zanger roept de weêrgalm van myn toonen,
 o Eer der herderen, zo lang gy hier mocht wonen;
 De veltviool rickt zoet, zoet rickt de hiacint,
 Maar uw gedachtenis, zo geurig, overwint
 De hiacinten en welriekende vioolen.

My dunkt ik hoor u noch, daar g', in het wout verschoolen,
 De middaghzon ontwykt, ons leeren; hoe voorheen
 De Griekische herders, met hun soberheit te vreên,
 Gestreelt door d'orgelen van duizent nachtegaalen,
 Hun' geitjes weidden in de lommerrykste dalen,
 Hoe Pan de Veegodt daar 't gebruik der rietesluit
 Heeft opgebracht, door wiens zoetklinkende geluit

Bemofchte bronnen en waranden aandacht kreegen;
 Hoe ftrak het Lantvolk, tot zulk tytverdryf genegen,
 Malkander om den prys uitdaagde, die het won,
 Streek 't eelfte fchaapje, dat in beemden graazen kon,
 Of eenen beker van Alcimedon gedreeven.
 Een Mantuaafche knaap heeft daar na opgeheeven
 Arkader detuntjes, op een Itaaljaanfchen trant.
 Dus leerde g' ons. Met welk een rypheit van verftant,
 Gaaft gy een klaarheit aan de Ridderlyke zangen
 Van hem, die anderen naar fchatten liet verlangen,
 Of zoeken in den kryg een eernaam en gezag,
 Wanneer zyn winterhaart mocht rooken door den dagh.
 Gy fchifte, o Zanger, ook, in ftilheit neêrgezeeten,
 De minnelietjes der Latynfche Veltpoeten.
 Gy wift veel meer als wy armzaalge, wy alleen
 Vernoegen ons, om 't vee al koutend nate treên,
 En, om het kosje's weeks ter vrekke markt geloopen,
 Ons nuttig zuivel aan het fteevolk te verkoopen.
 De lenteroozen zyn 't versiersel van den hof,
 De linde d'eer van 't wout, maar Zanger was de lof
 Der Leeuwendaleren: gy omgeleegte beeken,
 Gy beemden zult altoos van deezen Herder fpreeken,
 En ik, ben ik het waart, zal jaarlyks tot zyne eer
 Een oilam flachten, aan den oever van het meir,
 Waar aan ik nu niet meer met zo veel luft zal dwaalen,
 Om 't fpartlend baarsje met den angel op te haalen,
 En braaven Zanger te verfchalken. Nu alleen
 Zal ik my trooften, als het loofryk Overveen
 En Berkenrode zal weêrgalmen op myn klachten,
 Om Zanger, die nooit wykt uit Vrederyks gedachten,
 Zo lang hy, hygende op een krukje, zwak van leên
 In hoogen ouderdom, de kudde nakan treên. (ken
 Dus klaagde Vreeryk, tot de Jachtsneeu hem deedt wy-
 In Lantmans hutje, daar zy beide lieten blyken
 Hungroote droefheit, om dien braaven Veltpoet,
 Die nu geen klachten hoort, daar hy op wolken treet.

ALCIPPE,
HERDERSZANG,
TER BRUILOFTE

Van den HEERE

JAKOB VAN OOSTERWYK,

En JONGKVROUWE

ANNA BRUIN.

Felices Nuptae! moriar, nisi nubere dulce est.

TITER. MERIS. KORIDON.

DE Lentedageraat ontsloot zyn' purp're deuren,
En aafemde over 't lant de lieffelykste geuren
Van bloemen bloesem, die, ons gloeiende in het
oog,

De verwen tartten van den schoonen Regenboog;
Terwyl ik, rustende aan dit beekje, 't quinkelceeren
Des wiltzangs yv'rig hoor, terwijl myn geitjes scheeren
Den lekk'ren morgenkost, die, uit den milden gront,
Hen onder 't dert'len groeit al eetende in den mont,
Trekt Meris jokkende van acht'ren my by d'ooren;
Hoor Titer, zeit hy, kan u veltgezing bekooren,
Kom by Priapus beelt aan Damons hoef, daar zal
Uw buurknecht Koridon met my, in 't groene dal,

Een

Op Alcippe, Herderszang.

DE schrandre Titer gaat als Rechter zichervoegen,
 Van Meris speelstryd met zyn buurknecht Koridon,
 Op de Echt van Melibé, en die zyn hert verwon;
 Doch 't spel van beiden geeft hem even groot genoeg;
 Dies geeft hy wysselyk geen oordeel, als tot eer
 Van ieder, op dat haat de vriendschap niet verteer.

Een speelfryt aangaan, 'k eifch u rechter in ons spelen,
 Wy moeten op het feest van blonde Alcippe queelen,
 Die fchoone wordt van daag gchuuwt aan Melibe.
 Wat zoude ik doen? ik liet zo lang myn graazend Vee
 Bevoolen aan myn hont Liciska, en, en geneegen
 Tot tytverdryf, was licht door Meris te beweegen,
 Die, neêrgezeten in het groen, met Koridon
 By beurten zingende, dus eerst zyn liet begon.

M E R I S.

De Minis Venustelg, vrou Venus, hooë van waarde,
 Vult met haare achtbaarheid het gantsche ront der aarde,
 Elk wieroekt haar, haar zyn myn zangen toegewyt.

K O R I D O N.

Gelyk de Zon het best straalt in den lentetyt,
 Als z' abrikoozen queekt en schitterende bloemen;
 Dus is ook Venus in de Lente 't hoogst teroemen.

M E R I S.

En in de lente blinkt Alcippes schoonheit uit,
 Gelyk een leli, by het neêrgetreede kruif,
 Zy is een Lentebloem van Venus uitverkooren.

K O R I D O N.

Geluk o Melibe, gy zyt voor haargebooren:
 Gy veltknaap zyt veel meer gerocint op Foloë,
 Als Thracifche Orfeus op den top van Rodope.

M E R I S.

Beminde Febus my, ik zou als Orfeus queelen,
 En volgen 't jeuchdig paar naar 't auter, onder 't spelen,
 Nu mengt de kraai zyn stem met Filomeles liet.

KORIDON.

My mint de Veegodt Pan, ik min het herdersriet,
 En, schoon ik taam'lyk op de veltfluit ben bedreeven,
 Hun' naamen zullen myn gezang een weêrklank geeven.

M E R I S.

Arkader Nimfjes, brengt nu heil'ge mirten aan,
 Haalt korven met gebloemt, de roozenhoven staan
 Geopent, 't past u voor de Bruit een krans te vlechten.

KORIDON.

En ons den Bruidegom te kroonen: wakker knechten
 Plukt tamarinden, in Alfezibetis hof;
 De tamarinde zelf geeft hem verdienden lof.

M E R I S.

Nu ziet hy frisser, dan de bloozende moerellen,
 Maar toen hy vryde, en 't wout zyn liefde liep vertellen,
 Zag hy veel dootscher, als het bleekste wilgeblat.

KORIDON.

Dat tuige Menalus, daar hy in 't lommer zat,
 En om Alcippe riep, 't geen d'Echo kon verzachten,
 Die driemaal wedergalmde Alcippe op zyne klachten.

M E R I S.

Het bytje, brommende om den Godtgewyden boom,
 Voedt zo veel zoetheit niet, als zyne Alcippe; een stroom
 Van honig zuigt hy reets van haare malfche kaaken.

KORIDON.

Geen tym van Hibla kan haar weder zo vermaaken,
 Als Melibe, nu zy getoetst heeft zyne min,
 Veracht zy het geluk van Bosch- of Brongodin.

MERIS.

Myn Filis, met gevaar voor 't steeken van de byen,
 Steelt honig uit den korf, dus gaat het met het vryen,
 Wie proeft de zoetheit der Liefde zonder smart?

KORIDON.

Maar nu gy Melibe verwint Alcippes hart,
 Treet gy door ruimer poort van wellust, zonder zorgen,
 Als d'opgesloote poort des aangenaamen morgen.

MERIS.

Chaonsche duiven zyn wel blanker als albast,
 Blank is de zuiv're wol, die op myn' lammren wast,
 Maar onbesmetter is hunne ongeveinsde Liefde.

KORIDON.

Goetwill'ge Venus, die dit hūwelyk liefde,
 Was ons de macht verleent, wy gooten u in 't wout,
 Alleen tot uwer eere, een beelt van louter gout.

MERIS.

Nu slacht haar 't jeuchdig paar twee witte tortelduiven,
 O zoete Nimf, zo wel vermengt men 't sap van druiven,
 Met honiglekkerny, als u met Melibe.

KORIDON.

Gelyk het beekje wordt begeert van 't dorstig Vee,
 Als Febus d'akkers rooft op heete zomerdagen,
 Dus kan dit braave paar malkanderen behaagen.

M E R I S.

De bruine Iólas plukt vioolen zyn geneucht,
 De veltviool ver welkt in korten tyt, de jeucht
 Van 't braave paar verduur de bloeiende laurieren.

KORIDON.

Ik zie myn geiten op die voorwaarde altyt tieren
 In malsche beemden, en myn tytgenoot Mirtil
 Het hart vermurwen van zyn lachende Amaril.

M E R I S.

Nu zal die wakkre knaap, vol kuifche minneluften,
 In d'armen van Alcippe op roozebladen rusten,
 In eikelover, daar het krongklend beekje vloeit.

KORIDON.

Nu zal die fchoone maacht, wanneer haar man vermoeit
 Des avonts wederkeert, uit klaverryke dalen,
 Haar lief op lekker moes en fchaaperoom onthaalen.

M E R I S.

Ziet daar, 't velthoen ontvlucht den Arent in zyn vlucht;
 O heilzaam teken voor dit huwlyk uit de lucht!
 Dus zal dit paar den klaau des bitfen nyts ontwyken.

KORIDON.

Ziet daar, een zwarte kraai, die op dien olm wou stryken,
 Vliecht op myn zang terug, dus wordt de tegenpoet
 Verbannen uit hun stulp, door heil en overvloed.

M E R I S.

Lofzy den Goôn, van wien zy zo veel heil verhoopen,
 En woekeren z' een spruitje, eer 't jaar is afgelopen,
 Alcippe zal een lam hun offeren ten dank.

KORIDON.

Wyl Melibe, gekroont met eenen wyngaatsrank,
 En zwaajende den kroes, zal zuiv'ren Nektar ickenken,
 Op dat de jeucht noch lang zyn blyfchap mag herdenken.

T I T E K.

'k Heb naarstig toegehoort: hoe elk, mer zoeten toon,
 Om stryt zyn stem verhief, en dong naar d'eerekroon.
 Eer zal de Mincius zyn zwaanezang vergeeten,
 Eer ik uw herdersliet gewyde veltpoëeten,
 Maar wacht, o knaapen, niet myn oordeel van uw spel:
 Liciska blaft, ik moet myn Vee gaan zien, vaart wel.

GALATE,
 VELTZANG,
 TER BRUILOFTE
 Van den HEERE
 JAKOB THOMASZ. TEILER,
 En JONGKVROUWE
 HESTER TERWE.

H Et lust m', in 't lommer van d' abceelen
 Daar gints het heuveltje, in 't verschiet,
 Besproeit wordt van den zilv'ren vliet,
 De Min ter eere een liet te queelen.
 Arkader Veegodt hoor myn toon,
 Doet z' op de wyngaartbergen stuiten,
 Zo worden u-drie volle fluiten
 Met melk en honig aangeboden.
 En waarom zou 't u niet behaagen,
 Dat ik 't ontzachelyk geweer
 Der Min met teed're klankjes eer?
 Gy zelf moest minnewonden draagen,
 Om Echo, Sirinx, Driopè.
 Gewyde Boksvoot hoor myn zangen,
 Daar 't Lachebèkje Galate
 En blonde Alexis naar verlangen.
 Zy, bloozende, als moerellebloet,

En

En sneeuw wit op haar' blanke koonen,
 Zal nu haar minnaars liefde kroonen:
 Haar minnaar, wiens stantvast gemoet
 De fiere Nimfen dorst verachten,
 Is frisser, als het groene wier,
 Beminder, als een Anjelier,
 Om zynen reuk en verwen t'achten:
 Nu zal hy duizent zoetigheên
 In d'armen van zyn lief genieten,
 Nu stort de Liefde honigvlieten,
 En Nektardruppen, voor geweên,
 Daar hy derotfen mee kon breeken,
 Toen 't Westewintje zucht op zucht
 Voerde op zyn wieken door de lucht.
 Gy groene telgjes, kost gy spreekén,
 Gy meldde ons; hoe gy menigmaal
 Zyn minquellaadje en zuchten droever
 Hebt nagebaaut, als Kolchos oever,
 Wanneer de bootslui altemaal
 Verbaast om Hilas Hilas kreeten,
 Die door Vlietnimfjes was geschaakt,
 Nu is Alexis heil volmaakt,
 Nu kan hy al 't verdriet vergeeten,
 Geleeden in zyn' vryery
 Om Galate, wiens held're lichten
 Den hemelglans der zon doen zwichten;
 Ja goude zon vergeef het my,
 Gy dringt zo diep niet met uw stralen,
 Haar gloet dringt tot in 'tingewant.
 Ozoete, o aangenaame brant!
 O Liefde! die de minnequaalen
 Met balssemen van weérmin heelt,
 Wat voedt gy veelerlei genuchtjes,
 En duizent jokjes, duizent kluchtjes,
 Waar mede uw zoon Cupido speelt,
 Als hy een minnaars trou wil noopen,

Door tekenen van goet geluk,
 Waar door hy, midden in zyn druk,
 Noch kan op wederliefde hoopen,
 Gelyk 't Alexis is geschiet.
 Laaft zoog een bytje, van de tippen
 Van Galatees koraale lippen,
 Waar langs de honig nedervliet,
 Het teder waas, en, weggevloogen
 Vol Ambrozyn, streek het terflont
 Van boven op Alexis mont,
 Daar het den honig, vers gezoogen,
 Al brommende weer nedergoot:
 Dit zag een wichelaar gebeuren,
 En riep, o knaap, hou op van treuren,
 'k Zie rechs van veer het morgenroot
 Van uw geluk en voorspoet blinken,
 't Geen nu met held're glansfen straalt,
 En nooit zyn stralen onderhaalt,
 Voor's levens zon zal onderzinken.
 Hoe dertelt nu de jeucht op 't lant!
 Men hoort een aangenaam geschater,
 Heenrollen langs het vlakke water,
 Men hoort een lieffelyken trant
 Van herderen- en maagdegalmen,
 Die, onder 't zingen voor dit paar,
 Vast kransjes streng'len door malkaar
 Van bloemen en van korenhalmen,
 Daar zich de Graangodin mee siert,
 Die, om haar' Goddelyke gaaven,
 Die alle stervelingen laaven,
 Met fakkellichten wordt geviert.
 Nu ziet zy blyder als te vooren,
 Wanneer zy door Neptuin verkracht,
 In een spelonk en duistren nacht,
 Haar jeucht verquynde, en 't goude kooren
 Op 't akkerlant verderven liet:

Tot Pan haar by geval vont klaagen,
 En zy, op Jupiters behaagen,
 In 't hart moeft kroppen haar verdriet.

Ja milde Ceres, blont van hairen,
 Dees feest, dees wellust van de jeucht,
 Verwekt in u een grooter vreucht,

Als 't graanlant, vol van rypende airen,
 My dunkt, 'k zie Galate reets dicht

By 't echtaltaar van schaamte bloozen:
 Dan zie ik leliën, dan roozen,

Die weerschyn doedt het snel gezicht
 Des Bruijgoms scheemeren; 'k zie heeden

De zoete Nymfjes met malkaar,
 En blyde Herders 't jeuchdig paar,

Met hun' geschenken, tegentreden.
 Wat doch zal ik hun anders, dan

Myn paar'lemoeren beker geeven?
 Waar op Kupidō staat gedreeven,

Daar hy den Voocht der stormen kan,
 Door 't Nymfje Dejopeja, binden:

Dit giftje van genegentheit

Wordt voor hun' voeten neergeleit,

By d'and're giften van hun vriden.

Met zo veel wenschen, als 'er in

Den zomer blaatzjes aan de boomen

Beweegen, als 'er golfjes stroomen,

Lang bloei hunnie ongevinsde min,

Bevestigt door een reeks van looten,

Uit zulk een waarden stam gesproeten!

F I L I S,
 V E L T Z A N G,
 T E R B R U I L O F T E
 V a n d e n H E E R E
 G E R R I T D E N Y S,
 E n J O N G K V R O U W E
 J U D I T H G O C K E L S.

Exemplo junctæ tibi sint in amore Columba.

DE Winter, Vorst der Samojeeden,
 Gedoft in bonte beekleeden,
 Trost dan het Zuiden door zyn kracht;
 Apol moet voor zyn strengheit wyken,
 En straalen over vreemder ryken,
 Daar hy zyn mogentheit veracht.

Batavië uwe beekjes klaagen,
 Daar zich de Linde, met het daagen
 Des morgenstonts, in spieg'len kon.
 Zy kunnen naau hun golfjes roeren,
 Gewelst met harde marmervloeren,
 En baak'ren in de middaghzon.

't Is alles dor, en als gestorven;
 De Min nochtans bloeit onbedorven,
 Zy streeft den Winter in 't gezicht,
 In 't diepste van zyn' bergspelonken,
 En kan zyn hart in Liefde ontfonken,
 Door gulde spitsen van haar schicht.

Zou dan Menalkas haar ontwyken?
 O neen, hy geeft getrouwe blyken
 Van Liefde, tot zyne Engelin,
 Zyn' schoone Filis, die aan 't Sparen
 Een glori strekt der maagdeschaaren,
 Het zoete voorwerp van zyn Min.

Nu zegeviert die braave Minnaar,
 Trots een Olimpisch overwinnaar,
 Van 't maagdehartje, dat zo fier
 In weêrwil van de schoone Astarte
 Zyn teed're minneklachten tartte
 En 't Goddelyk Idalisch vier.

Toen klaagde hy de Filomeelen
 Zyn' Liefde, in Haarlems lustprieelen,
 Besaamt door Kofsters drukkery,
 Terwyl het mededoogend diertje,
 Ontfonkt door een en 't zelfde viertje,
 Zyn' zuchtjes nasloeg en gevry.

Hier op 'verhief het gryze Sparen
 Het hooft, uit zyn kristalle baaren,
 En, denkende om zyne oude smart,
 Riep hy: och arme! die uw' dagen
 Vergeefs verslyten moet in klaagen,
 Met minneprikklen in uw hart.

'k Was, met de schoonste der Najaden,
 Die in de dert'le golfjes baaden,
 De

De blonde Rynnimf eer gepaart;
Ik leefde, in duizend zaligheden,
Wyl ik my spiegelde in haar' leden,
Zelfs Jupiters omhelzing waart.

Maar ach! het ongeval der tyden
Quam ons geluk en Min benyden,
En scheurde ons reukelóos van een:
Ik zuchtte, laas! ik klaagde droeвер,
Als Alfeus aan zyn' groenen oever,
Toen Arethuze in rook verdween.

En gy, o Nimfje, o eer der Vlieten,
Vergat uw kruik in zee te gieten,
Door rou en droefheit uitgeteert.
Sint, mits g' uw uitgang hebt verlooren,
Moest g' in de gulle duinen smóoren,
Daar Katwyk noch uw' stroomen eert.

Myn minnesmart kan nooit geneezen:
Maar gy Menalkas zult na deezen
Het loon genieten van uw min,
Wanneer g' uw kuiffchen brant zult bluffen
Door duizend lonkjes duizend kuffen
Op 't montje van uwe Engelin.

Die lipjes, die vioolen blaazen,
Waar op de noefte bytjes aazen,
Die oogjes, vol bekoorlykheeft,
Die kaakjes, die, als zoomerróosjes,
Steets schieten schitterende bloosjes
Van purpersap, op elpenbeen,

Die poezele, die blanke leden,
Zoudt gy voor sचेpters niet besteeden:
Schep moet, gelukkig knaap, sचेp moet,
En dryf uw' geiten, buiten kommer,

In 't koelste van de middaghloimmer,
Uw heilzon ryft na tegen'spoet.

Aldus heeft d'oude Stroom gesproken:
Het geen gy, achter 't riet gedooken,
Hebt aangehoort, myn Zanggodin;
Nu schynt dat helder licht aan 't Sparen,
Dat gy meucht leiden met uw' snaaren
Dit Paar, naar 't autaar van de Min.

Hier op schynt alles te herleeven,
De felle winter wordt verdreeven,
De lieve Lente ontsluit haar' schoot,
De vlugge Leeurik, ons verlangen,
Streelt velt en akkers met zyn' zangen,
En groet het blinkend morgenroot.

Leef lang, Menalkas, met uw' schoone,
Tot eer der Ciprische Dione,
Geniet het wenschelykste op aardt,
Queek spruitjes, die hun stam versieren,
Doch wil voor al de Goden vieren,
De Godtsvrucht is hun' zegen waard.

Was opgedogen door uw' keel:
Op loocheladen negtigerogen,
LIS
Met uwem rechtzinnig besnooren,
Paukvoegeltjes, de schoone Perin,
Gy kondt zo meentinnig te veoren,
Doen huppelen op hun' schel geluise,
Uw' keeltjes, die de gytel' abelen
Ik volg uw' orgelkeeltjes na,
Zingt voor o' schelle flommeten,
Van Dorilas en Silvius.

S I L V I A,
 V E L T Z A N G,
 T E R B R U I L O F T E
 Van den HEERE
T H E O D O R U S F R I E S,
 E n J O N G K V R O U W E
K O R N E L I A D E C L E R C Q.

Auspiciis adsint Numina dextra bonis!

N U d'aangenaame morgen gloeit,
 En blooft met alverquikb're straalen,
 Zal ik, daar 't ruischend beekje vloeit,
 De trou van Dorilas verhaalen,

Van Dorilas en Silvia.

Zingt voor o schelle Filomeelen,

Ik volg uwe orgelkeeltjes na,

Uw' keeltjes, die de gryze abeelen

Doen hupp'len op hun schel geluit,

Gy kondt zo meenigmaal te voeren,

Puikvogeltjes, de schoone Bruit,

Met uwen uchtentzang bekooren,

Wanneer z', in Floraas bloemprieel,

Op roozebladen neêrgezeegen,

Was opgetoogen door uw' keel:

Obare

O harterovertjes der wegen,
 Toen lachte gy om Dorilas,
 Toen hy om 't maagdehartje vrydde,
 Waar van uw gorgel meester was:
 't Geen gy zo meenigmaal benydde
 Bloemqueeker, zachte Zuidewint,
 Want u ook, was in deeze dagen
 De zoete kracht van Venus kint
 Met Dorilas om 't hart geslaagen.
 Dan stuurde gy den Nachtegaal,
 En ruisste op ype- en lindedreeven,
 En bronnen, die geen zonnestraal
 Beschynen kan noch warmte geeven,
 Geen zonnestraal, maar 't zoet gezicht,
 Maar Silviaas bevallige oogen,
 Zo glansryk, als het morgenlicht,
 Met geene nevelen omtogen.
 O wonderwerking der Natuur!
 Z' is koel en doet de harten branden,
 Waar wordt gequeekt dat heilig vuur,
 't Welk doordringt tot in d'ingewanden,
 Uit d'oogjes van een' Herderin?
 Zo ryft de zon uit kille baaren,
 Zo queekt men vonkjes van de min,
 Als het verborgen vuur, uit d'aaren
 Van Italjaanschen marmersteen.
 Dit weet g' o eer der Amstelknaapen,
 Gy, en de Gainstroom maar alleen,
 Daar Silvia haar' dert'le schaapen
 Met haar gespeeltjes dryft te wet:
 Zo was Apollo zelf voorheenen,
 Op Nimf Bolinaas min gezet,
 Die Schoone, die zyn zuchten, weenen,
 En smeeken minder heeft geacht,
 Als 't ritselen der groene telgen.
 Maar schoon g' om teed're Liefde lacht,

Denk , dat de Min 't zich eens zal belgen ,

O ongevoel'ge Herderin!

Denk , dat in 't eint de ruifchende elzen ,

Getuigen zullen van uw Min ,

Wanneer g' uw Herder zult omhelzen.

Myne Erato , die ſchel van toon

Zo menigmaal , zo onbedwongen ,

De ſtreekjes van Citheres zoon ,

Uw lieveling hebt voorgezongen ,

Wel aan , zing nu een jeuchdig liet ,

Ter eere van de Mingodinne ,

Ik zal u volgen met myn riet ,

Myn riet , gewyt aan zuiv're minne.

O M'trent den Gainſtroom ryft een heuveltje , onder 't
groen

Van weelderige abeelen ,

Een heuveltje , zo ſchoon gelyk een bloemfeſtoen ,

Daar Herderinnetjes des avonts koomen ſpeelen :

Daar woont de Nachtegaal , met zynen zoeten toon ,

Daar woont vrou Echo , die den weergalm met geſchater

Rolt juichende over 't vlakke water ;

Daar woont de Welluſt zelf , een welluſt , als de Goon

Gelukkig leeven doet in hunne azuure zaalen ,

't Blooft alles daar van eene oprechte Min ;

Maar Silvia , die fiere herderin ,

Scheen daar van haare macht alleen te zegepraalen.

Hier dreef'z' , in 't edelſte der aangenaame lent ,

Gehult met eenen krans van mirten en laurieren ,

Haar teed're lammeren en geiten ; hier omtrent

Verachte zy een' Maacht , die Cipria durft vieren.

Dit ſpeet het machtig Minnewicht ,

Dit ſpeet hem , die zo menig fellen ſchicht

Vergeefs had op het hart van Silvia verſchooten.

Hy vliegt van 's Hemels trans , en ſchuilt zich in de blaân ,

Hy , ſchoon van Venus voortgeſprooten ,

Neemt

HERDERSZANGEN.

Neemt daar het weezen van een teder duifjen aan,
 Een duifje, zuiverder van oogen,
 Als starretjes aan 's Hemelsboogen:
 Veel blanker, als het wit van blinkend elpenbeen:
 Zo schoon, als duifjes voor den gouden minnewagen,
 In 't paarlemoer gareel geslaagen;
 Dus komt hy Silvia al hupp'lend tegentreên,
 Engeeft zich zelf, o wonder! als gevangen,
 Terwyl hy vliegt al af en aan,
 Dan op haar' kuiffchen schoot, en dan op Ieliblaan.
 De Veltnimf ziet het becsje haar verlangen,
 Engrypt het in zyn vlucht, met haare yvoore hant,
 En laat het, om wat vreucht te fcheppen,
 Van haaren roozemont den zoeten Nektar leppen.
 Maar wacht u, wacht u, Maacht, gy haalt den fellen brant,
 Den aaffem van de looze Min naar binnen.
 Het duifje is zelf de dert'le Minnegodt,
 Dat na dees' zegepraal met uwe fierheit spot,
 Als of het zeggen wou; wie leeft 'er zonder minnen?
 Als of het zeggen wou; o Nimfje, dacht gy niet,
 Dat u de Min in 't eint zou overheeren?
 Dees minnefreakjes zyn aan schoone Euroop geschiet,
 Toen Jupiter zich ging in eenen stier verkeeren.
 Zo veele laagen heeft vrou Venus kleine Zoon,
 Als bloeiffempjes, die uit geborste knopjes breeken,
 Als golfjes dertelen in d'aangenaame becken.
 Wat tart hem dan een maacht? hy tart de grootste Godn.
 Nu moet g' in wederwil, o Silvia beminnen,
 De Herder Dorilas krygt plaats in uwe zinnen.
 Nu voelt g' eerft, hoe de Min een maagdehart bedriegt,
 Gelyk een vogeltje, dat om het knipje vliegt,
 Verlokt door 't lekker zaat, zich eindelyk laat vangen,
 Dus raakt gy ook, onweetende, in
 Het knipje van de looze Min,
 En viert haar' Godlykheit met held're zegezangen.

HERDERSZANGEN.

Hou op myn Zanggodin, wat luit
Kan zoet genoeg de zege speelen
Van Dorilas met zyne Bruit,
Die hem nu zal in d'armen streelen?
Drie vierwerf o gelukkig paar!
De Hemel wil uw huwlyk kroonen,
Hy doe u bloejen menig jaar,
In dochteren en braave zoonen,
En geeve u 't wenschelykst op aardt,
Tot gy van hier naar boven vaart.

E I N D E.

VISSCHERSZANGEN.

ALPHABETIS VINCEN.

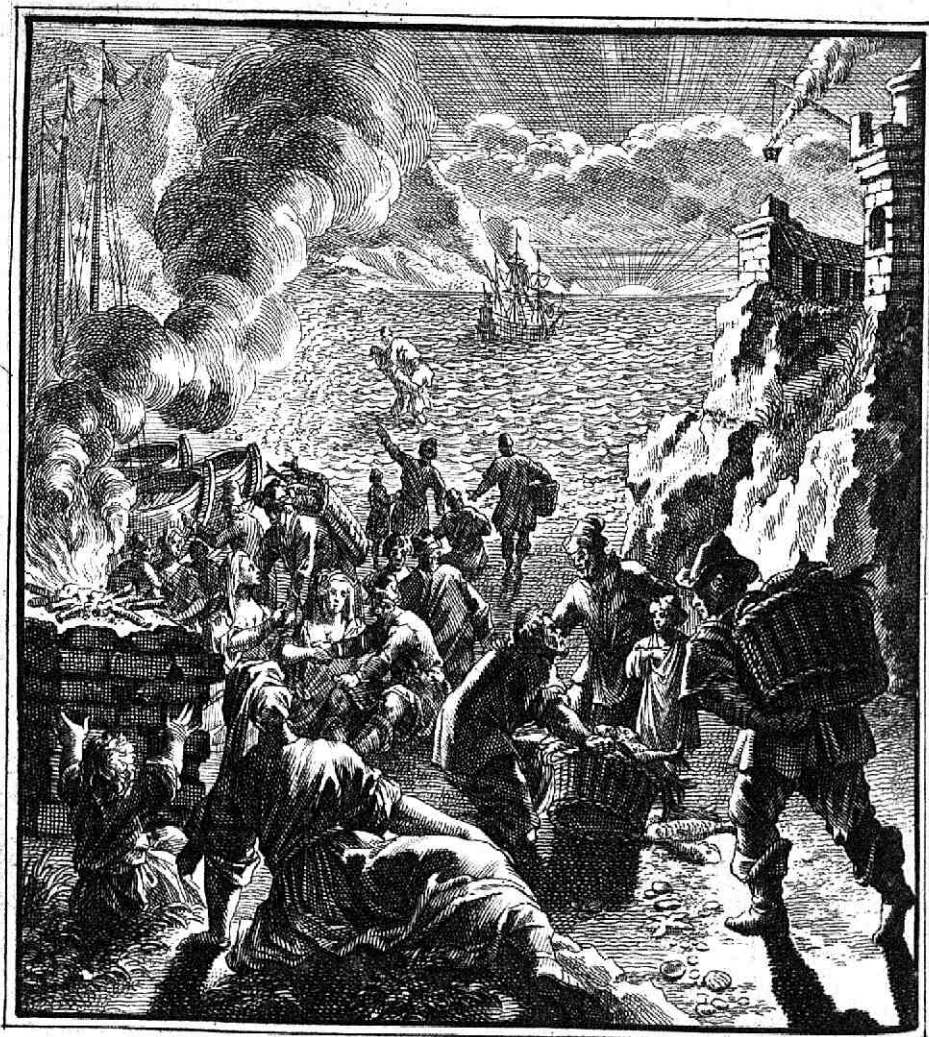
D O R I S,
 VISSCHERSZANG,
 TER BRUILOFTE
 Van den Eerwaarden H E E R E
 JOANNES HOUBAKKER,
 En de JUFFROUWE
 DINA V A N D E R S M I S S E.

*Tam bene rara suo miscetur Cinnama Nardo,
 Massica Theseis tam bene vina savis.*

As nacht, en alles schein in diepen slaap
 bedolven, (de golven,
 Terwyl de zilv're Maan zich spiegelt in
 En 't ruischend lentekoeltje, in 't zuiden
 voortgeteelt,
 Al dertelende vast met vlagge en wimpel
 speelt,

Werpt Chromis, Mikonszoon, voorby ons dorp gevaaren,
 Het anker in den gront: hy was, voor weinig' jaaren,
 Noch glat van kin, de roem van 't omgeleege strant,
 Een visschersknecht, die, om zyn aangenaamen trant
 In 't zingen, overal by 't vrouvolk wierdt verheeven:
 Maar sint hy 't stuurmanschap geleert hadt, en, gedreeven
 Om landen te bezien, de visschersbuurt verliet,
 Voert hy een Hoekertje langs Nereus zeegebiet.
 Zyn' bootslui hadden naau de zeilen ingenoomen:
 Of ziet een heele rei Zeemeisjes nederkoomen

Doris, Visserszang.

H Et dorre strand verbeeld een Huwlyks tempel, daar
 Knaap Likon voor 't altaar aan Doris word gegeven;
 De blyde zang en 't spel der Vifferlyke schaar
 Doen zelfde duinen en de woeste golven leeven,
 Ja Chromis springt in Zee op 'r lieffelyk geluid,
 Daar Keladon hem red, en brengt hem by de Bruid.

Van 't duin af, ieder met een Viſſchersknaap op zy.
 De Schipper ſtont verbaaft, maar toen men even bly
 En juichende, op het ſtrant in eenen kring gezeeten,
 Een offervuur ontſtak, wyl d'eër der Zeepoëten
 Roemwaarde Celadon, met vlugge Galaté,
 De min ter eere zong, die, uit het ſchuim der zee
 Gebooren, in een ſchulp te Ciprus aan quam landen,
 Riephy, geheel vervoert, waar zyn wy, aan wat ſtranden,
 O knaapen, hooren wy de Zeeſireenen niet,
 By d'Itaäljaanſche rots! neen; luifter vry naar 't liet,
 Ontſtelde Chromis, 't zyn geen' goddelooze telgen
 Van Acheloüs, om uw' bootslui te verdelgen.
 Men zingt de Liefde hier van Likon uwen vrint
 En blonde Doris, die zo ſchoon is als bemint;
 Zy zullen, als de zon ons aanblik uit de baaren,
 Gints aan den voet van 't duin voor 't huuwlyks auter paaren.
 Neen braave knaap, alhier ter goeder uur gelant,
 't Is Galaté, die u dus toezing van het ſtrant.

Hoort, Nereus kinderen, gy dochters van de baaren,
 't Eenvoudig maagdeliet, het zy g'uw groene hairen,
 In een bemofchte rots verſchoolen, vlecht en kempt,
 Of dat g' al dert'lende het zandig diep bezwent,
 Of op bruinviffchen ryt, en tuimlende dolſynen,
 't Behaage u op het teeft van Likon te verſchynen,
 En Doris, die den naam van uwe Moeder draagt.
 Komt Nereus kinderen, verſiert de braave macht
 Met kroontjes, opgemaakt van raare zeegevaſſen,
 Die haare eenvoudigheid en zuiv're liefde paſſen.
 En waarom zoudt g' uw gunſt hier weigeren? gy kent
 Ook meê de kracht der Liefde, als Forkus u, omtrent
 't Siciliaanſch gebergte, in d'uitgeholde klippen,
 In d'armen drukt, waar uit geen Proteus zou ontglijpen,
 Schoon hy zich zelf herſchiep, in water, vuur, of lucht.
 De ſchoone Cipria hout het heſl al in tucht,
 En d'Occaan kan zelf haar toortſen nimmer dooven,

Lof

Lof zy de Liefde dan, die alles gaat te boven!
 Maar gy o Doris, myn speelmeisje, hoe dorst gy
 De looze min zo vaak verachten, aan myn zy?
 Wanneer wy, tegens 't duin, het want te droogen hongen,
 En vrolyk uit de borst een visschersdeuntje zongen,
 Terwyl uw Likon, zo verlekkert op uw zang,
 Vast achter 't pinkje school. Dacht gy dan, zonder dwang
 Van hooger macht, zo trots te slyten uwe jaaren;
 Als gy des zomers maar op zee mocht speele vaaren,
 En lokken met uw stem d'onnoos'le visschen in
 Het uitgeworpe net, door hoop van kleengewin,
 Of dat gy horentjes en schulpjes mocht gaan raapen.
 't Is geen Egeon; geen Zeemonster, dat wanfchapen
 Den grooten walvisch met zyn' hondert armen bint,
 Geen ruige Polifeem, die uwe schoonheit mint;
 Maar Likon, Likon, die, ons voerende ten Hemel,
 Zo dikwils onderwees 't ordentelyk gewemel,
 En rechte schikking van 't heel al, en welk een lof
 Den Schepper toekomt, die de saamgemengde stof
 Des woesten Baierts scheidde, en alles bracht in orde.
 Hoe dikwils wist hy ons, als hem de zanglust porde,
 Te voeren uit ons zelfs! ja u ook kon hy mee
 Behaagen; toen hy laaft aan d'oever van de zee
 Van Glaukus liefde zong, die eertyts menigmaalen
 De kleevende oesters van de klippen plag te haalen,
 Een arrem Visscher, die, op het Eubeesche strant,
 't Antedon, droogende in den zonneshyn zyn want,
 Door een verborge kracht van onbekende blaaren,
 Hervormt wierdt in een' Godt der grondelooze baaren.
 Ach Glaukus, zong hy, ach gelukkige, in 't begin,
 Zo lang 'tu beuren mocht, in Scillas wedermin
 Te leven! eer de haat van Circe, te verbolgen
 Door woede en minnenyt, uw liefde quam vervolgen.
 Maar Likon leeft op hoop, want Doris hoort hem niet,
 Die ongevoelig op zyn teed're klachten vliet,
 Als 't zeefchuim voor den wint. Ai Doris, mag het helpen,

Laat ik u waarder zyn dan paarlemoer of schelpen.
 Of zyn myn' gaaven u te weinig van belang?
 Gy hebt de keur van al myn krimpvisch, dien ik vang,
 De schoonste tarrobot en tongen, die 'er leeven;
 'k Heb u een broeineft met ysvogeltjes gegeeven,
 Dat ik voorleden Maart vond dryven op de zee.
 Wat Steeman brogt zyn lief ooit zulke gaaven mee?
 Maar nimmer woudt gy dit met eene lonk betaalen,
 Eer, dunkt my, zie ik, in de klaverryke dalen,
 Het zeekalf graazen, eer gy stemt myn bede toe.

Dus zong de knaap; en gy, hoe waart gy toen te moe
 O Doris? driewerf zag 'k u bloozen, en verbleeken,
 Gy aarselde in uw tret, en stamelde in uw spreken,
 De looze Min had u gevangen in haar net,
 En ongevoelig wordt g' in 't einde eens omgezet:
 Knaap. Likon wint uw trou, en zegelt z' op uw lippen.
 Aldus krygt d'arbeit vuur, uit d'alderhartste klippen:
 Dus zag ik dik wils, als de storm had uitgewoet,
 Een vlakgestreeke zee, en lieven zonnegloet:
 Maar jeuchdig Paar, ai wil een visscherin vergeeven
 Dees boersche zedeles, leer, leer gelukkig leeven
 Van 't ongestadig weer, dat in een korten tyt
 Verandert, als 't Geluk: dit krygt men, door een vlyt
 Om Zee- en Hemelgodn te bidden en te looven:
 En welk een zegen dan verwacht gy niet van boven,
 Die hun zyt toegewyt, o Likon, roem van 't strant!
 Een milde zegen, die uw uitgeworpe want,
 Door overvloed van visch, zal kraaken doen en scheuren,
 Een zegen, die uw' Liefde en Eendracht nooit zal steuren,
 Die schoone Doris zal doen bloeien, in haar' jeucht,
 Door spruiten, 's vaders eere, en 's moeders zorg en vreucht.
 Wilt dus gelukkige in de grootste voorspoet leeven,
 Tot gy deeze aarde moe zult juichende opwaarts streeven.

Wyl dus de Strantnimf zingt, ziet daar, de Dageraat
 Strooit roozen aan de kim in 't gloejend daghgewaat:
 Als

Als wakk're Celadon, die by geval zyne oogen
 Liet weiden naar dezee, knaap Chromis, opgetoogen
 Door zulk een' lieven zang, zag op de stuurplecht staan.
 Wat Godtheit, riep hy, voerde u heden herwaarts aan,
 Myn oude kennis, op den vrolyksten der dagen!
 Wees mededeelgenoot, indien 't u kan behaagen,
 In onze blytschap, op den feestdag van uw vrint.
 Dus spreek hy naauwelyks, of bruiſt van ſfrant gezwint
 Tot aan den middel toe door zee zyn makker tegen,
 Dien hy van boort voert op zyn' ſchouders. Welk een ze-
 Riep hy, in 't draagen! hebt g', o groote Jupiter, (gen,
 Met zo veel blytschap wel Agenors morgenster
 Deschoone Euroop gevoert, van Sidons groene zoomen,
 Als ik myn speelgenoot, hier door uw' gunſt gekoomen,
 Dus juicht de zeeknecht vaſt, en zet zyn laſt op 't ſfrant:
 Wanneer reets tegens 't duin, het huuwlyks auter brant,
 De Mingodin ter eere, en Likon wordt gebonden
 Aan Doris, op 't gejuich der gallemente monden,
 Aan braave Doris, blank, gelyk dezilv're Maan,
 Stantvaſtig, als de zon in 't op en ondergaan,
 Om d'onbevlekte Deucht te volgen al haar leeven.
 Kom wakk're Celadon, ſprak Chromis, aangedreeven
 Door blytschap, viſſcherskint, kom gaan wy, naar 't altaar,
 Om 's Hemels goede gunſt te bidden over 't paar.
 'k Zal hen (indien zyniet verachten myn geſchenken)
 Met d'eelſte vruchten, die ik medebreng, bedenken:
 Ik heb een kruik, gevult met zoeten Spaanſchenwyn,
 Een potje Olyven, die van d'aldermalſchte zyn,
 En Chinaasappelen; zo ſchoon, als ergens waſſen,
 En op de tafel van een Koning zouden paſſen.
 Dus koutten Chromis vaſt, en viſſcher Celadon,
 En wenfchten 't jeuchdig Paar, dat hunne huuwlykszon,
 Als Febus morgenglans, met aangenaame ſtraalen
 Mocht ryzen uit de kim, maar nimmer onderdaalen.

A M I K L A S, VISSCHERSZANG,

Op de dichtkonst van den

H E E R E

H. v. B.

't **I**s lang genoeg in 't wout geleest,
 Myn ruispyp kiest de ruime stranden,
 Daar Thetis zo veel wellust geeft,
 Als Filis op de klaverlanden,
 Waar men naar donk're schaduw haakt,
 Van linde- of heilige eikeblaären,
 Wanneer de heete hontstar blaakt,
 Alhier verquikken ons de baaren,
 En 't zeefschuim, lichter dan de wint.
 Gy o Amiklas hoor myn toonen,
 Indien g' een visscherszang bemint,
 Amiklas, eer van Febus zoonen,
 Die in het bosch een Orfeus zyt,
 Arion, onder de dolfynen,
 U zy dit frantliet toegewyt,
 Durft het voor uw gezicht verschynen.
 Ik hef myn' toonen tot uwe eer,
 Schoon 't Galate zelf wou beletten,
 Schoon zy, vol gramfchap, nimmermeer
 My hielp in 't breiden van myn' netten,
 Waar voor dat dertel Nimfje alree
 Van haaren Mikon heeft bedongen
 Het eelfte zootje uit onze zee

Van

Van tarbot of gevoede tongen.
 Want als gy blaast op uwen halm,
 Dan kunt gy de Meerminnen tergen,
 Dan lokt gy alles door uw galm,
 Dan huppelen de Muiderbergen,
 Dan kunt gy zelf Cimodoce
 Verlossen van Neptunus laagen,
 Als zy, spanferende aan de zee,
 Den gryzen Zeegodt kan behaagen,
 Die, opgetogen, wordt belet
 Het schuuwe Nimfje, vlug van voeten,
 Te volgen met een geilen tret,
 Om zynen minnelust te boeten:
 Noch noemt die dankbaare u haar heil,
 Amiklas, gy lokt door uw queelen
 Verliefde koeltjes in uw zeil,
 Die met uw' blonde hairen speelen.
 O zoete wellust van de fluit:
 Wat vreugde streeft gy niet te boven!
 Gy knut, door Goddelyk geluit,
 't Genegen hart door d'ooren rooven.
 Chloesterfche oesters zyn wel zoet,
 Zoet is de krimpvisch, vers gevangen,
 Maer zoeter smaaken ons gemoet
 Amiklas lieffelyke zangen.
 Hy schynt den Zeepoët alree,
 Karpater Proteus t'evenaaren,
 Karpater Proteus weit het vee
 Des Waterkonings in de baaren.
 Ja braave Amiklas gy kunt meer
 Verandering van wysjes zingen,
 Als hy, toen hem Aristeus eer
 Quam in zyn holle rots bespringen,
 Zich in verscheide wezens kon
 Herscheppen, om dien knaap t'ontkoomen.
 Laaft was het fecstyt, en de zon

Had haare daghbeurt waargenoomen,
 Ons heele dorp liep uit naar 't strant,
 Om by het maanlicht wat te speelen,
 De meisjes dansten hant aan hant,
 Of paarden famen haare keelen,
 Zo lief, zo vol bekoorlykheên,
 Als toverlietjes der Sireenen,
 Dat ieder roepen moest, waar heen,
 Waar zoete Nimfjes voert g' ons heenen!
 Wyl and'ren, op dien blyden stont,
 Zechorentjes en schulpjes zогten,
 Wy visschers koutten in het ront,
 Wat knaapen 'tmeest in zang vermochten,
 Wie d'elpenbeene fluit best slaat:
 Melinte riep: hout op van raaden,
 Die ieder een te boven gaat,
 Ziet dagelyks de Nimfen baaden,
 In 't golvend zilver van het Y,
 Voor hem moet zelf knaap Glaukus wyken,
 Ja zo zou ik zeemeeuwen by
 Gekleurde ysvogeltjes gelyken,
 Als and're visschers by zyn toon:
 Het is Amiklas, waart te vieren,
 Amiklas draagt de glorikroon
 Van Febus kraakende laurieren,
 Ja ik verhoorde zo terstont
 Den besten schelvisch, kon 't ons beuren,
 Dat hy, hier zittende in het ront,
 Eens uit de borst begon te neuren,
 Zo als ik 't laatstmaal heb gehoord.
 Hy zong, hoe Polifem voorheenen,
 Door blanke Galate bekoort,
 Den hoogen Etna, door zyn weenen
 Ja gantsch Sicilie bewoog.
 Hoe Tifis Argo, door de baaren,
 Voor wint naar Kolchos oever vloog.

En hoe Acestes, jong van jaaren,
 Een visschertje, dien d'angelroe
 De kost gaf, doch daar na bedreeven
 In 't stuurmanschap, zich wel te moe
 Op Nereus marmer dorst begeeven.
 't Gebeurde eens, dat die jongeling
 In Chius haven quam te landen,
 Daar men den dronken Wyngodt ving,
 Aan boort gesleept met sterke banden,
 Gelyk een slaaf: Acestes speurt
 Iets meer dan menschelyks in deezen,
 Gy onbedachte riep hy, scheurt
 De strenge boeien, uit dit wezen
 Straalt eene Godtheit. Likabas
 Mort hier met mont en vuisten tegen,
 Doch Proreus, die geveinsder was,
 Vraagt Bacchus, waar hy was genegen
 Te landen: zet naar Naxos ree
 Uw koers, sprak hy, kan 't u behaagen;
 De bootslui zwoeren 't by de zee,
 En Godt Neptunus zwaarste plaagen,
 Doch echter rukken zy ontzint
 Het roer Acestes uit zyn' handen,
 En wenden 't elders heen voor wint,
 Om ver van Naxos kust te landen.
 De Godt, die 't schelmstuk quam te zien,
 Hervormde hen in zeedolfynen,
 Behalven knaap Acestes, dien
 Hy voerde op 't hooge feest der wynen,
 Te Chius van elk aangebeên.
 Amiklas kon 't zo aardig neuren,
 Dat het een ieder visscher scheen,
 Als voor zyne oogen, te gebeuren.
 Dus eindigde Melintes kout,
 En ieder maat, reets vol verlangen,
 Wou, zo gy herwaarts komen zoudt,

U in zyn stroom hutje ontfangen;
 Ja kom Amiklas, doe ons d'eer,
 Wy kunnen veilig, met gezangen,
 Nu 't want uitwerpen, mits het weer
 Ons gunstig wordt, om visch te vangen:
 't Zeevogeltje, dat stormen vliet,
 Broeit nu zyn jongen reets, op d'even
 Gestilde zee; terwyl men ziet
 Bruinvisschen om de pinkjes zweeven,
 En dompelen in 't kristalyn,
 De zachte lentewintjes ruifchen,
 En alles krygt een blyder schyn,
 Om wederom door 't zout te bruifchen,
 Bedrieg ik my, of zie 'k den tyt,
 Dat wy u op ons dorp ontfangen,
 En famen, om uw komst verblyt,
 Eens speelevaaren op uw zangen,
 Als door verwondring elk verftomt:
 Ja zwyg myn fluit, Amiklas komt.

PANOPE,
VISSCHERSZANG,
TER BRUILOFTE

Van den HEERE

JAKOB VIRULY,

En JONGKVROUWE

KATHARINA ADRIANA SIMONS.

't **L** Achebekje Galate
Dreef haar' schaapjes naar de zee,
Door den glans der morgenfraalen,
Om een frisse lucht te haalen,
Bosje, riep de veltnimf uit,
Bosje, met uw schel geluit,
Met uw ritfelende telgen,
Beekjes, wilt het u niet belgen,
Dat ik, aan het eenzaam duin,
Schulpjes woeker van Neptuin;
Dat ik, in zyn' zoute plassen,
Ga myn teed're voetjes wassen:
t'Avont kom ik weder t'huis,
t'Avont zal uw zacht geruis
En de koeltjes van uw stroomen
Galate verwellekoomen.
Wyl het Meisje dus alleen
Vrolyk langs het strant gaat treên,

Q

Ziet

Ziet haar Meris uit de baaren,
 Meris met zyn blonde hairen,
 Door de gantsche buurt bemint;
 o Bevallig herderskint,
 Roept hy, springende uit zyn bootje,
 Amarillis speelgenootje,
 Welk een Godtheit; wat geval
 Dreef u herwaarts uit uw stal?
 Uit uw groene klaverweien,
 Nu ons meisjes spelemciën,
 Nu ons zeedorp hoogtyt hout?
 Zedige Palemon trout,
 Na veel kommer, na veel hoope,
 Met bevallige Panope,
 Morgenstar der visschersjeucht,
 Parel van de vroome Deucht,
 Die, gepaart met eerb're zeden,
 Uitblinkt in haar schoone leden,
 Als des nachts de zilvre maan
 In den stillen oceaen.
 Nu zal knaap Palemon leeven,
 En, gelyk een oester, kleeven
 Op haar lipjes duizentmaal,
 Lipjes, root als bloetkoraal,
 Als de bloozende moerellen,
 Die in uwe tuintjes zwellen.
 O hoe is hy in zyn schik!
 Hy waardeert elk oogenblik,
 Meer dan 't want vol tarrebotten,
 Daar de steelui op verzotten.
 't Heucht me noch; hoe onlangs hy
 Om Panope zyn gevry
 Liep de doove golven klaagen,
 Toen geen Min haar kon behaagen.
 O hy liet op 't heete strant
 Zorgeloos zyn besten want

In de zuiderzon verdroogen,
 Zelf, door d'aldoorstraalende oogen
 Van zyn zeenimfje, uitgeteert.
 Hy, door 't gantsche dorp geëert,
 Als het puik der jongelingen,
 Om zyn zoc ten trant in 't zingen,
 Zong, by helder zomerweer,
 Nooit een vrolyk lietje meer,
 Onder d'and're maagdekeelen.
 Zag hy 't dertel koeltje speelen
 Met het zeeschuim, dus, Godin,
 Riep hy, speelt gy met myn min.
 Uw' doortint'lende oogjes branden,
 Als de zon, op onze stranden,
 Schoone, gy zyt, my ten trots,
 Onverwrikbaar, als een rots,
 Schuuer, als de bloode daffen,
 Koelder, als de pekelplassen,
 Stommer, op myn droeve bee,
 Als de visjes in de zee.
 Nimfje, leer in 't einde eens minnen,
 Van de blonde Zeegodinnen,
 Van den tuim'lenden Dolfyn.
 Liefde is uit het kristalyn
 Van den oceaen gebooren,
 Laat de liefde u dan bekooren.
 Galatetje, lacht g' er om,
 Zoete meisje, zeg, waarom?
 Is 't? om dat de min ellende
 Van Palemon, is ten ende;
 Of, om dat gy, bly van geest,
 Vieren zult dit huuwlyksfeest,
 Met uw keeltje, schel in 't zingen,
 Met uw voetjes, rap in 't springen,
 Met de lonkjes, die gy spreit,
 Met uw' zoete dertelheit.

'k Zal myn vangst ten beftengeeven.
 Zie het in myn pinkje leeven,
 'k Ving van nacht myn bonnen vol,
 Dat is puik van verfche fchol,
 Dat is krimpzalm, dat zyn tongen,
 Beter, als ooit viſſchers vongen,
 Of een Lekker in de ſtadt
 's Middags op zyn tafel had.
 Nimfje, laat ons, wel te vreden,
 Naar ons vrolyk zeedorp treden,
 'k Neem myn vollen viſchben mee.
 Gaan wy, ſchoone Galate,
 Gaan wy, 't jeuchdig paar verraffen:
 Mikon zal op 't pinkje paſſen.

Dus ſprak Meris, en de maacht,
 Die dees zoete praat behaacht,
 Vergezelt den roem der knaapen,
 Met haar' dertelende ſchaapen,
 Koutende, verheucht van zin,
 Onder weg van d'ed'le min,
 Zoeter dan Mantynſchen honing,
 Tot zy, in de viſſchers woning,
 Knaap Palemon en zyn Bruit,
 Onder 't vrolyk feeftgeluit
 Van de blyde bruiloftſchaaren,
 't Roozekransje van haar' hairen,
 Vers geplukt in Chloris tuin,
 Zingend ſtengelde om hun kruin.

E I N D E.

H E T
HAARLEMMER HOUT
E N
S P A R E N,

Uit het Latyn vanden weledelen

H E E R E

M^R. J A N D E W I T T,
S E K R E T A R I S

Der Stadt

A M S T E R D A M.

HARRINGTON HOUT

S P A R N E

M. J. A. N. D. W. I. T. T.

A M S T E R D A M

H E T HAARLEMMER HOUT,

Ees gunstig Zanggodin, 'k zing heden on-
bedwongen

Een liet, de Nimf te eer, die 't Haar-
lemfch wout bewoont.

Schoon in deeze yzere eeu de Dichtkonft
wordt besprongen,

En, al t'onwaardig, als een dwaaze
maacht gehoont.

Laat d'ongewyde hoop op Febus wakkre Helden

Vry fmaalen, naar zyn luft, en lafteren om ftryt:

Voor my, ik kan geruft verachten 't fpoorloos fchelden,

Ik volg het heilig koor der Dichteren met vlyt.

Wees gunstig Zanggodin, het bofch verrukt myn' zinnen,

Het loofryk dak, alwaar Diana zich onthout,

Zo vruchtbaar voor 't vernuft. Waar zal ik beft beginnen?

Aan welk een' fchoone ftreek van 't groene lommerwout

Befchryve ik eerft den roem van zo veel wandelwegen,

Van zo veel lieflykheit? kom leg u nevens ons

Hier neder in het groen, gy, die tot rust geneegen

De ftille fchaduw mint. Hier speelt het koeltje op 't dons

Van 't zachte klaverkruit; hier ryzen heilige eiken,

Als in 't Dodonifch wout, gevoeglyk op hun' ry,

Wier loofryke armen, die tot aan de wolken reiken,

Zich ftreng'len met hun kroon, aan d'eene en d'andre zy;

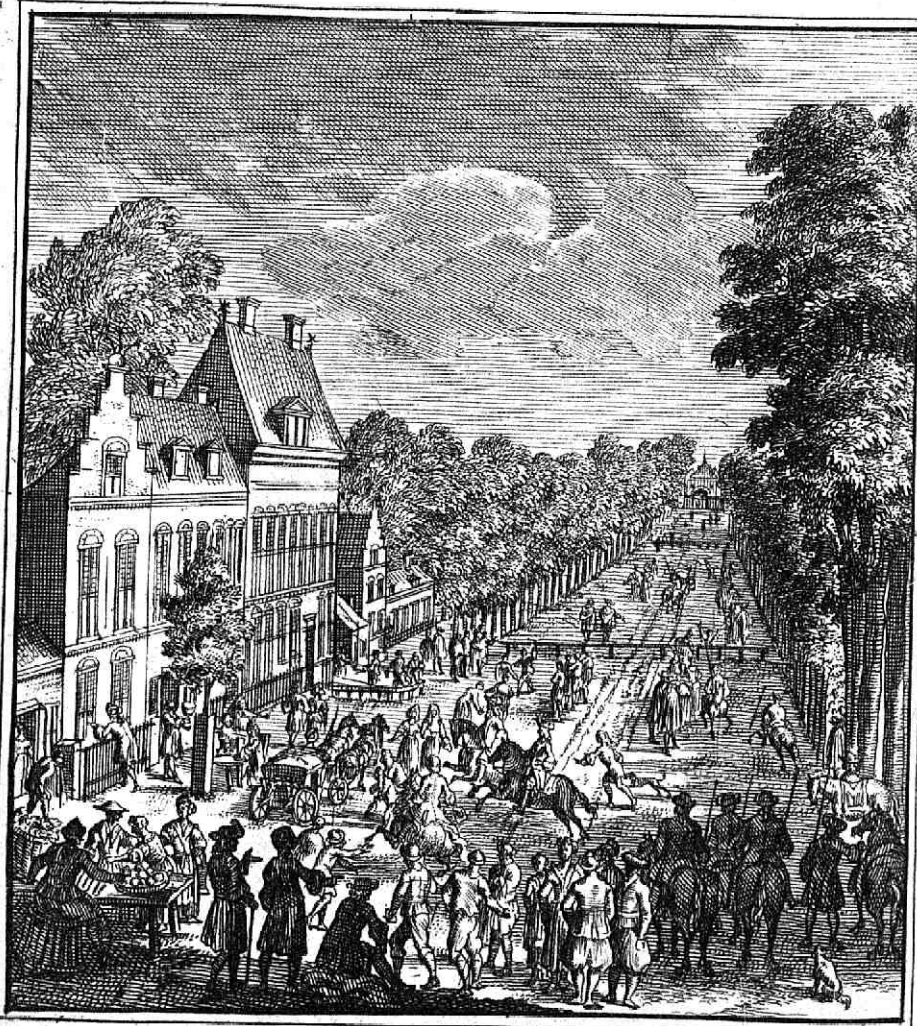
En, dus verbeeldende door hun' gevlochte boogen

Een lomm'rig paviljoen, verlokken 't Godendom

Op zo veel welluft en bekoorlykheit der oogen.

Hier heft het gorgeltje van Filomeele alom

Een vrolyk lietje in 't groen van haar' bewaffe holen,

Op het Hout.

I Talië mag roem op Vorsten-hoven draagen,
 En Duitsland op het een of ander boomryk woud;
 Het dichte lommer van het Haarelemmer Hout,
 Ons Hollands lustprieel, kan 't keurigste oog behagen:
 Gelukkig hy, die na den afgesloofden dag,
 In de eenzame avondstond hier adem halen mag.

Nu niet gedachtig meer aan Tereus gruweldaân,
 Wyl d'and're vogeltjes, in 't kreupelbosch verschoolen,
 By duizenden in 't wilt verliefde toontjes slaan.
 Eiziet; hoe pronken hier de breede lindedreeven;
 Ei hoort het windetje; hoe aangenaam, hoe zoet
 Het van de blaad'ren rolt, een dertel windetje, even
 Als Cefalus, vermoeit door heeten zomergloet,
 Aan een kristallen vliet in 't klaver neêrgezeegen,
 Tot zyn verkoeling wenschte. Of als in d'uchtentfont
 De bruit van Zefirus in 't bloemprieel geleegeen,
 Op purp're roozen aamt uit haar verquikb'ren mont.
 Men zeit het, en 'tis waar, Ments mag dien roem begrim-
 men,

Dat d'ed'le Drukkonst 't hoeft hier eerst beurde uit het stof:
 Rust lang, o Laurens, rust in 't zalig dal der schimmen,
 Geen vraatige eeu zal ooit verdelgen uwen lof.
 My dunkt het konstwerk zelf van Dedalus t'aanschouwen,
 Als ik op 't doolhof zie der kringkelende paân,
 Daar de Bevalligheên en Venus zich onthouwen,
 Die voor dit lustvertrek 't Idalisch wout verismaân.
 Daar is by na geen stam, waar op geen ted're minne
 Noch vaarzen zyn gesneên. Een ander, zyn gevry
 Beklaagende, en 't verlies van zyne Herderinne,
 Zet dus voor elk ten toon haar trotsse hoofaardy:

MET RECHT O FIERE, MITS GY THIRZIS KOST VER-
 ACHTEN,

MAAKTE IK VW' WREETHET OP DEES TAAJE SCHORS
 BEKENT.

Een ander, die meer gunst had van zyn' Nimf te wachten,
 Heeft 'er dees zoete taal aljuichende in geprent.
 'K MIN THESTILIS VOOR AL, ZY IS MY OOK GENEGEN,
 MET V, O POPVLIER, GROEJE ONZE WEERLIEFDE
 AAN.

Door hoe veel laanen en gekruiste wandelwegen
 Zieik in 't groen verschiet de schoonste hoven staan,
 De schoonste hoven, daar de Lantheer zyne dagen

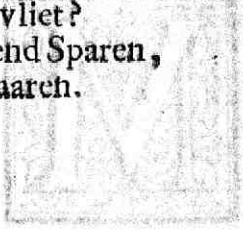
Met

Met vergenoegen slyt, het zy hy zich bemoeit
 Om pruimen t'enten; 't zy hy langs de peerehaagen
 De vrucht'bre telgen met zyn kromme snoeimes snoeit,
 Of, klachtig, dat de tyt zo schielyk voort gaat snellen,
 En vol verwondering door d'eerste hoop verblyt,
 De zwang're knopjes ziet in d'appelgaarde zwellen:
 Voornamentlyk, wanneer hy in den lentetyt
 Detulpen blinken ziet met schitterende verven
 Op haar geschildert blat, als 't alles lacht en tiert,
 Dan roept hy vrolyk uit; nooit moet dit bloemfeest sterven,
 Dat Chloris jaarelyks met vader Bacchus viert.
 Waar wende of keere ik my? elk uitzicht, waart te maalen,
 Elk uitzicht, even schoon, vereifcht een keurig liet.
 Waar heen verrukken my de klaverryke dalen?
 Alwaar de Jachtgodin de grootste vreucht geniet.
 Waar heen verrukken my de heuveltjes, waar heenen
 Verrukt my 't akkerlant, dat naast de heuvels legt,
 En 't lommerryke padt, nooit door de zon bescheenen?
 Hoe lustig is het, in dees boschstreek, 't eergevecht
 En vrolyk oeffenperk der lantjeucht aan te kyken!
 Hier stuijt men naar den paal om 't snelste door het zant,
 Daar d'overwinnaar met den boereprys gaat stryken;
 Gints wordt om stryt de bal gekaatst, en met de hant
 By beurten door de lucht gezwint weërom geslaagen;
 Zomwylen wordt de schyf, met aangespanne kracht,
 Geschooten, dat het gonst, of, naar elks welbehaagen,
 Met andere oeffening de speelyt doorgebracht:
 En schoone Galate, wiens ongevlochte hairen
 Met kransjes zyn gehult van geurig safferaan,
 Vermaakt zich onder 't groen te schuilen in de blaären,
 En met haar poes'le hant de bloempjes, die'er staan
 Alom by duizenden te gloejen op haar' steelen,
 In bieze mandetjes te plukken van den gront;
 Of met den blonden rei der Nymfen te gaan speelen;
 Of dertel hant aan hant te danssen in het ront;
 Of, onder 't duister dak der beuken buiten kommer

Gezeegen op het gras, een lietje zoet van toon
 Te queelen uit de borst. O zachte lindelommer!
 Waar onder d'Echo woont, Nimf Echo, steeds gewoon
 In 't eenzaam bosch verschiet de deuntjes na te zingen,
 Alwaar de Nimfjes zich vermeien, daar uw rust
 De Heuvelgoden streelt en al de Hemellingen.
 O vrolyk woutpaleis, versiert met duizend lust-
 Vertrekken, wie toch kan uw bloeiende waranden
 Naar waarde looven? schoon Emonië is berucht
 Door zyn boschadiën, schoon d'Italjaansche landen
 Het Aricynsche wout verheffen tot de lucht:
 Niet min zal Haarlems bosch om zyn bekoorlykheden
 En wellust zyn geroemt, door al de werelt heen.
 Hoe zoet, hoe lieff'lyk is 't, met uitgestrekte leden,
 (Vaart wel, vaart altyt wel o rustelooze steên
 En volken) in den schoot van 't ritflend wout te rusten,
 Een eenzaam onderwyl, met zyn' gedachten vaak
 De laanen door gevoert, zich zelve te verlusten,
 En dus den zomertyt te slyten met vermaak.
 Nooit koomen Nyt, noch Twist, noch Heerszucht, die
 door wetten
 Of reden in haar drift zich nimmer teug'len laat,
 Met haar onzuiv'ren voet dit heilig bosch besmetten.
 Waar in de Vrede woont, o schande! alom versmaat,
 Alom uit andere gewesten weggedreeven,
 Daar Rust en Nedrigheit verzelt gaan hant aan hant.
 Een ander schep vermaak te leggen hoog verheeven,
 Op 't zachte zwaanendons, in 't ced're ledekant;
 Een ander mag van trotsse en prachtige gebouwen,
 Wier hemelhoog gewelf op marm're pylers rust,
 Van flonkerend gesteente en dierb're paarlen houwen,
 Langs verre zeen gehaalt van d'Ooster morgenkust.
 Voor my, ik wensch niets meer, niets kan my meer verlusten,
 Dan op het need'rig mosch en weelig klaverbedt
 Myne afgematte leën een weinig uit te rusten,
 En in myn eenzaamheit, door geene zorg verlet,

Te duiken onder 't groen van deeze lustprieelen,
 Waar voor ik nimmer 't lot van Attalus verloor.
 O welk een zacht gerucht zoekt my in slaap te streelen,
 Wat mompelt 'er van ver, wat ruifcht 'er in myn oor!
 Tracht gy m', o Sparen, aan wiens lommerryke zoomen
 De Boschnimf dagelyks de zoetste welluft ziet,
 Tracht gy m', onsterf'lyke eer der omgeleege stroomen,
 In slaap te sussen door de golfjes van uw vliet?
 O ja, verschuil my aan uw boort, o fluiftrend Sparen,
 Terwyl ik zachjes leg te sluim' ren by uw baaren.

D...
 HET
 ...

H E T

S P A R E N ,

En legt zo lustig niet op dons en purp're
 spreien (kant:
 Te rusten, in 'tivoore of marm're Lede-
 Nooit laat men zich zo zoet tot sluimeren
 verleien,

Door 't streelende geluit van zangers
 orgeltrant :

Als ik, die onlangs heb, in 't lommer van de boomen,
 In den bemofchten schoot van Haarlems wout, gerust:
 Als ik, door 't lief geruis van Sparens zilv're stroomen,
 Op 't heetste van den dagh, allengs in slaap gesuft,
 Geen zorgen stoorden my; geen vrees ontfloot myne oogen,
 Maar op het zacht geruis der golfjes, wel te vreên
 Weêr opgewekt, dacht ik, door wellust opgetogen,
 Dat d'oude weelde van Saturnus ceu verscheen:
 Saturnus goutecu, die onze ongeregeltheden,
 Onze overdaat niet wist, wanneer d'Eenvoudigheid
 Een bedt van kruiden, voor haare afgematte leden,
 Omtrent den zachten boort der vlieten had gespreit.
 O ruischend Sparen, o verrukker van myn' zinnen,
 Drie viermaal zuiverder, als helder kristalyn,
 Geruste schuilplaats voor de schoone Stroomgodinnen,
 Hoe zal ik u genoeg naar waarde dankbaar zyn?
 Wat giften hebt gy voor uw wellust niet te wachten?
 'k Zal, als de Wynmaant komt, zo 't offer u behaacht,
 Alleen tot uwer eere een dertel geitje slachten,
 Dat noch geen' horentjes op 't teder voorhoofd draacht.
 Dees offerplicht zal ik u jaarlyks betoonen,
 Ik, en met my uw zorg, de schoone Boschgodin,

Op het Spaaren.

O zily're Vliet, die met uw kristallyne sroomen,
 De Kermerlandse streek al kronkelend doorsnyd:
 Wie zou 't niet lusten aan uw lommerryke zoomen,
 Daar 't sneeuw wit Zwaantie zwemt, zyn uitgekogte tyd
 Of in een speeljacht, of in 't wand'len te besteeden?
 Myngeest is steeds verlieft op uw bekoorlykheeden.

Geverwt met vermieljoen op haar' melkwitte koonen,
 Als z' op uw feestdagh, vol van zuivre wedermin,
 Zal strooijen met haar' hant de liefelykste bloemen.
 'k Zal ondertuffchen niet vergeeten, zilv're stroom,
 Met myne zangen uw bekoorlykheit te roemen;
 Ja't lust my, in een sloepje omtrent uw groenen zoom
 Aldobb'rende, vol vreucht te speelen op myn' snaaren;
 Zo zal het lommerbosch, de duinen, en, die't velt
 Een eenzaam dal bewoont, nimf Echo't lof van't Sparen
 Weêrgalmen. Toevcik noch? ziet daar! myn schuitje
 snelt

Van lant af, en wy zyn reets midden in de stroomen,
 Alwaar myn weidend oog de grootste vreucht geniet.
 'k Zie Heemsteës oude slot, omringt met eikeboomen,
 Daar't Sparen in het meir zyn vollen eemer giet;
 'k Zie Heemsteës blinkend slot, wiens ed'le naam zyn' Hee-
 Een weitsen titel geeft, dat dik wils neêrgevelt (ren
 (Als d' oude tyden door hun' burgerkrygen leeren)
 Weêr uyt zyn stuwende asch en puinhoop, trots't geweld,
 Veel beter als voorheen zyn hooft komt op te beuren.
 Ik zie de beemden aan, vol weelig klavergroen,
 Geschildert bloempje, daarg' ons toelacht met uw' geuren
 En schitterende verf, gelyk een bloemfestoen.
 Gelukkig vee, het welk hier graazen mag en bloeien;
 Hoe blinkt de gladde hant, hoe streelt het zynen heer,
 Door hoop van ruime winst! hoor gints die koei eens loeien,
 Zy wil gemolken zyn; voort jongen, zie, hoe zeer
 Is d' uier uitgezet, gy meucht niet langer beiden.
 Ik zie den forssen ram, omtrent den stillen vliet,
 Geruust in't midden van d'onnoos'le schaapen weiden:
 Amintas zit'er by, en woekert met zyn riet
 De vischjes, voor zyn' lief zyn Delia gevangen,
 Waar voor hy by zich zelf reets duizend kusjes telt,
 Die hy, gevlochten in haare armen, van haar wangen
 En lipjes plukken zal: Amintas, d'eer van't velt,
 Acht d'uuren wel besteet, mag hy een baarsje rooven.
 Gints,

Gints, wat een zoet gezicht! haalt van den diepen gront
 De dorpjeucht weder de getaandenetten boven,
 Zy slaat de handen op, en schreeut met vollen mont,
 Als zy haar waarden buit ziet spartelen in 't gaaren.
 Een ander visschende wenscht zyne kaar met spoet
 Vol zeelten, om die in zyn' vyveren te spaaren.
 Een ander zoekt met vlyt de karpers, wel gevoet,
 t'Ontschubben, of het groom te haalen uit de snoeken.
 Daar is'er, dien het lust in eenzaamheit te vreên,
 Omtrent den killen stroom hun tytverdryf te zoeken
 Met schelle halmen, en te zingen, hoe voorheen
 Rampzalige Iö in een witte koei herschaapen,
 En Jupiter om hulp toelociende, op den gront
 Des nachts erbermelyk in d'ope lucht moest slaapen:
 Of hoe de Veegodt van Arkadië, gewont
 Door Sirinx liefde, met zyn horenen bleef hangen
 In 't nieugeboore riet, alwaar hy d'eerste heeft,
 Door eenen zoeten vondt de wetenschap ontfangen,
 Hoe dat men ongelyk de halmen famen kleeft,
 Om dat zyn wulpsche min was ongelyk te vooren.
 Daar is'er, dien het lust, gelegen in 't verschiet,
 Het zoet gefluister van den lantrivier te hooren,
 En hunne voeten eens te spoelen in den vliet:
 Dien vliet, die, zoeter zelf als Hiblaas honigraaten,
 Een hygend Jager heeft verquikt zo menigmaal;
 Om wien Bergnimfjes zelfs haar' heuvelen verlaaten,
 En Naïs uitteert door een groote minnequaal.
 Hy, die de Dichtkonst zelf heeft opgebracht te vooren,
 Verachtte Pencus stroom, na Dafnes droevig lot,
 En heeft, o Sparen, u uit duizenden verkooren,
 Die met veel dankbaarheid ontfangen hebt dien Godt,
 Die 't aardryk menigmaal komt dubb'le glanssen geeven,
 Als hy uw wellust ziet van zyne daghkarros.
 Wat's dit? my dunkt wy zyn allengsjes neêr gedreeven,
 Daar 't water schaduw krygt van 't omgelege bos.
 Omakkers, hier is't zoet, hier moeten wy wat wachten,
 Hier

Hier moet het keurig oog te gast gaan; hoe ontroert
 My dees vermaaklykheit? wat streeling van gedachten,
 Wat lekkerny heeft my geheel my zelf ontvoert!
 Al wat Natuur ooit schiep, voortrefflyk om te roemen,
 Heeft zy te samen in dees lustplaats voortgebracht.
 Ziet eens, hoe d'oever, trots op mosch en waterbloemen,
 Met zyne onnoemelyke aanloklykheden lacht.
 Hier gloeien duizenden van verwen aan de zoomen,
 Die zoete mengeling staat d'oogen wonder aan:
 Dus wederglinsteren de spiegelende stroomen
 Van 't groen, van 't hemelsblau, het wit, en safferaan.
 Thaumantische Iris verft niet anders 's Hemels daken,
 Wanneer zy vochtig heeft haar' vlerken uitgespreit.
 Hier voelt men 't wintje allengs de golfjes koelder maaken,
 Als 't van de telgen rolt, en ruist met dertelheit.
 Gints gaat de zoete rei der Nymfen daag'lyks baaden,
 Alwaar de linden, door wier kruin nooit hitte streeft,
 Neerhangen over 't vlak van 't water met haar' bladen:
 Gelyk d'Emonische laurierboom schaduw geeft
 Aan zuiv're bronnen, in Tessalische waranden:
 Wacht u, o woeste hoop, der Nymfen vrees en haat,
 Wacht u vermetel ooit dees schuilplaats aan te randen:
 Boksvooten, denkt het vry, een Godtheit, die zulk quaat
 Nooit door de ving'ren ziet, woont onder dees gewelven?
 Zy zou u straffen, voor uw reukeloos bestaan:
 Gy weet, het is voorheene Aktcon, die zich zelve
 Van zyne honden zag verscheuren, slecht vergaan;
 Hy had de Jachtgodin zien baaden zonder kleeden,
 Die zyn' nieuwsgierigheit zo deerelyk vergelt.
 Diana komt hier ook, als z', afgemat van leden
 Door 't jaagen, 't bosch verlaat en 't omgelege velt,
 Met den geheelen rei van haare Nymfen rusten,
 Op 't aangenaame dons van 't zachte klaverblat,
 Of, aangedreeven om zich zelve te verlusten,
 Spoelt haare leden afin 't kristalyne nat:
 Daar Niza haar' meestres de zoolen los komt maaken,

En

En Nimfje Galatè de vlechten, geel als goud,
 Terwyl de Jachthont zit de kokers te bewaaken,
 En blonde Fialè zich 't eerst van gront betrouwt.
 't Lust Filis, schooner in den morgen van haar jaaren
 Dan and're nimfen door haar' quetsfende oogjes, 't
 hoeft
 Te domp'len in den stroom; cene and're tooit haar hairen,
 Wiens blanke boezem 't wit van elpenbeen verdooft,
 Eene andere onderscheit, met uitgekijpte bloemen,
 De gladde steentjes, die zy ophaalt van den gront.
 Vermaarde Zeuxis, door uw konstpenfeel te roemen,
 Het minste Nimfje, dat hier dertelt in het ront,
 Heeft beter opzicht, als uw Helena te vooren:
 Had haar Apelles dus gezien in 't kristalyn,
 Nooit had hy Frinc tot zyn voorwerp uitgekooren,
 Maar, op dat zyn panneel mocht onwaarddeerlyk zyn,
 Gezeit, naar dit gelaat, daar alles voor moet zwichten,
 Wil ik myn Venus gaan verbeelden. Maar ô Goôn!
 Waar dryve ik heene? ik dwaal in duizende gezichten,
 Verrukk'lyk altemaal, alle even lief en schoon.
 Ziet daar den oever als een' halve maan geboogen,
 Dien 't Sparen over al met zyne golfjes lekt;
 Daar duizend hoven trots staan pronken voor onze oogen,
 En ieder lustprieel zyn' Heer tot blytschap wekt,
 Die, juichende in 't genot van 't stille buitenleven,
 Vorst Attalus geluk by 't zyne weinig acht;
 Wat zoetheit kunnen hem de lentedagen geeven;
 Daar hier een knopje zwelt, en gints een kruittje lacht.
 Zomtyts, wanneer de lucht weergalmt op 't lief'lyk quellen
 Van 't zingend vogeltje, staat hy geheel verbaast,
 Als ieder bloempje hem zyn geuren mee komt deelen,
 Waar op de noeste zwerm der honigbytjes aaft.
 Wanneer de Zomer rooft de dorstige akkerlanden,
 Vermaakt hy aan den stroom in 't lommer zynengeeft.
 De Herfst heeft ook zyn' vreucht, wannecr hy, met zyn'
 handen,

De bloozende app'len van de vruchtbr' re telgen leeft;
 Of dat hy Bacchus gift, de rype muskadellen,
 Van zwang're ranken plukt; of tot zyn nagerecht,
 Wanneer de strenge Vorst komt met zyn' koude ons quellen,
 De wintervruchten op zyn burgertafel legt.
 O hoe vermaak'lyk is 't, by deezen stroom, zich zelven
 Aldust'onthaalen op het lant by 't stille wout!
 Ik word verrukt, door al die prachtige gewelven,
 Naar d'oude wyze der Korintren opgebout.
 Hoe tel ik de Balkons, op hun' gesneede schraagen
 Verheeven, en al 't werk, waar op de boukunst roemt?
 Hoe wordt de beeldenpracht, die langs de dichte haagen
 In order voor het oog te pronk staat, opgenoemt?
 De beelden, die als in een' heldren spiegel leeven,
 En, welk een lief gezicht! van verre hupp'len in 't
 Kristal der golven. Schoon my Argus had gegeven
 Zyn' hondert oogen, 'k zag zyn' hondert oogen blind.
 Bedrieg ik my? kryg ik in 't zingen nieuwe krachten,
 Op 't zien van Kosters stad, verheerlykt tot de zon?
 Gelukkige! zo 'k nu, verheeven van gedachten,
 In deestig Heldendicht myn' toon verheffen kon:
 Zozou ik, op den trant van Maro, Haarlems muuren
 Entorens, hemelhoog, vereeren met myn' zang.
 Vergeef me nu, o Stadt, die, trots uw nagebuuren,
 Van 't Oosten zyt vermaart tot Febus ondergang,
 Dat u myn laag gedicht dus nederig komt groeten;
 Gy hebt, toen Damiaat verheert was door uw vondt,
 Demonden van den Nyl zien leggen aan uw' voeten,
 Gy, schoon afgryfselyk gepynigt, wederstont
 Den Spanjaart, om het jok t'ontvluchten der tirannen;
 Hoe drong de hongersnoodt uw' burgers in dien tyt,
 Met zo veel' quaalen tot uw neerlaag aangespannen!
 Doch liever morgenlicht, waar opg'ontworstelt zyt
 Uw slavernye, is na die duisternisse ontsprooten;
 Toen heeft de Vryheit, voor uw nageilacht bewaart,
 Den hoorn van overvloet in uwen schoot gegooten.

Nu leeft gy noch, als in een' gouteu, aan uw haart,
In vrede, schoon alom Gradivus blikfems locien,

Nu wordt g' op 't lant bekoort, en lieffelyk gefcreelt,
Wanneer gy 't Sparen hoort al ruischend' nedervlocien,

Het Sparen, dat u met zyn' froom in 't midden deelt,
Dat om uw veften rolt met glatte waterwielen,

Dat, van alle oorden, u veel vreemde Koopmans waar
En winften aanvoert met ontelb're vluggekielen.

Terwyl wy Haarlem dus rontom befchouwen, daar
Het oude tafereel der Graaven ftaat verheeven

In 'traathuis, worden wy allengs, voor by de veft,
Op 't golgen van den froom naar buiten toe gedreeven.

Hier komt, als 't zachte koeltje ons toelacht uit het weft,
De fteejeucht dertelen in 't kabbelende Sparen.

De Minnaar, mag hy met zyn fchoone Roozemont,
Langs deezen oever in een floepje fpeelevaaren,

Veracht de fchatten van het wyde wereltsront.
Hy vergelykt, terwyl hy 't oog naau kan verzaaden,

Haar blonde hairen, met een fchitterenden hoet
Van bloempjes opgefchikt, by zo veel' goude draaden:

Haar ambrozyne wang, by lachend roozebloet,
Op leliën gefpreit. Uw' zachte lipjes gloeien,

Zo fpreekt hy, Engelin, als kerffen, malfchen root,
Of als moerbeziën, die aan haar' takken bloeien,

Geverwt met Tisbes bloet, toen 't uit haare ad'ren vloot.
Wat baat nu langer het alom gevreeft vermoogen

Van uwe minnetoorts, o kint van Citherè?
De ftraaltjes, die myn Lief werpt uit haar' lonkende oogen,

Ontvonken my genoeg. Ach fchoone, laat myn bee
Uw trotsheit, kan het zyn, een weinig nederleggen.

Helaas de wint verftrooit myn zuchten! zeg, myn hart,
Zult gy dan eeuwig my uw' wedermin ontzeggen,

Terwyl uw koelheit zelf het koude marmer tart.
Laat u de liefde van de Boschgodin toch weezen

Een voorbeeld, tot myn' trooft; die poezele dorft wel
Op 't vloeiend waterbedt neêrleggen, zonder vreezen,

Die

Die wou niet dulden, dat het Sparen, al te fel
 Door eene minnekoorts getroffen, uit zou teeren:
 O neen z' omhelst dien Godt, met teêrheit, in den vliet,
 Ja als zy met den rei boschmeisjes gaat spanfeeren,
 Zingt dik wils overtuigt dit honigzoete liet.
 „O wreede Nimfen, wat verslyt g'uw' jonge jaaren
 „In eenzaamheit, ach kent gy't zoet dan noch zo min,
 „Het zoet van't huuwlyksbedt, van het gezegend paaren,
 „Verandert, zo gy my gelooven wilt, van zin,
 „O wreede Nimfen; of gy zult in oude dagen
 „Betreuren uw verlies: uw leeven, ongepaart,
 „Is als een wyngaart, door geene opgeschoote haagen
 „Van olmen ondersteunt, maar kruipende langs d'aardt,
 „Die deerlyk zucht en steent, wanneer de storm, gedreeven
 „Door gramfchap met geweld op haare ranken loeit.
 „Daar is niets zoeter, als in d'echtenstaat te leeven:
 „Verandert dan van zin, o Nimfjes, wyl gy bloeit.
 Wat lacht g' o Roozemont? 'k bedrieg u niet, uwe ooren,
 Het heucht my, hoorden't aan in't lindedal: en gy
 Hebt zelf het zoet gezang, het welk u kon bekooren,
 Aan Thestilis verhaalt, en Thestilis aan my.
 Aldus bevecht en stormt die aangenaame praater
 Op't hart van zyn' meeftrés, om wedermin met vlyt,
 Terwyl een ander met een bootje dryft, langs't water,
 En aan zyn' vriend vertelt, het geen in ouden tyt
 Gebeurde, ja hy haalt den oorsprongk op van't Sparen,
 Het Sparen, nu met recht de vreucht van Haarlems stadt.
 Voordezen, zeit hy, had de Koning van de baaren
 Een'onverzoenb'ren haat, al wrokkende, opgevat,
 O Rynstroom, tegens u, die, langs de groene zoomen
 Van Katwyk vloeiende, met uwen nagebuur
 Den Oceaen vermengde uw' huppelende stroomen.
 Het was een wyl geleên, wanneer't verborge vuur
 Van gramfchap uitbarft, en Neptunus op uw' plassen
 Aanbruiſſchen komt, met een verschrikkelyk geluit:
 Vorst Eolus, verplicht op zyn' geboên te passen,

Helpt hem, en laat terfont de felle winden uit
 Hun' bergspelonken los: 't stormt yffelyk, de vlaagen
 Slaand'eiken tegens d'aardt; de zeegolf zelf bestryt
 De golven met geweld. Hoe kon de Ryn die slagen
 Verduuren? wat zou hy armzaalige, in dien tyt
 Alleen toch tegens twee veel machtiger beginnen?

Het zant, dat neêrstoof van de duinen, had nu al
 Zyne engts toegeftopt, hy vluchtte, droef van zinnen,
 En, zoekende ademtocht in 't deer'lyk ongeval,
 Dreef hy, met alle kracht, zyne opgesloote baaren
 Langs eenen and'ren weg, tot dat hy afgemat
 Zich eind'lyk op die plaats neêrzette, o zilver Sparen,
 Die aangenaame plaats, noch huden trots en prat
 Op uw vermaarden naam. Hier hielt hy op met spreken,
 Aan lant gezet, daar men den moestuin gints ziet slaan,
 Daar hy bewandelde, die lieffelyke strecken.

Gelyk de bytjes, in de hoven af en aan
 Gevloogen, nu op tym en dan op bloempjes krielen,
 Hun' korven vullende met lekkren honiggeur;
 Dus woelt, dus leeft het hier gestaag van duizend kielen,
 En schuitjes, dat het oog verbystert in de keur
 Der zeilen, die gezwint al heene en weder zweeven,
 En zyde stoffen naar alle omgeleegte steên,
 De zwaarste stoffen met veel konst te saangeweeven,
 Wegvoeren, die, na dat z' een korten tyt geleên
 Weerkeeren, ruime winst in 's Koopmans schatkist jaagen.
 Een ander durve zich, langs Nereus zeegebiet,
 In 't dreigendste gevaar, op zwakke kielen waagen:
 Om blinkenden Smaragd, en geelen Chrisoliet,
 En Paarlen, die men aan d'Oostindiaansche stranden
 Uit oesterschulpen haalt, en dierb're speccry,
 Kaneel en kaffië, uit Arabische waranden,
 Te haalen met veel zorg. Hy keert zomtyts wel bly
 In 't Vaderlant, maar stoot ook wel op blinde klippen
 Zyn kiel aan spaanderen, en ach, schoon hy alree
 De doot voor oogen ziet, durft met bestorve lippen

Noch

Noch vloeken op Neptuin en d'ongetrouwe zee.
 O hoe veel veiliger is 't langs dees stille stroomen bang!
 Te dobb'ren heene en weer, voor storm noch schipbreuk
 Alwaar geen klippen geen Sireenen zyn te schroomen,
 Die Helt Uliffes, door haar vleierend strantgezang,
 Telokken zochten, in de vreeselykste kolken,
 O neen de schatten, die een ander haalen moet
 In 't uiterste gevaar van d'Oost- en Westervolken,
 Voert, met een labberkoelt, die 't zeiltje zwellen doet,
 De Schipper veilig langs dees kristalyne baaren.
 Wyl't oog in al 't gewoel van zo veel' scheepen weit,
 Speelt een geheele drift van zwaanen in het Sparen.
 O halzen van ivoor, die door uw' zuiverheit
 Veel blanker zyt als sneeu! o halzen zonder vlekken!
 Van Venus duizentmaal met tederheit gekust!
 O pluimen daar Jupyn zich mede wou bedekken
 Toen hy in Ledaas schoot voldeedt zyn minnelust!
 Voordeez en heeft met u Neptuin het veege leeven
 Zyns zoons, onquetsbaar door dees hulp, Achil ontrukkt:
 Voor deez en schoon met u vrou Hirië zag zweeven
 Haar Cignus met vermaak, was z' evenwel bedrukt
 Om 't missen van haar zoon, die, als hy menigmaalen
 Zyn' trouwe liefde zag te leur gestelt heel trots,
 Vast by zich zelf besloot, na zo veel minnequaalen,
 Zyn leeven t'eindigen. Hy klautert op een' rots,
 En zegt; o dagh, gy zult myn droefheit niet verlangen,
 Gy zult myn laatste zyn. Dus spreekende en ontroert
 Stort hy zich neer, doch blyft op witte pennen hangen,
 En wordt een vogel, die den naam van Cignus voert.
 Hoe worde ik gintsch genoodt die grazige lantsdowen,
 En groenen oever, die zich als een inham met
 Verscheide bochten kromt, vermaakelyk t'aanschouwen,
 Daar 't Sparen, zo men zeit, zich dikwils nederzet;
 Om zyne Botchgodin met schelle halmen t'eeren,
 Of, nederhellende op zyn glaze watervat,
 Tezingen; hoe de tyt kan alle ding verkeeren:

Gelyk de zilv're Zaan, met zyn kristalle nat,
 By na gantsch Kenmerlant doorvlocide, voor veele eeuwen,
 Van welk een grooten stroom naau meerder overschiet,
 Dan enge slooten, daar de vorfchen nu in schreeuwen.

Of hoe de Lienimf, in het uiterste verdriet,
 Die zo veel Vryers heeft hoogmoedig afgeslaagen,
 Alleen verlaaten zit, die, als zy 't noodtlot van
 Tulipa zingt, een macht van ieder te beklagen,
 De watermeisjes met haar stem verrukken kan.
 Daar was voorheene een Nimf, wiens schoonheit elk deedt
 zwichten,

Tulipa, net getooit, die daag'lyks, vlug van schreên,
 Gewoon was 't wilt gediert te treffen met haar schichten.

Haar' lokken goldden niet om haare schouders heen,
 Gelyk de Nimfjes, die Diana volgen moeten,

Maat 't hair was zind'lyk met zes tuitjes opgedaan,
 Een groene jachtrok vloede om haar' sneeuw witte voeten:

Dus, zeit men, stont de macht den strybt'ren Wyngodt
 Toen zy hem in triomf uit Indië zag keeren. (aan,

Zy gingen menigmaal ten reië, hant aan hant,
 Zy gingen menigmaal, vol liefde, op 't velt spanseeren.

Een diepe bergspelonk, bevryt voor Febus brant,
 School midden in het bosch, hier lagen zy, vol lusten,

Zo dikwils in het groen. 't Gebeurde op eenen dagh,
 Dat Bacchus, afgemat, een weinig hier ging rusten,

Ind'armen van zyn Lief, die naast zyn' zyde lag,
 Terwyl het windetje de hitte dreef naar buiten,

En 't beekje al ruifchende door gladde keien viel.
 Zo ras het nimfje hem zyne oogen toe zag sluiten,

Stal zy een kusje, en zei heel zachjes, slaap myn ziel,
 'k Zal onderwyl voor u de schoonste bloempjes leezen,

En vlechten voor uw hoofd veltkranssen, zoet van geur.
 Dus sprak zy, en ging heen naar 't bloemperk, zonder vree-

Verbeeldende een tapyt van alderhande kleur: (zen,
 Zy legt de lelien in korfjes, plukt vioolen,

En mengelt hiacint en roosjes onder een.

Ter-

Terwyl Tulipa dus loopt in de bloemen doolen,
 Verlaat het Satirsrot zyn' holen, om alleen
 Met deeze zoete Nimf zyn geilen brant te lessen.
 Een deel, al fluist' rend' met een half geslooten mont,
 Omvlecht zyn' horenen rontom met rode beffen
 Van wilde vlier; een deel, ophupp'lend van den gront
 Door yd'le vreucht gestreelt, kroont d'ongeschoore hairen
 Met bloejend veil. De Nimf, bestorven in 't gezicht,
 Ruikt schielyk het bedrog: zy laat haar' bloempjes vaaren,
 En vlucht, door doorne en struik, gelyk de wint zo licht.
 De Satirs volgen haar, al hygende, op de hielen:
 Tot dat zy, machteloos om langer 't ongeluk
 t'Ontrennen, eindelyk op d'aarde neêr gaat knielen,
 En uitroept, ach belet, belet dit gruwelstuk,
 O Hemelgoôn, en gy, o Bacchus, hoor myn smeeken,
 Zo gy noch liefde en zorg voor uw Tulipa draacht.
 Meer wou z', en kon niet meer, zy bleef in 't kermen steeken.
 De Wyngodt hoorende den noodt van zyne maacht,
 Liep niet, maar vloog door 't velt, om 't Nimfjete bevryden:
 Maar, ach hy quam nochtans te laat tot hulper aan,
 En om het geil geboeft der Satirs te kastyden;
 Hy zag, o wonder! nu gestrepte blaaijes staan
 Van alderhande verw, voor haar gekrulde hairen,
 Een ryzig steeltje, voor haar netgevormde leên:
 Godt Bacchus, naauwelyks door droefheit te bedaaren,
 Ziet op het bloempje, en zegt, gelyk gy waart voorheen
 De myne, zo zult g' ook altyt de myne weezen.
 Ik zelf zal d'auters, die 'k voor u oprechten zal,
 Als een nieu priester, met myn offergift, na deezen
 Verryken: en wanneer de lente berg en dal
 Verquikken zal, en met haar welluft wederkeeren,
 Zal steeds de Naneef, met den wynkroes in de hant,
 Uw plechtig heiligdom, o nimfje, al juichende eeren.
 Dees bloemfeest ziet gy ook, omtrent uw groenen kant,
 O Sparen, jaarelyks noch vieren zonder treuren:
 Zoras het Tulpje bloeit, van elk om 't meest begeert,

Die moedig stoft, op het veranderen der kleuren,
 Of dat het weder tot zyn' ouden luister keert,
 Wordt Bacchus dagelyks, met zeven volle kelken,
 En, met zes bloempjes, nimf Tulipaas naam bedacht;
 Terwyl een ieder roept, nooit moet haar roem verwelken,
 Die blonde Chloris voor alle and're waardig agt!
 Hoe? d'avont nadert vast, ik zie de zilv're glanssen
 Der maan reets flikkeren, in 't leevend kristalyn.
 O zuster van de Zon, wat haast g' u aan de transsen,
 Om in dees heldren stroom te spiegelen uw schyn?
 Wat haast g' u, o Godin, blyf noch een weinig rusten
 Op Latmus, daar gy zo veel wellust zyt gewent;
 Zo zalik onderwyl my zelf weer gaan verlusten
 In 't hobb'lend sloepje, en gints aanschouwen; hoe, omtrent
 Den waterkant, de wint de scherpggetande zaagen
 Door d'eike balken dryft, en hoe, met groote kracht,
 De sluizen tuchtigen de felle waterslagen.
 Men heeft al over lang de reden overdacht,
 Waarom met zulk geweld de twee vermaarde Stroomen
 Gescheiden worden; of, om dat zy vol van nyt
 Als medevryers steeds malkaar beformen koomen;
 Of, om dat d'Ygodt, van zyn' teugelen bevryt,
 Zou al te weelderig langs vruchtbaare akkers dwaalen.
 Maar ach hoe wordt myn wensch gestuit? de flauwe Maan
 Schynt in haar Broeders plaats met zilvere avontstraalen.
 Terwyl er in dees' stroom zo veele sterren staan
 Te weemelen; als aan de duist're hemeltranssen.
 Vaarwel, o Lantrivier, o Sparen, aan wiens boort
 De Nimfen hant aan hant op 't rietfluitje danssen,
 Die 't schoone drietal der Bevalligheën bekoort,
 En Vlietgodinnetjes voor haaren wellust houwen.
 Vaarwel, o Sparen, wil myn needrig stroomgedicht,
 Gezongen tot uwe eer, met vreugde en gunst beschouwen.
 Engy, o makkers, helpt om 't schuitje, 't is uw plicht,
 Bloemkranssen strengelen, waar in wy met behaagen,
 Al dobb'rende, zo veel' bekoorlykheden zagen.

E I N D E.

DE STRYT DER
V O R S C H E N
E N
M U I Z E N.

W H H O E S O Y

M H I I I I

A A N M E R K I N G

Op de volgende

F A B E L.

't **V**Er dient geenzints de minste twyffel, dat de waarheit van HORATIUS bekend versje, *de poeeten zeggen te gelyk nutte en genoegelyke dingen*, boven alle anderen uitmunt in de Fabeldichteren, onder welke EZOPUS, eerste uitvinder der leerzaame verdichtzelen, by de Atheners in zulk eene grootachtinge geraakte, dat zy niet alleen hem ter eere een praalbeelt oprechtten, maar ook boven de zeven Grieksche Wyzen de eerste plaats gaven, zekerlyk geen duister bewys, wat kracht deeze manier van schryven ten dien tyde, boven de haatelyke bestraffingen der Filozoofen, op de gebreken der menschen gehad hebbe.

Gelyk het dan het doelwit der fabelen is, om den luister der Deucht te verheerlyken, de haatelyke ondeucht met onvervalschte verwen af te schilderen, en de menschen ongevoelig op eene vermaakelyke wyze van

van hunne gebreken af te lokken , zo zal 't den Leezer niet onaangenaam zyn ; dat wy hem meede doen begrypen , wat leeringe wy uit onzen oorlog der Vorfchen en Muizen trekken kunnen.

De Dichter , naar giffinge van fommigen HOMERUS , heeft zekerlyk deze Fabel in 't licht gegeven , om d'onbestendigheit en lichtheit der menschelyke handelingen aan te toonen , voornamentlyk , dat de menschen niets meerder als opgeblaaze en ydele dieren te achten zyn , wier oorlogen meerder eenen goeden uitflag , als eene rechtvaardig schynende oorzaak ontbreken , 't welk ons de raatsvergaderinge en krygsgeval der Vorfchen middaghklaar aantoonen. Vorders dat niet zelden de Vorsten d'eerste en voornaamste zyn , uit wien zodanige onheilen spruiten , die , gelyk zy den vrede lichtelyk verstooren , al zo licht hunne onderdaanen in eenen nieuwen oorlog kunnen inwikkelen , wier banieren zodanige aanstonts volgen , dien de magere honger en de liefde tot buit zo verre verlokken , dat zy de hoop , welke zy over de nederlaag hunner vyanden opgevat hebben , gewillig met hunne eige doot be-

bekopen. Wyders doen zich de raatflagen der Goden op, om aan te toonen, dat hunne voorzienigheid ook over de geringste dingen gaat; ten zy hen de Dichter hier invoert, om ze te beschimpen, vermits zy, die, door vreeze van gewont te zullen worden, zich uit den strydt houden, zelfs de krachten der geenen, voor wien zy schroomen, niet te booven gaan: uit welk voorbeeld de Jonkheit leeren kan, wat achtinge de oude Dichters voor hunne Goden gehad hebben. Vervolgens gaat de strydt aan, sommigen koomen 'erte sneuvelen, sommigen raaken nu en dan beide te gelyk in het voetzant, en dit is het einde der dingen, die van de menschen met zo grooten yver behartigt worden, welke zo 't iemant lust met ZENO EN EPIKTETUS in hun binnenste te bespiegelen, zal bevinden, dat hun gantsche leeven met den staat der Vorschen en Muizen over een stemt. Gy zult ze aan den eenen kant zien woelen te water en te land gelyk de Vorschen, of in hunne schuilholen als de Muizen. Aan den anderen kant zult gy merken trouwloze en bedriegelyke vrientschap, vrede en oorlog, dootflagen, en vluchten; en eindelyk de

de doot : wanneer het nedergevalle gordyn , ten einde der vertooninge , het gezicht van het tooneel en de speelderen wegneemt , en onsin overweeginge geeft , hoe weinig de Menschelyke zaaken t' achten zyn.

Dus moogen wy , gelyk de geefstryke FERDRUS , vrygemaakte slaaf van AUGUSTUS , dit verdichtzel den leezer aanpryzen , namentlyk

*Duplex libelli dos est; quod risum movet,
Et quod prudenti vitam consilio monet.*

Naar de vertaalinge van den Heere A. Moonen.

*Dit werkstuk , klein en licht ,
Heeft tweërlei gebruik ; het helpt den geest
aen 't zweeven
Aen 't hupplen van vermaek , en stiert het
lossse leven
Door wyze hulp en raet.*

29

BATRACHOMYOMACHIA,
OF
DE STRYT DER
V O R S C H E N
E N
M U I Z E N
V A N
H O M E R U S.

Parturiunt montes, nascetur ridiculus Mus.

LK hef een wapentoon; my lust een dapper
werk (t zwerk.
Der Helden uit het stof te voeren boven
Gy negen zusters, die, door 't klinken
van uw' snaaren,
Den hoogen zangberg streelt, verhaalt ons;
hoe de schaaren

Der Muizen op het heir der Vorsche vielen aan.
De vlugge Faam bazuint, hoe zy, de stoute daan
Der Reuzen volgende, ten sryt zyn aangedreeven,
Om een wig na hun doot den Nazaat t'overleeven.

Een Muis, die pas den tant der wreede Kat ontvloodt,

Stak

DE STRYT DER

Stak dorstende zyn baart op 't kantje van een sloot
 In het bekroofde nat. Hem zag de wyt vermaarde
 (1) Fizignatus, en sprak: o Vreemdeling wat aarde
 Bracht u te voorschyn, wie zyt gy? of waar van daan?
 Spaar toch de waarheit niet; indien ik zal verstaan,
 Dat gy zult waardig zyn, als vrient, met my te leeven,
 Zo zal 'k u naar myn hofgeleiden, 'k zal u geeven
 Geen'kleene giften, ja veel' hoven tot uw loon.
 Ik ben Fizignatus, de Koning, die de kroon
 Der dapp're Vorscheu tofch op myn' gezalfde hairen:
 Ik ben 't, die (2) Peleus eere als vader, voor veel' jaaren
 Van u (3) Hidormeduze aan den begraafden zoom
 Des Eridaans gebaart. En gy, myns oordeels vroom,
 En moedig, daar Godt Mars zyne oorlogstoonen dondert,
 Laat hooren, wat geslacht u teelde. Ik ben verwondert,
 Zo sprak de Muis, dat gy van my en myn geslacht
 Onkundig zyt, tot aan 't azuur gewelf geacht,
 Vermaart, van daar men ziet Auroor, met geurge roozen
 En leliën verfiert, aan 't purper oosten bloezen,
 Tot daar Apollo duikt in Thetis brakken schoot.
 (4) Psicharpax is myn naam, (5) Troxartes ed'le loot:
 My heeft (6) Lichomile, de dochter van een Koning,
 Gebaart, en opgequeekt in haar verheeve woning,
 Zy voedde my lteets op, naar Vorstelyke wys,
 Met nooten, vygen, en meer andre lekkre spys.
 Doch waarom noemt gy my, van u heel onderscheiden,
 Uw

(1) FIZIGNATUS. *Blaaskaak.*

(2) PELEUS. *Slykzwemmer.*

(3) HIDORMEDUZE. *Waterkoningin.*

(4) PSICHARPAX. *Kruimraaper.*

(5) TROXARTES. *Brootecter.*

(6) LICHOMILE. *Snoepster van de korenmolen.*

Uw vriend? gy moet in poel en sloot uw leeven leiden,
 Ik nuttig menschen kost, in myn verborgen hoek:
 Biscuit, en schaapenvleesch, en ham, en pannekoek,
 En versche meikaas, en het hofbanket der Goden
 Pasteien, taarten, ja wat van den Kok gezooden
 En lekker wordt gebraân, was my nooit onbekent.
 'k Was nooit lafhartig in den oorlog, maar gewent
 My zelf in 't spits van 't heir helthartig te begeeven;
 Want d'eed'le krygsdeucht doet haar' lievelingen leeven.
 Op't aanzien van een mensch, was nooit myn hart bezet
 Met laffe vrees, om hem te naad'ren op zyn bedt,
 Ja zelf (hoe groot mevrou Natuur hem hebb' geschaapen)
 Te loopen langs zyn lyf, wyl hy geruft blyft slaapen.
 Daar zyn'er echter drie, die voor ons vreeslyk zyn,
 Zo ver de zon zich dooft in 't golvend kristalyn,
 De Havik, en de Val, geplaatst in alle huizen,
 Doch boven al de Kat, die vyandin der Muizen,
 Wiens tant men naauwelyks in 't diepste hol ontvliet.
 Ik eet geen vorschenspys, geen raapen, kool, noch biet.
 Gy heft, sprak de Monarch der poelen, tot de wolken
 Uw kost en lekkerny, o Vreemdeling: wy volken
 Bezitten, niet alleen in 't water, maar op 't lant
 Veel wonderen. Jupyn, die, in zyn rechtehant,
 Den fellen bliksem voert, heeft ons voorheen gegeven
 In 't water niet alleen, maar ook op 't lant te leeven.
 Doch strekt uw lust om zelf myn rykshof te bezien,
 Zit op myn schouders, die 'k u willig aan kom bien,
 Om u in 't binnenste van myn Paleis te leiden.
 Zo sprak Fizignatus. Psicharpax, zonder beiden,
 Springt vrolyk op zyn rug, gezwinder dan den wint,
 En geeft zich over aan het dootsgevaar, verblint
 Door zyn nieuwigierigheid. Hy was verheucht de stroomen
 Teklooven, en van ver de groenbewasse zoomen
 t'Aanschouwen. Doch zo ras hy in het kristalyn
 Gedompelt wierdt, kreeg zyn gezicht een and'ren schyn.
 Hy stortte een brakken vloet van traanen in de baaren,

Hy rukte ontzinnig uit zyn kop de vaale hairen,
 De sidderende vrees dootverfde zyn gelaat,
 Het knaagend naberou beschuldigde de daat
 Van zyn' vermetelheit: driewerf zocht hy te fpreeken,
 Doch bleef door 't huilen in zyn' jammerklachten fteeken:
 Driewerf zag hy naar 't lant, en haalde zucht op zucht
 Ten boezem uit: driewerf zocht hy, te laat beducht,
 Het water met zyn ftaart als met een riem te klooven.
 Doeh eind'lyk barft hy uit. Gy Goden, die hier boven
 Op lucht en wolken treet, en Nereus ryk bewoont!
 Redt my elendige uit myn grooten noodt, verfchoont
 Myn lichaam voor den vifch, die 't reets tracht door te knaa-
 Dus heeft Jupyn den laft der Liefde nooit gedraagen, (gen.
 Toen hy Europa, door zyn Broeders zeegebiet,
 Naar Krete voerde, als nu helaas aan my gefchiet.

Wyl dus Pficharpax ftort zyn' klaagende gebeden,
 (Helaas hoe beeft myn veer) ziet daar terftont een wreeden
 En fiellen waterflang, hy fpart zyn wyden mont,
 Zo ras Fizignatus hem zag, hy dook te gront,
 En mydde 't dootsgevaar, door 't haazenpat te kiezen,
 Niet denkende door vrees, wat vrient hy zou verliezen.
 Als nu Pficharpax wierdt verlaaten, viel hy dra
 In 't dood'lyk water, hy verhief zyn' pooten na
 Den Hemel, knerffende vaff ftervende op zyn tanden:
 Dan fcheen d'elendige (dit fchoufpel zou de wanden
 En fteenen wekken tot medoogen) overftort
 Te daalen naar den gront, dan quam hy weer in 't kort
 Te voorfchyn doch de doot was echter niet t'ontkoomen,
 Het lichaam wierdt te zwaar door d'ingezwolgeftroumen.
 Hy fpak voor 't laaft. Gy zult de Goden niet ontvlien
 Fizignatus, maar my wel haaft gewroken zien:
 My, die gy van uw rug in 't water hebt gefmeeten,
 Als van een fteile rots; gy hadt, o eervergeeten,
 Niet dapperder geweest, als ik, in 't wortelperk,
 Of in den loopbaan, doch gy, in bedrog te fterk,
 Hebt maar alleen gezocht in 't water my t'ontzielen.

De vlugge waaak vervolgt de schelmen op de hielen,
 Gy zult voor deeze daat, een gruwel voor de Goon,
 Ontfangen door ons heir uw rechtverdienden loon.

Dit zeggende is de ziel ten lichaam uitgevloogen.

Hem had (1) Lichopinax zien sterven voor zyne ooggen:
 Daar hy, gezeeten op den oever, zyn geweest
 En traanen te vergeefs uitstortte: hy vloog heen
 En haafte zich dees maar den Muizen mee te deelen;
 Een ieder zwol om 't hooft van toorn, men gaf beveelen
 Aan hunne uitroepers, om des anderen daags hun rot
 In Prins Troxartes huist'ontbieden, die het lot
 Van den verdrenking o'rmoog'lyk kon verzwelgen,
 Mits hy door hem verloor een van zyn braafste telgen.

Zo dra de blonde Auroor den gryzen Oceaen
 Verliet, en, met een kleet van purper aangedaan,
 De vaale nachtgardyn van 't zwerk had weggenoomen:
 Geen sammelen weerhout de Muizen, alle komen
 Op hun gestemde plaats gezamentlyk by een:
 Alwaar Troxartes uit het midden deeze reën,
 Gepaart met zuchten, van zyn'lippen af liet rollen.
 Schoon my 't verkeert Fortuin steeds bezig is te sullen
 O Rotgezellen, 't is noch draagelyk, maar ach!
 Wat's my meer overig! ik haat en vloek den dagh,
 Ja berg, o Febus, vry uw' glinsterende straalen,
 Die reets drie telgen van Troxartes neer zaagt daalen
 Naar Plutoos jammerpoel, te wreet om hals geraakt.
 Heeft niet de wreede Kat den een' van kant gernaakt,
 En hem gessingert in haare onverzaad'bre darmen?
 De tweede sneuvelde (wie zou zich niet ontfarmen?)
 Door 't lekker aas verlost in den vervloekten val!
 Ziet daar den derden nu, myn liefste spruit, en al
 De vreucht myns ouderdoms, en deeze gryze hairen,
 Verdronk door 't schelms bedrog der Vorschen in de baa-
 ren.

S 2

(Wd

(1) LICHOPINAX. Tafellikker,

Wel aan men schiet' tot wraak het glinff'rend harnas aan,
 Laat ons hen, met ons heir, vyandig tegengaan,
 En 't uitgetooge staal met Vorfchenbloet belpatten.
 Dit zeggende, raat hy de wapens op te vatten.
 Men zegt dat Mavors zelf, op moort en brant beluft,
 Hen met dit kryggeweer ten kryg hebbe uitgeruft.
 Hun laarzen maakten z' uit de schel der groene boonen;
 Het harnas was bekleet, om vreesfelyk te toonen,
 Met hairen van een kat, te vooren al gevilt;
 Een lange naalt van staal verstrekte een speer; het schilt
 Was een gebrooke brok van een lantaarn; de helmen
 Van nootedoppen. Hier zou men d'ontarde schelmen
 Mee sheu'len doen, en 't stof bezwalken met hun bloet.

De vlugge Faam ter wyl vliegt door de lucht, en doet
 Dees schrikk'lyke oorlogskreet in 't oor der Vorfchen don-
 deren:

Zy vliegen bleek van vrees het water uit, verwonderen
 Zich, wat de Muizen toch hier toe bewoogen heeft.
 Men overweegt alree het krygsgevaar, men beeft,
 Als men op d'uitkomst denkt, zo hach'lyk voor hun bei-
 den.

Wyl dus de Vorfchen hun' gedachten lieten weiden:
 Ziet daar een' Afgezant van 't Muizenheir, genaamt
 (1) Embazichutrus, van (2) Turoglufus, befaamt
 Door dapperheit, geteelt, hy zwaait in beyde handen
 Een fchepter, en verklaart de Vorfchen tot vyanden,
 Met deeze woorden. Ogy Vorfchen, die geruft
 In 't drabbig water woont, het Muizenheir, bewuft
 Van uwe godtloosheit, heeft herwaarts my gezonden,
 Om u gezamentlyk het oorlog af te konden.
 Men zag Pficharpax door de lagen van uw Vorft
 Fizignatus zyn ziel uitbraaken, vuil bemorft

Met

(1) EMBAZICHUTRUS. *Potkruiper.*

(2) TUROGLUFUS. *Kaasknager.*

Met kroos en modder, dit zal men uw' Prins vergelden.
 Derhalven trekt te velt als dappere oorlogshelden,
 Wy Muizen daagen u ten stryft, hier toe verplicht
 Uw Koning ons. Aanstonts sloop hy uit hun gezicht.
 Dit zeggen deed den hoop der Poelbewoond'ren beeven,
 En sidderen van vrees voor 't krygsgevaar, zy geeven
 Fizignatus de schult, als d'oorzaak van dit feit.
 De Vorst stondt op, die zelf dus voor zyne onschult pleit.
 O onderdaanen, 'k heb Pfisharpax niet doen sterven,
 Tewyl d'onnoozele aan den waterkant liep zwerven,
 Bezocht hy, om, gelyk wy Vorschen, door de sloot
 Te zwemmen, 't welk hy moest betaalen met de doot.
 Nu zoekt het Muizenrot, om ons maar te bezwaaren
 Met valsche logenen, my schuldig te verklaaren.
 Wel aan myn' vrienden, laat ons eens ter deeg beraan,
 Hoe men 't godd'loos gebroet der Muizen zal verslaan,
 Hoe men door krygslist best hen t'eenmaal zal verdelgen,
 En maaken door ons staal, dat Stix hun ziel zal zwelgen,
 Ik zal myn oordeel u doen hooren, naar 't verstaant
 Myngeschapen. Elk zal aan den waterkant
 Zich houden in 't geweer, op deeze en geene heuvelen;
 Als nu 't vyandig heir, ons dreigend' te doen sneuvelen,
 Den aanval doet, men gryp de lancien, en sloot
 Hen neder in den poel. Dus zal een wisse doot
 De Muizen volgen, die zo dapper willen vechten:
 Dus zullen wy met vreucht Trofeën op gaan rechten.
 Hier mede sloot de Vorst zyn Koningklyke reën,
 En deedt zyn' benden met dees wapenen bekleën.
 De pooten dekten zy met kaasjesblaân, zy maakten
 Koolsbladeren bequaam tot schilden, zy geraakten
 Aan borstharnassen, net uit groene biet gewrocht,
 Een lange en scherpe bies verstrekte een speer, men zocht
 De slakken overal, om op hun kop te zetten,
 En te gebruiken voor hunne oorelogshelmetten.
 Dus stonden z' aan den boort der slooten in 't geweer
 Geprikkelt door de deucht, tot eene onsterflike eer.

De gróote Jupiter had al de Hemelgoden
 In zyn fater paleis, door Majaas zoon, ontbooden,
 Hy toonde hun 't getal en oorlogsbezigheên
 Der heiren, drillende hun' speeren (dus verſcheen
 Het Reuzenleger om het ſtarrenhof te dwingen)
 Jupyn, die kortswyl zocht, vroeg, wie der Hemelingen
 Zal nu den Muizen of den Vorſchen byſtant doen?
 Daar op went hy zyn oog op Pallas, 'k zou vermoên
 O wyze Dochter, dat gy van de dapp're benden
 Der Muizen, ſprak de Godt, uw hulp niet af zult wenden,
 Gy ziet hen dagelyks uw' gulde templen deur
 Uw godtheit vieren, zich verheugende; als de geur
 Der offerhande opgaat van uw gewyde altaaren.
 Zoude ik, antwoorde fluks Minerva, deeze ſchaaren,
 Zo lang van my vervloekt, o gróote Dondergodt,
 Noch byſtant doen; daar 'k zo veel ſchade van dat rot
 Geleden heb, dat korts noch heeft om ver geworpen
 Myn gulde lampen, om den oli op te ſlorpen.
 Doch dit is 't minſte, daar hun Pallas haat om draagt,
 Dit ſchelms gebroet heeft laaſt myn fluier doorgeknaagt,
 Die 'k met myn handen zelf voor deezen heb geweeven,
 Nu wil myn ſchuldenaar dat ik hem gelt zal geeven,
 Dit ſteekt my in den krop, vermits ik van den Man
 Den inſlag leende, dien ik nooit betaalen kan.
 Ik meen den Vorſchen ook myn' byſtant gantscht'ontrek-

ken,
 Het is een woefte hoop van harſſenlooze gekken,
 Die als ik weêrquam uit het oorlog afgemat,
 Na dat ik by een ſloot my zelf tot ruſten had
 In digte lommer van een eikenboom geleegen,
 My door hun hart geſchreeu, ſchoon 'k was tot ſlaap ge-

neegen,
 Geen tyt vergunden, dat ik eens myne oogen ſloot,
 Dus bleef ik, tot de haan den morgen kraaide, in noodt,
 Wyl ik den gantschen nacht van hooftpyn lag te klaagen.
 Doch laat ons geen party der Helden gunſt toe draagen,

Op dat in 't heest gevaar van deezen fellen slag
 Niet iemand van de Goon een wont ontfangen mag.
 Wy zullen van den trans des Hemels ons vermaaken
 Dit aan te zien. Hier mee floot Pallas haare kaaken,
 En wierdt terstont gevolgt van al der Goden trein,
 Op hun bestemde plaats, hier hoorden zy het sein
 Des aanvals geeven, en daar op twee Muggen naderen,
 Die als trompetters vast het heldenvuur in d'aderen
 Ontfooken, om met een gestaafden oorlogsmoet
 Te zegepraalen, of door 't storten van hun bloet
 Zich uit de klaauwen van de felle doot te rukken.
 Doch haast deedt Jupiter hen voor zyn blik ferns bukken.

Dapp're (1) Hipsiboas trof d'eerste met zyn speer
 (2) Lichenor, die in 't spits van 't heir eene eeuwige eer
 Behaalde, door zyn buik in 't midden van zyn lever,
 Hy sneuvelde door 't staal van zynen tegenstreever,
 Bezwalkende zyn hair met purper bloet en stof.
 (3) Troglodutes na hem behaalde grooten lof,
 Mits hy zyn lancie stiet met aangespanne krachten
 In 't hart van (4) Pelion, die daatlyk, zonder klachten
 Te storten, nederviel in 't harnas als een Helt.
 (5) Seutleus heeft (6) Embazichutrus neergevelt.
 (7) Artofagus heeft (1) Polufonus, met zyn' handen

S 4

Ge-

(1) HIPSIBOAS. *Kikker.*(2) LICHENOR. *Likker.*(3) TROGLODUTES. *Scheureknaager.*(4) PELION, *Modderman.*(5) SEUTLEUS. *Rietlooper.*(6) EMBAZICHUTRUS. *Potkruiper.*(7) ARTOFAGUS. *Brooteeter.*(8) POLUFONUS. *Schreeuwer.*

Gequetst tot in zyn merg en lillende ingewanden,
 Hy zondt hem datelyk naar 't duister Acheron.
 Zo dra (1) Limnocharis de doot zyns vrients verston,
 Greep hy een molensteen van d'aarde af met zyn' vingeren,
 Dien hy zo vreeselyk quam door de lucht te slingeren,
 Dat het (2) Troglodutes zyn hals verplettren deedt.
 Doch ziet (3) Lichenor op een hinderlaag, geroet
 Om Helt Limnocharis de werelt uit te rukken,
 Hy mikt op hem, en ziet zyn' aanslag wel gelukken,
 Mits hy zyn glinstrend staal door buik en lever schoot:
 Als dit (4) Krambofagus geschieden zag, hy vloodt
 Al trillende van vrees, naar zyn' bekroofde stroomen,
 Om was het mogelyk het dootsgevaart'ontkoomen,
 't Welk niet t'ontkoomen was: Lichenor, in het velt
 Zo strytbaar, volgt hem op de hiel en als een helt,
 En quetst dien laffen Vorsch, die daat'lyk, half in 't leeven,
 In 't water nederzeeg, doch haast den geest moest geeven,
 Vermits zyn' wonden 't bloet uitbraakten in de sloot,
 Met heeft (5) Limnizius, (5) Turoglufus gedoodt.
 Als (7) Kalaminthius (8) Pternoglufus zag stryden,
 Worphy, half doot van schrik, zyn speer en schild ter zyden,
 Veltvluchtig naar zyn poel, gezwinder dan den wint,
 (1) Hu-

(1) LIMNOCHARIS. *Poelminner.*

(2) TROGLODUTES. *Scheureknaager.*

(3) LICHENOR. *Likker.*

(4) KRAMBOFAGUS. *Kooleeter.*

(5) LIMNIZIUS. *Poelbewoonder.*

(6) TUROGLUFUS. *Kaasknaager.*

(7) KALAMINTHIUS. *Rietzwemmer.*

(8) PTERNOGLUFUS. *Hammeknaager.*

(1) *Hydrocharis*, van Mars gelyk zyn telg bemint,
 Treft, met een harden steen, een Prins der fiere *Muizen*.
 (2) *Pternofagus* in 't hooft, en doedt de ziel verhuizen
 Van deezen oorlogshelt, 't gekneufde hersenvat
 Gaf over al het brein, het aardtryk wierdt beklat
 En met het heldebloet bepurpert, dat uit d'aderen
 Neêrvloot gelyk een stroom. (3) *Lichopinax* quam naderen.
 (4) *Borborocetes*, onbegrypelyk van moet,
 Dien hy ter aarde stoot, en went'len laat in 't bloet:
 't Welk als (5) *Prassifagus* aanschoude voor zyne oogen,
 Is hy gelyk een Leeu in 's vyants heir gevloogen,
 (6) *Knissodioktes* greep hy toornig by zyn krop,
 En slingerde den Muis drie viermaal om zyn kop,
 En smeet hem in den poel, die straks storf in de stroomen.
 (7) *Pficharpax*, ziedende van toorn, heeft wraak genoo-
 men,
 Alshy zyn' vrienden zag vertreeden in het zant,
 Hy quetst (8) *Peluzius*, tot in zyn ingewant,
 Doch die verwinnaar valt, voor zyn verwonnen vyant,
 En sterft op 't bedt van eere; als dit zyn trouwe bystant

S 5

(1) Pe-

- (1) *HUDROCHARIS. Waterminner.*
- (2) *PTERNOFAGUS. Hameeter.*
- (3) *LICHOPINAX. Tafellikker.*
- (4) *BORBOROCETES. Slyklegger.*
- (5) *PRASSIFAGUS. Lookeeter.*
- (6) *KNISSODIOKTES. Keukensnuiver.*
- (7) *PSICHARPAX. Kruimraaper, zynde een andere
 Muis van dien naam, als van den verdronken
 Pficharpax.*
- (8) *PELUZIUS. Slykganger.*

(1) Pelobates moest zien, ik moet, sprak hy, myn plicht
 Voldoen, met kleef hy in zyn vyants aangezicht
 Een hant vol modder, dat die dapp're schier zyne oogen
 Verlooren had: dit kon geen Helt, als hy, gedoogen,
 Om van dees daat geen wraak te vorderen, hy vondt
 Een zwaaren steen, dien grypt hy schielyk van den gront,
 En gooit Pelobates zyn rechterbeen aan stukken,
 Die aanstonts voor 't geweld der zwarte doot moest bukken.
 Zo dra (2) Kraugazides zyn doot quam te verstaan,
 Viel hy met moet gestaaft op deezen vyant aan,
 En gaf hem midden in zyn buik de zwaarste wonden,
 Daar hy zyn blinkend' staal zelf binnen heeft gezonden
 Geheel tot aan 't geeft, het ingewant liep neer
 Langs d'aarde, 't welk als Helt (3) Sitofagus van veer
 Geschieden zag, heeft hy al hinkend vlieden moeten
 Het blakend oorlogsvuur, vermits hy aan zyn' voeten
 Geteifert wierdt door eene onnoemelyke pyn,
 Hy sprong in 't water, om hier door bevryt te zyn
 Van 't dood'lyk dootsgevaar. De Vorst, die op zyn troonen
 Den Muizen wetten geeft, Troxartes, om te toonen
 Zyn' dapperheit, valt op der Vorfchen Koning in,
 En quetst Fizignatus, nu schoot hem in den zin
 't Bedrog, waar door hy wist Pficharpax te verstrikken,
 Hy zwelt van toorn, en slaat zyn glinsterende blikken
 Op den halflevenden, en sprak, ontaarde schelm,
 Nu haak ik om uw bloet te sloepen uit myn' helm,
 Dit zeggende, hervat die dappre Muis zyn' slagen,
 En heeft dus met zyn' doot de zege weggedraagen.
 Wanneer (4) Prasseus door de toegedronge schar

Zag

(1) PELOBATES. *Moddertreeder.*

(2) KRAUGAZIDES. *Schreeuwer.*

(3) SITOFAGUS. *Korenceter.*

(4) PRASSEUS. *Lookminner.*

Zag een zieltoogenden, hy vloog door 't krygsgevaar
 Door staal en spietsen heen, en deedt zyn vyant sneuvelen.

Daar stont een Jongeling op d'afgeleege heuvelen,
 Hy was de dapperste der Muizen in 't geweer,
 Hy zwaaide om zynen kop zyn flikkerende speer,
 Hy voerde Mavors in zyn schild, en was des grooten
 (1) Artepibulus zoon, in krygsdeucht opgeschooten,
 Helt (2) Meridarpax, die gelyk de morgenster
 Meer dan de mindere gesterntes praalt, zo ver
 Uitblonk in dapperheit, by d'and're krygsgezellen:
 Hy pochte, deeze hant alleen zal nedervellen,
 Ja tot den wortel toe het Vorschelyk geslacht
 Uitroeien; 't welk die Helt had zekerlyk volbracht,
 Zoniet de Koning, die zyn driegesplitsten donder
 Op't aardtryk klatert, door dit moedig oorlogswonder
 Verschrikt, de Muizen in hun voortgang had gestuit:
 Hy schut zyn achtbaar hoofd drie viermaal, en roept uit:
 Wat zie 'k een wigtig werk hier voor myne oogen zweeven,
 Wat doet de felle Meridarpax my daar beeven!
 Hy dreicht het Vorschengebloeit te zuipen uit den wont,
 En hun gemeene best te delgen tot den gront.
 Wel aan, laat ons Minerve en Godt Gradivus zenden,
 Om deezen fieren Muis van 't leger af te wenden.
 O groote Jupiter, antwoorde d'Oorlogsgodt,
 Geen Mars of Pallas kan de Vorschchen van dat lot
 Bevryden, 't geen tot hun bederf is voorgenomen.
 Laat ons gezamentlyk hun heir te hulpe koomen:
 Of waarom toeft gy met uw bliksem, die gy op
 Het goddeloos gebroet der Reuzen, van den top
 Des hemels hebt gesmakt, en dus hun drift beteugelt,
 Daar gy Enceladus, dien schelm, mee hebt gevleugelt?
 Dus sprak hy naauwlyks, of de groote Donderaar

Grypt

- (1) ARTEPIBULUS. *Brootsbelaager.*
 (2) MERIDARPAX. *Deelroover.*

Grypt schielyk in zyn vuist de bliksemflitsen, daar (dert)
 Hy mee door 't dryvend zwerk tot op den aardtkloot don-
 Debenden sidd'ren op 't gehoor, die noch in 't hondert
 Als helden streeden, doch het kon der Muizen trots
 Niet breeken, elk stont pal als een onwrikb're rots,
 Men dreigde noch 't geslacht der Vorschen te verdelgen,
 En 't laauvergoote bloet tot wraakzucht op te zwelgen.
 Indien Jupyn zich niet vol mededoogen vondt,
 Die daatelyk den Vorsch dees trouwen bystant zondt,
 Daar quamen onvoorziens als uit den Heemel hagelen,
 Aambeelden draagende op hun ruggen, krom van nagelen,
 Traaggaande, scharig in hun' monden, overkleet
 Met een rootverwig vel, van schoud'ren blinkend, breed
 Van ruggen, lispende, met zenuwige handen,
 En oogen in hun' borst, achtvoetig', scherp van tanden,
 Tweehoofdige, die men gemeenlyk Kreeften heet:
 Zy trekken 't Muizenrot door hunne felle beet
 De zwarte staarten af, en breeken hunne speeren,
 Dees konnen eindelyk de Muizen niet afkeeren,
 Maar waaren altemaal voor 't Kreeftenheir beducht,
 Dies koozen zy terstont gezamentlyk de vlucht,
 Nu dook Apollo in de golven met zyn' stralen,
 En deedt dit oorelog met eenen dagh bepaalen.

E I N D E.

MENGELDICHTEN.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

LYK KLACHT,
 TER ONSTERFELYKE
 GEDACHTENISSE
 VAN DEN
 ONVERWINNELYKSTEN HELT,
GEORGE,

PRINSE VAN HESSENDARMSTADT,
 VORST VAN HERSSELT, RIDDER VAN
 HET GULDEN VLIË, ONDERKONING
 VAN KATALONIË, VELTHEERE IN
 SPANJE OVER DE HEIREN VAN
 DEN DOORLVCHTIGSTEN
 MONARCH

KAREL DEN III,
 EN DESZELFS HOOGHE
 BONTGENOOTEN. enz. enz. enz.

Dulce & decorum est pro Patria mori.

Oet dan myn Nimf, voor juichendege-
 zangen,

Een droeven galm verheffen tot de
 lucht;

Moet zy, bedaat met traanen op haar
 wangen,

Beweenen zulk een yzelyk gerucht!

ô Ramp! zy schroomt een zucht te laten glippen:

De

De droefheit fluit haar stamelenden mont,
 En rolt 'er noch van haar bestorve lippen
 Een woort; 'tis, ô beschreielyke wont!
 ð Nevels dryft voor 's Hemels blaauwe tranffen,
 Om Darmstadt's doot, die elk ten harte gaat!
 Verberg, Apol, verberg uw' Zonneglanffen,
 Omfluiet uw gezicht met rougewaat!
 Ontbloot de kruin van Ida, droeve volken,
 Van lycipres, verheft een naaren toon,
 Zo dat hy stygt ver boven lucht en wolken,
 En 't hart beknelt der blonde Hemelgoon.
 Wy hooren wel de Faam verwinning blaazen;
 Doch met de doot van deezen grooten Helt,
 Die korts noch kon den wereltkring verbaazen,
 Ontziende geen vyandelyk geweld;
 Wanneer hy vloog door barstende granaaten,
 Door glinst'rend staal door blaakend oorlogsvuur,
 En dreef Filips en Lodewyks soldaaten
 Met schande van Gibraltars sterken Muur.
 ð Slag! te zwaar voor Karel te beseffen!
 Hy mist te vroeg die gadelooze Ziel;
 Geen slag zo groot kon Agamemnon treffen;
 Wanneer Achil voor Paris nederviel.
 't Was niet vergeefs, 't welk ons de kraaien spelden,
 Een voorspook van Prins Darmstadt's droeve doot,
 Die meerder treft, als duizent mind're Helden,
 De harten van den hoogen Bontgenoot,
 Most George dan d'onwelkbre lauwerkroonen
 Van Karel noch bezwalken met zyn bloet!
 Kon 't Noodtlot hem zo lang dan niet verschoonen,
 Dat hy hem zag als Troonmonarch gegroet!
 ð Montjoui draag eeuwig purp're smetten,
 Hy stortte voor uw sterke vesting neêr,
 Dog bracht nochtans u onder Karels wetten
 Gelyk voorheen by Mantinea d'eer
 En grootste roem der wakkere Thebaanen

Epaminondas in het bloedig velt,
 Dus sneuvelde ook dit hoofd der Katalaanen
 In zegepraal gelyk een Oorlogshelt.
 Vloeit tot het lyk Hesperifche Najaden,
 Hout het een tombe uit blinkend marmersteen,
 Verheerlykt met den luifter van zyn daaden,
 En balsemt het met traanen, en geweën.
 Ô Gryze Seine, Ô Iber helpt ons treuren!
 Zyn val vermurw zelf uw verharde hart;
 Wilt met geweën uw froomgewaaden fcheuren,
 Darius doot was Alexanders smart.
 Ik zie, ik zie, Vorft Karel neergevallen
 Mistrooftig op het uitgestrekte lyk;
 Hy zucht, vergeefs heb ik dees vaste wallen
 Vermeestert in myn wettig koninkryk;
 Vergeefs heb ik u door de zilte baaren
 Gevoert, vergeefs zyt gy hier aangelant,
 Nugy geret uit zo veel krygsgevaaren,
 Hier sneuvelende bezwykt in 't bloedig zant.
 Dedroefheit is noch pas van 't hart geweeken,
 Om 't fterven van Kastielfjes Opperhoofd,
 Nu stort ik weer geheele traanenbeeken,
 Van u, myn Helt, van u te vroeg ontrooft.
 Vaar wel. Ik zal ô moedig ryksbefchermer
 (Zo ik uw fchim hier mée betaalen kan)
 Uw naam, geroemt van Ooft tot West, in marmer
 Doen klinken, trots dien Franschen Aardtstiran
 Dien Attila, die, wyl ik blyf verfteeken,
 Met snood geweld bezit myn gulden Troon:
 Ik zal uw doot op 't fiere Vrankryk wreeken,
 Ik zweer het by myn Ryksftaf, by myn Kroon.
 Hier zweeg de Vorft, toen hy dit had gefproken,
 Jazwyg ô Helt! verkrop uw tegenipoet,
 Uw Heldevuur, zo menigmaal ontftooken,
 Word niet gebluft door Darmftadts purper bloet.
 Gelyk een Eik, door felle blikfemflagen

Van Jupiter in het Chaönifch wout
 Getroffen, eens bevoigt door regenvlaagen,
 Weer krachten fchept in zyn verzengde hout.
 Streef dus gemoet door dnizende ongevallen,
 ô Grootte Ziel, vergeefs geblikfemt Vorft!
 Zo zie 'k u noch op Spangies Rykftroon brallen,
 Ten fchrik van hem, die naar uw neêrlaag dorft.
 Mift gy Achil, uw Ajax is in 't leeven,
 Voorftander van uw recht tot Spangies Kroon,
 De Katalaan komt zich reets overgeven,
 En wenft zyn Heer te leiden naar zyn Troon,
 Zwyg Melpomeen, ftrooi bloeiende Laurieren
 En Lykcipres op Georges doode kruin,
 Help, in het floers gedoft, zyn uitvaart vieren
 En dryf dit Vaars op 't eergraf van Arduin.
 HIER LEIT DIE HELT VOOR MONJOUÏ GVBLEEEEN,
 VERTEERT ZYN ASCH, ZYN NAAM ZAL EEUWIG LEEVEN.

H E T
 K R Y G S T O N E E L
 D E R
 B O N T G E N O O T E N
 V A N D E N
 J A A R E M D C C X .

Jane fac aternos Pacem Pacisque ministros!

W El aan myn Zangheldin, de winter is verlopen,
 Gradivus zet op nieuw zyn droeven ſchouburg
 open,

En dagvaart u te velt op 't klinken der trompet.

Wel aan!, kom nu wecrom met uw gepluimt helmet,
 Gelyk een Amazoone in 't harnas uitgefteeke,
 En help Vorſt Karel door zyn vyants heirſpits breeken;
 Gy moet dien Ryksprins, langs een ſpoor van duizent doon,
 Op zyn triomfkaros geleiden naar zyn troon,
 Waar op 't Gewelt zo lang vol hoogmoet zat te pryken.
 Ik zie in 't einde, ik zie de wangedrochten wyken:
 De vinnige oorlogsdraak, die d'appels root van gout
 Zo lang bewaakt heeft, in 't Heſperifch lommerwout,
 Voelt reets half ademloos de ſcherpgewette klingen
 Door zyn gekloofden kop en blaauwe ſchubben dringen,

Hy worstelt met de doot, en braakt een naar geluit
 Een vreesfelyken damp ter keele en neusgat uit.
 Wel aan myn Zangheldin, hef held're zegezangen,
 Terwyl de bossen zyn, tot Mavors eer, behangen.
 Met 's vyants wapenroof, terwyl in Nederlandt
 De Stededwingers, met den bliksem in hun hant
 Gewapent hunne kruin met vefingkroonen fieren,
 Voor d'oogen van Villars en Vrankryks veltbanieren.
 Europe, 't beste deel der werelt, door den gloet
 Van 't oorlogsvuur gezengt, en wentelende in bloet
 En traanen, zag alom in alle ryksgewesten
 Puinbergen stapelen van neergestormde vesten.
 De vrye Koopmanschap, 's lants slagvlerk, zat, vermoeit
 Van dwinglandye, aan hals en armen vast geboeit;
 De Rentenier aanschoude, ontzenuwt van vermoogen,
 Zyn leege schatkist vast met natbekreetene oogen;
 En Titer, door de trom ten heirtocht opgepreft,
 Zag 't weelig akkerlant met vlees en bloet gemest,
 En zuchte: ach zal ik nooit eens weer, den kryg ontweeken,
 Myn zachte lammeren zien graazen langs de beeken!
 Zal ik dan na zo veele elende, nimmermeer
 Van eigene akkervrucht, o Ceres, tot uwe eer,
 Een veltkrans strengelen uit goude korenhalmen,
 En hooren door de buurt weer vredelietjes galmen!
 Elk hoopte, elk wenschte om Vrede, en stak zyne armen uit,
 Om van den Hemeltrans met dankbaar feestgeluit
 Die goddelyke Maacht, gehult met goude straalen
 Gelyk de morgenzon, op 't aardtryk in te haalen.
 Dit speet Tizifone, van moort noch gruuw'len moe,
 Zy grimde afgryfselyk 's lants Herkuleffen toe
 Met haar serpentepruik, aan 't hooft van duizent spookten,
 Op haar bezweeringen ten afgront uitgebrooken,
 Een pekstok zwart van damp rookte in haar magre hant,
 Terwyl zy uitriep: gy, die tegen oorlogsbrant
 Englinstrend heldestaal, en gloende donderklooten,
 Gelyk het monsterdier uit Lernaas poel geschooten,

In weerwil van de Deucht noch daaglyks wast en groeit,
 Nachtzusters, 'k zie in 't kort, ik zie ons uitgeroeit
 Van 't bloettoneel der aarde, een ieder vloekt de plaagen,
 En zoekt alom den Vrede en Eendracht te behaagen.
 Helaas de Krygsgodt zelf voorziet reets onze vlucht,
 En ment zyne oorlogskoets al beevende in de lucht.
 't Verdrukte volk begint in 't Fransche ryk te muiten,
 En dreigt de koopre poort van Janus toe te sluiten.
 Wat raat, hoe stuit men best 't bederf der hellsche macht?
 Gy telg van Acheron en d'onderaardtschen Nacht
 Myn zuster, sprak Megere, al dreigt men ons in 't duister
 Des diepen Tarters aan een diamanten kluisster
 Teklinken, ik voorzie zo licht Europe noch
 Van gruw'len niet geschuimt, zo lang het loos bedrog
 Zyn gruwlyk aangezicht, bezwalkt met hellsche vlekken,
 Weet met het masker van geveinstheit te bedekken.
 Wy houden ons venyn noch diep in 't hart gezaait
 Van koning Lodewyk, die steeds onze auters paait
 Met rookend stierenbloet en zwartgevlakte rammen,
 En d'ingewanden rooft met heilige offervlammen.
 Wel aan men trek den schyn van Vreegezanten aan,
 En sineck den Bontgenoot voor Vrankryks onderdaan
 Het loejend oorlog af, dus zal 't ons licht gelukken
 Den vastgestrikten bant der Eendracht los te rukken.
 Gy zwarte spooken spreit weêr heimelyk en stil
 Door 't Albionsche ryk een hevig kerk geschil,
 'k Zal met Tizifone myn rol in Neêrlant speelen,
 En 't Bontgenootschap door myn slangegift verdeelen.
 Zo lang dees tweedracht duurt, zal 't Leliryk vol moets
 Op 't slagvelt van Belloon den laatsten druppel bloets
 Voor Spanjes monarchy niet schroomen uittegieten,
 Zo lang dees tweedracht duurt, zal 't Zweedt noch Deen
 verdrieten
 Van 't hooge zeekampanje elkander, met geweld,
 Tetergen op het zout der havenryke Belt,
 Terwylden Muskovyt, in wrevêl uitgelaaten,

Zyn heirbyl klinkt door 't hooft van Gothen en Sarmaaten.
 Zo word de holle balg van 't krygsdier, wyl het brult,
 Noch langen tyt met bloet en spieren opgevult.
 Dus heeft Megere met een heefche keel gesproken.
 Straks stooven naar om hoog de losgeborfte spooken,
 Gelyk een hongrig school van kraaien, dat het fruit
 Naau halfvol waffen zat te pikken, op 't geluit
 Van 't kraakend vuurroer, uit de dichtbewoffe telgen.
 Elk monfter blaakte uit luft van moorden en verdelgen,
 En vulde Europe met ontelbre gruuwlen op.

Dit zag de kuifche Liefde, al zuchtende, ten top
 Van 't bronryk Amathus, en quam, vol mededoogen
 Om 't lot des ftervelings, ten hemel opgevloogen.
 Haar duivenoogen, root bekreeten, 't goutgeel hair,
 Onachtzaam losgerukt, vertoonden zonneklaar
 d'Onfeltheit van haar ziel. Jupyn haar groote vader
 Zag naaulyks haar van verre, ofriep haar toe; kom nader
 Kom nader fchoone fpruit, wiens liefde gordel, dicht
 Geflooten, alles hout in orde en evenwicht;
 Van wiens bezielend vuur de zon zelf haare glanffen
 Ontleenen moet: wat jaacht u herwaarts naar de tranffen?
 o Vader, fprak de kuifche, indien 't geoorloft zy,
 Dat ik u Vader heete, en 't waar is, dat ge my
 Geteelt hebt by Dione, eigeef m' eenmaal een teken,
 Dat ik uw Vaders hart kon met myn' traanen breeken.
 Hebt g' ooit Euroop bemint, zo zie eens, wat een laft
 Haar teere fchouders drukt, hoe zy wordt aangebaft,
 Als Scille, in eenen kring van Flegetonfche honden:
 Zie hoe haar ryk gewaat, vol kroonen, wordt gefchonden,
 En door het stof gefleurt, tot onverdraagb're finart.
 Voor al, voor al legt my 't rampzalig Spanje aan 't hart,
 En Karel, lang genoeg van kroone en staf verftooten.
 Vorft Gerion heeft reets ten veltflag aangeschooten
 Drie staale beukelaars om zyn' driedubb'le leén;
 Hy vliegt, vol oorlogsmoet, door zyn' flagordens heen,
 En loert van verre op roof, met zyne legerknaapen.

Gelyk een winterwolf op d' onbewaakte schaapen.
 Hy had de vesten van Balaguer reets gesloopt,
 Gantsch Katalonje door gebrantschat en gestroopt,
 Ja weder Barceloon gebeukt met yfre klooten,
 Had niet helt Starrenberg den heirbaan opgeslooten.
 Ovader! keurt gy dan noch langer 't moorden goet?
 Kunt gy noch langer zien, dat dus de krygsknecht woedt,
 Van alle liefde ontaart, dat broeder tegen broeder
 Verbolgen inrukt, trots het kermen van de moeder?
 De Lelivorst biedt wel in Neérlant met geklag
 Den hoogen Bontgenoot den vredetak; maar ach!
 Een spikkelige slang legt in het gras verhoolen,
 En in het lammrevel hout zich een wolf verschoolen;
 Het goddeloos bedrog wroet, onder zulk een mom,
 Den vasten grontslag van het Bontgenootschap om.
 Is dit myn loon dan? die door zuivre minnev lammen
 De harten saamen smelte, en rukke alom de stammen
 Door nieuwe telgen uit de klauwen van de doot,
 Wyl elk d'oprechte Liefde om 't krygsgewelt verstoet.

Hier zweegze: en Jupiter, getroffen door het kermen
 Der schoone, vatte haar vol liefde in bei zyne armen.
 Myn dochter, sprak hy, haalt den sterveling niet zelf
 De straffen op zyn hals van 't hemelhoog gewelf?
 De Godsvrucht wordt vervolgt; wat eer mag ons gebeuren?
 Wie plengt 'er offerwyn, wie zwaait 'er wierookgeuren?
 'k Heb echter negen jaar, vol gramschap, slag op slag
 Den Franschen Vorst geschokt, en zyn verspreit gezag
 Gekortwickt, als het, door den hoogmoet aangedreeven,
 Met waffe vlerken zocht de zon voorby te streeven.
 Schoon noch Filippus gloeit in 't purper op den troon
 Van Karel, 'k zweer in 't eint Gerechtigheit de kroon
 Van Spanje op 't edelhoofd, nazoveel storm, te drukken,
 En 't vreeslyk dreigement der Razernye aan stukken
 Te bryzelen. O Stix! waar by wy zyn gewent
 Te zweeren, nimmermeer aan ons gezicht bekend,
 Gevloekte zwavelpoel draag kennis van onze eeden.

Gy onderwyl, myntelg, daal weder naar beneden
 Opuwe duivekoets, help Leopoldus zoon
 In 't erfelyk bezit van zyn verkrachten troon;
 Schenk hem, reets blootgestelt, in 't barnen der gevaaren,
 Achilles wapentuig, aan my, voor duizent jaaren
 In 't heilig eikebos van 't hoog Dodoon gewyt,
 Endoor myn zorg bewaart, voor 't knaagen van den tyt,
 Met speere, en oorlogszwaart, en purper veltpluimaadje.
 Uit had hy, en de Liefde, om 't kostelyk schenkaadje
 Verblyt, streek uit het hof der starren neer op d'aardt.

In het Dodonisch wout, van outs alom vermaart
 Door blanke duiven, die, in 't heilig loof verschoolen,
 Gewyde Wichelaars van Jupiter verhoolen
 Orakels leeren, ryst een afgeknotte styl
 Van een bejaarden eik, bekleet met legerbyl,
 En beukelaar, en helm, om zynen kam te vreezen,
 En zevenvoudig schilt, waar mede Achil voor deezen
 Vloog, als een dwarrelwint, op Priams slagorde aan.
 Der Goden vader liet dit konstwerk van Vulkaan,
 Na helt Uliffes lot en dwaaltocht van veel' jaaren,
 Door 't Vlietgodinnendom des boschcriviers bewaaren.
 Zy zagen nauwelyks de Liefde, aan haaren zoom,
 Of riepen, stryk geruft de wapens van den boom
 Bevallige Godin, de Godtspraak, die hier onder
 De breede takken woont, berechte ons in 't byzonder
 Uw komt tot Karels heil. o Oostenryk schep moet,
 De Fransche Zon gaat schuil in eene zee van bloet,
 De dappere Adelaar laat een triomftoon hooren,
 En klapwiekt in de lucht, terwyl de Haan zyn' spoozen
 Ziet door den scherpen klaau zyns vyants uitgerukt.
 Hoe is zyn roode kam gehavent en geplukt,
 Hoe deerlyk sleept hy na zyn kakelbonte pluimen!
 Hy legt, hy legt nochtans van verre op zyne luimen
 Aan 't strant van Korsika, Sardinië pas pas op,
 Hy zoekt u wederom te sling'ren in zyn krop.
 Maar Triton ziet op 't zout hem reets van rooflust blaaken,

En

En blaast zyn dreigement met styfgez wolle kaaken
 Op zyn kinkhooren uit. Doch zie daar komt de Leeu
 Al slingerstaartende met yfelyk geschreeu
 Hem schieten op het lyf, en dwingt den stouten vogel
 Te vluchten naar zyn kot met losgerukten vlogel.

De Waterniufen, door Jupyns orakelgloet
 Ontstooken, zongen dus, en Venus, vol van moet,
 Steeg in een dunne wolk met het geschenk naar boven.

De goude morgen quam te viervoet aangestooen
 Ter kimme uit met zyn glans, wanneer de Liefde, omtrent
 Den zilvren Segro, zag Vorst Karel voor zyn tent
 Van hemelsblaaufatyn, geboort met goude kanten,
 Op 't Italjaansche ros de dappre krygstrauwanten
 Ten veltslag oeffenen. Ontfang o dapper Helt,
 Te lang gebliksemt door het toomeloos geweld,
 Dit kostlyk wapentuig, zo sprak z', uit myne handen,
 Waar mede eertyts de zoon van Telamon, voor 't branden
 Van 't gloeiend Ilium, in 't midden van het volk
 Zich reukloos offerde aan zyn eigen oorlogsdolk:
 Ruk hier mede onbeschroomt uw fellen vyant tegen,
 Scheur zyn slagordens, met uw schitterenden degen,
 En kneus zyn razernye op helm en beukelaar.

Dus sprak z', en lag in 't groen van eenen hazelaar
 Recht over 's Ryksvorst tent de wapenrusting neder.
 De Helt past voort, vol vreucht, den schilt van offseleder
 En 't schubbig borstharnas, het welk aan allen kant
 Een weerlicht spreidde, en blonk gelyk een diamant:
 Dus uitgerust begint zyn oorlogsmoet t'ontbranden,
 Hy slacht vol dankbaarheid driedubbele offerhanden
 Voor 't outer van de Goön. Wel aan, nu is het tyt
 Myn helden, roept hy uit, op Godts bevel den stryt
 Te waagen: zadelt voort uw briefschende genetten,
 Vergaart het heir by een op 't klinken der trompetten.
 Ziet van dien heuvel eens, eiziet, zo verre ons oog
 Kan reiken in 't verschieft, wat ryft'er naar om hoog
 Een wolk van stuiyend stof; bedriegen my myne ooren,

Of kan ik het geklep der yfse hoeven hooren?
 O ja, de vyant haalt de tenten uit den gront,
 En deinst naar Almenare, o spitsbroers! stort terfont
 Hem onverhoets op 't lyf, met onverschrokke zinnen,
 Eer 't hem gelukk' de steilte omtrent het dorp te winnen.

En gy o Jupiter, indien ons deeze kans
 Ten goede strekt, zo geef van uwen hemeltrans
 Een teken, tot een spoor van my en deeze volken.
 De Vader hoort den Vorst, en slingert door de wolken
 Wel driemaal achter een, by klaar en helder weer,
 Een flikkerenden glans van bliksemstraalen neer,
 Fluks stuift het heir vol moet, op hoop van eerlaurieren,
 Op zynen vyant in met vliegende banieren.

Gewyde Dichter, die, begunstigt van Meceen,
 Quaamt uit uw herdersstulp het Kapitoel betreen,
 Daar g', in het Ridderskleet verheerlykt, by de zoomen
 Des Tibers, den Monarch van 't wytbeheersichend Romen
 Augustus menigmaal met uw verheeven toon
 Deziel door d'ooren roofde, als gy Cithereszoon,
 Na Trojes jongsten nacht, geslingert zo veel' jaaren
 Door Junoos bittren wrok langs barrenende baaren
 Voerde, als een felle leeu, met een verbolgen zin,
 Op trotsche Rutilers en Laurentynen in,
 Zo gy m' een straaltje van uw grooten geest kont geven,
 Hoe zou ik, boven het gemeene volk verheeven,
 Opzingen tot de lucht den onbezweken moet
 Des Bontgenoots! Hy vecht reets in een stroom van bloet,
 Dien 't aardtryk, zat gedrenkt, niet langer kan verzwelgen.
 Zo, wakker, slingert dus, ontzachelyke telgen,
 Van Mavors, op het spoor des Oostenrykschen Vorst,
 Het scherpgewette staal den vyant in de borst.
 Hy tuimelt op dien slag reets duiflende uit den zadel.

Maar, gy onsterfelyke eer, o roem van Neerlants adel,
 Doorluchte Nassau, ach myn Zangster weent en schreit,
 Terwyl gy wondren doedt! helaas uw dapperheit
 Staat duur aan 't Vaderlant! gy rukt wel tegen lanssen

Engloende kogels in, om groene lauwerkraffen
 Te winnen om uw kruin door dappere oorlogsdaan:
 Gy wint z' ook, moedig helt, maar met cipressëblaân
 Gemengelt. Ach ontziet de wrede doot geen Grooten,
 Geene onvermoeide deucht naar 't edel hart te stooten!
 De doot verwint het al; de groote Juno zelf,
 Schoon zy den scepter zwaait in 't blinkend stargewelf,
 Moest haaren Turnus zien in 't harnas nederploffen.
 Doch trooft u braave ziel, geen vyant kan ooit stoffen
 Hoovaardig op uw doot, gy stort by ongeval
 Van uwen klepper neer, door eenen donderbal,
 Niet op uw hoofd gemunt, maar Vrankryks keurebenden:
 Ik zie ze reets vol angst haare oorlogsrossen wenden,
 En buitelen voor 't staal en alverteerend vier,
 Als voor het snoeimes van een wakker hovenier,
 Het afgetopte hout der weelderige takken.
 Anjou laat zelf, vol schrik, den gouden teugel zakken
 Uit zyn bestorve hant. Duik neder met uw gloet,
 Eigoude Titan duik, zo schreeut hy heel verwoet,
 Gedooft niet langer, dat het bloet van zo veel Helden
 U in het aanzicht spatte, en neerstroom langs de velden,
 Gelyk een waterval, die van 't gebergte stort.
 Alziende Febus, duik in d'avontkim, zo word
 De Bontgenoot belet in 't moorden en vernielen,
 En, door de gunst des nachts, myne afgestreeede zielen
 In haar verzengden rug den sabelscherp van snee
 Te zwaaien tot myn schant: ik zal, zo g', op myn bee
 Genadig, spoediger in Thetis schoot wilt zinken,
 Voor u een prachtig beelt uit gout en marmer klinken.
 Dus badt hy d'Avontzon, met traanen in 't gezicht,
 Die, op dees kerkbelofte, aanstonts zyn fakkellicht
 Uitdoofde, om 't overschot der Leliregimenten
 Te bergen, die, ten prooi kanon en legertenten
 Nalatende ordeloos, door schrik en vrees geperst,
 Als schimmen by den nacht wegstooven naar hun nest:
 't Verkrachte Lerida ontfangt de vluchtelingen;

Die

Dicalle, Iö Pean, Apolter eere, zingen,
 Iö Pean, die ons in 't nyphen van den noodt
 Redde uit den haviksklaau der alvernielbre doot.
 Zo juicht een tyger in Armenifche waranden
 Om zyn behoudenis, die met gewette tanden
 De netten knaagende, terwyl hy door een troep
 Van Herdren, onder een afgryfelyk geroep,
 Met knodtsfen wierdt gebeukt vol fcherpgepunte pennen,
 Los rukte, en met een sprong wift zyne doot t'ontrennen.

Vorftin Kalliope, 't is lang genoeg op 't fpoor
 Het vluchtend heir gevolgt, myn Heldezangfter, hoor
 Op 't velt van Almenare, en in Balaguers fchanflen,
 Een blyder zegetoon opklinken naar de tranflen.
 Het grimmelt 'er alom van Helden, die, bemorft
 Met edel stof en bloet, voor Karel hunnen Vorft
 Al juichende offeren, ten blyk van dappre daaden,
 Hun vergewonnen buit: dees nadert overlaaden
 Met Leliftanders, die met helm en vederbos;
 Hier wordt als in triomf het fteigerende ros
 Van Kordua geleit by zyn vergulde toomen;
 Gints zwaait 'er een den ftaf, zyn vyant afgenoomen,
 Om het gelauwert hooft, terwyl zyn hoogmoet zwelt,
 Maar alle roem verftuift, o dapper oorlogshelt!
 Voor uwe onfterflyke eer, gy voert met vafte banden
 Grootmoedigen Verboom, geboeit aan hals en handen,
 Hoovaardig voor u heen, zo dreef Kamiflars zoon
 Doorluchte Datames naar Artaxerxes troon
 Den grooven Thius, 't hooft der Paflagonfche Staaten.
 Maar deeze glorikrans, o wakkere foldaaten
 Is voor uw dapperheit niet roems genoeg alleen:
 Vorft Alexander viel de wereltkloot te klein,
 En forffe Herkules was nimmer afgevochten,
 Eer hy het aarddryk had gezuivert van gedrochten.
 Neen braave Helden, neen gy bruiſt van overmoet,
 En hangt het oorlogszwaart noch druipende van bloet
 Op zyde, om 't wederom, op dreunen der trompetten

En

En't dondren van 't kanon, op 's vyants hoofd te wetten.
 Gy toeft niet reukeloos, terwyl de kans u preft,
 Als Hannibal, verrukt door 't aangenaam gewest
 Van out Kampanië; toen Rome aan alle kanten
 Zag van Tarpejus burg de Punifche trauwanten
 Met d' Afrikaanfche speer braveeren voor zyn poort.
 Anjou befterft als hy van verre uw optocht hoort,
 En, beevende gelyk het ritfelende lover,
 Stuift angftig berg, en dal, en snelle froomen over
 Voor uwe rechterhant: niet anders, als wanneer
 Een Erimantifch zwyn, of ruige winterbeer
 Van blonde Cinthia, met haar gezwindereien,
 Ten boschkuil uitgejaagt, langs heuvels en valleien
 En wilderniffen vlucht, zo snel gelyk de wint,
 En nergens in zyn noodt spelonk noch fchuilplaats vindt.
 Gy zaagt, terwyl gy met uw gulde waterwielen
 Neerbruiſt door Arragon, hem volgen op de hielen,
 Ten trots van zomergloet en zwarten hongersdwang,
 O Ibergodt, tot daar g' als een gekrulde ſlang
 Langs Saragoſſe ſchiet, dat uit zyn hooge wallen
 De vonken ſtuiven zag, en duizent gloende ballen
 Heen ſnorren door de lucht, zo yreefelyk, als of
 Vergramde Jupiter van 't blinkend ſtarrenhof
 Den blikſem rolde op 't hoofd der goddelooze Reuzen,
 Wyl zy den horizont met zwaare bergen kneuzen.

Kom volg de Helden nu met uw vergulde lier,
 En ſpeel hunne oorlogsdaan, in 't midden van het vier,
 Kalliope, 't geloei der barſtende granaaten,
 Het dreunen van de trom, d'alarmkreet der ſoldaaten,
 Aanhortende op malkaar door ſtaal en vonken heen,
 En 't vreefelyk gebries der paarden onder een
 Zich mengende, als 't gekraak van felle dondervlaagen,
 Verdoofden nooit den galm van uwe citerſlagen.
 O neen, uw heldetoon zal klinken 't aartryk door,
 Daar 't brandend kreeftvuur verft den zwart gerooſten Moor,
 En daar den Samojeet de sneeuwacht ſtuit om d'ooren.

Zie

Zie Zangheldin, daar dringt Stanhope, vol van tooren,
 Met zyne ruiterbende in weerwil van den moort
 Op Vrankryks heirspitfein, gelyk wanneer van 't Noort,
 In 't barste herffstfaizoen, de gierende onweersbuien
 Geborsten uit haar hol aanworstlen tegen 't Zuien,
 En perffen met geweld de golven tegen sfrant
 En steile klippen op. o Welk een felle brant!
 O welk een zwaveldamp, en zwarte buskruitwolken
 Bezwalken Febus pruijk! als of de diepe kolken
 Van Etna gloeiende afchen rotsen door hun' keel
 Opwentelden. Gints ment helt Starrenberg't gareel
 Des oorelogs, en ryt, met barrenende wielen,
 Langs bekkeneelen heene en halfvermoorde zielen;
 De flickerende speer, gedreeven uit zyn hant
 Ten vyande in met kracht, drilt tot in 'tingewant
 Door schilt en beukelaar, met dubble harnasplaatē.
 De dappre Belkasteel, zyn moedige soldaaten
 Aanvoerende in de vlam, gelykt een Wapengodt,
 Hy slaat zyne yfre vuist den Spanjaart in den sfrot,
 Die neergevallen voor zyn voeten veel te spade
 Met deerelyk gefchreeu hem smeekt om lyfsgenade.
 Gints ziet men Karel in het kostlyk harnas staan
 Als eene onwrikbre rots, hy schittert als de Maan,
 Of Lucifer, in 't heir der mindre hemellichten,
 En stuit een hageljacht van duizent fcherpe schichten:
 Een vreeselyk gety van edle wraak, gepaart
 Met gramfchap, gaat in 't hart, terwyl hy met zyn zwaart
 Een oogst van lyken maait, en strekt een oorlogs wonder:
 Zo kluiſt een Adelaar, de schiltknecht van den Donder,
 Een opgegrepē Haan, die, met een trotschen tret
 Spanfeerende langs 't velt, den huisman kraaide uit bedt.
 De Bay, die onder Vorst Filippus, in zyn handen
 Den velstaf voerde, knarste al woedende op zyn tanden,
 Toen hy zyn oorlogsvolk, flaaumoedig in den sfryt,
 Zag aarzelen, hy riep, vol razernye en spyt,
 Hout ſtant, waar deinfst gy heen, waar vlucht g'onedle knech-
 ten? Heet

Heet dit voor Huisgoon en gewyde Altaaren vechten?
 Heet dit met goet en bloet beschermen uwen Vorst?
 O neen, een krygshelt toont de wonden in zyn borst,
 Die eere en eet betracht. Doch gy zyt kloek van daaden,
 Als gy, tot Bacchus roem, omkranft met wyngaartsblaaden,
 Rinkinkende onder 't loof van Pallas, groot van moet,
 Den berkemeier z wenkt vol muskadellebloet.
 Lafhartige hout stant. Ach d'Iber met zyn plassen
 Zal nimmer van uw hoofd die groote schantvlek wassen.
 Dus sprak hy, doch vergeefs, de schrik had d'overhant.
 Men ziet 'er duizenden zich zelfs aan allen kant
 Gevangen geeven, met hun trotsse veltbanieren;
 Terwyl 'er duizenden met schant den teugel vieren,
 En vluchten hier en gints uit 's overwinnaars oog,
 Zo snel, gelyk de pyl van een Tartaarschen boog
 Geschooten. Gy, o Vorst, gy, van uw heir verlaaten,
 Moet zelf in deezen noodt met weinige soldaaten
 De bootschap brengen van dien deerelyken slag,
 In d'oude hoofstadt van Kastielje, daar 't geklag
 Der Hovelingen, sel getroffen in hun weelde,
 Een droevig treurtoneel en Ilias verbeelde
 Van rampen. Uw Vorstin, vol luister met de kroon
 En scepter schitterende op Spanjes marmren troon,
 Riep u mistroostig toe met natbeschreide kaaken.
 Helaas myn Vorst moest gy, moest gy my dus genaaken,
 Gedreeven door den haat der Goden, als een tol.
 Ach daarom liet ik nooit van d'alderfynste wol,
 De witste vlokken uit Granades klaverweiden,
 Een heerlyk staatsykleet voor u myn Vorst bereiden:
 Ik heb het zelf gedoopt in gloeiend purperroet,
 En, als my afgemat de heerschappy verdroot,
 Op't konstigt geborduurt met goude en zilvre draaden;
 Hier mede dacht ik, als g' op Mavors zegeraden
 Zoudt keeren uit het heir, te sieren uwe leen,
 Nu mogen w' ons en 't hof met droevig roufloers kleen,
 Terwyl de vyant en de Spaansche muitelingen

Tot

Tot eor van Oostenryk triomfgezangen zingen.
 Ja ween, myne andreziel, vervul vry met geklag
 Den hoftrans, sprak de Vorst, myn zetel op dien slag
 Geraakt aan 't waggelen; des vyants benden naderen
 Reets juichend herwaarts aan, omkranst met lauwerbladen.

Zy zwaajen in haar hant palmtakken, geschakcert
 Met vette olyven; elk valt hen te voet, en zweert
 Den trotschen Karel trou. Wy moeten elders wyken,
 Tot beter lot ons weer herstelle in onze ryken.
 Dus klaagt Filippus, dus weergalmt het hofgezin.

Gy zoudt dien Ryksprins myn verheugde Zanggodin
 Naooogen in zyn vlucht, met Kastieljaansche Grooten
 Verzelschapt, tot hy, voor den wrok der Bontgenooten
 Geveiligt, schuilplaats vindt in 't eng Vittoria,
 En zingen hem op weg verwondert achter na.
 Gaat heen, o Vorsten, gaat, en offert duizent zielen
 Aan uwe heerszucht op, Godts wraak volgt op de hiel en,
 En zweept u onvoorziens verbolgen van den troon,
 Met burgerbloet bespat, waar op g' als aardtsche Goon
 Met eerbiet aangebeën, als kon geen straffe u deeren,
 Met Salmoneüs dorst den bliksem nabootseren.
 Dus zoudt gy queelen, om des vyants val verheucht,
 Kalliope, moest gy niet d'onvermoeide Deucht
 Op 't bloeiend glorivelt verheffen met uw zangen,
 En om Vorst Karels kruin een krans van lauren hangen;
 Hy hout, eer Febus noch zyn dagbeurt heeft volent,
 Zyn Vorstlyk avontmaal in Prins Filippus tent.
 Gantsch Saragossa trect den Helt met blytschap nader,
 Engroet hem andermael, als wettig Vorst en Vader
 Des lieven Vaderlants, terwyl hy eene schaal
 Met schuimende offerwyn, ten dank der zegepraal,
 Den Goden toedrinkt, en Godtsdienstig bei zyne oogen
 Ten Hemel heft, ziet daar de Liefde, neergevloogen
 Ophaare wolkkaros, met glans en majesteit,
 Omhelst hem als haar zoon, en spreekt vol tederheit.

o Vorst,

O Vorst, op wien myn hoop, gelyk op koopre schraagen,
 Gevestigt staat, door wien de Vrede eens op zal daagen,
 Als 't lachend morgenlicht uit eene zee van bloet;
 Wanneer ik weder met een verschen rozenhoet
 Myn vlechten fieren zal, en vrolyk spelemeien,
 Gestrengelt hant aan hant met d'ongevinsde reien,
 De zuivere Eendracht, en Astrea, weer ten troon
 Des Hemels afgedaalt met haare starrekroon,
 De Goddelyke Trou, en drie Bevalligheden.
 Wanneer men 't bloedig zwaart tot kouters zal hersmeeden,
 Terwyl de dolle kryg, braveerende al te trots,
 Gekluistert zit in 't diepst van eene onnaakbre rots.
 O Vorst, o gunsteling der blonde Hemelgoden!
 De Faam bazuint uw naam van hier tot d'Antipoden,
 Met Albions Prinses en Neerlants Staatendom.
 Alwaar de Bontgenoot zyn schorre leger trom
 Op Vrankryks bodem roert, en slingert d'oorlogsvaanen,
 Gelukt het hem een weg ter eeuwigheit te baanen.
 Geen balderend kanon, geen alverteerend zwaart
 Noch vesten stuiten hem in zyn doorluchte vaart.
 Zo moet het trots Douai voor zyne standers bukken:
 Zo ramt hy niet geweld de koopre poort aan stukken
 Van 't machtige Bethune, en 't sterke sint Venant:
 Zo blikfemt zyne vuist den stouten Goesbriant
 Uit Ariën, omringt met dubbelde oorlogswallen.
 Engy, o Vorst, geschokt door zo veel' krigsgevallen,
 Ga eindlyk en beklim uw erfelyken troon,
 Filippus is 'er reets al beevende afgevlond:
 O ja ga heene, ik zie ontelbre Kallielaanen
 U hupplen te gemoet als wettige onderdaanen.
 Maar schoong' al moedig Helt, gesteegeen op den trap,
 Der glori, te Madrid op 't vrolyk hantgeklap
 Des volks wordt ingehaelt, noch zal in weinige weeken
 Het oorlogsmonster weer zyn woedend hoort opsteeken.
 Helaas hoe verre is noch de lieffelyke rust!
 Hoe verre is 't, dat g' eens meucht de heileeu van August

Herbloeien zien in uw bestormde koningkryken!
 Gy moet, o Vorst, gy moet voor 't strenge Noedlot wyken.
 De grootste mannen, met gedult het steile spoor,
 Opstreevende, zyn dus de ruime werelt door
 Geslingert: d'edle Deucht zal voor geen stormen zwichten,
 Al viel de hemel zelf uit spillen en gewrichten,
 Dus voer Alcides, dus Eneas, met veel lof,
 Als halve Goden naar het blinkend starrenhof.
 Wel aan gesp dan weerom het harnas aan uw leden,
 De trotse Anjou durft u weer onder d'oogen treden,
 Vendome styft zyn woede, en monstert reets en prest
 Zyn vloekverwanten op, zo lang met bloet gemest.
 Een ander * Legerhoofd der spoorelooze Haanen
 Dreigt vast Gironne en uw getrouwe Katalaanen
 Te storten op het lyf. Driewerf rampzaalig Ryk,
 O Spanje! licht zou nooit verwoede Lodewyk
 Tereukeloos weerom naar uw en scepter dingen,
 Zo 't hulploos Portugal uw Koning by quam springen.
 In 't eint zal evenwel de krygsrol van Beloon
 Zyn afgespeelt, en gy, o Karel, zult ten troon
 Met uwe Elizabeth in vrede wetten geeven.
 Zo blyv' de Deucht gekroont, en 't fier geweld verdreeven.
 Hier z weeg d'orakelstem der Liefde, die van d'aardt
 Was naauylks uit het oog gevloogen Hemelwaart,
 Wanneer men onvoorziens een heldre vlam zag dwaalen
 Rontom des Konings hoofd met flikkerende stralen:
 Een heilzaam teken van d'onsterfelyke Goon,
 Dat zyn gezalde kruin gevormt zy tot de kroon.
 Dus heeft myn Zangheldin het krygstoneel ontslooten.
 Dus zong z' u vrolyk toe, verheve Bontgenooten,
 Die, door geen vleiery van Lodewyk misleit,
 Het schroomelyk bedrog, door uw voorzichtigheit,
 Ontmaskert hebt, die, nooit doot lagen om te zetten,
 Zo lang het glinstrend staal ten roonlog zult wetten,
 Tot Karels hooge troon wdrdt willig opgeruimt,
 En 't aardtryk eindelyk van monstren geschuimt.

* De Hertog van Noailles.

MENGELEDICHTEN. 307
OP DE TITELPLAAT

Van 't Leven van den Zehelt

MICHIEL DE RUYTER,

Hertog, Ridder, Lt. Admiraal Generaal
van Hollant en West-Vrieland.

Beschreven DOOR

GERART BRANT.

DE groote Ruyter braakt van hooge Zekasteelen
Een hevig sulfer vuur uit zyn metale kelen,
De felle vyant kan niet wederstaan dien gloet
Dies deint hy sidd'rende en verft met purper bloet
Den hollen oeeaan. De Zegod, op zyn wagen
Van 't moedige gefpan, in 't Zegareel geflagen
Gevoert, kroont met een kroon van lauweren den Helt,
Dien fieren Admiraal, die 't brüllende gewelt,
En menig roefgedrogt aan ketens heeft geklonken,
Die midden door 't gevaar en 't ftuyven van de vonken,
Als een Themistokles ftreeft na d'onfterflykheit,
Die zelfs twe Koningen dreef door zyn groot beleyt,
En fiere dapperheit uit Nereus brakke ftroomen,
Waarom zyn marmer beelt de doot zelf fchynt te toomen.
De steyle grafnaalt tart haar fikkel; hier omtrent
Schryft eene Zanggodin in duurzaam parkament,
Zyn moedig leven, 't welk de Faam door lugt en wolken,
Ophare Loftrompet, by alderhande volken
Uytgalmt, zo veer Neptuin de zilte Ze beroert,
En op zyn fchulpkaros den gulden drietant voert.

ZEGEZANG

Over de

OVERWINNINGEN

Van den

JAARE MDCCVIII.

Uit het Latyn van den eerwaardigen

HEERE

MICHAËL ARNOLDI.

Z O loopt het Jaar ten eint veel blyder, als men dacht,
 Mits Godt het wraakzwaart voert voor 't heir der
 Bontgenooten:
 Schoon 's Vyants machtigher voor onze leger-
 macht

De steden over al en stroomen hadt beslooten;

Op dat de Zee, het Lant, de Schelde, en sterke Steen
 Ons langs een veil'gen weg geen krygsbehoefden zonden:

Wyl Bruffel al te fier berent wordt, en bestreên
 Door Maximiliaan, met hondert koop're monden.

Doch Marlbourg is naar by, die, vliegende als een helt
 De stroomen over, jaacht het angstig heir der Franssen,
 Gewoon te vluchten voor het minste krygsgewelt,

Uit

Uit d'aarde vestingen en opgeworpe schanffen,
En dwingt den Beier vorst te wyken voor zyn hant.
Zegt telgen van Bourbon, hoe zult gy in de zaalen
Van 't koninglyk Paleis Versailles, zonder schant,
Grootvader Lodewyk uw oorlogstocht verhaalen?
Vendome zal u haast aanklagen, dat gy 't velt
Op 's vyants aankomst hebt al beevende verlaaten;
Wyl die gewenste maare uw hart noch meer ontstelt,
Dat Ryffel eindlyk bukt voor 't loejen der granaaten,
En dat, in weerwil van Boufflers, het sterk kasteel
Voor 't zelfde noodlot der gewonne stat moet buigen.
Men roeme Eugenius en Friso nooit te veel,
Wier lof de Nazaat zal in eeuwigheit betuigen,
En Marlbourg, een juweel der Albionische kroon,
Die, trots het winterweer, door krygsdeucht aangedreeven,
't Meineedig Gent en Brugge, aan Leopoldus zoon,
Hun wettigen Monarch, heeft wederom gegeven.
Doch U, die schelmen straft met uwe geesselroe,
Almachtig Godt, U komt de grootste glorie toe.

O P D E

H E D E N D A A G S E

H E L D E N ,

Zynde de XII^{de}. Lierzang des eersten
Boeks van

Q. HORATIUS FLACCUS.

W At Held o Clio sult gy loven
En pryzen op uw schelle luyt?
Wat God, wiens naam de weergalm stuyt,
Op Helikon of Pindus hoven,

Of op den killen Hemus, waar
Orpheus de bossen en waranden
Kon tot hem lokken, als zyn handen
Eens dreunden op de gulde snaar,
Die met zyn konst de winden vleide,
Die zelf OEagrus snellen stroom
Kon stuyten, die den eyken boom
Al vleiend met zyn cither leide.
Wat zal 'k verhaalen aldereerst
Om 's vaders lof en eer te zingen,
Die menschen, Goôn, ja alle dingen
Met uur, dag, maand, en jaar beheerst.
Uit wien niets grooters voort kan komen,
Dan hy zelfs is, nog niets en leeft
Dat hem gelykt; Minerva heeft

Nog-

Nogtans de eer naaft hem genomen,
 U o God Bacchus! ook zo stout
 Ten oorlog fal myn cither vieren,
 En u die steeds de wilde dieren
 O Maagt! vervolgt in 't duifter wout,
 En u die 't aardtryk komt verligten,
 Als gy uw gulde ftraalen fchiet
 O blonde Febus! zwyg ik niet,
 Ontfaglyk door uw fixe fchichten.
 'k Spreek van Alcides Heldenaard
 Van Ledaas flikkerende zoonen,
 De een gewoon zyn konft te toonen
 In 't vegtperk, d'ander op het paard,
 Wiens heldre ftar van harde klippen,
 Wanneer z' in 't oog der Zeelui ftraalt,
 't Gedreven vogt doet nederglippen,
 En 't woeden van den wind bepaalt,
 Die 't dryvend zwerk, een onweerfteken,
 Verdryft, den fellen oceaen
 Doet stillen, als zyn golven ftaan,
 En dreigen door de lugt te breken.
 Ik twyffel of 'k na hen Eugeen,
 Die fhrik en geffel van de Franffen,
 Of Heflen-Kaffels lauwerkranffen,
 Of Hompefch naam in marmerftien
 Gehouwen, of 'k eerst op wil dondren
 Den lof van d' Albionfchen Held
 Vorft Marlbourg, die in Mavors veld
 Doet Hectors en Achilles wondren.
 Myn Zangnimf zal Held Fagels moedt
 En onverfchrokke daaden pryzen,
 En Heflen-Darmftads lof doen ryzen
 Tot den onnaakbren Goden ftoet.
 Gy! die op uwe Zeekafteelen
 Braveert Neptunus mogentheit
 O Rooke! Callenburg! hoe wydt

Bazuint de Faam met ope keelen
Uw lof! Bestierder van 't heel al
Saturnus telg uit Ops gebooren!
U is van 't noodtlot lang beschooren
Den zorg van dezer Helden tal.
Gy doet de ruimen aardtbol schrikken
Op 't klaatren van uw bliksemflits,
Zy doen de wereld tziddren, mits
Het opslaan van hun Heldeblikken
Zy heerschen neffens u de aard,
Ten zy z' op zee den Vyand teuglen
Ot snuyken zyn metale vleuglen
In 't veld op 't briefschende oorlogspaard:
Wyl gy op uw saffiere waagen
De steyle Olympus daavren doet,
Van waar gy op der menschen stoet
Zendt uw gevreesde bliksemflaagen.

O P

LODEWYK DEN XIV,

Koning van

VRANKRYK.

D It is die bloedhond, om wiens staatzucht zo veel zielen
 Na Plutoos zwarte kolk gezonden nedervielen,
 Zig noemende de Zon, die in den Oceaan
 Van 't stroomend martelbloed eerlang zal ondergaan.

O P

ANNA STUART,

Koningin van

GROOT BRITANGIEN.

Hier toont zich Anna, d'as daar 't Britsche ryk op
 draait,
 Die op haar marmre troon den gulden scepter zwaait,
 Gelyk een Dido in Karthagoos hooge zaalen:
 Zy praat in 't koper hier, maar waart in gout te maalen.

V 5

O P

O P

K A R E L,

Koning van Spangien.

Hier ziet men Karel een van Cefars eed'le looten,
Gewettigt tot den troon van Spangien, doch verftooten,

Door Vrankryks heerszugt: 't geen hy best uytſchittren doet:
Het zyn de blyken van zyn koninglyk gemoet.

O P

J O Z E P H U S,

Roomſch Koning.

Dit is die Adelaar; een telg uit Cezars ſtam
Die Landau tweemaal uit de klaau der Haanen nam.
Dit is Jozephus in dees print verbeelt naa 't leeven,
Wiens deugd hem leevend doet naa 't ſteyl geſternte ſreeven.

Op den Prins van

H E S S E N K A S S E L

Ziet Heſſen Kaffel in het ſchitrend harnas ſtaan
Die, om door dapperheit langs 't Helden ſpoor te gaan.
Zo menigmaal zyn bloed zag gutzen in het ſtof,
Door 't mindren van zyn bloed vermeert en groeit zyn lof.

O P

OP DEN

PRINCE

VAN

HESSENDARMSTAT,

Na een langdurige Belegering den
Vyant nootzaakende van voor
Gibraltar op te breken.

Flip en Lodewyk slaan hunne Iegertenten
Voor 't sterk Gibraltar neer, doch deeze Helt staat
pal,
En kneuft door dapperheit de fiere dreigementen
Der beyde Koningen op zyn gevreesde wal.
Hy laat ten trots van hen de Oostenrykse vaanen
Afwaaien van den trans, braakt niet als vlam en vuur
Uit koopre keelen op de wreev'lige Maranen
En stuit hun woede weer op zyn metale muur.
Dus toont hy zich te zyn van Mavors eed'le looten,
Wien een onsterflyke eer en glori is bereit,
Een Helt, die Karel en zyn hooge Bontgenooten
Zo dier verplicht heeft aan zyn moet en dapperheit.
Hy was 't die door zyn staal den Vyand van de vesten
Van 't lang belegerde Gibraltar heeft geweert!
Dies vliegt zyn groote naam van 't oosten naar het westen,
Diep in de zuilen van Alcides gegraveert.

OP

Op den Generaal en Baron

S P A R .

Ziet hier den Veldheer Spar, die in het glinstrend wapen
De Linie tusschen Brugge, en Gent bemachtigt heeft.
Hier toont men wel de Ichets, maar 't geen hem lui-
ster geeft,

Is 't Heldenvuur alleen dien krygsman ingeschapen.

Op den zelveu.

Pryft vry den Veldheer Spar, zyn vyant pryft hem meer,
Die op zyn nadren vlucht, en smyt de wapens neer.

Op den Veldheer

H O M P E S C H ,

Lt. Generaal van de Ruitery.

DUs ziet men Hompesch, die ten dienst der vrye Staa-
ten

Streeft midden door 't gevaar der barstende granaten,
En vreesft geen glinstrent staal, geen heevige oorlogsgloet,
Wie dooft in 't felste vier zyn aangestoken moet.

O P

ALEXANDER DEN GROOTEN.

DEes print verbeelt den Held, die door zyn heldendaan-
den

Gansch Aziën t'onderbracht, Euroop zyn lauwerbla-
Deet kussen, boven wien men nooit van grooter las,
Zyn oog was grooter als de heele wereld was.

O P

O P D E N

HOOGGEBOOREN, ONWINNELYKEN

E N

ZEEGHAF T I G E N

V E L T H E E R E

J O H A N C H U R C H I L ,

P R I N S E E N H E R T O G E

V A N

M A R L B O U R G , e n z .

DE dappre Marlbourg praalt in 't marmer afgebeeld,
 De onsterfelyke roem der Albionsche ryken,
 Een andre Herkules uyt Mavors bloed geteelt,
 Voor wiens gevreesden arm de vyant moet bezwyken,
 Die Vrankryks heerschappy, en trots beteugelt heeft,
 Die de onderdrukte staat des Adelaars herstelde,
 Wiens nooit volprezen lof voorby de wolken sweeft,
 Wiens groote Heldennaam en daaden elk zal melden,
 Zo lang men Hogstet noemt, en Donauws zilver snelt,
 En bruyft langs Donauwarts ontzaggelyke muuren,
 Schoon 't marmer is te broos te voeren dezen Helt
 In d'eeuwigheit, zyn lof zal egter eeuwig duuren.

O P

OP

EUGENIUS,

Prinse van

SAVOYEN,

Opper Veltheer van 't

KEYZERLYKE LEGER, enz.

Voert Alpes berg den naam van Hannibal door 't bruyne
 Der wolken op zyn top om 't baanen van zyn wegen.
 Hy voert Eugenius door 't zwaajen van zyn degen
 Veel hooger, en gravert zyn eerbeelt in arduin.

De Faam is magteloos zyn lof op haar bazuin
 Te breiden door het zwerk. Cremona schynt verlegen
 Op 't dondren van zyn naam, daar Villeroy gekregen
 De lauren kuffen moest vercierzels van zyn kruin.

Getuig Luzara van zyn groote zegenpraalen,
 Toen hy den Fransman, op het baldren der metaalen,
 Deet zwigten voor zyn arm, en fneuvlen in het zant.

Hogstet sal eeuwiglyk den oorlogsroem doen hooren
 Van dien Eugenius, dien Helt, dien welgebooren
 Tot heil van Leopold, tot stut van 't Duitsche lant.

GRAF.

GRAF NAALT

Van den

DOORLUCHTIGEN EN HOOGGEBOOREN

P R I N S E

* * *

ADMIRANT van KASTIELJE,

enz. enz.

Te Estremos aan een hartvang overleden.

Daar legt Kastieljes hooft verwonnen van de
Door,
Daar legt die steunkolom van Karel neêrgeflagten,
Wien hy, vervloekende de goddeloofse laagen
Des Kardinaals, zyn trou by 't heilig Altaar boodt.

Hy kon niet zien, dat Flip, begloort met purperroot,
Gesteegen op den troon de Spaanische Kroon zou draagen:
Dies vloot hy uit zyn lant van vrienden en van maagen,
Geene eed'le Ziel maakt zich in 't schelmstuk deelgenoot.

Kastielje wie toch zal uw gloet van droefheit leffen,
Geen Lauwer kroont uw Helt, maar droeve lyk cypressen.
Ween Zangheldin, bevlek myn blat met zwarten inkt!

Hy laat ons hier in 't floers en zwarte rougewaaden,
Wyl zyn regtveerdigheid, betoont door trouwe daaden,
Nu als de morgenstar aan 's Hemels tranffen blinkt.

EEREN

EERENKROON

Gezet op de Hoofden der Zegenpraalende en gelauwerde

HELDEN,

De Linie der Vyanden by

HEYLISHEIM

In

BRABANT

Veroverte hebbende.

Op den 18 July, Anno 1705.

Wie stuyt de Helden in hun groote Zegepraal,
Als Zuilen in den stryt voor Brit en Batavieren?
Wie rukt hun van de kruin de bloeiende Laurieren?

Wie schrapte hun eernaam uit, geklonken in metael;

Zy die by Heylishem de Linie, door hun staal
En schrandere krygsbeleit vermeerst hebben, zwieren
d'Ontrolde vaandelen in Brabant, en versieren
Met hun ontzachte naam des Hemels Godenzaal.

Eert Marlbourg, Ouwerkerk en andere oorlogshelden
Als Hompesch, Hessensprins, die zich strythaftig stelden
Om 't vyantlike rot te dempen door hun hant

Die menig Veldheer deen voor hunne stander buigen.
Wie kan iets grooter van dees oorlogs wondren tuigen?
Elk is Achil in moed, Ulyssis in verstant.

OP

OP DE
VEROVERING
VAN

O S T E N D E,

Onder het beleyt van den

VELTMARSCHALK

HEERE van

O U W E R K E R K E.

Den 6 July 1706.

O Stende, 'tplonderest, 't welk Nereus zilte baaren
Ontveiligde in den naam van een gewaanden
Heer, (neer,
Buigt zich voor 't bliksemvuur van Ouwerkerke
Wiens lof ten hemel stygt, als wierook van d'altaaren.

Ostende buigt, het welk voorheen drie volle jaaren
Den trots des Spangiaarts kneusde, en tot onwelkbaare eer
Verdeedigde 't belang der vryheit door 't geweer
Doch eindelyk bezweek voor zyn' geweldenaaren.

Nu barst de Nyt van spyt en holt gelyk ontzint;
Nud'eed'le Deucht verwint, al't geen zy onderwint,
De Deucht, die 't werk voltoit, voor eene week begonnen,
En streeft naar 't Godendom langs 't steile glori padt,
Terwyl wy twyffelen, of zy die sterke stadt
Heeft moediger verweert, of dapperder gewonnen.

OP DE
ROEMRUCHTIGE
VELTTRIOMF
Bevochten op het Leger der
FRANSSEN

In Brabant by
JUDOIGNE.

Z O blinkt Godts raadsbesluit met onbezwalkte stralen,
En kneuſt de trotsheit van dien grooten Dwinger-^{(lant,}
Hem, die de Vorſten graag, gevleugelt aan zyn
bant,

Zag voor zyn thronn gefleept in trotſe zegepraalen.

Hy, die de Zonnekoets doet in het Weſten dalen,
Verdooft den glans der Zon, die over Vrankryk brant,
Door wiens gevreeſde macht, en ſlaande rechterhant
De fiere Heerzucht wort betoomt in enger palen.

De Helden ſtaan voor hem in 't barnende gevaar,
En ſtuitten het gewelt op hunnen beukelaar,
Zy dringen Brabant in, wyl 's Vyants benden wyken;
Alwaar Vorſt Karel wort van yder aangebeên;
En uitgeroepen in de neergeboge ſteên,
Als zwager van den ſtaf der Arragonſcheryken.

OP

OP DE
ZEGEPRAAL
DER
BONTGENOTEN
Bevochten op het Heir der
FRANSSSEN
BY
MALPLAQUET.

D Ryf nu weer titels in gefleepe marmzerken,
Gezegend Nederlant, zo ras uw veltkanon
Den moort ter keele uitwringt, op't leger van
Bourbon,

Vliegt uwe Krygsnaam veervoorby des weerelts perken.

Uw vyant smelt voor 't vuur der Helden, als devlerken

Van Ikarus certyts, voor 't rooſten van de zon,

Dat *tweetal Helden, dat zo meenigmaal verwon

Uliffes in-beleit, Achil in oorlogswerken.

Ja't aartryk, om den val van Lodewyk verblyt,

Staat als in twyffel, of gy halve Goden zyt,

O Legerblikfems! en verſomt in u te pryzen.

D'aloutheit droome; hoe, uit Ajax purper bloet,

Een hiacint ontsproot: maar gy al vegtend doed

Weer d'onbefmette Vrede uit Vrankryks bloed herryzen.

X 2

KA-

* *Eugenius, en Marlbourg.*

Verloft uit de Heerschappy van

V R A N K R Y K,

Door het overwinnen der sterke Stat

B A R C E L O N A,

I N D E N

J A A R E M D C C V.

Den 4 van Wynmaant.

Z O buigt gy eindelyk voor d'oostenrykse vaanen,
 O Barcelona! lang getergt door 't wyet geweld,
 Zo wort gy wederom uit slaverny herstelt,
 Zo snuikt uw Adelaar de vlerken van de Haanen,

Gantsch Katalonien geeft nu zyne onderdaanen,
 Om voor Vorst Karels recht te stryden in het velt,
 Het biet zyn steden tot bescherming van dien Helt,
 En om een veilig spoor naar Arragon te baanen,

Alwaar Rechtvaardigheid het zwaart grypt in den vuift,
 Daar ziddert het Gewelt, zyn Hoogmoet wort vergruift,
 En schoon het toom'loos scheen aan kerens vast gekluifert,

Vaar voort o Karel, dwing al die u tegenstaan,
 Door u moet Vrankryks zoon in 't Westen ondergaan
 Gy hebt haar heldren glans ten halven reets verduifert.

OP DE
OVERGAAF

Der sterke Stat

BARCELONA,

IN DEN

J A A R E M D C C V ,

Den 9 van Wynmaant.

S Choon zich Velasko zoekt voor Karels wrok te sterken,
Hartnekkig voedende zyn opgenomen haat,
Buigt eindlyk Barceloon zich neêr als onderzaat,
En zweert zyn Konings heil door trouheit uit te werken.

Geteisterde Adelaar streef verder op uw' vlerken,
Verdelg den fieren Haan, die uwe macht versmaat,
En opgeblaazen in het purper Ryksgewaat
Op uwen zetel voert de koningklyke merken.

Geene ed'le Ziel verkropt, o Karel, deezen hoon,
Hy zal door uwen vuyft geblikfemt van den troon
Eerlang in treurgewaat zyn droeven val beklaagen.

Dus zult ge grendelen Godt Janus yz're poort.
En in een heyl'ge Vreê, na zo veel brant en moort,
Op uw gezalfde kruin de Spaanse rykskroon dragen.

K L I N K D I G T

T O T

D A N K B A A R H E I T

Aan den H E È R E

L U K A S S C H E R M E R ,

Toen hy my laaft in zyn tuyn zynde de
eere gaf van zyne Poëzy te laten zien.

Hoe zal 'k myn dankbaarheid na waarde beft verrich-
ten, (genoot,
Aan u, beleefde vriend, voor de eer die 'k laaft
Toen gy zo mildelyk my uwe kunft aanboot,
Bestaande in ecne reeks van keurige gedichten.

Schoon dat myn Zangeres hier in voor u moet zwichten.
Zo is myn yver tot de Dichtkunft veel te groot
Om u niet aan te raan t'volharden tot de doot,
Waar door g' Apollos zoon, ons zult op 't hoogft verplich-
ten.

Styg dan den zangberg op ten top van Helicon,
Laat Sparens zilv're stroom u tot een Hengstebron
Verftrekken, daar zy zacht ruiſt langs twee groene zoomen.

Dan groeje uw' lof alom, wanneer uw groote naam
Wort omgedragen op de vleugels van de Faam
En leeft alle eeuwen door by hen, die na ons komen.

J. GELDORP.

ANT.

A N T W O O R T

Op de beleefde

D I C H T T O N E N

Van den H E E R E

JAN GELDORP.

Ingenio si te subsequor, hoc satis est.

H Et was ondankbaarheid myn plicht niet te verrichten,
 Waar toe gy, Febus telg! my door uw snaren
 noot

En opneemt voor eene eer, dat ik u laast aanbod
 Het kleyn getal van myn laagz wevendegedichten:

Gy u verned'rende wilt voor myn Zangnimfzwigten,
 Haar tonen zyn 't niet waart, gy maakt haar veel te groot,
 En spoort myn yver tot het gryzen van de Doot.
 Ik spoor u wederom genoopt door liefde plichten.

Streef voort, uw Huuwlykszang toont dat ge op Helikon
 Gezwoegen hebt het vocht van Aganippes bron,
 Zo blaake uw Dichtkunst reets ontvonkt aan Sparens zoomen:

Dan zal geen grafzerk ooit verfmoren uwen naam,
 Maar uitgedondert op de lof bazuin der Faam
 Verboven Pindus kruin tot aan de starren koomen.

TER
INWYDINGE

Van den HEERE

KORNELIS SYLVIUS,

Tot leeraar der beide

RECHTEN.

't **G**ebeurt myn Zangnimf dan uw zegefeest te vieren,
 Ô Pallas voesterling en Themis toeverlaat;
 Wylgy, derechten van den huwelyken staat
 Ontvouwende, verdient een eerkrans van Lau-
 rieren.

Welsprekentheit, die 't merg der redenen kan sieren,
 Blinkt in uw woorden uit, en freelt den wyzen raat
 Der Rechtgeleertheit, die, gedoff in 't feestgewaat,
 In u een Fenix wacht der schrand're Batavieren.

Gaheen, de Rechtbank roept om uwe hulp en vlyt,
 Ga, wees een voorpraak, trots het grynzen vante Nyt,
 Voor droeve Weduwen en weerelooze Wezen.

Dan leeft uw groote naam in zarken van arduin,
 Veel hooger steygende dan Atlas steile kruin,
 Zo lang de Godloosheit het goude recht zal vreezen.

OP

O P

HENDRIK TORENS TIMOTHEUS,

Onderwezen in den Christelyken
Godtsdienst, door

P A U L U S.

A A N D E

J O O D E N.

Verbasterde Israliet, o volk, Godts volk te vooren,
Dat duist're schaduw kiest voor onbenevelt licht,
Ach! waarom spout gy noch uw Heilant in 't ge-
zicht,

Waarom doch weigert gy den Kruisgezant uwe ooren.

Zie; hoe Timotheus, in ongeloof gebooren,
Omarmt zyn' Jezus met een Christelyken plicht,
Zyn Goël, voor wiens macht de Paradyslang zwicht,
Wiens offerhande ons heeft verloft van 's Vaders toren.

Verblinde zaagt gy recht, hoe wierdt uw ziel beroert,
Door 't werk van mynen Vrient, die steeds onze aandacht
voert

Naar 's Hemels Kanaan, uit dees waereltsche woestynen.
Daar Christus zyne Kerk regeert met Majesteit,
En onze zaak zo trouw, voor 's Vaders troon bepleit,
Tot hy ten pordeel op de wolken zal verschynen.

X 5

TER

TER

TROUWFEEST

Van den E:

JAN EGELS,

En JUFFROUWE

MARIA SNEP.

MYn Erato, wel aan stel weêr uw huuwlyks snaaren,
 Heer Egels trouwt van daag zyn liefdens wek-
 kerin,
 Maria, schoon van leeft, zo waardig zynen zin,
 En hy zo waardig om met zulk een maacht te paren.

Zy, helder blinkende in den morgen van haar jaaren,
 Door Zedigheyt en Deucht, en hy door zuiv're min,
 Die nimmer scheiden zal, na zulk een goet begin,
 Vermoejen door hun' lof den wedergalm van 't Sparen:

O welk een welluft geeft g' o Liefde aan deeze twè!
 Dees nacht brengt Lelien en lenteroozen mè,
 Die Egels plukken zal op Snepjes malfche kaaken.

De Hemel steun' hun echt bevryt van tegenspoet,
 Gezegent door een reeks van telgen uit hun bloet,
 Die eene oprechte trouw altoos gelukkig maken.

TER

TER BRUILOFTE

Van den HEERE

DIRK VELTHAAN,

En MEJUFFROU

AGNETA HAKKEBORT.

Macte esto tadis, o Hymenæ, tuis!

MYn Zangster floeg op gulde snaaren
 By de opgerechte krygstrofeen,
 En zong den lof van Mavors schaaren,
 Die Vrankryk op zyn lenden treên,

Nu volcht zy Cipriaas banieren,
 En zwymt voor de oorlochs bliksem vieren.

Het lust haar eenen gloet te loven,
 Geen dootgloet, die den moort verzaat,

Of kerkgewelven, trotze hoven,

Door zyne vlammen nederflaat.

Maar zulk een gloet, die 't hart van binnen

Allengs ontfonkt tot wederminnen.

Een gloet die Velthaans ingewanden,

Tot zyne marmersteene Agneet,

In onbevleete min deedt branden,

Hêr Velthaan, die in 't tempelkleet,

Omkransf met groene Lauwerkroonen,

Den Zanggodt vierde door zyn toonen.

Gy

Gy Wicht van Pafos, die uw schichten
 Niet spaart voor Febus lieveling,
 Moet hy dan voor dien wrok me zwichten,
 Uw wrok op deezen Godt; bedwing,
 Vermetel Wicht, bedwing uw slagen,
 Zyn kruin kan zulk een haat niet dragen.

Toen Febus langs den boort liep dwalen
 Van Peneus, zonder wedermin,
 Moest hy den hoon genoeg betalen,
 Dien hy u aandeedt fier van zin,
 Als hy uw macht veel minder stelde,
 Dan die den Bergdraak nedervelde.

Neen dert'le Min gy maakt uw wapen
 Veel zoeter als den honigraat,
 Gy troetelt al wat is geschapen,
 Elk eert u met een bly gelaat,
 Elk kust uw boejen met geschater,
 Ten zy een Griekze Menschenhater.

Geen balzem der Egiptenaaren,
 Zalft beter 's minnaars liefdewont,
 Als wen een macht, geneicht te paaren,
 Het jawoort, uit haar roden mont
 Ontglippende, na lang ontfarmen,
 Zygt blozend neder in zyne armen.

Dus heelt de schoone Agneet uw wonden,
 Juich Velthaan, juich uw heilzon straalt,
 Gy wordt aan zulk een macht verbonden,
 By wie geen elpenbeen ophaalt,
 Wiens kaakjes aangener bloezen,
 sla vers ontloke Lenteroozen.

Geluk Heer Bruidegom, wy loven
 Uw keur, uw onbesmette min,

Die alle liefde gaat te boven.
 Hoe juist de blonde Spaargoddin
 Terwyl ge wordt by de outervonken
 Door 's Priesters hant aan een geklonken.

Wie hoopt uit zulk een echt geen Looten,
 Een echt, door de Eendracht onderschraacht,
 Met zegenstroomen overgoten,
 Van Nyt noch Twistgoddin belaacht,
 Een echt, die 'k wens, na vyftig jaaren,
 Weer stof zal geeven voor myn snaaren.

Wat is 't geheim van die d'waerheit?

De wraak is 't grootste deel van de wijsheid.
 Het is 't grootste deel van de wijsheid.
 Het is 't grootste deel van de wijsheid.

W

Her zegelen van 't hertzen,
 In 't byzondere heeft bekoort,
 En woeke van 't gewort van 't woord,
 Terwyl by niet den tijd van 't jaer,
 En haalt, door krijt en rood gewort,
 Het diamant nieuwvondt.

't is 't geheim dat de Minne die haar woon
 Aan 't spoor van 't opkoop van 't leugen,
 Die handteek kan haar niet bekoort,
 En spant voor Gipsus alle de kroon,
 De Minne's zwagen, in 't hert koort,
 Den wraak die niet kan bekoort,
 Door 't vuur van haar hertzen.

Gelukkig en als tot min 't leugen,
 't is 't geheim dat de Minne die haar woon
TER
 Om door haar strengte worden 't jaer.

MENGELDICHTEN.
TER BRUILOFTE

Van den HEERE

JAN POPTA,

En MEJUFFROUW

SUSANNA HAKKEBORT.

Candida perpetuo reside Concordia Lecto!

W At vreugde spoort myn dichtlust aan?
Een vreucht, die de Amstelgodt laat hooren,
Die 't oude Spaare klinkt in de ooren,
Nu Popta voert de Lauwerblaân,
Het zegeteken van zyn minnen,
Nu hy Susanna heeft bekoort,
En woekert van 't gewenschte woordt,
Terwyl hy treet den tempel binnen,
En staaft, door kuissche min gewont,
Het diamante trouwverbont.

't Schynt dat de Mingodin haar troon
Aan 't Spaare vest op koop're schragen,
Die lantstreck kan haar meer behagen,
En spant voor Ciprus zelfs de kroon,
De Nimfjes zwaajen, in haar kooren,
Den wierook daar met plechtigheit,
Door 't vuur van haare majesteit
Gebraakt, en als tot min gebooren,
Door 't vuur, dat geene winterkouw
Ooit door haar strengheit dooven zouw.

De

De Liefde schuilt hier onder 't dak
 Van een paar Zusters, van jaaren
 Noch jeuchdig, jeuchdig om te paaren,
 Sufanna, die haar opzet brak,
 Om zich vrou Vesta op te dragen,
 Is nu ontfonkt in wedermin,
 En zet op Popta haaren zin,
 Een Jonkman in zyn Lentedagen,
 Dien de gestalte dezer maacht,
 Voor de Amstelnimfjes, ver behaacht.

Hy mint, zy wedermint; O Paar,
 Wat brein kan uw geluk beseffen?
 Wat dichter naar waardy verheffen,
 Door 't roeren van zyn citerfnaar?
 Uw Liefde vliedt de veinzeryen,
 Maar queekt een vergenoecht gemoet,
 Zy spelt een altytduurent zoet,
 Dat nimmer van haar trouw zal scheijen,
 Dat, als de purp're morgenfondt,
 Violen aaszemt uit zyn mondt.

Gy wreede Maachden, fier van zin,
 Die harder als de marmerroutzen,
 Uw minnaars smecken zoekt te trotzen,
 Als sloop nooit liefde uw boezem in,
 Wat baat het? dat gy hem laat zwerven,
 Dat gy zyn zuiv're trouw veracht,
 Zo dikwils op den toets gebracht,
 Eer hy een lonkje kan verwerven,
 Eer gy, veel jaaren overtuicht,
 Eens voor den Mingodt nederbuicht:

Sufanna, die de trouwheit weet
 Van haaren minnaar, hoort zyn zuchten,
 Vlucht eerst, en vluchtend schroomt te vluchten,

Gevoelig van zyn hertenleet,
 Een wederliefde ontroert van binnen
 Haar hart, de strafheit onbewust,
 Gelukkig minnaar, welk een lust,
 Een vreugde in uw verliefde zinnen!
 Zy die tot zulk een echt besluit,
 Zo ras, zo heilzaam, is uw bruit.

Hoe rolt myn opgeheve toon.
 Op zegezing! Leeft echtgenooten,
 Queekt tot uw vreugde brave looten,
 De paarlen aan uw huuwlyks kroon,
 Leeft eenen reeks van liefdejaaren,
 Geen ouderdom lesch ooit dien vlam,
 Die in uw jeucht zyn oorspronk nam,
 Nooit moet uw tegenspoet weêrvaaren,
 Tot gy gescheiden door de doot,
 Het Hemelsch heil zyt deelgenoot.

TER BRUILOFTE

Van den HEERE

JAN DANTZER,

En JONKVROUWE

KATARINA TIMMERMAN.

Z A N G.

Hoe blinkt alles in de jeucht,
 Frisse bloei der lentejaaren!
 Welk een levenstrap, wat vreucht
 Is by deeze te evenaaren!
 Als zy deucht en schoonheit heeft
 Tot haar medegezellinnen,
 Dan verheft haar al wat leeft
 Boven de andere Godinnen.
 Zy blaast Amber uit haar mont,
 Op haar zachte kaakjes blozen,
 In een leliwitten gront,
 't Bloet van vers ontloke roozen;
 In haar wezen speelt de min,
 Daar zy, uit twe brandende oogen,
 Schiet haar schicht ten boezem in,
 Lonkjes wonder van vermogen;
 Dus bezieltze, door haar kracht,
 Herdersknappen, Veltgoddinnen,
 Die, gebocit door Venus macht,

Y

Hun-

Hunne jeucht besteën in 't minnen;
 Niets is beter in de jeucht
 Als oprechte Liefde en Deucht.

TEGENZANG.

o Hoe zeer waar zy te loven,
 Hiet ze onwrikbaar altyt standt,
 Gingze in duurzaamheit te boven,
 Den onflytb'ren Diämant,
 't Roosje dat zo fleurig bloeide
 In den nuchtren morgenstont
 Dat in 't oog zo sierlyk gloeide
 Leit des avonts op den grondt
 Van zyn steeltjen afgeslagen,
 Gants verwelkt en neergetreën,
 Dus duurt jeucht maar weinig dagen,
 Fier op haar bekoorlykheën:
 Wat is Febus heil te roemen,
 Febus altydt even fris,
 Wiens lauwierkrans, trots de bloemen,
 Nimmermeer verwelklyk is;
 Laat de ted're jeucht dan minnen,
 Eer haar zon eens onderzinkt,
 Laat zy treën den tempel binnen,
 Daar de Min twe harten klinkt,
 Aan onbrekelyke boeien,
 Zo zal zy door Liefde bloejen.

II^{de}. ZANG.

Wie veracht dan uwe keur?
 Brave Dantzer, die uw leven,
 Bloeiende in zyn vollen fleur,
 Aan de min wilt overgeven,
 Tot uw lieve Kataryn,

Kataryn zo kuis van zeden,
 Nooit bepronkt met valschen schyn,
 Jeuchdig vol bevalligheden,
 Waarde Paarel dezer eeuw,
 Tot de zuivre deucht genegen,
 Blank gelyk de wintersneeuw,
 Onbevlekt door zuiderregen,
 Zy, die uwe trouwheit kent,
 Door een zelve liefde aan 't blaken,
 Geeft aan u haar hart in 't endt,
 Wyl zy blooft op haare kaaken,
 Wyl gy drukt het bloetkoraal
 Van haar vermieljoene lippen,
 En verpozend menigmaal,
 Uit haare armen schroomt te glippen,
 Driewerf heilryk trouwverbont,
 Pal op zulk een vasten grondt!

IIde. TEGENZANG.

Nog in 't Keizerlyke Weenen,
 Nog in 't Vorstlyk Leipzich heeft
 Zulk een heldre zon gescheenen,
 Zulk een Nimfje, zo beleeft.
 Zo bevallig voor uwe oogen,
 Brave Dantzer als aan 't Y,
 Zy had op u meer vermogen,
 Oorzaak van uw vryery.
 Nu zult gy haar min genieten
 Ô Gelukkige, ga heen,
 'k Zie uw lief reets lonkjes schieten,
 Om naar 't Ledikant te treên,
 Daar de Minnegoôn u wachten,
 Ga gelukkig paar, de min
 Meesteres van uw gedachten,
 Voert u end'lyk de echtzaal in,

Daarge door oneindig kuffen ,
 Afgezonderd met u tweeen,
 Uwen brandt met brandt zult bluffen,
 Daar ge smelten zult in een .
 En de grootste vreugde ontfangen,
 Lang de hoop van uw verlangen.

SLOTZANG.

Wie ontsluit niet hert en mondt
 In een reeks van zegetoonen ?
 Wie wacht , door dit trouwverbondt,
 Geene Dochteren en Zoonen ?
 Dochteren die 's moeders beelt,
 Zoonen 's vaders deuchden dragen,
 Vruchten , die het huwlyk teelt,
 Waar van de Amstel eens zal wagen.
 Leeft gelukkigen , ja leeft,
 Nooit moet uwe liefde smooren ,
 Die uw trou bevestigt heett,
 In vrou Venus tempelkooren,
 Zy bloei in uw gryzen tydt,
 Meer als in deeze eerste jaaren,
 Zo verbantge haat en Nyt,
 Zo zal d'eendracht steeds bewaren
 't Elpe huwlyks Ledekant,
 Zo zult gy in wellust leven,
 Wyl geen tegenspoet verbant,
 't Geen u zulk een vreucht kan geeven,
 Zo lang , tot gy van der aardt!
 Vliecht al juichend hemelwaart.

Toon: *Aimable vainqueur.*

DE Mingodin voet,
 Veel keuriger zoet,

Als

Als 't bytje, verscholen
Op veltvioolen,
Zy streelt het gemoet,
Als door veel lusjes,
En duizende kusjes,
Haar vreugd wordt geboet,
Heer Bruigom, dees min,
Dees vreugd zult ge smaken
Op de albaste kaken,
Van uw Afgoddin.
Uw trouw kan geen
Nazaat van Alkmeen,
Die monsters kon pletten,
En bergen verzetten,
Ooit scheuren van een.
o Lieflyk juk,
Der huwelyks wetten
Wat queekt gy geluk!

MENGELDICHTE N.
TER BRUILOFTE

Van den H E E R E

KORNELIS BRANGER,

En JUFFROUWE

MARGARETA VAN DUIREN.

*Quicquid Amor iussit, non est contemnere tutum,
Regnat, & in superos jus habet ille Deos.*

INdien men Paarlen pryft, wie pryft uw keur dan niet,
Heer Branger? die voor u een Parel hebt verkooren,
Gewaffen by den zoom van Sparens zilv'ren vliet,
Van kostelyker waarde, en schooner, dan tevooren
De Egyptische Vorstin, op 't koningklyk Festyn,
Te reukeloos verfinolt in bytenden azyn.

De Parelöester, uit den gront der Zeegehaalt
Op Ormus ryke kust, kon nimmer schooner teelen,
Schoon blaauwende Saffier met held're glanssen straalt,
Engloeiende Robyn kan keurige oogen streelen,
Zy wyken voor den glans van uwe Margareet,
Gelyk een bocrepy voor 't vorst'lyk stacikleet.

Roem vry op het bezit van Haarlems grootste pronk,
Nazo veel arbeit; laat een ander Diamanten
Met arbeit haalen uit een diepe bergspelonk,
Tot jufferlyk sieraat van borst of halskarkanten,
Gy hebt veel meerder werk besteed aan dit juweel,
Eer het geworden is uw eige en echte deel.

Geen

Geen wonder, want het was in 't midden van de nacht,
 De starren fierden door haar glans de hemelboogen,
 Wanneer gy in uw droom op Pafos waart gebracht,
 Daar duizent Minnegoôn om Venus zetel vloogen,
 Daar gy getroffen wierdt door de bekoorlykheên
 Van haar, die u gelyk de Jachtgodin verſcheen.

Gy riept haar toe, ô Nimf! verlaat dees waterbeck,
 Zet u hier nevens my in 't groen der lommrige elzen,
 En gun me, dat ik u in deeze ſchoone ſtreek
 Van boswaranden met myn kuffen mag omhelzen,
 Zy knikte u toe; doch al uw hoop was enkle ſchyn,
 d'Inbeelding ſtoorde uw ruſt, en liet uw hart in pyu.

Van dien tyt zuchtte gy om uwe Margareet,
 Doch die de Min miſhaagde en haare aanloklykheden,
 Zy ſtont onwrikbaar, trots uw quynend hartenleet,
 Voor al den aanval van uw kermen en gebeden,
 Zy ſcheen ſtantvaſtig in haar afkeer, gy bereit
 Stantvaſtiger te zyn in uw ſtantvaſtigheit.

Doch wat verwint men niet door arbeit, dat eerſt ſcheen
 Onmoog'lyk; d'arbeit velt de ſteile kederboomen,
 Door arbeit haalt men 't gout langs onbevaare zeen,
 Door arbeit kan men zelf de felſte leeuwen toomen,
 Door arbeit wont gy ook, Heer Branger, 't harde hart
 Van uwe Margareet, bewogen door uw ſmart.

Zy voelde zich nu mee ontvonkt door wedermin,
 Terwyl gy om haar hals bleeft met uwe armen hangen,
 En preeft de ſchoonheit van uw Liefdeswekkerin,
 Die heden met u blaakte in 't uiterſte verlangen,
 Om zich te binden aan den vaſten huwlyksbant,
 Voor 't heilig outer, daar de toorts van Hymen brant.

Gelukkig zyt gy, myn verheugde Zangeres,
 Dat gy het Bruilottsfeelt van deeze twee meucht vieren, Zie

Zie; hoe de Nimsen reets het hoofd der Afgodes
Des Bruijgoms met een' kroon van Zomerbloemen sieren,
Terwyl uw ving'ren slaan op uw vergulde luit,
Terwyl gy vrolyk bromt uw' Zegenwenschen uit:

Leest lang verknochte twee bevryt van tegenspoet,
Uw Echt geev' relgen, die de Deucht der Oud'ren draagen,
De Hemel zegen steeds uw handel: nimmer moet
De Tweespalt uit uw huis den gulden Vrede jaagen,
Zo moet u hier op aardt het wenschelyk st geschien,
Tot gy malkander in volmaakter staat zult zien.

OP HET
 CODEX BATAVUS
 OF
 NEDERLANTSCH
 W E T B O E K

Van den
 H E E R E
 EDUARD VAN ZURCK,
 RECHTSGELEERDEN.

I Sdan Gerechtigheit van d'aarde weggevlooden,
 Om dat de wereltling de zuiv're Deucht verstoot?
 Ô Neen, Aftrea blinkt als 't lachend morgenroot,
 In den gewyden raar van Neêrlants wyze Goden,
 Die geene orakels, vol van dubbelzinnigheên
 Ten drievoet uitbromt, maar de goude wetten spreken,
 Die d'Eigenbaat, met haar' bedriechelyke strecken,
 Gewelt, en Tiranny den kop in stukken treên;
 Alwaar welsprekentheit, door 't heilig Recht gedreeven,
 Y 5 Ver.

Verdrukte onnozelheit een beukelaar verstrekt;
 Wanneer Justiniaan wordt uit zyne afch gewekt,
 En d'oude Hantvefkeur haar' rechten zin gegeven.
 Atheensche Minos roem', dat hem de Dondergodt
 Het Recht in d'ooeren blies, om't dwaaze volk te toomen;
 Vorst Numa vorme vry de zedewet van Romen
 Door huichlarye van Egrias gebodt;
 Engy, Likurgus, leg d'onnoozele Spartaanen
 Op zulk een valsche wyze een breidel in den mont,
 Myn Vaders bouwen niet op een geveinsden gront,
 Om zich een ruimen weg ter eeuwigheit te baanen.
 Weg blinde Heidenen met uw' gedroomde Goôn,
 De waare Godtheit gaf aan Mozes voor veele eeuwen,
 Op Sinai, ten steun der zwervende Hebreeuwen,
 In steene tafelen zyn Hemelsche geboôn:
 Out Memfis onderwyl, dat met Godts volk verkeerde,
 En handel dreef, was trots op Trismegistus wet,
 Met eenen vuilen draf van afgodtsdienst besmet;
 Sint zag men, hoe Atheen den wyzen Solon eerde,
 Dievoor out Rome, dat met glans en Majesteit,
 Gelyk de morgenzon quam uit de kimmen treden,
 In twalef taaf'len schreef gewyde Borgerzeeden:
 En wetten aangegroeit met zyne mogentheit,
 Die, na veele eeuwen, en verandering van Staaten,
 Gelyk Prometheus, toen hy't menschelyk geslacht
 Bootseerde, * Cesar tot een lichaam heeft gebracht,
 Uit duizendt duizenden verspreide Ledemaaten.
 Dit is die milde stroom, wiens rykdom elk behaacht,
 Die meerder schatten geeft, als Tagus goude stranden,
 De zuil, die't heilig Recht der vrye Nederlanden
 Zo vast, als Atlas nek den kloot der werelt, schraacht.
 Hier leert de vroomme Deucht oprecht en eer'lyk leeven,
 Hier leert de billikheit, dat men in eere of goet
 Zyn' medeborgers nooit met voordacht quetsen moet;
 Hier leert Gerechtigheit aan elk zyn deel te geeven.

Wat

* Justiniaan

Wat wonder Heer van Zurck, dat zy u door haar' glans
 Verlokte van uw Jeucht, en tot haar Priester maakte,
 Dat gy, die nacht en dach naar wetenschappen blaakte,
 Nazo veel arbeit wint den groenen Lauwerkrans?
 Geleerde man, die uit hantvesten en plakkaaten
 En oude keuren van 's Lants Graaven, naderhant
 (Sint Neêrlants forsse Leeuw den Spaanschen Dwingelant
 Wegbliksemde uit zyn tuin) door d'achtbaarheid der Staaten
 Bevestigt of vernieut, in uw vergulde blaân,
 Ten dienst der vrye steên, de bloempjes hebt beslooten,
 Die, uit den Roomschen hof met luister voortgesprooten,
 Nu als twee Zusters hant aan hant gestrengelt gaan.
 Wees welkom edel boek, roept elk, met dank'bre galmen:
 Devierschaar wederkaatst die toonen keer op keer,
 En vrou Gerechtigheit bekroont het zelf met d'eer
 Van Lauwerbladen en vergulde maagdepalmen.
 Zoïlen knaacht nu vry, volnyt, op't heerlyk werk,
 Zyn duurzaamheit valt uw verderving veel te sterk.

AAN

A A N D E N

H E E R E

P. ALBERTUS BORST,

Als hy tot Leeraar in de

G E N E E S K U N D E.

Gevordert wiert.

Waar 't mooglyk dat de mensch zyn eigen heit
 vergat
 In 't onderzoeken van de nuttige Artzenyen,
 Zo roemde Arabien vergeefs zyn Speceryen!
 En Chirons voesterling had nooit dien lof gehad.
 & Neen Natuur, die zelfs de woeste Zamojeden
 Een indruk geeft, dat zyn behout uit de aarde spruit,
 Wekt het beschaafde brein, om uit het minste kruit
 Haar kracht te toonen, en ten nutte te besteden.
 Dus volgt de brave Borst zyn Vader, op het spoor
 Der schrandere Artzen, God Apolloos lievelingen,
 En noopt myn Zangster op zyn zegefeest te zingen,
 Daar hem Minerva kroont in 't hooge tempelkoor.
 Hy, die de wysheit zoekt in zo veel duistrenachten,
 Wordt nu door eene zon van kennisse verlicht,
 En trekt naar Sparens zoom, daar hy zyn woonplaats
 sticht,
 Tot heil der zuchtenden, die naar zyn bystant wachten.

Aan

Aan myn geëerden

V R I E N D

KORNELIS PATYN.

H Et vogeltje beslote in
Zyn kerkertje, zoekt zyne vryheit,
Het dichte wout is al zyn zin,
En de ope lucht is zyne blyheit.

De kudde uit den laauwen stal
Verloft, springt vrolyk zonder banden,
En trippelt op het zoet geschal
Des Herders in de klaverlanden.

Begeerte tot de vryheit blaakt
In 't hart van beesten en van menschen,
Niets isfer daar men meer nahaakt;
Niets daar men meerder na zou weuschen.

Zy was 't die Dedaal en zyn spruit
Ontfonkte, om met wasse vleuglen
Langs 'tpekelschuim te vliegen uit
Den toren; niets kon hen beteuglen.

Hun drift ontsag geen felle doot,
Dien Ikarus, te dartel, smaakte,
Zyn vlerken smolten, mits hy groot
Van moet de Zon te veel genaakte.

Hoe komt het dan myn waarde vrint,
Dat gy uw kerker zelf gezocht hebt?

Hoe

Hoe komt het dat gy zo gezint
Uw vrydom, uwe vréucht verkocht hebt?

Wanneer de blonde Lente met
Een bloemfestoen ons komt verschynen,
Wat baat het? deeze straffe wet
Moet u gekerkert steets doen quynen.

Wanneer de milde Zomertyt
Ons mededeelt zyn rype vruchten,
En na den vollen boomgaard leit,
Dan zit gy in uw kluis te zuchten.

De Herfst, die d'avonden verlangt,
Verwelkomt gy met vreugde blyken,
Mits gy gelegenheit ontfangt,
Om dezen kerker wat te ontwyken.

Zo is 't de norffe Winter dan?
Die u de grootste vreugd kan geven?
Het langste licht is uw tiran,
De langste duisterheit uw leven.

Ik hoop, ik wens, dat beter lot
In korten tyt u is beschoren;
De vryheit is een zoet genot,
Die haar verliest, heeft veel verloren.

DANKBAARHEIT

Aan Schipper

KORNELIS van der HOUT,

Over het bestieren van zyn Schip
genaamt de Stat

H A A R L E M.

En man van een oprecht gemoet,
Die in Godts zorg zyn' rust kan vinden,
Staat pal in voor- en tegenspoet,
Gelyk een rots voor storm en winden:

Geen felle orkaan, geen hooge noot
Van oorlogblikfems doen hem beeven,
Zelfs, voor de poorten van de doot,
Wordt hy niet weer te rug gedreeven
Hy acht zich zelfs zo wel bewaart,
Gelyk een Lantman aan zyn haart.

Dit weet gy wakk're van der Hout,
Als g', in de dreigenste gevaaren,
U op des Hemels hulp betrouwt,
Gy vindt in 't midden van de baaren
Uw vaderlant. Maar neen; o neen,
Dit is daar Hemelsche Eng'len zingen,
Wy zwerven alle hier beneen,
Gelyk als arme Vreemdelingen,
Gelukkig, die dit wel beseft,
En steeds zyn oog naar boven heft.

O hoe

O hoe vertrooft u zulk een lot
 In uw beroep! wat vergenoegen
 Schept gy dan in den wil van Godt!
 Wanneer ge moet de golven ploegen,
 Door winterstormen, door den schrik
 Van barrening van klip en stranden;
 Vermits gy, na dees ogenblik,
 In beter haven zoekt te landen,
 Die voor de vroomen open leit,
 De ree der zaalige eeuwigheit.

Dit is uw grootste vreucht op aart,
 Dat gy, getrou voor Godt en menschen,
 Uw Schip en Koopmanschap bewaart,
 Als Reders en als Kooplui wenschen.
 Myn vriend, wy danken u daar voor,
 Gy overtuicht ons, door uw waaken,
 Wy hoopen onzen welvaart, door
 Uw welvaart, meer en meer te maaken.
 Ja vriend, vaar wel, waar heen' g' u waacht,
 Zo lang 't den goeden Godt behaacht.

OP DE
AFBEELDINGE

VAN
SOKRATES.

D It is de bron, waar uit de Griekſche wyſheit
vloot,
Atheenſche SOKRATES, met zyn eerwaardig
weezen,

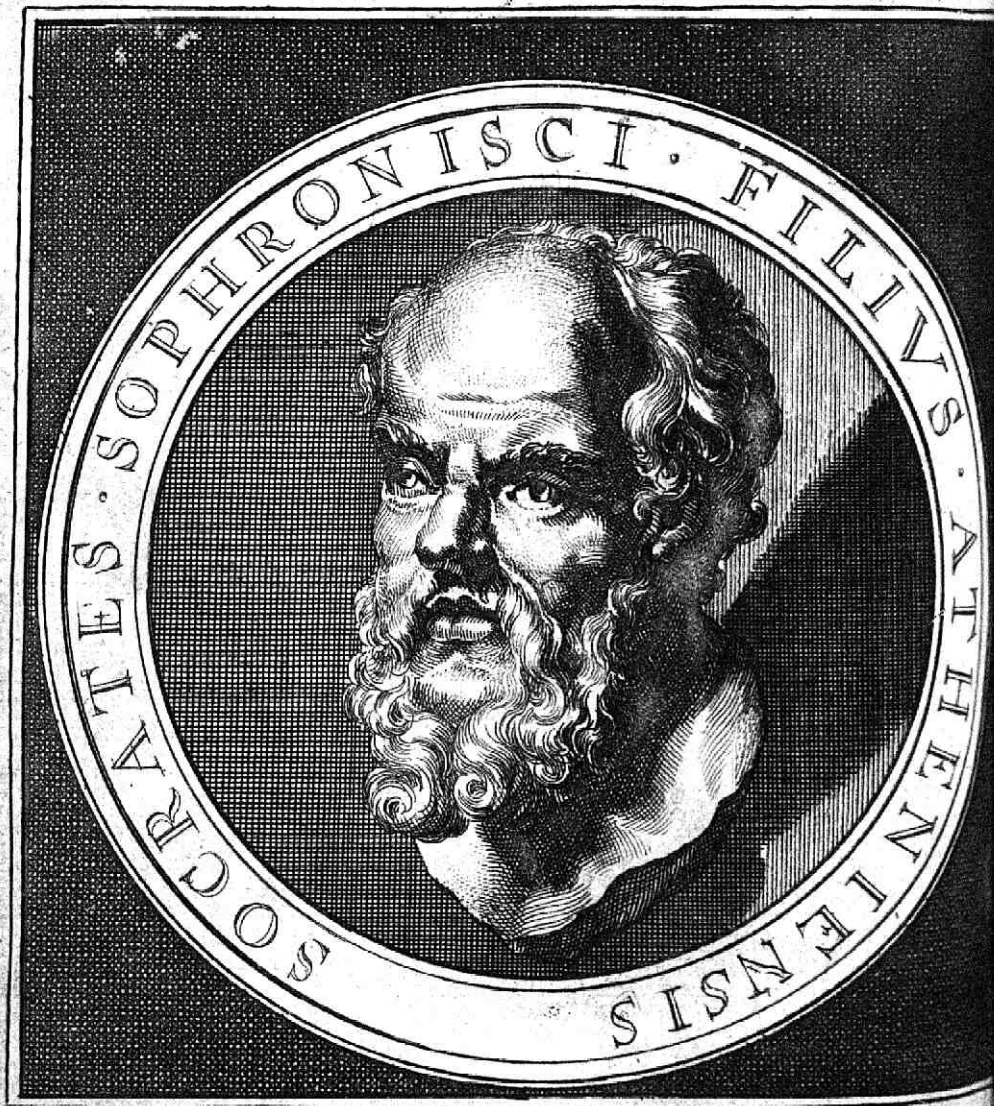
Die, by zich zelven klein, hoewel by and'ren groot,
Door Delfos Godtſpraake, als de wyſte, wiert geprezen.

Geen armoetsdwang, geen gal van Ariſtofanen,
Geen boosheit van Xantippe, of wederwaardigheden
Verzetten 's Mans gemoet, om naar zyn goude les
Tetrager op het ſpoor der zuiv're Deucht te treden.

Een waaren Godt prees hy zyn' medeborg'ren aan,
Die leerde hem den glans van 't ydel gout verſmaân,
En nooit door glorigzucht naar hooge ſtaaten ſtreeven.

Maar, ach! de bitſe Nyt, op 't goddelyk verſtant
Gebeeten, perſte hem 't venyn in 't ingewant;
Dus ſtorf hy door de Deucht, om d'Ondeucht t'overleeven.

Op de afbeeldinge van Sokrates.

W Aarom of 's Mans gelaat gantsch zonder schoonheit
viel?

Natuur had al haar schoon besteed aan zyne ziel.

P. V.

Op de stichtelyke

MENGELDICHTEN

Van den zaligen HEERE

FRANS DE HAAS,

Uitgegeeven door zynen zoone den

HEERE

JAN DE HAAS.

GElyk de Nardus, voortgesprooten
 By 't kruityrk Saba, d'Oosterstadt,
 Schoon in een marmer balssemvat
 Met vaste schroeven opgeslooten,
 Nochtanszyn lieffelyke lucht
 En geur verspreit aan allen zyën,
 Zo ruikt der Vromen goet gerucht,
 En tart d'Araber speceryen,
 Terwyl 't, schoon eeuwen lang geleën,
 Noch dringt door tombe en grafzerk heen.

Zo zoet, zo geurig ruikt noch heden
 Uw naam, uwe onverwelkb're lof,
 De Haas, die, boven 't aartsche stof
 Verheven, zonne en maan beneden
 Uw vlugge voeten draajen ziet,

En

En met Godts Hemelfche Afgezanten,
 Verheft een eeuwig zegeliet,
 Daar g' in een nis van diamanten
 Veel fchoonder ftraalt, als 't morgenroot,
 Of Arons glinfrend borftkleinoot.

Al miffen w' u in 't fterff'lyk leeven,
 Noch hooren wy uw fchel gezangk,
 Noch hooren wy den zoeten klank,
 In uwe ivoore luit gebleeven,
 Een zoeter klank, verheeve ziel,
 Als d'outheit zong voor duizent jaaren,
 Dat Nizus hooge muur behiel
 Uit Febus goude citerfnaaren,
 Zo zoet, als 't halve toverbeeld
 Van Memnon immer hebb' gespeelt.

Geen wonder, eer der Harpenaaren,
 Gy volgde fteets vol hemelvier
 Den toon van Azafs gulde lier,
 En wedergalmde op Davids fnaaren,
 Die in het dal van Efrata,
 Op 't bloeiend klaver neêrgezeegen,
 Godts wondren fpeelde, en, kort daar na,
 Op Judaas Leeuwentron gestedeegen,
 Zong Goëls menschenliefde en trou,
 Die eens den vloekkelk drinken zou.

O drie ja viermaal heilge Pfalmen,
 Wat heeft de krongkelende vliet
 Der Rotte dikwils in 't verfchiet
 Geluiftert naar uw' Hemelgalmen!
 Met recht verdient gy door den zoon
 Van uwen Zanger 't licht t'aanfchouwen,
 Wiens onvervalfte en zuivre toon
 Alle ooren kan in aandacht houwen,

Zo schenkt hy 't leeven, na de doot,
Aan hem, door wien hy 't licht genoot.

Zwygt Fabeldichters; hoe Amfion
Out Thebe boude met zyn stem,
Dus wordt het nieu Jeruzalem,
Godts vredeftadt, op 't Hemelfch Sion :
Met grooter luifter opgebout,
Dan 't huis van Salomon te vooren,
Schoon blaakende van Ofirs gout;
Dus vaart de ziel, naar Godt herbooren,
Ontvonkt, door 's Heilants zuiv're min,
Al zingende de starren in.

VREUG-

VREUGDETOON

TER

GEBOORTEFEEST

Van myn vrient den HEERE

JAN GELDORP,

Out geworden 28 Jaren op den eersten
dach van Louwmaant Anno 1706.

Vivendo vincat sua fata superstes.

MY lust een vreugde toon te zingen,
Myn yver kan zich niet bedwingen,
Een bly geschal, een schel geluit,
Te heffen op myn gulde snaren,
Zo dat de Stroomgod van het Sparen,
Myn zoetste galmen wederstuit.

Laat nu een ander zegevieren,
Met Palmen, bloeiende Laurieren,
En Nardus geuren op uw feest,
O Vrient! myn maatzang, die uw ooren,
Doorklinkt, kan u veel meer bekoren,
Gy acht die plegtlykheit het meest.

O Voesterling der Zanggodessen,
Die naar Apolloos gulde lesen,

Aan 't Sparen held're tonen slaat,
 Waar op de blanke Stroomhadjaden,
 Ophorlen in haar feestgewaden,
 En vrolyk tripp'len op de maat.

Vergun me, dat ik u kom groeten,
 Dat ik myn offer voor uw voeten
 Neerleg, gestreelt door dubb'le vreucht,
 Mits 't jaaf vernieut, aan alle menschen
 Geeft stof tot duizent zegenwenschen,
 Mits ons uw jaargety verheugt.

My dunkt, nooit schoonder quam voordezen
 De blonde Dageraat verrezen,
 In 't prilste van de Lentetyt,
 Van 't oosten uit haar Rozenhoven,
 Als zy den morgendau van boven
 Als paarlen op de velden spreit.

Als nu, o helderste der dagen
 Geviert, geëert van blyde magen,
 Met zegenwenschen aan myn Vriant,
 Ik laat myn heylzucht mede horen,
 Myn zangen door de wolken boren,
 Gezwinder dan den oosten wint.

Leef Geldorp leef, tre verder binnen
 Den tempel van de Zanggoddinnen,
 Volhart in d'eed'le Poezy,
 Dan zultge op onbezweke pennen
 Der Faam van hier ten Hemel rennen,
 Verheven in der Dicht'ren ry.

Dit kon zich Flakkus eer beloven*,
 Dat hy geraakt de Nyt te boven,
 Zou Stix den jammerpoel verismaan,

* *Libri secundi ode Vigesima.*

En boven 't zichtbaar henen stappen,
 En juichende zyn wieken klappen,
 Verandert in een witten Zwaan.

Dus zal de brave Vondel leven,
 Dus blyft Antonides verheven,
 Zo langtals de Ygod op zyn hoofd
 Het merk der Zevoogdy zal dragen,
 En met zyn gladde waterwagen
 De kabbelende golven klooft.

Leef Geldorp leef noch vele jaren,
 Tot dat uw kruin torft zily're haren,
 Verwin Vorst Priaams levenstyt,
 Gezontheit moet u vergezellen,
 Geen tegenpoet u immer quellen,
 Nooit knibbel u de bitze Nyt.

Leef Geldorp leef, tot gy hier boven,
 Den God van Zion eens zult loven,
 Met den onnaakbren Englen stoet;
 Daar gy in schitterende kleden,
 Begaaft met alle heerlykheden,
 De starren treên zult met uw voet.

ZEGENWENSCH

OP DEN

GEBOORTENDACH

Van myn Vrient

JAKOB van den BOGAART,

Out geworden 28 Jaren, den
8 January, 1706.

Z O komt de purp're Dageraat,
Verziert met Lelien en Rozen,
In 't helder blinkend daggewaat,
Weer aan het gloeiend' oosten blozen,
En groet van 's Hemels blauwen trans
Heer Bogaarts feest met schoonder glans.

o Dach! o Feest! o blyde tyt!
Verjaart na achtentwintig jaren,
Met zegewensschen ingewyt
Door 't klinken van myn gulde snaren,
Verschoon my dat ik u niet vier
(Als 't past) met kranffen van Lauwrier.

Nu aarzelt Febus op zyn as,
Om in vrou Tetis schoot te dalen,
De avont komt hem veel te ras,
Hy wenst u noch met ugent stralen

r'Ontvonken, mits hy u eerst zag,
O Bogaart! op dees blyden dag.

Hoe mengelt onder een 't gezang!
Hoe klinkt de heylzucht van uw vrienden!

Leef van den Bogaart leef, nog lang,
Nooit moet gy u belemmert vinden
Door ongezontheit, tegenspoet,
Of iets, 't welk ongevallen voet!

Zo daalde zegen op u neer,
Gelyk een Meydau op de bloemen!
Zo haken wy vast meer en meer,
Om u eens Bruidegom te noemen
Met een, die met haar hert en zin
Zal gloeien in uw wedermin!

Leef, leef, in vreugde, tot de Doot
(Als d'ouderdom u zal verdrieten)

U brengt in vader Abrams schoor,
Om 's Hemels vreugde te genieten,
Daar gy in alle eeuwigheit,
Zult fonk'ren door Godts Majesteit.

OP DEN
 GEBOORTENDACH

Van myne Nichte,

J U F F R O U W

ALIDA LE ROY.

Hoe zouden dan, myn Nicht, op uw geboortestont,
 Myn' snaaren z wygen moeten!
 Daar elk van blytschap juicht, en u met hert en
 mont

Komt op uw feest begroeten,

Daar ik 't geluk laatst hadt uw waarden Echtgenoot

Te vieren met myn' zangen,

On een het zelfde hart, dat ik hem toen ontsloot,

Wil dat van my ontfangen.

Deryke Alzegenaar storte op u vlieten neer

Van goddelyken zegen,

Op dat uw welvaart groeie, uw Liefde meer en meer,

Hoe zeer de Nyt daar tegen

Durft woeden: zuiv're Liefde is, als een rots in zee,

Die pal staat voor de baaren,

Zy is een Hemelgaaf, zy brengt veel zoetheit mee,

En wast met onze jaaren.

Wel zulk een Liefde, Nicht, de grontslag van uw min,

Hecht' niet alleen beneden,

Maar zweeve op vleugelen ten hoogen Hemel in,
 Ten troon der Heerlykheden.
 Wat dunkt u, Nicht, die daar zyn Liefde plaatzen kan,
 En zich van 't aarts gewemel
 Losmaaken? is die niet gelukkig, heeft die dan
 Op aarde niet een Hemel?
 Die acht de stormen niet, van 's waerelts tegenpoet,
 Daar hy maar om moet dwaalen
 In pelgrimschap, tot hy zyn vaderlant ontmoet
 In 's Hemels goude zaalen.
 Leef lang myn Nicht, geniet al 't geengy wenschen zoudt,
 Tot gy, van d'aart vetheeven,
 Eens in die eeuwigheit volmaakte feesttyt hout,
 Daar duizend Cherubins voor Godes aanschyn zweeven.

M

In 's Hemels goude zaalen
 Door d'opgehoort naar d'opgehoort
 Om u, o Pleer, te vereren,
 Met die gering papierenblaet.

Schoon zy, gedoff in witten kleeden,
 Verplicht was, voor een helden toon,
 U vrolijk te hemoot te treden,
 Met een onwelijke jaerwatroon.

Schoon zy haar alye Miltentantien,
 Tot herzel van uw jenscheidly doon,
 Har gaim alleen huyt van de tranen,
 Daar 't zonnlicht de sterren doon.

Zyt welkom plechtlykfte der dagen,
 O die is viermaal vromde tyt,
 VREUGEN en blyde M den
 Met wirook-geuren ingewy.

11

VREUGDEGALM

TER

GEBOORTEFEEST

Van den jongen HEERE

PIETER PIETERZ. VAN BEEK,

Tredende in zyn tiende jaar op den
18 October des Jaars 1706.

MYn Zangnimf streeft op zwaneveren
Door d'ope lucht naar Gysbrechts stat,
Om u, o Pieter, te vereren,
Met dit gering papierenblat.

Schoon zy, gedoft in witte kleden,
Verplicht was, voor een heldren toon,
U vrolyk te gemoet te treden,
Met een onwelkbre lauwerkroon.

Schoon gy haar afeyft Mirtekranssen,
Tot fierzel van uw jeuchdig hoofd,
Haar galm alleen stuyt aan de transsen,
Daar 't zonnelycht de sterren dooft.

Zyt welkom plechtlykste der dagen,
O drie ja viermaal vreugde tyt,
Van Ouderen en blyde Magen
Met wierook-geuren ingewyt.

Zier

Ziet daar, Auroor, met blyder wezen,
 Verspreit het gloeiend morgenroot,
 Ziet, Febus blonder als voor dezen
 Verryft uit Tetis brakken schoot.

My dunkt ik hoor de zoete gorg'len
 Der vog'len aan den Gainschen stroom
 Een veltzang, trotzend' duizent org'len,
 Verheffen op den groenen boom.

O Jongeling! op uw verjaren,
 De vreugde schatert overal,
 Aan 't Gain, den Amstel, en aan 't Sparen
 Weergalmt het juichende geschal.

O Jongeling vol zoetigheden!
 Uw Ouders kussen uwen mont,
 En hangen om uw teed're leden,
 Verheugt op deez geboortestont.

Gy zoud' licht Jupiter bekoren,
 ('t Welk certyts Ganymedes kon)
 Quam hy uw gangen na te sporen,
 Hy voerde u hoger als de Zon,

Naar zyne schitterende zalen.
 Wat geeft uw jonkheit ons reets stof,
 Uw deuchden telkens op te halen
 Met ongekreukten roem en lof!

Laat Dido vry Askaan beminnen,
 Ons treffen uw bekoorlykheen,
 Gehoorzaamheit, leergierge zinnen,
 Gepaart met deugdeiyke zeên.

Vaar voort dees deugden na te streven,
 Zo wint gy kostelyker schat,

Als 't gout, 't welk ons Paktool kan geven,
 Als Tagus in zyn stroom bevat.

Leef Pieter leef noch veele jaren
 Gezont, en zonder tegenspoet,
 Zo moet gy Nestor evenaren,
 Eer u de Doot verhuizen doet,

Eer dat gy vliegt op Eng'leveeren
 Naar 't nieu Jeruzalem om hoog,
 Daar gy zult eeuwig triumferen
 Ver boven 's waerelts blaauwe boog.

ZEGENWENSCH

OP DEN

GEBOORTENDACH

Van mynen Vader

ADRIAAN SCHERMER.

W At vreugde, Vader, spoort myn trage dicht-
 lust aan?
 Om op uw feestdag, die met heldre morgenstraa-
 Gerezen uit de kimme in 't westen schroomt te da-
 len,

In 't midden van 't gejuich een zegetoon te slaan.
 Ach kon ik Jesses spruit, door hemelvuur ontstoken,
 Naarbootzen met myn luit, hoe zou myn vreugde Psalm
 Opklinken tot uw eere, en met een blyden galm,
 Op vleuglen van gebeen door 't hooge zwerk gebroken,
 U wenschen 't grootste heil; myn Vader leef, ja leef,
 Gy die ons liever zyt dan Ofirs ryke schatten
 Geniet het wenschlykft, dat een stervling kan bevatten,
 Dat trouwe Goël u noch lang zyn zegen geef,
 Hy overschaduw u met zyne liefdeveeren,
 Zyn liefde aan ons betoont op 't doodlyk Golgotha,
 Hy overstroom uw kruin met balzem van genâ,
 En wil van u voortaan alle aardtsche onheilen weeren:
 Op dat gy, wel vernoecht, door wederliefde en hoop
 En vast geloove naar zyn' hooge hemelzaalen
 Staroogende, volhart zyn giften te betaalen
 Met waare dankbaarheid ten ende uws levensloop,
 En met uw and're ziel, na veel verlopen jaaren,
 On eindig zegeviert met Cherubyneschaaren.

OP

OP DEN ZILVEREN

F E E S T D A C H

Van myne Ouderen den HEERE

ADRIAAN SCHERMER,

En JUFFROUW

HESTER VAN DER HEIDEN.

Den 10 van Oogstmaant 1708.

H Oe heerlyk ryft g', o dageraat,
 In 't vermieljoen aan 's Hemels kimmien,
 Terwyl uw aangenaam gelaat
 Verdryft de nevelen en schimmen.

Glansryke morgen, wees gegroet,
 Gy voerd dien dagh aan op uw' pennen,
 Waar op een ieder juichen moet,
 En met een blyden mont bekennen,
 Dat Godt op ons een regenvliet
 Van heil en zegen nedergiet.

Myn Ouders 'k groet dat morgenroot,
 Dat, u voor vyfentwintig jaaren
 Aanblikkende, als g' uw huw'lyk floot,
 Een ruime stof geeft voor myn snaaren.
 O ja; hoe heuchlyk is 't, hoe zoet!
 Dat uwe Dochters en uw' Zoonen
 Aan u, met een verplicht gemoet,

Hun' teed're liefde en blytschap toonen,
 En storten, met een bly geluit,
 In uwen schoot hun' wenichen uit.

Al blonk uw eerste bruiloftsdagh
 Met mirtekranssen en laurieren,
 En 't geen de jeucht vereischen mag,
 Om Bruit en Bruidegom te sieren,
 Al wierdt uw Deucht in een gedicht
 Van d'aart gevoert tot 's Hemelslichten,
 Daar gy de Liefde een tempel slicht,
 Dees feest doet d'eerste blytschap zwichten,
 Gelyk het gloeiend bloetkoraal
 Het alderflechtste bergmetaal.

Toen was de Liefde in haar begin,
 Nu staatze vast op marm're schraagen,
 Toen voedde een yd'le hoop uw min,
 Die nu vervult is naar behaagen,
 Nu ziet gy 't weezen van uw jeucht
 Uitschitteren in uwe looten,
 Nu merkt gy aan uw heil met vreucht,
 Waar meede u Godt heeft overgooten,
 Die uwe trouw, tot deezen tyt,
 Heeft voor 't geweld der doot bevryt.

Hoe menig treurt 'er op het graf
 Van zynen vrient, niet om te troosten,
 Die gaaren, om zyn leven, gaf
 Den schat van 't zonnebaarend Oosten;
 Hoe menig wordt door 's vyants hant
 Gegeeffelt uit zyn erf en haven!
 Hoe menig moet een dwingelant-
 Naar d'ooogen zien, als arme slaaven,
 Of zwerven al zyn leven lang,
 Als balling om gewetensdwang!

Geluk ! myne Ouders , gy geniet
 Noch rust en vrede in uwe dagen ,
 Doch heeft 'er zomtyts wat verdriet
 Uw vergenoeging neêrgeflagen ,
 De Hemel tempert zuur en zoet ,
 Op dat het schynschoon hier beneden
 Ons niet en trekt van 't waare goet
 Der bovenaartsche zaligheden :
 Daar 's niets volmaakt in 's werelts kring ,
 Mits alles draait door wisseling .

Geluk ! myne Ouders andermaal ,
 Ach mocht het my doch eens gelukken ,
 Myn blyfschap , met een gladder taal
 En kracht van woorden , uit te drukken !
 Mocht ik , ontvonkt van Hemelvier ,
 Gelyk Godts Harpenaar te vooren ,
 De laage klanken van myn lier
 Op een verheven trant doen hooren ,
 Hoe zou myn aangestooke geest
 Dan juichen op uw Bruiloftsfeest !

Leest , leest myne Ouders langen tyt !
 Godt wil van u alle onheil weeren ,
 Hy dekke u voor den Helfchen nyt ,
 Met uitgespreide Liefdeveeren ,
 Hy geeve u 't geen gy wenschen kont ,
 Hy doe , na vyfentwintig jaaren ,
 Ons wederom met hert en mont ,
 Op 't goude bruiloftsfeest vergaaren .
 Dus leest gy , tot een zachte doot
 U overbrengt in Abrams schoot .

M E N G E L D I C H T E N . 372
T E R Z I L V E R E B R U I L O F T E

V A N
M A T T H Y S H O U B A K K E R ,
E N
A G N E T A K I L L E .

Felices animae quas jungit sacra Cupido!

Z A N G .

N Imfjes van den Amftelvliet,
Morgenfterren, Lentebloemen,
Zegt ons; is de Liefde niet
't Meest in d'eed'le jeucht te roemen?

Als u Damon, by een bron,
Onder 't loof van rits'lende elzen,
Schutfels voor de zomerzon,
Vol van liefde komt omhelzen.

O wat queekt die eerste gloet
Van de min al zaligheden,
Vonkjes, in het jonge bloet:
Luifter, in albaſte leden!

Min geeft d'aldergrootſte vreucht,
In den Meityt van de Jeucht.

T E G E N Z A N G .

'k Weet niet welk een drift gy noemt,
Die naauw naam van Min kan dragen:

Liefde wordt het hoogst geroemt,
 't Meest geacht, in ryper dagen,
 Men toetst Liefde, als gout in 't vuur,
 Door het klimmen van de jaaren;
 Dan staat z', als een koop're muur,
 Als een zeeklip voor de baaren.
 Herkules, wiens dommekracht
 Abila van Kalpe rukte,
 Hadt voor deezen nooit de macht,
 Dat hy zulk een Liefde drukte.
 Niemant breekt haar vasten bant,
 Als alleen Saturnus hant.

T O E Z A N G.

Gy die heden zyt gepaart
 Vyf en twintig zonnekringen,
 O hoe zalig, o hoe waart,
 Zal men dan uw' Liefde zingen!
 Liefde, uw' eelste huwlykskroon,
 Lang den bitfen Nyf ontvloden,
 Liefde, die de Hemelgoôn
 Van Olympus kruin zou noden,
 Die den Helt van Rhodope
 Zou in tegenspoet verkloeken,
 Toen hy zyne Euridice
 In den afgront op ging zoeken.
 O wat geeft die zuivre gloet
 Wellustaan uw kuis gemoet!

I I d e. Z A N G.

Maar die schakels van de Min
 Worden sterker toegeslooten,
 Als de Hemelkoningin
 't Huw'lyk siert met braave looten,

Zuilen van een rechte trouw,
 Heul en troost in gryze jaaren.
 Driewerf zalig paar, wat zou
 Uw geluk dan evenaaren?
 Die, aan Amstels groenen boort,
 Steets, met aangenaam geschater,
 't Lof van uwe telgen hoort
 Wedergalmen over 't water,
 Van een Jonkman, van een Maacht,
 Daar de Deucht haar' roem op draagt.

IIde. TEGENZANG.

Op Maria, eer der Jeucht,
 Vlecht gewyde mirtekroonen,
 Om uw teed're liefde en vreucht
 Aan uwe Ouderen te toonen.
 Op Joannes, waarde Vrint,
 Uitgeleert in 't keurig zingen,
 Lang heeft u Apol bemint,
 Glori van zyn' lievelingen;
 Roer nu d'elpenbeene lier,
 O gewyde Orakelspreeker,
 Vol van heilig hemelvier,
 Zielbezorger, hartebreeker,
 Febus alderminste zoon
 Volgt van veer uw held'ren toon.

IIde. T O E Z A N G.

Bloempjes, schitt'rend veltsieraat,
 Trots op uwen glans en geuren,
 Geuren, als de Dageraat
 Ademt uit de morgendeuren:
 Lentespruitjes belgt u niet,
 Dat dit Paar, wiens feest wy vieren,

Schoon uw luister ras verschiet,
Bloeit, als palmen en lauw'rieren,
's Hemels gunst en zegen waart.
Lang moet gy gelukkig leeven,
Trouwgenooten, op deeze aart,
Tot gy, boven 't zwerk verheeven,
Glinstert met de glorikroon,
In den drang der halve Goôn.

A F K E E R

Van de

W A E R E L D,

Uitgegalmt in myn ondragelyke Pyn.

S La doch vol mededogen
 Uw aldoorstraalende oogen
 Genadiglyk, o Heer!

Door 't drift der wolken neer:
 Aanhoort de zuchten glippen,
 Van stamelende lippen
 Gezonden tot uw troon,
 Aanziet uw knegt in lyden,
 En worstelen, en stryden
 Met duizend felle doon.

Wat zyn wy doch te achten?

Wat zyn doch onze krachten?

Ontzaggelyke God!

Zo gy ons houd geknot,

En van uw hand geslagen,

Wat wapenen? dan klagen?

En vierige gebeen?

Die kunnen u ontfermen,

Als gy hoort met erbermen

Ons steigerend geweën.

Wy kloppen op de monden,
 Zo gy na onze zonden,
 Na uw rechtveerdigheid
 Ons geesfelt en kastyt:
 Wy lagen neergezonken
 In d'afgrond, van de vonken
 Van uwe gunst ontbloot,
 Wy moesten al de plagen,
 En angst der Helle draagen,
 En ziddren voor de doot.

Maar, o barmhartig Vader!
 Nu treden wy u nader
 Tot uw genadentroon,
 Door 't offer van uw Zoon,
 (Voor eeuwiglyk verstootten
 Te wezen) deelgenooten
 Van 't nieu Jeruzalem,
 Daar d'Engelen hun psalmen,
 Vol heylgescchal uitgalmen
 Met liefelyke stem.

Daar duizend Cherubynen
 Voor uw en troon verschynen:
 Ey voert my uit dit slyk
 Me in uw zalig ryk,
 Wat was het dat ooit d'aarde,
 Dan ydelheden baarde,
 Dan droefheit en verdriet?
 O Vader! wy begeeren,
 Eens mee te triumpheeren,
 Daar men dees vreuchd geniet.

Geen schynschoon van de waereld,
 Hoe rykelyk bepaereld,
 Hoe kostlyk opgesmukt,

Hoe zeer zy 't harte lokt,
 Zal myn gezicht verduisteren.
 Noch m' aan haar kluiſters kluiſteren:
 'k Verlaat dees ydelheit,
 Ik ſchroom geen doodſe ſnikken,
 Mits my alleen komt prikken
 Uw eeuw'ge heerlykheit.

Red my dan uit dit lyden,
 Doet my van d'aarde ſcheyden,
 Zy ſtrekt my maar een laſt:
 O Heer! ik hou u vaſt,
 Noch laat u nimmer glippen;
 Wanneer de dood komt knippen
 Myn korte levensdraat,
 Dan zal ik, na dees quaalen,
 Verheerlykt zegenpraalen
 In een volmaakten ſtaat.

Doch wilt gy noch wat jaaren
 Hier op de waereld ſpaaren
 Uw afgematten knecht;
 Ey help hem doch te recht,
 Verlos hem van zyn pynen
 Waar aan hy leit te quynen.
 Doch kan 't niet anders zyn,
 Ik trooſt my dat g' uw kind'ren
 Beproeft, dies zal niet mind'ren
 Myn hoop, uw Wil is myn.

LOTERYSPREUKEN.

I.

Die 't ydel gelt veracht, is wys,
De wysheit is de hoogste prys.

II.

Leest wel, die tracht na't hoogste Lot,
't Is eeuw'ge zaligheid by Godt.

III.

De waereld, als de Loteryen
Doet dees bedroeven, die verblyen.

IV.

Gezontheit, Rykdom, groote Staat.
Is 't hoogste Lot voor d'eygebaat.

V.

Het vaste Lot op aard bekend,
Dat is de Doot, ons levensent.

HET NEGENDE SCHIMPDICHT

Van

D. J. JUVEN'ALIS.

I N H O U T.

De Dichter, by wyze van samenspraak tusschen hem en Nevolus, bekeelt hier de gierigheid en gruwelyke wellusten der geile Rykaarts van zyn tyt.

Hoe komt het, Nevolus, dat gy my op de straat
 Zo droevig tegenkomt met een gefronst gelaat?
 Puur of gy 't vilmes zaagt, als Marsias tevooren,
 Toen hy den speelstryt met Apollo hadt verlooren.
 Gy ziet 'er even uit als ' Ravola, toen hy
 Met ' Rodopè op 't nest betrapt wierdt; dulden wy
 Dit straffeloos, daar wy een slaaf de lenden meeten,
 Als hy de korsten van de taarten af durft eeten!

Niet

¹ *Ravola, voor een zekeren boerejaager.*

² *Rodopè, een hoertje van Thracien, medeslavin van Ezo-
 pus, die met haar kostwinning zo veel gelt in Egipte by een ver-
 gadert heeft, dat zy op eigen koste een grafnaalt, boven haare
 tombe, heeft laten opregten.*

Niet droeviger zag ³ Kreperejus Pollio,
 Toen hy, om gelt benaauwt, driebubb'len intrest bo,
 Doch niemant vinden kon, die hem wou platen geeven.
 Hoe komt uw voorhoofd zo gerimpelt, daar gy even
 Leekt, met uw staar vernoegt, een Ridder van een slaaf,
 Toen gy de gasten, door uw potseryen, braaf
 Aan 't lacchen helpt, een deedt de zorg en droefheit
 vluchten,

Als gy met aardigheit vertelde burgerkluchten?
 Maar nu ziet gy zo zuur of gy d'azynpacht hadt;
 Uw haar hangt om uw hooft, gelyk een bosch, uw glat
 En blinkend vel is nu ontluijstert en vol smetten,
 Daar gy 't, met ⁴ vogellym van Bruttie, en blanketten
 Van alderhanden slag, voor deezen glimmen deedt.
 Uw beenen zien 'er uit van vuiligheit en zweet,
 En dicht met haar begroeit, dat men 'er af zou spouwen.
 Uw tronie staat zo dor, als 't wezen van een ouwen
 En zieken fukkelaar, die al een jaar vier vyf
 De derdendaagsche koorts gehad heeft op zyn lyf.
 Verborge zielpyn speelt den quynende in het wezen,
 Ook vreugde; beide kunt gy z' uit het aanzicht leezen.

Gy neemt dan anders voort te leeven. Want, zo 'k meen,
 En wel heb, is het noch geen langen tyt geleên,
 Dat gy den ⁵ tempelzaal van Isis, en des Vredes,
 Waar in de beeltenis van schoonen Ganimedes

Een

³ Kreperejus Pollio wordt hier gebekelt als een verquisten en doorbrenger, die, alle zyne goederen hebbende door de billen gelapt, over al om gelt op intrest liep, 't welk hy, zyn voorigen staat herdenkende, zonder een droevig en angstig weezen niet doen kon.

⁴ Plinius in zyn achtste boek schryft, dat vogellym, met harst en wasch, alle puisten van 't vel doet verawynen.

⁵ In de tempelen, inzonderheit van Isis (een Godin, die de Romeinen van d'Egiptenaaren hadden overgenomen) van den Vrede by het beelt van Ganimedes, door Keizer Vespasiaan opgeregt, van Kibete, de moeder der Goden, en Ceres wierden de goddeloofte overspeelen gepleegt.

Een luister geeft, dat gy als ritzarts zyn gewoon,
 't Verborgen heiligdom der Moeder van de Goôn
 En Ceres (van wat kerk maakt men nu geen bordeelen!)
 Meer als ⁶ Aufidius befaamt door overfpelen
 Ontheiligde, en, het geen gy zwygt, veel erger deedt,
 ' Dit leven geeft gewin aan veelen, maar ik weet
 Voor my daar weinig gout of zilver uit te trekken.
 Een smeerig rokje, dat de naaktheit naauw kan dekken,
 Een manteltje van grein, met mouwen, naar de zwier,
 Wat klein onzuiver gelt, pas om een pintje bier
 Te koopen, kunnen wy voor ons noch naauwlyks deelen.
 't Nootlot regeert den menfch, zelfs in de minnespeelen,
 Zyt g' in een quaë planeet gebooren, 't is gedaan
 En nacht met u, alwaart gy d'alcerbeste haan.
 Schoon * Virro, quylend van begeerte, u naakt zag baden,
 En, aangeprikkelt om zyn' welluft te verzaden,
 Door minnebrieven u geduurig lokte en zocht.
 Doch wat 's een geile vrek een vrees'lyk wangedrocht!
 Dit, zeit hy, gat ik eerft, toen dat, daar na noch meerder:
 Dus fyffert hy, terwyl zyn luft hoe langs hoe veerder
 Gequeekt wordt: wyl ik vast fcheld op dien gryzen kop.
 Komt jongens brengt een lei; nu rekenen w'eens op,
 Kan uw geheel gefchenk wel meerder overweegen,
 Als hondert daalders: ftel myn' arbeit daar eens tegen.
 Of acht gy dien zo klein? dan zou een flegte slaaf,
 Die dagelyks in 't lant moet delven met de graaf,
 Veel beter als zyn heer in zyne ellende vaaren.
 Maar gy, ja waarelyk, zo jong, zo blond van haaren,
 Dat gy zelfs Jupiter zoudt lokken tot uw min,
 Als certyts Ganimed, beeldt u noch mooglyk in,
 Dat gy in plaats van gelt te geeven, gelt moeit trekken.

Gy

- * *Aufidius, een bekend overspeelder.*
- ' *Hier antwoordt Nevolus den Dichter.*
- * *Virro, een geile gierigaart, dien Nevolus, door hem te weinig beloont zynde, bekelt, en alle zyne fchande aan Juvenalis verbaalt.*

Gy vuilliken wilt gy den geenen, die u strekken
 Tot welluft, niet een brok toewerpen, wat zult gy
 Dan and'ren doen, die u maar groeten van ter zy?
 ° Wel dit's er een, aan wien men groote ° barrensteenen
 En Parasols, als zyn geboorteuur is verscheenen,
 Of als de ° natte lente aanvangt, vereeren zou;
 Alshy op d'eersten dagh van Maart, gelyk een vrouw,
 In eenen leuningstoel van schoon tapyt verheeven,
 De giften overziet aan hem ter sluik gegeven.
 Zeg ligte vink, voor wien bewaart gy zo veel zant,
 Zo veel' wynbergen, zo veel hofsteen, zo veel lant,
 Als in een gantschen dagh geen kiekendief zou kunnen
 Omvliegen? Gy vervult met wyns genoeg uw tonnen,
 Die't ° Trifolynsche lant, die Gaurus, hol van voet,

En

° Hier lacht Nevulus om Virro, dat hy, een oude gryzert,
 als een Vrouw geschenken ontfing.

° Waar mede zich de Romeinsche vrouwen opschikten. Ovid:
 Metam: lib. 2.

Electra, quæ lucidus amnis.

Excipit, & nuribus mittit gestanda Latinis.

Naar de vertaalinge van Vondel.

De Barrensteen, die, in den klaeren stroom gevallen,
 De Roomsche jongkvrout dient om trots hier me te brallen.

° Op den eersten dagh van Maart wierden de vrouwen te
 Roomengeviert en met giften van hunne mannen of minnaaren
 beschonken; gelyk in den Maant December vyf dagen voor de
 mannen waaren, terwyl de Feest, ter eere van Saturnus duur-
 de. De vrouwen vierden voor zich den eersten Maart ter gedach-
 tenisse van den Vrede met de Sabyne op dien dagh gesloten.

° Hier toont Nevulus de groote Rykdommen van Virro aan,
 het Trifolynsche lant, in Kampania, nu het Koninkryk van Na-
 pels, gelegen, de berg Gaurus, en Mizenen, die by Kuma leit,
 waaren van outs vermaart, om hunne vruchtbaarheid en keur-
 lyke wynen.

En Kumaas vruchtb're kruin u geeft in overvloed.
 Want wie hout meerder wyn gekeldert? 't Zou u krenken,
 Uw uitgeputten knaap een stukje lants te schenken!
 't Dunkt u dan billiker aan uwen kammeraat
 Een ¹³ Paap van Kibele, die op de cimbel staat,
 Uw boerejongen met zyn' moër, en 't hontje, op't zingen
 En speelen, naar de maat, gelcert rontom te springen,
 En korfjes, voor zyn spys, te maaken. Wel gy zyt
 Een schoft, roept Virro, dat gy my dus met verwyf
 Durft maanen, maar daar roept myn huisheer weder tegen,
 Maan maan den ouden vrek, ik ben om gelt verlegen.
 Dus schreeuwt myn Jongen ook, die maar myn eenigste is,
 Als ¹⁴ Politeem zyn oog, waar door de schalk Ulis
 Dien reus ontsnapte. Ik zal een tweeden moeten koopen,
 Een is my niet genoeg, om achter aan te loopen,
 En al het werk te doen, dus heb ik sober Heer
 Noch twee kostgangers. Maar als eens 't Decemberweer
 In't aanzicht snerpt, en zy, al klappende op hun' tanden,
 En krimpde van kouw, met styve winterhanden,
 My smeeken om een kleetje, en kouffen, om hun' leen
 Te dekken, 'k bid u wat zal 'k zeggen? voort bruft heen,
 Hart tot den zomer uit, wanneer de krekels komen.
 Doch zo gy al dien dienst, zo dapper waargenoomen,

Ont-

¹³ De Priesters van deeze Godin, als door de razernyen be-
 vangen, pleegen langs de weg te danssen en op de cimbel te staan,
 ter gedachtenisse van Kibele, na de doot van Atis, dien zy bemin-
 de, razende geworden. Deeze Priesters hadden eenen opper-
 priester, Archigallus genaamt, en waaren gewoon, met een
 ezels, door 't lant te zwerven, en alemoessen op te haalen: waar-
 om Nevulus Virro in 't oor byt; of het hem beter dunkt, zulk een
 bedelpaap den boerejongen en zyn moër, de brootkorf en 't hontje,
 tot behulp van zyne bedelary, te maaken, als iemand, die 't aan
 hem verdient heeft, een stukje lants te schenken.

¹⁴ Ik heb maar een jongen, gelyk Polifeem een oog, 't welk als
 Ulysses, by hem gevangen, met list hadt uitgestoken, het gevaar
 van opgeeten te worden ontquam.

Ontveinzen wilt; wat wacht ik echter al een loon!
 Dat ik, uw Luitenant en dienaar, u een kroon
 Van horens plantte, en, zo 'k myn hulp niet hadt gegeven,
 Uw vrouw, door my bestruift, was zuiver maagt gebleven.
 Gy weet, hoe dikwils gy my badt, dat ik u zou
 Behulpzaam zyn, wat gy beloofde. En als uw vrouw
 Reets van u weg liep, om uw machtloosheit t'onvreden,
 Hoe menigmaal ik haar weêrom trok met gebeden.
 Ook scheurde zy 't kontrakt van 't huuw'lyk al, het geen
 Ik wederom voor u bevestigt heb alleen,
 Toen ik den gantschen nacht haar gramschap zocht te flui-
 ten,

Terwyl gy voor de deur vast traanen goot met tuiten.
 Getuigen zyn, hoe ik my weerde, uw bet, de spraak
 Van uw Voogdesse, en gy ook zelfs, die het gekraak
 Van 't Ledekant, zo gy niet doof waart, licht kost hooren.
 Een overspeelder heeft een huuwlyk, dat door toren
 En twist aan 't scheuren was, weêr vaak in rust gebragt.
 Daar staat gy nu, wat is uw uitvlucht? maar licht acht
 Gy 't een noch 't ander. Wel trouwlooze ondankb're rekel,
 Is dat geen loon waart, dat ik u hielp uit de pekkel,
 Dát ik voor u een zoontje en dochter heb beftelt?
 Gy houdtze nu, en zyt verheugt, dat gy, getelt
 Voor vader, uwen naam in 't ¹⁵ kerkboek ziet geschree-
 ven,

Steek nu ¹⁶ de klopper uit, wy hebben 't u gegeven,
 Waar door gy van de tong der spott'ren zyt bevryt.

Gy

¹⁵ 't Was de gewoonte der Romeinen de naamen van hun-
 ne kinderen in de openbare statsboeken te laten opteikenen, ge-
 lyk hedendaags op de doopregisters. Deeze naamen wierden ten
 deele by een openbaaren boekhouder, ten deele in de huizen
 van elk bewaart.

¹⁶ Ten teken van blytſchap wierden, zo ras het kint gehooren
 was, de deuren en posten met alderbande groente en kranssen
 behangen.

Gy hebt ¹⁷ het vaderregt, en, door myn toedoen, zyt
 Gy ¹⁸ erfgenaam, gy zult nu mede, by versterven,
 Fidekomiffen, en legaten moogen erven,
 En noch meer voordeel, hebik 't ¹⁹ drietal volgemaakt.
²⁰ 't Is recht, δ Nevolus, dat gy dus klaagt en braakt
 Uw gal uit op dien vrek, maar wat zeit hy 'er tegen?

Hy laat my zingen voor een' doove, en, niet verlegen,
 B B Zoekt

¹⁷ 't Vaderrecht is zo groot in den beginne by de Romeinen ge-
 weest, dat, volgens de wet van Romulus, daar na door de
 Tienmannen bevestigt, een Vader zyne kinderen slimmer als
 slaaven mochte handelen, driemaal verkoopen, ja zelfs lysstraffe
 tot de doot toe over hen gebruiken. Doch deeze al te strenge wet,
 zo ver van het natuurlyk recht en de Vaderlijke afwykende, is
 daar na verzacht, gevende alleen den Vader maar vrybeyt, om
 zyne kinderen in 't heimelyk matig te kastyden, doch, zo de
 misdaat te groot was, hen aan de Ovrigheid aan te klaagen l. 4.
 C. de pat. pot.

¹⁸ Hier meent de Dichter de voorrechten, die een Vader ho-
 ren eenen ongetrouwden of getrouwden zonder kinderen hadt.
 Want een ongetrouwde, volgens de wet van M. Papius en Pop-
 pius, kon nuyt geen testament, als nuyt die van zyne naaste bloet-
 verwanten erven, ten zy hy binnen den hondersten dag trouw-
 de: aldus ook een kinderloos man of vrouw, volgens de wet van
 voornoemden Papius, door Augustus bevestigt, konden mal-
 kander geen goederen naarlaten, ten zy daar van een tiende aan
 de schatkist van den Keizer quaame te vervallen, aldus ook uit
 degeene testamenten meerder dan de helft trekken. Doch beide dee-
 ze wetten zyn afgekeurt. l. 1. & 3. C. de infir. poen. calibat.

¹⁹ Die drie kinderen te Rome, zes in Italien, en zeven in
 de Provinciën hadden, wierden van alle lasten vry verklaart,
 onder anderen ontslagen van de moeijykheit der voogdyschappen,
 voor de kinderlooze gestelt in 't staan naar ampten, en drie dub-
 bele uitdeeling van koren gegeven.

²⁰ Hier geeft Juvenalis Nevolus schimpender wyze gelyk,
 waar op Nevolus, voortgaande, verzoekt den Dichter zyne
 klachten te verzwygen.

Zoekt eenen anderen twe beendenezel aan.

Dit gaf ik u alleen in vryheit te verstaan ,
 Doch sluit maar in uw hert myne uitgestorte klachten ,
 Want het is vol gevaar de gramfchap af te wachten
 Van zulk een geilen Vent. Die pas te vooren u
 Een hartsgeheim, gelyk een vrient, vertrouwde, is nu
 Vol ongerustheit en met toorn en haat bevangen,
 Als hadt gy, 't geen gy wist, reets aan de klok gehangen.
 Hy zit u daatlyk met den vogtel achter 't gat,
 Slaat gaten in uw hoofd, dat 'er het bloet uitfpat,
 Jazocht, wat meerder is, uw huis in brant te steeken :
 En echter moet gy hem noch vreezen, zonder wreken,
 Vermits hy, die zo ryk van midd'len is, geen duit
 Noch ftuiver zal ontzien, om u wat rottekruit
 Te koopen. Zwyg dan dat gy barft, gelyk voorheen
 De raat der ²¹ Areopagiten tot Atheenen

²² Onnoos'le onnoos'le knaap, zyt gy dan noch zo mal,
 Dat gy u inbeelt, dat een ryke zwyggen zal?
 Schoon 't van de slaaven zelfs al niet quam uit te breeken,
 De beesten, posten, en het marmer zullen spreekken.
 Sluit uwe vensters toe, stopt al de spleetjes dicht,
 Doet uwe deur in 't slot, neemt weg uw vuur en licht,
 En zwygt dan altemaal: al wat gy in het krieken
 Des morgens hebt gedaan, zal elk ten eersten rieken,
 De spreeuwen zullen 't in de kroeg terfstont, of in
 De gaarekeukens, en bockwinkels, naar hun' zin,

Be-

²¹ *Areopagiten waaren d'eerste balsrechtters, v' Athenen in-
 gestelt in 't jaar na de Scheppinge 2545 ten tyde van Cekrops den
 eersten Koning der Atheniensers, in 't zelfde jaar, als Aaron
 Hoogepriester onder de Jooden verkooren wierdt. Zy oordeelden
 zwygende over balszaaken, en met zulk een ongekreukte oprecht-
 heit, dat zy des nachts en niet over dagh vonnis velden, om geen
 opzicht te neemmen, op de geenen, die voor hunne zaak spraaken,
 maar op 't geen voor de zaak gesproken wierdt Van hun' is een
 spreekwoort Arcopagita taciturnior, zwygende als een Areopaygt.*

²² *Antwoort van den Dichter.*

Bespotten. Want wat slaaf zal zelfs zyn' Heer niet schelden.
 Om, door een lasternaam, de striemen te vergelden
 Des bullepees, die hem noch schrynen op den huyt.
 Ook vindr g' er noch, waar van men deerlyk wordt gebruit,
 Die dronken u op straat, gy wilt of niet, doen hooren
 Hun toevertrouwt geheim. en blaazen vast uwe ooren
 Vol dampen van den wyn. En bidt gy hen dan, 't geen
 Gy my daar even badt, te zwygen. Zwygen? neen.
 Al zette g' op hun' keel een mes, vermits hun 't snappen
 Daar van verboden is, zy zullen 't echter klappen
 Met zo veel lust, of zy gestolen druivevocht
 Door 't keelgat gooten, als ²³ Saufejaryk'lyk mocht,
 Toen z' offerde voor 't volk. 't Past ons oprecht te leeven,
 Om aan een slaaf geen stof tot kakelen te geeven.
 De tong is aan een slaaf het alderergste deel.
 Hy is 'er deerlyk aan, die van zyn slaaf geheel (zen,
 Zich zelfs heeft slaaf gemaakt, dat hy den geen moet vree-
 Die hy de bek ophout. ²⁴ Derhalven om te weezen
 Een die heel weinig geeft om 't spooreloos gepraat,
 Gaaft gy m' een goeden, doch een algemeenen, raat.
 Maar welk een goeden raat houdt gy my nu voor oogen,
 Nu 'k tyt verlooren heb, nu hoop my heeft bedroogen.
 Want ziet het bloempje van 't elendig leven zal
 Verwelken in het kort, het teeder draatje is al
 Haast afgesponnen; wyl wy drinken, wyl wy wenschen
 Om kroonen, balsmen, en meisjes, komt ons menschen
 De suk' lende ouderdom bekruppen. ²⁵ Hou maar moct,
 U zal geen ander vrient ontbreken, die u voedt,

B b 2

Zo

²³ Saufeja wordt hier, als een dronkedrinkster van zynen
 tyt, beschimpt, die lustig naar binnen sloeg, terwyl zy offer-
 hande deedt voor 't volk, dat is in de heilige dagen der goede Go-
 din (Kubele) in welke de vrouwen veele plechtigheeden waarna-
 men, overeenstemmende met de feest van Bacchus.

²⁴ Newolus tot den Dichter.

²⁵ Hier antwoordt Juvenalis en zoekt Newolus weer moct te
 geeven.

Zo lang ons Rome staat, zal men op schuit en wagen
 Ontmoeten overal; naar eigen welbehaagen,
 Zulk volkje, dat ²⁶ het hoofd met eenen vinger krouwt,
 Zie daar hoe dat gy noch een grooter hoop behouwt,
 Kaaut gy maar, als een man, raket, om kracht te geeven.

²⁷ En praat gy zulk een taal, by die gelukkig leeven,
 Doch niet by my, die, door het nootlot, maar alleen
 Een slechte jakhals ben, en evenwel te vreên
 Myn' dagen slyten moct. ²⁸ O myn geringe Goden,
 Myn Huisgoôn, die van my wordt dikwils aangeboden
 Een hantvol koren, of wat wierook, of een kroon
 Van bloempjes, die ik u opoffer. Ei myn' Goôn
 Geeft dat ik eensjes, van den bedelzak ontslagen,
 Leef stil en veilig in myne afgeleefde dagen.
 Geeft my den intrest van tien duizent guldens maar.
 Eên zilver fyn servies, zo kostelyk, zo zwaar,
 Dat het ²⁹ Fabritius de Tugtheer af zou keuren.
 Twee sterke Mesiërs, die m' op hun' schouders beuren,
 Die maaken, dat ik in de volle schouwplaats van
 De Renbaan makkelyk en veilig zitten kan.
 Geeft my een zilversmit, reets krom door al het smeden,
 En noch een schilder, die een beelt in al' zyn leden
 Gezwind opmaaken kan. Dit's my genoeg gebeeën
 Schoon ik wel merk, dat ik, die tot een duit alleen
 Gebooren ben, niet licht zal tot een stuiver koomen.

Er-

²⁶ *Zodanig wierden de verwyfde getekent.*

²⁷ *Hier antwoordt Nevolus den Dichter, en beklagt zich over de wangunstigheid der Lukgodin.*

²⁸ *Huisgoden door Mercurius by de Nymf Lara geteelt: deeze hadt elk in zyn huis als zyne beschermgoden, en groette hen in't uitgaan en inkoomen.*

²⁹ *Fabritius, volgens Livius, boende Rufinus, die tweemaal Burgermeester en Opperzagsman geweest was, mit den Raat, om dat hy tien ponden gemaakt zilver hadt. En Plinius getuigt, dat hy geordonneert hadt, dat een Veltoverste niet meer als een zilvere drinkschaal en zoutvat mocht hebben.*

Erbarmelyk is myn gebet, myn hoop beoopenen,
 Voornamentlyk op zulk een groot geluk, als dit:
 En zo 'er een voor my de Lukgodin al bidt,
 't Is vruchteloos, zy stopt met zulk een wasch haare ooren;
 Als eer Ulis gebruikte, om niet den zang te hooren
 Der 1° Zefireenen, en door welk een schrandren list,
 Met doove Roejers hy 't geyaar t'ontsnappen wist.

B b 3

HET

1° De Sirenen worden van de Poeten verziert geweest te zyn
 drie Dochters van Acheloüs en Kalliope, die, woonende, op het
 Kampaansche strant, de Schippers, die daar voorby voeren,
 door de verruklykheit van haar gezang in slaap en tusschen de
 klippen lokten, en aldus maakten, dat zy schipbreuk leden.
 Waarom Ulisses, als hy voorby dat strant moest vaaren, op den
 raat van Circe d'ooren van zyne scheepsgenooten met wasch stop-
 te, en zich zelfs, doch hoorende, met handen en voeten aan de
 mast liet binden, en, schoon hy tekens gaf van daar heen te wil-
 len, eerst beval, dat men hem niet moest gehoorzaamen. Hom:
 lib. 12. Odyssæ.

V O l u s , wie is onkundig, voor wat lag
 Van mocht ren, t' dwars fipic al nederprijt met

Der d'ine een kinkodil, die weér, met vrees dovan-
 Fort 't's, opegepopt met ingelofte l'angen
 De d'ine Meerkat d'ine t' midden van de Gode,
 Dan Memnon's h'webezt woergatim den toverton,
 By r'onde T'abe, met v'n noogeboude walle,
 En h'olact p'oren t'et ten p'innooop ingevallen.

(?) Een f'ipic f'el, wie onkundigde omvrent
 N'it, h'webezt g'ave, om h'et v'et v'et v'et
 v'et h'et d' h'angen is

HET VYFTIENDE SCHIMPDICHT

Van

D. J. JUVENALIS.

I N H O U T.

De Dichter berispt hier de gruwelyke zeden en Godtsdienst der bygeloovige Egiptenaaren, die, wyl zy zich van beesten onthouden, het vleesch der menschen met eene wonderlyke graagheit opeeten, 't welk by, daar heen gezonden tot overste van een bende, betuigt zelfs gezien te hebben, in het oorlog tusschen de buursteden Tentira en Ombis, die, uit haat tot malkanders Goden, (vermits elk waant de zyne de beste te zyn) geduurig malkanders feesttyden met de wapenen verstoorden.

V Oluzius, wie is onkundig, voor wat slag
Van monst'ren 't dwaas Egipte al nêrbuigt met ontzag?

Dees dient een krokodil, die weêr, met vrees bevangen,
Eert ' Ibis, opgepropt met ingeslokte slangen.
De goude Meerkat blinkt in 't midden van de Goôn,
Daar ² Memnons halve beelt weergalmt den tovertoon,
En 't oude ³ Thebe, met zyn hooggebouwde wallen,
En hondert poorten leit ten puin hoop ingevallen.

Ri-

(¹) Een Egiptische Vogel, zich onthoudende omtrent den Nyl, dezze wierdt geëert, om dat hy van natuur een vyant en verslinder der slangen is.

Riviervifch bidt men hier , daar bidt men zeevifch aan ,
Gints viert men eenen ⁴ hont ; maar niemant eert ' Diaan :

B b 4

J a

² Memnon was de zoon van Aurora en Titan , andere willen ,
een Koning van Etiopien . Jo. Britannikus , meent dat by zyn
grafftede twee beelden van eene uitstekende grootheit (coloffi)
naast malkanderen ftonden ; waar van het eene tot de middel toe
verbryzelt was , in wiens voet men dagelyks een zeker onbekent
geluit hoorde , 't welk men dagt (mits de oorzaak niet kon nage-
speurt worden) dat door tovery verwekt wierdt . Ander weder-
om maken ons wys , dat er een kopcr beelt ter gedachteniffe van
Memnon was , 't welk op zeekere uren een aangenaam geluit
gaf . Dit zoude Kambifes , denkende dat er eenig konftwerk in
verborgen was , hebben doen openen , het welk naderhant (ver-
mits het door toverkonft gefchiede) evenwel zynen gewoonen
toon bleef behouden .

³ Het oude Thebe , geficht door Busiris , Koning van
Egipte , was vermaart door 100 poorten , zommige willen
100 Vorftelijke hoven . Daar zyn verfcheide fteden van dien
naam geweest ; in Beöcien (door Kadmus geficht , wiens muu-
ren volgens de Dichters door het lieflijk fpeelen van Amfion ge-
bouwt zyn) en in andere gewesten .

⁴ De Dichter meent hier , of den Egiptifchen Afgodt Anu-
bis , die met een hondkop verbeelt wierdt , waarom hy van de
Poeeten menigmaal (Latrator) blaffer (semicanis Deus) half-
hondelyk Godt (semihomo canis) halfmenschelijke hont , zomtyt
ook Hermanubis genaamt wordt (om dat zommige meenen dat hy
om zyn veruift dezelve is met Mercurius) of hier wordt ver-
ftaan naar de Letter een hont : want d' Egiptenaars baden voor-
naamentlijk een os een kat en een hont aan ; eenen hont , om dat Isis
hem gebruikt heeft in het opfnoffelen van Osiris , waarom jaare-
lyks , naar onder gewoonte , een deel bonden in den plechtelijken
omwegang deezer Godin voer uitgingen . ziet L. Gyraldus
fymt. 9 .

⁵ Diana de Jachtgodin . De Dichter spot hier met dit by-
gelovig volk , dat zy eenen hont , die Diana in het jagen gebruikt ,
aanbidden , en haar zelfs voorbygaan .

Ja ⁶ knoflook en ajuin te knaauwen is verboden.
 O wonder heilig volk, dat zulke groote Goden
 In uwe hoven queekt! geen fchapenvleefch wordt daar
 Ter tafel opgedift, geen teder geitje, maar
 Een ⁷ menfch wordt fchroomeloos gekeelt en opgevree-
 ten.

Wanneer ⁸ Uliffes zulks Alcinous, by 't eeten,
 Verhaalde, wierdt hy daar van zommigen miffchien
 Voor een vertelder van wat sprookjes aangezien,
 Daar dees vergramt om wierdt, die lachte met gefcha-
 ter.

Heeft

⁶ Knoflook en Ajuin waaren heilig, om dat, naar het getuy-
 geniffe van A. Gellius (Lib: xx cap. viii.) de Ajuin, tegens de
 gewoonte van alle moeskruiden, met het afgaan van de maan
 bloeit, en met waffen verdroogt.

⁷ Dit is het onderwerp, waar op dit geheele Schimpdicht
 steunt.

⁸ Nadat Uliffes, na het verbranden van Troje, zeven jaaren
 door de zee gezworven had, is hy, door een zwaar onweder
 Schipbreuk hebbende geleden, het gevaar door 't zwemmen ont-
 koomen, en naakt en bloot gelant in de haven der Feäcers, al-
 waar Nausikaä, de dochter van den Koning Alcinoüs, hem, in
 de groente en ftruiken verfchoolen, gewonden heeft, wien zy een
 kleet hebbende doen geeven naar haaren Vader gebracht heeft: te-
 gen wien hy over 't avontmaal zyne doling verhaalde, hoe, by de
 Leftrigomiers, Antifates zynen reisgezels opgegeeten heeft, hoe hy
 geweest is by den menfchenvreeter Polifemus in Sicilien enz.
 Derhalven wil Juvenalis zeggen, dat zommige, toen hy dit
 vertelde, daarom als om een sprookje lachten, zommige zich
 over hem verftoorden, als of hy hen Leugens zocht wys te maa-
 ken.

° Heeft niemant zulk een schelm geworpen in het water
 Der grondlooze zee, die, mits hy willens loog,
 Van 1° Leftrigoners, en Ciklopen met een oog
 Verbaafde monsters, daar voorheen' geen mensch van
 hoorde,

Was waardig, dat hy in 11 Charibdis draajkolk smoorde.
 Want eer geloofde ik vast, dat men een 12 Scilla vindt,
 Dat 13 rotfen zich in zee beweegen, dat de wint

B b 5

Kan

° Hier wil de Dichter zeggen: dus konden de vergramde
 Feäcers gezeit hebben, als of Uliſſes zulke groote Leugens
 zocht voor waarheit te doen aanneemen, om wat met hen te
 spotten als onnoozele en eenvoudige menschen.

1° Leftrigoniers en Ciklopen, Siciliaansche Reuzen.

11 Charibdis, een vreeselijke draajkolk in de Siciliaansche
 zee tegen over Scilla. Die Virgilius beyde beschryft in zyn 3
 boek van Eneas. Men zeit, dat Charibdis een diefschtig Vrouw-
 mensch geweest is, die, de offen van Herkules hebbende gestoo-
 len, door den bliksem van Jupiter geslagen, en in een gronde-
 looze kolk hervormt is.

12 Scilla was de dochter van Forkus, en leefde met Glau-
 kus in eene onderlinge Liefde, waarom Circe, mede verſlingert
 op Glaukus, en vergramt, dat Scilla boven haar bemint wierdt,
 de fontein, waar in zy gewoon was te baden, met tover-
 kruyden vergiftigde: van welk bedrog Scilla onbewuſt zynde, en
 naar gewoonte in den bron gaande, als zy zag, dat het onderſte
 gedeelte van haar Lichaam in hondekoppen verandert wierdt,
 ſchrikkende voor haar gruwelijke gedaante, heeft zich van
 boven neer in zee geworpen, alwaar zy in een ſteenklip veran-
 dert is.

13 Twee klippen of eilanden by den Traciſchen Bosforus gele-
 gen, deeze zeit men dat in zee zich bewoogen hebben, doch met
 den Scheepſtocht der Argonauten onbeweeglijk zyn geworden.

Kan worden in ¹⁴ een zak van offenleer geflooten.
 En dat ¹⁵ Elpenor, met zyne and're Scheepsgenooten,
 Geknort heeft als een zwyn, door Circes roe geraakt.
 Zou deeze beuzelaar zich hebben wys gemaakt,
 Dat het ¹⁶ Korcirifch volk zyn praat geloof zou geeven,
 Zo zou hem iemand licht met reden tegenstreeven,
 Die nuchter zyn verstant, voor het Korcirifch vat,
 In zuiver druivesap noch niet verzoopen hadt;
 Mits d' ¹⁷ Itakoizer dit licht uit zyn duim kon zuigen,
 Dewyl hem niemand kon van logen overtuigen.
 Maar ik zing wonderen, wat menfch gelooft ze niet?
 In 't Burgermeesterschap van ¹⁸ Junius gefchiedt,

Daar

¹⁴ Toen *Uliffes* in *Eolien* gelant was, wierden hem van *Eolus* (van wien mogelyk de *Laplanders* de konst van wint verkoopen hebben) alle de winden, behalven de weste, in een lederen zak geflooten, gegeeven, waar mede als by opreis ging, en reets in het gezicht van *Ithaka* gekomen was, wierdt die ongelukkige doolende Ridder (mits zyne scheepsgenooten den zak los bonden, meenende dat 'er eenige fchat of kostlykheit in was) wederom naar *Eolien* gedreven.

¹⁵ *Elpenor* een reisgezel van *Uliffes* met zyne medemakkeren door *Circe* in zwynen herschept, welke fabel en *Toveresse* genoeg bekend zyn.

¹⁶ *Korcirifch* volk, de *Feäcers*.

¹⁷ *Uliffes*, geboortig van *Ithaka*.

¹⁸ Het blykt niet uit de *Romeinsche* jaarhoeken, wie deeze *Junius* is geweest, doch zommige zeggen dat het *Q. Junius Rustikus* was, die met *Hadrianus* in 't derde jaar van zyne regeeringe *Borgermeester* geweest is. Andere leezen hier *Vincus*, andere wederom *Juncus*: De groote *Rechtsgeleerde* *L. Cujacius* maakt gewag, in tit: de *fidei commiss. Libertat. van een Senatusconsultum Juncianum*, of raatsbesluit van *Juncus*.

Daar Febus ¹⁹ Koptos rooft met gloënde middagstraalen,
 Ik zal de schelmy van 't spoorloos volk verhaalen,
 Met hooger vaarzen dan een Sofokleefchen toon.
 Want diergelyk een slag van gruwelstukken, schoon
 g'Uw oog nauwkeurig sloegt op d'alderwreetste spelen,
 Wierdt na den zontvloet nooit vertoont op treurtonne-
 len :

Zulk een vervloekte woede is in onze eeuw geschiedt.

Een oude wrok en haat, die noch op heden ziet,
 Heeft tusschen ²⁰ Tentira en Ombis, twee gebuuren,
 Een langen tyt geblaakt, met onuitblusfchb're vuuren.
 De reden is, waarom dees hevigheid ontftaat,
 Dat d'een vol nydigheit, des anders Goden haat,
 En meent, dat men alleen zyn Goôn behoort te vreezen.
 Wanneer 'er hoogtyt wordt gehouden by d'Ombeezen,
 Dan storten d'Overften van Tentira met macht,
 By dees gelegentheit, hun vyant onverwacht,
 In zyne plechtigheit van Godtsdienst, op de lenden,
 Op dat de Feestdagh niet in vrolykheit zal enden,
 Daar 't volk, krioelende op het lichtig ²¹ tafelbet,

By

¹⁹ Koptos een stat op de grenzen van Egipten en Arabien.

²⁰ Tentira en Ombis. Tentira was een stat, als een eiland in den Nyl gelegen, wiens borgers, tegen 't gebruik van alle d'Egiptenaaren, de krokodillen vervolgden en doodden. Hier uit wil de Dichter zeggen ontftaat het oorlog onder hen en de Ombeezen, die de krokodillen eerden en aanbaaden.

²¹ De ouden waaren gewoon hunne maaltyden op bedden te houden. Virg. tweede Boek.

Inde toro pater Aeneas sic orsus ab alto.

Naar Vondels overzetting.

De Vorft Eneas heeft hier op dus aangevangen
 Van 't hooge tafelbedde.

By tempelen en op kruiswegen, 't feestbanket
 Insling'ren, en den wyn als water 't lyf injagen,
 Het welk, by nacht en dagh, zomtyts wel zeven dagen
 Kan duuren achter een. Woeff is d'Egiptenaar,
 En, naar ik heb gemerkt, hoeft die ontmenfchte fchaar
 Voor de ²² Kanopers niet in dertelheit te wyken.
 Hier by komt, dat licht d'een gaat met den zege ftryken,
 Als d'ander dubbelt slaat, en zwiert door 't druivenat;
 Dan danffen overal de mannen in de ftaf,
 Op 't piepend fluitje van hun ²³ zwarte lyftrouwanten,
 Een flegte balfem glimt om 't lyf aan alle kanten,
 En bloemen, gefchakeert tot kranffen, toojen 't haar:
 Dees breidelooſheit valt den nuchteren te zwaar,
 Om goets moets aan te zien. Eerft raaken deeze helden,
 Met een ontftooken moet, aan 't kyven en aan 't ſchel-
 den,
 Hun oorelogsklaroen. Fluks rukken z' altermaal
 Met bloote vuiffen los, voor alvernielend ftaal;
 Naauw komt 'er iemant af, als deerelyk ontfangen,
 Met een gequetften neus en opgehaalde wangen.
 Daar ziet g' een grooten hoop, die droevig ftaaf en kykt,
 In 't aangezicht verminkt, dat naar zich zelf niet lykt:
 Hier ziet men anderen, noch moedig in het wapen,
 Met koonen opgerukt, dat hun de kaaken gaapen;
 Gints werpt een derdedeel, met volle vuiffen bloet,
 Malkander in den ftryt ten oogten uitgewroet.

Doch

²² Kanopus was 120 ftadien van Alexandrien gelegen, en beroemt door den vermaarden tempel van Serapis, hier zeif men dat de Dichter Klaudianus gebooren is. De overdaat en brootdronkheit der burgeren is zo groot geweest, dat men voor een ſpreekwoort pleeg te gebruiken Luxuria Canopea, of overdaat der Kanopers. Ziet van Kanopus Strabo 17de boek.

²³ Zwarte Lyftrouwanten, deeze waaren Etiopiers of Arabiers, waar aan die van Temira grenzen.

Doch dit is kinderspel en maar uit joks gestreden,
 Zo lang 'er noch geen lyk in 't voetzant leit vertreden:
 En zeeker helpt het wat, dat men al vegt en kyft,
 Indien men altemaal geruft in 't leven blyft?
 O neen: men leit het vuur wat nader aan de scheenen,
 En klinkt malkaar naar 't hoofd met losgerukte steenen,
 't Gewoonlyk wapentuig in hunnen burgerstryt,
 Doch zulke steenen niet, als ²⁴ Ajax, in zyn tyt,
 En ²⁵ Turnus uit hun vuist wegwierpen, dat het gonsde,
 En ²⁶ Diomedes op ²⁷ Eneas heupen bonsde,

Maar

²⁴ Ajax de zoon van Telamon, vermaart in den Trojaanschen oorlog, heeft na Hektor eenen steen van eene verwonderlyke zwaarte geworpen, ziet Homer. Iliad.

²⁵ Turnus was een Koning der Rutilers, dien Eneas in een tweestryt om Lavinia overwonnen heeft, van zyne sterkte in het werpen van steenen zingt Virgilius,

Saxum circum spicit ingens,

Saxum antiquum ingens, campo qui forte jacebat &c.

Naar de Vertalinge van J. van Vondel.

Hy ziet

Een vreesfelyken steen, die d'oude tyt hier liet
 Bestellen by geval, en tot een merksteen rechten,
 Tot eenen scheypael, om het lantkrakeel te slechten,
 Waar aan noch hedendaegs wel zes paar sterke mans
 Met al hun magt en kracht aen heffen, zonder kans;
 De Helt heft deezen steen, zo hoog als hy kan heffen,
 En styf inloopende, smyt toe, om wel tetreffen
 Den steen al bevende naar 's vyants hoofd heel dul. enz.

²⁶ Diomedes, de zoon van Tideus Koning van Etolien, was zo sterk dat hy een steen naar Eneas wierp, zo zwaar als natuurlyks zeven mannen (te weeten van onzen tyt, die wat licht vallen) van den gront zouden kunnen optillen, waar onder Eneas, zo hy door moeder Venus niet gebolpen was, zoude gesneeuvelt hebben.

²⁷ Eneas, de zoon van Venus en Anchises, genoeg bekend by Virg.

Maar klinkerts , licht genoeg voor armen onzer eeuw ;
 Want zulk een forsheit , naaft de krachten van een Leeuw ,
 Heeft met Homerus doot al lang een eint genoomen .
 Nu schynt 'er niets uit d'aarde , als boosheit , voort te koo-
 men

En kleine menschjes , vol van alderhande quaat ,
 Die 't hooge Hemeldom met recht ²³ belacht en haat .

Doch laat ons 't weêr te rug , van onzen afweg wend-
 den .

Wanneer de nucht're hoop , versterkt met versche bend-
 den ,

Van leer trekt , en den sryt met pyl en boog hervat ,
 Dan kiezen d'anderen gezwint het haazepat ,
 Doch worden in hun vlucht vervolgt met vlugge schree-
 den ,

Van die by ²⁹ Tentira in 't loofryk palmbosch treden .

Zo iemand by geval eens struikelt , dien de moet
 Wat laag zit , die wordt straks gevangen , en verwoet
 Gehakt tot hutspot , om zo veele graage maagen
 't Onthaalen op zyn vleesch ; die 't van de beenen knaa-
 gen ,

Alt'ongeduldig , om 't te kooken of te braân ,
 De tyt is veel te lang , om aan hun buit te gaan ,
 Te wachten naar het vuur , zy reppen mont en armen ,
 En slingeren zo raauw het lichaam in hun' darmen ,
 Dit 's heuchelyk , dat , door hun' groote ontmenfch'lyk-
 heên ,

Het heilig vuur noch niet bezoetelt wort , het geen

Pro-

²³ Die de Goden belachen om hunne kleinheit , en haaten om
 hunne boosheit .

²⁹ Om de menigte der Palmboomen , die aldaar waf-
 schen .

30 Promotheus steelsgewys het zonlicht heeft ontdraagen
 'k Ben bly om 't element, en 'k meen 't zal u behaagen,
 Volufius. Maar, die zyn' tanden eens durft slaan,

In

30 *Promethens, de zoon van Japetus en vader van Deukalion, wordt gezeyt den eersten mensch uit slyk geboortseert te hebben, met zulk een geluk, dat Minerva, verwondert over zyne schrandereheit, hem ten hemel heeft opgevoert, daar by, zyn toorts aan de straalen der zon aansteekende, het vuur gestolen en met het zelve zyn opgerecht lichaam bezielt heeft. Jupiter, hier over brandende van toorn, wordt van Hesiodus aldus spreekende ingevoert.*

Γ'απελονιδη. enz.

Dit heb ik aldus vertaalt.

Hoe juist g' o snode telg van Japetus, dat gy
 Het vuur hebt weggevoert, en Jupiter bedroogen?
 Dit zal uw onheil zyn, ja tot den laatsten ry
 Van uw nakoomlingschap; want, zonder mededoogen,
 Zal ik voor 't vuur, waar mee g' u zo veel heil belooft,
 Het schrikkelykste quaat doen storten op uw hoofd.

Welk quaat wel haast volgde, want Jupiter heeft Pandora in de waerelt gezonden met een doos vol alderhande quaalen, die zy aan Promethens gaf, doch deeze, ruikende de list, weigerde het geschenk, het welk nochtans wierdt aangenoomen door zynen broeder Epimethens, die, onvoorzichtig de doos openende, alle de quaalen daar uit liet vliegen. Promethens zelve wierdt, op bevel van Jupyn, door Merkurius op den berg Kaukazus vastgeketent, en een Arent by hem gestelt, die onophoudelyk zyn lever knaagde. De Grieksche Dichter Menander boert, dat hy niet gestraft wierdt om zyn dievery, maar om dat hy de vrouw, 't verderfelykst dier, gemaakt hadt.

In 't rauwe vleesch, laat daar het beste vleesch voor staan.
Want vraag, noch twyffel eens, in zulke gruweldaa-
den

Of d'eerste, die hun buik met deeze spys verzaaden,
Daar smaak in vinden, wyl de laatsten, als het lyk
Geheel is opgesmolt, van d'aarde, en uit het slyk,
Het neêrgevloeide bloet met graage ving'ren likken.
Zulk voetsel moest voorheen 't ³¹ Vaskoner volk ver-
quikken;

Maar tusschen deeze twee is merk'lyk onderscheit;
Daar heeft de krygsfortuin benyt de dapperheit,
Daar drong het oorlogslot, en uiterste gevaaren
Der zwarte hongersnoot de trouwe burgerschaaren,
In 't perssende beleg door zwakhcit afgestreen.
Dit droevig voorbeeld brengt met recht en rede elk een
Tot deernis: mits het volk, in zyn' besloote vesten,
Na 't al de kruiden, al de beesten, ja ten lesten
Het al hadt opgeteert, waar toe de honger drong,
Zyn wreeden vyant zelfs tot mededoogen dwong,
Om zyne magerheit en uitgeteerde leden:
Waarom d'ellendige in hun naastens lichaam sneden,
En kerfden, zelfs, in zulk een uiterste, bereit
Hun' lyken t'offeren ten spys der dapperheit.
Wat Godt wat mensch zou hun die misdaat niet vergee-
ven,

Nazo veel jammeren, ten koste van hun leven,
Te hebben uitgestaan? de geesten zelfs der geen',
Van hun ten spys geslacht, vergeeven 't hen beneen,

De

³¹ 't Vaskoner volk (door den dichter naderhant genaamt Cantabri, hedendaags Biskajers) van Sertorius belegert. heeft, om zyn verbont met de Romeinen niet te quetsen, zodanig een elende uitgestaan, als ons hier beschreven wordt, in den zelven tyt, als Pompejus en Q. Metellus oorloogden tegen den voornoemden Sertorius.

De wyze ³² Zeno leert ons beter, in gevaaren,
 Al veel, doch alles niet, om 't leven te bewaaren,
 Te waagen. Maar van waar heeft de Biskajer eer-
 Geweeten en gebruikt de stoïfche zedeleer
 In d'oude tyden van ³³ Metellus? Doch nu stappen
 Ten top der Griekenlantsche en Roomsche wetenschappen
 De vreemste volkeren, van d'een tot d'and're pool.
 't Welspreekend Vrankryk queekt de Britten in zyn school
 Tot Advokaaten op; zelfs, in de woeste strecken
 Van Yslant, hoort men nu van Redenaaren spreken.
 't Vaskoner volk nochtans strydt om de lauwerblaân
 In edelmoedigheid, in trouwe, en oorlogsdaan
 Met de ³⁴ Sagunters, doch rampzaliger te zaamen

C C

Mits

³² Zeno, geboortig van Cyprus, en door schipbreuk t' Atheen-
 nen gekoomen, was de stichter der Stoïfche Wysbegeerte, hy,
 door den Godtspraak vermaant zynde, dat hy moest omgaan met
 de dooden, heeft zich begeeven tot de letteroeffening, was een
 leerling vanden Filozooft Krates, en stelde dat het hoogste goet
 in de Deucht bestont. Zyne leer quam zeer na aan de Christen-
 heit. Men zeit, dat hy, 72 jaaren zonder ziekte ont gewor-
 den zynde, zich zelfs verworpt heeft: 't welk aldus geschiedde;
 als hy uit zyne vergadering quam, en by ongeluk zich aan een
 steen stiet, brak hy zyn vinger, en slaande zyne hant tegens
 d'aarde, zou hy gezeit hebben. En adsum, quid, me quaeso,
 vocas. Eilieve wat roept gymy, zie hier ben ik. Hier na, ter-
 stont zich verworgende, is hy aldus omgekoomen.

³³ Metellus ziet N°. 31.

³⁴ Saguntus, eertyts een beroemde stat in Spanje, was als in
 het midden gelegen, op de grenzen der Romeinen en Karthagi-
 nienzers, deeze stat in bontgenootschap zynde met de Romeinen
 wierdt door Hannibal belegert, en ten uiterste benaanwt. Doch de
 getrouwe burgers hebben liever zich zelve en alle hunne goederen
 in het vuur willen werpen, als hun vast verbant breeken, en le-
 vende in de handen hunner vyanden vallen. Nochtans na acht
 maanden wierdt de ellendige stat gewonnen, die van zich zelve
 wel een groote, doch droeve gedachtenisse heeft naargelaaten.

Mits zy met man en muis vol moet om 't leeven quaamen.

Maar wat verschoont u dit, ontmenschte Egiptenaars?
 Veel onbarmhertiger, als menschenofferaars,
 Die by 't ³⁵ Meotisch meer geduurig heele vlieten
 Van bloet op 't auter van de Jachtgodin vergieten,
 Alwaar Isiginie van Taurus, wiens verstant
 Eerst opbracht dees vervloekte en schellemse offerhant,
 (Indien men dichteren hier in geloof mag geeven)
 Alleen maar menschen slacht, die nergens meer voor be-

ven,

Als voor het offermes, tot hun verderf gewet.
 Wat doch voor reden heeft die schelmen aangezet
 Tot zulke gruweldaan? wat deerlyke ongevallen
 Van zwaare hongersnoot, of ingesloote wallen?
 Was 't wonder, zo de Nyl, om zulk een godtloos werk,
 Voortaan nooit wederom, geborsten uit zyn perk,
 De dorstige akkers wou van ³⁶ Memfis overstroomen?
 Dit bloed en nutt'loos volk, afgrysslyk voor de vroomen,
 Dat kleene zeiltjes op ³⁷ gebakke schuitjes zet
 Rontom beschildert, dat door 't water heenbruist, met
 Hun' korte riemen, is zo wreet, als ooit Tartaaren,
 Sarmaaten, Britten, of gevreesde Deenen waaren.
 Wat straf wordt waardig voor dees gruweldaan bedacht

Tot

³⁵ Een meer in Schietien, dat zyn oorspronk neemt uit den
 Rivier Tanais, die Europa van Azja scheidt; aldaar, omtrent
 den mont van 't voornoemde meer, stont een tempel ter cere van
 Diana van Taurus, op wiens auter levendige menschen ge-
 offert wierden; de Priesteres van deezen tempel was Isigena,
 de dochter van Agamemnon, en zuster van Orestes.

³⁶ Dikwils wordt by de Poëten Memfis voor geheel Egipten
 genomen, vermits het de vermaarfte en aanzienlykste stat van
 dat Lant was.

³⁷ De hedendaagsche Lezer zal hier weinig geloof aangeeven,
 en ik zou het hem voor waarheit niet durven verkoopen, maar hem
 alleen wyzen naar Seneca (L. 3. Nat. Quaest. c. 15.) daar by
 spreekt van steenen en eilanden die op 't water en de zee dryven.

Tot tucht van zulk een volk, dat steeds naar woeden tracht
 En gramfchap, die men hun ziet blikfemen uit d'oogen?
 Natuur, die traanen gaf, schonk ons ook mededoogen,
 Dat aldersterkst beroert de driften van ons hert:
 Dus is ons, van Natuur, het ongeluk een smert
 Het welk een vriend verhaalt; 't bedrukt en mager weezen
 Van een veroordeelt mensch; een weeskint, dat, vol
 vreezen,

d'Uitzuipers van zyn goet voor 't recht roept, dat het haar
 Van droefheit ongekeemt op 't aanzicht leit, alwaar
 Een traanen vliet langs heen komt bigg'lend nederstroom-

men,
 Dat het nu naauwlyks meer voor 't zelfde wordt genoo-

men.
 Dus zuchten w' om de doot van een volwaffe maacht,
 En om een zuigeling, dien men naar 't graf toe draacht,
¹⁸ Noch al te jong om door het lyk vuur te verteeren,
 Want wie doch, die om zyn' godtvruchtigheid is t'eeren,
 En ¹⁹ Ceres priesterfchap verdient, trekt zich niet aan
 Een anders ongelyk, of 't hem wierdt aangedaan?
 Barmhertigheid heeft ons van beesten afgefcheiden,
 Dierhalven hebben wy verftant, om naar te leiden
 Het geen. dat Godlyk is, wy zyn bequaam door gunft
 Des Hemels, om ons zelfs in alderhande kunst
 Te vorderen, ons is een beter ziel gefchonken,
 Wier oogen naar 't gewelf des hoogen Hemels lonken,
 Als 't redenlooze vee, 't geen 't oog naar d'aarde flaat.

C c 2

In

¹⁷ De kinderen, beneden de zeven maanden, of voor het uit-
 komen der tanden gestorven, wierden niet, naar gewoonte der
 Ouden, op de Lykftapel verbrant, maar alleenlyk in plaatsfen
 (fuggrundaria genaamt) begraaven.

¹⁹ Alle onvroome, die by zich zelven bewust, of verdacht
 waaren van ondeugden, wierden door eenen uitroeper geweert
 van de verborge heilighdommen der Godinne Ceres. Sueton. in
 Neron. C xxiv.

In 's waerelts aanvang heeft de Schepper, die uit zaat
 Des Bajerts vormde het heel al, en gaf zyn leeven,
 Een dierelyke ziel de beesten ingegeeven.
 Ons daarenboven noch een ziel, die reed'lyk is:
 Om onderlinge liefde, en hulp, en deerenis
 Te smeeken, en weërom aan and'ren te betoonen:
 Om menschen, die verspreit en eenzaam d'aart bewoonen,
 Te brengen tot een volk, en uit de bosschen, daar
 Huune ouders leefden, hen te zaam'len by malkaar:
 Om huizen van den gront te timmeren, om steden
 Te slichten, daar men, om der buuren hulp, zyn leden
 Des nachts uitrusten kan, van alle zorg bevryt;
 Om, die te kort schiet, en reets waggelt in den strydt,
 Door zwaare wonden, voor het kryggsgewelt te dekken,
 Om onder een banier ten oorlog op te trekken,
 Om door een zelfde vest beschermt te zyn, en voor 't
 Vyandelyk gewelt te waaken aan de Poort.

Maar grooter eendracht wordt nu in den slang bevonden,
 Het wilt verschoont het wilt. Heeft ooit een Leeuw ver-
 slonden

Een machtelooser Leeuw? waar vloog ooit in het bos
 Een woedend boschzwyn op een ander boschzwyn los,
 Om dat het felder beet? de wreede tyger mede
 Leeft met den tyger in een onverbreekbren vrede.
 Maar nu wordt voor den Mensch geen staal genoeg ge-
 smeet

Op 't gruuwlyk aambeelt, om zyn medemensch zo wreet
 Te moorden: daar de Smits, voor meer als duizent jaaren
 Gewent om egge en spa te maaken, als zy waaren
 Vermoeit van ploeg en schop, niet wisten, hoe een dolk
 Gesmeet moest worden. Hier aanschouwen wy een volk
 Wiens moet niet is gekocht, als 't, zonder zich t'ontfer-
 men,

Een mensch de keel affnydt, maar meent, dat borst en ar-
 men

En aanzicht kost is voor zyn hongrig ingewant.

Wat

Wat zou * Pithagoras dan zeggen , aan wat kant
Der wyde werelt zou die goede man niet vlieden ,
Indien hy voor zyn oog dees gruuw'len zag gefchieden :
Hy , die het beestvleefch zo min als menfchen at ,
En zelf een * onderscheit in vrucht en kruiden hadt.

C c 3

AMIN-

* Pithagoras , een Filozooft van Samos , quam (na dat hy
de Egiptenaars en Chaldeers , om bunnengodtsdienst en zeden
s'onderzoeken , bezocht badt) uit zyn vaderlant , voor Polikrates
den Tiran , ten tyde van Tarquinius Superbus , in het diepste van
Italien vlachten . Aldaar heeft hy zich door zyne wysheyt zo be-
roemt gemaakt , dat hy de Prins of eerste der Itaaljaansche fekte
genaamt wierd , en by zyne aanhangers zulk een achting kreeg ,
dat het genoeg was in verschillen te zeggen , $\alpha\upsilon\tau\omicron\ \epsilon\phi\alpha$, hy
heeft het gezeit . Niemand heeft hem ooit zien fchreien of lachen .
Hylag zyne leerelingen eene vyfjaarige ftilzwygentheit op , om
alleen te hooren , en te zien . Hy verboot het eeten van alderhande
beesten , om dat hy gevoelde , dat de zielen uit de lichaamen der
menfchen in de beesten overgingen . Ziet van hem in het vyftiende
boek der hertscheppinge van Ovid . Hy is te Metapontus gestorven
aan welk een oorzaak van doot is onzeker .

* Want hy verboot het eeten van boonen ; doch Aristokfenes ,
gelyk by A. Gellius verhaalt word , fchryft dat hy van aartvruch-
ten niets meerder dan boonen , en ook eenige foorten van beesten
gegeten heeft .

A M I N T A S

V E L T G E Z A N G ,

Of lof van het

HAARLEMMERMEER.

DE Maizon rees in 't ooft met goude morgenstraalen,
 Verwelkomt met een liet van duizend Nachtegaalen,

Als gints in 't donkerste der groene lommerstreek,
 Daar 't zilver duinkristal der krinkelende beek
 De Heuvelnimfjes noodt, om Febus gloet t'ontduiken.
 Amintas met zyn vee verzelschapt in de struiken
 En bloemen nederzeeg; Amintas d'eer van 't wout
 En velden, die zich steeds omtrent de dorpjeucht hout,
 Wanneer zy speelemeit op plechtelyke dagen,
 Ook kan die braave knaap de meisjes meer behaagen
 Dan and're borsten, mits hy meester op de fluit,
 Zodik wils op de maat van 't liefelykst geluit,
 Den saamgevoegden reiten dans leidde om d'abeelen;
 Naauw lag die braave knaap een deuntje in 't wilt te speelen,
 Of wierdt door 't brommen van de byz warm heel geruft,
 Op 't zachte klaverdons allengs in slaap gesuft,
 Daar Rozemontje met haar zoete speelgenooten,
 Hem reets van ver, door 't groen der opgesnoeide looten
 Verspiedt hadt, wyl z' in 't velt tot eer van Chloris feest,
 d'Ontlooke bloempjes vast met een verheugden geest,

In

Op het Haarlemmer Meer.

Zo word uw roem verhoogt door 's Dichters eed'len
 geest;
 Hoewel ge, o Waterwolf! veel meer als duizend wolven,
 Ons vry gewest verslind, wyl Veenknaap zucht en vreeft,
 Voor 't overstromen van uw onbetemb're golven,
 Ja Amsteldam is zelf beducht voor uw geweld,
 Ten zy een hooger macht uw roofzucht paalen stelt.

In bicze korfjes, en gevlochte mantjes plukte.
 Komt Nimfjes, sprak de maacht, of 't nimmermeer gelukte,
 Ziet daar, wy hebben nu Amintas in 't geweld,
 Hy heeft ons lang genoeg met zingen uitgestelt,
 Komt aan gespeeltjes, komt wy moeten derwaarts heenen,
 Uit hadt z'; elk volgde, en ging heel zachjes op zyn teenen,
 Langs 't dwersse voetpat, met den vinger op den mont,
 Tot men den braaven knaap aan 't beekje slaapen vondt,
 Daar 't minziek lentekoeltje, al dertelende uit weelde,
 Met zyn gekrulde kuif en blonde lokken speelde;
 Eerst greep hem Rozemont, en 't Lachebekje Ergast
 By d'armen, Galate hielt bei zyn voeten vast,
 Wyl d'and're maagden met haar mandetjes beladen,
 Narciffen, violet, en teed're roozebladen,
 Noch versch van morgendauw, tot boertig tytverdryf,
 By heele handen vol hem wierpen op het lyf.
 Ach nimfen, liet de knaap half sluim'rende zich hooren,
 Laat af, uw' dertelheit zal m' in de bloempjes smooren,
 Ai nimfen werpt niet meer, nooit wekte Aurora dus,
 Op 't loimerryk Himet haar lieven Cefalus;
 Zy zondt dien jongeling alleen een morgenzuchtje,
 Op 't minnewiekje van 't gewenschte zomerluchtje;
 Ai meisjes werpt niet meer, 'k beloof u alles dat
 Gy van Amintas eifcht, hy wierdt op 't woordt gevat
 Van bloozende Amaril, uit wiens bevallige ooggen
 Cupido pyltjes schiet van wonderlyk vermoogen:
 Zy sprak, g'ontwykt van daag zo licht de nimfen niet,
 Voor gy haar hebt betaalt het lang beloofde liet,
 Wy zullen ons in 't groen rontom u nederzetten,
 Wel aan o knaap, wat zou in 't zingen u beletten,
 Op Floraas lentefeest, in 't hartje van de Mei,
 Uw kudde erkaauwt geruft de vroegkolt in de wei,
 Of spoelt haar zachte wol in 't spiegelglas der bronnen.
 Wat zou Amintas doen? de borst was overwonnen,
 Hy recht zich over ent, in 't midden van den kring
 Der maagden, daar hy, schoon een boere jongeling,

Uitmuntte als Febus in den rei der Zanggodinnen,
En dus zyn liet begon voor 't oor der herderinnen.

De zilvre morgenstar verwint de regenboog,
De maan, de morgenstar, en Febus alziende oog
Leent aan de mindere gesterntes zyne stralen,
Zo wint de Minnegodt op aarde, en in de zaalen
Des Hemels, alles door zyne onweerstaanb're schicht.
De Min hout alles in zyne orde en evenwicht,
Zy doet den wereltkloot rontom zyn aspunt draajen,
Al heeft Jupyn de macht den blik semftraal te zwaajen,
Op 't menschelyk geslacht, hy legt zyn zwak geweer
Voor 't albezielend vuur der minnetoortsen neer,
Gevleugelt wichtje tuk op duizent zoete laagen,
Dat gulde schichten wet by Pafos mirtehaagen,
Of op uw moeders schoot van duifjes door het zwerk
Getrokken u ter eere op aardt zo meenig kerk,
Ziet toegewyt, wy alle armzaalge herders knaapen,
En ninfen opgevoet by onze onnosse schaapen,
En teedre lammetjes zo meenigmaal geslacht,
Op 't auter van de min, erkennen uwe macht,
Wy wyden ook in 't groen der ritfelende telgen
Aan u ons veltgezag, al zou 't Apol zich belgen,
Apol en Atlas Neef, beide op de gulde lier
Bedreeven, beide door 't Idalisch minnevier
Zo meenigmaal ontfonkt, gy kunt getuigen weezen
Emonisch Tempe, en gy o Rynstroom, die voor deezen
Uw zilvre stroomen met de golven van de zee
Mocht mengen, en, als gevlerkte Alcione
By held'ren zonneschyn haar broeiness maakte op 't water,
Met Doris dochteren, en Glaukus op 't geschater
Der vlugge Tritons, ging ten reie aan 't vlakke strant,
Eer u rampzaalige, eer u 't opgestoove zant
De keel toeflopte, en gy uw nootlot alle dagen
Op Katwyks duinen zat den Oceaan te klaagen,
Uw droevig nootlot, dat wy zingen in ons liet.
Op Ciprus zinkt een dal bewatert door een vliet,

Wiens leevend bronkristal, 't welk uit een rots komt wellen,
 Niet hindert, dat men kan de gladde keitjes tellen,
 Op 't diepste van den gront, een luchtig paviljoen
 Van mirteloveren, laurieren altyt groen,
 En vette olyven, stuit de heetste zonnestraalen,
 Elk telgje is schier bezet met schelle nachtegaalen,
 Een onverwelkte jeucht bloeit eeuwig daar in 't ront,
 Het schaamroot roosje ontsluit hier op den klaver gront
 Zyn geurig knopje, altyt gemengelt in de bloemen,
 Die zich noch moedig op Adonis atkomst roemen.
 Hier quam de koningin der liefde daaglyks treên,
 Verzelfchapt met haar zoon, en drie bevalligheên,
 Rontom haar z weefde een z werm van zuikerzoete kusjes,
 Van dertle jokjes, en gevlerkte minnelusjes,
 Als byen om hun korf: 't gebeurde op eenen dagh,
 Dat Majaas vlugge zoon hier Venus baden zag,
 Gedooken achter 't groen der mirte- en lauwerboogen,
 Daar Nimfje Thalca zat haar voetjes af te droogen,
 En blanke Eufrozyne, by een olyvestam,
 Haar vlechten kemde, met een gladde beukekam:
 Terwyl Cupido dan, met schoone Aglaia speelde,
 Dan met zyn blanke hant een dertel geitje streelde:
 Merkuur, die nimmermeer zyn looze streeken laat,
 Loeg by zich zelf, en sprak, al haalde ik al den haat
 Van Venus op myn hals, al moest ik om myn laagen,
 Getakte hoorenen, gelyk Akteon, draagen,
 'k Zal maaken dat zy weet, wat Godt haar heeft bespiet:
 Dit zeggend', nadert hy heel stiller den vliet,
 Daar Cipria, terwyl zy beezig was met mallen,
 Haar bonten gordel hadt onachtzaam laten vallen,
 Dien hy heel schielyk van den gront rukte, en de vlucht
 Naar boven koos, doch niet zo zacht, of door 't gerucht
 Van zyne wiekjes, en het ritfelen der boomen,
 Wiert zyne dievery van Minnekint vernoomen:
 Het riep; al lukten 't, toen hy, in 't Ematifch dal,
 Godt Febus uitstreek, en Admetus ossen stal,
 Die linkert zal de min niet wraakeloos bedriegen,

Noch voor zyn snoot bestaan, haar gulden pyl ontvliegen:
 Dit sprekend, snort het wicht hem na met ichicht en boog,
 Gelyk men menigmaal een Adelaar om hoog
 Een havik volgen ziet, die 't torteltje in zyn kluiven
 Heeft opgegreepen, dat de blanke pluimpjes struiven
 Voor wint door d'ope lucht. Merkuur bemerkt wel haast
 Dat hem Kupidu volgt, dien hy geheel verbaast,
 Noch tracht door tuimelen en draajen uit te stryken.
 Maar ach! wie kan vervolgt, de vlugge min ontwyken,
 Die fiere schutter, dien zyn stoutheit hoonen dorst;
 Drild onder 't gieren hem een pyl in zyne borst.
 Hy dus gewont, liet voort gevoelig om zyn lyden,
 Uit zyn bestorve hant, vrou Venus gordel glyden;
 Dien 't minneboefje, dat nooit ongelyk gehengt,
 Allacchende in zyn vuist, zyn moeder weder brengt:
 Wyl Atlas vlugge neef met rootgeverfde kaaken,
 Uit vrees voor spottorny, den Hemel niet durft naaken;
 Hy vloog nu reets voorby het Adriatich meer,
 En streek geheel vermoeit op Alpes heuveln neer:
 Daar sprak hy toornig, gy zult echter my niet deeren,
 Vermetel minnewicht, noch moedig triumteeren
 Van myn doorschoote hart, ik zal my tot uw spyt!
 Verbergen, daar de min nooit auter wordt gewyt;
 Alwaar men tot uw eer nooit duif of doffer slachte:
 Daar is een strytbaar volk, dat nooit dan wapens achte,
 Gevoerde Pantfers, die geen pyl doorbooren kan,
 En ronde schilden, elk is daar een oorlogsman,
 Met eene morgenstar. of harde knods gelaaden;
 Zy stryden nooit om eer, om palm of lauwerbladen,
 Maar om de vryheit, hun veel meer dan 't leeven waart:
 Men noemtze Bataviërs, of Katten wreet van aart,
 By hen ging zich Merkuur voor 't minnewicht verschuilen.
 Ach waan niet onbedachte, o neen, geen diepe kuilen
 Van Thule of Kaukazu, daar nimmermeer in 't sneeuw
 Een menschen voetstap staat, maar wel van beer of leeuw,
 Geen rotzen kunnen u zyn pylen doen ontluchten.
 Nudwaalt g' armzaalige, vol zorg en ongenuchten,

Langs

Langs d'oever van den Ryn en Katwyks vochtig strant:

Gy zwaait geen slangestaf meer in uw rechterhant,
Neen, maar een angelriet, dat u in 't nedrig leeven,
Eenvoudig visschertje, de sobre kost moet geven.

De zilvre Dageraat, na 't wyken van de Nacht,
Rees uit de morgenkim, veel schoonder als zy placht,
Als Godt Merkuur van elk een Dorilas geheeten,
In een bepekte boot, tot visschen neergezeeten,
Dreef met de golfjes van den kabbelenden Ryn,
Allengskens naar de zee, wiens ruischend kristalyn,
Vermits de Hemel met geen neeven was omtoogen,
Vol diamanten scheen te flikkeren in d'oogen;
Brittanjes krytgebergte, en 't omgeleegte duin,
Weerkaatsten wederzyds op hun verheeye kruin,
Het vrolyk strantgedruis der dertele meerminnen:
Men zag 'er Amfitrite, en andre Zeegodinnen,
Cimothoë, Panope en Drimo blank als snee,
De Nimfjes van den Ryn op 't vlak der stille Zee,
Ten dans noên, ieder ging de gulle vreucht aan 't herte;
Palemon, Inos zoon, voor dezen Melicerte,
Sloeg heene en weder met zyn blaauwgeschubden staart
Het water, dat het schuim in Tritons groenen baart
Quam stuiven, overal zag men bruin visschen leeven,
En tuimlende dolfyns rontom de pinkjes zweeven;
Waar in knaap Mikon, met Jölas, wyl hy 't want
Hadt uitgeworpen, vast een lietje, zoet van trant,
By beurten, tot vermaak der vlugge Zeegoên speelde.
Schoon alles dertelde, schoon alles was in weelde,
De grootste vreucht nochtans hadt Proteus, die by 't duin
Gescheiden van den hoop, door gunst van Godt Neptuin,
Een Rhyngodinnetje mocht in zyn armen drukken,
En duizent kusjes van haar roozekaaken plukken:
Zy hadt gelyk een bruit, haar vlechten naar den zwier
Der Nimfen opgetooit, met waterkors en wier;
Haar leliwitte hals was met een snoer behangen,
Van schoone paarden, die zy hadt op trouw ontfangen;
Maar waart gy niet te trots op uwe zuiverheit?

O Pareltjes, de glans langs haaren hals gespreit,
 Dat poezelig albast, deedt al uw luister zwichten;
 Haare oogjes tintelden als heldre hemellichten,
 Een groener waterrok, stont fierlyk om haar leen,
 Haar sluier wapperende om borst en schouder heen,
 Ontdekten meenigmaal, van 't windetje bewoogen,
 Den schoonsten boezem aan haar bruijgoms minzieke oogjen.
 Dus zag men Nereus spruit, de schoone Galate,
 Gedooken in een klip der Sicieljanfche Zee,
 En wederzyts ontfonkt door kuische minneluften,
 Ten trots van Polifeem, in Acis armen rusten.
 Engy, o Atlas neef, hoe waart gy toen te moe,
 Op zulk een schoon gezicht, gy docht om angelroe,
 Om lyn, noch dobber meer, o wondre minnestreken!
 Toen quam het liefdevuur eerst uit zyn kerker breeken;
 Gy zaagt het Nimfje, en minde, en minnend onder 't zien,
 Wout noch in wederwil uw liefde weêrstantbien:
 Wel driewelf wendde gy van haar bekoorlykheden
 Uwe oogjen af, driewerf door minnenyt bestreeden,
 Riept g'uit; buig Majaas zoon, buig neder voor 't geweld
 Der triomfante min, die alles wetten stelt,
 Ach 't is onmoogelyk, die schitterende lonken,
 Die oogjes aan te zien, en niet in min t'ontfonken,
 O Duiven oogjes! die in uwen dageraat,
 Als morgenstarretjes aan 't helder voorhoofd staat;
 Ik volg uw hemelglans, tot mindring van myn quaalen,
 Gelyk de zonnebloem Apolloos goude straalen,
 Gelyk het harde staal door een verborge kracht,
 Den zwarten zeilsteen volgt; ik volg u met myn klacht:
 o Zuivre Rhyngodin, maar ach! wat kan myn klaagen
 My helpen, daar u reets een ander kan behaagen;
 Ach Nimfje ziet gy niet wat monsterdier het is,
 Dat gy vol weêrmin streelt en vleit, half vlees, half vis,
 Hoe hangt het zoute slym en mosch hem in de haaren,
 En ongekembden baart, laat zulk een bruijgom vaaren;
 Een bruidegom u al t'onwaardig, wacht u toch,
 Het is een huichelaar, o schoone, vol bedrog.

Ik merk, gy hoorde nooit wie Proteus was voor dezen;
Schoon hy nu lacht en lonkt, en toont een vrendlyk weezen;
Hy zal, hy zal u haast hervorremt, keer op keer,
Toegrimmen als een Leeu, dan als een felle Beer,
Of borstlig Everzwyn, met scherpgewette tanden;
Dan zal hy als een vuur uw poesle leden branden,
Dan wederom uw hant ont druipen als een plas:
Nooit was hy als hy scheen, nooit scheen hy als hy was;
En schoon hy was al waert uw lipjes te genaaken,
Wat heeft de barre Zee, dat u toch kan vermaaken?
Een horentje, of een schulp alleen is haar sieraat.
Maar als de zuide wint zyn bergspelonk verlaat,
En loejend Boreas in zynen schilt komt vaaren,
Dan worden met geweld de diepgezonne baaren
Ten hemel opgerukt, dat alles lilt en beeft,
't Geen in het waterryk des gryzen Zeegods leeft,
Die met zyn drietant naau de stroomen weet te toomen.
Gelukkig waart g' o Nimf, bleeft g' in uwe eige stroomen,
Daar schuilt gy veilig in de golfjes onder 't groen;
Daar schittert aan uw zoom een jeugdig bloemfestoen,
Om kroontjes zoet van geur, te vlechten om uw' haaren;
Geen schorre duiker schreeuwt daar onweer op de baaren,
Daar 't Leeuwerkje in de Lente u met zyn zang vereert,
En 't hupplend Nachtegaaltje een veltliet quinkeleert.
O schoone dat ik eens uw wedermin geniete!
Ai andermaal, verlaat de zwalpende Amfitrite,
En Proteus om myn min, die uwe oprechte trou
Veel waarder ben, ach wist g' onnoos'le, onnooslevrou
Wie naar uw huwlyk staat, gy zout myn teed're klachten,
Myn ongeveinsde min niet reukeloos verachten,
Aldekt m' een' Visscherspy, al schyn ik ongeacht
In 't arme boere hutje, eenvoudig opgebracht:
't Kleet kan een edle ziel aan glans noch luister helpen,
Zo schuilt de parel in verachte mosselschelpen,
De Diamantsteen in een grondelooze myn.
'k Ben ook onsterfelyk, o dochter van den Rhyn,
Ik mag Godt Jupiter als mynen Vader eeren,

Ik ben zyn afgezant, en kenbaar aan myn veeren,
 En gouden slangestaf, en vraagt gy my waarom
 Ik aan uw zilvren vliet dus simpel dwaalen kom:
 Helaas! 't was om de min t'ontvlieden, wiens vermogen
 In weerwil van my zelf my trof uit uw' schoone oogen.
 Dus klaagde, doch vergeefs de braave Dorilas,
 't Afgunstig koeltie, dat zyn liefde nydig was,
 Verftrooide in d'ope lucht zyn teedre minneklachten.
 Maar ach! hoe zou geweest en klaagen haar verzachten,
 Daar zy, terwyl zy nu zich zelf niet meer bezat,
 Haar hart met Proteus hart al lang verwisselt hadt;
 Ja welk een hooger macht, wat Godt mag toch gebeuren,
 Den diamanten knoop van zuivre trou te scheuren:
 Veel eer geloofde ik dat Alcides weer een paar
 Zeerotfen met geweld zou rukken van malkaar.
 Al is aan Atlas Neef alleen de macht gegeven,
 Om met zyn slangenstaf de schimmen, die'er zweeven
 Omtrent den jammerpoel, te voeren in het licht,
 De Liefde, onwrikbaar als een marmre steenrots, zwicht
 Voor zyn vermogen niet, al zwerft hy alle dagen
 Langs d'oever van den Rhyn, alwaar zyn deerlyk klaagen,
 Van d'Echo maar alleen bewoogen met zyn min,
 Beantwoort wordt, al hoopt hy d'eele Vlietgodin
 Zelf door den luister van zyn Godtheit om te keeren,
 Zy zal, zyn min ten trots, haar waarden Proteus eeren.

Driemaal was de druif in Bacchus vreugdetyt,
 Op't gillend Evoë der Menaden met vlyt,
 In d'opgepulde pers als schuimende getreden,
 Wanneer Merkuur, in't eint, trots klachten en gebeden
 En teedre vleierey, zo lang te leur gestelt,
 Niet verder met gedult Kupido's straf geweld
 Kon stuiten op zyn borst door minnenyt ontstookten:
 O neen, zyn liefde wierdt door ongedult gebrooken;
 De bleeke wanhoop volgde en doodelyke haat.
 Zo zag men menigmaal, zo zag men veel te laat,
 Getergde lytzaamheit in razerny verkeerren;
 Hy die daar even noch in slechte visschers kleeren,

Eenvoudig om zyn min liep dwaalen langs den boort
 Des kabbelenden Rhyns, vloog nu geheel verstoort
 De duinen op, daar hy met rootgeverwde kaaken,
 Nu weer tot kennis van zich zelf begon te raaken:
 Hy schaamde 't zich, dat hy geblindoekt door de min,
 Ten spot der Hemelgoon een slechte vlietgodin
 In een verachten schyn zo lang hadde aangebeeden.
 Maar schaam u niet Merkuur, de Liefde kent geen reden,
 O neen, zy handelt ons als 't weifelend geval,
 En kaartst ons heene en weer gelyk een lichte bal:
 Beschuldig Proteus niet van vorm veranderingen,
 Uw vader daalende uit d'azuure hemelkringen,
 Heeft zynen gouden glans geblaakt door 't minnevier,
 Ter liefde van Euroop verwiffelt in een stier;
 En als een Grieksche zwaan met hagelwitte vlerken
 Vrouw Ledaas schoot verkracht. O wondre minnewerken!
 Is dan de Godtheit te verachtelyk een schyn,
 Dat men om wedermin behoeft een beest te zyn?
 Schaam u dan niet Merkuur, of zyn 't Kupidoos strecken,
 Wanneer de nevels van onze oogen zyn geweeken,
 Dat op de zotterny van een verliest gemoet,
 't Geen nooit van schaamte wift, de schaamte volgen moet.
 Maar ach! hadt zy toch nooit Kupidoos groot vermoogen,
 Ontworstelt zulk een haat en gramfchap ingezoogen,
 Helmryke heuveltjes van Katwyks zandig duin,
 Gy zout noch hedendaags van uw verheeve kruin,
 Zecharder Proteus met zyn Nimfje blont van haaren,
 Neptunus schulpkaros zien volgen door de baaren;
 Gy zout noch heden zien den Rhynstroom, wiens kristal
 Uit Zwitschersche Alpen spruit, en langs een groot getal
 Van wyngaart heuvelen en sterk bemuurde steden,
 Als een gekrulde slang komt slingren naar beneden;
 Gy zout hem heden noch aan uw schulpryken voet,
 Zien bruiſſchen in de zee met onbekrompen vloet.
 Het heucht u al te wel, gy kunt het noch verhaalen
 O duinen; hoe Merkuur 't gezicht vol bliksemstraalen,
 Driewerf naar zee toe wierp, en driewert naar den Rhyn,

En

En eindlyk uitborst, gy zult dan te vreden zyn,
 En my met uwe bruit in 't aangezicht braveeren,
 Als of myn Godtheit u noch uwe min kon deeren:
 O monster; dat veracht en zonder hofflykheit,
 In een bemofchte rots, dolfyn en zeekalf weit,
 En, in 't gezelschap van uw beesten opgetoogen,
 Ook hebt den woesten aart oer beesten ingezoogen;
 Maar 'k zweer vermeetle by den bliksem, by de zon,
 En by den zwarten kolk van stix en flegeton,
 Gy zult niet langer meer uw Nimfjes zy bekleeden,
 En streelen my ten trots haar poezelige leden.
 Gy die Cirenés zoon, een slechten knaap niet wist
 t'Ontduiken, zult veel min door vleierey of list
 Ontvluchten mynen haat, die, eer Apol zyn' straalen
 Door 's Hemels schutter voert, op uwen kop zal dalen:
 Dus spreekende snort hy gezwint van d'aardt om hoog,
 Gelyk een lichtepyl van een tartaarschen boog,
 En klooft recht toe recht aan, met onbezweeke wicken
 De dunne wolken, tot hy eindelyk in 't krieken
 Des nuchtren dageraats, neertuimelde op het strant
 Van 't out Eolië, 't onstuimig vaderlant
 Der stormen, die Jupyn met voordacht heeft geklonken
 Aan vaste ketenen, en diepe bergspelonken:
 Vorst Eolus gebiet ze en op zyn macht te trots,
 Ontgrendelt menigmaal de deur der ysrerots,
 En laat de winden los, die van hun zwaaren kluiſter
 Ontslagen, met een barst in slagorde uit het duister
 Des kerkers brecken, dat door 't vreeselyk geweld,
 Het aardtryk davert, en, de zeegolf kookt en zwelt,
 Al schuimende uit zyn kolk tot d'opper hemel zaalen.
 Gy die zo menigwerf uit goude en zilvre schaalen,
 (Dus sprak Merkuur den voocht der stormen aan) verheucht
 Ter Tafel van Jupyn den Nektar drinken meucht,
 En eertyts om uw dienst, dien gy zo trou deedt blyken,
 Met d'alderſchoonſte Nimf van Junoos hofgingt ſtryken,
 O Eolus.

E I N D E.

O U D E
G E D I C H T E N .

1850
MAY 10 1850

K R Y G S T R O P H E E N

Opgeregt door den onverwinnelikften Vorst

K A R E L D E N X I I ^{den}.

Koning van

Z W E D E N,

&c. &c. &c.

Door het kloekmoedig belei des Veltheers

L E E U W E N H O O F T,

Met weynige Helden de groote
menigte der

M U S K O V I T E N

Overwonnen hebbende.

Z O draaft gy Karel, eer der Zweedsevolken,
Zeeghaftig op Gustavus Heldenpoor,
Uw groote naam vliegt steilder als de wolken,
En klinkt van oost tot west de waerelt door,
Gy evenaart den grooten Alexander
In daden, moet, geluk en krygsbeleit,
De Vyant buigt voor uwe zegestander,
En schrikt voor uw getoetste dapperheit,

Heeft deze Vorst Darius eer beteugelt
 En hem ontbloot van kroon en sceptorstaf,
 Die van zyn onderdaan gewont, gevleugelt,
 Ellendiglyk zyn laatste snikken gaf.
 Gy schopt Augustus van zyn marm're zetel,
 Gy wringt den ryksstaf uit zyn yzren vuist:
 Schoon dat den Zaar van Moskou te vermetel
 Op talryk volk hem bystaat; gy vergruift
 Zyn grote macht; 't is meer als nu gebleken,
 Dus is een Xerxes, met de grootste schand',
 By de engtens van Thermopyle geweken
 Voor Vorst Leonides uit Griekenlant.
 Helt Leeuwenhooft, een slagpen in uw vlerken,
 Een dapper Leeuwenhooft, een Leeuwenmoet,
 Een parel aan uw kroon doet wonderwerken
 Een Helt, die door den blixemenden gloet
 Der veltkartouwen, door 't gestuif der vonken,
 Den fellen Muskovit getroffen heeft,
 En uit zyn bekkeneel het bloed gedronken,
 Terwyl hy door den scharpen fabel sneeft,
 Oficieren moet! o ongehoorde daden!
 O al te grooten macht voor 't kleyn getal
 Der Helden, die met krygstropheen beladen:
 Ontzagbre Koning! op het bly geschal
 En heilgebrom van zegen u begroeten,
 En leggen al den versgeroofden buit
 Eerbiediglyk voor uw gewyde voeten.
 Terwyl de naare kragt des Vyants stuit
 Aan 't dryvend zwerk, verstroit in bos en holen,
 Hy zeer geteystert vreeft den dageraat
 En hout zich in de duisternis verscholen,
 Daar hy valt opryt zyn bebloet gewaat.
 Vaar voort o Karel! cier uw blonde haaren
 Met lauweren tot eer van uw geslacht!
 Leef met uw Leeuwenhooft noch veele jaaren;
 Een Leeuwenhooft doet niet als Leeuwekracht.

De veertiende

L I E R Z A N G

Van het vierde boek uit

Q. HORATIUS FLAKKUS,

A A N

A U G U S T U S.

W At Vaden zorg wat Borgers zullen malen
 Uw deugt; in zo veel zegenpralen
 Getoetst, met overvloedige eer,
 O Helt August! op dat z', op parkament ge-
 schreeven,
 En diep in blaauw arduin gedreven,
 Het knagen van den tyt mach tarten meer en meer.
 O aldergrootste Vorst! voor wien de Vorsten zwichten,
 Zo veer men Febus glans ziet lichten
 Aan 't glinsterende starrenvelt.
 De Zwaber, niet getemt door de Romeinse banden,
 Heeft korts geleert met schade en schanden,
 Hoe dat uw dapperheit kon teuglen zyn gewelt.
 Want meer dan eens heeft Drusus met uw machten
 De wrè Lombarden door geen krachten
 By na te teuglen en het rot
 Der wakkre Brennen door het glinstrent staal doen sneuven,
 En op de hoog verheve heuven

Van 't Alpifche gebergt de Veftingen geknot.
 Terftont heeft d'oufte telg der Neroos weergeflagen
 En voor zyn gulde zegewagen
     't Graubunders heir gevoert met fchant,
 Hy waardig dat men zag, hoe zyne dappre Helden
     De fiere harten nedervelden
     Getrooft te sneuven voor de vryheit van hun lant.
 Gelyk de zuymen wint de zilte zee helpt fteuren,
     Wen de Pleiaden t'zwerk verfcheuren,
     Zo plaagde deze Helt vol moet
 En fiere dapperheit de vyandlyke bende,
     Wanneer hy op zyn klepper rende
     Door ftaal en pylen heen in 't midden van den gloet,
 Gelyk de Aufidus, met kryftalyne ftromen,
     Bruift langs de groen bewaffe zomen,
     Door Daunus koninklyk gebied,
 Wanneer hy z wellende raakt fchrikkelyk aan 't woeden,
     En dreigt met zware watervloeden
     De akkers, tot een blyk dat zyne gramfchap ziet,
 Dus velde Klaudius des vyants ys're drom'len,
     Op 't fchrikkelyk geraas der trom'len,
     Op 't fteken van de krygsbazuin;
 En dekte 't wellend zant met talleloze zielen,
     Doch zonder dat de zyne vielen,
     Dus keerd' hy uit den ftryt met lauwren om zyn kruin.
 Naardien gy daar toe fchafte uw macht, uw raat, uw Goden,
     In 't barnen van den ftryt van noden
     Want op den zelve dach, wanneer
 De Nylftat eer geficht van Koning Alexander
     Moest kuffen uwen zegestander,
     En het geopent hof u kennen als zyn Heer,
 Heeft u de gunftige Fortuin, na vyftien jaren,
     Den prys van Daphnes groene blaren,
     En in het laafte einde van 't
 Bewint des Veltheerfchaps de glori weêr gefchonken,
     En Janus poorten, op geklonken,

Met grendels van metaal, gegrendelt met haar hant.
 De Spangiaart, die voorheen nooit heeft uw juk geleden,
 De Schyten, Indiaan en, Meden,
 Staan over u verbaast o Helt!
 Ogroot beschermmer van het zegepralant Romen!
 De snelle Tygris en de stromen
 Des Isters en des Nyls staan onder uw geweld
 Brittangien van de zee bespoelt, de Franse volken,
 Niet schromende voor scharpe dolken
 Voort alverterent krygsgeweer.
 De Gelderze beluft in purper bloet te baden,
 De Spanjaarts bidden om genaden,
 En leggen voor uw voet de ys're wapens neer.

G E E S T E L Y K E
S T R Y T S T R I O M P H .

*Fortior est qui se quam qui fortissima vincit
Moenia.*

Wie leert me nu met heldre tonen
Te zingen, geen strythafzig Helt,
Verfiert met groene Lauwerkroonen,
Geplukt in 't bloedig oorlogsvelt:
Geen Cezar die zyn lof kan halen
In 's vyants uitgestorte bloet,
Die om zyn trotze zegepralen
Wort als een halven God gegroet;
My lust een kristen Helt te roemen,
Die daaglyks, als een fier soldaat,
De yd'le waerelt kan verdoemen;
En met zyn vlees den stryt bestaat,
Die zelfs den Duivel treët met voeten,
Een Helt, voor wien Filippus zoon*
Zou sidderen, en zwigten moeten,
En wagg'len op zyn gulden troon.
Schoon deze Vorst gekroonde koppen,
Met fieren moet en krygsbeleit,
Kon uit hun' koninkryken schoppen
Hy boog voor 's waerelts ydelheit,
De duivel hielt hem vast geklonken
Aan kluisieren van diamant,
Eene Amazoon kon hem ontvonken,
Hy gloeide in een vuilen brant.
Myn Kristen kan het marmer trotzen,
Geen schynschoon breekt zyn harde hart,
* *Alexander.*

Hy

Hy staat onwrikbaar als de rotzen,
 Hoe zeer zyn vyant hem uittart.
 Het zwaart van een oprecht gelove,
 't Welk hy heeft op zyn heup gegort,
 Maakt dat hy alles komt te bove,
 En eindelyk verwinnaer wort;
 Hier mee kan hy den Heiden plagen,
 Schoon is zyn aanval noch zo fel,
 Hier mee kan hy den Jood uitdaagen
 't Verbastert zaat van Israël.
 Versier uw kruin met lauwerieren,
 O Helt! uw zege eist een kroon,
 Volg verder, volg de veltbanieren
 Van Gods onsterfelyken zoon,
 Volg dezen Kruishelt, die in 't stryden
 U voorgetreên is, dapper na,
 Hy heeft u, door zyn bitter lyden,
 Verlost op 't doodlyk Golgotha.
 Hy heeft voor u den strydt begonnen,
 Den bitt'ren alfemdrank gesmaakt,
 Doch in het einde overwonnen,
 Zyn fellen vyant neergemaakt,
 Den draak aan ketenen gelegen,
 De doot vernietigt door zyn doot,
 Doch is nu in triumph gestegen
 Ver boven 's waerelts blaauwe klood,
 Dit loon staat ook myn Helt te wachten,
 Dus streeft hy midden door 't gevaar
 Der waerelt, sterk door nieuwe krachten,
 De Kruisvorst blyft zyn beukelaar,
 Die is zyn schilt, zyn rots, zyn heilant,
 Het neergedaalde Hemelbroot,
 Die is zyn hulp, zyn troost, zyn bystant,
 Tot in de schaduwe der doot.
 In hem kan hy de tegenspoeden
 Der waerelt trotzen op zyn kop,

Hy schrikt voor vuur noch watervloeden,
Hy troost hem met den vromen Job.
Dus kan hy na die glory streven,
Van eeuwigheit voor hem bereit,
Wanneer hy zyn verganklyk leven
Verwiffelt ziet met de eeuwigheit,
Als Kristus eens zal op de wolken
Neerdalen van zyn hogen troon,
En 't oordeel over alle volken
Uitbrommen, dan zal hem een kroon
Van paarden en robynen sieren,
Dan zal hy, op een wolkkolom
Gevoert na boven, zegevieren
By 't ongenaakbaar Hemeldom :
Dan zal hy by de Zerafynen
Uitgalmen met een blyde stem
Het Haleluah, en verschynen
Voor Godt in 't nieuw Jeruzalem.

UITBREIDING

Over het eerste Harpgezag van den

PROPHEET

D A V I D.

Drie viermaal zalig is de man,
Die niet betreedt het spoor der bozen,
Noch raadpleegt met den goddelozen,
Noch zit in 't vuil gestoelte van

Den spotter, die zyn tyt besteet,
Zich wentlende in den draf der zonden,
Om met godlasterlyke monden
t'Ontheiligen dat godlyk heet.

Maar die ontfoken door een gloet
Van liefde tot zyn Godt en Heere
Zyn Goddelyke wet en leere
Omhelst in voor en tegenspoet,

Dien, als de nacht haar vlerken spreit
Op aarde, of als de zon de kimmén
Verlaat, of hoger op gaat klimmen,
Godts wetboek in gedagten leit.

Want hy zal zyn een boom gelyk
Geplant aan zilvre waterbeken,
Wien 't aan geen vruchten zal ontbreken,
Wiens loof blyft onverwelkelyk.

Al wat by zich maar onderwint

Zal

Zal hem gelukken, en Godts zegen
Neergutzen als een gulle regen
Op al het genen hy begint.

Dus is de goddelooze niet,
Die, even als het kaf voor 't snuiven
Der wervelwinden heen moet stuiven,
Voor 't gloeien van Gods gramfchap vliet.

Daarom zal hy geenzints bestaan,
Wanneer die groote dach zal naderen,
Als Godt zyn fchultboek zal doorblaaderen,
En toetzen 't quaat van hem begaan.

Hy zal befchaamt ftaan midden in
De heilige vergaderingen,
Alwaar de uitverkorelingen
Godt dienen met hun hert en zin.

De Heer heeft welbehagen aan
Der vromen onbevleete wegen;
Doch zal hen die godloosheit plegen,
In 't vuur der Helle doen vergaan.

V R E D E E N O O R L O G .

MYn zinnen zyn gezet, In volle rust te leven,
Te volgen Mavors wet, Kan my geen vreugde geven,
Zo ymant Vrede zoekt, Hy ftrijt voor 't Vaderlant,
Hy wort met regt gevloekt, Die 't zwaart grypt in de hant,
'sLants zegen wort vermeert, Zo lang de Vre zal pralen,
Wanneer Belloon regeert, Moet alle welvaart dalen,
Verlaat ons nimmermeer, o Vrede, o Eendracht wyk,
O oorlogs ftrenghe Heer; Vlied uit het Kristenryk.

Aan

Aan myn Neef den

H E E R E

HARMAN VAN HAGEN,

Als zyn Ed: de vier deelen van het Lexicon van

JOH: JACOB: HOFMAN

My tot een verering had toegezonden.

MYn Zangheldin vindt zich verplicht,
 Schoon ongewoon haar doove snaaren
 Te stellen, en met een gedicht
 Myn schuld'ge dankbaarheid aan u te openbaaren
 Beminde Neef! hoe slecht wordt deze gift betaalt
 Die's waerelds zeven wond'ren,
 Hoe men daar op mach dond'ren,
 In heerlykheit verwint, ja verre overhaalt,
 Die, trots het knaagen van de tydt,
 De flonkerende diamanten
 Verbluft in staale duurzaamheit
 Daar zich de bitze Nyt niet meer durft tegenkanten:
 Waar in te vinden is een kostelyke schat
 Van groote wysheit opgegraaven,
 Waarom het beter is te slaven,
 Dan alle de ydelheit die's wereldds kring bevat;
 Waarom wel eertydts Davids zoon,
 In's Vaders heerlykheit gezeten,
 Voor Godes ongenaakbre troon
 Gebeden heeft gestort, en wel heeft afgemeten
 Dat niets kan beter zyn dan wysheit op der aard.

Den

Den een ciert vry met lauwerbladen
 Zyn kruin om zyn frydhafte daaden,
 En acht zyn lof te zyn met het gestarnt gepaart.
 Een Zeuxis zoekt door zyn penceel
 De doot te trappen met de voeten,
 De wysheit is het beste deel,
 Waarom den sterveling behoorde steeds te wroeten,
 De wysheit heeft den naam des wyzen Salomon
 De wyde waereld door geprezen,
 Zyn lof zal onbezweken wezen
 Zo lang de waereldt wordt beslonkert door de Zon.
 Ik heb dan, o beminde Neef!
 Dees dierbre gift van u ontfangen,
 Waar uit, hoe langer dat ik leef,
 Hoe meerder wysheit en geleertheit zal erlangen,
 Zo ik daar in myn tyd zal na myn plicht besteen,
 Want arbeit kan het al verwinnen,
 Den Tempel van de Zangoddinnen
 Is zonder moeite niet en arbeit in te treen.
 Dit hoop ik zal my spooren aan,
 Dit hoop ik zal myn liefde queeken,
 Vermits ik nu een open baan
 In deze boekstaaf heb gevonden na die strecken,
 Hoe zal dan myn verplichte dankbaarheid
 Dees onwaardeerbare gift vergelden?
 Wat zal myn zwakke veder melden
 Om uit te drukken hoe het in myn boezem leit.
 Schoon ik dien Roomzen redenaar
 De kroon afftak in wel te spreken,
 (Al leefde ik noch hondert jaar)
 Myn tong hoe vloeibaer bleef doch echter in gebreeken;
 Neemt myn genegentheit voor myne woorden aan,
 Verschoon myn ongeleerde dichten,
 Waar toe uw goedheit my verplichten,
 En denk is 't slecht gemaakt, 'tis volgens plicht gedaan.

TER BRUILOFTE

Van den HEERE

DIRK VOS VAN WEEL,

En MEJUFFROUW

ELIZABETH TEXELIUS.

Vereenicht in Rotterdam den

25sten Maart, 1706.

*Felices ter & amplius,
Quos irrupta tenet copula!*

H Ef nu uw glory uit het stof,
 Ô Rotte! laat uw tonen horen,
 Nu niet gezongen tot den lof
 Van uw geleerden ingeboren,
 Maar van een Jongman en een Maagt,
 Daar d'Afgunft zelfs haar roem op draacht.

Vos heeft, door zyn stantvastig minnen,
 Bekoort zyn lieve Elizabet,
 Die nu, hoe fier voorheen van zinnen,
 Zich neerbuigt voor de Liefdewet,
 En, na veel smart en minnequalen,
 Hem eindelyk doet zegepralen.

Gelyk een Scheepsvoocht, die op zee
 Geschokt door 't steig'ren van de baren
 Schier wanthoopt op een goede ree,

De

De haven eindlyk komt bevaren ;
 Zo raakt van Weel, na zo veel min,
 De haven van zyn oogmerk in.

Schoon ze eer de min schein te verachten,
 Te tergen haar aanloklykheen,
 En nooit te luisteren naar klachten,
 Van veele minnaars aangebeen,
 En hier op moedich te braveren,
 Dat zy alleen de min kon keeren.

Zo tart de steile Caucasus
 Den gloet der felle blixemvlammen,
 En waggelt niet, schoon Eolus
 De winden op zyn kruin doet rammen,
 Zo stont Elizabeth alleen
 Steets pal voor 't stormen der gebeên.

Hoewel haar Vader menigvuldig
 Haar heeft vermaant, myn kint, verzacht,
 Gy zyt my eenen schoonzoon schuldig,
 Ik eis van u myn nageslacht,
 Ei wil my dan voldoening geven,
 En Vaders wensch niet tegenstreven.

Dit zeggen spoorde Vos steets aan,
 Om nooit in liefde te bezwyken,
 Hy hoopte eens in haar hart te staan,
 Gevestigt door zyn trouwe blyken,
 En hopende beêlt zich reets in
 Te zegevieren van haar min.

Hoe dikwils heeft hy met zyn sneeken
 Haar vluchtende gevolgt ! wanneer
 Zal dan uw stale hart eens breken,
 Myn Lief, ai vlucht doch niet zo zeer ;

Zo vliet een hert de snelle brakken,
 Zo queekt gy steeds myn ongemakken.

Zoekt gy, o Atalante! dan
 Hippomenes voorby te streven!
 Die volgt, zo ras hy volgen kan,
 Om in uw wedermin te leven,
 Die u steeds aanbiet, schoone vrou,
 Zyn hart en onbevleete trou.

Schoon gy de woefte Noorder rotzen,
 En Alpes wit besneecude kruin,
 In kilheit uittart, ik zal trotzen
 De hartste zarken van arduin,
 Die met stantvastigheit verdragen
 Het kneuzen van de beitelslagen.

Gy weet, o Rotte, o zilv're vliet!
 Hoe ik my van de Min liet sullen,
 Als ik myn zilte tranen liet
 In uw kristalle stromen rollen,
 Hoe ik, om haar bekoorlykheen,
 Uw kil vermoeide door geweent.

Zo heeft hy menigmaal zyn klachten
 Gelyk in d'yd'le lucht verspreit;
 Tot zy haar eind'lyk liet verzachten,
 Geraakt door zyn stantvastigheit,
 Tot zy, na zo veel tegenstreven,
 Hem 't blyde Jawoord heeft gegeven.

♫ Viermaal heilryk trouverbont!
 Hier smelt de Min twee zuiv're zielen
 In een, die door haar schicht gewont
 Voor 't brandend altaar nederknielen,
 Geklonken aan een vaster bant,
 Als schakelen van Diamant.

Dees trou tart zelf de liefdeblyken
 Van Orfeus om Eurydicè,
 Hier moet het konings purper wyken,
 Hier bloeit d'olyftak van de Vrè,
 Die altyt hier haar kroon zal dragen,
 Geveftigt op porfyre fchragen.

'k Voorzie reets telgen uit dees Echt,
 Begaaft met deucht en wetenfchappen,
 Waar op de vlugge Faam met recht
 Zal juichen, en heur wicken klappen,
 'k Voorzie al 't heil in deze trou,
 Dat men op aarde wenfchen zou.

Lang moet ge in zulk een voorspoet leven
 En bloeijen wel verenicht Paar!
 Tot gy de werelt zult begeven,
 Na menig afgelopen jaar,
 Tot gy in alle eeuwicheden,
 Zult boven Lucht en wolken treden.

TER BRUILOFTE

Van den HEERE

FRANS SCHROOTERS,

En MEJUFFROUW

MARGARETA DUPPER.

ô Terque quaterque beati! 1706.

V Liegt Huwlykstonen vliegt, van 't kristalyne Spa-
ren, (wint,
Naar Y en Amstellroom op vleug'len van den
Daar zich Heer Schrooters voor de brandende
echtaltaren,
Getroffen door de Min, met Margareet verbint.
Op 't eilant Cyprus ryft een wout van mirtebomen,
Daar Venus tempel blinkt uit lout're marmerteen,
Wiens heiligdom steeds wort door Priest'ren waargenomen,
Als zy in 't feestieraat voor hare Godtheit treên.
Hier zat de Mingodin op haren troon te pronken,
En sprak 't gevleugelt wicht met deze woorden aan;
Vliegheen, myn Zoon, gy moet het kille hart ontfonken
Van hem, die Venus steeds durft tergen en versinaan,
't Is Schrooters, in den kreits der Amsterdamsen iuren
Bekent, die, na dat hy zyn tweede ziel verloor,
In droefheit overbrengt zyn kommerlyke uren,
En niet betreden wil myn heilig tempelkoor.
Uit had zy; ende Min, gewapent met zyn schichten,
E e 2 Spreit

Spreit zyne vlerken uit, en vliegt naar Amstels zoom,
 Daar hy Heer Frans op 't graf zyn rouplicht ziet verrichten,
 En storten op den zark een brakken tranenstroom.
 Ik sprak hy, die voorheen den roem heb weggedragen,
 Dat Febus door myn hant is onder 't jok gebracht,
 Toen hy door dapperheit den Bergdraak had verflagen,
 En al te reukeloos de Minneflits veracht,
 Heb noch dezelve kracht om Schroters hart t'ontvonken;
 Zo wordt door 't harde staal uit keijen vuur verwekt;
 Hem past een schoone, die, door minnelijke lonken,
 Zyn liefde tot den glans van haar volmaaktheit trekt.
 Dit zeggende, beproeft hy op dien Heer zyn krachten,
 Die straks zyn ingewant ontsteken door haar gloet,
 Hy brant, en brandende wil noch de Min verachten,
 Drie vierwerf aarzelt hy, en grypt weer vierwerf moet.
 Doch hoe waar 't mogelyk dien God te wederstreven,
 Toen hy het voorwerp van zyn smarten quam te zien,
 Een Margareet, met wie hy altyt wenst te leven,
 Die hy zyn zuiv're trouw, getroffen, aan quam bien!
 Doch zy die roer'loos scheen voor Venus minnewetten,
 Veracht in 't eerst zyn taal en uitgestorte smart,
 Hoewel zich telkens op haar kaken quam te zetten
 Een bos, die 't blozend root der Lenterozen tart;
 Maar hoe zy killer blyft, hoe meer hy komt t'ontsteken,
 Hoe meer hy minnende zyn schone om 't Jawoort vryt,
 Tot eindelyk, nazo veel zuchten, bidden, smeken,
 De diamante trou van zynen vinger glyt,
 Die zy ontfangt met liefde en veel genegentheden,
 Bewilgende met hem in 't Echtverbont te treên,
 Zy voelt nu mê de min door hare teed're leden,
 Twe zielen smelten dus door liefde kracht in een.
 Juich nu, o Amsteling, klap vrolyk in uw handen!
 Myn Zangster juicht met u aan 't kabbelende Spaar,
 Nu gy d'ontstoke toorts des Huwlyks Gods ziet branden,
 En Schroters met zyn Lief neerknielen voor 't altaar.
 Gelukkig Huwlyk; gy verbant het quynent treuren,

De schaterende vreucht vliegt nu de daken uit,
 Zo wel wort bruin Kaneel gemengt met Nardus geuren,
 Als Schroters wort vereent met Duppers schone spruit.
 Nu sammelt zelf de Zon in Tetis schoote dalen,
 En waar in deze vreucht graag langer deelgenoot:
 Neen Febus berg nu vry uw glinsterende stralen,
 d'Aanstaande nacht verwint het gloeiend morgenroot.
 Ga heen, Heer Bruigom, ga de zoetste wellust imaken
 Op't kuiffe ledekant van Minnegoon gespreit,
 Kus daar het wit albast van Margareetaas kaaken,
 Die blozende van min geen tegenweer bereit,
 Zo moet uw heilige Echt veel brave telgen geven,
 Zo groei uw liefde steets met uwe jaren aan,
 Zo blyf de Tweedracht van uw woning weggedreven,
 Zo moet de Eendracht nooit van uwen drempel gaan,
 Leef zo in voorspoet noch een lange reeks van jaren,
 Tot gy hier boven eens in eeuwigheit zult paren.

V E R J A A R G E D I C H T

Uitgegalmt op den

G E B O O R T E N D A G

Van mynen Vader den HEERE

A D R I A A N S C H E R M E R .

Op den 24 van Oogstmaand, Anno 1703.

Als nu verschynt de tyd, dat wederom de Zon,
De blonde Phaebus met zyn kleppers is gestegen
Door 't brandend Leeuws gesternt, nu ziet de vol-
heits bron

't Alvoedend' aardtryk in de leege schuuren dregen
Haar nutte vrucht, waarom den wakk'ren akkerman
Heeft zo veel arbeid, zorg en moeite gaan besteden:
Nu ziet de Hovenier weer bly zyn boomgaart an,
Uitnemende bevrucht zo lang van hem gebeden:
Nu staan de bosschen groen waar in den wandelaar
Hier buiten Heer-Lems stadt voor Febus zonnestraalen
Bevrydis: nu kan hy aan 't kabbelende Spaar,
Om zyn plaizantheit zyn vermaak ten vollen haalen:
En in dierype tyd ryft weêr die blyde dag,
Dat vyfenveertig jaar geleden, waarde Vader!
Het flonkrend zonnelycht uw aanschynt t'eerst bezag:
Waarom 'k met dit gedicht plichtshalven t'uwaarts nader,
En kom verzoeken, dat men op dees vreugde tyd,
Op 't eêlste van het jaar, nu alle dingen tieren,

In uw vernieuwen hof dees dag met plechtlykheit,
 Gejuich en vreugdgeschal, gelyk van outs, mach viere:
 Daar ziet men 't geen natuur vermaaklyks heeft bedacht,
 In 't westen ziet men 't groen geboomte 't duin beschy-
 nen

't Vermaak van Sparens stroom naa't oosten onstoelacht,
 Van waar mevrouw Auroor verschuift de nachtgordynen:
 Wanneer men weer 't gezicht naar 't noorden weiden laat,
 Men ziet de beesten in de graas'ge beemden weiden:
 In 't zuiden Haarlem voor ons oog te pronken staat,
 Wiens steile spitzen 't hoog gesternt byna doorsnyden.
 De tyd die noodigt ons tot een oprechte vreucht,
 Men hoort het pluimgediert in dichte bosschen queelen,
 De Nymfen hand aan hand die huplen reets verheucht,
 Pan is niet leui om mee een deuntje op te speelen,
 En maakt een liefelyk gedruis aan Sparens stroom
 Met zyn Syringa, en de Muzen pas te vooren
 Met een neêrhangend hoofd noch treurig, traag, en loom,
 Die kittelen niet min ons' aller ziel en ooren,
 Apol gezeten op zyn luisterryken troon
 Slaat op zyn schelle luit, omkranst met Dafnes bladen,
 Zo dat het steyl Parnas weergalmt den zoeten toon,
 En alle dingen schynt met vreugden overladen;
 Terwyl men in uw hof als in de roozen leeft
 Op uw geboortefeest, en 't aangenaame smaaken,
 Het welk dees vette tyd ons overvloedig geeft,
 Om door zyn lekkerny ons meerder te vermaaken.
 Terwyl wy Ceres mout en Bacchus druif banket
 (Tot 's herts verheuginge gegeeven aan de menschen)
 Vast maatig nuttigen, 1choon ryklyk voorgezet,
 Waar mee wy eindelyk u dan eenpaarig wenschen,
 En roepen overluit; o stut uws huisgezin!
 Aan wie d' Almogende reets vyfenvceertig jaaren
 Gezondtheit gaf, een schat meer als de Tagus in
 Zyn gulde boezem ooit heeft kunnen t' zamengaaren!
 Leef lang! leef lang! verwin en overtref de tyd

Van d'ouden Priamus en Nestors gryze leeven,
 Tot heil uws telgen, dien gy al te noodig zyt,
 Om haar uit 's waerelts plein voor eeuwig te begeeven,
 Met een standvastige gezontheit steeds gepaart,
 Een rustig leven nooit bezwalkt met tegenspoeden:
 Van eenig ding 't welk smert of naare droefheit baart,
 Daar van wild'Hemel u voor al uw leeven hoeden.
 Deryke Zegenaar, die boven 't wolk gespan
 Zyn ongenaakbre troongevest heeft; doet u blyken
 Zyn algenoegzaamheit, in 't ryklyk schenken van
 Zyn milde zegen; hy wil nimmer van u wyken,
 En eindlyk als de dood u uit dit traanen dal
 Gepropt met tegenspoet met kommer en elenden,
 Verhuizen doet, hy breng u, daar het bly geschal
 Der Englen, HEILIG IS DE HEER DER HEYERRBENDEN,
 Gestadig juicht: alwaar men alle eeuwen uit
 In 't nooit benevelt licht zal wandlen uit benouwen,
 Daar Jezus met zyn lieve en diergekochte bruit
 Als bruidgom eeuwig zal gewensfte brui-loft houwen.

HERDERSZANG

Op den

G E B O O R T E N D A G

Van myne Nicht JUFFROU

ALIDA LE ROY,

*Op den 6 van Herfstmaant, Anno 1705,
out geworden zynde 18 Jaren.*

V E R Y K, H E Y M A N.

V E R Y K.

H Ou vrintſchap wiegy zyt? die buiten zorg en kom-
mer

Een ſlaapjen opneemt in de aangename lommer
Van dezen eikenboom, ei help zo 't u behaagt

My hier een vrendeling, te rechte, ik zoek een Maacht;

Men noemt haar Alida, het puik der Herderinnen:

Zy doet my eene reis zo moeielyk beginnen,

Heel van ons Heemſte af, daar 't kryſtalyne Spaar

Zyn kruik ſtort in het Meir; vrint lichtlyk kent gy haar.

H E Y M A N.

Zo is de lauwerier vermaart by mindre bomen,

De roos by boterblom, als zy aan deze zomen

Bekent is en vermaart ons heele kerſpel door

Licht haar geboortefeest klonk u zo ver in 't oor,
En nu geloof ik brengt g' haar dit geschenk ten offer.

V E R Y K .

O schoone knaap, dit lam, dit duifje met haar doffer
Zyn tot een zuiv're blyk van myn genegtheit,
(Hoewel een simple gift) van my haar toegeleit,
Daar boven deze krans met alderhande bloemen
Doorvlochten, daar met recht ons Heemste op mach roe-
men,
Dat het de beste queekt, en keurigste van 't lant.

H E Y M A N .

Zet u hier nevens my aan den begraasden kant
Der zilvre Rotte in de schaduw dezer eiken.
Ik zie gy draacht een fluit op zy, dit doet my blyken
Dat gy in 't spelen gantsch niet onbedreven bent.
Ik Heyman mee niet vies in 't neuren, pleeg ontrent
Dees stroom de Nimfen met myn veltliet te bekoren.
Doet ons (wyl het de tydt vereist) uw zangen hooren,
Zing Alida ter eere op uw bedreven halm,
Dat d'Echo driemaal 't woort van Alida weergalm.

V E R Y K .

Beleefde Heyman, roem van alle Herders knapen,
Ik speel op uw verzoek, let gy vast op uw schapen,
Die ginter hangen van dat heuveltje, ik speel,
Niets is ons hinderlyk in 't alderminste deel,
Een labber koeltje ruift gins op de groene bladen,
De stromen vleien zich, geen hette kan ons schaden
Door de overhangende eik; Wel aan dan luistert na
Den toon van Veryks fluit, bevallige Alida.

De Herfst, met eene kroon van groene wyngaart blaad'ren,
Verciert, zach men voor achttien zonnekringen naad'ren,
En bracht de schoonste Lente in 't licht, o blyde tyt!
Gy worstelde, o kint, alrede met de nyt,

Zoras de Zon u zag, de angelier verluste,
De blonde roos bezweek, mits gy haar glans verblufte,
De Zonne zelf verschool, en schaamde zich het meest.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboorte feest.
Wat vreucht was 't, Alida? wanneer gy wiert geboren!
o Zaan ik roep u tot getuigen, gy kreeg ooren,
En kaatste het gejuich der Herders uit uw kil
Ter rug, o Zaan getuig hoe Waarmont meeniet stil
Die trouwe Harder quam zyn vreuchde uit te schaat'ren,
Als Vader van die telg, hy bromde aan deze waatren,
Heeft iemand immermeer gelukkiger geweest!

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.
Wat was de Koog in roer in deze vreuchde tyden,
Mits Waarmont aldereerst zyn schapen hier quam weiden
En geestlyk queekte op met Hemelsman en douw,
Dies was men hem verplicht en zyn geërde vrouw,
Die bracht een teene korf het jonge kint ter eren
Met appelen als wasch en uitgekipe peren,
Dees offert nieuwen most van eenen nieuwen geest.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.
Die vreuchde hadt al mee de Satyrs ingenomen,
Zy holden door het lant, niets kon de woestheit tomen,
Zy wierden al te zaam van Bromius geraakt
Door ingez wolgen most. Het pluimgedierte ontwaakt
In 't dicht bewasse bos, op 't brommen, zingen, spelen,
En heften een gezang uit duizent orgelkelen,
Voor geen bedriegery van knip of strik bevrees.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.
O Zaan gelukkig toen dit kint aan uwe zomen
Uit 's moeders lichaam in de waereldt is gekomen,
Maar ongelukkige beweendien droeven dagh,
Dat gy uw Alida noch jong vertrekken zach,
Heel daar de Waal besproeit d'onwinnelyke muren
Van 't oude Nimmegen, daar Waarmont van zyn bureu
Geroepen, herder van meer schapen is geweest.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.

Zie

Zie nu de Rotte fier op deze Veltnimf pralen,
 De deuchden ſchitteren als heldre zonneſtralen
 Haare oogen uit, de bloſ die op haar wangen zit
 Verdooft het purper, 't vel het alderblankſte wit
 Van room of ſchapemelk, een ſieraat boven allen,
 Een zedigheit doet haar aan ieder een bevallen,
 Die ſiert haar meerder dan haar welgevormden leeft.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.
 Ontfang nu Alida in 't quikſte van uw dagen,
 Dit lam, het eelſte uit myn ſtal, is 't uw behagen,
 Aanvaart dees duiven en die bloemkrans tot een gift,
 Leer nu een Herders leer, vergeef een Herders drift,
 Betrout geen ſchoonheit Nimf noch uwe albaſte kaken,
 De bloem ontloken kan een keurig oog vermaken,
 Doch valtze in 't ſtof, z' is niet, haar ſchoonheit is geweest.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.
 Leef Alida, leef lang, tot vreuchde van uw vader
 En moeder, kom den top der deuchden daaglyks nader,
 De Herderinne rey ſtrooit tym en maachdepalm,
 De boſſchen ſtuiten het gejuich, den zoeten galm
 Die opgaat tot de lucht op dit gewenſt verjaren,
 Ik doe daar wenſchen by, zo veele als ik haren
 Draag op myn hoofd, zo veel de kudde klavers leeft.

Juicht Herders, Nimfen juicht op dit geboortefeest.

H E Y M A N.

Zo zou de ſchorre kraai de nachtegalen ſtoren,
 Zo zou de gans zich by de zwanen laten horen,
 Zo zou myn boere fluit verdoven uw geluit,
 Dat in de boſſchen niet, maar aan 't geſternte ſtuit.

V E R Y K.

Zacht Heyman 'tis genoeg zo onverdiend te pryzen.

H E Y M A N.

Kom gaan wy ſchone knaap, 'k zal u de Veltnimf wyzen.
 Herhaalt by haar uw liet gezongen tot haar eer,
 En legt dit ſchoon geſchenk voor hare voeten neêr.

OP DEN

HEER E

JOHANNES TIELE,

Als hy twistende over het

PLEURIS.

Der

MEDICYNEN DOCTOR

Gemaakt wierdt.

Den 22 December, Anno 1704.

Dus ziet gy eindelyk het einde uws oogmerks naad'ren,
Dus steigert gy met lof op Parnas top, alwaar
Apol met plechtlykheit u in de wyze schar
Der Artzen voegt, en ziert uw kruin met lauwerblaad'ren.
Geluk beminde vrind! wy juichen nu ter tydt,
Wyl g' op het hoog gestoelt van Pallas ons laat horen
De vrucht uws arbeids, wyl gy kittelt onze ooren
Met uw geleerde taal vol van welsprekenheit.
De zieken zuchten reets om hulp, wilt hun niet weigren
Uw bystant langer, strekt hun in hun hoogen noot
Een andren Æsculaap, tot dat een laate doot
Uw ziel uit 't lichaam rukt en doet na boven steigren.

TER

T E R

G E B O O R T E F E E S T

Van den

H E E R E

JAKOB VAN LIMBURG,

*Den 23 February, Anno 1704.**Nestoream superet senectam!*

Hoe kan myn Zangeres weerhouwen hare snaren,
 Nu alles schynt verheucht, aan Amstels zilv'ren
 vliet! (gebiet
 Hoe kan zy zwygen, mits de weergalm zelfs
 Een vreuchdetoon te slaan aan 't ketenbryslend Sparen,

O Febus gunsteling, nu men de blyde scharen
 Der vrienden op uw feest met mirten naad'ren ziet,
 Waar op de Sprokkelmaant weer na zyn einde schiet,
 En ons de Lente toont met uwe lente jaren!

Zy stort haar wenschen uit, gemengelt in 't gezang
 Der Amstelingen, leef Heer Jakob, leef noch lang
 Godts zegen moet u als de middag zon bestralen,

En steeds het wenschlykft doen genieten hier op aart,
 Tot gy eens op een throon van dunne wolken vaart,
 Naar Zalem, om altyt volmaakt te zegepralen!

DANK.

DANKBAARHEIT

Aan myn Oom

DANIEL LE ROY,

Voorspraak by myn Vader om
 eenige in een kas besloote Boe-
 ken voor my te verkrygen.

Den 6 Juny, Anno 1705.

Daar zo veel lichts lag in de duisternis gesmeeten,
 Daar zo een Boekstaaf van geleerde Mannen
 was

Gekerkert in een hoek van een besloote kas,
 Om door de mot in 't kort te worden opgevreeten;

Apollo, treurig op zyn Helikon gezeten,

Beweende dit verlies van die graag boeken las

Verborgten tot zyn leet, doch gy verlost hun ras,

Heb dank myn Oom! gy hebt de deuren opgereeten.

Verdient een Perzeus lof, die 't monsterdier ten trots

Verloste Andromeda geklonken aan een rots;

Wat lof verdient gy? die voor zo veel wyze mannen

Verstikkende, daar hun geen Zon noch Maanlicht kon

Beschynen, door uw tong zo veel genade won,

Datz' in myn Boekenkas voor eeuwig zyn gebannen.

KLINK-

K L I N K D I C H T

O P

K E E S .

K Ees wierdt een purpren rok bezaait met diamant
 En paarlen aangedaan, zyn kruin met gulde kroo-
 nen
 Verciert, hy wierdt geplaaft op luisterryke troonen
 Waar op hy praalde met een scepter in zyn handt ;

De vloer, die hy betrat, was zilver, en de wandt
 Van goudt, de zolder deet zich flikkerend vertoonen,
 Door Jaspis en Zafier ; hier zou hy prachtig woonen,
 En vorst, en koning zyn van groot en machtig landt,

Hier zou hy d'onderdaan op 't opslaan van zyn blikken,
 Op 't schudden van zyn hoofd doen daavren en verschrik-
 ken,
 Geen Vorst zou grooter zyn in macht en heerlykheit.

Wyl al dees wonderen gebeurden ('t geen al raar was)
 Ontwaakt Kees uit een droom, en meende dat die waar
 was ;

Doch hy hadt hem in 't hooi by d'Ezels neergeleit.

K L I N K .

DANKBAARHEIT

Aan myn Oom

Den H E E R E

DANIELLE ROY,

Voorspraak by myn Vader, om
eenige in een kas besloote Boe-
ken voor my te verkrygen.

Den 6 Juny, Anno 1705.

Daar zo veel lichts lag in de duifternis gesmeeten,
Daar zo een Boekstaaf van geleerde Mannen
was

Gekerkert in een hoek van een besloote kas,
Omdoor demot in 't kort te worden opgevreeten;

Apollo, treurig op zyn Helikon gezeten,
Beweende dit verlies van die graag boeken las
Verborgten tot zyn leet, doch gy verlost hun ras,
Heb dank myn Oom! gy hebt de deuren opgereeten.

Verdient een Perzeus lof, die 't monsterdier ten trots
Verloste Andromeda geklonken aan een rots;
Wat lof verdient gy? die voor zo veel wyze mannen

Verstikkende, daar hun geen Zon noch Maanlicht kon
Beschynen, door uw tong zo veel genade won,
Dat z' in myn Boekenkas voor eeuwig zyn gebannen.

FF

KLINK.

454

KLINKDICHT

OF

VERDUBBELT

RONDDEEL,

UIT

PUB: OVIDIUS NAZO.

Z O lang 't Fortuin u met een vriendelyk gelaat
Toelacchen zal, gy zult een reeks van vriendentel-
len.

Doch zo dezetel uws geluks geraakt aan 't hellen,
Gy word verlaten, en van yder een gehaat:

Zo, ziet gy, kiest de duif het schoone dak, zo gaat
Het pluimgediert nooit na vervuilde toorens snellen,
Zo niet de schuuren van gepropte graanen zwellen,
Men vint geen mier die zich ontrent haar vinden laat,

Dus zal geen vriendschap na verloope schatten taalen:
Gelyk een schaduw, die den wandlaar door de straalen
Der Zon verzelschapt, door een wolk verduistert, vliedt,

Zo volgt de meeste hoop van d'onstandvaste vrienden
De Zon van het geluk, doch niemand is te vinden
Zo haast een duistre wolk voor haare straalen schiet.

KLINK.

KLINKDICHT

OP

AMARIL.

Daar Amarillis in de lommer van de boomen
Was neergezeten by een springende fontein,
En lepte uit eene schulp het stroomend krista-
lein,

Is Coridon, ontvonkt door haar gelaat gekoomen;

O schoone! zucht hy, zal ik eeuwig moeten droomen
Op uw genegtheit, zal 'k altoos hooploos zyn,
Dat gy nazo veel haat myn brand en minnepyn
Verzachten zult en uw afkeerigheid betoomen.

't Is lang genoeg getreurt, beminde Coridon!
Sprak Amaril, zit neer by deze zilver bron,
Ontfang myn wedermin met deze liefdekussen.

Ik toetste maar uw trou, dien vinde ik zondervlek,
Gy kunt uw brandt op myn albaste kaaken blussen.
Neen, sprak hy, Amaril, ik scheer met u de Gek.

O P

L A U R E N S K O S T E R ,

Eerfte uitvinder der

B O E K D R U K K E R Y E

Binnen

H A A R L E M .

D It's Koster, die door konst de konsten heeft bewaart,
Wien Ments om 't vinden van den druk zoekt t'on-
derdrukken,

Schoon dat de waarheit, daar de logen voor moet bukken,
Getuigt dat hy haar heeft tot Haarlem g'openbaart:
Waarom hy door den druk zyn naam op parkament
Gedrukt, uitdrukken doet tot aan het 'swaereldts ende.

O P

H E I N .

H Ein had zyn bed bekakt, niet langen tydt geleen,
Men vroeg hem na de reën;
Hy sprak, die zal 'k u zeggen,
Myn bed was al te hardt, ik wou wat zagter leggen.

O N T .

ONTHAALDE PIER.

Pier kreeg een vreemde gast, die hy na zyn vermogen
 Onthaalde, of het was zyn alderbeste vriend;
 Doch daar hy zich wél haast van schendig zag bedrogen,
 De gast hadt zig van een gelegentheit bedient
 Om van zyn bleefde waard een zak met geld te steelen,
 Nu is de schelm gevluht. Och ben ik niet betaalt
 Met een gelyke munt? riep Pier, wat kan het scheelen,
 Ik heb hem deftig, hy my wederom onthaalt.

OP

LOUW.

Louw was een ambachtsman, doch daaglyks vol en zat
 Hem stondt geen werken aan, maar steeds by 't druiven-
 nat
 Teleeven, dies hy dacht een wynekroeg op te zetten,
 Nu is de man een waard, wilt nu eens op hem letten;
 Nooit is hy dronken meer, is dat geen vreemde zaak?
 Nu leeft hy van de reuk, te vooren van de smaak.

F f 3

KLINK-

K L I N K D I C H T

O P

K E E S .

Kees wierdt een purpren rok bezaait met diamant
 En paalen aangedaan, zyn kruin met gulde kroo-
 nen
 Verciert, hy wierdt geplaaft op luifteryke troonen,
 Waar op hy praalde met een fcepter in zyn handt ;

De vloer, die hy betrat, was zilver, en de wandt
 Van goudt, de zolder deet zich flikkerend vertoonen,
 Door Jaspis en Zafier ; hier zou hy prachtig woonen,
 En vorft, en koning zyn van groot en machtig landt,

Hier zou hy d'onderdaan, op 't opslaan van zyn blikken,
 Op 't fchudden van zyn hoofd, doen daavren en verfchrik-
 ken,

Geen Vorft zou grooter zyn in macht en heerlykheit.

Wyl al dees wonderen gebeurden ('t geen al raar was)
 Ontwaakt Kees uit een droom, en meende dat die waar
 was ;

Doch hy hadt hem in 't hooi by d'Ezels neergeleit.

E I N D E .

LYK- EN GRAF-
D I C H T E N

O P

LUKAS SCHERMER,

Overleden den 10 February, 1711.

THE GREAT
DICKENS
OF
LONDON
AND
NEW YORK

IN OBITUM

Pii & Ornatissimi Juvenis

D. LUCÆ SCHERMER,

J: U: Sr: & Laudatissimi

P O Ë T Æ

E P I C E D I U M.

Ergone præcipiti debet succumbere letho,
Vivere qui Juvenis secula dignus erat!
Scilicet ostendunt hoc tantum fidus in orbe
Fata, nec in Batavis longius esse sinunt,
Vixerat, heu! quatuor vix lustra, & morte peremptus
Occidit. O Musæ plangite, flete Virum.
Dico Virum, summos meritum inter habere Poëtas
Et decus & nomen. Momus an ipse neget?
O nove Kindscotte, Antonides & Jane Secunde,
Flore tuo sæva falce metendus eras?
Tres etenim hosce Viros in Te vel solus habebas,
Quem quasi Musarum finxerat ipsa manus.
Te, Te, mi Cognate, fleo: sed publica summè
Damna, præit mœstæ Palladis ipse chorus.
At tua te longum celebrabunt carmina; dicet
Posteritas ævum nomen in omne tuum.

I N O B I T U M

Eximii & modestissimi Juvenis

D. LUCÆ SCHERMER,

J: U: Stud: POETÆ felicissimi

E L E G I A.

Incostans hominis fors est & vita caduci,
 Cui nihil est stabili quod ratione manet.
 Quam fati suprema dies incerta! repente
 Terrigenas quoties mors inopina ferit!
 Mors rapit ætatis nullo discrimine cunctos,
 Immatura licet funeris hora, venit.
 Egregius subito juvenis florentibus annis
 Nobilis ingenio & carmine SCHERMER obit.
 SCHERMER abit, longi passus tormenta doloris
 Quorum fortè rudis calculus auctor erat.
 Candidus exspirat LUCAS, deflendus ab omni
 Qui venæ calidam vim salientis amat.
 Occidit haud summis Batavorum vatibus impar,
 Aëni lumen delictumque chori.
 Quæ fluidis cecinit metris, quæ tradidit orbi,
 Nominis æterni sunt monumenta sui.
 Urbis amor, Patriæ decus & spes magna parentum,
 Flos Juvenum, vitæ terminat acta iuæ.

M. ARNOLDI.

IN

I N F U N E R E
D. LUCÆ SCHERMER,

Immatura morte extincti

X. Feb. A. MDCCXI.

Nondum desierant tristissima funera flere
Vechtiadae Nymphae, tumuloque insidere cynci,
Undique cum multis quo confluxere querelis.
Quin Lucam nemus omne sonat per Battava tempe
Nunc etiam; Lucam resonant clangoribus urbes.
Nec visum in tanto reddi solatia casu
Possè, nisi audito Sparnæ quod ad ostia vivat
Arte recens, notus simili de nomine, cyncus,
Cujus & ad cantus poterat consurgere laetus
Trajectinus olor, clarescentique favebat.
Ast aliud vulnus raro reparabile seculo
Insequitur nondum obductum. Spes altera vatum
Belgiadum Lucas, ah, funere mersus acerbo!
Lucas, noster amor, quo non formosior alter
Et candore nivem, roseumque aequabat honorem,
Occidit! Ut crebris nardus vexata procellis
Montibus in celsis subito vi turbinis acta
Exanimis jacet, utque solo sternuntur acanthi
Saepe reluctantes lassis cervicibus iæti
Imbre gravi. Mors saeva novo gaudere triumpho
Possis hoc etiam spolio tam dives opimo.
At frustra Lucae lauros faedare cupressis
Niteris, & nudis ederas evertere taxis.

Vivet in extentum virtus Schermeria seclum,
 Invidia segni supremo sine subacta.
 Spirabunt pure cantati semper amores.
 Vivet ad Amstelios fontes, grandique theatro,
 Quæ Calydon vidit cunctis notissima terris
 Usque loquens, plaudente sua cum virgine sponso,
 Et populo, patribusque piis. Quin miles & ipse
 Oblitus duros terræ pelagique labores,
 Et caedes, madidasque suo de sanguine terras,
 Hunc gaudet legere, atque suiscum vivere factis.
 Et jam pastor oves, audito funere Lucae,
 Tristis agit, moeretque sua cum Phyllide Daphnis.
 Et Lycidas linquit siccandi retia curam,
 Cujus amor litus toties cantatus ad udum;
 Auditoque vagis motae Nereides undis.

Ante omnes, calathos vernis cum floribus ibat
 Portatum chorus Harlemius, juvenesque puellaeque
 Attoniti ad tumulum, singultantesque profantur:
 Luca, perpetuum ver cum coelestibus hauri,
 Quod tibi triste fuit, multisque doloribus ætæ
 Viventi. Nunc divinos mireris amores,
 Aeternumque canas Christi Ducis optima fata:
 Et lauros multis, Christo Duce, ab hoste relatos;
 In terris etiam tibi quod maturior aetas
 Jam facere, & nostras ad Numen tollere mentes
 Suadebat segnes, nimiumque in pulvere fixas.
 Luca, nunc veros senti de Numine amores!

E. VAN ZURCK.

I N
O B I T U M
L U C A E S C H E R M E R,
P O Æ T A E E X I M I I.

S C H E R M E R I D A E extincti primævæ in flore ju-
ventæ

Relliquias condi viderat acris hyems.

Nec tamen hunc hyemi veris Regina triumphum

Invidet, his sese protinus ultra modis.

Nec, mihi crede, soror, nivi est tibi copia tanta,

Quæ candori animi par sit & ingenii.

Nec mihi sat largos, quantumvis prodiga, flores

Terra dabit, tumulum qui decorare queant.

J. v. Z.

D. M.

LUCAE SCHERMERI

S.

SCHERMERUM primo vernantis flore juventae
 In media rapuit mors truculenta hieme,
 Scilicet innocuæ exequialia justa favillæ,
 Et capiti invidit dona suprema pio:
 Invidit violas, & candida lilia busto,
 Spirantesque crocos, purpureasque rosas.
 At Fama hoc ultura nefas, palmanque sinistra
 Oblongam, dextrâ laurea ferta tenens,
 Hoc tamen, hoc inquit, non, Imperiosa, negabis,
 Effugient vestros ista tropæa rogos.
 Dixit, & explicitis plaudens industria pennis
 Ambrosiæ imposuit debita ferta comæ.
 Adsunt Pierides, immortalisque amaranthi
 Sopitum molli composuere toro.

CORN: VAN ARCKEL.

CAR-

CARMEN EPICUM

In immaturum interitum Juvenis
omnibus numeris absoluti

D. LUCAE SCHERMER,

J:U: Stud: Vatis inter Belgicos cothurnati,
qui incidit HARLEMI, X. Febr: anno

QVo fas est pLorare DIVaC nos fLere poetaM.

HEi mihi! quis volitans auditus organa pulsat
Rumbr, & obsceno divexat murmure? magnum
Improba fata virum rapiunt juvenilibus annis;
Decrepitis parcunt senibus truculenta. Cuique
O fatum lacrymis nimium crudele dolendum
Vatis Apollinei juvenis! Jubar urbis, in oris,
Harlemi, Batavis heu nunc occidit ingens!
Occidit, heu! nunquam rediturum lumen, in ortu.
Lumen in ascensu tenebris obducitur atris.
Gloria Parnassi sacratis astra petentis
Lucida verticibus binis marcessit, & atram
Intrat tecta domum caeca caligine. Cirrhæ
Grande decus templi, Phoebi dilectus alumnus,
Palladis & Themidis, tenebroso traditur Orco.
Qui toties celsum plectro permovit Olympum
Teutonico; velutique pius verusque sacerdos,
Carminè, Musarum, Phoebèi Numinis aras
Perpes adolevit docto pulchreque cadente,
Ponderis & sensus pleno pectusque movente;

Stratus humijacet, & sterili mandatus arenae,
 Obtegitur fetore gravi tetroque cadavrum.
 Qui legit attente sua carmina docta stupefcit,
 Et quasi fufpectu rapitur, raptufque tenetur
 Attonitusque, Jovis faevo quafi fulmine tactus:
 Non minus ingenium vatis miratur acutum,
 Horrida cum diri Martis certamina praefert,
 Cumque modis notat imparibus paribusque, tremendos
 Armorum crepitus, tormentorumque boatus
 Terribiles; fapiens & ad argumenta remigrans,
 Obscillas urbes, excifaeque moenia, tecta
 Subruta, magnificis & claras turribus arces
 Everfas, aequata fole & delubra renarrat
 Sacra Deum; faevique fimul faftigia Martis
 Indomiti metuenda refert, atque omnia miro
 Ordine, luminibus patulis ac auribus infert,
 Exhibet, & torrente fui fervente moventis
 Ingerit eloquii. Dicentem attendite, magnos
 Quae plectri gravitate Ducef ad fidera tollit,
 Sublimique ftilo nervofa epinicia fpargit,
 Et quo, magnificos cantat fua Mufa, triumphos,
 Ore, labans nunquam Ductorum, laeta, rotundo?
 Seu Frifiae praefigne decus Batavumque falutem,
 Fulmen inauditum belli nullique fecundum,
 Laudibus extollit meritis; feu Mufa FRISONEM
 Exftimulata monet Magnum; quo faeva pericla
 Tantillum vitet; manet idem; exponere foetus
 Mufarumque faeros, affectu pergit eodem.
 Quaque, potefatum concordif foedere, voce,
 Junctarum memorat palmas, laurosque, tropaea?
 Gallorumque malas ftrages cladesque finiftras
 Indicat, ufque ftilo fublimi. (Tanta comata
 Gallia perpetuis lacrymis difpendia flebit.)
 Alte adeo facri Vatis tendebat arundo
 Quandoque; ut tepido largum cum fanguine fletum
 Miferet, mirifque modis ftimulata moveret

Lectorem, teretes cui sunt, & relligiosae
 Aures, iudiciumque bonum cerebrumque benignum.
 Quantaque praeterea, praecinctus, carmina, lauro,
 Mistra, gravi numero, caste quandoque jocosae
 Mistra modo cecinit, perimente dolore laborans,
 Calculo abingenti, scabro, duroque & adunco (1)
 Vesicae, causam ducente. Potenter & idem
 Jafidem lautae cecinit Calydonis in aula;
 Cujus, in Amstelium nuper deducta theatrum,
 Applausu magno, confecta tragoedia, turbae.
 Atque dolore truci confecti, carmina si qui
 Praeter & aetatem, summi, miranda, poetae
 Delibare velint, SATURNI LIMINA TEMPLI (2)
 Sacra terant. Forfan mihi Zoilus unus & alter
 Objiciet: vatem nescisne aetate minorem
 Antonidem, BELLIQUE (3) DEAM Martisque sororem
 Alto *compedibus vincitam* cecinisse cothurno?
 Insuper ejusdem restare poemata novi
 Ficta, prius denos quam bis compleverat annos;
 Quindecim & annorum CULICEM cantasse Maronem
 (Ferrigenae captum ferme superare videtur.)
 Haud ignoramus; CATALECTON & adde MORETO,
 Laudis & eximiae diversa EPIGRAMMATA, DIRAS.
 Cetera causae ergo mea maestra silebit arundo.
 Nil potuit juvenem a Musis avertere: LUCAS
 Saepe suo dixit, SCHERMER, dum viveret, ore:
 Otia ni tollas, mediocris avena tenetur
 Ignavo torpore, canunt & inertia Musae.
 Relligione fides constringitur optima vatis:
 Imbutus sacris summi Rectoris Olympi,
 Frugi natus erat patri matrique fidelis.
 Justitiam coluit, contemnere Numina coeli

Hor

(1) *Haec vera & genuina est calculi descriptio.*(2) *Poema defuncti.*(3) *Poemat. s. inscriptio.*

Horruit, edoctus sacri mandata Maronis.
 Sobrius & fortis, sapiens, pius atque modestus,
 Vatis & ejusdem summi praecepta secutus,
 Compedibus vanam Venerem vinclisque Lyaeum
 Constrixit, patris convivia foeda perofus
 Thyrsiferi. Breviter quo perstringamus agenda;
 Invide macrescens decoramine vatis honesto,
 Ilia nigra tibi quamvis rumpantur, atroci
 Invidiae turpis rabie, bonitate Minervae,
 Hic supereminuit tantum virtute poetas
 (Dicere Musa sui metuebat temporis omnes)
 Dicendi numeros, quantum viburna cupressi
 Improcera solent. Siccum mihi lingua palato
 Haeret tristitia, lacrymas & solvere cogor,
 Palpitat & mihi cor: nam quorsum lumina verto
 Uberibus lacrymis stillantia, mente revolvo
 Harlemios casus & funera sacra Poetae.
 Plorat Cirrha, replent ululatibus aethera Pindus,
 Pierus ac Helicon; nec sese temperat udis
 A lacrymis Hippocrenes, Aganippidos aut fons.
 Solvitur in lacrymas Batavum studiosa juvenus.
 Atratus maerore jacet Parnassus in aegro.
 Divorum laudes nec magnum gesta canuntur
 Heroum. Tristis silet alte turba Camenum.
 Edit sola graves gemitus, & tristia cantat
 Nenia Calliope, plangens pullata peremtum,
 Praecoci nimium fato nimiumque cruento,
 Vatem. Grande decus stirpis, spes maxima patris,
 Urbis (1) stella micans, pretiosaque gemma coronae
 Decidit e statione sua. Praenobilis Heros
 Clausit in aeternam (5) rutilantia lumina noctem.
 Eheu! plectra manu nunquam tractabit amoena,

G g 2

Nec

(4) *Harlemi.*(5) *Nostri respectu: at cum suo corpore resurget. Vid. Symb. Athanas.*

Nec quoque, Terpsichore modulante, movebit Olympum.
 Ergo, SCHERMER, abis nunquam rediture, Deorum
 Sacratis faciens fatis fatis? Optime LUCA,
 Immaturus obis nimium, lugendus ab omni
 Musarum studii veracque Poësis amante.

Sævit inexpletæ metuenda potentia Mortis,
 In genus humanum: generosa nec inclyta virtus,
 Nec doctrina sacrûm, pietas, sapientia vaturn
 Celsa juvant quidquam, vel tela cruenta morantur.
 Musa, mihi causas memora, cur stamina rumpunt
 Pro libitave suo confirmant robore Parcae.
 Sed quid vanus ago? temere decreta bonorum
 Inquiramne Deûm, fative stupenda sacra?
 Non mihi sunt soli, sed sunt ea tecta quibusvis :
 Qui manet, hunc tangunt horrentia fulmina Divûm
 Atque hominum patris, regis, cunctumque satoris.
 Fila trahunt aliis mites, aliisque rescindunt
 Immites; peraguntque Deæ sua pensa statuta.
 Scrutari nulli licet hic arcana Deorum:
 Fata verendâ sophus, dum spirat, quisquis adoret.

Illuvie scabrum pectus vapidumque, recede
 Hinc procul, inferias sacras afferte Poetæ,
 Vos Phoebi patris Mystæ fidiq; ministri,
 Inclyta turba, pii vatis decorate sepulcrum:
 Vosque omnes, quibus est, huc o accedite prompti,
 Cura sacri vatis, tumulum decorate superbum:
 Sed quia deficiunt brumali hoc tempore flores,
 Et renovant terræ faciem vernantia necdum
 Tempora; substituantur iis opobalsama, cortex,
 Baccarumque genus gratum redolentis acanthi,
 Omnia quæque ferunt nobis Mareotica rura.
 Quærite odoriferos Indorum, quærite fructus.
 Divitis Arabiæ redolentia thura crementur.
 Ignibus assiduis adolete sepulcra Poetæ;
 Et pretiosa Diis & aromata pura Sabææ
 Spargantur telluris, io, Syriacque potentis,

Circum busta pii SCHERMER: jure superbi
Elogium celsatumuli tum fronte locate:

*Hic situs est. SCHERMER. quam. qui. quaesivit.
in. orbe.*

*Invenit. requiem. post. sua. fata. polis.
Tempora. pleetilibus. lauri. redimita. corollis.
Vatis. ubi. sacro. sacra. nitore. nitent.*

JOAN: JOACHIM: LAGRUË,
Lugduno-Batavus.

I N O B I T U M
 . . . . . D O M I N I
 L U C Æ S C H E R M E R,
 JURIS UTRIUSQUE STUDIOSI,
 Ævi Poëtae Famofissimi,
 Harlemi 10 Febr. 1711, (annos 22 Nati)
 plurimorum triftitia defuncti.

H Arlemum trifti cerno procedere vultu,
 Singultusque fuo ducere corde fonos:
 Quamque folent animis Bacchi dare Fefta quotan-
 nis,
 Lætitia in luëtum, proh dolor! omnis abit.
 Totaque nigratis urbs eft induta cucullis,
 Triftitiæ præ fe figna feruntque domus.
 Cur? quia defunctum nifi quem flet tota Poëtam,
 Cui Batava hoc habeat tempore nulla parem:
 Extinctum plorat crefcentis flore Juventæ,
 Ingenio clarum, Judicioque gravem.
 Flumina Batavicam terram lambentia murmur
 Edite triftitiæ flebile figna tuæ.
 Cygnus enim vefter migravit ad æthera furfum,
 Diëturus grato dulcia metra modo.
 Difceffit LUCAS vatum præftantior antè,
 Longum poft, vitam dignus habere, diem.
 Harlemum quotquot, quotquot tenet Amftela vates
 Triftia confocio fundite metra tuo.

Tityrus ille fuit, soluit qui scribere sylvas
 Carmina, & Aeneadum bellica facta virum.
 Non moritur, virtus quemcunque, scientia, facta,
 Aut pietas primum fecit habere locum.
 Nasonem extollat Latium, laudetque Maronem,
 Et vatum primum Græcia docta suum.
 Patria SCHERMERUM laudabit nostra Poëtam,
 Illius & Famæ finis, & orbis erit.
 Quem penes est unum doctrinae gratia, restat
 Docta poëtarum quæ simul ista Trias.
 Nasonem simulat docto Socialia cantu
 Dum cantat casti fœdera sancta Thori.
 Ipse Maro ad vivos iterum rediisse videtur.
 Dum canit Eclogico carmina læta modo.
 Fortia junctorum Batavis dum gesta virorum,
 Et belli feriem, magnus Homerus erat.
 Maxima Saxorum, quam LUCÆ gloria vatis.
 Battavici, moles est meritura prius.

C. S. SPONT.

TROOSTREDEN

Voor de HEER

ADRIAAN SCHERMER.

En fyne Huysvrouwe MEJUFFROUW

HESTER VAN DER HEYDEN,

Over het ontydigh affterven van haren Zoon

De HEER

LUCAS SCHERMER,

In den Heere ontfapen den 10 Febr: 1711.

Dignum laude virum Musa vetat mori.

B Edroefde Ouders waar mede fal ik uw tranen
 (Die gy nu billik stort in 't fterven van uw Zoon)
 Afdroogen? ik niet weet een wegh tot trooft te ba-
 nen.

Een Zoon is u ontrukkt die u was tot een kroon

Van wysheyden verftand, van deugd en and're gaven

Die hem verfierde feer ja hy te boven gingh

Al de Poëten groot: Hy konfe alle laven

Met voght des Hengftenbrons. Ik recht fyn lof opfingh.

Wel

Wel waarom hebt gy dood soo vroegh hem wegh gaan slepen
 Die bloeide als een Roos seer jeugdigh, fris en groen?
 O wreetheyd boven maat, wat syn dit herde nepen
 Die gy aan d'Ouders geeft. Wie billikt dit uw doen!

Oh! had gy met uw zeys een ander af gaan mayen;
 Die hier onwaardig leeft, een ballast is op aard,
 En anders niet en tracht als ondeugd hier te zayen.
 Een monster der natuur, is die wel leven waard?

Dogh waarom soo op my, op my soo uitgevaren?
 Daar ik van boven heb gekregen dit bevel
 Om LUCAS SCHERMER flux (wil dan dogh wat bedaren)
 Te dooden. Siet dit is het Goddelyk bestel!

Hier in terusten dan sal waarlyk wysheyd wesen,
 't Is Godes hand alleen die heeft dit werk gedaan,
 Wie kan die keeren segh! Gods doen moet syn geprefen,
 Ey Ouders kus syn roe van droefheyd word ontdaan.

Een Kryghsman word gekend een Held te syn in 't sryden
 Een Schipper in den storm. Een Christen sich ook moet
 Soo dragen als hy valt in groote nood en lyden,
 Men kent dan syn geloof, beproeft werd syn gemoed.

't Was Vader Abraham die synen Zoon niet spaarde,
 Als God hem seyde, saga off'ren uwen Zoon,
 Uw een'gen die gy mind en liefd ja houd in waarde,
 Hy was gereed terstond, daar bleek syn hoop seer schoon.

Hy wist dat God hem kon weer uyt den dooden geven
 Syn Zoon, gelyk het was, in plaats van hem een Ram
 God schikte in den struyk, waar door de Zoon in 't leven
 Verscheen aan d'oude Man hier door hy vreughd vernam.

Rust dan in Godes wil: Hy heeft uw Zoon van qualen
 En veele sinert verlost, syn lichaem is maar dood

478 LYKEN GRAFDICHTEN.

Syn ziele leeft by God in vreugde sonder falen,
Benyd syn staat dogh niet want die is overgroot.

Hy sal niet meer by u, maar gy by hem sult komen
Laat dit uw troost steeds syn. Want gy ook sterven sult
Leer sterven door uw Zoon; het sterven wil niet schromen
Want sterven is ons lot. Leef Gode, heb geduld.

De tyd die nadert vast, dat gy ook sult beërven
Daar boven't saligh nu, een heerlykheyd seer schoon
Daar God fit in syn glans, daar sult gy niets meer derven
Maar met Gods beeld verfaadt dan pronken voor syn
Troon.

GRAFSCHRIFT.

Dees serkbedekt een Jongman schoon dog kort van dagen
Die Pallas by sich had, een schat van wysheyd groot.
Een geest van Poësi. Een yders lust, behagen,
O wie die is geplet al van de wreede dood!
Dog egter maar de kas de peerel is na boven,
Daar leeft syn geest volmaakt om eeuwig God te loven.

EEN ANDER.

Hier leght begraven onder,
Een Jonghman, die een wonder
Was van verstand en geest,
Van dightkunst aldermeest,
Een SCHERMER daar in wakker,
Wie wylt my aan syn makker,
De lust van yder een,
Leght onder dese steen.

J: N: TURCQ.

OP

OP HET OVERLYDEN

Van de Godvruchtige en Zeedige Jongeling

LUCAS SCHERMER,

Der beyder Regten Student, ende by
uitnemenheid zeer uitmuntend

D I C H T E R

Gerufft den 10 van Sprokkelmaant, MDCCXI,
In de ouderdom van 22 Jaren.

Wie leeft? Die leeft, die leevende zyn leeven
In God die leeft, al leevende beleeft.
En leevende, het leeven zoekt te leeven,
Dat leevende geen leevens eyndpaal heeft.

Wie sterft dan wel? Die stervend voor zyn sterven
Versterven doet, dat eeuwig sterven baart.

Die als hy sterft, al stervende voor 't sterven
Dat sterven kan voor 't sterven heeft bewaert.

Dan is zyn dood geen dood, die doodlyk dooden
Kan, maar een dood die selv de dood verwint,

Een dood, die dood, wat hier op aard kan dooden.
Een dood, die door de dood die dood verslint.

Zoo leefd', zoo sturft gy in uw jeugd, ô SCHERMER!
ô Ramp! ter ramp, voor ramploen niet beschermt,

Van Steen versteent, als 't steen verhardste marmer.
Daar pyn van Steen een steenen hert verkermt.

Waar door belet de regte Regtsgelerdheyd

Te leeren, tot gy regt het heylig Regt
 Bepreiten kond regt tegens regtsverkeerdheyd,
 Voor Regters daar men regt de twist beslegt.
 Begafje u om de treurgedagt te zetten,
 Welk lighaams smert de ziel aanbrogt in rang
 Dier Digt'ren, die naa net beschaafde wetten
 Der Maat, in Maat, met Neêrlands Maatgesang
 Het Maatgedigt van Griek en Room trotseeren,
 't Zy Catz, Heyns, Krul, Vos, Vondel, Six, Oudaan,
 Brant, Vollenhoov, wiens deff'ge Fenixveeren
 Met Monen, Halma, Rotgans, Westerbaan,
 Of Hooft, het hooft van Neêrlands hooftpoëten,
 Der helden lof verheffen booven 't swerk
 Van 't Sterredak, of anders neergeseten
 In 't klaavrend groen, uitgalmden herd'ren werk,
 Of digten, die den Dichter onder 't digten,
 En de het digt naar eys digtkonstig leeft;
 Bek waam zyn, om zyn ziel alsoo te stigten,
 Dat die, in God geruft, geen onheyl vreeft.
 Gy LUCAS, die begaaft met grootte gaven,
 't Zy datje met de herders veld-deun singt,
 Of helden op haer glori spoor doet draven,
 Daar de ysere borst gevælde spietsen dwingt
 Te wyken, of in God-gewyde sangen
 Uw geest verheugd, zyt and're niet alleen
 Gelyk, maar streeft met uw verheeven gangen
 In 't een en aar meermaal voorby haar heên.
 Dog nu voorby van al de hier nog leeven,
 Verlost van finert, voor 's Allerhoogstens thron
 Het hoogste Lied, ter hoogste hoog verheeven,
 Singt met geen mensch, maar hooger eng'le toon.
 Laat dan de Stad, gestigt aan 't scheepryk Spaaren,
 In uw Gedigt gedenken uwe Naam,
 En die zoo lang in heugenis bewaaren,
 Tot dat de eene eeuw die in de andere aam.

H. BUYSEN.
TER

TER GEDACHTENISSE

Van den

D I C H T E R,
LUKAS SCHERMER,

Overleden den tienden van Sprokkel-
maant, MDCCXI,

In den ouderdom van 22 Jaren.

Z O't waar is. dat ooit Orfeus heeft verdient,
Dat hem wel eer, als zyn getrouwen vriend,
Het Negental met opgekrabde wangen
Beweent heeft, en beklagt met Lykgezangen:
Verbeeld ik my, dat myn gezicht beschouwt,
Hoe, in het diepst van Haarlems weeldrig wout,
De Muzen 't al t'ontydige verscheyen,
Van SCHERMER, van haar' lieven Zoon, beschreyen;
Terwyl 't geboomt, van blad en groen ontbloomt,
Verslagen staat, en treurig om zyn' doot.
De Stroomgodt van 't vermakelyke Sparen
Rukt uit zyn hoofd vol rouw de zilvre hairen,
En klaagt dat al zyn eer met SCHERMER sneeft,
Die al te vroeg, helaas! de doodsnik geeft:
Maar hoe te vroeg? hy kan, hy zal nooit sterven;
Zyn ed'le geest, dien hy, met heldre verven,
Heeft op 't paneel van zyn gedicht gemaalt,
't Zy die zich heft om hoog, of nedrig daalt,
Blyft eeuwig, 't vleesch, een kleet, is slechts versleten,
Het Vaderlant zal nooit zyn' naam vergeten,

Zo

Zo lang de kracht der Duitſche Poëzy
 Zal blyven by den Nazaat in waardy;
 Die altyd zal met dankbaarheid gedenken
 Den laaſten gift, dien hy ons dacht te ſchenken;
 Wanneer hy in een' bondel bracht by een,
 Al wat van hem gedicht was ooit voorheen.
 Dan pryſt men Atalante of Zegezangen,
 Of blyft met vreugt aan d'edle tonen hangen
 Der ruiſchpyp, die hy Tityr heeft ontleent.
 Deze arbeid, ſchoon hy in zyn ziekbbed ſteent,
 Verveelt hem niet; ja; daar de ſmart en pynen
 Zyn kracht, zyn luſt, en leven doen verdwynen;
 Vond hy noch luſt, verkreeg hy nieuwe kracht,
 Wanneer hy op zyn Zanggodinne dacht.
 Die leerde hem met taay geduld verſmaden,
 Al't geen ons word van 't zwakke vlees geraden,
 Ja zelfs de doot. Ach! dat zyn leven ſtrant,
 Eer dat zyn werk bek wam de laaſte hant.
 d'Onwetenheit betreurt hen, die onſlagen
 Van 't aardſch gewoel, om hoog de lauren dragen,
 Hen toegezegd, die 't deugdſpoor hier bencen
 Vol yver en kloekmoedigheid betreên;
 Terwyl zy zelf, in diepen ſlaap gezonken,
 Legt zorgeloos voor op den plecht te ronken
 Van 't Scheepje, dat den Tyd tot ſtuurman heeft,
 En naar den doot, zyn ſtille haven ſtreeft,
 Terwyl de vier Getyden, aan het roejen,
 Het ongemerkt doen naer dien oever ſpoejen,
 Daar ziet z' eens op, gewekt door eene ſtem
 (Wie 't donderend geluit geeft kracht en klem)
 Die tot haar zegt: Ontwaakt, hier is de haven,
 Hier d'Eeuwigheit; zy, half in ſlaap begraven,
 Stort in het graf, daar zy voor eeuwig ſlaapt:
 Maar hy, die zich aan 't aardſche niet vergaapt,
 En wien niet op de waereld kan bekoren,
 Als dat zyn naam op d'aard' niet gaat verloren,

Treet blyde, als zynen vriend, den Doot te moet,
 Als zynde een eind van alle tegenpoet,
 Een ingang tot een onverganklyk leven,
 Wanneer de ziel op vleug'len word geheeven,
 Waar mede zy door 't zwerk ten Hemel dringt,
 En Goddelyk gedicht en maat zang zingt.
 Myn LUKAS, lang gefolterd door zyn pynen,
 Ziet dus zyn smart op eenen dag verdwynen,
 Hy ruilt voor zyn slechts aardfche lauwerkroon,
 Een Hemelfche door God hem aangeboon,
 En licht, om dat wy klagende betreuren
 Het blyde lot, het geen hem mag gebeuren.

P. VLAMING.

WOU.

W O U T E R
 H E R D E R S - Z A N G
 Op het affterven van den
 H E E R E
 LUKAS SCHERMER,

't **W** As Winter, bar en guur, als VELD'LING, moe
 en mat
 Van treuren, eenzaem naar 't bevroozen Spaar-
 ren trad,

Om by den stroom aan bos en velden te doen hooren,
 Hoe wakk're WOUTER storf, in dezen streek geboren.

Treurt velden, bos en stroom, uw WOUTER is niet
 meer,

Uw WOUTER, die in 't groen zoo dikwyls tot uw' eer,
 By'tryzen van de zon, een veldgezing liet hooren;
 Hy zal met zynen klank den stroom niet meer bekooren,
 Noch hem vereeuwigen de heele waereld door:
 De zwaen, getroffen door zyn kweelen, volgt zyn spoor,
 Zy zingt zyn' uitvaert op beklagelyke toonen;
 En Filomeel, die in het duister bos wil wonen,
 Zal nugeen zoet geluid meer op de takjes slaan,
 Maar heffen overkropt van rouw, een treurtoon aan.
 Maer hoe, waer klaeg ik voor, daer alles is bevroren?
 Want stroom, noch bos, noch velk kan mynen treurtoon
 hooren.

De blanke stroom is styf en schynt zelv dood te zyn,
 't Gras is verdort en weg, de boomen treft geen' pyn:
 Doch gras en blad zal noch eens weêr te voorschyn komen,
 En 't ys verdwynen van de luisterzieke stroomen;
 Maer WOUTER nimmermeer, helaeshy is geweest,
 Zyn sterven treft nu ons op dezen tyd het meest.
 Maer stroom en bos en veld zal zyne dood betreuren,
 Wanneer de lente 't hoofd komt zacht'lyk op te beuren,
 En 't lieve leven geeft aen dat verstorven is;
 De stroom zal allereerst zyn' zwaere droefenis
 Gevoelen, en zyn' finert aen 't open veld verhaelen;
 Het veld zal aen 't geboomt vertellen zyne kwaelen;
 't Geboomte aen 't pluimgedierte, en 't pluimgediert' de
 lucht,

Dat, droevig om 't verlies, naer andere oorden vlucht,
 Om schrand'ren WOUTERS dood de waereld door te drae-
 gen.

Nu treurt het harders volk by droevige Ypenhaegen
 Om WOUTER, die de roem der heele landstreek was;
 „ Zy zingen; moest gy ons, zoo onverwacht, zoo ras,
 „ In 't knoppen van uw' jeugd, o WOUTER, dan begeven?
 „ Of wilde 't Godendom dat gy niet meer zoud leven,
 „ Om dat gy Pan verwont in 't hand'len van de fluit?
 „ Gy zyt niet dood, o neen, uw liefelyk geluid
 „ Voerde u ten hemel in, om eeuwig daer te wonen,
 „ En 't al te streelen met uw goddelyke toonen;
 „ Maer wie leid nu de jeugd naer 't rookende echtaltaer!
 „ Wie zingt nu deuntjes voor de blyde bruilofts schaer,
 „ Terwyl het dertel vee gaet in de klaver weiden?
 „ Wie zal de helden nu naer 't juichend hov geleiden?
 „ Wie hen vereeuwigen? en wie hun waerdig hoofd-
 „ Versieren met een' krans, die 't blinkend goud verdooft?
 „ Gy waert alleen bekwaem, voor bergen, heuvels, dalen
 „ Hun roem tot aen 't gesternte in vollen top te haelen;
 „ Zy leven door uw' zang na uwe en haere dood;
 „ Gy door uw zingen, zy door 't palstaen in den nood;

H H

„ U

„ U zag men op het veld altoos den prys ontvangen ;
 „ Den prys , voor elk ten toon aen eenen mirth gehangen ;
 „ Zoo dat u niemand meêr dorft trotsen in 't gespeel ,
 „ Wyl die u altyd als gewonnen viel ten deel :
 Weent , harders , weent met my , uw W O U T E R is verscheien ,
 Hy zal het gratig vee niet meer in klaver weien ,
 Of dat doen drinken uit de beekjes , die door 't gras
 Heen vloejen , helderder dan 't allerklaerste glas ,
 Noch 't harders leven by het steedse hoog verheffen ;
 Wie kon zoo net , als hy , de maet in 't zingen treffen ,
 Wie zong van liefde en min zoo heerlyk en zoo schoon ,
 't Gebergte huppelde , sloeg hy een' blyden toon ;
 De dalen kreten , door zyn droev geluid bewoogen ;
 Ach was 't hem noch gegunt geweest met eigene oogen
 Zyn' S C H O O N E J A G E R E S in 't open veld in 't groen
 Te zien , hoe had hy oog en ooren kunnen voên !
 Hoe zouw het harders volk met krakende lauwrieren ,
 Apollo toegewyd , zyn jeugdig hoofd versieren ?
 Het riep , Uw' J A G E R E S heeft ons het best voldaan .
 Ach ! mocht gy met de jeugd nu meê ten reie gaen ,
 Maer neen , Diana heeft haer wrok op u gelaeden ,
 Door 't vreeslyk Everzwyn wouw zy haer' wraek verzac-
 den ,
 Gy doodde 't wel , maer hebt u met zyn bloed beklad ,
 Zyn bloed , dat onverhoeds u in het aenzicht spat ,
 Zyn bloed , veel dood'lyker dan spog van booze slangen ,
 Deed u een zwaer vergift door leên en aders prangen ;
 Gy veldde 't zwyn , maer ach ! het heeft u meê gevelt ;
 't Baerde u een onheil , dat u doodlyk heeft gekwelt :
 Nu schynthaer' wraek voldaan door u ontydig sterven ,
 Maer gy , gy zult uw loon by 't Godendom verwerven ,
 En eeuwig vrolyk zyn , in spyt der Jagtgodinn' .
 Gy , gy zult juichen , als zy kwynen zal van min ,
 Om eenen harder die haere oogen kon behaegen ;
 Zy zal , tot straf , haer licht gants oneenpaerig draegen ,
 En zelf in haeren glans verduist' ren voor een' pooz ,

Als gy, dien 't Godendom tot hooger heil verkooz,
 Zult by Apolloos lier heel onbenneveld blinken,
 Om nimmer in de kim in 't kouwde noord' te zinken:
 Dus strekt gy eeuwiglyk den nazæet tot een baek,
 Om hem te lichten in het zoete dichtvermaek,
 Wy zullen jaer op jaer, helaes! uw' uitvaerd vieren,
 Uw' graffteê met sipres en eikenloof versieren,
 En uw' vergode fluit ophangen aen 't geboomt,
 Daer geen gevogelte dan om te treuren koomt.
 Dus treurde **VELDELING**; zood lang hy wintervlagen
 En dichte jagtsneeuw kon in de open lucht verdraegen.
 Dus treurde hy, tot dat hem de onmacht in den nood,
 Den mond, om 't zwaer verlies van zynen **WOUTER**, loot.

J. VIRULY.

M

Wie zal als by, voortaan myn gonne lie,
 In onverwacht, en zand verby ondr,
 Ik zie, hoe dat myn Zoon, dat 't wachters wonder,
 In slooit van klacht dus nie in de ope lucht,
 Ja, Tebns zells dars wie in droet gerucht,
 Zal eeuwiglyk die groot verlies beslagen,
 Het Zusterel, om dese ramp verlagen,
 Die d'ed'le kunst zal traffen boven al,
 De Zangberg best om zulk een wachen val,
 Zoo net gelchoot, op hooggeklante lasten,
 Wy missen hem, nog hooren nu van varken,
 De Dood, root door zyn dood, die onze vanden,
 Hy is niet meer, die stoukeltan der dencht,
 Dat leven, 't geen verword'ing best gegeven,
 Uw streelden, is helaes! beroot van 't leven,
 Die mechtigmal door zyn vergode roon,
 Tean Dicht' ren z'y! Apolloos geotie Noof,
 Heer Schermer zien, ter lichen inge...

OP HET
ONTYDIG AFSTERVEN

Van den grooten

D I C H T E R

Den HEERE

LUKAS SCHERMER,

MYn Zangeres, zlaa nu een droef geluit,
 Wiens naare galm tot aan de wolken stuit,
 Terwyl wy in de morgenfond der Jaaren,
 Heer Schermer zien, ter starren ingevaaren.
 Treur Dicht'ren rey! Apolloos grootste Zoon,
 Die meenigmaal door zyn vergoode toon
 Uw streelden, is helaas! berooft van 't leven,
 Dat leven, 't geen verwond'ring heeft gegeven.
 Hy is niet meer, die flonkerstar der deucht,
 De Dood, rooft door zyn dood, alle onze vreucht,
 Wy missen hem, nog hooren nu zyn vaarzen,
 Zoo net geschoeit, op hooggekurkte laarsen.
 De Zangberg beeft om zulk een zwaren val;
 Die d'ed'le kunst zal treffen boven al,
 Het Zuffertal, om deze ramp verflagen,
 Zal eeuwiglyk dit groot verlies beklagen.
 Ja, Febus zelfs barst uit in droef gezucht,
 En strooit zyn klacht dus uit in de ope lucht,
 Ik zie, hoe dat myn Zoon, dat 's werelts wonder,
 Gaat onverwacht, en gants ontydig onder.
 Wie zal als hy, voortaan myn goude lier

Behandelen met zoo veel geest en zwiçr,
 Op wien, zal ik de Dichtkunst nu betrouwen,
 En wie, met zoo veel vlyt myn tēmpel bouwen?
 Dus hooren wy Apollo een treurtoon slaan,
 Het Dichtertal dat zelve spoor in gaan,
 't Barst uit in rouw, met traanen op de wangen,
 En eert zyn dood, door droeve lykgezangen.
 Ja, treur met my, om zulk een Dichtkleinood,
 Die, schoon hy is verslonden van de dood,
 Zal door zyn geest alle eewen zyn te kennen,
 Zyn lof en eer, om bey de poolen rennen.
 O helder licht der duitfche Poëzy!
 Hoe meenigmaal heb ik aan uwe zy,
 De vrucht uws geest gulhartig mogen zmaaken?
 Dan kost gy my inwendig 't harte raaken,
 Als ik u hoorde op een verheven trant,
 De Helden van ons lieve Vaderlant,
 Hun daaden op het heerelykft' trompetten;
 Gy fcheen het al in vuur en ylam te zetten.
 Als gy hen voerde in 't felst der oorlogsgloet;
 Daar Prins Eugeen, en Marlboroug vol moet,
 Doen meenigmaal den trotschen Vyand beven,
 Door zlag op zlag, ten kosten van hun leven.
 Of speelde gy op uwe herders fluit,
 Dan lokte gy het vee ter stallen uit,
 Gy kost het al door uw gezang bekooren,
 En gaaft het velt, het bosch, en boomen ooren:
 Het zy gy voor het stralen van de zon,
 Amintas doet aan een kristalle bron,
 Uitboezemen zyn droeve minneklachten,
 Om 't harde hart van Chloris te verzachten.
 Of 't zy gy weer, Vorst Lodewyk ontzint,
 Als Politeem in zyne rotsche bint,
 Beschouwende rontomme aan alle zeyen,
 Zyn ondergang verbeeld in schildereyen.
 Of waart gy velt en akker leven moe,

Verliet gy 't Bosch, en wend naar 't frant u toe,
 Daar wekte gy op 't roeren van uw znaaren,
 God Glaukus uit het midden van de baaren
 Te luyfteren naar uw vergoode toon;
 Als gy uw vriend Palemon uit komt noôn,
 Om in uw hut, hem als een gast te ontfangen,
 Om beurt, om beurt, te heffen uw gezangen.
 Of leyde gy, het schoon en jeugd'ig Paar,
 Al zingende naar 't rookende Echtaltaar,
 Hoe dartelend wift gy 't door uwe toonen,
 Het Bruiloftsfeest op 't heerelykst' te kroonen.
 Myn Pylades, wie meld' naar eys uw lof?
 Wanneer wy zien het Kalidonsche hof,
 Door wrâakluft, en door veinzery gedreven,
 Zoo trots door u ten schouwtoneel verheven.
 Daar Meleager, 't vaderlyk besluit
 Weerstaat, zyn Nicht verlaat, die hem ten bruit,
 En nevens haar, de kroon was opgedragen,
 Maar deze keur, kon hem geenzins behagen,
 Zoo ras verschynt in 't hof van Kalidon,
 Ninf Attalant! die schoone en held're zon,
 Op wien de Prins ontsteekt in hevig minne,
 En geeft zyn hart, dees vreemde Jagerinne.
 Treur Haarlem! treur o Spaarens silv're stroom!
 Gy zult niet meer aan uw begraafden zoom
 Hem hooren, die met onbekrompe longen,
 Zoo meenigmaal uw lof heeft opgezongen.
 Ja, had de dood hem niet gerukt ter neer,
 Wat zoudt gy dan, o Haarelemmer Meer!
 Door zyn gezang vereeuwigt zyn gebleven;
 Waar van hy reets een schetse heeft gegeven.
 Dan hadde hy op wieken van de Faam,
 Aan 's werelts end doen klinken uwe naam,
 Als de Yfroom, door Antonides beschreven,
 Zoo zoudt gy mede op ieders tonge leven.
 Wy treuren dan met recht om zulk een schat,

Die zoo veel deucht, en wysheit tevens hadt.

Myn Pylades: zal ik uw lot beklagen?

Dat gy zoo vroeg ten grave zyt gedragen,

O neen, schoon gy aan elk zyt lief geweest,

En teer bemint, om uw verheven geest,

Uw' droeve kwaal waar meed' gy had te sryden,

Verwekt in ons een innig medelyden:

En gunt u, voor dit aartsch een beter goet,

Daar nimmer pyn, of rampen u ontmoet;

Maar daar de ziel van alle zorg ontslagen,

De vreucht geniet in eeuwigheit van dagen,

Waar van gy reets de voormaak nu geniet.

Myn Pylades, wat vreucht is my geschiet!

Dat ik u, in uw stervende ogenblikken,

Het laast vaarwel, met zulk een onverschrikken,

En bly gelaat heb uit uw mond gehoord,

Dus uyte gy aan my uw laaste woort:

„Vaar wel myn Vrient! ik zal nu door myn sterven,

„Veel beter lot als door myn leven erven:

„Ik wissel nu, nu ik u hier verlaat,

„Voor een bedroefde, een wenselyke staat.

„Ei! wens my niet nog langer hier te leven,

„De zoetste vreucht word naar de dood gegeven,

„Ik zal gerust in 't 't Elizeefche velt,

„Van aartsche pyn, nog ongemak gekwelt

„Verschynen, en de Zielen daar begroeten,

„Daar hoop ik u hier namaals eens te ontmoeten:

„Op dat de dood, die hier de vriendschap schend,

„Ons eeuwig daar doe leven zonder end.

„Daar zullen wy elkaar volmaakt onthalen,

„En worden nooit ontrufft door ramp of kwalen.

O vaste blyk van een volmaakten vriend!

Die my zoo teer, als ik u heb bemind;

Dog, schoon gy van het aartsche zyt ontbonden,

Myn mondt zal steeds uw lof en deucht verkonden.

J. GELDORP.

LYK - Z A N G ,

Over het

ONTYDIG AFSTERVEN

Van den uitmuntenden

D I C H T E R

LUCAS SCHERMER,

Heeft dan de wreede dood, wiens akelige blikken
Den sterveling doen schrikken,
Die frisse Lenteroos ontydig afgeplukt,
En van haar steel gerukt?

Is dan die fonkerster der Poëzy verduisterd,
En van haer glans ontluisterd?
Die fonkerster, die korts nog blonk voor elks gezigt,
Is die berooft van 't ligt?

O ja! dat helder ligt, helaas! heeft uitgescheenen,
Heer SCHERMER is verdweenen,
En rust in 't duister graf. Die hoogverligte Geest
Helaas! die is geweest.

Op dichters van het Y en 't kristalyne Spaaren,
Wilt uwe droefheit paaren,
Voldoe benevens my aan hem uw laasten plicht,
In treurig lykgedicht.

Laat ons met traanen die al biglend neder vloejen,
Zyn koud gebeent' besproejen;
Dat dier're Pronkjuweel, nu rustende onder d'aard,

Is wel betreurens waard.

De Zangberg quynd van rou om 't sterflot van dien Dichter;

Die zeede en vreugde stichter;

Apol ontrukkt zyn hooft de groene Lauwerkroon,

Om 't missen van zyn zoon,

Zyn waarden lieveling, door hem zoo teer gekoesterd,

Vau 't Negental gevoestert:

Hy werpt zyn goude lier, door droefheit gants ontснаard,

Mistroofsig tegens d'aard,

En heft een treurtoon aan: de Zanggodinnen schreijen

Nu SCHERMER is verscheijen;

De Dicht-aâr schynt gestremt, die uit de Hengstebron

Vloeit van den Helikon.

Hoe hield dien Puikpoët, met zyne maatgezangen,

Een yders hert gevangen?

't Zy dat hy vrolyk zong hoe herder Coridon,

Voor 't ryzen van de zon,

Zyn stal ontsloot, om 't vee, in 't krieken van de morgen

Met voetzels te verzorgen:

Of hoe hy rustende aan de groenbegaasden zoom

Der zilvere waterstroom,

Op zyn gesneden fluit een vrolyk veldlied speelden,

't Geen yders ooren streelden,

En klonk door 't digte Bosch, waar in hy zyne wond

Aan schoone Roosmond.

Zyn nitverkoorne ziel, op 't allerteerst ontdekte,

En haar tot weermin wekte;

Of dat hy zong hoe knaap Amint aan 't dorre strand,

Op eenen Vischers trant,

Zyn hart ontsloot, om dus zyn lyden te verzagten,

Door droeve minneklagten,

Om 't hert te buigen van zyn blonde Galathee,

Veel koelder dan de zee.

Hoe wedergalmden, op zyn zang, zoo menigmaalen,

De blyde Bruiloftszaalen,

Als hy het minlyk paar, gestrengelt hand aan hand,

Zong naar het ledekant,
 Terwyl de jeugd het hoofd met palm en mirt bekransfen,
 En op zyn toonen danften.
 Maar hoe wierd zyne geest verheven in de lucht,
 Als d'arend in zyn vlugt,
 Wanneer hy dreunend zong, op onnavolgbre toonen
 Den lof van Mavors zoonen,
 Gewoon vol dapperheit en onverfchrokken moed
 Ten kosten van hun bloet,
 In 't vreeslyk blixemen en dond'ren der kartouwen,
 Kloekmoedig stand te houwen,
 En wakk're Churchil volgde in 't bloedig oorlogsveld,
 Dien temmer van 't geweld;
 Of zong, hoe Prins Eugeen, voor zynen arendftander,
 Dien tweeden Alexander,
 Voor wiens ontzagtbren arm en fiere dapperheên,
 De Waereld fchynt te klein,
 Den Fransfen dwingeland, zoo dikmaals van zyn leeven,
 Deed op zyn Rykstroon beeven,
 En voerde, al brommend, zyn alomgevreesden naam
 Op vleuglen van de Faam,
 Den ruimen aardkloot om, tot daar de twee paar Winden,
 Hun regten oorsprong vinden;
 Of andre helden, die voor 't lieve vaderland,
 En vryheid, 't waarfte pand,
 Hun dierbaar leeven in de weegfchaal durfde zeeten,
 Hun daden uitrompetten:
 En als zy 't einde van hun zegenryken togt,
 Na veel gevaar volbrogt,
 Hun ftrydbre hoofden met gewyde lauren cieden,
 En hun triomfen vierden,
 Met ongemeene pragt, hun hateren ten spyt,
 In 't aanzien van de Nyd;
 Dan wierden zy van hem, met blyde zegezangen,
 Verwelkomd en ontfangen;
 En wat zyt gy verpligt, o Amftels fchouwtoneel!

Voor dat doorwrogt Juweel!
 Door hem, u gunstig, op het einde van zyn daagen,
 Gulhartig opgedraagen;
 Daar Atalant verſchynt, gelyk een heldre zon,
 In 't Hof van Calidon.
 Hoe zultge ons wél vernoegt in 't kort die goude Vaarzen,
 Op hooggekurkte laarzen,
 Doen hooren, dat de galm, van 't dreuneude geluit,
 Alom te rugge ſluit.
 Maar ach! dien Zanger, die, op 't roeren van zyn ſnaaren,
 Het alles deed bedaaren
 En ſtreelend tot hem trók, is eeuwig ons ontroofd;
 Zyn levenslamp gedooft.
 Treur dan vry Haarlems woud, aanminnige boſſchagie,
 Ontbloot van uw cieraagie,
 Want gy hoort nooit zyn ſtem, zooruſtig, onbeſchroomt
 Weer galmen door 't geboomt:
 En gy o Stroom-nimph! van het wydberoemde Spaaren,
 Ontvlegt uw blonde haaren;
 Ontbloot u van geſteent, en koſtlyk hooftcieraad,
 Kleed u in rougewaat; (gen
 Beweend uw SCHERMERS dood, die dikmaals onbedwon-
 Uw lof heeft opgezongen,
 Aan uwen oever, dat het dreunden over 't land,
 Op een verheeven trant:
 Uw vliet ſcheen hem voor een Meander te verſtrekken,
 En kon zyn geeſten wekken.
 Maar gy vermaaklyk Meer, aan 't Spaaren na bevriind,
 Gy edele Hooft-stroom vind
 Uw zelve meeft verpligt zyn ſterfdag te beklagen,
 In 't bloejenſt van zyn daagen!
 Hy meende in 't kort uw lof op 't ſpoor der Goeffe z waan.
 Op onvergankbre blaân
 Te ſchryven, en uw naam, dit moet u 't hatte roeren,
 Den Aardkloot om te voeren,
 Zo ver Antonides; aan 's waerelds uiterſte end,

Zyn

Zyn Yftroom is bekend :
 En gy aloude Stad, geroemt op uwe daaden,
 In 's lants historie-blaaden ;
 Die in uw Wapenschild op 't root en bloedig veld,
 Vier zilvre fterren teld
 By 't zwaart en heilig kruis, aan u wel eer gefchonken,
 Om eeuwig mee te pronken,
 Door Keizer Frederik, als gy met uwe vloot
 Hem hulp en byftand bood ;
 En d'yzere ketens brak der Damiaatze haaven,
 Tot trooft der arme flaaven.
 Beschrei met ons 't verlies van zulk een waarde fchat,
 Die luifter uwer ftad,
 Door d'alverflinbré dood, u, en ons aller oogen
 Helaas ! te vroeg ontoogen.
 Uw pligt vereift, aan hem tot een gedagtenis,
 Wyl hy zulks waardig is.
 Een beelt te fchenken als aan uwew Lettervinder ;
 Dit zouw uw roem niet minder
 Vergrooten, en doen zien, aan 't talryk nageflagt
 Hoe gy Geleerdheid agt :
 Dus zoud gy zyné Naam, na zyn ontydig fterven,
 Behoeden voor 't verderven.
 Maar neen, ei ! ftaak dit vry : hy wift zig zelf voor lang,
 Door zyn vergoeden zang,
 Als zynen geest hem deed in heilige yver blaaken,
 Onfterffelyk te maaken.
 'k Zie hem reeds in zyn werk, 't geen hem dien luifter gaf,
 Weer ryzen uit zyn graf,
 Gelyk een Fenix-jong, verryft uit 's vaders affchen,
 Een werk de Nyd ontwaffen ;
 En d'alvernietb're tyd zyn heerschappy ontrukkt,
 Waar voor het alles bukt.
 Dat werk, door hem aan ons tot een gefchenk gegeven,
 Zal hem altoos doen leeven
 In elks geheugenis, zoo lang men iemand vind,
 Die

Die d'edle Dichtkonst mind.
 Maar hoogverheeven ziel, van 't aardfch gewoel ontflaagen,
 Ter Sterren ingedraagen;
 Wat hebt ge een lange reeks van maanden agter een,
 Geworstelt en geftreên,
 Met bittere smerten en onlydelyke pynen;
 't Geen uw deed droevig quynen.
 Gy zaagt, voor lang de dood, die andre vreezen doet,
 Met vreugde te gemoet;
 Wel weetende, dat hy alleen u konde geeven,
 Een ingank tot het leeven:
 Dat leeven, 't menfchdom, door 't geloof alleen bekend;
 't Geen tyd nog eeuwen fchend,
 Maar onophoudlyk duurt in onuitspreekb're weelden,
 Onmooglyk te verbeelden:
 Dat Leeven fmaakt gy nu, bevryd van alle leet,
 In volle vreugde, en treed
 De wiffelzieke Maan en goude Zon met voeten,
 Terwyl u d'Eng'len groeten,
 En vlegten om uw kruin, uw zuivre deugd ten loon,
 Een heldre Sterrekroon,
 Aan u gefchonken door den grooten hemelkoning,
 In wiens volmaakte woning,
 Uw geest nu leeft en fweeft van pyn en fmert bevryd,
 In eindlooze eeuwigheit.

M. BODISCO.

LYK-

LYK-ZANG

Ter

GEDAGTENISSE

Van den uytmuntenden

DICHTER

LUCAS SCHERMER,

Overleden den 10. February, 1711.

S Loeg dan de dood, met zyn gevreesd geweer,
 Den grootsten Letterheld aan 't Spaar ter neer,
 Die onvermoeyd met zyne Phenixveer,
     Den zangberg eerde?
 Hy die den roem der duytſche Poëzy,
 Met vlyt gesprongen aan der Dicht'ren ry,
 Wanneer hy treurig floeg de maat of bly,
     Altyd vermeerde.
 Die afgerigt in Helden Dicht'ren was,
 ô! Jonge spruit! doorlugtig ſpiegelglas,
 Waar in men klaar de ziel der Dichtkonſt las,
     Zyt gy verbrooken!
 Zal ik my nooyt weer ſpieg'len in den glans;
 Van uw met roem verkreegen Lauwerkranſ,
 Als Venus Roozehoed aan 's Hemels trans,
     Eerſt vers ontlooken?

ô Neen!

ô Neen! de dood heeft u in 't graf gerukt,
Daar al 't geschapene voor beefd en bukt.

ô Spaarnimph! hoe ziet gy uw hoop mislukt,
Door Schermers sterven!

Zyn eed'le mond, met hooningdouw besproeyd
Daar Nectar en Ambroos heeft uyt gevloeyd,

Voor altoos door een ys're slaap geboeyd,
Moet gy nu derven!

Hy zal niet meer met een verheeven toon,
Uw Hyácint Apolloos liefste zoon,

Te vroeg geteekend in 't getal der doon,
Zyn stem doen hooren.

Daar de oude Meerman, op zyn zang verliefd,
Met zyn abele schop de golven kliefd,

Klaagd, wyl dees ramp met smart zyn borg doorgriefd:
't Is al verlooren!

ô SCHERMER! schermheer in myn Kermerland,
Daar de eed'le Dichtkonst jonge Lauren plant,

Te vroeg op d'Oever van de dood getrand,
Dit doet my treuren!

'k Hoor nu na dees niet meer in 't digt geboomt,
Daar Rozemond in Damons armen droomd,

En 't lieflyk beekje zagjes ruyft en stroomd,
U Veldfluyt neuren.

Ik hoor niet meer uw schelle krygs trompet,
Die de eed'le moet der Helden heeft gewet,

Kasteel en Stad in vlam en vuur gezet,
De Veldtogt blaazen.

Nog 'k zal geen meer aan 't konstig naageregt,
Daar liefde en trou twee harten zaamen hegt,

En Venus zoon om eer en Lauren vegt,
My zelf veraazen.

Hier sweeg de Meer, wyl 't Spaarne nokt en hikt,
En schier van droefheyd in haar traanen stikt,

Zy roept, de dood heeft u te vroeg verstrikt,
Myn lief myn leeven.

500 LYK EN GRAFDICHTEN.

o Ondier! zoo 't had in myn keur gestaen,
 Gy waart met zulk een schat niet door gegaan,
 'k Had u voor hem tien knapen toegestaan,
 En graag gegeeven.

Al myn vermaak, myn hoop, myn vreugd, myn schat,
 Die 't negental aan my geschonken had,
 Die steeds de Goön om deugd en wysheyd bad,
 Is my ontnoomen!

Waar ik nu zoek, ik vind myn SCHERMER niet,
 Daar hy zyn Veldschalmy graag hooren liet,
 Vol vreugd gezeeten agter 't scheutig riet,
 Treur beek en stroomen!

Vlegt nu een krans van groene Lykcipres,
 o Melpomeen! treur Dichters Hoofdgoedes,
 Hy leende graag aan uwe wil en les
 Zyn hart en ooren!

Hy volgde vroeg de trant van Flakkus lier,
 Zoo hoog als laag met een verheeve swier,
 En aangeblaazen door een heylig vier,
 Liet hy zig hooren.

Zyn schildery hoeft geen vergulde lyst,
 Daar 's alles in wat de eed'le konst vereyft,
 Veel schoonder is 't daar werk de meester pryft,
 Als ydel stoffen.

Treur dorre duynen! bos en Akkerveld,
 Nu de Yfstrom treurd, door dit verlies ontsteld,
 Ach! myn alom beminde letterheld
 Te vroeg getroffen!

Uw haaters blaffen vry met open mond,
 Om dat uw roem van hun u werd misgond,
 En zelve bloemen blaau en kakelbond,
 Voor roozen veylen.

Maar wie onzydig de eed'le Digtkonst mind,
 En geen vermaak in snoö veragting vind,
 Zal zeggen, SCHERMER wist tot roem gezind
 Haar grond te peylen.

Hy heeft genoeg voor zyne jeugd gedaan,
 Genoeg met vlyt zyn poos te roer gestaan,
 'k Weet niet wie hem zoo vroeg is voor gegaan,
 Of wie zal volgen.

Hy heeft myn bloemenkrans op 't schoonst geciert,
 'k Wil dat zyn sterfdag jaarlyks werd gevierd,
 Schryf op zyn graf, ô Heerleims Stad! al wierd
 De nyd verbolgen.

*Hier sluymerd SCHERMER, die de Digtkonst eygen was,
 Een voorbeeld van de deugd, der Dicht'ren spiegelglas:
 Had hem de dood zoo vroeg zyn oogen niet gelooken,
 Hy had den Mantuaan na zyne Kroon gestooken.*

W. VANDER HOEVEN

OP HET
 AFSTERVEN
 Van den HEERE
 LUKAS SCHERMER,
 Uitmuntend
 HELDEN-DICHTER.

DE vlugge Geest, die kostelyke schat,
 Verliet het brosse en wankel aarden vat
 Van SCHERMER, en is uit ons aller oogen,
 Ten lichaam uit, ten Hemel ingevloogen,
 En vind zyn rust in heerelyker staat;
 Zo zonk die Zon in 's leevens dageraad,
 Die held're Zon der heldenpoëzye;
 Zo wierd die beek der zoetste lekkernye
 Gestopt, gestuit in haar begonnen loop:
 Wat hebt gy ons, bedriegelyke hoop,
 Niet al belooft van hem in ryper dagen,
 Toen wy de vrucht van zynen voortyd zagen?
 Maar ach! dit is vernietigt door de dood.
 O Haarlem! gy verliest een Dicht-kleinood,
 By welks waardy, geen diamante straalen,
 Noch alles wat bekoorlyk is, kan haalen.
 Alzeegenaar! hoe onvoorzien's herneemt
 Gy ons geluk, als 't naar volmaaktheid zweemt,

Op dat wy door die wysheid zouden leeren,
 Ons hert van de aarde en steeds naar U te keeren.

GRAFSCHRIFT.

Dees' grafzerk overdekt het minste deel des Mans,
 Die in zyn opgang blonk gelyk een zon vol glans:
 O waereldling! betrouw op jeugd noch schoone gaven,
 Nu zulk een morgenster zoo vroeg voor dag verschiet.
 Ja treurt o Dicht'ren rey! nu hier, tot u verdriet,
 De heldenpoëzy met SCHERMER legt begraven.

C. BRUIN.

Op het Ontydig

A F S T E R V E N

Van den H E E R E

LUCAS SCHERMER,

Overleden den 10 February, 1711:

Wie noopt myn Zangeres met sporen,
Om zig bedroeft te laten horen,
Nu wy u zien van 't ligt ontbloot,
En van de niets ontziende doot

Besprongen? ach! wat wisselingen!
Moet ik uw treurige uitvaart zingen,
O SCHERMER, Vaders troost en hoop!
Die in de ktagt uws levensloop,
En in den ogtent uwer dagen,
Ous laat 't herdenken van de plagen,
En smart, van jammeren verzelt,
Waar door uw jeugd zoo lang gequelt
Geweeft is in uw tyd'lyk leven,
Nu zult ge ons niet meer proeven geven
Van uwe naarftigheid, en vlydt,
Die gy in uwen levenstyd
Besteed hebt, om, door kunftig zingen,
In Febus lessen in te dringen,
Om ent'lyk uw' verdienden lof
Te heffen aan het starrenhof.
Gy zult niet meer den bloem der helden,
Wien uw' gezangen steeds verzelden,
Wanneer zy keerden triumphant

In ons vereenigt Nederlandt,
 Bekroonen; nimmermeer, aan 't SPAREN,
 Twee eensgezinden naar d'altaeren
 Van d'egt geleiden; nimmermeer
 Verheffen de eeuwigdurende eer
 Van 't SPAREN, dat met groot verlangen
 U heeft in haare schoot ontfangen,
 En wederom verdwynen zag,
 Tot zyne smart. Decz' zwaare slag
 Treft alle uwe allerbeste vrienden,
 Die u om uw verstant beminden,
 En uwen deugdelyken aert.
 Nu hebt ge alleen uw stem gepaert
 Met die van duizend' Cherubynen,
 Die voor des Hemels troon verschynen.
 Wel aan dan, treurige Ouders, staakt
 Uw droefheid, nu hy is geraakt
 Om hoog in een onsterff'lyk leven.
 Uw tranen kunnen u niet geven
 Verligting in uw groote smart,
 Beklemt aan uw bennaude hart.
 Ey! wil u dan kloekhartig dragen,
 In 't voelen van Gods geesselslagen,
 En 't smart'lyk lyden, dat u drukt.
 Nu uwe Zoon van de aard gerukt,
 In 't zalig zielenryk verheven,
 Vergeet om hoog het aerdsche leven,
 En cert Gods oppermajesteit
 In eindelooze vrolykheid.
 Zyn naam zal nimmermeer verdwynen,
 Zyn deugd zal steeds op aerde schynen,
 Zyn lof, die hem veel luister bragt,
 Zal blinken als een star by nagt.

Ms. VAN HOOGSTRATEN.

LYK KLAGTE

Over de

ONTYDIGE DOOT

Van den HEER

LUCAS SCHERMER,

Prins der Nederduytsche

DICHTEREN.

W At droeve maar verbaest den Zangberg en de
 reyen
 Der Dichteren, helaes! hoe houd' ik my van
 schreyen?

Gansch Helikon in rouw beweent d'ontyd'ge doot,
 Des Dichters. Phebus zelf gevoelde nooit zo groot
 Een smerte, toen hy zag zyn Phaeton verflagen,
 En dien vermetelen geblikemt van zyn wagen.
 Ah! zegt hy, ah! legt gy dan ook doorluchte zoon
 Door 't wrede lot gevelt, en is 't niet aen de Goon
 Geoorloft door de doot te einden d'ongelukken
 En rampen, die my meer dan een der menschen drukken?
 Wat baet myn Godtheit my en eeuwig groene jeugt?
 Nu 'k Schermer missen moet myn een'ge roem en vreugt!
 Nooit heeft my Orpheus doot en ramp zo zeer verdrotten, Of

Of toen ik zelf te wreed Coronis heb doorschoten.
 Zo treurt Apol, zo treurt de Zangberg, en de rei
 Der Zusteren barst uyt in een bedroeft geschrei.
 Maer Clio gaet voor al dit groot verlies ter harte.
 Zy rukt het blonde hair tot teken van haer sinarte
 Met gansche lokken uyt, en quetst haer schoon gelaet:
 Terwylze met haer vuyft de bange boezem slaet,
 En onophoud'lyk zucht. Wie zal den roem der Helden,
 En hunne dapperheit met zulke toonen melden?
 (Dus klaegt de Zanggodin) nu hy, die op zyn lier
 En gouden cyther zong met onnavolgb'ren zwier
 Ons komt t'ontvallen in het beste van zyn leven.
 Wat had die schone Lent' ons niet cén hoop gegeven
 Van heerelyker oogst! wat deed' die schone bloem
 Ons vruchten hopen van een onvergamb're roem!
 Die nu, helaes! verslenst legt door de guere vlagen
 Des fellen noorden wints geweldig neergeslagen.
 Gy legerhelden die voor d'onverwinbre kracht
 Van uwe dapperheit de woedend' oorlogs macht
 Des vyants zwichten doet, en als het stof verdwynen
 En smelten als het was voor heere zonnescynen,
 Uw zegetekens plant ten trots der dwinglandy,
 Die zich te stavén tracht in d'opperheerschappy;
 Daer 't gansche leger juycht op 't dond'ren der metaelen,
 Betreurt met my den Dichter, die tot aen de zaelen
 Van Jupiter, en tot de stralen van de Zon
 En 't blinkende gesternt uw roem verheffen kon.
 Hy was het die u aen zyn zangen meer verplichte,
 Als eer Achilles aen Homerus heldendichten
 Wat wonder, want zyn onwaerdeerbare geest
 Van Phebus aengequeekt, en op een hoger leest
 Dan Sophocles geschoeit, kon 't alles overwinnen
 In zuiverheit van toon, en door zyn zang de zinnen
 Betovert en verrukt door 't hemelsche muzyk
 En klanken van zyn lier Apolloos lier gelyk
 Ontheffen van hun sinart, en doen zich zelf vergeten.

Ook had d'ervarentheit dien Fenix der Poëten
 Al in zyn jong'lingfchap geoeffend en geleert.
 Zy heeft dien letterhelt met haer gezang vereert.

Nuis dat helder licht gedooft en uytgefcheenen:
 Nu legt dat grote lyk van harde marmerfteenen
 Bedekt: nu zal hy niet met weergalozen toon
 Ver boven 't aerdfch gewoel den roem der oorlogsgoon
 Verheffen, en, ah! had de doot haer wrede fchichten
 Zo lang aen hem gefpaert, tot dat hy met zyn dichten
 De woedende Belloon aen yzre banden floot,
 En Janus tempel zag gegrendelt voor zyn doot.
 Dan zou zyn Zangeres den lof der vrede zingen,
 En doemen tot den roeft de fchitterende klingen.

F. B. V.

OP HET
AFSTERVEN

Van den hoogdravenden, zoetvloeienden,
en zinryken

D I C H T E R
LUCAS SCHERMER,

Binnen Haarlem Overleeden den 10den February, 1711.

W At donderslag treft my in de Ooren!
Is LUKAS SCHERMER, door de Dood,
Van 't lieve levenslicht ontbloot?
Op Sparens Dichters, laat u hooren;
Beween, betreur, dien Jongeling;
Wilt hem een eeuwig Praalgraf stichten,
Die, met zyn onnavolgb're Dichten,
Vloog door den ronden hemelkring,
Als hy, met donderende toonen,
Der Bondgenooten krygsdeugd meld;
En met zyn Schagt het Oorlogsveld
Affchetft, en vlegt onwelkb're Kroonen,
Voor Helden, die, vol vier en gloed,
Door Zwaard en Solfervlammen ftreeven,
Om te overwinnen of te sneeven,
Als fiere Leeuwen, vol van moed:
Of, als hy zig op 't Land liet hooren,

Gelyk een Maro, daar zyn taal,
 Verdooft de schelle Nachtegaal;
 En streeld de Landjeugd's Hart en Ooren:
 Met zyn vergode Poëzy,
 Kon hy 't natuurlyk schoon verbeelden;
 Terwyl de Sparens Landjeugd kweelden,
 En dansten, om hem rey by rey:
 Dan blink hy als de Zonnestraalen,
 By mind're Starrelichten uit,
 Of als een Eyk by 't lage Kruid:
 Wie kon zyn held're glans bepaalen?
 Hy, scheen de ganfche Waereld rond;
 En strekte een Baak aan Phebus Zoonen.
 Laat vry een bitse Satyr hoonen,
 Ik zeg, uit zyn vergoode Mond,
 Kwam Hemels dauw, en zoetheid vloeijen,
 Tot balfem, voor die Dichtkonst mind:
 Gelyk de vrucht'bre Zuidewind
 De jonge Telgen op doet groeijen,
 Zo kweekte hy de Dichtkonst aan:
 Als hy, zyn stem verhief aan 't Spaaren,
 Scheen hy ten Hemel op te vaaren,
 Als eer de Mantuaansche Zwaan.
 Met wat voor teed're Minnezangen,
 Zong hy de Bruid en Bruidegom.
 Na bed, dat ieder stil en stom
 Zig van de Liefde zag bevangen.
 Hy maalde Juvenalis af
 Na 't leeven, om zig zelf te schetsen;
 Dus wist zyn Pen zyn Beeld te etsen,
 Dat nooit verduist'ren zal in 't graf;
 Maar haast als Sofokles herleeven,
 Op 't Amsteldamsche Schouwtooneel,
 Met taal, en styl, zo net, zo eël,
 Als oot een Dichter heeft geschreeven.
 Treur Spaaren! treur beruchten Hout!

Uw grooten Dichter is verdweenen ;
 Zyn leevenszon heeft uitgescheenen)
 Bootfeerd zyn Beeltenis in 't Goud.
 Zo lang de Waereld, in zyne Assen
 Zal draaijen, en de Zon, en Maan,
 In 's hemels kringen zullen staan ;
 Zo lang de kristalyne plassen
 Der Zee, het blanke Strand bespoeld,
 Zal SCHERMER leeven in zyn Dichten ;
 Waar voor de bitse Nyd moet zwichten,
 Hoe zeer zy daar op mikt en doeld :
 En schoon zyn lichaam is gestorven,
 Zyn deugd is snelder dan de Dood :
 Zyn naam heeft om den Waereldkloot
 Een onuitwis' re lof verworven :
 Zo lang zyn Dichten zyn bekend,
 Ziet men dien Dichter afgeprent.

H. VANDE GAETE.

Amsterdam, den 12den

February, 1711.

OP

O P H E T
 O N T Y D I G A F S T E R V E N
 Van den Roemrughtigen
 D I C H T E R
 L U C A S S C H E R M E R ,
 Der beyder Reghten oefenaar.

Ontflapen in het 22ste Jaar zyns ouderdoms, den tienden
 van Sprokkelmaant, MDCCXI.

W At droef gezicht! ik zie Apollo, en de negen
 Gezusters van Parnas, op 't uiterste verlegen,
 In treurig rouwgewaet verschynen; wyl de
 Dood

Hem heeft (die Phebus zelv wel eer had in zyn schoot
 Gekoestert, opgekweekt, en verder aengenomen
 Voor zynen eygen Zoon) het levenslicht benomen.
 Vraegt iemand, wie het zy? 't is SCHERMER, wiens verstant
 En nooit volpreeze brein, een luister van ons Lant
 Reeds strekte, en nog veel meer zoud' hebben opgeluistert,
 Had hem de wrede Dood niet in het graf gekluistert
 En eeuwig voor ons oog verborgen door de zerk!
 's Mans naem blyft echter nog vereeuwigt door zyn werk,
 Vermits in hem de deugt en Godvrucht teffens blocide
 En Dichtkunde als een stroom van zyne lippen vloecide.
 Ach dat die Morgenzon zo ras verbergt haer hooft,

En

En ons van haeren glans en schittert licht berooft!
 Ach dat hy uit ons oog moest als een mist verdwynen
 Eer hy zyn Atalant' ten Schouburg zag verschynen.
 Nu zal hy ook niet meer twe Lieven eens van zin,
 Ontstoken door het vuur van Paphos Koningin,
 Naar 't heilig Echtaltaer geleyden; nog der Helden
 Roem en kloekmoedigheid, nog hunne krygsdeugt melden;
 Nog 't dertel pluimgediert ten bofsche lokken uit
 Door lieffelyken toon van zyn vergode fluit.
 Die Zwaen zal nu niet meer, die yders oor kon streelen
 Door zoetheit van zyn zang, aen 't Scheepryk Spaeren quee-
 len.

De Dood heeft hem ontzielt; maer nogtans draeft zyn naem
 De hele waerelt door op vlerken van de Faam.
 Die tweede LUCAS, in wiens brein ontelbre schatten
 Van treffelyk verstant en wysheit zig bevatten,
 Legt ziel en ademloos, en van het licht ontbloot!
 Die SCHERMER heeft geschermt, geworstelt met de Dood.
 Nu is hy opgevoert in 's Hemels Opperhoven,
 Om God, van pyn verlost, met de Eng'len schaer te loven.

J. MOL.

TER

T E R
GEDACHTENISSE

Van den

H E E R E

LUKAS SCHERMER.

MUSA VETAT MORI.

Z Oo strektge in 't bloeienst' uwer dagen
 Ten prooi van d'onverzoenbre doot:
 Zoo zal de Zangrei in haer' schoot
 Uw ligchaem dan ten graeve draegen.
 Maer zacht: 'k benyde dus uw rust,
 O SCHERMER, 'k mocht uw Lykasch steuren;
 Men krygt u niet weërom met treuren:
 Uw Lamp blyft altyt uitgebluscht.
 Gy die al in uw Lentzaizoen
 Naer groene Lauwren dacht te streeven,
 Hebt blyken van die hoop gegeven:
 Maer 't sterflot (wie kan dit verhoën?)
 Is u te vroeg te beurt gevallen.
 Gy hadt het Sparen reets beloofd
 Een kroon te zetten op het hoof.

Dan

Dan zouden zyne aloude wallen,
 Zoo heerelyk als door de Faem
 Der Damiactſche Zeeviktori,
 Geblonken hebben met de glori
 Van een' onſterfelyken naem.
 't Zal echter zich gelukkigh achten,
 Dat het uw kout gebeent beſproeit.
 Uw lof ſpeele altyt onvermoeit
 Ons, en den nazaet in gedachten.
 Dit zy uw Graffſchrift. *Deeze ſteen*
Bedekt hem, die den bloem der jaeren
De Zangkunſt toewydde, en aen 't Sparen
In d'opgang zyner jeugt verdween.
Maer denk niet dat by 't licht zal derven;
De Zanggodin verbiet te ſterven.

K. WESTERBAEN W:Z:

Over den deftigen

D I C H T E R
LUCAS SCHERMER,

Overleeden den 10den van Spiokkelmaent, MDCCXI.
In 't 22ste Jaer zyns Ouderdoms.

T Reurt, Phebus zoonen treurt! en rukt uw boezems
open,

Nu SCHERMERS levensdraet zoo ras is afgelopen:

O drie Gezusters al te wreet was uw besluit!

Gy hebt helaes! te vroeg die jongen Helt doen vallen:

O Doot, waerom trotseert gy zoo in Haerlems wallen!

Gy hebt de schoonste Bloem, (een edelmoedig' Spruit)

Die ooit in haeren Tuin gebloeit heeft, afgesneeden.

Weent, Neêrlants Dichters, weent! nu gy ziet overleeden,

Dien grooten SCHERMER; och! gy mist een dierbaer pant.

Wie zal de braeve daên van onze Legerhelden,

Wie zal haer krygsbeleit, en dapperheit zoo melden,

Wanneer ze stryden voor de vryheit van ons Lant?

Wie zal o Kofsters stadt, uw Hout en zeilryk Spaeren

Als deeze Amphion zoo verheugen door zyn snaeren?

Hoe vlug en deftig was den eedlen styl, en zwier

Van zyne Dichtkunde, en hoe streefde hy onze ooren:

Hy kon door zyn gezang, de Goden zelts bekooren,

En heeft verdient een krans van bloeienden Laurier.

G R A F S C H R I F T.

Hier onder deezen zerk legt SCHERMERS Lyk begraven,

Het zal eerlang vergaen, en werden stuiwend stof:

Maer zoo lang 't Spaeren stroomt, door Haerlem zal dien braeven

Poeët en Letterhelt, versieren Phebus Hof.

A: IKES.

Op

OP HET

DROEVIGH en ONTYDIGH

A F S T E R V E N

Van den HEERE

LUCAS SCHERMER,

In Haarlem den 10 van Sprokkelmaant,
M D C C X I.

W At droeve naare kreet, klonk myn helaas in d'oor-
ren,

Doen ik de tydingh kreegh van u beminde Zoon,
Die voor zich zelve niet, maar voor u fchynd verlooren,
Nu blinkt die zuivere Zon, reeds booven by de Goon.

Nu zal die jonge Zwaan niet meer aan 't Spaare zingen,
En freelen iders oor, met eedele Poëzy,
Wel moest die naare dood, dees jonge Telgh omwringen?
De Lente en de Mey, die quamen hem eerit by.

En als een Martelaar zyn tyd heeft uytgestreeden,
Rust nu in 's Hemels koor, in 't zaligh Engelen veld,
En gaad met Martelheds gestaadig voor God treden,
Terwyl zyn zeetel is ter rechterhand gesteld.

Rust, rust dan eedele Ziel, met u doorlugte gaven:
Die gy vol vuur en geest, de wereld hebt getoont,
Men zal u lighaam wel, maar niet u lof begraven,
Die vliegt verby de Zon daar u God F'ebus kroont.

K K

Een

Een Zwaan zal op u Zark dees droeven uytvaart zingen;
 Hier in ons Spaarens Stad door uwe geest berugt,
 En met een zoetegalm, tot door de wolken dringen,
 En heffe zoo u lot tot boven in de lugt.

Myn stamelende Rym, en onbedreeve Veeder,
 Die hadde nooyd gehoopt, dees uytvaart zoo te doen,
 Dies leg ik dit, myn Heer, eerbiedigh voor u needer,
 En wense dat God wil, u smarte weer vergoent.

G R A F S C H R I F T.

Hier rust dien wyzen Jongelingh,
 Die iders Ziel zoo kon bekoortn,
 Dat hy die in zyn nette vingh,
 Wanneer hy een gedigt liet hooren,
 Hier rust hy zegh ik jongh en schoon,
 En blinkt nu schoon voor 's Hemels troon.

J. v. VIANEN.

ROUW:

ROUWKLAGTE,

Over 't

A F S T E R V E N

Van den Prince der Poëten, en
Hoogberoemden

D I C H T E R

Den HEER

LUKAS SCHERMER.

Overleeden den tienden van Sprokkelmaandt,
MDCCXI, binnen Haarlem.

O P Febus Zoonen, weent en schreit!
En gy, bedrukte Zangereffen!
Stort nu een beek van traanen! spreit
Uw berg met droeve Lyksipressen!

Nu rust dien schrand'ren JONGELING,
Wiens deugd en brein zyn kruin versieren;
Een HELDT, door letteroeffening,
Gekroond met heilige laurieren.

Een SCHERMER! Haarlems roem en praal!
Een Roomse en Griekse aloudtheits LICHTER!
Doorzuld in wetenschap en taal;
Een wydberoemden HELDENDICHTER!

K k 2

Een

Een ORPHEUS die de harten won!
 Een tweede AMPHION die met zingen,
 De hardste róts vermurwen kon,
 En monsters en gedróchten dwingen!

Wiens lóf, gelyk zyn' grooten NAAM,
 De gantsche waereldt omgedreeven,
 Op snelle vleug'len van de Faam,
 Vereeuwigd, na zyn doot zal leeven.

Hoe moedig treed zyne ATHALANT'
 Op Vórstelyke treurtooneelen!
 Hoe draaftze op Koninklyken trant!
 Hoe lókt zyn stem de filomeelen!

Hoe juist zyn Haarlems MEER en SPAAR!
 Hoe kroont hy 't Heldenhoofdt met palmen!
 Hoe klinken, op het Egtaltaar,
 Zyn' lieffelyke BRUILÓFTS GALMEN!

Hoe zoet en vloeyend streelt zyn steil
 Het keurige oor, in al zyn' werken!
 Nu praaft zyn kruin met eeuwig veil,
 Nu zweeft zyn geest op Eng'len vlerken.

Wiens-tong, wat verwen en penceel,
 Zal immermeer die lauren plukken,
 Dat hy, na waarde, 't minste deel
 Van zyn' geleerdtheit uit zal drukken.

ó Droevig noodlót! wreede doot!
 Gy haalde 's waereldts agtste wonder,
 Die Zon, die gulde straalen schoot,
 Helaas! te vroeg in 't duister onder.

Gy hebt zyne afgematte leén
 Door smert en pyn in 't graf doen daalen;

Dien SCHERMER heeft zyn' srydt-gestreeën
Om in triumph te zeegenpraalen,

By Gódt, in wiens bestendig hóf
Zyn' luite; in 't koor der zaalige Engelen,
Driedubbel heilig juicht den lóf
Des Lams, in 't vreugdig stemmen mengen.

ó Treurige Oud'ren! uw verdriet
Is groot! ó ja! maar staak uw klaagen;
Misgun uw Zon den Hemel niet,
Zy daalde om eeuwig weêr te daagen!

't Is waar, hy 's hier uw vreugdt geweest
Den tydt van twee-en-twintig Jaaren;
Maar denk dat zyn verheeven geest
Zógt, door 't geloof, om hoog te vaaren!

Zyn' ziel (veel te edel om in 't kaf
Van 't aardtsche heil haar lust te raapen)
Schud eindeling het ligchaam af,
En laat het by zyn' moeder slaapen,

Tót dat ons aller Vader haar,
Hier naar, met vreugdt weert'zaam zal paaren:
Zo leeft hy onder de Eng'len schar'
Oneindig, en zyn roem aan 't Spaaren.

Men sicht' hem (zyn' vergoodde veêr
Ter eere) een beeldt van duurzaam marmer,
En schryf: *Hier legt den Roem, en de Eer*
En 't puik der Dicht'ren; LUCAS SCHERMER.

J. v. ELSLANDT.

L Y K - Z A N G ,

Op de dood van den uitmuntenden

D I C H T E R

Den H E E R E

LUCAS SCHERMER,

In den ouderdom van 22 Jaaren overleden binnen Haarlem , den 10 van Sprokkelmaandt , en den 16 dito begraven met Caroffen , 1711.

Moft gy, o SCHERMER! dan fo vroeg uw dierbaar leven
Aand'opper eygenaar, als leengoet, weder geven:!

Most uwe morgenzon ontydig ondergaan,
En Febus, om uw dood, het rouwfloers trekken aan?
Most PINDI ed'le krooft u na het graf geleijen,
En twee paar deelen van den AARD-BOL u beschreijen?
Gy sult dan nu niet meer op MAROOS schoone trant,
De Helden, die hun braaf ten dienst van 't Vaderlant,
In 't vegt-perk kweeten, met vergoede eergefangen,
Op haare glorie koets in Nederland ontfangen;
Gy sult dan nu niet meer hun weergalofse daan,
Afschild'ren op 't paneel van u geleerde blaau,
Hoe fy vol Heldenmoet langs heuvelen van lyken,

Hun

Hun vyandt tasten aan, en schandig deden wyken.
 So lang LATONAAS Soon met syn aanminnig ligt,
 Het Aardryk streelen sal, so sal uw helden-digt
 De wyde wereld door in eer en agting wesen,
 En by kunstkenners vaak te wonder syn gepresen,
 En uwe Herders-sang aan SPAARENS groene boort,
 Sielroerend opgeheft, wanneer die wiert gehoort,
 So konse 't hert en oor, van landt en steejeugd streelen;
 De Nimphen van het Spaar, die dansten op uw speelen,
 Men sag hoe dat de kruyn van eyk- en linde-boom,
 In HAARLEMS Bos geplaaft eerbiedig na de stroom
 Sig boog, so kreeg het woudt, ja selv de steenen ooren,
 Om na u Digtmusyk aandagtelyk te hooren.
 Hoe lief'lyk zongt gy steeds ter eeren van het paar,
 Dat door des Hemels gunst voor 't heilig Egtaltaar,
 Gebonden wierd aan een, gy kondt de Huw'lyks pligten,
 Regt Godd'lyk malen af in u geleerde digten.

Uw Naam was nu alreeds aan d'eewigheyt gewyd,
 Toengy der VORSCHEN met der MUYSEN felle stryd,
 Op onnavolg'bre styl, uytvoerig hebt beschreven,
 En aangetoond wat nut die fabel ons kon geven,
 Als gy in keurlyk rym en suyv're duytsche taal,
 De Schemppgedigten schreev der Roomschen JUVENAAL;
 Dit deed uw lof aan 't blaau Asuur gewelf trompetten,
 En u in d'eerste rang van Hollands Digtters setten.
 'k Sie ATTALANTE nu door uwe fenix veer,
 So konstig afgemaald genieten so veel eer,
 Als oyt genooten heeft op Neerlands Schoutoneelen
 Een stuk van d'AGRIPPYN, gy kondt het oor ook streelen
 O SPAARSWAAN, door uw zang waar mee dat gy de lof,
 Van 't wytberugte Meer tot aan het sterrenhof,
 En uw geboorte stroom, dat sloop en zeylryk Spaare
 Verheft hebt wonderbaar op uw geleerde inaaren,
 So dat uw roem alom hier door niet minder sy,
 Als van ANTONIDES, den Dichter van het Y,
 Daar 't goudtryk Amsterdam veel eeuwen op sal roemen,

Die VONDEL plagt wel eer syn Soon in kunst te noemen.
 Ag! was 't u SCHERMER maar gegund dit rymkleynoot,
 Volmaakt te geven uyt, eer dat u trof de doodt;
 Maar neen, het was Godts wil, (wat aardworm set hem
 palen)

Om u uyt KEDARS tent in 't hoogste hof te halen,
 Daar gy ontheft van 't Aards met een vernoegt gesigt,
 Voor eeuwig triomfeerd, beschouwende Godts ligt.

G R A F S C H R I F T.

Hier leid in 't marm're graf van Hollands schoonste Kerk,
 De duytſche Digtvorſt neer, nooyt ſal ſyn rymkunſts werk
 Door roeft des tyd vergaan, de Faam ſal eewig melden
 Dat LUKAS SCHERMER was het puyk der Letterhelden:
 Syn Ziel om hoog gevoert alwaar die zegenpraalt,
 Door Gods geliefde Zoon, ſyn Bruygom ingehaalt.

JEROEN VANDER MOL.

OP DE

WERKEN

Van den hoogdraavenden

DICHTER

LUCAS SCHERMER.

Verlekkerden op keur van stof,
't Geluste u nu in deezn hóf,
Vervuld met all wat oog en ooren
Kan streelen, kittelen, bekooren,
Verheugd en bly ten Rei te gaen.
Nooit kweelde een witgepluimde Zwaan,
Van die Meanders boordt bewoonen,
Op scheller, aangenaamer toonen;
Schoonze op den oever van de Doodt,
Den Adem, in dien hoogen noodt,
Met gadeloos gezang laat vaaren.
Nooit speelde Arion, in de baaren,
Met zulken aangenaamen zwier
Op zyne Góddelyke Lier;
Zelf toen hy tót zich trok, dezinnen
Der blaauwgeschubde Meereminnen.
Geen Orpheus, zelf der Goden Zoon,
Sloeg ooit zo hoog verheven toon,
Als onze Spaarzwaa, op de snaaren
Van zyne gulde Luite, aan 't Spaaren.
Wie zal niet opgetogen staen,

Wanneer men hem vooraf ziet gaen,
 Daar honderden metaale kaaken
 Geduurig donderklooten braaken!
 Daar krygsgódt Mars, wien 'tmoordbanket
 Behaagt, de deuren open zet
 Voor all de helse razernyen,
 Die 't veldt met lyken overspyen.
 Daar treed dien SCHERMER onvervaard,
 In weerwil van zyn' zwakken aardt,
 Stouthartig, all de Ruiterbenden
 Van 's vyandts leger, op de lenden.
 Gelust het ook die groote ziel,
 Zich, op een wankelbaare kiel,
 Door alle Zeen te laten draagen,
 Straks zal de heele waereldt waagen;
 Wanneer hy als een Zeeleeuw kampt,
 De Schepen, boordt aan boordt geklampt,
 Doet zinken, springen, branden, rooken,
 Dat all de woeste golven kooken.
 Verlaat hy 't Veldt en de Oorlogstoon,
 Hoe kweelt hy voor de Minnegoon!
 Hoe kittelt hy verliefde zielen,
 Die voor vrouw Venus altaar knielen,
 Om de onderlinge minnebrandt
 Te koelen, op het Ledekant,
 Bestrooid met leliën en roozen,
 Afbeeldfels van 't bevallig bloozen
 En 't maagdenpronk, by 't vrouwgeslacht
 Bewaard, tot de eerste bruiófts nacht.
 Wat voorbeeldt hy de Jeugd kan geeven,
 Gedwongen min te wederstreeven,
 Dat doet zich op voor elks gezicht,
 In 't Vorstelyk tooneelgedicht
 Zyn ATALANTE en MELEAGER.
 De Nydt, zo naar, zo schraal en mager,
 Spuwe op dit werk haar' bitt're gal

En helse zwadder vry; het zal,
 In spyt van haar' vervloekte kaaken,
 Zyn' naam oneindig grooter maaken.
 Vaar voort ô heldt! maar ach! wat leet,
 Wat yffelyke jammerkreet
 Vervult de lucht met droef gefchater!
 Wat treurgalm ryft daar uit het water!
 De Spaarninf toont in haar gelaat
 Den rouw die haar om 't harte slaat.
 Zy laat de ontvlochten vlechten hangen,
 De traanen bigg'len, langs haar' wangen:
 Is dan, dus klaagtze, uit mynen schoot
 Gerukt, is dan dien Fenix doot!
 Dien Fenix die myn' lóf trompette,
 Myn' luister in het daglicht zette,
 Zo ver de Zon aan 's Hemels trans
 't Heel al verlicht, door haaren glans!
 Ô Tienmaal heillooze oogenblikken!
 Ô Doodt! hier zweegze weer: door't snikken
 Verhinderd, verder voort te gaen.
 Getrouwe Burgerfchaar, wel aan
 Breng onverwelkbaare Laurieren,
 Om 's Dichters hoofd en graf te fieren:
 Op dat hy in zyn grooten naam,
 Gevoerd op vleug'len van de Faam,
 Schoon al ter starren ingevaaren,
 Vereeuwigd blyve aan 't roemryk Spaaren.

J. VAN BELLE.

ROUW-

ROUKLAGTE,

Over de doot van den weergaloozen

DICHTER

LUCAS SCHERMER.

Overleeden in het 22ste Jaar zyns ouderdoms,
Den 10den van Sprokkelmaant, MDCCXI.

W At fchor geluit komt my daer fchateren in de ooren!
Myn geest bedwelmt. Myn hert is t'eenemael (ontfelt,
Nu Neêrlands pronkjuweel het leeven heeft verlooren,
En in zyn lentejeugt legt in het graf gevelt.
ô Doot! uw fikkel heeft het puik der Letterhelden
Te vroeg getroffen. Ach! wie zal van jaer tot jaer
De krygsbedryven ons nu zo hoogdraavend melden?
Wie kon, wanneer als twee voor Junoos egtaltaer
Hunn handen strengelden, als hy zo fierlyk zingen
Het heilig trouverbont? Treur dan ô Zusterrei!
Treurt Neêrlands Dichteren; toont dat gy lievelingen
En rechte minnaers zyt van de edle Poëzy.
Den roem van 'tzeilryk SPAER, die heeft aen God gegeven
Zyne onbevlekte ziel: doch by 't naneefs geflacht,
Zal eeuwiglyk den naem van LUCAS SCHERMER leeven,
En werden steeds vol lof het aerdtryk omgebracht.

GRAFSCHRIFT.

Hier leit 't gebeente van dien fchrandren FEBUS ZOON,
Wiens zang de aloutheit steekt stoutmoedig na de kroon.

P: WERKMEESTER.

HAAR-

HAARLEM IN ROUW,

Over het

ONTYDIG AFSTERVEN

Van den wydberoemden

D I C H T E R

LUCAS SCHERMER.

Overleeden den tienden van Sprokkelmaandt, 1711,
In het 22ste Jaar zyns Ouderdoms.

O Udt Haarlem treurt! beweent de Lykafsch van dien
SCHERMER!
Des Spaargodts kaaken zyn veranderd in wit mar-
mer!

En barft, in diepen zucht, met Parelbronnen uit:
Ha Doodt! die's levensloop van LUCAS SCHERMER stuit!
Hoe darde uw naare klaauw dien Jongling neder rukken!
Dien schrandren Geest! daar elk veel vruchten van kon
plukken,

Wanneer zyn fenixpen, gedoopt in vloejend goudt,
Besproeide Neêrlandts veldt met Lettervrucht. Wie bout
Nu Pallas Choor? Wie zal nu de eedle Wysheit stichten
Gelyk dien Telg? δ Bloem! uw Lof zal eeuwig lichten,
Schoon gy nu levenloos, ontzenuwd legt; uw Zang
Klinkt voor het Nageslacht ontelbaare Eeuwen lang;
Uw zinryk Breinwerk zal op goude Pennen zweeven
Eeuw in, Eeuw uit, en doen uw Naam vereeuwigd leeven.

A: VAN HULKENROY.

TER

Van den HEERE

LUCAS SCHERMER,

Uytstekend

D I C H T E R ;

Overleden den tienden van Sprokkelmaand, des Jaars 1711,
In den ouderdom van 22 Jaren.

Hoe treurde onlangs de rey der Digt'ren, om de
dood
Des duytschen (a) Mantuaan, die Wilhem en
meer Helden

Haar dapper krygs-bedryf syn eed'le pen aanbod;
En onderwyl syn naam onsterf'lyk met haar stelden.
Hoe droevig was het hert, van yder kwekeling
Der eed'le Poësy, doe dese Zon ging daalen;
En sloot helaas! te vroeg syn levens-wisselkring; (len.
Waar op 't Aards-Biffchopsstigt tot 't eynd des tyts sal praa-
Die swaare slag trof 't hert van yder; dog de moet
Herrees, als 't scheepryk Spaar een weergaak kwam beloven,
Om 't zielverrukkend digt te stellen op soón voet,
Waar in men bastaard spraak, en styl sag weggeschoven.
Wat stond het rond in vreugd, toen uwe Fenixveer
O SCHERMER! jaar op jaar vertoonde uwegaven;
Die 't aldereelste breyn verstrekte tot een leer,
Om na u voorbeeld tot d'onsterf'lykheyt te draven.
Wat heeft u wyse pen (schoon jong) in 't kort verrukt
Met veel verwondering, er vare en gryse hoofden:
Wat is u oogmerk jaar op jaar, volmaakt gelukt:
U gaaloos digt van tyt tot tyt, ons meer beloofden.
Wie sag oyt Mavors soo verwoed, als toen u digt

(a) *Rotgans.*

Soo

Soo heereyk de kruyn der Helden met laurieren
 Vercierde, en betoonde aan veel de laafte pligt,
 Die voor den vryen staat sneefde, in de blixenvieren.
 Gy was het die soo jong, in alles doorgeleerd,
 Kon elk syn eer, of schand, naeys, uyt d'outheyd zingen;
 Heeft oyt Augustus door Vergyl getriumpheerd,
 Gy hegt een eeuw'ge roem, aan onse Heldenklingen.
 Maar ag! ik schrik, de Faam zet myn een doodverwe aan!
 Ik hoor dat Atrops-schigt te reukeloos, vermeten,
 Gesterkt door 't nootlot, ging naa 't dierbaar leven staan
 Van u, pronkparel van ons Neêrlands hoofspoeten.
 Sy heeft u laas gevelt, pas in u lententyt,
 O onversoenbaar spook! sult gy dan noyt verschonen,
 Die, welkers gaven syn aan d'eeuwigheyd gewyt;
 En welkers werk nog sal de laten naneef kronen.
 Knaagd vry syn aardiche deel, terwyl met diamant
 Syn veersyn syn gesnêen, in 't hert, van die beminnen
 Syn hooggeroemde konst, als vrugt van 't eel verstant
 Des grooten ziels, die nu lang is ten hemel binnen.
 Heet de voorgaande eeuw seer weynig tyt gegund
 Aan hem, (b) die d'Agrippyn (c) vertoonde na het leven,
 In konst syn Zoon genaamt; dees' slaat nog slegter munt,
 Wyl zy nog jonger helt, in haar begin, doet sneven.
 Ag! Zangberg treur, ai treur, om dese jongen Helt.
 Die Atlas, die vol vier, u heyligdom kwam schragen.
 Die zuuyvre Spaarzwaaen, die u roem op 't witte velt
 In goude veersyn schreef, moet gy te vroeg beklagen.
 O SCHERMER! was u zon in ryfen niet gedaald,
 'k Zag Themis u gebeent soo smert'lyk niet beklagen,
 De Meernimph half gehuld, zag noyt haar lof bepaald,
 Maar wierd als 't scheepryk Y ter starren ingedragen.
 En gy o Haarlem die onsterfelyk u naam
 Om d'aardbol hebt gevoerd als uwe kiel de keten
 Van Damiäten brak: byzonder doe de faam
 Door Kofers Lettervond u roem deed yder weten,
 Gy hebt wel dubbeld reên, te trekken 't floerskleet aan,

(b) *Antonides.* (c) *Vondel.*

En

En met Melpomene u treurftof te verbreyen;
 Wyl uwe SCHERMER, die u met hem boven Maan
 En Zon heft, in elks hert, is tot u leet verfcheijen.
 Dog matigt uwen rouw, myn dunkt ik zie fyn werk
 (Waar in Homeer, Vergyl, en Juvenalis vonden,
 Met Flakkus eed'le Lier, en Nafo) boven 't fwerk,
 In weerwil van de Nyt, zyn grote geest verkonden.
 Heeft d'oudheyt eer geftoft, op die met zilver haar,
 En fronsend voorhoofd oyt een eeuwige memorie
 Haar eyge maakte, hier fyn defe dingen waar
 In fo een jonge bloem, die dingd om al haar glorie.
 Hy regt alleen fyn beeld in letterwysheyd op,
 Waar voor al 't marmer ver in duur faamheyt moet fwigten,
 En pronkt als Phebus Zoon, op Pindi hoogfte top,
 Daar hem het Negental be kroond, met Zanggedigten.
 En Momus (die verzeld van al het hels gedrogt)
 Staat ftom, en durft fchoon al de felste rafernyen
 Hem porren, niet beftaan, het geen de Nyt wel focht;
 Maar moet zyn fchimpen op dit konftwerk laten glien.
 De Faam vloog aan de een, en d'and're pool al lang
 Om fyn doorlugtig breyn, met blyt fchap te verkonden:
 Maar met fyn dood, valt haar de vlugt helaas te bang,
 't Is of haar wicken fyn aan 't lighaam vast gebonden.
 Terwyl vast alles treurd, foo fmaakt des Digtters ziel
 Een onuytspreekbre vreugd, en zingt met Eng'len talen
 (Engund nu 't lighaam rult, 't geen onst'ontydig viel)
 Des groten Scheppers lof, in 's Hemels goude zalen.

GRAF SCHRIET op den zelveu.

Hier rust het minste deel van SCHERMER; synen naam
 En gaven, fyn al lang op wicken van de Faam
 Den aardbol omgevoerd; want d'Egcho komt al fchreuwen
 Van alle kant, men zal fyn groote naam vereeuwen.
 Syn Fenixgeest fchoon jong, streeld hier wel 't kloekft verftand,
 Maar zingt in 't Hemelryk Gods eer, op d'Eng'len trant.

STEVEN VAN KOUWENBERG.

ROUW-

ROUW-GEWAAD,

Aangetrokken over 't

ONTYDIG AFSTERVEN

Van den soetvloeienden

P O È E T

LUKAS SCHERMER,

In God gerust den 10 van Sprokkelmaand, 1711.

MYn Zang-nimph staat bedwelmt, met Rouw-
 gewaad behangen! (gen,
 Apol, met 't Negen-tal; vol traanen op de wan-
 Die schreyen overluyd! Den Berg Parnas die
 beeft,

Door droefheyt overstelpt, nu haar soo haast begeeft
 Een vers ontlooke Roos, daar Pallas schrande weesen
 In schitterde, en haar verstand in was te leesen;
 Die met een schelle stem den Lof der Helden song;
 Die na den Lauwer-prys niet sonder reden dong.
 Een Parel aan het Spaar, die in sijn jonge jaaren
 Werduyt sijn schelp gerukt. δ Dood! wilt u bedaaren.
 Een Nederlands Poët, een Phœnix, na sijn tijt,
 Terukken van ons weg, δ spijt! δ dubbele spijt!
 Gelijk een jonge roos, die eerst begint t'ontluyken,
 Werd van sijn stam gerukt; soo siet men SCHERMER stuyken,
 Engaan in doods geweld! De Spaar-nimph staat verset,

L L

En

En roept: Wie sal den Lof der oorlogs Helden met
 Soo een verheve styl, na waarde nu uytſcheat'ren?
 Wie is nu myn Poëet? Wie sal nu op mijn waat'ren
 In ſoetheyt queelen uyt de roem van deugd en kragt?
 Wie sal op Phœbus ſnaar, met toonen ſoet en ſagt,
 Uytbrommen vreugde-ſang? Wie sal de Vreê baſuynen,
 Als Mars vertreden werd? Wie sal voor my de kruynen
 Van Pallas Berg betreên? Met quam dien trouw Gefant,
 Ik meen der Goden Boô Mercur, die riep, hou ſtant
 Mevrouw, uw Lieveling die is nu by de Goden.
 't Is waar, gy zijt hem quijt, maar rouw is niet van noden,
 Ten zy gy hem benijd de alderhoogſte trap
 Van wel-zijn; want hy is in 't Hemel-burgerschap
 Vergood, en ſijne roem die ſal de tijd verduuren,
 Het Godendom ſal u wel ligt een ander ſtuuren,
 Die hem navolgt op 't ſpoor, en die op Helicon
 Gedronken heeft, en ſat is uyt de Henſte-bron.
 Met vloed hy weêr geſwind van waar hy was gekomen,
 En heeft wel eenigſints de droeve rouw ontnomen;
 Maar 't overdenken van 't verlies is niet verdooft.
 Ik roep een Pronk-juweel in Spaarens ſtad ontroof!
 Laat dit tot eeuwig' roem met Goud in Marmer ſchrijven:
Hier leyt die Jonge Telg, die wondere Bedrijven
Van Neerlands Helden ſong, 't is LUCAS die hier ruſt,
Noyz werd de gulde Naam van SCHERMERS geeft gebluſt.

P. VAN DAM.

GRAF-

GRAF-SCHRIFT,

Op de ontydige Doodt van den Godzaligen, Welspre-
kenden en Lofwaardigen Jongeling,

Den H E E R

LUCAS SCHERMER,

Ontflapen den 10den February, MDCCXI.

Hier legt der Dicht'ren roem, het puik van FEBUS
Zoonen; (heldt
Een Fenix onzer Eeuw, een schrand're Letter-
δ Doodt! gy hebt te vroeg dien SCHERMER neer
geveld, (nen.

Te vroeg van 't licht beroofd, te vroeg in 't Graf doen woo-
Zyn jeugdig hoofd verdient een trits van Lauwerkroonen,
Zyn Roem, en Lof, hoewel hy weynig Jaaren telt,
Blyve altydt aan het Spaar ten top van eer gesteld;
Vereeuwigd door de klank van zyn vergoode toonen.

Treur ZANG-GODINNEN treur! een droevig Rouw-ge-
waat

Bedekke uw leden tot een staatig Lyk-cieraat,
En helpt de Doodbusch van 't vernuftig brein beschreijen.

Hy rust in deeze Tombe, ontzield, maar zynen Naam
Vliegt om des Werelds-as, op vleug'len van de FAAM,
Terwyl zyn groote Ziel omz weeft by de Eng'len reijen.

J: E: B: H.

E I N D E.

BLADWYZER.

- M** Eleager en Atalante Treurspel. Pag: 1
 Triomfzang over de groote overwinningen der Bontgenoten van den Jaare 1706. pag: 75
 De Heldendaden van den Jaare 1707. pag: 83
 Dapperheit der Bontgenoten van den Jaare 1708. pag: 93
 De Tempel van Saturnus, verbeeldende den Oorlogsroem der Bontgenoten van den Jaare 1709. pag: 107
 Aan den hooggebooren, onwinnelyken en zeeghaftigen Veltheer Johan Churchil, Prinse en Hertog van Marlbouroug, &c. pag: 130
 Op de roemruchtige overwinning behaalt op het Leger der Franken in Brabant, by Judoigne, van het Jaar 1706. pag: 134
De Ruris beatitudine prolonge in Bucolica mea. pag: 141
 Herderszang op de nederlaagen van Lodewyk den XIVden voornaamentlyk van den Jaare 1706. pag: 143
 Ter zilvere Bruilofte van Willem Kops en Maria van Kalele pag: 151
 Ter Bruylofte van Kornelis van Royen en Alida le Roy. pag: 155
 Ter Bruylofte van Willem van Reefema en Katharina Gryspeert. pag: 161
 Veltzang op den Geboortendag van Amarillis. pag: 166
 Veltzang ter Bruylofte van Abraham van den Bergh en Sufanna van Arkel. pag: 199
 Veltzang op den Geboortendagh van Magdalena. pag: 181
 Veltzang ter Bruilofte van Michiel Blok en Maria van Beek. pag: 184
 Op de Hofftede Beckenhof, van Pieter Pietersz. van Beek. pag: 189
 Wouter, Herderszang, op den Verjaardagh van Jacob Viruly. pag: 191
 Veltzang ter Bruylofte van Gerrit Fortgens en Anna Gryspeert. pag: 196
 Her-

B L A D W Y Z E R.

Herderszang ter eeren van Joannes Houbakker.	pag: 202
Herderszang op de Doot van Jan van Broekhuysen, Kapiteyn.	pag: 206
Herderszang ter Bruilofte van Jacob van Oosterwyk en Anna Bruin.	pag: 210
Veltzang ter Bruilofte van Jacob Tomasz. Teyler en Hester Terwe.	pag: 216
Veltzang ter Bruilofte van Gerrit Denys en Judith Gochels.	pag: 220
Veltzang ter Bruilofte van Theodorus Fries en Kornelia de Clerk.	pag: 224
Visscherszang ter Bruilofte van Johannes Houbakker en Dina van der Smisse.	pag: 231
Visscherszang op de Dichtkonst van H. V. B.	pag: 236
Visscherszang ter Bruilofte van Jakob Viruly en Katharina Adriana Simons.	pag: 241
Het Haarlemmerhout.	pag: 245
Het Haarlemmer Sparen.	pag: 252
De fryt der Vorfchen en Muizen van Homerus.	pag: 265
Lykklacht van den Prince van Hessen Darmstadt.	pag: 285
Het Krygstooeel der Bontgenooten van den Jaare 1710.	pag: 291
Op de Tytelplaat van 't leven van Michiel de Ruyter, beschreven door Gerrit Brand.	pag: 307
Zegenzang van 't Jaar 1708, uit het Latyn van Michaël Arnoldi.	pag: 308
Op de hedendaagse Helden, zynde de XIIde Lierzang des eersten boeks van Q. Horatius Flaccus.	pag: 310
Op Lodewyk de XIVde Konink van Vrankryk.	pag: 313
Op Anna Stuart Koningin van Groot-Brittanje.	pag: 313
Op Karel Konink van Spanje.	pag: 314
Op Jozephus Rooms Konink.	pag: 314
Op den Prins van Hessen Kassel.	pag: 314
Op de Prins van Hessen Darmstadt, die, naa een langduurige belegering den Vyant nootzaakte van voor Gibraltar op te breeken.	pag: 315

B L A D W Y Z E R.

- Op de Generael Baron Spar. pag: 316
- Op den Veltheer Hompes, Luitenant Generaal. pag: 316
- Op Alexander den Grooten. pag: 316
- Op den Veltheer Johan Churchil, Prins en Hartogh van Marlborough. pag: 317
- Op Eugenius Prince van Savoyen. pag: 318
- Grafnaalt van den Admirant van Kastilien. pag: 319
- Eerenkroon, gezet op de hoorden der zeegenpraelende Hel- den, de Linie der Vyanden by Heylisheym in Braband veroverthebbende. pag: 320
- Op de veroveringh van Oostende, onder het beleyt van den Velt-Marschalk Ouwerkerk. pag: 321
- Op de roemruchtige Velttriomph bevochten op het Leger der Franfen by Judoigne. pag: 322
- Op de zegenpraal der Bontgenooten bevogten op het heir der Franfen by Malplaquet. pag: 323
- Katalonien verlost uit de heerschapdy van Vrankryk, door het overwinnen van de sterke stadt Barcelona. pag: 324
- Op de overgave van Barcelona. pag: 325
- Klinkdigt van Jan Geldorp, aan Lucas Schermer. pag: 329
- Antwoort op de beleefde Dichttooncn van Jan Geldorp. pag: 327
- Ter inwydinge van Mr. Kornelis Sylvius, tot Leeraar der beyde Rechten. pag: 328
- Op Hendrik Torens Timotheus, onderwezen in den Christelyken Godtsdienst door Paulus aen de Joden. pag: 329
- Ter Trouwfeest van Jan Egels en Maria Snep. pag: 330
- Ter Bruilofte van Dirk Velthaan en Agneta Hakkebord. pag: 331
- Ter Bruilofte van Jan Popta en Sufanna Hakkebord. pag: 334
- Ter Bruilofte van Jan Dantzer en Katarina Timmerman. pag: 337
- Ter Bruilofte van Kornelis Branger en Margareta van Dui- ren. pag: 441
- Op het Codex Batavus, of Nederlantsche Wetboek van Mr. Eduard van Zurck. pag: 345
- Aan

B L A D W Y Z E R.

- Aan P. Albertus Borst als hy tot Leeraar in de Geneeskunde gevordert wierd. pag: 348
- Dankbaarheid aan Kornelis van der Hout, over het bestieren van zyn Schip, genaamt de Stadt Haerlem. pag: 351
- Op de afbeeldinge van Sokrates. pag: 359
- Op de slichtelyke Mengeldichten van Frans de Haas, uitgegeven door syn Zoon Jan de Haas. pag: 360
- Ter Geboortefeest van Jan Geldorp. pag: 363
- Zegenwens aan Jakob van den Bogaart. pag: 366
- Op den Geboortendag van Alida le Roy. pag: 368
- Vreugdegalm ter Geboortefeest van Pieter Pieterfz. van Beek. pag: 370
- Zegenwens op den Geboortendag van Adriaan Schermer. pag: 373
- Op den zilveren Feestdag van Adriaan Schermer en Hester van der Heyden. pag: 379
- Ter zilvere Bruilofte van Mattheus Houbakker en Agneta Kille. pag: 377
- Af keer van de waereld, uitgegalmt in myn ondragelyke pyn. pag: 381
- Lotery spreuken. pag: 384
- Het negende Schimpdicht van D. J. Juvenalis. pag: 385
- Het vyftiende Schimpdicht van D. J. Juvenalis. pag: 396
- Amintas Veltzang, of lof van het Haarlemmer Meer. pag: 412
- Krygströpheen, opgerecht door Karel den XII. Konink van Sweeden, door het beleyt van den Veltheer Leeuwenhooff, overwonnen hebbende op de Muskoviten. pag: 425
- De veertiende Lierzang van het vierde boek uit Q. Horatius Flaccus aan Augustus. pag: 417
- Den geestelyken Strystriomph. pag: 430
- Uitbreyding over het eerste Harpgezag van den Propheet David. pag: 433
- Vrede en Oorlogh. pag: 434
- Aan myn Neef Harman van Hagen, als zyn E. de vierde

B L A D W Y Z E R.

- deelen van Hofman my tot een vereeringh had toegezonden. pag: 435
- Ter Bruilofte van Dirk van Weel en Elizabeth Texelius. pag: 437
- Ter Bruilofte van Frans Schrooters en Margareta Duppers. pag: 441
- Verjaargedicht op den Geboortendag van Adriaan Schermer. pag: 444
- Harderszang op de Geboortendag van Alida le Roy. pag: 447
- Op Johannes Tiele, als hy twiltende over het Pleuris der Medicynen Doctor gemaakt wierd. pag: 451
- Ter Geboortefeest van Jacob van Limburg. pag: 452
- Dankbaarheid aan myn Oom Daniel le Roy, voorspraak by myn Vader, om eenige in een kas beslooten Boeken voor my te verkrygen. pag: 453
- Klinkdicht of verdubbelte Rondeel uit Pub: Ovidius Nazo. pag: 454
- Klinkdicht op Amaril. pag: 455
- Op Laurens Koster, eerste uitvinder der Boekdrukkery binnen Haarlem. pag: 456
- Op Hein. pag: 456
- Onthaalde Pier. pag: 457
- Op Louw. pag: 457
- Klinkdicht op Kees. pag: 458

L Y K D I C H T E N

Die op den

A U T E U R

Gemaakt zyn, als van

M. Leydekker, professor.
Do. M. Arnoldi.

pag: 461
pag: 463
Mr.

B L A D W Y Z E R.

Mr. E. van Zurck.	pag: 464
J. v. Z. Med: Doct.	pag: 466
Cornelis van Arkel.	pag: 467
Joan Joachim Lagruë.	pag: 468
C. S. Spont.	pag: 474
J. N. Turcq.	pag: 476
H. Buyfen. Med: Doct.	pag: 479
P. Vlaming.	pag: 481
J Viruly.	pag: 484
J. Geldorp.	pag: 488
M. Bodisco.	pag: 492
W. van der Hoeven.	pag: 498
C. Bruyh.	pag: 502
Ms. van Hoogstraten.	pag: 504
F. B. V.	pag: 506
H. van de Gaate.	pag: 509
J. Mol.	pag: 512
K. Westerbaan W. Z.	pag: 514
A. Ikes.	pag: 516
J. v. Vianen.	pag: 517
J. v. Elflandt.	pag: 519
Jeroen van der Mol.	pag: 522
J. van Belle.	pag: 525
P. Werkmeester.	pag: 528
A. van Hulkenroy.	pag: 529
Steven Kouwenberg.	pag: 530
P. van Dam.	pag: 533
J. E. B. H.	pag: 535

E I N D E.